ARCHIWUM UNIWERSYTETU JAGIELLOŃSKIEGO

ZESPÓŁ:

Rękopisy XV–XVIII w.

SYGNATURA:

Rkps 8 – Protokół obrad Szkoły Głównej Koronnej (21 XI 1787 – 4 VII 1797)

DIGITALIZACJA:

Biblioteka Jagiellońska

2022 r.

1. NR ARCHIWUM:	2. NAZWA ARCHIWUM:	
805	Archiwum Uniwersytetu Jagiellońskiego	
3. NAZWA ZESPOŁU:		
Rękopisy XV–XVIII w. (Rkps)		
4. NR ZESPOŁU:	5. SYGNATURA OBIEKTU:	
2	Rkps 8	
6. LICZBA STRON/KART:		7. LICZBA SKANÓW:
584		594
8. DATA WYKONANIA:	9. NAZWA PRACOWNI:	10. WYKONAWCA KOPII CYFROWYCH:
2022	Biblioteka Jagiellońska	-
11. UWAGI:		
-		

Nro 8.

Protokuł Obrad Szkoły Głowney w Materyach Rządu i Dozoru Powszechney raz Rządu wewnętrznego S. J. zaczęty d. 21. Listop. 1787. a skończony d. 4. Lipca 1797.

PROTOKOŁ
OBRAD
SZKOŁY GŁÓW.
W MATERYACH
RZĄDU
ZACZĘTY
ROKU 1787

8. Ak:

ל

IV

PROTOKÓŁ

Obrád Szkoły Stów: Koron:

w materyach

Rządu i dozoru powszechnégo,

oráz Rządu wewnętrznégo Szk. Gł.

Pod Rządém

Jaśnie Wielmożnégo Jemści Pana Felixa z Przybystawic Oraczewskiégo, Kawalera Orderu Sgo Stanisława, Kommissarza Edukacyi Narodowéy, od Rześw. Kommissyi nad Edukacyą Narodową przełożonéy do Szkoły Głównéy Koronnéy Delegowanégo Wizytatora, Wszystkich Szkół i Całégo Stanu Akademickiégo w Koronie Jeneralnégo REKTORA

Zaczęty.

za Sekretaryi

Jemści X. Sebastyana Czochrona

Obojga Praw Doktora, Akademii Strazburgskiéy Towarzysza, Sekretarza Szkoły Gł. Koron:

Dnia 21go Listopáda, Roku

MDCCLXXXVII.

Protokół.
Obrad Szkoły Główney
w Materyach
Rządu i Dozoru powszechnego, oraz Rządu wewnętrznego Szkoły Główney, zaczęty Roku 1787go.

Posiedzenie
złożone Dnia 21go Listopada. 1787. Listopad

Do zaradzenia i stanowienia w następuiących punktach:

Naprzód: Do wprowadzenia Protokułu Nauk i wyszczegulnienia materyami punktów wydawanych na Zgromadzenia Szkoły Głowney według Ustaw. —

Powtore Do czytania Memoryału JPa Fiałkowskiego Professora Literatury, usprawiedliwiaiącego się względem Lekcyi swoiey Literatury Polskiey i Łacińskiey.

Potrzecie. Do uczynienia Rapportu z Delegacyi do JWo Suffragana Krakowskiego względem Funduszu Zadzika do Bursy Jeruzalem należącego, i do przełożenia Jego żądań. —

Działo się w przytomności Osób: JWo Felixa Oraczewskiego Rektora, Jchmć XX. i Jchmć PP. Jozefa Szabla Collegii Morali, Andrzeia Badurskiego Collegii Physici Prezesów, Jozefa Bogucickiego, Franciszka Kolendowicza, Bonifacego Garyckiego, Wincentego Smaczninskiego, Waleryana Bogdanowicza, Andrzeia Trzcińskiego, Felixa Radwańskiego, Krzysztofa Idatte, Jana Schastera, Jacka Przybylskiego, Franciszka Scheidta, Jozefa Muszyńskiego i Sekretarza. Po zagaieniu i przypuszczeniu iednomyślnie Obrady, Szkoła Głowna uchwaliła iak następuie. —

Co do pierwszego.

1787 Listopad

Co do pierwszego. Wykonywaiąc Szkoła Główna Ustawę P. Kommissyi w Rozdziale 2. na karcie 5. zawartą: aby Protokół Instrukcyi publiczney i Nauk był osobny, zgodziła się iednomyślnie na wprowadzenie trzeciego Protokułu, w który same Materye Nauk, od materyi rządowych, prawnych i ekonomicznych oddzielone na potym wciągane będą.

Co do drugiego: Wysłuchawszy Szkoła Główna Memoryału
2. JPa Fiałkowskiego usprawiedliwiaiącego się względem dawania Lekcyi swoiey Literatury Polskiey i łacińskiey, Proiekt Nauki ięzyka łacińskiego dla Kandydatów Stanu Akademickiego przygotowany, pozwala mu osobno podać na przyszłe Posiedzenie: z zażaleniem zaś przed siebie zaniesionym odsyła go ad quem de jure. —

Co do trzeciego: Szkoła Główna zapatrzywszy się na Ordyna-
3. cyią Funduszu sp. Jakuba Zadzika Biskupa Krakowskiego dnia 24. Marca Roku 1640. in favorem Bursy Jerozolem uczynioną, tęż Ordynacyą co się tycze Konserwatorów iey, i Praw Jm służących, w całości zachowuie; a przychilaiąc się do iey Artykułu, z zalecenia JWo Jozefa Olechowskiego, Biskupa Uranopolitańskiego, Suffragana i Archidyakona Krakowskiego przyimuie na pomieniony fundusz iednego Ucznia, który co tydzień po Złł. dwa odbierać będzie. A ponieważ pomieniona Ordynacya daie Prawo Konserwatorom przestrzegania całości rzeczonego funduszu, oświadczenie uczynienia diligencyi Akademia mile przyimuie.

Felix Oraczewski KEN. JGKK.

Posiedzenie

Grudzień. złożone dnia 11.go Grudnia.

Do zaradzenia i stanowienia w następuiących punktach:

Naprzód: Do czytania Rezolucyi P. Kommissyi względem Kandydatów.

Powtore. Do oddania Patentu na Sekretaryą JXu Czochronowi i czytania Rezolucyi P. Kommissyi na to. —

Po trzecie. Do przeczytania prośby JXa Pro Rektora Szkół Krakowskich i rachunków Jego ex Sartis Tectis, dowodzących że zawsze

nadzie.

1787. Grudzień.

naddaie, tudzież prożby Tercyanów z Klass i z Kollegium Mnieyszego.

Po czwarte: Do czytania Memoryału JX.a Sokołowskiego.

Po piąte: Do czytania Memoryału JP.a Kandydata Rycharskiego.

Po szóste: Do czytania Memoryału JP.a Kowalskiego.

Po siódme. Do ustanowienia ażeby Extrakty zapadłych na Konwokacyi Konkluzyi z Protokułów Obrad Szkoły Główney wydawane niebyły w przód, póki też Konkluzye na następuiącey Konwokacyi niebędą przez Sekretarza odczytane, od Szkoły Główney uchwalone, i od Prezyduiącego podpisane.

Po osme. Do doniesienia Szkole Główney iż Ogrodnik prócz półroczney pensyi przez Szkołę Gł. mu darowaney, żąda ieszcze ✠ 16. na podróż, tudzież do wydania temuż Ogrodnikowi attestatum, którego od Szkoły Główney wyciąga, iako oddalaiący się z służby.

Działo się w przytomności Osób: JW.o Felixa Oraczewskiego Rektora, Jchmć XX. i Jchmć PP. Jozefa Szabla, Andrzeia Badurskiego, Krzysztofa Idatte, Stanisława Minockiego, Antoniego Popławskiego, Wincentego Smacznińskiego, Bonifacego Garyckiego, Jozefa Bogucickiego, Waleryana Bogdanowicza, Andrzeia Trzcińskiego, Felixa Radwańskiego, Rafała Czerwiekowskiego Jana Schastera, Wincentego Schastera, Franciszka Scheidta, Jacka Przybylskiego, Jozefa Muszyńskiego, Kantego Kruzińskiego, i Sebastyana Czochrona Sekretarza. Po zagaieniu i przypuszczeniu iednomyślnie obrady Szkoła Główna uchwaliła iak następuie:

Co do pierwszego. Czytana była Rezolucya P. Kommissyi względem Kandydatów następuiąca:

1. Działo się w Warszawie na Sessyi Ekonomiczney Kommissyi Edukacyi Narodowey Dnia 27.go Miesiąca Listopada 1787.o Rku.

Kommissya Edukacyi Narodowey. Lubo już Kommissya w Ustawach Swoich przepisała Szkole Główney usilny dozór Kandydatów, wystawuiąc iey w wydoskonaleniu tychże Dobro Narodu, własny honor, całość Stanu Akademickiego, dostarczanie zdatnych Professorów, i przyszłe na Katedry Szkoły

Główney

1787

Grudzień. Głównej następowanie, atoli niemogąc iak tylko pomno-
:żyć w tymcza[sie] troskliwość Swoią, przedsięwzięta do tychże
Ustaw przydaie szczególny Departament dozoru rzeczonych
Kandydatów, do którego wzywa Rektora, iako obeymuiącego
1. własne i wszystkich obowiązki; oraz uwalniaiąc JXdza
Ganyckiego prezesztego Regensa, wzywa oraz JX. Datte
Pod Kanclerzego Szkoły Głównej, JX. Kolendowicza Teologii
Moralney Profesora, JX. Bogdanowicza Profesora Prawa
Kanonicznego, JX. Trzińskiego Profesora Fizyki; tym
zamiarem, ażeby ten Departament przykładał wszelkiey
uczciwości, nietylko względem gruntownego ćwiczenia Kan-
:dydatów w Naukach, ale też względem wkładania ich do
pracy, Bogobayności, i dobrych obyczaiów. Do wykonczenie
:nia tego powiera naybliższy dozór i czynienie częstszych Wi-
:zyt Kandydatów JX. Kolendowiczowi, któryby immediate
wglądał w Sprawy Kandydatów, dawał pilną baczność na
wszelkie ich zabawy, przestrzegał ich, donosił Departamen-
:towi: Za którą posługę wyznacza mu Kommissya przy-
datkową pensyą dwóch tysięcy Złotych. Departament zaś
przynaymniey dwa razy w Miesiąc ma składać tym kon-
:cem Scyze, i na nich odbierać, roztrząsać doniesienia o
obyczaiach i pilności w naukach Kandydatów, wyznaczać 3.
im Korrepetytorów, nagannych upominać, zastanawiaiąc ich
nad ważnością powołania Nauczycielskiego, i pewnością promo-
:cyi przywiązaney iedynie do gruntownego Nauk posiadania
i cnotliwych obyczaiów. Ma nakoniec urządzić kolejne przez
Kandydatów czytanie Ustaw Kommissyi. Circa tego każda z 4.
osób składaiących ten Departament ma władzę w każdym
czasie kiedy się zdawać będzie, wizytowania Kandydatów, i
bliższego wglądania w wykonywanie ich obowiązków. Co
do reszty przepisów tyczących się Kandydatów, w tym Depar-
:tament ma się stosować do Rozdziału Ustaw o Kandydatach.
Z Protokułu Ekonomicznego Kommissyi Edukacyi Narodo- 5.
wey wypisano i wydano. — L. S. — Franciszek Za-
:błocki

1787 Grudzień

błocki K.E.N. Protokolista — Po przeczytaniu takowey Rezolucyi Szkoła Główna postanowiła przesłać Reprezentacye do P. Kommissyi na teyże Sessyi czytane i uchwalone, których Osnowa znayduie się w Protokule Korrespondencyi na Karcie 114.

Co do drugiego: JX. Czochron Oboyga Prawa Doktor prezentował Patent na Sekretaryą Szkoły Główney od P. Kommissyi
2. Sobie przysłany, i czytał Jey Rezolucyą następuiącą:

Działo się w Warszawie na Sessyi Ekonomiczney Kommissyi Edukacyi Narodowey dnia 27. Miesiąca Listopada 1787. Roku.

Kommissya Edukacyi Narodowey stosownie do Rezolucyi Swoiey na dniu trzydziestym pierwszym Miesiąca Października roku bieżącego wydaney, przez którą postanowiła Sekretarzem Szkoły Gł. Koron: Xiędza Czochrona, zaleca Kancellaryi wygotować do podpisu J. O. Xcia Jmci Prymasa Patent na tęż Sekretaryą. — Z Protokułu Ekonomicznego Kommissyi Edukacyi Narodowey wypisano i wydano. — Franciszek Zabłocki. K.E.N. Protokolista.

Co do trzeciego: Wysłuchawszy Szkoła Główna prożby JX.
3. Marciszowskiego Prorektora Szkół Krakowskich, oraz Tercyanów w Klassach i w Kollegium mnieyszym posługuiących, zleciła JXX. Prokuratorowi, i Bogdanowiczowi żądania ich rospoznać, i zdać o tym Raport Szkole Główney.

Co do czwartego: Czytany był Memoryał JX. Sokołowskiego
4. przeszłego Seniora Bursy Jeruzalem. Szkoła Główna zleciła JX. Prokuratorowi, ażeby rzeczonemu JX. Sokołowskiemu za rok ostatni pensyą wypłacił, jaką na tenczas Seniorowie Burs odbierali. Na żądanie zaś umieszczenia go na Nauczycielstwie w Szkołach Lubelskich, odpowiada Szkoła Główna, iż żadna Klassa w pomienionych Szkołach nie wakuie.

5. Co do piątego: Po przeczytaniu Memoryału JP. Rycharskiego Kandydata Stanu Nauczycielskiego, zaleciła Szkoła Głó:

:wna

1787 Grudzień

wna JX^u Prokuratorowi wypłacić mu w tym roku Szkolnym Złotych Dwieście na opatrzenie iego Stołu.

Co do szóstego: Wysłuchawszy Szkoła Główna Memorya:
6. łu JP^a Kowalskiego, zaleciła mu ażeby usprawiedliwił świa:
dectwem przystoyne sprawowanie się pod czas bawienia swe:
go w Kordonie Cesarskim.

Co do siódmego. Szkoła Główna Punkt ten iednomyśl:
nie przyięła.

Co do osmego. Szkoła Główna zaleciła JP^u Scheidtowi
7. Professorowi Botaniki, ażeby z funduszu na Ogród Botanicz:
ny wypłacił Ogrodnikowi Czerwonych złotych szesnascie, prócz
wyznaczoney mu dawniey pułroczney Pensyi. Pozwoliła
oraz temuż JP^u Scheidtowi wydać Imieniem Jey świa:
dectwo pomienionemu Ogrodnikowi oddalaiącemu się odpeł:
nienia obowiązków w Ogrodzie Botanicznym.

Felix Oraczewski KKM
SGKR.

Posiedzenie

złożone Dnia 15. Grudnia.

Do doniesienia Szkole Główney, i przeczytania Noty JP^a Singer M. D^ra staraiącego się o mieysce inter Socios Principis Scholae Regni.

Działo się w przytomności Osób na poprzedzaiącym Posie:
dzeniu zapisanych, prócz nieprzytomnego JP. Czerniekowskiego.

Po zagaieniu i przypuszczeniu iednomyślnie Obrady Szkoła Główna uchwaliła co następuie:

1. Czytana była Nota JP^a Singera Medycyny Doktora proszącego aby był przyięty za Towarzysza Collegii Physici. Szkoła Główna wysłuchawszy Konkluzyi Collegii Physici dnia 1. Grudnia Roku bieżącego w teymierze zapadłey, przez którą tenże JP. Singer obowiązany iest tak do wygotowania uczonego i oryginalnego w swoim Objekcie pisma, iako też podania go pod roztrząśnienie tego Kollegium, którego Towa:
rzyszem bydź pragnie; takową Konkluzyą do zwyczaiu in:
nych.

1787.
Grudzień

innych Akademii stósowną potwierdza.

Felix Oraczewski KEN SWK

Posiedzenie

złożone dnia 19. Grudnia.

Do wysłuchania i przyięcia Raportu do P. Kommissyi o Wizytach Jeneralnych Szkół krajowych, który Sekretarz Szkoły Główney Jmieniem Jey ułożył i zebrał z Raportów Wizytatorskich.

Działo się w przytomności Osób: JW^o Felixa Oraczewskiego Rektora, Jchm XX. i Jchmć PP. Jozefa Szabla, Andrzeia Badurskiego, Stanisława Minockiego, Antoniego Popławskiego, Jozefa Bogusickiego, Andrzeia Trzcińskiego, Franciszka Kolendowicza, Waleryana Bogdanowicza, Bonifacego Garyckiego, Felixa Radwańskiego, Rafała Czerwickowskiego, Jacka Przybylskiego, Jozefa Muszyńskiego, Kantego Kruzińskiego, i Sebastyana Czochrona Sekretarza. Po zagaieniu i przypuszczeniu iednomyślnie Obrady Szkoła Główna uchwaliła co następuie. —

Raport do P. Kommissyi Edukacyiney o Wizytach Jeneralnych Szkół Narodowych w Koronie z Raportów Wizytatorskich zebrany i ułożony, na Radzie Szkoły Główney czytany był i przyięty, iak następuie:

1. Raport do P. Kommissyi Edukacyi Narodowey o Wizycie Szkół Narodowych w Koronie od Szkoły Główney 1787^go Roku. —

Wysłani od Szkoły Główney Wizytatorowie: JX. Garycki do Szkół Pińczowskich, Kieleckich, Poznańskich, Kaliskich, Wschowskich, Trzemeszyńskich, Toruńskich, Warszawskich, Rawskich, Łęczyckich Płockich, Pułtuskich, Węgrowskich, Radomskich, Piotrkowskich, Łowickich, Wieluńskich, Rydzyńskich, Łomżyńskich, Szczucińskich Drohickich, Łukowskich, i Gorskich; à JX. Bogdanowicz do Szkół Krakowskich

1787. Grudzień

Krakowskich, Lubelskich, Sandomirskich, Krzemienieckich, Kamienieckich, Łuckich, Ołyckich, Włodzimirskich, Ostrogskich, Barskich, Szarogrodzkich, Winnickich, Żytomirskich, Lubarskich, Kaniowskich, Humańskich, Owruckich, Miedzyrzeckich, i Hełmskich; zwiedzili przed wakacyami wszystkie Szkoły w Instrukcyi Sobie wyznaczone. Rezolucye P. Kommissyi i zlecenia Szkoły Główney przez nich do Szkół przesłane ogłosili, i wierne ich wykonanie zalecili. w pilnieyszych okolicznościach zgłaszali się do JW.o Rektora i Szkoły Główney. W każdych Szkołach doświadczali Uczniów każdey Klassy, i których pilnością, obyczajami i korzyścią z Nauk znaleźli celuiących, udawszy się ieszcze do świadectw Nauczycielów i Rządców o ich przykładaniu się i usilności w całorocznym Nauk biegu, tych do daru J.o K. Mości w rozdawaniu Medallów przypuszczali, stosownie do myśli P. Kommissyi. Wchodzili nadto Wizytatorowie w poznanie zdatności, pilności, i obyczaiów, tak Nauczycielów jak Rządców, każdego Zgromadzenia, ażeby w Raportach swoich mogli uwiadomić Zwierzchność, iaki iest postępek Instrukcyi, iakie są iey przeszkody i pomocy, iakie oraz do obmyślenia zostaią środki w całym dziele Edukacyi Narodowey. „Przy końcu Miesiąca Listopada" Zdawszy Sprawę przed Szkołą Główną z obowiązku urzędu Wizytatorskiego, z ich Raportów następuiące wypadły dostrzeżenia i uwagi. —

§. 1. Instrukcya w Szkołach Akademickich.

Donieśli Wizytatorowie, iż nie we wszystkich Szkołach Akademickich znaleźli wykonane Przepisy, i Ustawy P. Kommissyi. Nauczyciele w wielu Szkołach znalezieni są pracowici i pilni, a w niektórych niedbali i niezdatni. Szkoły Przygłówne Krakowskie. popisały się szczegulniey w Matematyce, Fizyce, Nauce Moralney i Prawie; z ięzyków mała, z rysunków większa korzyść. Wszystkim Nauczycielom w tych Szkołach oddaie Wizytator sprawiedliwość z ich gorliwości, pracy, i talentu. W Szkołach „Wydziałowych" Lubelskich. znalazł Wizytator postępek z wszystkich Nauk, Matematyka iednak iest naylepiey dawana. Druga Klassa przenosi w korzyściach pierwszą; w trzeciey oprócz nie-

których

1787.
Grudzień

których przywar, łacina znaleziona iest w dobrym stanie. Szkoły Sandomirskie z niektórych Nauk mały okazały postępek, tak przez niedozór Prorektora, iakoteż przez niepilność iednych a nieumieiętność drugich Nauczycielów: wyłącza iednak Wizytator drugą Klassę gdzie pod Nauczycielem pilnieyszym więcey od innych Klass korzystali Uczniowie. W Szkołach Wydziałowych Krzemienieckich: znalazł Wizytator Klassę pierwszą w naylepszym Stanie. Nauczyciel Matematyki przy swoiey pracowitości nieznayduie dosyć Uczniów Korzystaiących. Fizyka, Prawo i Wymowa z mierną korzyścią dawane były; w ięzykach mały postępek okazali Uczniowie. Szkoły Kamienieckie z innych Nauk prócz Wymowy mało się pod czas Wizyty zaleciły. Klassa I. i II. mierną, Fizyka bardzo małą, Matematyka niewiele okazały korzyści. W Loice niewiadomość, w Prawie niepilność okazał Nauczyciel. Język francuski przez Nauczyciela Wymowy z pożytkiem iest dawany, aczkolwiek w tamtey okolicy byłby użytecznieyszy Niemiecki. W Szkołach Łuckich. znalazł Wizytator Klassę 1. niedokładnie dawaną, Nauczyciel iey w Arytmetyce wyższey nieusposobiony, a w Języku łacińskim bardziey do Alwaru był przywiązany. z nauk Matematycznych i fizycznych dosyć korzyści. W Szkołach Wydziałowych Winnickich: Klassa 1. przez niepilność i niezdatność Nauczyciela źle idzie, Matematyka mało, Loika naymniey dały widzieć korzyści; Klassa II. Prawo i Wymowa w dobrym iest stanie, Fizyka dla pilności i talentu Nauczyciela inne celowała nauki. z ięzyków francuskiego i Niemieckiego mało korzystali Uczniowie. W Szkołach Żytomirskich: Fizyka i Matematyka z korzyścią były dawane w Klassie I. z trudnością tłumaczyli się Uczniowie z Elementarney Grammatyki i Arytmetyki, lepiey z Alwaru. Wymowa, Prawo i Moralna niewiele w Uczniach dały widzieć postępku. Nauczyciel Wymowy obcemi obowiązkami rostargniony, a Nauczyciel Prawa bardziey usposobiony do Stanu Duchownego często uchylaiący się od Szkół naymniey starania przykładali do Nauk. — W Szkołach Wydziałowych Poznańskich. znalazł Wizytator wszystkie Nauki w dobrym stanie prócz Wymowy o którey zda-

nia

1787.
Grudzień.

wia swego niewyraził, niemaiąc zdanego sobie z tey Nauki Popisu z przyczyny zapadłey śmierci Nauczyciela. 2Prawa atoli naywiększą Uczniowie odnieśli korzyść. W Szkołach Kaliskich lubo Wizytator znalazł wszystkich Nauczycielów pilnych i prawowitych atoli w Nauczycielu Prawa dostrzegł sposób tłumaczenia się niestosownego do Ekonomii Politycznej. Nauczyciel Wymowy z urodzenia Niemiec bardziey do języka Łacińskiego niżeli do Wymowy polskiey iest zdatny. W Szkołach Toruńskich. Matematyka dosyć okazała pożytku. Nauczyciel Wymowy będąc prześladowany od Rektora wiele swey sposobności przyłożył. Klassa I. mało okazała korzyści; zimych Nauk niewiele korzystali Uczniowie. W Szkołach Wydziałowych Warszawskich. Matematyka, Fizyka, Prawo i Wymowa w dobrym iest stanie. Nauczyciele, klassy I. dla roztargnień osobistych, a Drugiey dla słabości zdrowia i roztargnień, dłuższy na miejscu zostawać niemogli. W Szkołach Płockich: Matematyka, Fizyka, Prawo i Wymowa znaczny okazały postępek. Uczniowie Klassy II. dokładnie na zapytania odpowiadali. Klassa I. mierne pokazała korzyści. W Szkołach Łęczyckich. Stan Nauk dobry, pilność w Nauczycielach i pożytek w Uczniach znalazł Wizytator. Niektórzy Dyrektorowie nierą zdatni; nieumieiąc Jeometryi, Algebry i Fizyki niepomagaią swym Uczniom.

§. 2. Przeniesienie Szkół Toruńskich.

Doniosł Wizytator iż Zgromadzenie Szkół Toruńskich dla kłótni i niechęci zadawnionych służby cierpiane bydź niemogło bez odmiany osób. Zaradziła temu K. Komissya gdy Szkoły z Torunia przez Rezolucyą dnia 25. Stycznia w tym Roku zapadłą, do Radziejowa przeniosła, i one Zgromadzeniu JX. Piarów oddała, zostawuiąc tylko Szkołę Parafialną w Toruniu. To rozrządzenie oświadczywszy Wizytator Zgromadzeniu, oznaymił oraz JX. Baranowskiemu Kaznodziei o iego uwolnieniu od Funkcyi Kaznodzieyskiey i wyznaczeniu mu pensyi Emerytalney złt. 1000. JX. Groyski Prorektor dla słabości

Zdrowia

1787. Grudzień.

zdrowia zyskał pensyą do urzędu przywiązaną. JX. Mieliński Nauczyciel Matematyki iest uwolniony na rok dla poratowania zdrowia; JX. Wiśniowski Nauczyciel Wymowy do Lublina na klassę I. a JX. Tyblewski Nauczyciel Klassy I. do Łęczycy na tęż klassę przeniesieni.

§. 3. Szkoły Pińczowskie.

W Szkołach Pińczowskich Prawo, Wymowa, Fizyka i Matematyka z usilnością Nauczycielów i korzyścią Uczniów dawane były. Klassa I. chwalebny ze wszystkich nauk odprawiła popis. Zgromadzenie tameczne dla wierności w wykonaniu Ustaw i pożytku okazanego w Uczniach zasługuiąc sobie na względy u P. Kommissyi żąda corocznie polepszenia swoiego losu. W tym samym interessie odebrał Wizytator od Szkoły Główney zlecenie aby doniosł JWu Myszkowskiemu Margrabiemu Pińczowskiemu, iż Szkoła Główna chcąc skutecznie zaradzić i lepszemu opatrzeniu Nauczycielów i wygodnieyszemu Mieszkaniu dla Zgromadzenia Pińczowskiego zaniosła reprezentacye do P. Kommissyi, po których Szkoła Główna iest wyraźną Rezolucyą umocowana do traktowania z Dziedzicami Pińczowa o mieszkanie i opatrzenie dla tamecznego Zgromadzenia. Przełożył Wizytator Imieniem Szkoły Główney potrzeby nieopatrzonego Zgromadzenia JWu Margrabiemu Pińczowskiemu, ale żadnych do tego pomocy szukanych nawet u samego JWo Margrabiego nieznalazł, który będąc tylko Margrabiem i Panem dożywotnim niemogącym prawnie nic z Margrabstwa alienować na ten koniec wydobył Probostwo Pińczowskie z rąk Zakonnych w Dochody naymniey 12. tysięcy opatrzone, aby z niego część Intraty wystarczaiąca przy dawnych dochodach Szkolnych, których dziś iest Złł. 975. była z tego Probostwa wyznaczona na utrzymanie Szkolnego Zgromadzenia. Że się JW. Margrabia zawiodł na swoiey nadziei przypisuie to Szkole Główney, która będąc umocowana do uczynienia Kompozyty z Kommendarzem czyli Proboszczem Pińczowskim przyięła ofiarowane Złłch 3.600. niewchodząc

czyli

1787.
Grudzień.

czyli ta Summa wystarczy na potrzeby Zgromadzenia. Ma tedy dziś Zgromadzenie Dochodu rocznego Złt. 4575. na Pensyą trzech Professorów i Prorektora, na opłacenie podymnego i reperacyą szkół, na persye chorobkowe, na Metra języka niemieckiego, Museum, Bibliotekę; który to dochód aby wystarczył na to wszystko potrzebnie ieszcze dochodu Złt. 3425. Powiększyłbyśię także fundusz dawnego Domu Szkolnego pozostałego, gdyby Szkoły i mieszkania Professorów w Domu Proboszczowskim były umieszczone. Z Domu Szkolnego otaxowanego JW. Margrabia obowiązuie się wiecznemi czasy płacić prowizyą z taxy wynikaiącą od kapitału, wszelako ten dochód niewystarczy; niezostaie więc tylko aby P. Kommissya zlecita traktować z JX. Referendarzem Kollatorem iako Proboszczem Pinczowskim o aukcyą dostarczaiącego funduszu dla Zgromadzenia Pinczowskiego, które z gorliwością pracuiąc nieodbiera od początku całkowitey należytości.
Przekładało także Zgromadzenie iż dla niedostatku Zegaru nie może w zaczynaniu i kończeniu Nauk wymienionego czasu uważać.

§. 4. Szkoły Olyckie

Professorowie Szkół Olyckich niemaiący wiadomości Nauk dzisieyszych przykładaią się do edukacyi Młodzieży tyle, ile ich zdatność rozciągać się może. Łacinę w klassie I. i II. stosownie do Grammatyk elementarnych dawaney, iako też z Nauki Moralney Jeografii i Arytmetyki początkowey dosyć Uczniowie okazali korzyści. Innych Nauk albo tam niemaią, albo się niedaią w tym celu iak Ustawy przepisuią. Z Fizyki więc, z Jeometryi pierwsze tylko wiadomości były dawane; z Historyi Naturalney i Powszechney nic; z Prawa Krajowego cokolwiek toż z Algebry. W tym stanie zostaiące Szkoły, niemaiąc ani Professorów przy Szkole Złt. do uczenia usposobionych, ani funduszu na ich opatrzenie, bardziey politowania niż nagany są godne. JX. Prorektor Maiey Komarniewski Scholastyk tameczney Kollegiaty, przywiązany do Stanu Nauczycielskiego, toży wszelkie starania

na Zachowanie

1787. Grudzień

na zachowanie Ustaw i utrzymanie Szkół swoich, wszelako pó:
:ki przyzwoitym funduszem opatrzone niebędą i Professorami
z Stanu Akademickiego, z dobieranych Nauczycielów żadna nie:
okaże się Korzyść. Zalecił wprawdzie Wizytator JX.u Prorekto:
:rowi aby przybrawszy Dyrektorów za Nauczycielów, ze Szkół Aka:
demickich, urządził Klassy na wzór inszych Szkół i Nauk o
trzech Professorach, lecz i z tych żaden podjąć się niechce.
Zalecił ieszcze Wizytator JX.u Prorektorowi aby o przysłanie
Nauczycielów zgłosił się do Szkoły Główney, gdy nastąpi po:
:równanie pensyi Professorów Ołyckich, ze zwykłą pensyą
Nauczycielów Stanu Akademickiego. Atoli zdaniem Wizy:
:tatora, byłoby dosyć te Szkoły na Parafialne przemienić, ile
niepotrzebne w tameczney okolicy, a maiące niedaleko Szkoły
Łuckie o mil 4. Miedzyrzeckie o mil 5. Ostrogskie o mil 8.
Krzemienieckie o mil 10. Mnieysza Szkół liczba a dobrze
opatrzonych więcey dla Kraiu przyniosłaby Korzyści. –

Żądanie.

Postanowiła P. Kommissya Rezolucyą Swoią traktować z
Xciem Jmcią Wojewodą Wileńskim względem powiększe:
:nia i zabespieczenia funduszu dla Szkół Ołyckich. Przyrzekła
także przez Komplanacyą uczynioną z Xciem Jmcią Wojewo:
:dą roku bieżącego dnia 24. Marca dopłacać co rocznie do
niedostarczaiącego funduszu po Złt. 1000. Doprasza się Zgroma:
:dzenie o łaskawe uskutecznienie tych dwóch przyrzeczeń, oraz
o windykacyą zaległego procentu u Xięcia Jmci Wojewody od
lat 10ciu. Cały zaś swóy fundusz ile edukacyiny, poddaie pod
naywyższą Protekcyą P. Kommissyi. –

§. 5. Mieszkania Zgromadzeń. –

W Szkołach Poznańskich. JX. Rektor Wydziałowy za
wyznaczoną w Roku 1785. Summę Złotych 10900. i zebraną
z naymu Jzb Collegii w roku – 87. Złotych 864. gruntownie,
pożytecznie, i pięknie Kollegium wyporządził. Mieszkanie

wspólne

1787.
Grudzień.

wspolne dla Uczniów w tym Kollegium do skutku przyiść niemogło, Stancye iednak od różnych ponaymowane są bez przeszkody Zgromadzenia, z których Emeryci podług Rezolucyi P. Kommissyi zupełnie ustąpili, iedynie Apteka do czasu Wizyty, to iest do dnia 6. Czerwca niebyła ieszcze do Gnieżna przeniesiona. Rachunek Percepty i Expensy na reperacyą tegoż Domu przesłany iest do Kassy Generalney. Jeszcze prawda niektóre Stancye nie są sporządzone, których wyporządzenie kosztować będzie plus minus. Złł 1000. lecz te mogą bydź wyporządzone z czynszów Stancyi naiętych, ieżeli Najemnicy wypłacą Summę umówioną, i jeżeli oprócz tych inne naymą Stancye wakuiące. Gdy się reperacya skończy, czynsze obracane bydź mogą na utrzymanie tego gmachu, a Summa na Sarta Lecta zawsze iest potrzebna na opłacenie Stróża, wymiatanie Kominów, utrzymywanie Lamp Poczty itd. których rejestra prosto do Kassy odsyłać w Zleceniach Wizytator zostawił.

W Szkołach Kaliskich. Względem okazałey budowli dawnych Szkół i niektórych innych placów dotychczas niemasz rosporządzenia P. Kommissyi. Salę w dawnych Szkołach będącą kosztem swoim wyreperował JP. Hoffman Pułkownik i na Teatr obrócił. Kościoł Po-Jezuicki przed dwiema laty oddany Kapitule Kaliskiey na Kollegiatę od tego czasu znacznie nadpustoszał osobliwie w posadzce Kamienney w wielu mieyscach popsutey, iako i zewnątrz w dachach przez które przecieka i mury się psuią. Kollegiata do żadney reperacyi tego Kościoła interessować się niechce, owszem swóy obalony murnie; pisał w teymierze JX. Prorektor dwa razy do JPa Kassyera Generalnego P. Kommissyi, ale żadney rezolucyi nieodebrał. Szkoły dawnieysze w wiązaniu dachowym, w dachowce, w gzemsach i murze mocno nadpsute potrzebuią konieczney reperacyi. Trzeba ażeby P. Kommissya /: iak podobno zamyśla :/ jak nayprędzey ie zbyła, albo też o ich reperacyi

Zarządziła.

1787.
Grudzień

zarządziła. Podobney reperacyi potrzebuią Staynie i wozo=
=wnia w podworzu lokowane, których dach znacznie iest
nadpsuty, i ściana tylna z muru wątłego ledwie się utrzymuie.
we dwóch mieyscach od lat już kilku drewnianemi podporami
wsparta. Abryss tych Staien iest oddany P. Kommissyi. Ponie=
=waż assygnacya P. Kommissyi nie rychło przysłana iest, re=
peracya ganków, i akweduktu nie była ieszcze rozpoczęta, by=
=ły iednak materyały do niey obstalowane i zapewne w prze=
=ciągu lata skutek wzięła.

w Szkołach Płockich w Domu nowym sala nieskończona;
Wieża nieprzerobiona, czekaią dokończenia podług Abryzu od
P. Kommissyi podpisanego. Dachy na całym budynku wyią=
=wszy Kuchnią potrzebuią reperacyi, przez które leie się nie bez
szkody w pomieszkaniu. Ta reperacya Sali, Wieży, dachów podług
uznania Prorektora kosztowałaby plus minus 7000 Złt. lecz
Architekt zesłany na mieysce naylepiey pomiarkować może
koszt potrzebny.

w Szkołach Lubelskich. Dopraszа się Zgromadzenie u P. Kom=
missyi o skuteczne interessowanie, aby JXX^za Trynitarze dokoń=
czyli fabrykę Domu wyznaczonego dla tegoż Zgromadzenia, do
czego się obowiązali przez zawartą umowę.

w Szkołach Sandomirskich. Dom Zgromadzenia i Wieże
Kościelne wyporządzaią się podług planu i ugody zawartey z
Budowniczem za Złt. 8600.

w Szkołach Krzemienieckich. Dom Zgromadzenia znaczney
i prędkiey wymaga reperacyi: sklepienia wszystkie porysowane,
i mieyscami podstęplowane grożą niebespieczeństwem tym prę=
=dszym, im dłużey Kassa Skarbowa zostawać będzie na drugim
piętrze.

w Szkołach Kamienieckich. Dom Zgromadzenia i Szkoły w
jakim zostaią stanie Szkoła Główna uwiadomiła już o tym
P. Kommissyą.

w Szkołach Winnickich. Dom Zgromadzenia mało pomiesz=
kania obeymuiący uszczuplił się bardziey po ustąpionych Stancyach
Proboszczowi tamecznemu, à świeżo teraz kiedy przeszły Rektor

dwie

1787.
Grudzień

dwie dolne rezydencye, które mogły bydź małym kosztem wy:
porządzone dla Prefekta, ustąpił na Archivum Palestrze Grodz:
:kiey Winnickiey. Napisał Wizytator do Prefekta, aby ie:
:żeli Rektor przeszły nieokaże Rezolucyi na piśmie od P. Kom:
:missyi na ustąpienie tych dolnych rezydencyi, Rządca i Zgroma:
:dzenie niezakwitowało go z urzędów Rektorskich póki nieuwolni
Kollegium od wprowadzoney Palestry: lecz ta rada mało będzie
skutkować, ieżeli wyższey Zwierzchności niezaydzie powaga. —
Powtore: Z okazyi mieszkaiącego w Kollegium z ludźmi Kościelne:
:mi Kommendarza Osoby Zgromadzenia cierpią niewygodę, niema:
:iąc przyzwoitego mieszkania i zostaiąc zawsze w niebespieczeń:
:stwie od hultaystwa, kiedy całą noc Dom stoi otworem dla ła:
twieyszego przystępu do Kommendarza w przypadku słabości Osób
Parafii tameczney. Nieustanne zakłócenia między Kommenda:
:rzem i Nauczycielami, między Czeladzią Zgromadzenia i Xięży, nie:
ochędostwo także na podworzu, w stayni, i winszych budowlach,
sprawowane chowaniem bydła różnego gatunku przez Xięży i
Ludzi Kościelnych przywodzi wszystko do większego spustoszenia.
Doprasza się więc Zgromadzenie aby P. Kommissya raczyła Re:
:zolucyą swoią przenieść Xięży do Officyum przy Bramie będą:
:cych: tudzież aby Palestra oddała dolne dwie rezydencye bez
prawnie zabrane. Rożne hałasy i nieprzyzwoitości, które się dziać
mogą przez obcych mieszkaiących razem z Nauczycielami mogły:
:by ich przywieść na zepsucie obyczaiów, albo do nieustannych za:
:targów. Wszak zabraniaią Ustawy pozwalać obcym mieszkania
w domu Zgromadzenia, zależy teraz tego zakazu exekucya od samey
Stanowicielki Ustaw P. Kommissyi. — Szkoły i Kaplica oddziel:
:ne od domu Zgromadzenia nieuchronney i prędkiey wymagaią re:
:peracyi, mianowicie dachy, gdzie w czasie słoty, ani nabożeństwo
ani lekcye odprawiane bydź niemogą. Potrzebna Rezolucya P. Kom:
:missyi aby Rektor mógł zaraz na początku wiosny dać nowy dach
na Szkoły i Kaplicę. Browar także na Podworzu Zgromadzenia będą:
:cy nieczyni pożytku i przychodzi do ruiny, doprasza się Zgromadze:
:nie aby P. Kommissya raczyła zezwolić na rozebranie, drzewo zaś

na inne:

1787.
Grudzień

inne potrzeby mieyscowe obrócić. —

w Szkołach Żytomirskich. Dachy nad Kaplicami Kościelnemi i Kollegium prędkiego zaradzenia potrzebuią: zewsząd się leie w czasie słoty do Kaplicy i Kollegium, przez co wiązania i mury, do upadku przychodzą, i bardziey się nadwerężać będą przez zaniedbanie poprawy dachów. Znayduie się tu ieszcze nierząd exponuiący grunta Kollegium nawątpliwość własności i przypoła:szczenie iey od inszych, kiedy każdy ma wolność budowania się na gruncie czyli podworzu Zgromadzenia bez wiedzy i zezwole:nia P. Kommissyi, przestaiąc tylko na zezwoleniu mieyscowego Rządcy. Staie się on wprawdzie winnym do odpowiedzi zato bez:prawie, niewymagaiąc po nich aby od P. Kommissyi pokazywa:li Prawo budowania się, ani ich donosząc Zwierzchności. Jeżeli P. Kommissya niewniidzie ściśle, w ten nierząd, i nienakaże im czynszowania poda na wątpliwość własność edukacyinego fun:duszu. O ten zaś Czynsz doprasza się Zgromadzenie na popar:cie Stołu wspólnego. Wszelako odwołuiąc się do Raportu prze:szłey Wizyty pozwolenie stawiania Budynków na podworzu, za:wsze grozi niebespieczeństwem od Ognia dla Kościoła i Domu Zgro:madzenia. Zwykł także JX. Prorektor naymować Salę na dru:gim piętrze na Sądy, z którego naymu jeżeli się rachuie P. Kom:missyi prosi Zgromadzenie o przyłączenie iego do Stołu, tudzież o sprzęty Stołowe i Kuchenne Owruckie Po-Jezuickie, które przy tym Kollegium leżą dotąd bez żadnego użycia. —

§. 6. Biblioteki Zgromadzeń. —

Stosownie do Rezolucyi P. Kommissyi dnia 19. Marca — 85 ~~R.~~ i 27. Marca — 87. R.u — zapadłych wszystkie Zgromadzenia aka:demickie, ułożyły i odesłały Bibliotek swoich Katalogi; prócz Ka:lisza gdzie zostawił Wizytator zlecenie aby iak nayprędzey spi:sany i odesłany był Szkole Główney. W Lublinie dla nieprzygoto:waney Sali Biblioteka niemoże bydź ułożona.

§. 7.

1787.
Grudzień

§. 7. Potrzeby Zgromadzeń.

Nauczyciele Uczmowy i Prawa po Szkołach Narodowych potrzebuią Książek elementarnych i innych do pomocy. Nauczyciele Matematyki prócz Książek oczekuią Instrumentów. Machina Elektryczna P.a Nairna nayprzyiemnieysza i naylatwieysza iest do doświadczeń, którą Akademia z Londynu sprowadziła; takową Machinę przy dozorze JP.a Grochowskiego Kandydata, iuż zrobiono, małym kosztem w Krakowie można by łatwo na wszystkie Szkoły tu wygotować podobne i one rozesłać, idzie tylko o fundusz. Dotęż zaś części Fizyki, która o Machinach traktuie można by sobie proste i niektóre składane pod okiem Profesora Mechaniki w Szkole Głównej exekutować, i tych z Książkami elementarnemi Szkołom akademickim dostarczyć; także są modele do teorji dźwigara, bloki, kierat, kołowrót, równia pochyła, śruby, Machina o kilku kołach zębatych, z przydatkiem śruby nieskończonej, Żuraw, it.p. do Hidraulicki Naczynia rurkowe, modele pomp, śluz i.t.d. Prócz tego wszystkie Zgromadzenia żądaią, aby kosztem P. Kommissyi mogły utrzymywać Ogrodki na doświadczenia maiące się czynić z Rolnictwa, Ogrodnictwa, i innych części Historyi Naturalney.

§. 8. Stół Wspólny.

Zgromadzenia Warszawskie, Łęczyckie i Sandomirskie nie utrzymuią wspólnego Stołu. Odebrały od Wizytatorów zalecenia względem wprowadzenia onegoż stosownie do Ustawy i Rezolucyi P. Kommissyi dnia 25. Stycznia w tym roku zapadłey. Zgromadzenie Płockie dla niedostatku Sprzętów Stołowych nieutrzymywało dotąd wspólnego Stołu. Sandomirskie zaś blisko kordonu zostaiąc niemogąc bez oderwania się od Nauczycielstwa utrzymywać, uprasza P. Kommissyi o pensyą dla Szafarza, któryby się zatrudniał gospodarstwem. O podobne względy dopraszaią się Szkoła Główna dla innych Akademickich Zgromadzeń JP.

1787. Grudzień.

JP. Woyciński przy Zgromadzeniu Kaliskim Emeryt zatrudniaiący się Kuchnią, i skupowaniem rzeczy do żywności potrzebnych, odebrał od Wizytatora zalecenie, że iest pilny, pracowity, oszczędny, wierny, i poczytuiący interess Zgromadzenia za swóy własny. Zanosi za nim Wizytator prózbę do P. Kommissyi aby raczyła przynaymniey 100. Złł. powiększyć iego pensyą.

§. 9. Kassa Prowincyonalna.

Wizytatorowie przeyrzawszy Perceptę i expens, znaleźli Kassę Prowincyonalną wszędzie utrzymywaną w porządku, i dalszą około niey pilność stosownie do Ustaw Zgromadzeniom zalecili.

w Lublinie znalazł Wizytator w remanencie Złłch 13.204. groszy 24.½, który w obecności całego Zgromadzenia przeliczony znayduie się pod kluczami JXX. Rektora i Prefekta.

w Sendomirzu. Stosownie do Percepty i expensy od 1go Kwietnia roku zeszłego do 18go Lipca bieżącego roku 1787. znalazł Wizytator w remanencie Złł. 2507. gros. 7. Kassa Prowincyonalna odtey dopiero Wizyty zaczęła zostawać pod kluczami Prorektora i Nauczyciela Matematyki iako naydawnieyszego w Zgromadzeniu.

w Krzemieńcu. Wyciągnął Wizytator rzeczywistego remanentu Złł. 12992. gro: 22. rachuiąc całkowitą Perceptę od Raty Trzeykrólskiey — 86. Roku, aż do Raty Trzeykrólskiey bieżącego roku. Remanent przeliczony znaydował się w całości pod kluczami JXa Rektora, i Nauczyciela Klassy 2. ile naydawnieyszego w Zgromadzeniu

w Kamieńcu Remanentu pokazało się z rejestrów i w gotowiźnie Złł. 1918. gro: 25. Zachowuie się pod kluczami Rządcy, i Nauczyciela Wymowy.

w Winnicy. Kassa Prowincyonalna zostaie w porządku oddana nowemu Rektorowi, w którey remanentu niebyło.

w Żytomirzu. Znalazł Wizytator w remanencie Złł. 467. gr. 28, á w długu u JXa Mikoszewskiego Kanonika Katedral: Kijowskiego Złł. 3268. groszy 3. która to Summa remanentowa znayduie się

w Kassie

1787. Grudzień

w Kassie i zostaie pod kluczem dwóch Osób.

W Łucku. Znalazł Wizytator w Remanencie zgodnie do percepty i expensy od Raty S^o Jańskiey roku zeszłego do Raty S^o Jańskiey bieżącego roku — 87. Złł. 38638. gro: 26. Oprócz tych znayduie się w kassie Złł. 8297. gro: 9. pozostałych po licytacyi sprzętów sp. X. Słabniewicza podówczas Rektora Wydziału stosownie do Rezolucyi P. Kommissyi zapadłey w roku 1786. dnia 3. Kwietnia. Cały ten remanent przeliczony zostawał pod kluczami JX. Prorektora i Nauczyciela Klassy I. iako naydawnieyszego w Zgromadzeniu. —

W Poznaniu Znalazł Wizytator w Remanencie Złł. 21.818. gr 11¼. który remanent utrzymuie się pod dwiema Kluczami.

W Kaliszu Pokazało się w Remanencie zgodnie do Percepty i Expensy od Raty S^o Jańskiey roku zeszłego, do raty S^o Jańskiey bieżącego roku — 87. Złł. 5198. gros: 26.¼. Zachowuie się za dwiema Kluczami.

W Płocku. Kassa Prowincyonalna ledwie wystarcza na opłatę Zgromadzenia.

W Łęczycy. Kassę Prowincyonalną utrzymuie Prorektor pod swym kluczem, z którey daie corocznie Rachunek Kassie Jeneralney. —

§. 10. Zalecenie i zaskarżenie osób Zgromadzeń Akademickich.

JX. Przyłuski Rektor Wydziału Wielkopolskiego, JX. Gołecki Prefekt Szkół Poznańskich, JX. Gorczyczewski Prorektor Szkół Kaliskich, JX. Marciszewski Prorektor Szkół Krakowskich, JX. Jakubkiewicz Rektor Wydziału Mazowieckiego, JX. Turkowski Prefekt Szkół Warszawskich, JX. Pęczkowski Prorektor Szkół Płockich, JX. Więckowski Prorektor Szkół Łęczyckich, JX. Cyankiewicz Prorektor Szkół Pińczowskich, zasłużyli sobie na szczególne Wizytatora zalecenie, o których wiernym, pilnym i gorliwym Urzędów swoich sprawowaniu uwiadomiona Szkoła Główna ma honor ich polecić P. Kommissyi względom.

Zgromadzenie Szkół Kaliskich równie w tym roku wystawia Wizytator za wzór dla innych Zgromadzeń, a to dla zgody pomiędzy osobami.

1787. Grudzień

:bami, wierności w wykonywaniu wszystkich Ustaw, i szczerey chęci pracowania dla dobra Kraiu.

JP. Czech w Szkołach Krakowskich, JP. Saligier w Szkołach Lubel:skich Matematyki Professorowie, JP. Domaradzki Prawa w Szkołach Poznańskich, JP. Witwicki Fizyki w Szkołach Win:nickich, JP. Kruziński teyże w Szkołach Warszawskich, JP. Koby:łecki Klassy II. w Szkołach Płockich, JX. Jaskulski I Klassy w Szkołach Pinczowskich, jaśnie pracowicie, i z znakomitą Uczniów Korzyścią tłumaczący się Nauczyciele zasłużyli na zaletę u P. Kommissyi.

JX. Giecy w Poznaniu Klassy IIgiey Professor zaskarżony przed P. Kommissyą i napomniony odniey, znacznie się poprawił. Zeznał o nim Wizytator iż w obowiązkach Szkolnych iest pilny, w obyczaiach nienaganny, w Zgromadzeniu spokoyny. Tyle lat pracuiąc w różnych Naukach godzien iest względów P. Kommissyi, aby go raczyła na rok przyszły od uczenia uwolnić i nadgrodą przyzwoitą opatrzyć.

JX. Gostyński Prorektor Szkół Sendomirskich niczym się nieza:trudnia, Szkoły i Stancye Uczniów rzadko odwiedza, Dyrektorów niepilnuie, tym mniey Nauczycielów; Popisów miesięcznych nieskłada, Książkami niezawiaduie, Kassa Prowincyonalna aż do tey Wizyty pod iego tylko kluczem zostawała.

JP. Polaczkiewicz w Płocku Fizyki Professor o nieprzyzwoite z Prore:ktorem, Zgromadzeniem i Uczniami obchodzenie się od wszystkich Osób zaskarżony, pokazawszy w Uczniach niepośledni postępek, zo:stał tylko od Wizytatora napomniony: aby dla Prorektora miał win:ny respekt, z Współnauczycielami po przyiacielsku i grzecznie, a z uczniami obchodził się łagodnie.

JP. Kasprowicz w Kamieńcu Fizyki Nauczyciel w Raporcie Rządcy, o Osobach Zgromadzenia w tych wyrazach odebrał świadectwo: „do uczenia wcale niezdatny, w obyczaiach nierostropny zuchwa:ły.

JP. Kondracki Podstarosta Grodzki Krzemieniecki zaskarżył JXa Swie:bockiego Rektora Szkół Krzemienieckich jako z expensy na Sarta tecta żadney nieupatruie reperacyi we wszystkich Po Jezuickich

mieszkaniach.

1787.
Grudzień.

Mieszkaniach. Powtore: Że Uczniowie funduszowi naymniey odbieraią baczności, lubo znaczna co rocznie z kassy funduszowey wyszłada Summa. To samo względem tameczney Konwiktu po-: dał na piśmie Wizytatorowi Uczeń klassy VI. nazwiskiem Ney-: sochi, bawiąc się przed tym dyrekcyą funduszowych Uczniów. Wybadywał się Wizytator o ich wygodzie samych Dyrektorów Konwiktu, którzy zaświadczali, iż wszelka regularność zachowuie się przez Gospodarza i wszystko ich dochodzi podług zawartey umo-: wy. Reperacye zaś Gmachów tameczney przychodzących doznay-: cznego upadku, niemogą bydź czynione z wyznaczoney na rok kwoty Złt. 400. Ztąd wnosi Wizytator iż zacharzenia poda-: ne przez JP. Podstarostę są wypisane zimnych powodów. Co do zażaleniach Dyrektora sądzić należy, że od funkcyi swoiey zo-: stał oddalony. Zdaie Ciednak Wizytator iż JX. Swiebocki po-: wzięciu swoią niemałą zniechęcił obywatelow na siebie i Osoby zgromadzenia: iż żadnych perswazyi nieprzyimuie. O czym już P. Kommissya a listownie od JMo Rektora Szkoły Głowney iest uwiadomiona z powodu oddziału Kollegium tameczney. —

JX. Szydłowski w Wimicy klassy 1. Professor przeięty duchem niezgody, burzy w Zgromadzeniu spokoyność, nienaruszenie zacho-: waną aż dotąd przyiazdu. Tych już od napomniany przy Ciichim Zgromadzeniu co rocznie, ale bez skutecznie, zkąd prze-: niesiony do Szkoł Wimickich nie stawił się nazas wtym i prze-: szłym roku Szkolnym.

JX. Gościcki akademik Prefektor Szkoł Pijarskich zatrudnia się często interessami pobocznemi, i wyiezdza z uszkodzeniem powie-zo-nych sobie obowiązkow i pożytkow zdobrego rządu wypływaiących.

§. 11. Zgadania Osób Zgromadzeń Akade-: mickich.

JX. Piotrak Nauczyciel Wymowy w Szkołach Warszawskich uiąc przez lat 15. pracowicie i wybornie dla słabości zdrowia żąda bydź uwolniony od Stanu Nauczycielskiego upraszaiąc oraz P. Kommissyi o nadgrodę pracy i zasługe swoiey przyzwoitą.

JP.

1787. Grudzień.

JP. Łuczewski Nauczyciel Fizyki w Poznaniu à dziś Prefekt Szkół Krzemienieckich, uprasza aby P. Kommissya zaleciła Kassie Krzemienieckiey wypłacić mu ✠ 11. za podróż z Poznania do Krakowa swoim kosztem odbytą.

Zgromadzenie Warszawskie przełożywszy na Wizycie, iż Uczniowie będąc obowiązani wychodzić na praktykę Jeometryi z Nauczycielem swoim uznaiącym naywygodnieysze mieysca położone za Wisłą dopraszaią się o wolne przeyście przez Most na czynienie rozmiarów, ubodzy na przeprowadzenie rzeczy, a wszyscy na wychodzenie dla rekreacyi.

Zgromadzenie Łęczyckie niemaiąc dobrey wody przy Kollegium musi po nię posyłać daleko, uprasza o pensyą dla Stroża, któryby Kollegium pilnował i wodę nosił.

JX. Prefekt dzisieyszy Winnicki zastępuiąc zmarłego Prefekta powinności, blisko przez rok, toż JXX. Kapucyni zatrudniaiący się Kapelanią Szkolną, dopraszaią się o nadgrodę prac swoich stosownie do Ustaw. Zgromadzenie zaś tameczne dopraszasię u P. Kommissyi o względy na zasługi w stanie Nauczycielskim śp. Xa Jabłońskiego chwalebnie sprawuiącego urzędy Prefekta i Kaznodziei, który zostawiwszy długu na Złł. 1659. gro: 14. a całey massy Substancyi na Złł. 1040. groszy 22. nie staie ieszcze na zaspokoienie Wierzycielów Złł. 618. grosz. 22. śp. X. Jabłoński miał Pensyi roczney w zeszłym roku do Złł. 2000. z urzędu Prefektowskiego i Kapelanii, z tych odtrąciwszy Złł. 1200. dla zastępuiących z pozostałey w Kassie Prowincyonalney Summy raczy P. Kommissya udzielić Złł. 618. groszy 22. na zapłacenie Kredytorów. —

JX. Bukowski Emeryt przy Szkołach Żytomirskich mieszkaiący dopraszasię u P. Kommissyi aby mógł odnaybliższey Kassy odbierać pensyą swoią, gdyby się przeniosł z Żytomirza gdzie indziey dla większego w starości spoczynku.

JP. Dunajewski Po Jezuita iedynaście Lat w Zakonie będący, à trzy lata aż do — 77. roku po zgaszeniu Zakonu w Szkołach Winnickich już pod rządem P. Kommissyi ucząc doprasza się P. Kommissyi o wypłacenie pensyi emerytalney za lat 10. zaległey, i oprócz tego

aby.

1787.
Grudzień.

aby taż pensya odtąd dwiema ratami podług zwyczaiu i ułożenia P. Kommissyi od zarządzaiącego Szkołami Żytomirskiemi wypłacana mu była; przyłącza się tu iego Nota.

JP. Mieliński w Szkołach Toruńskich Matematyki i Fizyki pracowity Nauczyciel, gdy dla słabości i poratowania Zdrowia na ten rok uwolniony został od pracy; wydawszy na podróż z Torunia do Krakowa przeszło Złt. 300. dopraszasię u P. Kommissyi, ażeby go utrzymać raczyła przy pensyi Nauczycielskiey, i expens na podróż wrócić mu zaleciła. Przyłącza się tu iego Nota.

JX. Tyblewski w Szkołach Łęczyckich I. Klassy Nauczyciel, któremu słabe i pracami Szkolnemi przez lat 6. zwątlone zdrowie niepozwala daley wykonywać prac nauczycielskich, dopraszasię u P. Kommissyi o pensyą emerytalną; abędąc Professorem w Toruniu, gdy na reperacyą Stancyi wydał przeszło Złt. 200. in vim tego wydatku doprasza się aby miał wolność mieszkania na rok przyszły /: uchyliwszy się od Nauczycielstwa :/ w tych samych Stancyach, które w Kollegium Toruńskim swoim kosztem wyporządził.

JX. Mysłowski dopraszasię o łaskawą Rezolucyą P. Kommissyi aby mógł bydź stałym Substytutem przy Szkołach Krzemienieckich za pensyą Stołową Złt. 650.

Zgromadzenie Szkół Łuckich dopraszasię o Zakład Stołowy i oprzyczynienie iednego przynaymniey Nauczyciela. Obywatele tameczni pobliżsi, już to zuprzedzenia że w tych Szkołach ile o trzech Professorach, trzy tylko pierwsze Klassy podług dawnieyszego trybu są założone już dla doskonalszey edukacyi odsyłać muszą Synów swoich z wielką dla siebie niewygodą do Szkół odległeyszych o 6ciu Professorach. Sala na Klassę IV. może bydź w tych Szkołach wyporządzona za Złt. 100. —

JP. Ancypa w Szkołach Winnickich Matematyki Professor dopraszasię o pensyą emerytalną po dwóch latach od roku bieżącego, wszelako żeby Szkoły tameczne więcey odnosiły pożytku z Nauk Matematycznych, zdaniem Wizytatora podaie się na Emeryta od roku przyszłego Szkolnego ile uczący już przez lat 8. i słabego zdrowia będący. —

§. 12.

1787. Grudzień

§. 12. Szkoły JXX. Kommunistów Kieleckie i Wągrowskie.

W Szkołach Kieleckich Nauczyciel Matematyki niemaiąc Uczniów usposobionych do Jeometryi Elementarney dawał im Jeometryą praktyczną i początki algebry dosyć dobrze. Z Wymowy mierny, z Prawa i Historyi lepszy dał się widzieć pożytek. Uczniowie pierwszey i drugiey Klassy niedobrze wymawiali polszczyznę i łacinę, okazali więcey korzyści z Arytmetyki niżeli z Jeografii, którey sam Nauczyciel nie posiada. JX. Bąkiewicz Prefekt i Nauczyciel Matematyki przed Wizytatorem wyznał: iż iest zawiele na niego być razem Nauczycielem i Prefektem dla różnych obowiązków, że Nauczyciele niebędąc przyzwoicie płatni, niemaią przywiązania do Nauczycielstwa i oduczywszy rok ieden wypraszaią się na Wikarye gdzie nierównie większe zyski maią.

W Szkołach Wągrowskich z Matematyki, Fizyki, Wymowy i Moralney mała w uczniach pokazała się korzyść. Uczniowie drugiey i trzeciey Klassy znacznie pożytkowali osobliwie w łacinie.

Szkoły Kieleckie i Wągrowskie przy naylepszych chęciach swoich powodowania się Ustawami dla niezdatności Nauczycielów, nie przynoszą pożytków równych innym Szkołom w Nauczycielów zdatnych osadzonym. Przekładał Wizytator ten zawód dla Uczniów pochodzący z niezdatności Professorów JX^u Augustowskiemu Archidyakonowi Kieleckiemu zarządzaiącemu całym funduszem XX. Kommunistów Zgromadzenia Kieleckiego, który z początku nieznaydował w swym Zgromadzeniu skutecznego sposobu zaradzenia tey okoliczności. Podał mu Wizytator dwa środki naypewnieysze. Nayprzód: ażeby dla Nauczycielów pensyą przyzwoitą raz nazawsze ustanowił, któraby Nauczycielów do nieprzerwanego ciągu uczenia zachęcała. Powtore: aby młodych i zdatnych Seminarystów swoich na Nauki posyłał do Szkoły Główney odebrawszy od nich submissyą. Spodobały się podane środki JX^u Augustowskiemu lecz ich uskutecznienie dla siebie uznawał bydź arcytrudne dla funduszu niedostatku. Przypomniał Wizytator wyro-

:bioną

1787.
Grudzień

:bioną od P. Kommissyi Konstytucyą przyznaiącą dziedzictwo Widuchowy intuitu edukacyi Narodowey, lecz na to odpowie:dział: przyznaie prawda Konstytucya dziedzictwo Widuchowy intuitu edukacyi, atoli sp. Szaniawski Biskup Krakowski Złtch 180.000. na te dobra importował, i dochód z nich na utrzy:manie Kapeli w Kielcach, Seminarii, Professorów Teologii, Pro:fessorów Szkół Narodowych i.t.d. rozporządził. Zgromadzenie także XX. Kommunistów importowało na te dobra Złt. 20000. Odpowiedział Wizytator JX.u Augustowskiemu, że sp. Bi:skup Szaniawski i Zgromadzenie maią prawo do Kapitałów na Widuchowy lokowanych i do prowizyi podług Prawa Kraiowe:go, rachuiąc po pułczwarta od Sta, reszta intraty z Widucho:wy iako z dziedzictwa na utrzymanie Szkół wyrobionego służyć powinna Szkolnemu Zgromadzeniu należącemu także do części prowizyi iaka z proporcyi wypadnie przez rospo:rządzenie Fundatora. Na to odpowiedział, że niemoże tego czynić bez dołożenia się Zwierzchności. Wziąwszy to przełoże:nie na uwagę radził się Wizytatora, wieleby potrzeba zapła:cić Professorom? Odpowiedział Wizytator na fundamencie Ustaw, iż Seminarystowie kosztem Zgromadzenia utrzymy:wani przy Szkole Główney, powinni przestać na pensyi ręczney po Złt. 400. do lat 6. przy Stole i mieszkaniu. Zgadza się na:to JX. Augustowski, iednakże niebędąc Wizytator pewny czyli dotrzyma słowa Zgromadzeniu, dla pewności raczy P. Kom:missya ten Proiekt zabespieczyć, albo o sposób inny utrzy:mania Professorów zdatnych w Szkołach Kieleckich postarać się. Nieznaiąc Wizytator funduszów Zgromadzenia Wągrows:kiego, ani maiąc powierzoną moc dochodzenia tychże, nie zna:lazł okoliczności do projektu podobnego ułożenia na polepsze:nie losu Szkół Wągrowskich w podobnym Stanie zostaiących.

§. 13. Stan Nauk w Szkołach JXX. Piiarów.

Wizytator oddaie sprawiedliwość, Szkołom Warszawskim, Radom:

:skim

1787. Grudzień

:skim, Łukowskim, Wieluńskim, Piotrkowskim, Łomżyń:
:skim, Szczucińskim i Drohickim, w których i Nauczycielów
pilnych i zdatnych, i korzyść z nauk w Uczniach znakomitą
znalazł.
W Łowiczu: Zwymowy i Matematyki mierny dał się widzieć
postępek. W Rydzynie mniey pokazało się pożytku niż w in:
:nych Szkołach. Gdyby niedla funduszu i Konwiktu Szkoły Ry:
:dzyńskie dla małey liczby Uczniów na Szkole Parafialney prze:
:staćby mogły maiąc w bliskości Szkoły Wschowskie. W Szkołach
Górskich: Klassa I. i IIga nayznakomitszą odniosły korzyść, Klassa
trzecia oprócz trzech Uczniów mało okazawszy pożytku odebrała
napomnienie i od Medallów uchyloną została. W Miedzyrzeczu
Nauczyciel Klassy I. do uczenia teraźnieyszey Grammatyki mniey
zdatny, z Arytmetyki Wyższey, którey niedawał niezłożył popi:
:su; w innych Klassach Uczniowie znaczną odnieśli korzyść. –
W Szkołach Chełmskich naywięcey korzystali Uczniowie z fi:
:zycznych i Matematycznych Nauk. Z Prawa i Wymowy mniey:
:szy okazali pożytek niżeli z Matematyki.
Zdaiąc Wizytatorowie Sprawę przed Szkołą Główną ze Szkół
Piiarskich uczynili następuiące doniesienia. Naprzód: W oko:
:licy Szkół Piotrkowskich wiele znayduie się prywatnych edu:
:kacyi, dla niedostatku zaś Stancyi pochodzącego z pożaru Miasta
spalonego, wiele młodzieży ze Szkół tamteyszych przeniosło się
do innych. Powtore. W Powiecie Opoczyńskim niemaiącym
Szkół publicznych, obywatele nieznaiąc sposobu teraźnieyszey
edukacyi w domu dzieci edukuią, osobliwie co do łaciny. Świeżo
ieden Obywatel oddane dzieci do Szkół Piotrkowskich odebrał, i złą:
:czywszy się z innemi Szkołę w domu założył, wezwawszy do Nau:
:czycielstwa Łacinnika Zakonnego. Potrzecie: Palestra Czerska
ustawicznie przebywaiąca w Górze, iest przyczyną dla tamtey:
:szych Uczniów opuszczania się i niedobrych obyczaiów. Szkoda
dla Narodu że Młodź w Palestrze, żadney nie zna władzy nad sobą.
Naywięcey Uczniów do wolności wzdychaiących udaie się do Palestry
ze szkodą swoią i pokrzywdzeniem edukacyi Narodowey. Ta nieprzy:
:zwoitość w Narodzie koniecznego potrzebuie zaradzenia. Poczwarte:
Edukacya dzisieysza wiele odbiera przeszkód od niektórych Osób JXXży.

Piiarów.

1787.
Grudzień.

Piiarów zatrudniaiących się edukacyą prywatną mimo woli swoiey Zwierzchności Zakonney. Z tych liczby są: Twernicki, Speliński, i Stroiński; z których dway pierwsi ubiegaią się po domach obywatelskich o prywatną Instrukcyą, przechodząc po skończoney edukacyi z iednego do drugiego domu. Trzeci bawiący się dyrekcyą przy Szkołach Krzemienieckich w ubiorze Piiarskim, na wielokrotne wezwania Przełożonych swoich stawia się uporczywie, ani powraca do Zgromadzenia swoiego. o wielu innych nieznanych słyszą i powiadaią JXX. Piiarowie, których jako zarabiaiących w Sukienie Piiarskiey na niesławę dla całego Zgromadzenia i niechęć u Zwierzchności Szkolney, radziby albo do Zakonu zgromadzić powagą Któreykolwiek Zwierzchności, albo sekularyzowanych oglądać, aby nieohydzali ich Zgromadzenia. Jeżeli P. Kommissya skutecznieyszych nieużyie Kroków na zniesienie instrukcyi prywatnych przez Osoby duchowne, świeckie i Zakonne utrzymywanych, trudno będzie wyhorzenić uprzedzenie o dzisieyszey edukacyi, i ziednać dla niey powszechną u wszystkich obywatelów wziętość.

§. 14. Zalecenie Osób. –

JX. Wąsowski Prowincyał i Rektor Wydziałowy Szkół JXX. Piiarów staraiąc się o wierne wykonanie Ustaw i Przepisów P. Kommissyi po wszystkich Szkołach Zgromadzeniu swoiemu powierzonych zasługuie sobie na szczególne u P. Kommissyi względy. Wszyscy zaś Rządcy Szkół JXX. Piiarów odebrali od Wizytatorów świadectwo pełnego i gorliwego pełnienia swoich obowiązków; do którey zalety należą: JX. Dobiński Nauczyciel 1. Klassy w Szkołach Łukowskich, JX. Lintner Matematyki i Fizyki Professor w Szkołach Chełmskich oraz całe Zgromadzenie Szkół Warszawskich, Radomskich, Wieluńskich, Piotrkowskich i Międzyrzeckich.

§ 15. Stan Nauk w Szkołach JXX. Benedyktynów, Cystersów, Kanoników Lateraneńskich,

i.

1787.
Grudzień

i Miechowitów.

Szkoły Pułtuskie: Zgromadzeniu JXX. Benedyktynów oddane, z Prawa i Matematyki znaczną okazały korzyść; mnieyszą z Fizyki. Nauczyciel Wymowy nie stawił się na Wizycie. Klassa I i IIIa mierne dała widzieć Korzyści. Zapytał się Wizytator Przełożonych, czemu niezachowuie Kongregacya Rezolucyi P. Kommissyi względem posyłania Osób na Nauki do Szkoły Głównej i czemu niewezwała za Nauczycielów pierwszey i drugiey Klassy osób przy Szkole Głównej usposobionych? odebrał odpowiedź: iż Kongregacya ma dosyć Subjektów edukowanych przy Szkole Głównej, lecz niewidziała potrzeby użycia ich na te Klassy.

Szkoły Wschowskie: Zgromadzeniu JXX. Cystersów powierzone, wiernie wykonywaią Ustawy P. Kommissyi maiąc Nauczycielów zdatnych i pilnych przy Szkole Głównej edukowanych.

JX. Drzewiecki Prefekt Szkół i Professor Fizyki zasłużył sobie na zalecenie u P. Kommissyi. Iako zaś postrzegł Wizytator we wszystkich Nauczycielach ochotę wielką do uczenia, tak na 5. Professorów widział liczbę Uczniów bardzo małą, w Mieście dosyć ludnym, gdzie do 15.000. mieszkaiących rachowano. Tey nieludności w Szkołach przyczyną są Kalwińskie Szkoły w Lesznie, Katolickie razem i dyssydenckie na Pograniczu w Głogowie Szląskim dokąd z Polski po łacinę udaią się. Naywięcey te Szkoły bywaią pomnożone Kadetami Regimentu Konsystuiącego, których JP. Brodowski Pułkownik wysoce oświecony w Naukach rycerskich i Cywilnych z przywiązania do edukacyi Narodowey, do Szkół zwykł posyłać.

Lubo Wizytator zostawił Zgromadzeniu zlecenie P. Kommissyi aby Nauczyciele Zgromadzenia Zakonnego uznani od Wizytatora za zdatnych niebyli z mieysca ruszani i odmieniani, bez wiadomości Szkoły Głównej, atoli zdaie się rzeczą prawie niepodobną aby iedni Nauczyciele mogli nosić ciężar Nauczycielstwa bez przestanku, zwłaszcza kiedy Nauczyciele Zakonnicy, nietylko nieodbieraią przyzwoitey satysfakcyi za swe prace, ale nawet nie są pewni czyli Zwierzchność Zakonna poczyta ich prace w zasługę

do.

1787.
Grudzień.

do nadgrody. Dla przywiązania tedy Zakonników do prac Szkol:
:nych P. Kommissya raczy zaradzić temu: ażeby ci maiący
od Wizytatorów zaświadczenie pożytecznego pracowania pierwsze:
:mi byli do Ascensów Zakonnych, przez któreby ich zasługi mo:
:gły bydź nadgrodzone. Powtóre: aby Kongregacya XX. Cystersów
posyłała Zakonników młodych i zdatnych do Szkoły Główney
na Nauki, w które usposobieni mogliby pożytecznie zastępować
mieysce Nauczycielów od uczenia uwolnionych.

Szkoły Trzemeszyńskie. Kanonikom Lateraneńskim oddane
przez niezdatność Nauczycielów mało znauk wyższych pod
czas Wizyty okazały korzyści, Uczniowie tylko pierwszey i dru:
:giey Klassy naylepiey się popisali z łaciny.

Szkoły Rawskie: Zgromadzeniu JXX. Miechowitów powierzone
stosuią się do Przepisów P. Kommissyi, maiąc Nauczycielów zdat:
:nych, procz Nauczyciela pierwszey i drugiey Klassy niedbałego.
Doniosł o tym Wizytator JX. Jenerałowi Miechowskiemu, radząc
aby na iego mieysce wyznaczył JX^a Jerzykowskiego, który przy
Szkole Główney dał dowody pilności i zdatności.

Zgromadzenie tameczne potrzebnie narzędzi i Książek do Nauk
przepisanych. Żali się na Konwent Miechowski i Proboszcza
Gnieznieńskiego, że ich prace lekce ważąc mało dbaią o ich po:
:trzeby i wygodę.

JP. Porębiński Akademik Prefekt Szkół i Nauczyciel Prawa, za
którego troskliwością, te Szkoły stosuią się do przepisów, zasługuie
na względy u P. Kommissyi.

§. 16. Stan Nauk w Szkołach JXX^ży Bazylianów.

Szkoły Włodzimierskie. W pierwszych trzech Klassach
Łacina stosownie do Ksiąg Elementarnych z wszelką dokładno:
:ścią tłumaczona była. z Matematyki i Fizyki z równą Korzy:
:ścią odpowiadali Uczniowie, równy postępek dał się widzieć z
Nauki Moralney i Prawa. Z języków, francuskiego, Niemieckiego
Włoskiego, Angielskiego i z rysunków popisywali się Uczniowie.

Szkoły.

1787.
Grudzień.

Szkoły Ostrogskie. W Nauczycielach tych Szkół doświadczył Wizytator wielką chęć do uczenia, lubo nierówną dokładność i zdatność. Język łaciński, Arytmetyka wyższa i inne Nauki zdą dobrze przy znaczney Uczniów korzyści. W drugiey Klassie Grammatyka przez Nauczyciela i Uczniów mało iest zrozumiana. Wymowa niepodpada naganie. W Prawie Sam Nauczyciel więcey świateł potrzebuie. z Matematyki i Fizyki znacznie korzystali Uczniowie.

Szkoły Barskie. Pierwsze tylko dwie Klassy popisały się z łaciny, Jeografii i Arytmetyki. Arytmetyka wyższa niebyła dawana. Nauczyciel Wymowy zdawał się nierozumieć Grammatyki na trzecią Klassę, Historyi Greckiey i Rzymskiey nieuczył, Prawo niedokładnie tłumaczył, z iedney tylko łaciny dosyć w Uczniach okazał korzyści. Nauczyciel Matematyki Fizyki, i Loiki żadnego w Uczniach pożytku nieokazał.

Szkoły Szarogrodzkie. Te Szkoły nad wszystkie inne JX. Bazylianów nayszczegulniey zaleciły się w czasie Wizyty, z osobliwszey pracy i chęci do uczenia Prefekta i Nauczycielów, i z znakomitego Uczniów postępku. Niewyszczegulnia Wizytator żadney Klassy i Nauki, gdyż we wszystkich równey doświadczył Korzyści.

Szkoły Owruckie. W klassie pierwszey znalazł Wizytator znaczne korzyści z początkowych prawideł ięzyka łacińskiego, Nauki Moralney i Jeografii. Arytmetyka wyższa dla drugoletnich niebyła dawana. Wyższych dwóch klass Uczniowie lubo w małey liczbie dali dowód i swoiego postępku i Nauczycielów zdatności; z niemieckiego ięzyka mała okazała się korzyść.

Szkoły Lubarskie i Humańskie. Zaleciły się nayszczegulniey z Matematyki i Fizyki. W Lubarze: Prawo i Wymowa, w Humaniu Arytmetyka wyższa niebyły dawane z należytą dokładnością.

Szkoły Kaniowskie. Popisały się z ięzyka łacińskiego Nauki Moralney, Wymowy, Jeografii i Arytmetyki. Nauczyciel Matematyki

1787.
Grudzień.

Matematyki niestawił się na Popis.

§. 17. Zalecenie i Zaskarżenie Osób Zakonnych.

JX. Andruszkiewicz Rektor Szkół Barskich, Konsultor Prowincyi, Mąż zewszechmiar poważany, naywięcey przykłada się do dobra edukacyi po Szkołach swoiego Zakonu, czule zawsze i gorliwie utrzymuiąc edukacyą dzisieyszą na Zakonnych Kapitułach i Radach Prowincyonalnych: stara się nieprzerwanie, iużto od przesądów dawnieyszych odstręczać swoich Kollegów, iuż ku poważaniu i dopełnieniu Ustaw P. Kommissyi i całey Zwierzchności Edukacyiney przywodzić, reformować Nauki Zakonne, ich pomnażać liczbę i funduszu uczących się Zakonników swoich przy Szkole Główney. odbiera zupełną satysfakcyą z Wizyty dzisieyszey, ile że wszystkich Przełożonych Zakonnych zalecaiący się przed P. Kommissyą. Jeżeli z rządów dzisieyszego JXa Prowincyała odbiera P. Kommissya zupełne ukontentowanie, nie zawiedzie się na zdaniu i zaświadczeniu Wizyty, gdy tegoż Męża zaleci całey Prowincyi Zakonney na Urząd Prowincyalski, gdyby dzisieyszy niechciał się dłużey rządem Prowincyi zatrudniać.

JX. Sulżyński w Szkołach Szarogrodzkich, JX. Korzeniewicz w Szkołach Lubarskich, JX. Końcewicz w Szkołach Humańskich Prefektowie, i dway pierwsi będąc razem Professorami Matematyki i Fizyki przekonali Wizytatorów o czułym i pracowitym przykładaniu się do uczenia i dozoru młodzi Szkolney, a przez to zasłużyli Sobie na zalecenie u P. Kommissyi.

Zaszły przed Wizytatora zażalenia na Rektora Zakonnego Ostrogskiego, iakoby zniechęcony ku Prefektowi bywał często okazyą dla Uczniów do wzgardy i nieposłuszeństwa dla Prefekta Szkolnego, których powagą i protekcyą swoią zastępuiąc i wdawaiąc się w rządy Szkolne wyłamywał ich z karbu posłuszeństwa: iakoby Nauczycielów i Uczniów do zbytecznego nabożeństwa przymuszał, dla Stanu edukacyinego mało przywiązania okazywał, a Nauczycielom żadney domowey wygody, doświadczaney,

po inszych

1787. Grudzień.

po inszych Zgromadzeniach nieczynił, obowiązuiąc ich do postów ustawicznych, do których z reguły Zakonney nie są obowiązani i wiktuiąc naypodleyszemi potrawami, chociaż bierze od P. Kommissyi na utrzymanie Zgromadzenia pensyi roczney, po 2000. Złotych, a od Króla Jmci nierównie więcey. Wizytator widząc wszystkich Nauczycielów nadto bojaźliwych i nieśmiałych, a Rektora nieco porywczego, niewszedł w rospoznanie powyższych zażaleń, aby przez to bardziey ieszcze niezniechęcił Rektora przeciw Żalącemu się, i zamiast spokoyności, nie wprowadził w większą niezgodę; doniosł iednak wszystko to JX. Prowincyałowi, ile nayściśley wchodzącemu w rządy Zakonne, aby tym nieprzyzwoitościom, jeżeli są prawdziwe zaradził, inaczey P. Kommissya będzie przymuszona ocalać dobro Nauczycielów, i kazać rachować się z pensyi roczney, którą bierze JX. Rektor na czynienie lepszey wygody Zgromadzeniu Szkolnemu. JX. Prowincyał odpisał Wizytatorowi, że wniidzie w rospoznanie tych zażaleń. —

§. 18. Żądania Osób Zakonnych. —

1mo JX. Opat Kaniowski otrzymawszy pensyą roczną u P. Kommissyi na utrzymanie Zgromadzenia Szkolnego Złotych 3550. z obowiązkiem zdawania rachunków przed Wizytatorami Jeneralnemi, składa Obrachunek Wydatku od 20. Września, roku zeszłego 1786. do 28. Maia bieżącego roku — 87. a wydawszy nad wyznaczoną pensyą w czasie 8miu Miesięcy Złt. 856. gr: 15. przeświadcza P. Kommissyą iż z Jey Łaski nieszuka osobistych zysków ale usługi publiczności: z tego powodu dopraszasię o uwolnienie od podawania Wizytatorom, Rejestru wydatkowego, i rachowania się co rocznie z powyższey pensyi. Zdanie iest Wizytatora, aby zawiesić do czasu prośbę JX. Opata, którego Rachunek tu się przyłącza.

2do Zgromadzenie Kaniowskie JXX. Bazylianów podaiąc co rok swoie żądania na zniesienie przeszkody Nauk, którey doświad:

:cza

1787.
Grudzień

cza ze Szkółki Bohusławskiey, dopraszasię o skuteczne wstawienie się P. Kommissyi, aby oprócz nauk na Szkoły Parafialne przepisanych, inszych nieuczono. Dyrektor ze Skarbu Bohusławszczyzny płatny, uczy publicznie łaciny z Alwaru, przez co odstręcza obywatelów od dawania Synów Swoich do Szkół Kaniowskich: a którzy przychodzą z tey Szkółki do publicznych, sprawuią wielką trudność Nauczycielom i Dyrektorom w oduczaniu ich od dawney Grammatyki i usposobieniu do dzisieyszych.

3tio Rządca i Nauczyciele Szkół Włodzimierskich czuli zawsze na zachowanie Ustaw dopraszaią się u P. Kommissyi o wsparcie na utrzymanie Zgromadzenia funduszu niemaiącego. Utrzymuie P. Kommissya swoim kosztem wszystkie prawie Szkoły JXX. Bazylianów Koronnych, które albo funduszu niemiały, albo te po części odpadły, i niesą dostarczaiące na wyżywienie Zgromadzenia Szkolnego. W tym przypadku zostaią JXX. Bazylianie Włodzimierscy Prowincyi Litewskiey, straciwszy swoie Kapitały w Kordonie Cesarskim, i zaległey Prowizyi do 15.000. Złotych. Ma wprawdzie Zgromadzenie rezydencyą drewnianą, i Szkoły już od dawnych czasów wystawione, ale to wszystko na gruncie i podworzu Biskupim, dość znacznie odległe od Kościoła swoiego, ztąd dla uniknienia różnych niezgód, które się wydarzaią między Właścicielem Gruntu i Komornikami, nadewszystko ze Szkół będących przy Kościele Biskupim, gdzie ani Nabożeństwo, ile w cudzym Kościele odprawiać się niemoże stosownie do Ustaw i dla nieuchronney czasem swywoli Studenckiey otrafia się rostargnienie dla Xięży odprawuiących swoie Nabożeństwo, a z tey okazyi między Zwierzchnością Duchowną i Szkolną częste niezgody i rozróżnienia. Rospoczęło Zgromadzenie fabrykę rezydencyi i Szkół przy swoim Kościele, lecz dla świeżo odpadłych w Kordonie dochodów musi ustawać rospoczęta fabryka aby zresztą pozostałych dochodów opatrywać żywnością Nauczycielów Szkolnych. Z tych powodów doprasza się o względy i wsparcie

na

1782. Grudzień.

na utrzymanie powyższych Osób Nauczycielstwu poświęco:
:nych, i na dokończenie murów Szkolnych.

§. 19. Żądanie Kapituły Łuckiey.

Kapituła Łucka dopraszasię u P. Kommissyi o przeniesienie gdzie indziey Biblioteki z Kollegium ustąpionego.

§. 20. Medalle.

Wszystkie Szkoły w Koronie do daru J^o^ K Mości w rozdawaniu Medallów były w tym roku przypuszczone. W Szkołach Krakow:
:skich. Otrzymali Medalle z Ręki Nayiaśnieyszego Króla Sta:
:nisława Augusta, Andrzey Sniadecki z Klassy VI. złoty, Sta:
:nisław Małachowski z Klassy VI. Antoni Kochanowski, To:
:masz Żarski z Klassy V. srebrne. W Lubelskich. Bartłomiey Kossakowski z Klassy VI. złoty, Antoni Goławski z Klassy V. Jan Raczyński z Klassy IV. srebrne. W Sandomirskich: Nepomucen Rupniewski z Klassy VI. złoty, Nepomucen Michal:
:czewski, Stanisław Piianowski z Klassy V. srebrne. W Krze:
:mienieckich. Jan Drzewiecki z Klassy V. złoty, Felix Niesiecki Jozef Ruszkowski z Klassy IV. srebrne W Kamienieckich. Michał Pągowski z Klassy VI. złoty, Antoni Rożałowski z Klas:
:sy V. Marcin Glinka z Klassy IV. srebrne. W Łuckich. Jozef Dobrzański, Jan Ułowicz z Klassy III. srebrne. W Ołyckich: Daniel Charczyński z Klassy II. srebrny. W Włodzimierskich. Sebastyan Wienarski z Klassy VI. złoty, Szczepan Stubielewicz z Klassy VI. Franciszek Wiśniowski z Klassy IV. srebrne. W Ostrog:
:skich. Wawrzyniec Woronicz, Skoczkowski z Klassy III. srebrne. W Barskich. Baltazar Komorowski z Klassy I. Leon Kłodnicki z Klassy II. srebrne. W Szarogrodzkich. Onufry Kwiatkowski z Klassy III. Jan Żarzecki z Klassy II. srebrne. W Winnickich. Jgnacy Samborzecki z Klassy V. złoty. Nepomucen Biedrzycki, Wincenty Ciszewski z Klassy V. srebrne. W Żytomirskich. Tomasz Bielawski z Klassy VI. złoty, Andrzey Malczewski, z Klassy V. Pius

Sobański

1787.
Grudzień. Sobański z Klassy IV. srebrne. w Lubarskich. Gawłowski, Orłowski z Klassy III. srebrne. w Humańskich: Ignacy Skąpski z Klassy III. Sosniowski z Klassy II. srebrne. Kaniowskich Dawid Suchota, Jan Obuchowski z Klassy III. srebrne. w Owruckich. Grzegorz Woyna z Klassy III. Jakub Suryni z Klassy II. srebrne. w Miedzyrzeckich. Kostecki z Klassy IV. Jozef Gałecki z Klassy III. srebrne. w Chełmskich. Jozef Lastowiecki, Aloizy Horoch z Klassy II. srebrne. w Poznańskich. Kazimierz Brzuchalski z Klassy VI. złoty, Jan Żmichowski z Klassy V. Benon Łukaszewicz z Klassy IV. srebrne. w Kaliskich. Jan Podembski z Klassy VI. złoty, Antoni Prądzyński z Klassy V. Jozef Biemacki z Klassy III. srebrne. w Toruńskich. Filip Regulski z Klassy III. Woyciech Borowski z Klassy II. srebrne. w Wschowskich. Antoni Gurczyński, Faustyn z Klassy III. srebrne. w Trzemeszyńskich. Rafał Karnkowski, Augustyn Omiński z Klassy II. srebrne. w Warszawskich, Akademickich. Fabian Poniatowski z Klassy VI. złoty, Adam Sobolewski z Klassy VI. Dominik Rosochacki z Klassy V. srebrne. w Płockich. Bartłomiey Szulecki z Klassy VI. złoty, Damazy Szulborski z Klassy VI. Jozef Kurowski z Klassy V. srebrne. w Łęczyckich. Bartłomiey Zaborowski z Klassy V. złoty, Teodor Zabokrzecki z Klassy IV. Antoni Jankowski z Klassy III. srebrne. w Pułtuskich. Jozef Czaplicki z Klassy V. złoty. Franciszek Załęski z Klassy V. Tomasz Boziński z Klassy IV. srebrne. w Rawskich. Franciszek Dunin z Klassy V. Jozef Rzodkiewicz z Klassy IV. srebrne. w Wągrowskich. Bazyli Zathalik z Klassy III. Marcin Mleczko z Klassy II. srebrne, w Kieleckich. Nepomucen Szymborski, Jozef Rutkowski z Klassy III. srebrne. w Pińczowskich. Antoni Głębocki, Kanty Jaskulski z Klassy III. srebrne. w Warszawskich, Piiarskich. Kazimierz Jełowicki z Klassy VI. złoty, Mateusz Piotrowski z Klassy V. Walenty Zalewski z Klassy IV. srebrne. w Radomskich. Ambroży Dryllewicz z Klassy III. Ludwik Pieniążek z Klassy II. srebrne. w Piotrkowskich. Konstanty Plejewski.

1787. Grudzień

Plejewski, Antoni Skarzyński z Klassy III. srebrne. w Łukowskich Kajetan Rozwadowski, z Klassy III. Sebastyan Laskowski z Klassy II. srebrne. w Wieluńskich. Franciszek Drozdowski z Klassy III. Jgnacy Moszkowski z Klassy II. srebrne. w Drohickich. Dominik Markowski z Klassy III. Andrzey Zewuski z Klassy II. srebrne. w Łomżyńskich. Teodor Mietelski, Jgnacy Drewnowski z Klassy III. srebrne. w Łowickich. Jgnacy Koronowski z Klassy III. Szczepan Raczyński z Klassy II. srebrne. w Szczucińskich. Jgnacy Kisielnicki z Klassy III. Andrzey Siemiaszko z Klassy II. srebrne. w Rydzyńskich. Jan Laube z Klassy III. Adam Turno z Klassy I. srebrne. w Górskich: Wiktor Łochowski z Klassy II. Andrzey Sowiński z Klassy I. srebrne.

Rozdali Wizytatorowie Medallów złotych 15. srebrnych 85. Jeden Medal srebrny w Szkołach Ołyckich oszczędzony został się przy Szkole Głównéy. O ten Medal pozostały, iakoteż o Kollekcyą innych za Panowania Nayiaśnieyszego Pana wybitych, ma honor Szkoła Główna upraszać P. Kommissyi dla Biblioteki Publiczney.

A gdy po Szkołach o trzech lub czterech Professorach znayduią się Uczniowie równie celuiący w Nauce i obyczaiach, iak w Szkołach o 6ciu Nauczycielach, sądzą Wizytatorowie aby nieprzywiązuiąc się do Szkół maiących więcey Professorów, rozdawane były Medalle złote i po inszych Szkołach o trzech lub czterech Nauczycielach. Gdyby ieszcze na inszą formę nieokrągłą przelane zostały, i różniły się od medallów Woyskowych, bardzieyby przychęcały Uczniów, nietylko do większego postępku w Nauce i obyczajach, ale i do noszenia.

§. 21. Ludność Szkół. —

Znaleźli Wizytatorowie liczbę Uczniów w Szkołach Krakowskich 450. Lubelskich 139. Sandomirskich 155. Krzemienieckich 345. Kamienieckich 200. Łuckich 140. Ołyckich 100. Włodzimierskich 230. Ostrogskich 150. Barskich 374. Szarogrodzkich 228. Winnickich 430. Żytomirskich 479. Lubarskich 278. Kaniowskich 134. Humańskich 300. Owruckich 144.

Międzyrzeckich

1787.
Grudzień. Miedzyrzeckich 320. Chełmskich 90. Poznańskich 156. Kaliskich 206. Toruńskich 43. Trzemeszyńskich 47. Warszawskich akademickich 450. Płockich 250. Łęczyckich 300. Pułtuskich 430. Rawskich 70. Węgrowskich 291. Kieleckich 176. Pińczowskich 24. Warszawskich Piiarskich 458. Radomskich 201. Piotrkowskich 150. Łukowskich 200. Wieluńskich 160. Drohickich 320. Łomżyńskich 363. Łowickich 182. Szczucińskich 205. Rydzyńskich 60. Górskich 87. In Summa wszystkich Uczniów 9515. Między temi Uczniami wypisali Wizytatorowie szczególniey celuiących pilnością, postępkiem w Naukach i obyczajami, których tu przyłącza się Rejestr. —

§. 22. Lekcya Pism Starych.

JP. Stanisław Dzierwiński Regent Konsystorza Pułtuskiego stosownie do Rezolucyi P. Kommissyi Dnia 1go Lutego, w tym roku wypadłey, rozpoczął lekcyą charakterów Gotskich dnia 29. Marca w Szkołach Pułtuskich. Maiąc Uczniów 40. daie tę lekcyą trzy razy w tydzień. Znalazł Wizytator równie dokładną pracowitość w Nauczycielu, iako też ochotę i pożytek znakomity w Uczniach z łatwością czytaiących wszelkiego gatunku pisma nayodległeyszych czasów. Podobny Nauczyciel utrzymywany kosztem publicznym przy Szkole Głównej byłby arcypożyteczny.

§. 23. Opieka dla uczących się i Dyrektorów.

Oświadczyli Wizytatorowie wszystkim Zgromadzeniom opiekę i pomoc P. Kommissyi w Rezolucyi 27. Marca Roku bieżącego przyrzeczoną dla Dyrektorów i Uczniów od Osob obcych pokrzywdzonych, i sprawiedliwości na nich w Sądach obcych Jurysdykcyi szukaiących, byleby o rzetelnym pokrzywdzeniu przesłane było do P. Kommissyi wierne doniesienie na Piśmie od Przełożonych Szkół. Czego w przypadku słuszności i potrzeby Osobom Szkolnym Ciż Przełożeni odmawiać niepowinni.

§. 24.

1787. Grudzień.

§. 24. Uczniowie Funduszowi.

w Lublinie. Podług umowy zaszłey między P. Kommissyą i Zwierzchnością JXX. Trynitarzów utrzymuie Zgromadzenie Trynitarskie na funduszu 4ch. Uczniów, z których ieden Bogusław Kretowicz dla częstego uchylania się od Nauk miał bydź doniesiony do P. Kommissyi, aby chciała innego pilnieyszego prezentować.

w Krzemieńcu. Znalazł Wizytator 20. Uczniów funduszowych i dwóch Dyrektorów niewygodnie mieszkaiących. Ich Stancye są zbyt szczupłe, i niemogą ogarnąć tak znaczney liczby bez nadwerężenia zdrowia, mianowicie w iesienney i w zimowey porze. Tey niewygodzie i nieprzyzwoitościom, na które zachodziły zażalenia, i bydź ieszcze mogą łatwo zaradzi P. Kommissya, zalecaiąc JX^u Rektorowi aby stosownie do Ustaw Rozdziału 19. Art. 2. zniosłszy wspólne mieszkanie i pożycie młodzi funduszowey, podzielił ich na pewną liczbę i ulokował u kilku Gospodarzy. Wybor także Uczniów na fundusz ubogiey Szlachty poruczaią Ustawy Wizytatorom, gdzie wyraźnie nakazuie się Rektorom i Prorektorom, aby tylko przesyłali Rejestr zaleconych do P. Kommissyi, z doniesieniem o ich rodzie Szlacheckim, ubogiey fortunie i.t.d. zachowuiąc Sobie Prawo mianowania na fundusz. Z podanego zaś Zapisu Uczniów funduszowych pokazuie się, że dotąd przypuszczani bywaią, albo od Samego Rządcy, albo za rekommendacyą obcych. Trzech tylko podał prezentowanych od P. Kommissyi, i iednego przyiętego z zalecenia JX^a Bogusickiego podówczas Wizytatora. Jnsi więc z ubliżeniem Ustaw i Powagi P. Kommissyi są przyięci. — Jako zaś naybliższy dozór uczącey się młodzi oddany iest Ustawami Prefektowi przy Szkołach Wydziałowych, i tego iest powinnością Stancye Uczniów odwiedzać, rapporta od Dyrektorów odbierać i.t.d. zręczniey i pożyteczniey byłoby, gdyby P. Kommissya oddała Prefektowi tamecznemu dozór nad funduszowemi z zwykłą pensyą roczną Złł. 500. Ma JX. Rektor in-

sze

1787.
Grudzień

insze powinności Kościelne i Wydziału swoiego, które wymagaią częstokroć oddalenia się od Zgromadzenia. A gdy dozór nad fun:duszowemi, łatwiey może bydź przez Prefekta zachowany, i z więk:szą pilnością zatamowały by się dalsze nieprzyzwoitości wyni:kaiące z zaskarżeń samych Obywatelów, na nieczuły dozór młodzi Szlacheckiey. Zaradzi tey czułości Obywatelskiey P. Kommissya, gdy dozór nad Konwiktorami odda tamecznemu Prefektowi i zniesie wspolne ich mieszkanie i pożycie.

W Kamieńcu. Uczniowie funduszowi w liczbie 12. utrzymu:ią się kosztem P. Kommissyi. Wydatek roczny wynosi do 5000. Złotych. Wszyscy przyięci są z zalecenia obcych bez Prezenty P. Kommissyi.

W Poznaniu. Dwojaki iest dla Uczniów fundusz: ieden iest pod Imieniem Lubrańskiego; drugi pod Imieniem Szodłowskiego, na pierwszym utrzymuie się 7.; na drugim 5. Uczniów. Oby:dwa rozrządzone są stosownie do Konkluzyi Szkoły Główney i stwierdzone Rezolucyą P. Kommissyi. —

W Kaliszu. Znayduie się przy Szkołach 7. Uczniów z funduszu Karnkowskiego, wygodnie opatrywanych, których prezentuie Kapituła Gnieźnieńska. Podług ordynacyi pomienionego fun:duszu, prawo obierania Prefekta, służące niegdyś Prowincyałom lub Rektorom Jezuickim, służyć by powinno P. Kommissyi. Do Prefekta zaś należałoby obierać Ekonoma, któryby z Docho:dów Wsi Marchwacz i innych Kapitule Gnieźnieńskiey zdawał Sprawę. Odebrawszy Wizytator od Szkoły Główney zlecenie do po:mnienia się gdzie należeć będzie, aby fundusz Karnkowskiego Arcybiskupa Gnieźnieńskiego wstawiony na Konwikt przy Szko:łach Kaliskich dochodził w całości z Wioski Marchwacz do tegoż Konwiktu należącey, tudzież od Summy Kapitalney 50 tysięcy zapisaney na ten Konwikt. JX. Kazimierz Łubiński Kanonik Koadjutor Gnieźnieński, który nad całym Konwiktem ma dozór będąc od Wizytatora zapytany o cały fundusz Karnkowskiego, czyli ten obracany bywa podług myśli Fundatora na Uczniów

funduszowych

1787.
Grudzień

fundusowych, odesłat go po informacyą do Kapituły Gnieźnieńs.
Powtore: Zapytał się Wizytator w Poznaniu JX. Kolaszkowskiego
:go, Kanonika Gnieźnieńskiego Prokuratora Kapituły, który usprawiedliwiał siebie razem z Kapitułą; iż Jurata ze Wsi Marchwacz
zupełnie iest na potrzeby Konwiktu obracana, Summa zaś 50.
tysięcy iesznie dotychczas nieiest wnydykowana. atoli z Zapisów
Fundatora poznać można że Kapituła Gnieźnieńska, darowanie sta:
ła Summy 50. tysięcy na dobrach obcych, którą powinna znaleść
na swoich Stołowych sposobem Wyderkaufowym zapisaną. Co się
tych słów polskuie „——" Census itemque duorum milliorum
„ florenorum numeri et monetæ polonicalis, pro 50. millibus
„ florenorum ejusdem numeri et monetæ, à predicto Venerabili
„ Capitulo in iisdem bonis omnibus ad Mensam Capitularem
„ spectantibus in perpetuum emptum, et per ipsum Venerabile
„ Capitulum justa obligationem et submissionem, Ipsius ad—
„ Acta Terrestria Gnesnensia factam, Annis singulis duabus
„ Ratis: pro festo nempe Natalis Sti Adalberti florenos mille,
„ pro festo item Translationis, alios mille florenos ad Re—
„ fectum Bursae, seu Oeconomum in pecunia numerata, nisi
„ aliud Bursae poscat necessitas, sine ulla mora dilatione què
„ Calispium mittendo, realiter et in effectu solvendum et
„ numerandum, pari ratione, via et modo, eidem Bursae
„ perpetuò inscripsimus, dedimus et donavimus, prout prae:
„ scribus ette. Item — ad Praefectum verò judicio Ejusdem Patris
„ Provincialis Societatis Jesu, vel Collegii Rectoris constituendi
„ pertinebit Oeconomum constituere vel removere. — Oecono:
„ mus verò ex ipsius Praefecti voluntate et judicio necessaria
„ pro Bursa coëmet, sed Venerabili Capitulo de accepta pecunia
„ et expensa, perceptis idem ex Villa Marchwacz, fructibus, pro:
„ ventibus, et Universis obventionibus rationem exactam et le:
„ gitimam reddere debebit. Kopiia całey Ordynacyi tu się przytacza.

W Trzemesznie. JX. Kosmowski Opat Trzemeszyński Szkół
i Konwiktu Fundator swoim kosztem utrzymuie 12. Ubogich,
którzy w Kościele kurs de Beata zwykli śpiewać codziennie,
zrana przez godzinę i kwadrans, po południu przez 3. kwadranse
w uroczystości

1787.
Grudzień w uroczystości iesrze Kluiey z oppóźnieniem Nauk, wyiścieniem czasu, i niewygodą Uczniów odmrożonych w rinie ręce i nogi.

w Łęczycy. Uczniów fundusowych znayduie się 12. których P. Kommissya prezentuie, na zalecenie obywatelów. Na ich potrzeby odbiera Rorektor Złotych 4000. z Kassy Jeneralney, i oney się rachuie.

w Pułtusku. Jo Xiąże Jmć Biskup Płocki wielu Uczniów utrzymuie swoim kosztem, z których Jedni na mieście, drudzy mieszkaią w Seminarium.

w Łukowie. Na funduszu Szaniawskich utrzymuie się 10. Uczniów. Jx. Regens Konwiktu troskliwy o ich edukacyą w ustawicznych Processach broniący znacznym kosztem pobrzywdzenia funduszu, żąda Protekcyi P. Kommissyi.

w Łowiczu. Jo Xiąże Jmć Prymas utrzymuie swoim kosztem 6. szlacheckiego, 8. Mieyskiego, i Mieyskiego Stanu Uczniów. — Mieyscy i Mieyscy sposobią się na Organistów i Dyrektorów Szkół Parafialnych, maią swoie przepisy, których wykonania Jx. Rektor pilnie strzeże.

w Drohiczynie. Utrzymuie się na funduszu P. Kommissyi 14. Uczniów. Już od roku walnie mieysce, na Ucznia 15.ℊℓ o czym donosi P. Kommissyi Jx. Prorektor.

w Szczuczynie. Podług myśli Fundatora Szczuki Podkanclerego Litt. 2 gromadzenie utrzymuie 2. Uczniów, wszelkiemi ich zaiadu-iąc potrzebami.

w Rydzynie. Lualard Wizytator 12. Uczniów fundusowych na których P. Kommissya 8000. Złt. wyznaczyła. Jo Xiąże Jmć Sułkowski Ordynat Rydzyński prezentuie na ten fundusz, Regenta zaś za wyznaczoną Summę, wszystkiemi potrzebami Uczniów zaiadnie, w tym rolu znacznie się powiększyły ich wygody. —

§. 25. Uczniowie Konwiktowi

w Konwikcie Warszawskim. Znayduie się na Pensyi Uczniów 61. wszyscy chodzą do Szkół publicznych, wyiąwszy Uczniów pierwszey i drugiey Klassy maiących w Konwikcie osobnych Profesorów.

1787. Grudzień.

Profesorów. Dostyprad Wizytator iż iest wielu Uczniów, którzy są niepilni, i w obyczaiach naganni, a chodząc do Szkół są przekładą dla innych Uczniów, i wielkim umartwieniem dla Nauczycielów, czego iest przyczyną niedobre urządzenie domowe, i niedostatek przyzwoitey karności.

W Konwikcie Miedzyrzeckim. Utrzymuie się 34. Uczniów. Ci lubo na Lekcyach publicznych, nieprzerwanie bywaią, zatrudniaią się iednak ich dozorem i Edukacyą prywatną JX. Prefekt i dwóch Nauczycielów.

W Konwikcie Rydzyńskim. Znayduie się na Sessyi 12. Uczniów. Ci razem z funduszowemi do Szkół publicznych chodzą, a prócz tego maią prywatne Lekcye Języków, rysunków, fechtowania i muzyki.

W Konwikcie Leszczyńskim. Utrzymuie się 6. Uczniów, którzy maią do dozoru osobnego Dyrektora Zakonnika, zatrudniaiącego się osobnym od Zgromadzenia Stołem Konwiktorów. —

§. 26. Szkoła Niemierowska.

Szkoła Niemierowska na 12. Kadetów kosztem JW. Potockiego Podkomorzego Koronnego, założona zaludniła się dzisiay na odgłos publicznego Nauk otwarcia do 168. Uczniów, bez zezwolenia i wiadomości K. Kommissyi. Zostaie pod rządem JM. Szarzyńskiego Piiara, którą podzieliwszy na Klass 5. utrzymuie Nauczycielów Xięży podobno Piiarów i Świeckich, na uczenie Łaciny, Fizyki, Matematyki, Prawa i innych, nie zkazanych Elementarnych. Język Francuzki i Niemiecki, rysunki Muzyka i Taktyka daią się szczególniey dla Kadetów. Gdy pierwiastkowe zezwolenie K. Kommissyi było tylko na 12. Kadetów, a JM. Szarzyński pod pretextem Nauki szczególniey, i inne wprowadził, z uymą powagi Zwierzchności edukacyjney, ubliża przez to publicznym Szkołom Publicznym, z których Uczniów odmawia i przychęca Obywatelów na oddawanie Synów Swoich do tamecznej Szkoły, nie dla ich zysku, lecz dla swoiey osobistey korzyści, bo będąc Regensem Kadetów, założył Konwikt dla uczącey się młodzi Szlacheckiey, opatrując ich za umowio-

ną

1787. Grudzień.

ną Cenę, mieszkaniem, żywnością i edukacyą. Zalecił mu JX. Rektor Wydziałowy Winnicki, aby się wprzód wystarał o Konsens uczenia publicznie, o approbowanie swych Nauczycie:lów, i pisał o Książki elementarne do Szkoły Głównej: wszela:ko ta Wizyta i zlecenie, mało będzie skutkować na Jego umy:śle, ieżeli P. Kommissya niezakaże onemu, aby się oprócz Nau:ki Rycerskiey w insze niewdawał, i więcey Uczniów nieprze:chowywał, nad liczbę przepisaną 12. Kadetów.

§. 27. Szkoły Parafialne.

w Dawnieyszych Raportach podana już była liczba Szkół Para:fialnych i względem nich uwagi. Donoszą teraz Wizyta:torowie co następuie.

Szkoły Parafialne w Wydziale Lubelskim urządzone zaczyna:ią się powoli rozkrzewiać. W czasie Wizyty Wydziału bywaią odwiedzane przez Rektora, dla których Ordynacyą Ustawami przepisaną osobno przedrukował i rozdał po Szkołach farnych i Podwydziałowych, aby Prorektorowie w swoim okręgu wizy:tuiąc Szkółki, te rozrządzali podług Przepisów, i wszędzie zosta:wiali powyższą Ordynacyą z Ustaw wypisaną.

Szkoła farna Kurowska. Pod czułym rządem JX.a Grzego:rza Piramowicza, Kanonika Katedralnego Kamienieckiego, Pro:boszcza i Nauczyciela swoiego zostaiąca, dała dowód przykładney gorliwości Rządcy i Nauczyciela, ku wychowaniu dzieci oboiey Płci i osobliwszey korzyści z Nauk elementarnych na Szkoły Parafial:ne przepisanych, okazaney na odbytym Popisie w przytomności Dziedzica JW.o Marszałka Nadwornego Litt.o i Wizytatora. — JW. Dziedzic mayduiąc się zawsze na ich popisach stara się gor:liwością swoią przychęcać do większey pilności, nadgradzaiąc uboższych i pilnieyszych Uczniów, albo odzieniem, albo inszym przyzwoitym darem. W tym roku oddał do rąk Nauczyciela assygnacyą na Złł. 600. dla rozdania ich na ubogie i pilniey:sze Dzieci, a na utrzymanie Professora zapisał na swych dobrach

rocznej

1787. Grudzień

roczney pensyi Złł. 500. Troskliwość JW^o Marszałka i Pro:
:boszcza tamecznego P. Kommissyi wiadoma mogłaby i in:
:szych Miast i Wsiów Dziedziców i Proboszczów do podobnych
dobroczynności przychęcić wyznaczywszy iaką nadgrodę dla
Szkołki Kurowskiey i okazawszy przed całym Narodem ukon:
:tentowanie podane do Gazet publicznych, z tey tak rzadkiey,
a Narodowi użyteczney gorliwości, Dziedzica, Proboszcza i Nau:
:czyciela, ku wychowaniu Dzieci mieyskiey i wieyskiey Kondy:
:cyi.

Przy Kollegiacie Sandomirskiey Szkoła Parafialna lubo za:
fundowana nieutrzymuie się.

Przy Kościele farnym Szczucińskim iest Szkoła Parafialna
w którey znayduie się Uczniów 70. wielu z tych przysposobił
JP. Referowski Dyrektor na Kandydata sprowadzony.

W okolicy Trzemeszna wiele Szkół Parafialnych znayduie:
się, które przepisanego Elementarza przyiąć niechcą.

W Miedzyrzeczu. Utrzymuie Zgromadzenie Szkołę farną przez
osobnego Nauczyciela, na którego popisie pożytecznie odpo:
wiadali Uczniowie z początkowych Nauk, ale nie z Książki
Elementarney. —

§. 28. Zlecenia w Szkołach Narodowych zostawione.

Wizytatorowie obowiązani Rezolucyą P. Kommissyi i Ustawami
rospoznać czyli iakie były na poprzedzaiącey Wizycie zostawione
zlecenia, i czyli te dopełnione zostały, przeyrzawszy na Obradzie
Zgromadzeń Szkolnych, Protokuł Zleceń i przestróg znaleźli zlece:
:nia przeszłoroczne, i zostawili tegoroczne.

W Szkołach Krakowskich Przeszłoroczne: 1mo aby Dyrektorowie
swoich powinności pilnowali, i swoiemi poprawami Kompozycyi
Uczniów, dopomagali Nauczycielom. 2do Kandydaci Stanu aka:
:demickiego, mieć powinni pierwszeństwo do dyrekcyi. 3^tio Uczą:
:cy się publicznie i prywatnie ięzyków obcych stawili się na Popis
publiczny.

1787.
Grudzień

publiczny. 4to aby wyższe Klassy w przywoitych obrębach Lawnośći zostawały, Na ostatek. aby dla Profesora Fizyki wyznaczona była Stancya naywięcey światła maiąca. Do wyst: kie zlecenia zostaw Wizytator dopełnione i dotąd się zachowu: iące oprócz trzeciego. Tegoroczne: 1o aby JX. Rorektor Sam przez się Xiążki elementarne przedawał i rachowałsię z prze: danych Drukarni. 2do aby całe Zgromadzenie starałosię do: pełniać Ustawy i Rezolucyą K. Kommissyi w tym rolu nadcoła: ną względem rednatowego ubioru akademickiego, mieszkania w domu Zgromadzenia i na wspólnym Stole, tudzież względem prywatney eduhacyi czyli dyrekcyi, którą zatrudniać się mo: gą, nieskończywszy lat tch. dobrowolnego nurzenia stosownie do Ustaw Rozdziału 14. Art: 11.. 3tio aby Mistrzie języków więcey przykładali pilności mianowicie Niemieckiego języka. 4to aby o którey godzinie daie się lekcya dla poczynaiących z rednego języka, o tymże godzinie dawana była z drugiego ięzy: ka dla postępuiących i doskonalących się. W Szkołach Lubelskich. Prestorowcze. 1mo aby regularność w uczeniu i nabożeństwie była podług Ustaw zachowana. 2do aby Uczniо: wie do Szkół przychodzący byli examinowani w przytomności Prefekta przez Nauczycielów do których Klass przystępuią. 3tio Nauki maią się zaczynać podług zegaru Miejskiego na bramie będącego, Zegar zaś domowy podług miejskiego regulo: wany. 4to Sessye Ustawami przepisane aby odprawiane by: wały, a punkta przed Sessyą od Osób Zgromadzenia podawa: ne i co Zgromadzenie uradzi, w Kiążę Obrad zapisane było. Wszystkie te Zlecenia iako inne powinności Szkolne dopeł: niaią się. Tegorocznie: Zalecił Wizytator JXu Prefektowi, ile maiącemu nayblizszy dozór nad Uczniami i Dyrektorami, aby wszelka regularność bywania na lekcyach zachowana była; żadnemu niepozwalał dyrekcyi, którąby lekcyi publicznych nie: pilnował, ani ich usuwał od słuchania lekcyi, który stoso: wnie do Ustaw niepokończył Nauki: starać się także będzie

za wspólnym

1787.
Grudzień.

za wspolnym dołożeniem się JX^a Rektora, aby Rodzice oddaiący Synów Swoich do Szkół, płacę dla dyrektorów przy nim składali, i z tey w miarę opuszczenia się onym wytrącał, a zatrzymaną kwotę rozdawał na ubogich pilnieyszych Uczniów mianowicie chorujących.

W Szkołach Sandomirskich Przeszłoroczne. 1mo aby Kassa Prowincyonalna była pod Kluczami dwóch osób. 2do aby Dyrektorowie Swoich Uczniów i Nauki lepiey pilnowali. 3^tio aby Stół wspolny podług Ustaw był wprowadzony. 4to Biblioteka przez osoby Zgromadzenia ułożona i Katalog spisany. — 5to aby Nauczyciele przychodzili do Szkół w czasie i godzinie przepisaney. Wszelako zlecenia te, razem z Wizytą umorzone zostały, ani się dopełniały. Tegoroczne. 1mo JX. Prorektor wszystkie popisy Miesięczne zapisywać będzie w Księgę na to sporządzoną i Uczniów naylepiey odpowiadaiących. 2do Metr więcey pilności przyłoży do Swoich lekcyi. 3^tio Żaden z Uczniów niemoże bydź uwolniony od nauki któregokolwiek Nauczyciela, Uczniowie zaś 6. Klassy dopiero wtenczas po skończonych Naukach będą mieli wolność obierania dla siebie iedney lub więcey lekcyi, kiedy Nauczyciele zaświadczą o ich znakomitym postępku ze wszystkich wysłuchanych Nauk. 4to JX. Prorektor doniesie Wizytatorowi czyli Stół Wspólny wprowadzony został stosownie do Ustaw i Rezolucyi P. Kommissyi w Protokuł Przestróg wciągnioney. 5to Sam JX. Prorektor zawiadywać będzie Książkami elementarnemi, przedawać, i z nich się Wizytatorowi rachować. 6to JXX. Emeryci i Nauczyciele Duchowni wyręczać powinni Kaznodzieię w dni swięte, gdy mu razem i kazać i spowiedzi słuchać przychodzi. W przypadku niedopełnienia tego rozrządzenia stosuiącego się do Ustaw Rozdziału 11. Art. 5. takowego doniesie JX. Prorektor Szkole Główney. —

W Szkołach Krzemienieckich. Tegoroczne. 1mo Aby Nauka Chrześciańska dawana była niewczasie godzin Szkolnych, ale w niedziele i Swięta. 2do Nauczyciele oddaiąc

procent

1787.
Grudzień.

procent z pensyi swoich na duchowne obowiązki, zapisywać się maią w Księgę nato sporządzoną, iako zapłacili. 3tio Zgromadzenie odda satysfakcyą JKu Mysłowskiemu, pokrzywdzonemu z opisu obrady pod dniem 6.—8bra.— 84. Roku mianey, odwołuiąc tenże Opis iako niebyły celem obrady. 4to Lampa na Korytarzu pod czas zimy ma się zawsze palić. 5to Uczniowie naylepiey odpowiadaiący na Popisach Miesięcznych maią bydź zapisani w osobną Księgę z dołożeniem się i podpisem Nauczycielów. 6to Zgromadzenie Obrady Miesięczne składać powinno, chociażby do radzenia nic niebyło, a w tym przypadku zapisze iako Materyi złożoney obrady niebyło. Punkta zaś zapisze Protokuł trzymaiący, nim przystąpi Zgromadzenie do rospoznania Materyi obrady.

W Szkołach Kamienieckich. Tegoroczne. 1o aby Professor Fizyki przeniosł się do Domu Zgromadzenia, ani się zatrudniał dyrekcyą prywatną, chyba za wyraźnym zezwoleniem P. Kommissyi. 2do Metr francuskiego ięzyka lekcye swoie, a Kaznodzieia Mszą świętą miewać będą w czasie Ustawami przepisanym. 3tio Kalefaktor dzwonić będzie na Uczniów podług zegaru mieyskiego ratusznego. 4to Zgromadzenie obierać będzie z łona swoiego osobę do wybierania składki od Uczniów na opał pieców Szkolnych i utrzymanie Kalefaktora. Jeżeli obrany niechciałby się podiąć, każdy z osób Nauczycielskich, co rok zatrudniać się tym będzie, i przy końcu roku rachować się przed Zgromadzeniem z Percepty i Wydatku tey składki.

W Szkołach Łuckich. Tegoroczne. 1mo aby JX. Prorektor oświadczył listownie JXX. Po Jezuitom Krasnostawskim i innym pobliższym płatnym z funduszu edukacyi, a zdatnym do funkcyi Kaznodzieyskiey, iż jeżliby który wezwany na Kapelanią Szkolną niestawił się, utraci pensyą emerytalną podług Rezolucyi P. Kommissyi zapadłey w roku — 83. dnia 7. Lutego. 2do aby z Kassy Sartów Tektów utrzymywał Stróża domowego.

3tio

1787.
Grudzień.

3tio Napomni Uczniów Klassy III. do większey pilności do Nauk Prawnych: przeciwko opuszczaiącym się postąpi podług Ustaw. Dyrektuye zaś nad Uczniami Klassy II. tym tylko dawać będzie którzy nauki Matematyczne i fizyczne posiadaią. 4to Osoby Zgromadzenia, ktoregokolwiek Miesiącu składać będą Posiedzenia, chociaż by żadney Materyi na Obrady niemiały, na tenczas zapisuiąże nic do radzenia niebyło.

W Szkołach Ostrogskich. Tegoroczne. 1mo aby JX. Prefekt tym tylko pod dyrektuią oddawał Uczniów Klassy II. i III. którzy się przywiązuią do Nauk Matematycznych i te posiadaią. 2do aby naymnieysze Dyrektorów Zdrożności, gorszące innych nieprzebaczał, ale stosownie do Ustaw Rozdz. 24. Kary na obwinionych rozciągał. 3tio aby w osobną Księgę zapisywał Popisy Miesięczne i Uczniów naylepiey odpowiadaiących.

W Szkołach Barskich. Tegoroczne. Zalecił Wizytator ustnie JX. Rektorowi i Prefektowi, aby ieżliby się po Nauczycielach Matematyki i Fizyki więcey pilności nie spodziewano, na ich miasto następuiący Scholny, oba na inne Klassy niższe przeniesieni zostali, na piśmie zaś zostawił zlecenia 1mo aby Nauki Matematyczne i fizyczne podzielone były na dwóch Professorów podług rozłożenia Nauk na Szkoły o tych Professorach. 2do aby JX. Prefekt zapisywał Popisy Miesięczne i Uczniów naylepiey odpowiadaiących. 3tio aby Nauczyciele nie wyrzucali, co Wyrzucił Kollumelli mają Uczniowie Rzymscy.

W Szkołach Lubarskich. Tegoroczne. Aby JX. Prefekt dopomniał się o Metrów Słowiańskiego i Niemieckiego języka u Swoiey Zwierzchności Zakonney, tudzież aby osobno zapisywał Popisy Miesięczne, i Uczniów naylepiey odpowiadaiących; Uczniów zaś Klassy II. tym tylko pod dyrektuią oddawał, którzy się przykładaią do Nauk Matematycznych i fizycznych.

W Szkołach Międzyrzeckich. Tegoroczne. aby Professor Klassy I. dawał Arytmetykę wyższą dla drugoletnich, i odzwyczaiał Uczniów Swoich od dawnych Grammatycznych wyrazów.

W Szkołach Chełmskich. Zalecił ustnie Wizytator JXu Prefektowi, aby częściey miewał Obrady Szkolne i zapisywał w osobną

Księgę.

1787 Grudzień

Księgę, których zapisania niezastał podobno od Roku — 84.

W Szkołach Poznańskich. Zalecił Wizytator odesłanie podpisanego rejestru Narzędzi Matematycznych i fizycznych do Kassy Generalney.

W Szkołach Pułtuskich. Przeszłoroczne. aby Uczniowie na święta niewyieżdżali. Tegoroczne. aby Zgromadzenie w Narzędzia do Fizyki. Szkołę Fizyczną opatrzyło.

W Szkołach Rawskich. Tegoroczne. aby Przełożony nad 5cią Uczniami funduszowemi wywiedział się o Stanie Szóstego, który dla słabości zdrowia, już rok drugi iak odjechał, i ieżeli niepowróci, doniosł to P. Kommissyi, aby podług fundacyi liczba Uczniów była dopełniona.

W Szkołach Kieleckich. Tegoroczne. Zalecił Wizytator w 2giey Klassie, aby Uczniowie nieprzywiązuiąc się do samych słów, uczyli się na rozum.

W Szkołach Łomżyńskich. Tegoroczne. Zalecił Wizytator JKu Prorektorowi, aby w Algebrze Uczniowie więcey rozumu niż pamięci używali. W Logice zaś sposobem Kondyllaka rozumować uczyli się.

Prócz tych zleceń szczegulnych zostawili Wizytatorowie na Piśmie zlecenia ogulne następuiące: Naprzód. W czasie idących Nauk żadnemu ze Zgromadzenia i od Szkół oddalać się niewolno, wyiąwszy czas Świąt i Wakacyi. Jeżliby dla ważnych jakowych przyczyn wypadała potrzeba uchylenia się na czas krótki i bez uszczerbku Nauk, takowe przyczyny maią bydź na Sessyi Zgromadzenia przełożone, rospoznane i w Księgę Obrad zapisane. Gdyby zaś wyieżdżaiący na Wakacye lub święta niestawił się na czas Ustawami przepisany, rygor kary w Ustawach naznaczony ma bydź na obwinionego rościągniony, wyiąwszy przypadku choroby lub ważney inney przyczyny: o czem Rządca niezaniedba Szkole Główney donieść, i dopilnować, aby czas otwarcia Szkoł po świętach i wakacyach niebył spóźniony.

Powtore. Mieć będą Nauczyciele wielką rostropność w tłómaczeniu niektórych wypisów Historyi Naturalney Sztuk i Kunsztów, tudzież o zachowaniu zdrowia ludzkiego, aby niebędąc w Stanie

takowych

1787.
Grudzień.

takowych materyi objaśnić i dobrze wyłożyć, raczey one opuszczali, niż się wdawali w tłumaczenie exponuiące Naukę.

Potrzecie. Zalecił Wizytator iak nayściśleysze zachowanie zleceń danych Rządcom i Nauczycielom Szkół Narodowych w Mandacie JW. Kommisarza Rektora Szkoły Głównej, mianowicie co do Artykułów. 5. 6. 7. i 8mego. Poczwarte. Prorektorowie i Prefektowie potrzebuiąc Książek elementarnych wcześnie maią się zgłaszać do Dozorcy Książek JX. Batorowicza, a to zawsze w Miesiącu Kwietniu z dokładnym wyrażeniem, jakich i iak wiele każdego gatunku potrzebować będą. Gdy zaś Paki z Książkami odbiorą, natychmiast dokument z wyszczególnieniem odebranych temuż Dozorcy odeszlą. Książki te ponieważ odtąd oprawne przesyłać się maią, a cena oprawy niebędzie na nich wydrukowana, przeto podług ceny na osobnym Regestrze podaney przedawać będą: gdyby ieszcze wiedzieli o pewnych okazyach, przez któreby Drukarnia mogła bespiecznie Książki przesyłać, o tych Dozorcę uwiadomią. Popiąte: Rządcy i Nauczyciele zachęcać będą Uczniów do równey applikacyi ze wszystkich Nauk Ustawami przepisanych, z tym ostrzeżeniem: iż gdyby na Popisach przyszłych Wizyt Generalnych i Wydziałowych, tudzież Miesięcznych i rocznych, równą korzyść nieokazywali; nietylko od nadgrody JKMości, uchyleni zostaną, ale i w regestrze pilnych i korzystaiących Uczniów maiącym się co rok do P. Kommissyi przesyłać, drukować i po wszystkich Szkołach i Województwach naysznakomitszym w Kraju Obywatelom rozdawać, niebędą umieszczeni.

Po Szóste: Wyznacza Szkoła Główna do użycia Nauczycielów po dwa Exemplarze Książek elementarnych każdego gatunku które należeć maią do Bibliotek Zgromadzeń Szkolnych: gdyby tedy Nauczyciel przeniesiony został do inszego Zgromadzenia Książki przez niego używane na mieyscu zostawione bydź powinny. Po Siodme. Nauczyciele oddawać będą Wizytatorom pytania z Nauk w ciągu roku dawanych, na które Książki Elementarne ieszcze niewyszły: a Przełożeni dopilnuią, aby każdy z Uczniów przychodzący do Szkół lub postępuiący do wyższey Klassy, miał Książki elementarne stósowne do Klassy w którey zostaią. Po Osme. Po wszystkich Szkołach akademickich.

1787.
Grudzień.

akademickich zostawił na piśmie Wizytator Rezolucyą P. Kommissyi względem Stołów wspolnych, nie odstępnie zachować się maiących, tudzież względem Bibliotek Zgromadzeń, które dotąd niepodały Katalogi Książek w swych Bibliotekach znayduiących się. Po dziewiąte. Jako Szkoła Główna żadney osobie konferować niebędzie przez Wizytatorów Stopni Doktorskich, wyciągaiąc po każdym, aby gdy żądać będzie Doktoryi, stawił się osobiście na examen w Krakowie, a to w czasie wakacyi. Po dziesiąte. Rektorowie i Prorektorowie wizytuiąc Szkoły Parafialne wywiadywać się maią o dochodach Szkół, iak wielkie i jakiego gatunku; czyli która z zapisanego funduszu, lub z nakładu żyiących Dobrodziejów, albo Plebanów iest utrzymywana, z wyrażeniem imienia Fundatora, lub Dobrodzieia, Kapitału i mieysca iego lokacyi: takową wiadomość ze wszystkiemi szczegulnościami Szkole Gtt. przeszlą. Po iedynaste: Rektorowie i Prorektorowie rachunki Sartorum tectorum, wprzód przez Wizytatorów na mieyscu zweryfikowane i podpisane, nie do Szkoły Główney ale prosto do Kassy Generalney P. Kommissyi odsyłać maią. Po dwunaste: Doniosł Wizytator Rektorom i Prorektorom Rezolucyą P. Kommissyi, aby przed Wizytatorami usprawiedliwiali się z zawiadowania Kass Prowincyonalnych, czyli Percepty i Expensa są porządnie w Księgach zapisywane, czyli remanenta od wydatku zostaiące znayduią się w Kassach, ile co do szeląga przerachowywali i pod osobnemi Kluczami stosownie do Ustaw chowali. Po trzynaste. Regestra Instrumentów Matematycznych i fizycznych, iakie się gdzie znayduią, w jakiey wielości i stanie, aby Wizytatorowi były podane. —

§. 29.

Wizytatorowie maiąc w swoich zleceniach dochodzić zdatności Osób znayduiących się po Szkołach Akademickich, wyrażaiąc czyli są Exjezuici, lub obcy? ile lat uczą, lub urzędnią? odkogo są

wezwani

1787.
Grudzień

wezwami, i dowcipnego mogą bydź uiytemi, z tych iedne do oddalenia drugie na Urzędników, lub Emerytów godzili.

Osoby do oddalenia podane.

w Szkołach Sandomirskich. JX. Gostyński Prorektor Ex Jezuita urzędnie lat 3. uiyty od K. Kommissyi: wrzym zaś niedopełnia swoich obowiązków pod §. 10. iest oto zaskarżony

w Szkołach Winnickich. JX. Szydłowski Nauczyciel Klassy 1. Ex Jezuita, uny lat 7. uiyty od K. Kommissyi. Niema wiadomości początkowych nauk, iako to: Grammatyki, Nauki Moralney, Jeografii, i Arytmetyki, mało obchodzi go poprawa swoich Uczniów.

w Szkołach Żytomirskich. JX. Olęcki Nauczyciel Klassy 1. — Ex Jezuita uny lat 7. uiyty od K. Kommissyi. Mało się przykłada do dziecinney Grammatyki, tym mniey do Arytmetyki, Jeografii początkowey nierozumie; stanąwszy na Nauce Szkolney w Zachonie nabytey, wyżey niemoże postąpić, ani się przykłada do dziecinnych elementarnych nauk.

w Szkołach Kamienieckich. JX. Cisrewski. Nauczyciel Matematyki, obcy, uny lat sześć, uiyty od Rektora Wołyńskiego, nieuiele w Uczniach obchodzi gorliwości.

JX. Kasprowicz Fizyki Nauczyciel z Kandydata uny lat 5. uiyty od Szkoły Głównej zaskarżony pod §. 10.

w Szkołach Łuckich: JX. Truszyński Nauczyciel Klassy 1. — obcy, uny lat 6. użyty od Rektora Wołyńskiego. Nieumie Arytmetyki wyższey, i niedawał iey z książki elementarney, przez co dla Profesora Matematyki na rok Szkolny bieżący, nową sprawił trudność, przez którego tylko ma bydź powtorzona Arytmetyka. Co dostawszy bardziey się przywiązuie do Alwaru, wyszukuiąc z niego łacińskich; iako to: de verbo video &c. i dychtuiąc po łacinie swoim Uczniom.

Osoby na Urzędników lub Emerytów podane.

w Szkołach Sandomirskich. JX. Cuiliński Nauczyciel Krymowy, obcy, uny lat 6. uiyty od Prorektora podany iest na Urzędnika lub Emeryta. — JX Lachowski Nauczyciel Matematyki, Ex-Jezuita, uny.

1787. Grudzień

uczy lat 7. wezwany od P. Kommissyi. Traci chęć do uczenia. — Uczniowie iego niewiele okazali korzyści, podany iest na Emeryta. JX. Bączalski Nauczyciel Fizyki Ex Jezuita uczy lat 6. wezwany od P. Kommissyi, któremu gdzie zbywało na dowodach na zdrowym rozumowaniu i doświadczeniach zasadzaiących się, tam się bronił qualitatibus occultis; podany iest na Emeryta.

w Szkołach Winnickich. JP. Anczypa Nauczyciel Matematyki obcy, uczy lat 5. użyty od Rektora Wołyńskiego, z powodów pod §. 11. wyrażonych podany iest na Emeryta.

w Szkołach Krzemienieckich. JX. Krzesz Nauczyciel Klassy 11. — Ex Jezuita uczy lat 7. wezwany od P. Kommissyi. Lubo iest pracowity i przywiązany do uczenia, iest iednak słabego zdrowia i lat już podeszłych. Projektował mu Wizytator Emeryturę, ale podziękował za nią, z bojaźni aby niebył umieszczony na zwykłey pensyi wysłużonych Ex Jezuitów; podany iest na Emeryta.

§. 30. Uwagi nad Szkołami Akademickiemi i Zakonnemi. —

1mo Z Ukontentowaniem oświadcza Szkoła Główna P. Kommissyi iż Nauki co raz większy wzrost biorą tak po Szkołach Akademickich, iako i Zakonnych. a jeżeli niewszędzie dawane były wyższe Nauki z zupełną dokładnością, nie obwinia Nauczycielów maiących chęć do uczenia: przekłada tylko P. Kommissyi, iż pokąd niewyjdą Książki elementarne na wszystkie przepisane Nauki, pokąd Biblioteki, Musea akademickie i Zakonne niebędą opatrzone, w Książki i Narzędzia stosowne do Nauk wprowadzonych, niemożna obiecywać iednakiey i zupełney ze wszystkich Szkół dla uczącey się młodzi korzyści. Zalecili się Nauczyciele po Szkołach prawie wszystkich pracowitością i przywiązaniem do Nauk; lecz ieżeli każdy z nich niemaiąc Książki elementarney, zacząwszy od pierwszey, aż do naywyższey Klassy, na ten czas zbierać i pisać będzie lekcye, kiedy się na nie gotować powinien, czyliż

ie

1787. Grudzień

ie dokładnie przełoży! ieżeli niema Książek, z których by czerpał zdrowe i świeże wiadomości, czyliż podobna Nauka, będzie w tym celu dawana, na jakim się dzisieysza edukacya zasadzać powinna? jeżeli lekcyi Swoich na doświadczeniach maiących się działać przez różne Narzędzia Matematyczne i fizyczne, nieokażą; będzież takowy uczenia sposób dokładny? jeżeli Nauczyciel na dyktowaniu lekcyi większą część godziny przepędzi, kiedyż ią przetłumaczy i zakończy! i czyli Uczniowie wprawiać się będą w dobre pisanie? którzy pisząc za dyktuiącym wprawiaią się w prędkie, ale złe pisanie. Z tych powodów doprasza się P. Kommissyi, aby zaleciła Towarzystwu przyspieszenie wszystkich Książek elementarnych, oraz opatrzyła Biblioteki i Muséa Szkolne w Książki i Narzędzia potrzebne.

2do W przypadku słabości Nauczyciela, albo ważney inney potrzeby wymagaiącey albo spoczynku, albo uchylenia się na czas jaki od Nauk, lekcya musi ustawać, niemiawszy po Szkołach Wyręczycielów, którzyby Professorów mieysca w przypadku potrzeby zastępywali. Nadto gdy Nauczycielom Fizyki co raz więcey światła nabieraiącym przychodzi różne doświadczenia działać około Produktów Kraiowych, widzieć Rękodzieła nie co odległe, zastanawiać się nad Przemysłem, spławem rzek, itd. muszą uchybiać tak ważnego zamiaru, aby Nauki przez nich daiące się nieustawały. A ponieważ obiecuie P. Kommissya w Ustawach Swoich Wyręczycielów czyli Substytutów przy Szkołach Akademickich, o uskutecznienie tey Ustawy Szkoła Główna doprasza się.

3tio Ponieważ Uczniowie ucząc się łacińskiego ięzyka, niemaią w używaniu mówienia po łacinie, zdaie się Szkole Głowney, aby Professorowie Wymowy i Uczniowie 5tey i 6tey Klassy, nie inaczey się tłumaczyli tylko po łacinie, a to zawsze swoiemi wyrazami.

4to Gdy Jednostayność Nauk wiele wpływa w dobrą i dokładną Edukacyą, przytym Nauki po Szkołach wprowadzone niewszystkie mogą bydź dawane po Studiach Zakonnych dla sposobiących

się

1787.
Grudzień

się na Nauczycielstwo, ta iednostayność Nauk zachowana będzie, jeżeli wszyscy tak Zakonni iak Akademicy wydoskonalać się będą przy Szkole Główney nayszczegulniey w Naukach Matematycznych, fizycznych, w Mechanice, Chemii, Botanice i w innych częściach Historyi Naturalney, z których ostatnie niedaią się po Studiach Zakonnych. Przypomina Szkoła Główna P. Kommissyi uwagi w przeszłorocznym Raporcie podane na ustanowienie i przeniesienie do Krakowa Studium Filozoficznego JKK. Piiarów i innych Zakonnych maiących obowiązek uczenia.

5to. Wizytator maiąc zlecenie od Szkoły Główney wystarać się u Zwierzchności Zakonney JKK. Bazylianów zaręczenie na piśmie, iako Osób z zdatności i usilności zalecanych, bez wiedzy Szkoły Głównej odmieniać i ruszać z mieysca nie będzie, oraz szczegulnieysze względy okaże w zdarzaiących się promocyach Zakonnych dla Osób Nauczycielstwu publicznemu poświęcaiących się, i od Szkoły Głównej zalecanych, zabespieczaiąc dla nich pierwszeństwo wydarzonych w akansach, tudzież aby ich Kandydaci, na Nauki do Krakowa wysyłani Kurs Teologii przy Szkole Głównej odbyli. Podał Wizytator JKK. Konsultorom Prowincyi, aby zjechawszy się z JK. Prowincyałem dali swoię odpowiedź. Odebrał ią Wizytator od JKa Prowincyała w następuiących wyrazach: Dać zaręczenie na Piśmie Szkole Głównej iako Osób Szkolnych bez iey pozwolenia odmieniać niemam, oraz zapewnić dla nich naypierwsze promocye, iest to ująć mocy wykonywaiącey władzy w Stanie moim, zarządzenia Osobą, którey kardynalnym obowiązkiem iest Zwierzchności Swoiey pełnić posłuszeństwo.

6to. Ponieważ nie iest tak znaczna liczba JKK. Bazylianów sposobiących się do Nauczycielstwa przy Szkole Głównej, którzy by mogli po skończonych Naukach wszystkie Szkoły napełniać, a nayzdrowsze i nayświeższe Nauki czerpaią się z Książek w francuskim i Niemieckim ięzyku pisanych: nadto zbyt się widzi

obciążonymi

1787. Grudzień

obciążonym Professor w Szkołach o trzech Nauczycielach, daiąc Matematykę, fizykę, i Historyą Naturalną, wszyscy zaś są obowiązani, po niektórych przynaymniey Kollegiach, do choru i innych powinności Zakonnych wiele czasu wycięczaiących: Nakoniec że Prefektowie maiący dozór nad Nauczycielami i Szkołami, wszystkie Nauki posiadać powinni, i niemogą bydź zażytemi do inszych powinności Nauczycielskich lub Zakonnych, ztąd wypada dopraszać się u P. Kommissyi aby Swoią Powagą zaleciła Zwierzchności JKK. Bazylianów. Naprzod: aby po Studiach Zakonnych JKK. Bazylianów uczono wszystkich Nauk, które się mieszczą po Szkołach Narodowych, lub całe ich Studium przenieść z funduszami do Krakowa, albo też gdyby stałych funduszów niebyło na Studium Zakonne nakazała taż Zwierzchność składkę wszystkim Kollegiom na utrzymanie uczących się przy Szkole Głowney i jeneralnego Studium. Powtore: aby się przykładali do ięzyków francuskiego i niemieckiego. Potrzecie: aby Szkoły o 4ch Professorach urządzone były i Nauki Matematyczne i fizyczne przez oddzielnych Professorów dawane. Poczwarte: aby na Prefektów ci tylko wyznaczeni bywali, którzy posiadaią wiadomości wszystkich Nauk Szkolnych, i do inszych powinności ani Nauczycielskich, ani Zakonnych niepodciągani; owszem ieżeli bydź może zachować Szkole Głowney moc mianowania Prefektów. Popiąte. aby wszyscy Professorowie byli wolni od Zakonnych powinności. Po Szóste: aby Tabella Nauczycielów, była do approbaty podawana zaraz po skończoney Konsulcie Prowincyonalney.

7mo Zgromadzenie Włodzimierskie JKK. Bazylianów Prowincyi Litewskiey, nieprzysyła Kandydatów na Nauczycielstwo do Szkoły Głowney: wypada więc domagać się u JKa Prowincyała Litewskiego, aby Kandydaci Zakonni albo się sposobili przy Szkole Głł. Koronney, albo każdy przyieżdżaiący na Nauczycielstwo do Włodzimierza miał zaświadczenie na

piśmie

1787.
Grudzień

piśmie od Rektora Szkoły Gtt. Litewskiey, i tym się Wizytatorowi usprawiedliwił, jako przy tey Szkole wszystkie Nauki z korzyścią wysłuchał, albo tey przynaymniey, na którey uczenie iest wezwany od Swoiey Zwierzchności.

8vo Poczytuie P. Kommissya za zgodne młodzi Szlacheckiey ćwiczenie się w obrotach rycerskich, i to wszystkim Szkołom zaleca w Ustawach swoich za edukacyą fizyczną, iako za Sztukę wprawiaiącą do Męstwa, mocy Duszy, szlachetney Wielkomyślności i ducha Starodawnego Rycerstwa: lubo Uczniowie okazuią wielką ochotę do tey fizyczney edukacyi, ustawać ona musi, ieżeli P. Kommissya niewyznaczy pensyi na utrzymanie osób, któreby ich wprawiały w te obroty rycerskie.

9no Uczniowie ubożsi niemaiąc sposobu ratowania się w przypadku choroby, gdy dawniey z Aptek Jezuickich na rzecz P. Kommissyi użytych, mieli jakąkolwiek pomoc, dopraszaią się o miłosierny ratunek, aby w chorobach kosztem P. Kommissyi leczeni bywali.

10mo Professorowie Szkół Akademickich mianowicie z Kandydatów wychodzący, nędznie i ubogo uposażeni dopraszaią się u P. Kommissyi o łaskawe względy, w tych zwłaszcza czasach, kiedy się drogość coraz wyżey wzmaga, oraz o polepszenie losu Nauczycielskiego. Professorowie oddaiący do Kassy Zgromadzenia 650. Złł. na utrzymanie Stołu wspolnego, 400. złotemi, i to decursivè płatnemi, wszystkie inne potrzeby, na odzież usługi, Doktora, aptekę i.t.d. opędzać w miarę Stanu swoiego cale by niemogli, gdyby się niezadłużali na przyszłą pensyą albo w Kassie, albo u obcego: a niemaiąc dotąd ani Książek elementarnych, ani Bibliotek opatrzonych w Książki potrzebne, muszą ieszcze uymować z swoiego nędznego pożycia na usługi publiczne i skupienie Książek. Jeżeli P. Kommissya niezabrania Zgromadzeniom Zakonnym trzymać Konwiktorów, i Professorom tamecznym zatrudniać się edukacyą prywatną, niebyłoby z ubliżeniem Nauk gdyby każdy z Nauczycielów Akademickich miał wolność trzymania pod Swoim dozorem i w swoiey Stancyi Synów obywatelskich na wspolnym Zgromadzenia Stole, przez co by się i

Szkoły

1787. Grudzień

Szkoły zaludniły, i Zgromadzenia miałyby w wydatkach wspol:
nych jakąkolwiek folgę, i Kassa P. Kommissyi byłaby pewniey:
sza, od dalszych, a prawie nieuchronnych wydatków. Dosyćby
takie było poprzestać na obowiązku Kandydatów oduczania
lat. 6. z powinności, a zaczynać dorabiać się w pierwszym roku
uczenia.

11mo Lubo się z wielu stron daią słyszeć zażalenia, jakoby Nau:
czyciele, niegruntowali Uczniów swoich w Nauce Chrześciańskiey
atoli Szkoła Gtt. uwiadomiona od Wizytatorów o zachowaniu
Ustawy względem Nabożeństwa, donosi P. Kommissyi, iż po:
dobne zarzuty dążące na uymę edukacyi dzisieyszey, są płonne
i krzywdzące Zgromadzenia Szkolne.

12mo Uczniowie umieią tyle ięzyka Łacińskiego ile się z tłuma:
czenia na pamięć nauczyli. Używanie ięzyka tego w mówieniu
po wszystkich Szkołach zaniedbane, żaden Uczeń nieiest w sta:
nie rozmówić się po łacinie, zkąd naywiększe Obywatelów na:
rzekania i niesmak w teraźnieyszey edukacyi. Jeżeli tedy ięzyka
łacińskiego używanie w mówieniu iest potrzebne, iak iest po:
wszechne żądanie Obywatelów, potrzebaby Grammatyki na
wszystkie 3. Klassy w ięzyku polskim i łacińskim bez przy:
pisów dwiema Kolumnami drukować. Nadto ustanowić
Katedrę ięzyka łacińskiego w Szkole Główney, aby Professor nie:
tylko kawałki wyborne tłumaczył Kandydatom, i innym
chcącym się uczyć i doskonalić po łacinie, ale żeby całą tę
lekcyą dawał w tym ięzyku mówiąc z niemi po łacinie, aby
słysząc Nauczyciela mówiącego, uczyli się od niego łaciny, i zacho:
wywania w łacinie iloczasu, którego nietylko Uczniowie, ale
nawet Professorowie niezachowuią. Katedrę łaciny naypoży:
teczniey w Szkole Główney mógłby zastąpić JP. Przybylski Bi:
bliotekarz, który gruntownie posiada ięzyk łaciński, i iest w
Stanie tłumaczenia się w tym ięzyku, w którym także będzie
dawać lekcyą Starożytności.

13tio Szkoły Narodowe niesą liczne w porownaniu z czasami
dawnieyszemi. Ta nawet liczba naywięcey składa się z Ucz:
niów Kondycyi Nieyskiey, Mieyskiey i Ubogiey Szlachty, któ:
rym

1787.
Grudzień

:rym okoliczności niepozwalaią w domu trzymać Dyrektorów. Uczniowie ze Szkół publicznych wychodzą naywięcey na prywat:nych Dyrektorów do uczenia czytać i pisać, na Pisarczyków, na Dozorców dla pomocy Ekonomów, na Palestrantów Xięży Swieckich Zakonników i na Kandydatów do Nauczycielstwa, w tym się tedy Kraiowi przysługuie Edukacya Narodowa. Maiętnieysi zaś, którym urodzenie naybliższe daie Prawo do dostoieństw, Urzędów, i do Samey Legislacyi albo wysyłaią Synów swoich za Granicę, albo trzymaią w domu Dyrektorów, którzyby uczyli czytać, pisać, i łaciny, co wszystko czynić zwykli z przyczyn następuiących. 1mo Że podług mniemania Obywatelów w Szkołach nieuczą po łacinie. 2o Rodzice troskliwsi w wychowaniu Dzieci o dobre obyczaie i o łacinę, niżeli o Nauki, niewidząc w Szkołach Dyrektorów, którzy by mogli w tym obowiązku tak ważnym Rodziców wyręczać, i troskliwość ich zaspokaiać, szukaią Dyrektorów do ięzyka łacińskiego, Sami zaś zatrudniaią się formowaniem obyczajów. Gdyby P. Kommissya do czasu zawiesiła Ustawę zabraniaiącą domowey dyrekcyi Nauczycielom publicznym w których do Nauczycielstwa przeznaczonych z powołania i zdatności maią Obywatele zaufanie, nie szukaliby po Zakonach łacinników, chętnieby powierzyli Nauczycielom Swoich Dzieci. Przez ten środek ściągniona Młodź do Szkół czerpaiąca Maxymy zdrowe, ludzkie i obywatelskie, wchodziłaby w pożytki publiczney edukacyi, i wścisły związek z Nauczycielami, z tego związku wypada nieuchronny związek Nauczycielów z Rodzicami, u których znayduiąc się pod czas Swiąt i Wakacyi, łatwo by ich mogli wyprowadzać z przesądów, któremi ich łacinnicy Zakonni napawaią, i usprawiedliwiać nawet w oczach całego Narodu chwalebne zamiary, prace i usilności gorliwe P. Kommissyi celem dobra publicznego.

14to Doświadczenie pokazuie iż w Szkołach o 6ciu Professorach zdatnych i pracowitych, więcey Uczniowie pożytkuią niżeli o trzech: dla tego że każdy Professor iedney Nauki pilnuiąc, dokładniey tłumaczy się. Z większym pożytkiem edukacyi byłyby wszystkie Szkoły o 6ciu Professorach, ieżeli zaś bydź niemogą dla

niedostatku

1787. Grudzień

niedostatku funduszu, niechayby były Szkoły o 3ch Professorach to iest: pierwsza i druga Klassa razem złączona, i Nauki tych dwóch Klass na ieden rok. Druga Klassa maiąca Grammatykę na 3cią Klassę, Łacinę i Historyą, początki Geometryi. — Trzecia Klassa Kontynuacyą Geometryi, Algebrę, Wymowę, używanie Łaciny, i Historyą. W tych dwóch Klassach Professorowie na przemiany, po dwie godziny niechby uczyli w iedney Klassie, Ktoby Sobie życzył Fizyki i Prawa mógłby się udać do Szkół o Cein Professorach, lub do Szkoły Główney.

15to Nauczyciele Szkół Piarskich powszechnie się żalą na swóy Stan nieszczęśliwy, w którym zostawać muszą dla Zakonney Professyi, przy wielkiey nędzy i niedostatku, w którym ich trzyma Zwierzchność na fundamencie Swoich Ustaw. Nauczyciel Szkolny oprócz wiktu po niektórych Kollegiach dosyć szczupłego, bierze Złotych 150. na Suknie, obuwie, bieliznę, praczkę i Kaffę, do żadney dyzmembry nieprzypuszczony, Sama tylko Starszyzna wszystkim rządzi, Sama Sobie rachuie się. To tylko wiedzą młodzi że ich Zakon ma różne Kassy swych dochodów 1o Kassa każdego Zgromadzenia. 2o Kassa Prowincyi. 3o Kassa Prowincyalska. 4o Kassa Dochodów od P. Kommissyi. Chcąc mieć życie wygodnieysze szukaią wsparcia u Krewnych i Przyiaciół, albo się tłumaczeniem Książek zatrudniaią, dla pożywienia zwycięczeniem czasu do Nauki. Dziś by się radzi uwolnić z tego Stanu, gdyby ich więzy Zakonne nietrzymały, prawiią iednak wiernie ile mogą, zanoszą głębokie prożby swoie do P. Kommissyi, aby raczyła weyrzeć w ich Stan nieszczęśliwy i polepszyć ich losy, zaleciwszy Zwierzchności, aby Nauczyciele Szkolni odbierali nadgrodę, za swe prace przyzwoitą, i zupełnie wpływali do Rachunków wszelkich gatunków Percepty i Expensy, niedla kształtu. Przypomina się Projekt przeszłoroczny aby Piarowie Młodzi brali edukacyą w Szkole Główney, osobliwie Nauk fizycznych, których u siebie mieć niemogą dla kosztów od tych Nauk nieoddzielnych.

16to Kongregacya Benedyktyńska jako i Cysterska ma bydź

do tego

1787.
Grudzień. do tego od P. Komissyi nakłonione: 1mo aby na żadną klas:
-ę nie wyznaczali Nauczyciela, tylko tych, którzy odebrawszy
swoię edukacyą w Szkole Gtt. maią Zaświadczenia od Szkoły Gtt.
swey gotowości do uczenia. 2do Nauczyciele Zakonni uznani
za godnych i umiejących pożytecznie podług zdania Wizytatorów
aby mieli poczytane swoie prace w zasługę do nadgrody w
Zakonie i pierwszeństwo do Beneficiów Klasztornych, tym
sposobem mocna w nich ożywić achotę i gorliwość w pracowa:
niu. 3tio aby nietylko Zgromadzenie Piiarskie ale cała Kon:
gregacya dostarczała do Szkoły Gtt. Zakonników godnych do
Nauczycielstwa, i zaopatrywała wszelkiemi potrzebami Szkół
Piiarskich, dostarczaiąc Narzędzi i Xiąszek stosownych do te:
raźnieyszey edukacyi; inaczey Szkoły Zakonnych będą prace
bez pożytku.

17mo Talent, nauka, i dar uczenia innych z pożytkiem nauk
fizycznych, lub Moralnych, są to charaktery dobrego Nauczyciela.
Im więcey nadaią się w Nauczycielu, tym więcey godzien iest
prawdziwego szacunku. Nauczyciel takowemi przymiotami opa:
trzony zwrodzoney ku dzieciom Ludzkim miłości swego iestestwa
wszystkie roboty stanie naprzód do swoiego uszczęśliwienia, tak
dalece iż ieżeli w stanie Nauczyciela prywatnego, lub innym zaię:
dzie większe dla siebie szczęście, opuszcza Stan Nauczyciela pu:
blicznego i drze za swemi pożytkami nawet opuszczaiąc miłą
Ojczyznę wchodzącą rodzic. Czego nas uczą co dzienne przykła:
dy nie tylko innych Narodów, ale nawet własnego Kraiu.
Miały Szkoły Krakowskie Lekarskiego Profesora U. Klapy
tak szczęśliwie i szczęśliwie umiejącego wpływać w umysły młode,
iż trudno widzieć Nauczyciela podobnego w tey mierze. Portrzeby
:szy w nim ten przymiot radzi JW. Pobocha Starodina ob:
:rtyszka wielkich zysku sposobów dla niego podchlebnych na
przywiązanie go do edukacyi swoiego Syna. JW. Wróblewski Pu:
fesor Fizyki w Szkołach Wileńskich maiący talent i Naukę
porównawszy swoią pensyą z losem uszczęśliwienia pochodzącego
z lubych

1787. Grudzień

z ślubnych zapisów na usilne żądanie zaradzone na sprawie:
:dliwości, zyskał uwolnienie nieoduczywszy ieszcze lat po:
:winności. JP. Sołtykowicz Nauczyciel Prawa w Szkołach
Lubelskich maiący talent do Nauk dla niego pożytecznieyszych,
równie chciał się wyłamać z Stanu Nauczycielskiego a udać
się do Medycyny. Zaradzili temu Wizytatorowie wyznaczy=
:wszy go do Szkół Krakowskich, aby razem ucząc II. Klassy,
mógł w godziny wolne uczyć się niektórych części Medycyny, po:
:ki nieoduczy lat z powinności. Z tych przykładów wnosić
można, że Nauczyciel w Szkołach Narodowych, póty będzie
Nauczycielem, póki lepszego dla siebie sposobu życia nie
znaydzie. Czym tedy zdatnieyszy, tym prędzey pomyślniey:
szego losu spodziewać się może. Idzie zatym że Szkolne Zgro:
:madzenia, przy miernych naypewniey zostawać się muszą
Subjektach. Więc wzrost Instrukcyi publiczney nienay=
daley postępować może. Jeżeli tedy P. Kommissya
chce przywiązać Osoby zdolne do Stanu Nauczycielskie:
:go, potrzeba obmyślać środki zachęcaiące. Naprzykład:
pozwalać im wszelkich zysków zewnętrznych jakie bydź
mogą z prywatney dyrekcyi, wzywania ich do Szkoły
Głównej gdy mieysce zawalnie; a że tego rzadki się mo:
:że doczekać, wyrabiania dla Xięży Beneficyów intratnych,
Prelatur, dla Swieckich Woytóstw, lub innych podobnych
gratyfikacyi, nawet pieniężnych, a to nie inaczey tylko na
zaświadczenie Szkoły Głównej wyciągnione z Rappor=
tów. —

F. Oraczewski K.E.N. Sz. Gł. K.Ry W.

Koniec Raportu
O Wizytach Jeneralnych Szkół Narodowych w Koronie.
Dan na Posiedzeniu Szkoły Głowney Koronney. Dnia 19. Grudnia
Rok Ery

1788.
Styczeń.

Rok Ery Chrześciańskiey.
M.D.CC.LXXXVIII.

Posiedzenie.

złożone Dnia 7go Stycznia. w Poniedziałek

Do zaradzenia i stanowienia w następuiących punktach:

Naprzód. Do przeczytania Rezolucyi P. Kommissyi względem uczącego Litteratury w Szkole Głowney.

Powtore. Do przełożenia rzeczy, iak się ma względem ostatniego Raportu o Kandydatach Stanu akademickiego, i do wciągnienia w Protokuł uwag do niego się ściągaiących Professora Fizyki, jako iednego z Delegowanych do examinowania tychże Kandydatów. Które to uwagi na rzeczy samegoż Rapportu, i na Ustawie P. Kommissyi zasadzone, i na wspomnionym Raporcie napisane na Konwokacyi publicznie czytały się i od Szkoły Głowney uchylone niebyły.

Potrzecie. Do przeczytania Listu P. Kommissyi do Szkoły Głł.

Po czwarte: Do przeczytania Rezolucyi Rady względem Fabryk i innych materyi Rządu wewnętrznego.

Po piąte: Do wysłuchania zdań Kollegiów względem proponowanych Popisów ze wszystkich Nauk.

Po szóste: Do wysłuchania Raportu Delegacyi wyznaczoney do Bursy Chirurgów, i umocowania iey większego do weyrzenia w rząd i w policyą tey Bursy.

Po siódme. Do wysłuchania żądań Wo Gruszeckiego Skarbnika Oświecimskiego. —

Działo się w przytomności osób: JWo Felixa Oraczewskiego Rektora, Jchmć XX. i Jchmć PP. Jozefa Szabla, Andrzeja Badurskiego, Krzysztofa Idatte, Antoniego Popławskiego, Jozefa Bogucickiego, Wincentego Smaczniñskiego, Andrzeja Trzcińskiego.

Waleryana

1788.
Styczeń

Waleryana Bogdanowicza, Jozefa Muszyńskiego, Rafała Czernichowskiego, Felixa Radwańskiego, Jana Sniadeckiego, Wincentego Schastera, Jacka Przybylskiego, Jana Schastera, Franciszka Scheidta, Kantego Krusińskiego, i Sebastyana Czochrona Sekretarza.
Po zagaieniu i przypuszczeniu iednomyślnie Obrady Szkoła Głównа uchwaliła co następuie.

1. Co do pierwszego: Czytana była Rezolucya P. Kommissyi względem uczącego Literatury w Szkole Główney, iak następuie:

Działo się w Warszawie na Sessyi Ekonomiczney Kommissyi Edukacyi Narodowey Dnia 17go Miesiąca Grudnia 1787go Roku. —

Kommissya Edukacyi Narodowey w celu ziednania szacunku dla prac uczącego Literatury i ięzyka łacińskiego w Szkole Głł. Koronney, aby przeto Audytorowie publiczni, a szczegulniey Kandydaci do Stanu Akademickiego z jak naywiększą ochotą i pilnością przykładali się do tych tak potrzebnych im Nauk, daie patent JmPanu Marcinowi Fiałkowskiemu na Vice Professora Collegii Moralis przy Szkole Literatury, i onegoż inkorporuie — Szkole Głł. Koronney, ostrzegaiąc dla niego naprzód: że od Roku przyszłego Szkolnego uwolnionym zostanie od pracy Nauczycielskiey w Szkołach Podwydziałowych Krakowskich, aby się cały oddał na Naukę Literatury w Szkole Główney. Kończenie zaś tey pracy w Szkołach Podwydziałowych niema mu przeszkadzać do używania Przywileju Osoby w Szkole Główney. Powtóre: gdy Kommissya stanowić będzie Katedrę Literatury w Szkole Główney Koronney, a wyrzy Korzyści Audytorów z lekcyi przez pomienionego JmPana Marcina Fiałkowskiego dawaney odpowiadaiące tym zamiarom, które Sobie zakłada; pomieniony Vice Professor pierwsze do tey Katedry przed innemi mieć będzie prawo. — Z Protokułu Ekonomicznego Kommissyi Edukacyi Narodowey wypisano i wydano. — L. S. Franciszek Zabłocki K. E. N. Protokolista. —
Po przeczytaniu takowey Rezolucyi JP. Fiałkowski przypuszczony

był.

1788. Styczeń był do obrad, odebrał Patent na Vice-Professora Collegii Moralis do Literatury, i wykonał zwykłą przysięgę.

2. Co do drugiego: Czytane były punkta JKa Professora Fizyki do Raportu o Kandydatach zdanego przed Szkołą Główną na Posiedzeniu dnia 13. Listopada — 87. Roku sciągaiące się, z których pierwszy Szkoła Główna wciągnąć w Protokuł zaleciła iak następuie: „ J ia z Delegowanych do examinowania „ Kandydatów Stanu akademickiego podpisuię ten Raport, to tylko „ dodaiąc: że gdyby się zadosyć czyniło Ustawie P. Kommissyi „ która zaleca: aby Uczeń chcący przyiąć Stan akademicki „ był po zakończonym Nauk biegu w Szkołach o 6ciu Klassach. „ przez trzech Nauczycielów od Rektora Zgromadzenia wyzna„ czonych examinowany, znosząc dawne o zdatności iego, oby„ czaiach i postępku w Naukach świadectwa, i otrzymawszy „ od Zgromadzenia większość kresek względem przyięcia, zło„ żył potym w Szkole Głowney z Metryką zaświadczenia o Nau„ kach i obyczaiach Swoich; gdyby mówię ta Ustawa była ściśle „ zachowana, przyieżdżaiący z dalekich Prowincyi, nie doznawali„ by dla siebie często zawodu, ani byteż Szkoły Głowney nie„ nudzili żebraniną względem dalszey Subsystencyi. X. Andrz „ Trzciński Profr. Fizyki.

3. Co do trzeciego: Czytana była Odpowiedź P. Kommissyi na reprezentacye Szkoły Głowney, dnia 15. Grudnia — 87. Roku za JK. Garyckim przesłane. W którey zaleciła Szkole Głowney, nie odwłoczną exekucyą Rezolucyi Swoiey ustanawiaiącey Departament Regencyi Kandydatów; tyczącey się Biblioteki; zawieraiącey rozrządzenie Collegii Jagellonici; i innych. Rzeczona odpowiedź znayduie się w Protokule Korrespondencyi na karcie 115.

4. Co do czwartego. Czytana była Szkole Głowney, względem dokończenia Kollegium Fizycznego, i przesłania Rachunku z 14. tysięcy Złotych co rok przeznaczonych na potrzeby tegoż Kollegium, następuiąca P. Kommissyi Rezolucya.

Działo się w Warszawie na Sessyi Ekonomiczney

1788.

Ekonomiczney Kommissyi Edukacyi Narodowey dnia 28° Styczeń Miesiąca Grudnia 1787. Roku.

Kommissya Edukacyi Narodowey rozważaiąc potrzebę dokończenia Collegium Fizycznego, gdzie niemasz Laboratoriów, Teatrum dla Anatomii, Sali dla lekcyi fizycznych, historyi Naturalney, gabinetu na skład instrumentów fizycznych, Laboratorium dla farmacyi, bez czego lekcye pożytecznie iść niemogą, stanowi ninieyszą Rezolucyą Swoią, ażeby rzeczone Collegium wczasie przyzwoitym przed wszystkiemi fabrykami dokończone było. a przeto gdy fabryka dla Astronoma, Observatora w murach Magistralnych już iest dokończona i pokryta, może się odłożyć do dalszego czasu, którey Kontynuacya nastąpi po zakończonym Collegium Fizycznym. Z tey okoliczności Kommissya chce bydź uwiadomioną iakie było i iest podzielenie 14.000. Złtch. co rok przeznaczonych, na potrzeby Nauk Collegii Physici, czy się obróciły i obracaią się na doświadczenia, Instrumenta, Książki tym Naukom służące, na Kollekcye Historyi Naturalney. Zgoła zaleca Szkole Główney, wyszczegulnienie i okazanie Kommissyi podziału i użycia rzeczonego funduszu od początku wprowadzenia Katedr fizycznych, Matematycznych, lekarskich, aż do teraźnieyszego czasu. — z Protokułu Ekonomicznego Kommissyi Edukacyi Narodowey wypisano i wydano. — Franciszek Zabłocki KEN. Protokł.

Co do piątego. Wysłuchanie zdań Kollegiów względem Popisów odłożone iest do innego Posiedzenia. —

6. Co do szóstego. Szkoła Główna umocowała JX.a Popławskiego JX.a Muszyńskiego, JP.a Wincentego Schastera i JP.a Kruszińskiego pod dniem 10. Listopada — 87. Roku delegowanych, do przeyrzenia Ustaw Bursy Lekarskiey, poprawienia onych stosownie do polepszonego funduszu, podania ich do approbacyi Szkoły Główney, oraz do weyrzenia w teraźnieyszy Stan rzeczoney Bursy, w jakim porządku oddana iest w ręce nowego Prefekta, i czy Rachunki przez dawnego są zdane w całości, i jakie są remanenta.

1788.

Styczeń. remanenta? tudzież ułożenia tego wszystkiego, co dobry po:
rządek wyciągać będzie.

Co do siodmego: Szkoła Główna wysłuchawszy Noty WJPa
7. Gruszeckiego Skarbnika Oświecimskiego Wsi Trątnowic do Aka:
demii należącey Dzierżawcy, proszącego o assygnacyą na
chrost do grodzenia płotów, i drzewo na opał; pozwoliła
JXu Prokuratorowi assygnować na ten raz tylko do Lasu
Naziechowskiego, drzewa Sosnowego niezdatnego do Budowli
Fur Sześć czterokonnych, Chrostu fur takichże piętnaście,
i dąbek ieden na kółki do płotów.

F. Oraczewski WEN S. Gł. Wkpa.

Posiedzenie

Luty złożone dnia 9go Lutego. w Sobotę.
do zaradzenia i stanowienia w następuiących punktach:

Naprzód. Do obrania Wizytatorów.

Powtore: Do wyznaczenia Delegacyi na Rachunki Drukarni

Potrzecie. Do czytania Noty JPa Gintowta.

Po czwarte. Do słuchania Dziennika Dochodów i Wydatków w Pro:
:kuratoryi stosownie do Ustaw.

Po piąte. Do ułożenia jak się ma Rapport od Szkoły Główney po:
:dać P. Kommissyi, ponieważ do Wizyty było podane żądanie aby
Jey był czytany; i stosowne do tego stanęło zlecenie JWo Wizytatora.

Po szóste: Do wyznaczenia czasu w którym Prospekta Lekcyi,
i Materye na Popisy Kandydatów wygotowane bydź maią.

Po Siodme: Do przeczytania Listu JXa Prefekta Szarogrodzkiego.

Po Osme. Do doniesienia Szkole Gtt. o odesłanym Raporcie Wi:
zyty Prowincyonalney przez JXa Rektora Wielkopolskiego, oraz
przełożenia uwag i żądań w nim wyrażonych.

Po dziewiąte: Do przeczytania Propozycyi Departamentu Regen:
:cyi Kandydatów.

Po dziesiąte: Do spisania i oddania pod regestrem Sekretaryowi
wszystkich Papierów do iego straży, wiadomości, użycia i sprawy
należących:

1788.
Luty.

należących: iako to 1°/. Oryginalnych Rezolucyy P. Kommissyi w różnych czasach i okolicznościach do Szkoły Głowney przesła:nych. 2° Oryginalnych P. Kommissyi oraz J.O.Xcia Jmci Prymasa Listów do Szkoły Głowney pisanych. 3tio Rożnych Zleceń, Instrukcyy, i Rozrządzeń od P. Kommissyi do Szkoły Głowney wydanych. 4to Etatów Pensyi na Szkołę Głowną. 5to Etatów Pensyi na Szkoły Narodowe. 6to Rapportów i Aktów Wizyt Generalnych. 7mo Rapportów Wizyt Prowincyonalnych. 8vo Protokułów do zapisywania Kandydatów, iako też Korrespondencyi ze Szkołami Narodowemi. 9no Oryginalnych Listów od Szkół Narodowych do Szkoły Głowney lub Sekretarza w interessach edukacyi publiczney pisanych. 10mo Tabelli Rządców i Nauczycielów w Szkołach Akademickich i Zakonnych. 11mo Rożnych Rapportów lub Informacyy od Delegowanych Szkole Głowney uczynionych. 12mo Różnych Projektów i Memoryałów Szkole Głł. czytanych, i.t.d. = Treść czyli Summaryusz tych Papierów porządkiem tu wyrażonym i porządkiem materyy powinien by znaydować się w Archivum Szkoły Głowney dla śladu i pamiątki; same zaś Papiery przy Jey Sekretaryu dla Jego informacyi.

Po iedynaste: Do wyznaczenia Delegacyi, któraby ułożyła Projekt do Konkluzyi w wielu materyach Szkół Narodowych do Rezolucyy Szkoły Głowney należących.

Po dwunaste: Do przeczytania Formy Swiadectw, które maią bydź drukowane i wydawane z Kancellaryi Rektorskiey dla pilnych i nienagannych Uczniów Szkoły Głowney gdzie indziey się przenoszących.

Po trzynaste: Do wyznaczenia Pensyi JPu Radwańskiemu za dozór Fabryk w przeszłym roku ad 1m 8bris trzymany i na potym.

Po czternaste: Do zdania Rapportu w żądaniach JXa Pro Rektora Szkół Nowodworskich względem powiększenia pensyi pro Sartis Tectis Szkół Krakowskich.

Działo się w przytomności Osób: JWo Felixa Oraczewskiego Rektora, Jchmć XX: i Jchmć PP. Jozefa Szabla, Krzysztofa Idatte, Waleryana Bogdanowicza, Wincentego Smaczninskiego, Andrzeja Trzcińskiego, Jozefa Muszyńskiego, Rafała Czerwiekowskiego, Jacka Przybylskiego, Felixa Radwańskiego, Kantego Krusińskiego, Marcina Fiałkowskiego i Sebastyana Czochrona Sekretarza.

Po zagajeniu

1788.
Luty.

Po zagaieniu i przypuszczeniu iednomyślnie Obrady Szkoła Gło:
wna uchwaliła co następuie.

1. Co do pierwszego: Szkoła Główna przystąpiwszy do obrania Wizytatorów, JW. Rektor podał na ten Urząd JX^o Antoniego Po:
gławskiego, Prawa Natury i Politycznego, JP^a Z^mie Świadeckiego Ma:
tematyki i Astronomii, Professorów; ale wzgląd maiąc na ich
wtym czasie słabość zdrowia, wybrani są na Wizytatorów do Szkół
Narodowych JX Jozef Muszyński Vicebrofessor Kollegium Moralnego,
do Prowincyi Wielkopolskiey; i JP. Kanty Krusiński Vicebrofessor
Kollegium Fizycznego do Prowincyi Małopolskiey.

2. Co do drugiego: Do wysłuchania Rachunku od dnia 30^go
Listopada 1786. Roku, z Dochodów i Wydatków Drukarni Aka:
demickiey oddaney w dozor JX^u Rzążewskiemu, delegowani
są: JP. Kadwański Professor Mechaniki i Hidrauliki i JP. Przy:
byłski Bibliotekarz, z obowiązkiem zdania Rapportu na ieżnie
Szkole Głównej. 7.

3. Co do trzeciego. Szkoła Główna wysłuchawszy Noty JP^a
Gintowta Dzierzałowskiego proszącego o przyięcie Czerwonych
Złotych Trzydziestu za sporządzenie Mappy Dóbr Wrocierzża
i Jeley wielkiey, Geometrycznie wypłatowanych; pozwala niniejszą kon:
:kluzyą Jemu JP. Gintowtowi, potrącić sobie z Raty Królewskiey
rezoną Summę Złt. 30. 8.

4. Co do czwartego: Wykonywaiąc włożony na siebie Ustawami
obowiązek JX. Prokurator, czytał pierwszy raz, Naprzód: Dziennik
Percepty i Expensy Szkoły Głównej od 1^go Października 1787^go
do 1^go Lutego — 88^go R^u. w którym były Percepty Złt. 55622. gr. 23½
Expensy Złt. 14186. gr. 21½. Powtore: czytał Dziennik Burs, któ:
:ry zawierał Percepty Złt 2342. gr. 25. Expensy Złt. 2234. Potrzecie:
Czytał Dziennik Borkarni, gdzie były Percepty Złt. 4883. Expen:
:sy Złt. 1284. Naostatek, doniosł Szkole Głównej o zaszłych tych Spra:
:wach dziesięciu w różnych Sądach. 9.

5. Co do piątego: Pod Prezydencyą JW^o Rektora i Wizytatora
oraz w obecności Prezesów Collegiorum, do ułożenia Formy Rappor:
:tu do P. Kommissyi Edukacyi Narodowey o Naukach i Czynnościach Szko:
:ły Głównej przestaie się maiącego, wezwani są JX. Bogdanowicz, JP.
Przybyłski, JP. Krusiński i Sekretarz. 10.

Co do szóstego.

1788.
Luty.

Co do Szóstego. Chcąc Szkoła Główna mieć Prospekta Lekcyi i Porządek Materyy z Nauk Fizycznych i Moralnych na Popisy Kandydatów Stanu Akademickiego na początek Roku Szkolnego zawsze wygotowane, ustanowiła iednomyślnie, ażeby razem pomienione Prospekta i Materye Popisowe u Prezesów Obydwóch Kollegiów na dzień 15.ego Lipca każdego roku niezawodnie przez Nauczycieli złożone były. Po których odebraniu Prezesowie obowiązani będą Sessye Collegiorum natychmiast złożyć, na nich popisowe Materye roztrząsnąć, i approbowane przez Kollegia Regentowi Kandydatów natychmiast oddać.

Co do siódmego: Czytany był List JX.a Sulżyńskiego Prefekta
7. Szarogrodzkiego do Sekretarza pisany, w którym donosi Szkole Głównej: iż Studenci dozorowi iego ponieczenie ze Szkół rozjeżdżać się zaczęli, z bojaźni Turków za Moskalami do Polski bez wątpienia wpadać maiących.

Co do Ósmego: Punkt ten na inny czas odłożony.

Co do dziewiątego: Na żądanie Departamentu Regencyi Kan-
8. dydatów, zleciła Szkoła Główna poszukać w Archivum dawnych aktów Facultatis Philosophicae, które gdyby się tam nie znalazły, obowiązała Sekretarza, aby o ich wydanie dopomniał się JX.ego Rydułtowskiego, iako ostatniego Dziekanowi Ejusdem Facultatis.

Co do dziesiątego: Szkoła Główna zaleciła, ażeby wszystkie Papiery do Sekretarza należące podług 12. Artykułów w Propozycyi wyrażonych pod rejestrem spisane, złożone były na następuiącym Posiedzeniu.

Co do jedynastego: W materyach Szkół Narodowych Prowincyi
9. Małopolskiey do Prezolucyi Szkoły Głównej należących, przyiął na siebie JX. Bogdanowicz Szkołę Główną informować, Sekretarz zaś uczyni podobną Informacyą z Wizyty Szkół Prowincyi Wielkopolskiey.

Co do dwunastego: Czytaną Formę Świadectw, które dla pilnych i nienagannych Uczniów Szkoły Głównej gdzie indziey się przenoszących z Kancellaryi Rektorskiey maią bydź wydawane, pozwala Szkoła Główna drukować swoim kosztem.

10. Co do trzynastego: Za dozór około Fabryk wyznaczyła Szkoła Główna gratyfikacyi dla JP. Radwańskiego Czerwon: Złot. Sto.

za rok

1788.
Luty. za rok przeszły, zapewniła mu oraz podobną Summę na przy:
:szłe Lata, póki Fabryki trwać będą.

11. Co do czternastego. Postanowiła Szkoła Główna upraszać
P. Kommissyi o wyznaczenie Złł. 1.200. na Sarta Tecta Domu
Nauczycielskiego i Szkół Nowodworskich, z ktorey Summy Sprawę
Wizytatorom JX. ProRektor Szkół Przygłównych Krakowskich zda:
:wać będzie.

Felix Oraczewski.

Posiedzenie

złożone w Poniedziałek 25go Lutego.

Do zaradzenia i stanowienia w następuiących punktach.

Naprzód: Do czytania Rezolucyi P. Kommissyi.

Powtore: Do przypomnienia o maiącey się czytać Dyssertacyi w Maju z okazyi Jmienin Nayiaśnieyszego Pana.

Potrzecie: Do ułożenia Proiektu Konkluzyi w materyach Szkół Narodowych.

Działo się w przytomności Osób. JWo Felixa Oraczewskiego Kommissarza i Rektora, Jchmć XX. i Jchmć PP. Jozefa Szabla Andrzeja Badurskiego, Krzysztofa Idatte, Stanisława Minockiego, Antoniego Popławskiego, Waleryana Bogdanowicza, Wincentego Smaczniuskiego, Bonifacego Garyckiego, Andrzeja Trzcińskiego, Jozefa Muszyńskiego, Rafała Czerwiekowskiego Jacka Przybylskiego, Jana Schastera, Jana Sniadeckiego, Felixa Radwańskiego, Kantego Krusińskiego, Marcina Fiiałkowskiego, Franciszka Scheidta i Sebastyana Czochrona Sekretarza. Po zagaieniu i przypuszczeniu iednomyślnie Obrady Szkoła Główna uchwaliła co następuie.

Co do pierwszego: Czytana była Rezolucya P. Kommissyi wszystkie remanenta z Summy 12.000. Złł. na Kandydatów co rocznie opłacaney, i Summę pomienioną pod opiekę i rozrządzenie Departamentu oddaiąca, którą wciągnąć w Protokuł Szkoła Główna zaleciła, iak następuie:

Działo się

1788.
Luty.

Działo się w Warszawie na Sessyi Ekonomiczney Kommissyi Edukacyi Narodowey, dnia trzydziestego Miesiąca Stycznia, Tysiąc siedmset Osmdziesiąt Osmego Roku.

1. Kommissya Edukacyi Narodowey wyznaczoną Summę Dwunastu Tysięcy Złotych Polskich na Kandydatów, zupełnie pod dyspozycyą Departamentu Kandydatów oddaie, oraz remanenta tak z tey że 12000. Złł. Summy co rocznie na Kandydatów opłacaney, iako i z dawnieyszych opłat od początku ich ustanowienia, czy to w Kassie ogulney Szkoły Główney, czy przy dawnieyszych Administracyach pozostałe, iakie tylko znaleść się mogą pod rozrządzenie tegoż Departamentu przeznacza, bądź na potrzeby wypadaiące z urządzenia ich dozoru, tak względem Nauk iak obyczaiów, bądź na przyczynienie ile wystarczać może Biblioteki Nauk Fizycznych i Moralnych ku osobnemu ich użytkowi przeznaczoney. Z czego corocznie Regens bliższy Kandydatów Departamentowi, a Departament Kommissyi zdawać Rachunek obowiązany będzie, z wyszczegulnieniem wszelkich wydatków, za opowiedzią i pozwoleniem Departamentu czynionych. — Z Protokułu Ekonomicznego Kommissyi Edukacyi Narodowey wypisano i wydano — Franciszek Zabłocki K.E.N. Protokolista.

2. Co do drugiego: JP. Radwański Mechaniki i Hidrauliki Professor, oświadczył się czytać Dyssertacyą w Maju z okazyi Imienin Nayiaśnieyszego Króla Stanisława Augusta, które oświadczenie Szkoła Głł. mile przyięła.

3. Co do trzeciego: Ułożenie Proiektu Konkluzyi w materyach Szkół Narodowych do rezolucyi Szkoły Głównej należących, JX. Szablowi, JX. Bogdanowiczowi, JX. Garychiemu, JP. Sniadeckiemu i Sekretarzowi Szkoła Główna powierzyła. —

F. Oraczewski K.E.N. S. Gł. Rey. &c.

1788
Marzec.

Posiedzenie

złożone we śrzodę dnia 12go Marca.

Do zaradzenia i stanowienia w następuiących punktach.

Naprzod: Do ułatwienia Artykułów z Rapportów Wizyt na Delegacyą odesłanych i czytania Instrukcyi dla Wizytatorów Generalnych.

Powtore: Do wyznaczenia Delegacyi z Szkoły Gtt. do przeyrzenia rachunków złożonych in Collegio Physico.

Potrzecie: Do zaradzenia o Beneficyach wakuiących po śmierci sp JXa Putanowicza.

Po czwarte: Do wysłuchania prożby JXa Kanonika Minockiego o drzewo na Most w Luborzycy.

Po piąte: Do wysłuchania Memoryału dawnieyszego Professora Wydziałowego Pa Witwickiego.

Po Szóste: Do czytania Noty JXa Szopiarskiego Proboszcza Olkuskiego.

Po siódme: Do proponowania interessu JXa Włyńskiego.

Po Ośme. Do proponowania prożby JXa Zalińskiego ze Wschowy o Zaświadczenie na Geometrę przysięgłego.

Po dziewiąte: Do przypomnienia dawniey Delegowanym do Burs, aby tę przysługę iak nayprędzey uskutecznili.

Po dziesiąte: Do przełożenia prożby Possessora Wzi Tonie JX. Bieńkowskiego Scholastyka Katedral: Krak.

Po iedenaste. Do odebrania Oryginalnych Rezolucyi, Listów, zleceń i Rozrządzeń P. Kommissyi, oraz innych Papierów pod regestrem spisanych od przeszłego Sekretarza, podług Konkluzyi Szkoły Gtt. na dniu 9. Miesiąca Lutego zapadłey.

Po dwunaste. Do zapytania Deputowanych do Rachunków Drukarni, czy już maią gotowy Rapport.

Potrzynaste: Do proponowania Szkole Gtt. iż byłby nabytek honor czyniący Akademii, i arcy użyteczny Publiczności, nabytek

Za.

1788. Marzec.

za Czerw: Ztt. 66. Ztt. 12. prenumerowane dwóchset Koper:
sztychów reprezentuiących naycelnieysze Epoki Historyi Na:
rodowey, których przedsięwzięcie ogłoszone iest Jmieniem
JP. Szmuglewicza, wybornego Artysty Rodaka, iako Jnwen:
tora, a które maią bydź zaszczycone Jmieniem Nayiaśniey
szego Pana. Te Kopersztychy potrzebne będą w swym
mieyscu przy Bibliotece, a to na dekoracyą Scian Sali Zi:
mowey, w którey Goście przez cały rok szkolny czytywać
będą i Gabinetu Lektury Pism peryodycznych dla Osób
Szkoły Główney, które to Gabinety podług Rezolucyi P.
Kommissyi od dwóch Miesięcy na Posiedzeniu Wizytators:
kim ogłoszoney z wiosną nie odwłocznie w linii południo:
wey Kollegium Jagellońskiego otworzyć się powinny, ażeby
z przyszłym rokiem Szkolnym do publicznego użycia zu:
pełnie przygotowane były.

Po czternaste: Do doniesienia Szkole Gtt. o odesłanych
Rapportach Wizyt Prowincyonalnych przez JXX. Rektorów
Mazowieckiego i Małopolskiego, oraz przełożenia szczegulniey:
szych punktów tam wyrażonych.

Działo się w przytomności Osób: JW. Felixa Oraczewskiego
Kommissarza i Rektora, Jchmć XX. i Jchmć PP. Jozefa Sza:
bla, Stanisława Minockiego, Antoniego Popławskiego, Wincen:
tego Smaczniñskiego, Andrzeia Trzcińskiego, Rafała Czerwie:
kowskiego, Jacha Przybylskiego, Felixa Rachwańskiego, Mar:
cina Fiałkowskiego, Kantego Kruzińskiego, Franciszka Scheidta,
Sebastyana Czochrona Sekretarza. Po zagaieniu i przy:
puszczeniu iednomyślnie obrady, Szkoła Główna uchwaliła
co następuie.

1. Co do pierwszego: Czytał Sekretarz Jnstrukcyą dla Wizy:
tatorów Jeneralnych Szkół Narodowych w Koronie ułożoną, którą w cało:
ści Szkoła Główna przyięła. Stosownie zaś do woli P. Kom:
missyi, rzeczona Jnstrukcya będąc do Warszawy posłaną, i
znalazłszy zupełną approbacyą, kładzie się tym samym tu
porządkiem, iak następuie.

Instrukcya.

1800.
Marzec

1. Instrukcya dana Jmci Panu Kantemu Kmaińskiemu Filozofii Doktorowi, Vice Professorowi Kollegium Fizycznego Wizytatorowi Jeneralnemu Prowincyi Małopolskiey do-szkół Krakowskich, Lubelskich, Sandomirskich, Krzemienieckich, Kamienieckich, Łuckich, Olyckich, Włodzimierskich, Barskich, Szarogrodzkich, Ostrogskich, Winnickich, Żytomirskich, Humańskiey Kamienieckich, Owruckich, Lubarskich, Chełmskich i Mielzyszczańskich; od Szkoły Głównej Koronney Delegowaney.

1mo Wizytator Jeneralny starać się będzie wszystkie Przepisy zawarte w Ustawach K. Kommissyi pod Rozd: IV. Wizyta Zgromadzeń Akademickich i Szkół Narodowych, wiernie wykonać

2do Dochodzić będzie czyli Ustawy K. Kommissyi są od Zgromadzeń Szkolnych we wszystkich punktach dopełniane, bez tey albowiem baczności nigdy się nie wprowadzi iednostayność w decyzyach, porządne rozkazywanie, wykonanie, i niewątpliwe posłuszeństwo. Roztrząśnie przytym wszystkie Zlecenia poprzedzaiącey Wizyty tak Jeneralney iak Prowincyonalney, w Księgach każdego Zgromadzenia zapisane: dochodząc czyli wszystkie takowe Zlecenia wykonane były. W przypadku zaś opuszczoney lub niedopełnionej exekucyi, wybadywać się będzie o przyczyny takowego opuszczenia i te w Rapporcie swoim do Szkoły Głt. umieści.

3tio Gdziekolwiek Wizytator w trakcie teraźnieyszey Wizyty znaydzie Szkoły publiczne otwarte nieposiadaiące wyraźnego na to K. Kommissyi pozwolenia, nayprzód te Szkoły zwizytuie; po Wizycie zaś oświadczy Przełożonym takowych Szkół wolą K. Kommissyi: iż szanuiąc w Osobach poświęcaiących się Edukacyi publicznej, chwalebną chęć służenia Krajowi, zostawuie onym wolność utrzymywania Szkoleń Parafialnych, w których pisania, czytania, rachunków, i rozmiarów początki dawać mogą, nieważaiąc się bynaymniey w tych nauk naukach podzielonych; inaczey takowe Szkoły nie podług woli i Przepisów K. Kommissyi utrzymuiące się, z kończącym się rokiem Szkolnym zamknięte K. Kommissya mieć chce. Szkołę adoliżkowiczową na Polesiu Wołyńskim przez Jx. Komaniewskiego Proboszcza tamecznego założoną i utrzymywaną, iako nie będącą na przeszkodzie innym Szkołom publicznym, lubo K. Kommissya

missya przez Rezolucyą Swoią na Dniu 25 Stycznia R.u 87. utrzymywać pozwala. wszelako zwoli teyże P. Kommissyi Wizytator zaleci Rektorowi Wydziału Wołyńskiego, ażeby nie tylko w Wizycie Swoiey Prowincyonalney, ale nawet wciągu Każdego roku Szkolnego, pilną miał baczność na edukacyą młodzi w tey Szkole się uczącey, przestrzegaiąc całości Ustaw względem Książek i Nauk przepisanych.

4.to Przełoży Wizytator wolą P. Kommissyi, iż Zgromadzenia akademickie Studentów na wspolnym Stole trzymać nie mogą. Także Zgromadzeniom Zakonnym Szkoły Publiczne lub Konwikty maiącym doniesie. Rektorom i Prorektorom Szkół Akademickich ścisłe wypełnienie Rezolucyi P. Kommissyi o Emerytach Ex Jezuitach pod dniem 7. Lutego 1783. zapadłey zaleci. Informacye iakie względem tychże Emerytów odbierze do Szkoły Główney i Kassy Jeneralney Warszawskiey prześle.

5.to Sprawy na mieyscu zdarzaiące się między osobami uczącemi, lub uczącemi się, Rządcami i Officyalistami Zgromadzeń, podług wydanego sobie od Jurysdykcyi Rektorskiey Instrumentu rozsądzi.

6.to Doniesie Wolą P. Kommissyi wyrażoną w Rezolucyi P. Kommissyi pod dniem 25. Stycznia 1787. iż Szkoły Parafialne zwizytowane bydź powinny od Rektorów i Prorektorów tych Szkół publicznych, w których się okolicy znayduią, który to obowiązek równie do Przełożonych Szkół Akademickich iako i do Przełożonych Szkół Zakonnych rościąga się.

7.mo Wzdarzaiących się przypadkach niesnasek i kłótni między Szkołami i Palestrą, zaleci Wizytator Rządcom Szkół aby nieodwłocznie o tych donosili Szkole Gł. która z Jurysdykcyami przyzwoitemi o uspokoieniu onychże zaradzać będzie.

8.vo Jeżeli które Szkoły Stanu Akademickiego potrzebować będą Nauczycielów na rok przyszły, i jeżeli Szkoły nawet Zakonne żądać będą tychże Nauczycielów nim ich Zgromadzenia w osoby do edukacyi publiczney zdatne opatrzone będą, z obowiązkiem utrzymywania tychże Nauczycielów kosztem Zgromadzenia Zakonnego, Wizytator z każdego mieysca w:

szczegulności

1788.

Marzec. wszechgdzie niezwłocznie o tym Szkole Gtt. donosząc wyrażaiąc liczbę Nauczycieliow i Klassy wakuiące.

9.no Wizytator odbiera od wszystkich Nauczycielow Szkół tak akademickich iako i Zakonnych Pytania z całorocznego kursu nauk tych na które Książki elementarne nie wyszły, podług Zlecenia Szkoły Głównej na dniu 28. Listopada wyszłego i wszystkim Rektorom Woiewodzkim natychmiast ogłoszonego, ku wiadomości Szkół w każdym Woiewodztwie znayduiących się. W doświadczaniu zaś Uczniow dochodzić będzie Wizytator: czyli Pytania i ogulny widok materyi w nich zawarty były Uczniom w ciągu nauk tłumaczone.

10.mo Wizytator pilnie dochodzić będzie w każdych Szkołach zdatności Nauczycielow, i ieżeliby który pokazał się niedołężny i niezdatny, takowego zaraz zwyrażeniem lat na Nauczycielstwie przepędzonych, podaniem Prochtu o pożyteczniejszym takowey Osoby użyciu, lub o iey opatrzeniu dalszym, dodaiąc w swoim opisie czyli Osoba niezdatna iest Ex Jezuitą lub nie? czyli do uczenia od Szkoły Gto. lub P. Kommissyi, czyliż od Przełożonego Szkół była użyta.

11.mo Zaleci Wizytator wszystkim Rektorom i Prorektorom Szkół akademickich ażeby w przypadku wakuiącey Klassy natychmiast do Szkoły Gtt. o przysłanie Nauczyciela zgłaszali się. ażeby Sami osob na Nauczycielstwo nie wzywali: nie wybierali, chyba do tego czasu, póki zesłany od Szkoły Gtt. Nauczyciel nie przyjedzie. Zgromadzeniom zaś Szkół Zakonnych donosić będzie Wolą P. Kommissyi, ażeby Nauczyciele uznani przez Wizytatora za zdatnych nie byli zmieniane nie mogli i odmieniani bez wiadomości Szkoły Głównej.

12.mo Wizytator starał się będzie w każdym Zgromadzeniu przekonywać: czyli wszystkie Książki Elementarne dla Szkół dotąd wydane znayduią się i są przez Nauczycielow w każdych Szkołach tłumaczone, których Specyfikacya iest następuiąca: 1.o Elementarz na Szkoły Parafialne. 2.o Grammatyka na 3 Klassy z Przypisami. 3.o Nauka Moralna na 3. Klassy z przypisami. 4.o Dyktyonarz Łacińsko-Polski. 5.o Wypisy Łacińskie na 3. Klassy. 6.o Arytmetyka, 7.o Dyktyonarz Starożytności.

1788. Marzec

8vo Historya na Klassę 3. z Wypisami i Przypisami. 9no Historya na Klassę 4. 10mo Dwie części Geometryi. 11mo Wstęp do Fizyki. 12mo Algiebra. 13tio Logarytmy. 14to Botanika. 16to Dzieło o powinnościach Nauczyciela.

13tio Wizytator doniesie każdemu Zgromadzeniu wolą Zwierzchności: iż w czasie idących Nauk i Klass, nietylko Nauczycielom ale Rektorom i Prorektorom od Zgromadzenia oddalać się niewolno, wyiąwszy czas Wizyt Prowincyonalnych, Swiąt i Wakacyi. A jeżeliby dla ważnych iakowych przyczyn wypadała potrzeba oddalenia się na czas krótki dla Rektora, Prorektora lub jakieykolwiek Zgromadzenia Osoby, takowe przyczyny maią bydź na Sessyi Zgromadzenia wyłożone, i w Księgę Obrad wpisane.

14to Ponieważ doświadczenie nauczyło iż Nauczyciele Szkół odległych w czasie wakacyi przyieżdżać zwykli do Krakowa, a powracaiąc częstokroć na dzień otwarcia Szkół, stawić się dla odległości drogi niemogą, przeto dla utrzymania należytego w Zgromadzeniu porządku Wizytator zostawi zlecenie: iż lubo każdey Osobie zostawnie się wolność wyieżdżania w czasie wakacyi, gdzie iey się zdaie: gdyby atoli dla takowych wyiazdów Osoba która Zgromadzenia na czas Ustawami przepisany nie stawiła się na mieyscu, rygor Kary w Ustawach naznaczony, ma bydź na nią rościągniony; wyiąwszy przypadek choroby, lub ważney iakiey przyczyny, o czym Rektor lub Prorektor nie powinien zaniedbać zaraz Szkole Głó. rapportować.

15to Wizytator ściśle dochodzić będzie, czyli czas otwarcia Szkół po wakacyach i Swiętach Ustawami przepisany niespaźnia się w którym Zgromadzeniu, a gdyby gdzie takową nieprzyzwoitość znalazł, doniesie o tym w Rapporcie swoim Szkole Głowney. W Zleceniach zaś Zgromadzeniu zostawianych takowego opuszczenia ściśle zakaże.

16to Gdyby które Zgromadzenie sam tylko ięzyk Niemiecki w Szkołach maiące żądało zamiany ięzyka francuskiego za Niemiecki, takowego żądania Wizytator nieprzyimie stosownie do woli P. Kommissyi przez Rezolucyą 25. Stycznia 87. Ru Szkole Głó. ogłoszoney.

17mo

1788.
Marzec. 17.mo Wizytator oświadczy Kożdemu Zgromadzeniu Opiekę i pomoc, ktorą Osoby w P. Kommissyi zasiadaiące ofiaruią Dyrektorom lub uczącym się od osób obcych pokrzywdzonych, i sprawiedliwości na nie w Sądach Jurysdykcyi obcych szukaiącym, byleby o rzetelnym pokrzywdzeniu przesłane było P. Kommissyi doniesienie wierne na piśmie od Przełożonych iakich kolwiek Szkół i Zgromadzeń; czego w przypadku słuszności i potrzeby Ciż Przełożeni Osobom Szkolnym i Dyrektorom odmawiać nie powinni.

18.vo Zaleci Wizytator Nauczycielom wielką roztropność w tłumaczeniu niektórych wypisów Historyi Naturalney z Książek elementarnych, aby niebędąc w Stanie takowych materyi obiaśnić i dobrze wyłożyć, raczey one opuszczali, niż się wdawali w nieprzyzwoite tłumaczenia exponuiące Naukę.

19.no Odbierze Wizytator Rachunki od Prorektorów i Prefektów z Ksiąg elementarnych ułożone podług sposobu od Szkoły Gł. dawniey przepisanego, staraiąc się ażeby remanent sprzedanych już Książek przy Szkołach niezaległ.

20.mo W niedzie Wizytator wrostrząśnienie Rachunków Sartorum tectorum i ich usprawiedliwienie, i takowe Regestra własnym podpisem za źle lub dobrze usprawiedliwione uzna, zostawiwszy generalne zlecenie wszystkim Rektorom i Prorektorom Szkół akademickich, aby odtąd Rachunki Sartorum tectorum wprzód na mieyscu przez Wizytatora Jeneralnego zweryfikowane i podpisane, prosto do Kassy Jeneralney Warszawskiey odsyłali: zostawuiąc takowych regestrów ciągłe i porządne Kopie w umyślną na to Księgę wciągane, i podobnież do podpisu Jeneralnemu Wizytatorowi podawać się maiące. Zdanie o takowych regestrach, Summę ogulną przychodu i wydatku na Sarta tecta, potrzebę reperacyi dalszey Wizytator pilnie na Kożdym mieyscu zanotuie i w Rapporcie Swoim Szkole Gł. doniesie

* 21.mo Ponieważ P. Kommissya przez Rezolucyą Swoią 23. Maja 1786. R.u zapadłą oddaiąc Szkoły Kaniowskie XX. Bazylianom z dochodem rocznym przez Kassę Jeneralną Warszawską opłacanym wynoszącym Złł. 3550. z Summy tey przed Wizytatorem

tatorem Jeneralnym Rachunek corocznie zdawać zaleciła, przeto Wizytator obstaiąc przy całości takowey Rezolucyi Rachunek z pomienioney Summy i Kwity takowe rachunek usprawiedliwiaiące odbierze i roztrząśnie, wglądaiąc w sprawiedliwość nadgrody dla prawiących Nauczycielów i w potrzebę opatrzenia których nauki na Szkoły przepisane wyciągaią.

22.do Wizytator zaleci wszystkim ProRektorom i Rektorom tak Zgromadzeń akademickich iako i Zakonnych maiących obowiązek wizytowania Szkół Parafialnych w ich okolicach znayduiących się: ażeby w dopełnieniu onego starali się "imie Dyrektora" liczbę Uczniów w każdey Szkole Parafialney edukuiących się mieć sobie podaną. Dochód przytym każdey Szkoły Parafialney iak wielki iest? iakiego gatunku? która Szkoła z zapisanego sobie stałego funduszu, a która znowu z nakładu żyiących Dobrodziejów lub Plebanów iest utrzymywaną? z wyrażeniem Jmienia Fundatora lub Dobrodzieia, Kapitału ieżli iaki iest zapisany, mieysca iego lokacyi, i takową wiadomość ze wszystkiemi wyrażonemi szczegulnościami maią Rektorowie i Prorektorowie Szkole Gł. przed zaczęciem roku Szkolnego przysłać.

23.tio Wszystkie Konwikty przy iakichkolwiek Szkołach założone zwizytuie Wizytator: dochodząc zwszelką pilnością: liczby Uczniów funduszowych, których Jmiana nazwiska, wiek, pilność i postępek w uczeniu się w Rapporcie Swoim do Szkoły Gł. wyrazi. Dochód roczny funduszu ma Sobie mieć podany, i czyli opatrywanie Konwiktorów iest w miarę takowego dochodu? Dochodzić będzie pilnie Wizytator, kto na wakuiący fundusz prezentuie i wybiera Ucznia? i czyli takowe Prawo prezentowania iest złożone do woli Fundatorów, lub do rozrządzenia P. Kommissyi w Ustawach wyrażonego, tudzież czyli obowiązki na Konwiktorów włożone w Rozdz: 19. Ustaw, osobliwie zaś obowiązek pod Artykułem VI. są w exekucyi? Regestra wydatków czynionych na Uczniów Funduszowych ponieważ Rektorowie i Prorektorowie winni są trzymać, i one przed Wizytatorami pokazywać

1788.
Marzec.

pokazywać, oraz do Kassy Generalney odsyłać, Wizytator do:
pomni się o exekucyą takowego przepisu.

24.to W Szkołach JXX. Piiarów ponieważ Wizyta Prowincyo:
:nalna uprzedzić miała przynaymniey w niektórych Szkołach
wizytę Jeneralną podług obowiązku włożonego na JX.a Pro:
wincyała, przeto dochodzić będzie Wizytator: czyli takowa
Wizyta Prowincyonalna, zapisana iest w Księdze każdego Zgro:
:madzenia przykładem Szkół Akademickich podług rosporządze:
:nia Szkoły Gtt. zapadłego 28. Listopada — 86. Roku.

25.to Dla wprawy Uczniów w powszechności w łatwe tłuma:
czenie się ięzykiem łacińskim, naszemu Narodowi arcypo:
:trzebnym, a szczegulniey dla usposobienia przyszłych Kan:
dydatów maiących bydź kiedyś Nauczycielami publicznemi,
posiadać ten ięzyk gruntownie iako Ludzie z Professyi ucze:
:ni, i nauczać go młodzi Narodowey po Szkołach wszystkich
obowiązani, podług Przepisów Instrukcyi publiczney, od P.
Kommissyi Edukacyi Narodowey Stanowi Akademickiemu po:
:danych, zaleci Wizytator po Szkołach, ażeby Nauczyciele wymo:
:wy do Uczniów, jako też Uczniowie V. i VI. Klassy, nieinaczey
mówili do Nauczycielów, i między sobą tylko po łacinie, á
ci ostatni zawsze swoiemi wyrazami nie przywiązuiąc się
do słów Nauczycielskich; i żeby w Swiadectwach o pożytkach
z Nauk niższych, i o zdatności do Nauk wyższych maiących
się wydawać prezentowanym na Kandydatów Szkole Gtt, zda:
:nie o postępku i stopniu mocy w ięzyku łacińskim, każde:
:go z nich wyraźnie dokładane było.

26.to W Wyborze do zaszczycenia Medallami mieć będzie
Wizytator wzgląd równy na obyczaie, na Statek, na przystoy:
:ne obchodzenie się z Professorami i Współuczniami, na dobre
własności Serca, iak na samą Naukę, bo jak Nauka w
Człowieku cnotliwym, szanuiącym religią i obyczaie, iest nadzieią
nayistotnieyszych dla Kraiu korzyści, tak w Człowieku maią:
:cym złe Serce i próżność poniżaiącą drugich, może bydź przy:
:czyną nayniebespiecznieyszych w Społeczności skutków; gdy zaś
pilność w Naukach złączoną znaydzie z obyczaiami, z Sercem
wiernym

wiernym do Zwierzchności, i wdzięcznym do Nauczycieloy Marzec.
tę Darem Królewskim zaleci Społeczności.

27mo Zaleci Wizytator Rządcom Szkół Narodowych eg-
zekucyą Ustawy P. Kommissyi w Rozdz: VI. Art: V: VI. zawar-
tey, ażeby odtąd w Szkołach Fizyki mniejsze i większe,
a prócz Szkół ubiór akademicki Klerykom powszechnie
od Nauczycieloy był używany, wykraczaiących zaś prze-
ciw temu Zleceniu natychmiast donosili Szkole Głównej.

28vo Stara się będzie Wizytator w tym przekonaniu
Professorów utwierdzić, że insze są widoki szczegułne, in-
sze ogulne w urządzeniu rzeczy; i jeżeli niektóre osoby
przywiązuiące się bardziey do dogodzenia własnemu przyw-
dzeniu, iak porządkowi ogulnemu prowadzącemu do dobra
powszechnego, znayduią niektóre Ustawy P. Kommissyi do
wypełnienia ciężkie, gdy tego interes powszechny Kraiu
w całości swoiey widziany wymaga, wszystkie drobne zawa-
dy w Ludziach dobrze oświeconych niemaią mieysca. Wie
dobrze P. Kommissya że są Professye zyskowniejsze, ale wie
oraz, że niemasz szlachetniejszey, iak służyć pospolitemu
dobru nabytym w Naukach światłem i pożytecznym tego
światła użyciem.

29no Zaleci Wizytator Nauczycielom po Szkołach Naro-
dowych, aby się kolegyno znaydowali na Aktach Studenckich
podług Ustaw.

30mo Stosownie do Konkluzyi Szkoły Głó. na dzień 21. Listo-
pada — 87. Rku zapadłey starać się będzie Wizytator dokła-
dnie wytłumaczyć Nauczycielom Szkół Narodowych zba-
wienne zamiary, proste i czyste intencye w Mandacie
JWo Kommissarza: Rektora, a mianowicie w 5-6-7mym
; 8mym Artykule pomienionego Mandatu zawarte, które nie
tylko do Dobra Kraiu, do zgodnania Nauk pow Lowagi i Bra-
terstwa Narodu dążą, ale nawet do Ustaw P. Kommissyi
zupełnienie służą, tudzież zachęci wszystkich ogułem
Nauczycieloy, do wiernego wykonywania Zleceń Zwierzch-
ności.

31mo

1788.
Marzec.

31.mo Zaleci Wizytator Prefektom Szkół Narodowych, ażeby tym tylko powierzali Kondycye, co w przód odbywszy przed Nauczycielami examen, odebrali od nich zaświadczenie zdatności, i ciągle słuchaią publicznych lekcyi.

32.do Zaleci także Wizytator tymże Prefektom, ażeby Ustawę P. Kommissyi w Rozdz: XXIV. art: 8. na opuszczaiących swoie powinności Dyrektorów przepisaną, a dotąd exekucyi niemaiącą wykonywać starali się.

33.tio Zaleci Wizytator Rządcom Szkół Narodowych, ażeby w niedostatku rodowitych Metrów umieiących utrzymywać i swoią powagę i Uczniów w karności, wzywali do lekcyi ięzyków Nauczycielów Szkolnych dokładnie posiadaiących ięzyki Cudzoziemskie.

34.to Doniesie Wizytator w Rapporcie Szkole Gtt. à to pod każdemi publicznemi Szkołami, od kogo? i którego roku są założone.

35.to Zaleci Wizytator Rządcom Szkół, aby w wyborze Subjektów oświadczaiących się z chęcią przyięcia Stanu akademickiego, znalazłszy w konkurruiących równy talent, i zdatność, pierwszy co do mieysc wzgląd mieli na Synów Szlacheckich, którzy tenże sam wzgląd mieć będą przy Szkole Gtt.

36.to Gdzie tylko w Szkołach znaydzie Wizytator klassy na rok przyszły Nauczycielów potrzebuiące, z mieysc nieodwłocznie doniesie o tym Sekretarzowi Szkoły Gtt., a to dla informacyi tak Szkoły Gtt. która przez przenoszenie "Professorów" Wakansom wcześnie zaradzi, jako też Departamentu Regencyi Kandydatów, który wcześnie ostrzegać ma Kandydatów dawnieyszych, do jakich Objektów przygotować się im należy, jeżeliby którego z nich użycia w roku Szkolnym przyszłym niedostatek Professorów wyciągał.

37.mo W czasie zastanowienia się po Szkołach pozwoli Wizytator prezentować sobie młode Subjekta aspiruiące do Stanu akademickiego, i rospatrzywszy się w nich, już przez własne badania, już przez zasięgnienie pobocznych zdań, o ich talencie i przymiotach, których znaydzie z zdatności i obyczajów naylepiey zalecanych, i naywiększe Krajowi czyniących Na:

:dzieje

1788. Marzec.

dzieie, o tych listownie JWu Kommissarzowi i Rektorowi Szkół w Koronie Jeneralnemu zdanie swoie otworzy.

38.vo Przypomni Wizytator Rządcom Szkół Narodowych ścisłą exekucyą Ustaw P. Kommissyi pod Rożd: V. Kandydaci Stanu Akademickiego w Art: 2. i 5. ażeby Kożdy przybywaiący do Szkoły Gtt. Kandydat miał Extrakt przyięcia swego na Kandydactwo przy dwóch Swiadkach z mieyscowego Protokułu Zgromadzenia Akademickiego wyięty; Swiadectwo Obyczajów i korzyści z Nauk w Szkołach Narodowych przez wszystkie Klassy traktowanych, i List rekommendacyiny od Rektora Wydziałowego do JWo Kommissarza i Rektora Szkoły Gtt. Koronney. Ostrzeże nadto: że Kożdy Kandydat przybywaiący z Prowincyi do Szkoły Gtt. oprócz warunków podług Ustaw, ma bydź opatrzony w Metrykę podług rozrządzenia Szkoły Gtt. zapadłego na dniu 10. Listopada — 87. Roku.

39.no Oświadczy Wizytator po Szkołach Narodowych usilne życzenie Szkoły Gtt. ażeby Uczniowie tłumaczenia Nauczycielów nietylko na pamięć, ale i na rozum poymowali, i umieli się tłumaczyć z Nauk własnemi wyrazami.

40.mo Zostawi Wizytator przy Rządcach wszystkich Szkół Narodowych. Sześć Exemplarzy Książki pod tytułem Porządek Materyi z Nauk Moralnych i Fizycznych na Popisy Kandydackie, z ostrzeżeniami względem Religii, Obyczajów i Nauk. z Ru 1787. na rok — 88. wydaney: a to dla uwiadomienia tak Publiczności, jako też Osób chcących się prezentować do Kandydacyi, o dozorze i przepisach Kandydatów Stanu Akademickiego tyczących się. Z których to sześciu Exemplarzy, ieden zostanie się przy Kożdym Zgromadzeniu, a pięć po między obywatelów rozdadzą Rządcy, z obowiązkiem zanotowania w Akcie Wizyty, iako odebrali pomienione Książki. Tym Końcem składa Departament Regencyi Kandydatów w ręce Wizytatorów Exemplarzy 252. to iest na Prowincyą Wielkopolską 114. na Prowincyą Małopolską 138.

41.mo Dla zachęcenia Młodzieży do Nauk i dobrych obyczaiów ogłosi Wizytator po Szkołach, iż Uczniowie Darem

J. K. Mości

1788.

Marzec. JO. K. Mości zaszczyceni, i Uczniowie pilnieyśi, Korzyścią ze wszystkich Nauk i dobremi obyczajami zaleceni, w Kalendarzu Akademickim od roku po Szkołach obiecanym, à na rok przyszły Szkolny niezawodnie wyiść maiącym, drukowani będą.

42.do W Szkołach Lubelskich, Włodzimierskich, Płockich i Pułtuskich, oświadczą Wizytatorowie ukontentowanie Szkoły Głowney, tak dla Nauczycielów, którzy usposobili Uczniów do rysunków, iako też dla Uczniów, którzy się w nich ćwiczą z ochotą i pożytkiem. —

* 43.tio Oświadczy Wizytator JX.a Marciszowskiemu Prorektorowi Szkół Krakowskich, JP.a Czechowi Professorowi Matematyki w Szkołach Krakowskich, JP.a Saligerowi Professorowi Matematyki w Szkołach Lubelskich, satysfakcyą Szkoły Głowney: dla pierwszego z pilnego i przykładnego rządu: dla drugich z jasnego i pracowitego tłumaczenia się, oraz z znakomitey Uczniów Korzyści od poprzedzaiącey Wizyty zaleconych, i do kontynuowania tey samey gorliwości i usilności w pracowaniu wyrażone Osoby zachęci.

* 44.to w Szkołach Sandomirskich nagani Wizytator postępek JP.a Dzielawskiego Professora 1. Klassy: iż nieczekaiąc Rezolucyi i pozwolenia Szkoły Głł. poważył się zostawić na swoim mieyscu Dyrektora, i oddalić się od Szkół za swoiemi interessami. Równie nagani JX.a Prorektora niepilność: że o wykroczeniu rzeczonego Professora Szkole Głł. niedoniosł.

* 45.to Wizytator doświadczy zdatności w Geometryi praktyczney JX.a Sulżyńskiego, Prefekta i Professora Fizyki, w Szkołach Czarogrodzkich; i JX.a Korzeniewicza Prefekta i Professora Matematyki w Szkołach Lubarskich, o którey przekonawszy się dowodnie, doniesie z mieysca Szkole Głł. czyli może wydać Im Zaświadczenie do otrzymania Patentów na Geometrów przysięgłych.

* 46.to Doświadczy Wizytator zdatności w Geometryi Praktyczney, JP. Marszewskiego Professora Matematyki w Szkołach Żytomirskich, i doniesie z mieysca Szkole Głł. czyli zasłużył na iey zaświadczenie którego żąda.

* 47.mo Odda Wizytator Zaświadczenie na Geometrę Przysięgłego JP.a

JPu Witwickiemu Professorowi przeszłemu Szkół Winnic:
:kich.

* 48.vo Dopomni się Wizytator JXu Rektorowi Krzemienieckie:
:mu o zapłacenie Złł. 145. z remanentu za Książki elementar:
:ne.

* 49.no Zaleci Wizytator JXu Prefektowi Ostrogskiemu odda:
:nie Złł. 41. jeżeli ich nieoddał JXu Rektorowi za sprowa:
:dzenie Elementarnych Książek: skoro dowiedzie JX. Rektor
że iego kosztem sprowadzane były.

* 50.mo Napomni Wizytator Zgromadzenie Żytomirskie o nie:
:czułości na przestrogi Szkoły Głł. i zaleci mocno Nauczycielom
aby na potym byli czulszemi na swóy honor, pilnieyszemi
w wykonywaniu swoich obowiązków, i nieoddalali się od
Szkół za własnemi interessami z utratą korzyści swoich
Uczniów

* 51.mo Ponieważ Zgromadzenie Włodzimierskie JXX. Bazylianów
Prowincyi Litewskiey nieposyła Subjektów na edukacyą do
Szkoły Głł., dopomni się Wizytator u JXa Prowincyała Litew:
:skiego, ażeby Kandydaci do Nauczycielstwa lub się sposobili
przy Szkole Głł. Koronney, lub każdy do Włodzimierza na Nau:
:czycielstwo przyieżdżaiący miał Zaświadczenie na piśmie od
Rektora Szkoły Głł. Litewskiey, i tam się Wizytatorowi usprawie:
:dliwił, iako wszystkich Nauk z korzyścią wysłuchał, albo
przynaymniey tey, na którey uczenie wezwany iest od Zwierz:
:chności swoiey.

* 52.do Wniidzie Wizytator w ścisłe rozpoznanie zdatności
Stanu choroby i przyczyn słabości JX. Szydłowskiego Professora
1. Klassy w Winnicy, abędąc przekonany od Doktora, Rządcy i
Zgromadzenia o iego niesposobności do dalszego wykonywania
Nauczycielskich obowiązków, doniesie o tym z mieysca JWu
Rektorowi Szkoły Głł. Koronney.

* 53.tio Wniidzie Wizytator w rozpoznanie zażaleń od Zgromadze:
:nia Krzemienieckiego do JWo Rektora Szkoły Głównej przesłanych,
i czyli przy Zgromadzeniu, lub przy Rządcy Szkół tamteyszych
iest słuszność, w Rapporcie o tym Szkole Głł. doniesie.

54.to Cokolwiek Wizytator z dopełnienia teraźnieyszych Szkoły
Głównej Zleceń, i doświadczenia własnego postrzeże, tak w każ:
:dych w szczególności Szkołach, jako też jeneralnie w całym edu:
:kacyi

1788.
Marzec. Kacyi publiczney Ustanowieniu, co bybydź mogło zawadą i zamiarom P. Kommissyi, i usilności Szkoły Głł. w doskonaleniu edukacyi publiczney, nie tylko z strony Osób, mieysc, ale nawet i rządu, to wszystko wiernie w Rapporcie swoim Szkole Głł. wyłoży, nieopuszczaiąc nawet wszelkich pomocy, któreby do takowego celu mógł przez własne doświadczenie i uwagę dostrzedz. Dla tego żąda Szkoła Głł. aby w Rapporcie maiącym bydź podanym sobie miała dokładne i wierne opisanie każdego Zgromadzenia. Naprzod: Stan nauk i Instrukcyi z wyszczegulnieniem wszystkich Nauk, Osób w nim znayduiących się, Imiona, obyczaie, usilność i zdatność, z wyrażeniem lat ich pracy, Emerytów i Substytutów, jeżeli się iacy znayduią, Metrów ięzyków i rysunków, Dyrektorów z nauki pilności, i obyczajów szczegulniey zaleconych, Uczniów korzyściami celuiących, Medalowych i pilnieyszych; rząd i ekonomią Zgromadzeń, pomocy i przeszkody każdym Szkołom szczegulne. Zgoła to wszystko cokolwiek całość i pomyślność Instrukcyi publiczney, przysługę i chwałę Szkoły Głł. interessować może.

1. Instrukcya dana JmciX.u Jozefowi Muszyńskiemu, Oboyga Prawa Doktorowi, Vice Professorowi Kollegium Moralnego, Wizytatorowi Jeneralnemu Prowincyi Wielkopolskiey, do Szkół, Pińczowskich, Kieleckich, Poznańskich, Kaliskich, Wschowskich, Trzemeszyńskich, Radziejowskich, Warszawskich, Rawskich, Łęczyckich, Płockich, Pułtuskich, Węgrowskich, Radomskich, Piotrkowskich, Łowickich, Wieluńskich, Rydzyńskich, Łomżyńskich, Szczucińskich, Drohickich, Łukowskich i Górskich, od Szkoły Głowney Koronney Delegowanemu.

Oprócz zleceń dziesięciu gwiazdkami naznaczonych, Wizytator Prowincyi Wielkopolskiey, wszystkie inne, których iest 43. mieć będzie, a nadto ieszcze te, które następuią.

44.to Oświadczy Wizytator JX.u Przyłuskiemu Rektorowi Wielkopolskiemu, JX.u Jakukiewiczowi Rektorowi Mazowieckiemu, JX.u Gołeckiemu Prefektowi Szkół Poznańskich, JX.u Gorczyczewskiemu ProRektorowi Szkół Kaliskich, JX.u Pęczkowskiemu Prorektorowi Szkół.

Szkół Płockich, JX.u Więckowskiemu Prorektorowi Szkół Łęczyckich, JX.u Cyankiewiczowi Prorektorowi Szkół Pińczowskich, JX.u Turkowskiemu Prefektowi Szkół Warszawskich, JP.u Porębińskiemu Prefektowi Szkół Rawskich, JP.u Domaradzkiemu Prawa w Szkołach Poznańs. JP.u Kruzińskiemu Fizyki w Szkołach Warszawskich, JP.u Kobyłeckiemu Klassy drugiey w Szkołach Płockich, JX.u Jachulskiemu w Szkołach Pińczowskich Klassy pierwszey Professorom, à mianowicie Zgromadzeniu Szkół Kaliskich, satysfakcyą Szkoły Głównej; dla pierwszych: z pilnego i przykładnego rządu, dla drugich z jasnego i pracowitego tłumaczenia się, oraz z znakomitey Uczniów Korzyści, od poprzedzaiącey Wizyty zaleconych, i do kontynuowania tey samey gorliwości i usilności w pracowaniu, wyrażone Osoby zachęci.

45.to W Szkołach Poznańskich zaleci Wizytator JX.u Rektorowi, aby postąpił stosownie do Ustaw z JP. Krzewskim Nauczycielem Matematyki uchybiaiącym Szkolnych obowiązków dla zatrudnień rozmiarowych.

46.to Rospozna Wizytator w Poznaniu czyli JX. Chudzicki pilny ma dozor nad Uczniami funduszowemi, i szczerze się zatrudnia dawaniem lekcyi Juris Canonici, o czem uwiadomi w Rapporcie Szkołę Główną.

47.mo W Szkołach Trzemeszyńskich weyrzy Wizytator w zdatność i obyczaie owego Kleryka, którego JX. Opat na Nauczyciela Matematyki i Fizyki bez wiadomości Szkoły Gtt. wezwał.

48.vo W Szkołach Kaliskich wniidzie Wizytator w żądania Zgromadzenia od Wizyty Prowincyonalney podane, względem gratyfikacyi roczney Złt. 300. dla JX.a Prorektora, i przydania roku do emerytury dla Osób naydawniey pracuiących, które osądziwszy za słuszne umieści w Rapporcie.

49.no W Szkołach Wschowskich oświadczy Wizytator JX.u Zalińskiemu Professorowi Matematyki, iż Szkoła Gtt. przychilaiąc się do iego żądania, a postanowiwszy odtąd niedać nikomu zaświadczenia bez poprzedzonego examinu.

wyznaczyła

1788. Marzec wyznaczyła za Examinatorów JP. Krzewskiego, JPa Kostkowskiego, i JXa Gieciego Professorów w Szkołach Poznańskich, od których gdy odbierze doniesienie o iego zdatności w Geometryi praktyczney, przeszle mu rzeczone zaświadczenie służyć maiące do otrzymania Patentu Geometry Przysięgłego.

50.mo Upraszać będzie Wizytator Imieniem Szkoły Głł. JXa Opata Trzemeszyńskiego, aby podług oświadczoney przeszłemu Wizytatorowi chęci, raczył się interessować do JXa Kłosowskiego Kustosza Kollegiaty Kaliskiey o zapisanie Koadjutoryi dla JXa Oczykowskiego Prefekta Szkół Trzemeszyńskich.

51.mo W Szkołach Piiarskich w Warszawie oświadczy Wizytator JXu Zdzieńskiemu Professorowi Fizyki i przeszłemu Dozorcy Magazynu Elementarnych Książek, satysfakcyą Szkoły Główney z gorliwego wykonywania swoiego obowiązku i zakwitnie Go Imieniem Szkoły Głł.

2. Co do drugiego: Do przeyrzenia Rachunków Collegii Physici z Summy 14tysięcy Złtch na Potrzeby tegoż Collegium od P. Kommissyi wyznaczoney, i Wydatków w roku przeszłym uczynionych, wezwani są JX. Kanonik Minocki, JX. Trzciński, JP. Radwański i Sekretarz;

3. Co do trzeciego: Szkoła Główna przystąpiwszy do Prawa podawania Osób z Grona Swego do Kościołów Akademickich, po sp. JXu Jozefie Putanowiczu, Teologii Doktorze, Kanoniku Kated: Płockim, Szkoły Teologiczney Emerycie, w roku teraźnieyszym 1788. dnia 11. Lutego z Pasterza osieroconych; mianowała Jednomyślnie Proboszczem Przemykowskim JXa Jozefa Szabla, Teologii Doktora, Kanonika Katedr: Płockiego, Wyroków Wiary Professora, Kollegium Moralnego Prezesa; a na Probostwo WWSS. w Krakowie, którego iako per senium przypadaiącego na siebie JX. Franciszek Kolendowicz Teologii Doktór, Moralney Professor przyiąć nieżyczył sobie; prezentowała JXa Win-

-centego.

centego Smacznińskiego, Teologii Doktora, Pisma S.o Professo:
:ra. —

4. Co do czwartego: Szkoła Główna wysłuchawszy prożby JX.a Kanonika Minockiego, względem assygnacyi drzewa, dla postawienia Mostu na gruncie Plebańskim we wsi Luborzycy do Biskupstwa Krakowskiego należącey, delegowała JX.a Prokuratora i JP. Radwańskiego, do wi:dzenia na mieyscu potrzeby pomienionego Mostu, za:siągnienia wiadomości: ile drzewa most ten wyciąg:gać będzie, tudzież uczynienia Jey na przyszłym Po:siedzeniu dokładney w tey mierze Informacyi.

Co do piątego: Czytany był Memoryał JP. Witwickiego dawnieyszego Professora w Winnicy, który nieodduczywszy lat

5. sześciu z powinności, gdy został od Nauczycielstwa uwolnio:ny, zaniosł prożby o przyięcie znowu Siebie do Stanu Nauczy:cielskiego, i umieszczenie na Vice Professoryi Matematyki lub Fizyki. Szkoła Główna mile zawsze przyimuiąc chęć ło:żenia sił i talentu dla publiczney edukacyi, pozwala JP.u Witwickiemu powrócić do Nauczycielskich obowiązków, i zasługiwać w Szkołach publicznych przez jawne dalszey pracy i usilności dowody, na swoie względy.

Co do szóstego: Czytana była Nota JX.a Andrzeia Szopiar:

6. skiego, Teologii Doktora, Proboszcza Olkuskiego, Szkoły Teolo:giczney Emeryta, proszącego o powiększenie szczupłych do:chodów swoich. Szkoła Główna pamiętna dawnieyszych Prac i Zasług JX.a Szopiarskiego w Wydziale Filozoficznym i Teologicznym przy Akademii położonych, przychilaiąc się do sprawiedliwych Jego żądań, zgodziła się Jednomyślnie do Summy Złł: 500. dawniey mu iako Emerytowi wyzna:czoney, przydać ieszcze drugie tyle, to iest: Złłch Pięćset. Oświad:cza więc ninieyszą Konkluzyą Temuż JX.u Szopiarskiemu, że w tym roku Szkolnym z 1787.o na rok 1788. w całości Złł. Tysiąc z Prokuratoryi odbierze, i do końca dni swoich podobną Summę Złł. 1000. co rok odbierać będzie.

7. Co do siódmego: Ponieważ JX. Alexander Włyński Emeryt Akademik, z Michałem i Dominikiem swemi Stryiecznemi

Braćmi

1788. Marzec

Braćmi, oświadczył się na piśmie Szkole Głównej bydź Dziedzicem połowy Wsi Biała zwaney, w Wodztwie Krakowskim Powiecie Lelowskim leżącey, iako od Jana i Stefana Włyńskich Braci rodzonych w Roku 1750. Akademii Krakowskiey Drugiey Połowy teyże Wsi Dziedziczce w Zastaw puszczoney; gdy oraz żąda Tenże JX. Włyński z Swoiemi Braćmi, aby Szkoła Głł. tę Połowę Wsi, którą Prawem Zastawniczym posiada, do drugiey Iey własney nabyła od nich Prawem Dziedzictwa: Szkoła Główna wysłuchawszy takowey propozycyi, zleciła JXu Prokuratorowi przybrać Sobie biegłego Prawnika, i wnieść w ścisłe rozpoznanie Praw wszelkich, iakie maią JX. i Jchmć PP. Włyńscy do pomienioney Połowy Wsi Biała; z obowiązkiem dania Iey jasney i dokładney w "tym" ważnym interessie informacyi. —

8. Co do ósmego: Szkoła Główna przychilaiąc się do żądania JXa Zalińskiego Professora Matematyki w Szkołach Wschowskich, a postanowiwszy odtąd niedać nikomu zaświadczenia bez poprzedzonego examinu; wyznaczyła za Examinatorów JP. Krzewskiego, JP. Kostkowskiego, i JX. Giecy, Professorow w Szkołach Poznańskich; od których gdy odbierze doniesienie o iego zdatności w Geometryi praktyczney, prześle mu rzeczone zaświadczenie, służyć maiące do otrzymania Patentu Geometry Przysięgłego.

9. Co do dziewiątego: JX. Szabel wyroków wiary i JX. Popławski Prawa Natury i Politycznego Professorowie, w przeszłym roku na Posiedzeniu Szkoły Głł. dnia 17. Kwietnia złożonym do Burs Delegowani, przyrzekli po świętach Wielkonocnych dnia 23. Marca przypadaiących, przysługę swoią uskutecznić, a wszedłszy ściśle w obyczaie, w dopełnienie obowiązków Religii, w ochędostwo, i użycie czasu Mieszkańców, czy między mieszkaiącemi w Bursach nie bywaią iakie schadzki lub zabawy płoche, tudzież zaleciwszy Seniorom stały i iak naypilnieyszy dozór, donieść o wszystkim w Rapporcie Szkole Głównej;

10. Co do dziesiątego. Do rozpoznania interessu JXa Bieńkowskiego, Scholastyka Katedralnego Krakowskiego, Wsi Tonie Posse-

ssora

1788. Marzec.

-szora, Delegowani są JX. Prokurator i JP. Radwański.

11. Co do iedenastego. Do przeyrzenia Papierów od przeszłego Se-
kretarza na Posiedzeniu złożonych, i spisanych pod Rejestrem,
Delegowani są JP. Przybylski i Sekretarz.

12. Co do dwunastego. Delegowani na dniu 9. Lutego do Ra-
chunków Drukarni Akademickiey, przełożyli Szkole Główney,
iż dla choroby JX.a Rzążewskiego Drukarni Prefekta maią-
cego zdawać Sprawę z iey dochodów i wydatków, obowiązku
swego wykonać i Raportu wygotować niemogli.

13. Co do trzynastego. Szkoła Główna zważywszy chwalebny
ale oraz pomocy potrzebuiący Zamysł JP. Franciszka Szmu-
glewicza, w Sztuce Malarskiey naypierwszym i Naysławniey-
szym w Starożytności Malarzom wyrównywaiącego Polaka,
który przedsięwziął Historyą Narodu Polskiego w 200. Koper-
sztychach wielkości Arkusza Holenderskiego na 3. Tomy roz-
dzielonych, z podręki swoiey Potomności zostawić, i w pier-
wszym Tomie to wszystko, co należeć może do Historyi
Narodu naszego od początku Życia Mieczysława I. aż do
śmierci Ludwika; w drugim od Zamęścia Jadwigi, aż do
Śmierci Zygmunta I; w Trzecim: od wstąpienia na
Tron Zygmunta Augusta aż do naszych czasów; idąc za
Historyą przez JWJX.a Naruszewicza, Koadjutora Bisku-
pa Smoleńskiego i Pisarza W. X. Litt.o wydaną, wyra-
żić i umieścić: zgodziła się iednomyślnie nabyć za Czer-
won: Złł. 66. Złł. 12. to równie pożyteczne Obywatelom iak
ozdobne dla Biblioteki swoiey dzieło, które zawieraiąc
piękne i szacowne czyny Poprzedników naszych, obudzić
może w ciekawych Potomkach przykład Cnoty, miłości
Oyczyzny i potrzebnego Męstwa. Przeto zaleciła Prokurato-
ryi, ażeby ta, do rąk JWJX.a Sebastyana Sierakowskiego
Kanonika Katedral: Krakow: Orderu S.o Stanisława Kawalera,
prenumeratę odbieraiącego w Krakowie, Summę Złł. 50. któ-
rey pomienionych 200. Kopersztychów Subskrypcya zaraz
wyciąga, nieodwłocznie wypłaciła. Wkłada przytém
Szkoła Gł. na Prokuratoryą obowiązek dopomnić się i ode-
brać od tegoż JW. Kanonika Sierakowskiego na piśmie

Kaucyą

1788. Marzec. Kaucyą rzeczoney Summy.

Co do czternastego. Punkt ten na inny czas odłożony.

F. Czarnowski KEN S GWKyw.

Posiedzenie.

Kwiecień. złożone we Wtorek Dnia 1.go Miesiąca Kwietnia do zaradzenia i stanowienia w następuiących punktach:

Naprzód: Do czytania Rezolucyy P. Kommissyi.

Powtóre: Do zaradzenia około maiącey się czytać Dyssertacyi na Posiedzeniu publicznym, na pamiątkę założenia Akademii Krakowskiey przez Kazimierza W.o

Potrzecie: Do proponowania Szkole Głó. aby dla wzrostu swoiey Biblioteki Publiczney upraszała P. Kommissyi o wyrobienie u Stanów Rzeczypospolitey na następuiącym Seymie Konstytucyi nakazuiącym wszystkim Drukarniom w Królestwie oddawać po Exemplarzu każdey Książki z Drukarni Polskich wychodzącey do Biblioteki Krakowskiey, tak jak już Stany Rzeczpltey zaszczyciły tym Przywilejem Biblioteki publiczney Warszawską i Wileńską. — W tym celu należałoby proiektować, żeby każda Drukarnia w Koronie i W. X. Litt.m oddawała każdey Książki z druku wychodzącey ieden Exemplarz do Biblioteki Warszawskiey, drugi do Wileńskiey, trzeci do Krakowskiey.

Po czwarte. Do czytania Listu do P. Kommissyi, o wyznaczenie Złł. 1200. na Sarta tecta Szkół Przygłównych, i Domu Nauczycielskiego w Krakowie.

Po piąte: Do wysłuchania Propozycyi Departamentu Regencyi Kandydatów.

Po szóste: Do doniesienia Szkole Głównej o odesłanym Rapporcie Wizyty Prowincyonalney przez JX.a Rektora Wydziału Wołyńskiego.

Po siódme: Do wciągnienia w Protokuł Rejestru Papierów od przeszłego Sekretarza odebranych i przeyrzanych przez Delegacyą.

1788.
Kwiecień

Działo się w przytomności Osób: JW. Felixa Oraczewskiego, Kommissarza i Rektora, Jchmć X Xdzy i Jchmć PP. Józefa Szabla, Andrzeja Badurskiego, Stanisława Minochiego, Krzysztofa Idatte, Bonifacego Garyckiego, Wincentego Snaczyńskiego, Andrzeia Trzcińskiego, Jacka Przybylskiego, Wincentego Sebastera, Felixa Radwańskiego, Józefa Ktuszyńskiego, Marcina Fijałkowskiego, Kantego Kruszyńskiego i Sebastyana Czochrona Sekretarza. Po zagaieniu Obrad Szkoła Główna uchwaliła co następuie.

Co do pierwszego: Czytane były Szkole Głównej dwie 1. Rezolucye X. Kommissyi Edukacyi Narodowey. Pierwsza: pod Dniem 14. Marca zawieraiąca Odpowiedź na przesłane Uwagi od Kollegium Fizycznego nad Propozycyami, Fizycznemi, Chymicznemi i Botanicznemi w Szkole pod tymi tytułami Porządek materyi, wydanemi. Druga pod dniem 17. Marca zawieraiąca Odpowiedź na Rapport o Wizytach Jeneralnych Szkół Narodowych w Koronie z Rapportów Wizytatorskich przez Sekretarza zebrany, ułożony, i na Radzie Szkoły Gło, dnia 19. Grudnia czytany i przyięty. Osnowa wspomnionych Rezolucyi iest następuiąca:

Działo się w Warszawie na Sessyi Ekonomicznej Kommissyi Edukacyi Narodowey, Dnia czternastego Miesiąca Marca, Tysiąc, Siedmset, Osmdziesiąt Osmego Roku.

Kommissya Edukacyi Narodowey odpowiadaiąc Collegio Physico Szkoły Głównej Koronney, tak na Kommunikowane sobie Obrady Collegii do propozycyi wydanych w dziele pod tytułem. Porządek materyi. iako na przesłane uwagi nad propozytyami fizycznemi, chemicznemi, i Botanicznemi, w: nieodbitey potrzebie przywrócenia, wewnętrzney i mieyscowey w Zgromadzeniu Szkoły Głównej spokoyności, w następuiących punktach Rezolucyą Swoią temu Collegium Fizycznemu udziela. 1mo Ustanowiwszy Kommissya pod Weryfikacyą JWc. Oraczewskiego Kollegi Swego, Departament Rezencyi Kandydatów, z osób z Grona Szkoły Głównej wybranych

cały

1788.
Kwiecień

całą policyą, to iest cały dozór stanowienia i exekucyi po:
:rządku, względem Kandydatów wyboru, bogobojności, pracy,
dobrych obyczaiów, przyięcia i oddalenia onych, po skończo:
:nym roku doświadczenia, chciała mieć temuż Departamen:
:towi oddzielnie poruczony, i w tym widoku oświadcza, że
tak Ustawy, iako i czyny tegoż Departamentu maią bydź
bez odmian i przeszkód tak od obrad Collegiów, iako rady
Szkoły Głł uskutecznione. 2do Co się zaś tycze ćwiczenia
Kandydatów w naukach, nie oddziela Kommissya, ten dozór
Instrukcyi od Professorów i Vice-Professorów, których Lekcyi
Kandydaci słuchaią, ani od samych Collegiów, które pozna:
:cznieyszey części z tychże Professorów składaią się. Ma więc
Collegium Physicum, iako w swoim Udziale i Collegium Mo:
:rale niewątpliwe między innemi Prawo przesyłać Departa:
mentowi Regencyi Propozycye na Popisy Kandydatów stosow:
:nie wszelako do liczby Posiedzeń, i do czasu na tęż Posiedze:
:nia Kandydatom przez Departament Regencyi przepisanych.
tym jasnym woli swoiey wyszczegulnieniem zapobiega
Kommissya wszelkiey dalszey Kollizyi, zabespiecza rzetelną
Władzę i zaszczyt Collegiorum, a tamę zakłada zaszłym
już z przeszłego nieporozumienia się żalom i zażaleniom.
3tio Wszczegulności co do Osoby Vice Professora Chemii
i Historyi Naturalney mniemaiącego się pokrzywdzonym
względem odmian zaszłych w Propozycyach, które na Po:
:pisy Kandydatów przygotował, chce Kommissya aby tenże
Professor propozycye swoie na Posiedzenia od 5. Kwietnia
roku bieżącego stosownie do dni i czasu Posiedzeń, od Depar:
:tamentu Regencyi na Popisy fizyczne już oznaczonego rozło:
:żywszy i Collegio Physico do approbaty podawszy, oneż Kan:
:dydatom do przygotowania się, Regencyi do wiadomości na
examinach podał, z których Propozycyi iako Professorskich
Kandydaci pod iego Nauką sprawę zdadzą. Powody żalu
Professora Chemii i Historyi Naturalney, przestałyby mieć
w oczach Kommissyi wszelki pozór słuszności, gdyby tą
Rezolucyą nie został zaspokoiony. 4to Względem Uwag
nad:

1788. Kwiecień

nad Propozycyami, Fizycznemi, Chemicznemi, i Botaniczne:
:mi, co do dwóch ostatnich, Kommissya poprzedniczym pun:
:ktem rzecz całą załatwiła; co do Propozycyi fizycznych, to:
iest tych, które nie prolegomenów, ale samey tyczą się Fizy:
:ki, Kommissya uwagi sobie przesłane kommunikuie do
odpowiedzi Professorowi Fizyki, i po Kommunikacyi decyzyą
sobie zostawuie. Dostrzegaiąc ogulnie iż w znaczney liczbie
podobnym uwagom nayprzyzwoitsze wypadało mieysce,
przy układzie porządku i biegu Nauk Professorskich i
Vice-Professorskich, toiest: przed rozpoczęciem Szkolnego roku,
późne będąc obserwacye do poprawy dawania Nauki,
po daney Nauce. Z Protokułu Ekonomicznego Kom:
:missyi Edukacyi Narodowey wypisano i wydano. –
L.S. = Joa: Gintowt Dziewiałtowski Kommę Edukacyi
Sekretarz.

Do Szkoły Główney Koronney.

1. Kommissya oddaiąc sprawiedliwość Wizytatorom Szkół
Koronnych z dokładnie dopełnioney Wizyty, po przeczy:
:taniu Rapportu oneyże, Rezolucye i Zalecenia z przełożo:
:nych sobie potrzeb i okoliczności, wymagaiących Tey Za:
:radzenia wypadłe Szkole Głł. Koronney udziela.
Niemoże Kommissya przepisuiącey Szkole Główney Instru:
:kcye Wizytatorom swoim na rok ninieyszy dosyć za:
:lecać, stosowanie rozrządzeń swoich do Ustaw swoich
dla Stanu Akademickiego wydanych: bez tey albowiem
baczności nigdy się niewprowadzi iednostayność w decy:
:zyach, porządne, roskazywanie, wykonanie i niewątpliwe
posłuszeństwo.
Względem Stołu spolnego Kommissya ponawia i do u:
:skutecznienia zaleca Rezolucyą swoią w przeszłym roku
Wizytatorom daną. Przykład Szkół Prowincyi W.o X.a Litt.o
powszechnie zachowuiących tę fundamentalną Ustawę
powinien służyć Szkołom Koronnym do zachowania i na:
:śladowania. Teraz każde wszczegulności Zgromadzenie

powinno

1788.

Kwiecień powinno będzie sprawić się przed Wizytatorem 1° Jeżeli miało kiedy bądź w naczyniach pozostałych, bądź w pieniądzach nad gotowych zakład jakowy na pierwsze potrzeby gospodarskie do utrzymania Stołu spólnego. 2° Jak się tamowe sprzęty lub pieniądze obracały? 3° Jakie iest: że znajdnie przeszkody do zupełnego zachowania Ustawy wspólnego Stołu. Co wszystko Wizytator dostatecznie wy: tłuszczywszy wiernie Kommissyi donieście, zostawuje Zgromadzeniom to ostrzeżenie, że płonnych wymówek dalszych względem spólnego Stołu utrzymania Kommissya nie przyimie, i sprzeciwienie się wtym woli Swoiey poczyta za wybroczenie. Wszystkowzi teraz naczyniami po przemieszczeniu Zgromadzenia Dawnieyszego Akademickiego pozostałemi, Kommissya tak rozrządza, aby Wizytator będący na miejscu w Zytomierzu, gdzie są złożone też naczynia część zaraz na użycie koniecznie potrzebną oddał Zgromadzeniu, resztuiące zaś na potrzebę Zgromadzenia Luckiego i innych które by iesznze potrzebowały nayprzyzwoitszy porządek.—

Dla Pana Woyewodzkiego zatrudniaiącego się utrzymywaniem Stołu Wspólnego dla Zgromadzenia wKaliszu, gratyfikacyą na ten raz Złt. 400. do wypłacenia naznacza.

Względem spólnego mieszkania Profesorów przy Szkołach Akademickich uznaie Kommissya podobnie tę Ustawę fundamentalną koniecznie do zachowania potrzebną, referuiąc się wtym mierze do Rezolucyi Swoiey w przeszłym roku podobnież Wizytatorom danej zuporządkowaniem podług Ustaw, którym Profesorom dozór Uczniów za domem mieszkaiących iest dozwolony, nie obowiązuiąc się iednak do mieszkania z Uczniami razem w Domach od Zgromadzenia oddalonych.

Kommissya przepisawszy Ustawami w Rozd: VI. Artyk: 5. między innemi obowiązkami Stanu Akademickiego, dla wszystkich tego Stanu osób ubiór iednakowy, do pilnowanie wtym exekucyi Ustaw Szkole Gł. zaleca. Wizytatorowie zaś na miejscu będący osobne zalecenie Zgromadzeniom zachowania tey Ustawy na piśmie zostawuią, i o skutkach onegoż do pomnienia się będą. Względem nauki Łacińskiego ięzyka nie sprzeciwia się Kommis:

syi

:zya uwadze i zamysłowi Szkoły Gł. aby Professorowie i Uczniowie V. i VI. Klassy, tłumaczyli się po łacinie, a ze względu że nieczysta nawet łacina do prawnych interessów i prawnego Stanu iest potrzebna, dozwala i w innych Klassach mówienia łacińskim ięzykiem, aby tym sposobem, iak w żywych ięzykach nabierali łatwości rozumienia i mówienia choć by mniey czystą łaciną. Gdy już Szkoła Gł. ma u siebie prawie wszystkie Katalogi Bibliotek mieyscowych przy Szkołach, potrzeba aby z Jey dyspozycyi też Katalogi nieodwłocznie do Klassy Jeneralney Warszawskiey były przez pewną okazyą odesłane dla informacyi Kommissyi, gdzie i jakich Ksiąg istotnie potrzebnych dla Professorów niedostaie. Co gdy nastąpi, Kommissya zaradzi ich opatrzeniu, albo zakupieniem nowych, albo zadysponowaniem udzielenia zbywaiących w Bibliotece Zgromadzenia iednego, do Biblioteki innego mieysca, albo też z Duplikat publiczney Biblioteki Załuskich.

Towarzystwo Elementarne ze zlecenia Kommissyi podało Notę Instrumentów Matematycznych i fizycznych, których zakład i dostarczenie po Szkołach, koniecznie iest potrzebne, która tu przyłącza się. Jest żądaniem Kommissyi w tey potrzebie wezwać Collegium Physicum do ułożenia Proiektu dla Kommissyi, w którym Machiny iakie uzna za naypotrzebnieysze dla Szkół Narodowych, przełoży ieżeli mogą bydź w Krakowie exekwowane lub gdzie naylepiey doniesie, iaki na nie koszt wypadnie umiarkuie. Wizytatorowie zaś w przyszłym Rapporcie doniosą, iakie się actu przy Szkołach znayduią, aby niemnożyć próżnego expensu. W czym Kommissya zaręcza, iż byleby Proiekt był podobny do exekucyi, chętnie się do tey wygody dla szkół całą usilnością przyłoży.

Jako Karność, obyczaie dobre, pełnienie szanownych Religii obowiązków, oraz chwalebną przykładność mianowicie w Osobach, z których Młodzież dobre lub złe zbieraiąc wzory, do dobrego lub złego prędszy ztąd bierze pochop są naypierwszą zasadą i gruntem dobrey a pożyteczney dla Kraiu Edukacyi, i takiey właśnie iaką Kommissya chce mieć po-

1788.

Kwiecień. Szkołach Narodowych, tak zaleca przyszłym Wizytatorom aby nie Artykuły istotnie weyrzeli, wykrawiających w: cześnie wprowadzeń, oraz aby w ogólności zachęcali Osoby Zgromadzeń do ducha iednomyślności, i prawdziwey bo:: gatości, iako tego źrzodła, który im przed Kommissyą tak w ogólności co do Zgromadzeń, jakoteż w szczególności co do osób niemniey iak piłności w uczeniu lub Zdatności w rządzie i dozorze Szkolnym, iednak będzie zalety pamięci i względów do wydarzać się mogących nadgród.

Kommissya zaleca Szkole Gł. umieścić w przyszłey Instruk:: cyi dla Wizytatorów Artykuł o Szkołach Parafialnych i Konwikcie, aby Ci Wizytatorowie będący na mieyscu nie przestawiąc na słownym donieczeniu o ich exekucyach i fundeszach starali się dokładnie należyć, autentyczne onych mieć chcarane zakłady, i należące do nich papiery oraz ich kopie do Archivum Kommissyi przesłać, ato dla dokładney Informacyi Kommissyi o tym fundu:: szu, który Jey w zawiadowanie ogólnie podała. Rzeczta. Co gdy nastąpi Kommissya będzie wiedzieć, ocz się dopomi:: nać od ich Dozorców ad mentem Fundatorów, oraz je:: żeliby iakie Summy tych fundacyi windykowania potrze:: bowały prawnie czynić rozkaże.

Przy dozorze Nauk nie postednim iest bacznością Wizytator:: skiey objektem mieć wzgląd na zdrowie i edukacyą fi:: zyczną Uczniów po Szkołach informując się dostatecznie od Rektora i Dyrektorów o wygodach domowych, ochędostwie, i ostrożnym wyprowadzaniu Uczniów na wolne i zdrowe po:: wietrze w godzinach od nauk wolnych. A ponieważ tyczne tu:: stry i zawiezenia wyższego, te iako Kommissya dalej rządu potrzebne, tak słusznie zawarcie postanowiła, aby kwest który na ten koniec iest nieuchronny, był pożytecz:: nie i przyzwoicie tworzony. Jaki układ w tymmierze nastąpi Szkole Głównej kommunikowań będzie.

Co do Uczniów Fundowanych: z Rapportu ostatniey Wizyty przekonana Kommissya o niedostatecznej exekucyi Ustaw w Rozd: XIX. przepisanych, zaleca przyszłym Wizytatorom aby przeyrzeli na mieyscu, jeżeli zawiadujący takowemi konwiktami, Artykuły w Rozd: XIX. Ustaw umieszczone po:

rządnie

rządnie i wszystkie zachowuią. O niedopełnienie Artyk. III. obwinionych przestrzegą: iż odtąd przyimuiący swoią Wolą Ucznia na fundusz publiczny, za doniesieniem onegoż do Kommissyi koszt wyłożony na niego z pensyi swoiey dorobkowey powróci, nie donoszący zaś o oddaleniu się, Smierci, lub nie powroceniu się po Wakacyach Konwiktora, aby na iego mieyscu był inny nominowany podług Ustaw część expensy rachować się maiącey za czas w którym był Wakans przy zdaniu rachunków do Percepty będzie miał przypisaną dla nadgrodzenia oneyże Funduszowi. Opieszały zaś w doniesieniu, lub nierzetelny w dawaniu świadectwa podług Ustaw za pierwszym razem upomniony, a za drugim postrzeżeniem od rządu Konwiktu oddalony zostanie. W szczegulności zaś, co się tycze Konwiktu Funduszowego Krzemienieckiego dotąd nieporządnie utrzymanego, teraz Kommissya Rządcę onego listownie upomni: a gdy Wizytator na mieyscu będący, nieznaydzie poprawy i odmiany przyzwoitey, rząd Konwiktu i zawiadowanie JKu Prefektowi Szkół tamecznych w swoiey przytomności odda.

Niemożna razem wszystkich przeszkód do pomnożenia Instrukcyi publiczney załatwić. Te wszczegulności które edukacye prywatne przynoszą naytrudniey oddalić przyidzie. Doniesienia iednak, które w teymierze w Rapportach Wizytatorów czynione znayduią się sądzi Kommissya bydź zawsze potrzebne. Z tey okazyi pisać będzie Listy tak do JWo Podkomorzego Koronnego względem Szkółki w Niemirowie otwartey, iakoteż do zawiaduiącego rządem Starostwa Bohusławskiego zgłosi się względem Szkół w Bohusławiu otwartych.

W przyszłym Rapporcie Wizyt Szkół Koronnych, chce mieć Kommissya umieszczone doniesienia o Osobach przychilnych edukacyi, z wyszczególnieniem onych, oraz z wyrażeniem dobrodzieystw ku pożytkowi edukacyi dążących. W ciągu zaś Wizyty tak sami Wizytatorowie przez siebie, iako też przez Rządców Szkół wzywać będą, i zachęcać obywatelów, aby na Popisach publicznych i examinach znaydować się chcieli.

w Paragrafie

1788.
Kwiecień.

W Paragrafie 17. Rapportu teraźnieyszego o Szkołach Koronnych stosuiąc zalecenie JX. Andruszkiewiczowi Rektorowi Szkół Barskich dane, do §. 16. gdzie Szkoły Barskie naganione, zachodzi wątpliwość, którey Kommissya żąda objaśnienia, podobnież i w tym dla czego Arytmetykę na wyższą i niższą widzi w Szkołach podług tegoż Rapportu podzieloną.

Doniesienia o remanentach, które Wizytatorowie zastali w Kassach Prowincyonalnych są oddane Kassie Jeneralney Warszawskiey dla wiadomości Oneyże, iakoteż i doniesienia o nieuchronney reperacyi mieszkań niektórych Zgromadzeń, aby za zniesieniem z Rządcami mieyscowemi, podług sposobności i sprowadzenia materyałów, i wydatków na ten koniec wyznaczyć się maiących skutecznie zaradzono było.

Zalecenia przez Wizytatorów Zgromadzeniom na piśmie zostawiane, tym iak i teraz porządkiem per extensum w Rapporcie Wizyty Szkół do Kommissyi wypisywane napotym bydź maią. —

Osoby Zgromadzeń Akademickich szczególniey zalecone do wymienienia w Instrukcyi teraźnieyszym Wizytatorom. JX. Przyłuski Rektor Wydziału Wielkopolskiego. JX. Gołecki Prefekt Szkół Poznańskich, JX. Gorczyczewski Prorektor Szkół Kaliskich, JX. Marciszowski Prorektor Szkół Krakowskich, JX. Jakubkiewicz Rektor Mazowiecki, JX. Turkowski Prefekt Szkół Warszawskich, JX. Pęczkowski Prorektor Szkół Płockich, JX. Więckowski Prorektor Szkół Łęczyckich, JX. Cyankiewicz Prorektor Szkół Pinczowskich. JP. Czech w Szkołach Krakowskich, JP. Saliger w Szkołach Lubelskich, Matematyki Professorowie, JP. Domaradzki Prawa w Szkołach Poznańskich, JP. Kruziński Fizyki w Szkołach Warszawskich, JP. Kobyłecki Klassy II. w Szkołach Płockich, JX. Jaskulski Klassy I. w Szkołach Pinczewskich, a mianowicie całe Zgromadzenie Szkół Kaliskich. Wszystkie w zwyż wyrażone Osoby, zwoli Kommissyi zapisane są w Protokule, a to dla pamięci w czasie do przyzwoitego im, ieżli równie i nadal zalecenia godnemi okażą się, nadgrodzenia. Do czego stosowny już zrobiony Proiekt ma u siebie Kommissya, i w czasie Kommunikować go będzie Szkołom Głównym, aby o nim obwieściły Zgromadzenia akademickie, ku tym większemu osób do prac Szkolnych.

Szkolnych i pełnienia swych obowiązków zachęceniu. O tém Zalecónych szczególniey Szkoł i Osob w Protokole Kommissyi zapisaniu, Wizytatorowie w czasie przyszłey Wizyty dla satysfakcyi onychże doniosą.

Osoby Zgromadzeń Zakonnych zalecone. Szkoły Rawskie JXX. Miechowitow pod rządem JP. Porębinskiego Akademika Prefekta Szkoł i Nauczyciela Prawa stosownie do przepisow Kommissyi utrzymywane.

O stanie Szkół JXX. Piarów odbieraiąc Kommissyá pomyślnieysze teraz doniesiénié z Wizyty ostatniéy JX. Garyckiégo, niżli miała z raportu Wizyty JX. Bogdanowicza, aby tém pewniéy satysfakcyą swoią, tak dlá Rządzcy iako i Osób tegoż Zgromadzéniá w Edukacyi pracuiących oświádczyć mogła, rzecz o tém do odebraniá raportu od Wizytatorów, którym teraz Szkoła Główná przepisuie Instrukcyą zaniesza.

Między Szkołami JXX. Bazylianów náyszczególniéy zalecone Szkoły Szarogrodzkié z usilności Prefekta i Nauczycielów, oráz znakomitégo Uczniów postępku. Niemniéy Szkoły Włodzimierskié w uczéniu nauk przepisanych i obcych ięzyków celuiącé.

Szkoły Wschowskié XX. Cystersów z pilności i zdatności Nauczycielów przy Szkole Głównéy edukowanych pochwalone, szczególniéy JX. Drzewiecki Prefekt i Professor Fizyki tegoż Zgromadzéniá. Tym wszystkim Zakonnym Zgromadzéniom i Osobóm oświádczą Wizytatorowie imiéniém Kommissyi, iż nieomieszká w zdarzonych okolicznościach dać im dowody pamięci i opieki swoiéy: a teraz imiona ich w Protokule Aktów swoich pod artykułém: Konnotacyá Osób w Edukacyi zasługuiących się zapisać kazała. – Co się tycze niedokładności i przeszkód tamuiących Instrukcyi w Szkołach Zakonnych istotné pożytki, Kommissyá uwiadomiá Szkołę Główną, iż sama o to traktowáć będzie z Przełożonémi każdégo respective Zakonu, którym Szkoły do uczéniá są powierzoné.

Po oddaniu sprawiedliwości i zaręczéniu przyzwoitych względów i nagród dlá Osób szczególniéy w raporcie Wizyty zaléconych, równą wymierzaiąc dlá zaskarżonych zezwalá, aby doniesiéni w teraznieyszym raporcie do Kommissyi, gdy i ninieyszá Wizyta w upomnionych nie znáydzie poprawy i posłuszéństwa w zostawionych na piśmie zalécéniach, podług ustáw byli oddaléni. Wypádá z téy okazyi przypomnieć Szkole Głównéy przepisuiącéy Instrukcyą przyszłym Wizytatorom, aby względém ofiaruiących się na Kandydatów,

przy

1788.
Kwiecień.

przy wykonaniu tego co w Rozdziale V. Ustáw iest przepisano, determinowała liczbę Kandydatów, iak wielu, i do którégo Wydziału przyiętémi bydź mogą, nieodstępuiąc w tém bynaymniey od przepisu, iżby z każdégo Wydziału Szkół na Kandydatów ofiaruiący się podług potrzeby byli przyimowani.

Przyłączá się w extraktach dáwnieyszá rezolucyá Kommissyi względém Emerytów Exjezuitów, z zalécéniém aby Wizytatorowie na mieyscu będący dopomnieli się o iéy exekucyą, i iakié w téy rzeczy mieć będą uwiadomiéniá w raporcie swym wyrazili.

Podobnież przyłączaią się obwieszczéniá dlá wszystkich Drukarni w Koronie i Litwie w Roku 1781. dnia 2. Czerwca wydané, które w mieyscach gdzie się Drukarnie znáyduią, Wizytatorowie kommunikować będą Rządzcóm i Właścicielóm Drukarni naprzód, a potém tamże onéż Prefektóm Szkół oddadzą, aby w ich stancyach były na mieyscu widzialném przybité i dlá zachowaniá powszechnie wiadomé. Gdzie zostaną złożoné iakié exemplarze xiąg wyszłych z druku po Seymie Roku 1780, lub z oddanych rewersa, w raporcie swym zakonnotuią. Przytém dopomną się teraznieysi Wizytatorowie przez siebie lub przez Rektorów i Prefektów Szkół, aby wszystkié Drukarnie gdzie się znáyduią, przesłały rejestra xiąg drukowanych po Seymie 1780 Roku do Kommissyi swoiéy, ostrzegaiąc iż opóźniénié się w tém, lub nierzetelné podanie na drukuiących i sprzedaiących napotém iakiéżkolwiek dzieła bez oddaniá iednégo exemplarza do Biblioteki Załuskich, i otrzymaniá potrzebnégo na to świadectwa; rygór w prawie przepisany w Sądach Kommissyi swoiéy ściągnie zapewne.

Gdy iest rzecz o pożytkach z Instrukcyi w ogólności, a korzyści z wiadomości ięzyków do których Metrowie w Szkołach publicznych są płatni, bardzo małá podług raportu z Wizyt okazuie się, poleci zatém Szkoła Główná Wizytatoróm swoim, aby w tę część Instrukcyi dokładnie weyzrzeli, i gdzieby wypádała potrzeba odmiany Metrów, dotąd bez postępku znacznégo Uczniów niedbale podobno pracuiących w Raporcie swoim rzetelnie donieśli.

Przy naganie lub pochwale Szkół tak Akademickich iako i Zakonnych zaleci Szkoła Główná przyszłym Wizytatoróm, aby w raportach swoich zapisywali imiona i przezwiska Nauczycielów, i té w raporcie do Kommissyi wyrażené bydź maią, aby w téy tak

ważney

ważnéy rzeczy zupełną precyzyą mieć można tak dla Domiań Zakrzyń się mogących z iżonego roku nadrugi w Osobach do uczénia lub rządu Szkół Akademickich użytych, iako też dla tém lepszéy pewności w mianowaniu Zdatnych Osób ze Zgromadzeń Zakonnych do Nauczycielstwa w Szkołach użytémi bydź maiących.

Dla upewnienia się o pilnéy exekucyi we wszystkiem ustaw swoich, zaleca Kommissyá przyszłym Wizytatorom, aby przeyrzeli Xięgi Domowe każdego w szczególności Zgromadzénia, ieżeli są porządnie utrzymywane; a z téy co iest pod tytułém = Opis wynalazków i doświadczeń ważnych = podług Ustaw Rozdziału V. i Wzoru XXX. wyjęły: ieżeli są iakie do pożytków Kraiowych służące obserwacye, wynalazki, lub przypadkowe doświadczenia uczynią, dla Kommunikowania Szkole Głównéy, i następnie przy raporcie, Kommissyi o tém doniesienia.

Odesłany Raport roczny do 1ga Stycznia 1786. poczynaiący się o naukach, czynach i urządzeniach samey Szkoły Głównéy, znayduiąc Kommissyą w przyzwoitym wykonany porządku, zostawuie ieszcze dalszemu czasowi uczynić Szkole Głównéy kommunikacyą swoich uwag i zaleceń, które w téy mierze zdarzić będzie przyzwoite. Dan w Warszawie na Sessyi Kommissyi Edukacyi Narodowéy Dnia 17. miesiąca Marca 1788 Roku. M. Poniatowski Xże Prymas. L. S. Joa: Gintowt Dziewiattowski Komm. Eduk. Narod. Sekretarz.

Z tey Odpowiedzi W. Kommissyi na Raport o Wizytach Generalnych Szkół Narodowych w Koronie, zleciła Szkoła Główna tyczące się teraźnieyszych Wizytatorów Rezolucye wypisać, i do Instrukcyi do Szkoły Głównéy za dańcy Extraktem pod pieczęcią przytaczyć.

2. Co do drugiego: Jx. Czochron oświadczył się czytać Dyssertacyą w Oktawy Zielonych Świątek Dnia 11. Maja w tym Roku przypadaiących, z okoliczności Założenia Akademii Krakowskiéy przez Kazimierza W. Prawodawcę Narodu; które oświadczenie mile przyięła Szkoła Główna. A ponieważ Oktawa Świętin ta sama rzadko Panuiącego Króla w tenże sam czas przypada, zgodziła się Szkoła Główna Dnie tę

Mroczy. Cur.

1788.
Kwiecień. Uroczystości za iednem Posiedzeniem Dyrauić, na którém Ppp. Radowański czytać będzie Dyssertacyą z okazyi Imienin Najiaś. Pana, a Ppx. Czechrow na pamiątkę Założeniá Akademii.

3. Co do trzeciego: Szkoła Główná postanowiła zanieść prośbę do Pp. Kommissyi Edukacyi Narodowéy o ustánowienie się do Stanów Rzeczypospolitéy na następuiącym Sejmie, ażeby uchwalona była Konstytucyá nakazuiąca wszystkim Drukarniom Narodowym Oddawać do Biblioteki Krakowskiéy pierwszy Exemplarz każdéy xiążki z Druku wyszłéy, nieustáiących Gazet Drukowanych i innych pism periodycznych w Kraiu wychodzących; tak iak iuż Stany Rzeczypólitéy w roku 1780. upoważniły tym przywileiem Biblioteki Warszawską i Wileńską.

4. Co do czwartego: Czytał Sekretarz List z prośbą do Pp. Kommissyi imieniem Szkoły Głównéy napisany, o wyznaczenie Złt. 1200. na karta tecta Szkół przygotowuych i Domu Nauczycielskiego w Krakowie, do którego przytaczoná iest prośba o ustánienie się do Stanów Rzeczypospolitéy, ażeby Drukarnie w Koronie i W. X. Litt. przez Konstytucyą obowiązane były, po trzy Exemplarze iakiegokolwiek dzieła wychodzącego na widok oddawáć z powinności, to iest: iedén do Biblioteki Warszawskiéy, drugi do Biblioteki Krakowskiéy, trzeci do Wileńskiéy. List ten do Pp. Kommissyi natychmiast przesłany, znáyduie się w Protokule Korrespondencyi na karcie 116.

5. Co do piątego: Czytał Sekretarz dwie proszące Departamentu Regencyi Kandydatów. Pierwsza względem ułożenia czasu w roku Szkolnym i obrządku konferowania stopni Doktorskich dla Kandydatów stanu Akademickiego. Druga względem obmyślenia pensyi z innego zrodła dla P. Obrzyńskiego Ex-Profesora Szkół Łuckich, który nie będąc Kandydatem, nie może będzie, iak był dotąd, uczestnikiem funduszu dla samych Kandydatów od Pp. Kommissyi przeznaczonego. Szkoła Główná o słuszności dwóch tych punktów przekonaná, odsyłá pierwszy do Kollegium Fizycznego, dla ułożenia

ułożéniá iak" może być nayprędzéy ustáw około czasu i sposobu dawaniá rzeczonych stopni promocyi w Szkole Głównéy dlá maiących odbierać oné: któryto sposób od pomiénionégo Kollegium ułożony, powinién bydź wprzód na Radzie Szkoły Głównéy przyięty, nim będzie W. Komissyi do potwierdzéniá podany. Ułatwiaiąc zaś punkt drugi, na subsystencyą w przyszłym półroczu szkolnym pensyi Złł. 250. na tén ráz do wypłacéniá z Prokuratoryi témuż JW. Obmińskiému wyznaczá.

Co do szóstégo: Doniósł Sekretárz o odesłanym Raporcie Wizyty Prowincyonalnéy przez JX. Rektora Wydziału Wołyńskiégo, i szczególnieyszé Artykuły w nim zawarté do wiadomości Szkoły Głównéy należącé Iéy przełożył.

Co do siodmégo: Złożył przeszły Sekretárz Rejestr Papierów Sekretarskich przez Delegacyą przeyrzanych tym porządkiém, iák następuie.

7.

Rejestr Papierów Szkoły Głównéy oddanych JW. Radwanskiému w Marcu 1787.

1º Protokuł Korrespondencyi Szkoły Głów: zapisany aż do karty 109. Do tégo Protokułu należą następuiącé oryginalné Listy, toiest: Listy JO. Xcia Michała Poniatowskiégo Prymasa Polskiégo, których liczba 17. Powtóré Listy Komissyi Edukacyinéy, których liczba 4. Potrzecié Listy JX. Kołłątaia do Szkoły Głównéy Nº 3. Poczwárté Korrespondencyi Rzymskiéy o loca montium, Ministra Antici i Plenipotenta Mathioli listów 6. i cztéry notata czyli rachunki locorum Montium: in summa sztuk 10. Popiąté List od JO. Xcia Prymasa do JX. Garyckiégo o Beneficium Koniuskié. Poszósté Paczka listów w sprawie JX. Jezierskiégo z Woiewodztwém Łęczyckiém. Posiodmé Dwa listy od Cyrkułu Myślenickiégo z Gallicyi do Szkoły Głł.

2º Protokuł rządu wewnętrznégo Tomów dwa.

3º

1788.
Kwiecień.

3º Protokuł Ekonomiczny od Roku 1786. Tóm iedén. Do tych Protokułów należą 1º Paka Nót podawanych do Szkoły Gł. w oryginałach sztuk 34. Item sztuk 14. 2º Paka Raportów oryginalnych zdawanych Szkole Gł. sztuk 8. Item sztuk 21. 3º Dekret Delegacyi w sprawie JX. Marxena oryginał. 4º Paka Rezolucyi P. Komissyi sztuk 36. Zlecén na piśmie JO. Xcia Prymasa /: NB. wielé Rezolucyi danych iest JW. Rektorowi, osobliwie za Jégo rządów zapadłych:/ Specyfikacyá Xiążek Eleméntarnych Szkole Gł. darowanych od Komissyi: Listy niektóré i pisma Kassy ieneralnéy Warszawskiéy na piśmie 6. druki 3. 5º Oryginalny Dekret Reformy za JX. Kołłątaia de data dnia 22. Junii R. 1781.

4to Sextern z opisaniém Aktów publicznych Szkoły Gł.

5to Protokuł Kandydatów Stanu Akademickiégo, w który się raz tylko do roku wpisuią Kandydaci przy składaniu Submissyi. Do tégo Protokułu nié mász żádnych Papierów, bo oryginalné Submissye znáyduią się w ręku JX. Garyckiégo, iako rządzcy Kandydatów.

Szkoły Narodowé.

1º Korrespondencyá Szkół Narodowych zapisywaná w 5. Protokułach: z których piérwszy na Wydział Wielkopolski; drugi na Wydział Małopolski; trzeci na Wydział Wołyński; czwárty na Wydział Mazowiecki i JXX. Piiarów; piąty na Wydział Ukraiński. Do tych Protokułów są listy oryginalné w osobnych przegródkach i szafie przekłádané.

Raporta 1º Szkół o Naukach i Uczniach Tomów 6. 2º Rektorów Wydziałowych o Wizytach Prowincyonalnych Tomów 3. 3º Wizytatorów jeneralnych począwszy od Wizyty JX. Hołłowczyca w R. 1781. Tomów 7. in summa Raportów Tomów 16.

Prócz Raportów i Wizyt oprawnych znáyduią się złożoné porządnie: 1º Wizyty Jeneralné JXX. Jezierskiégo, Bogucickiégo z R. 1785. JXX. Garyckiégo i Bogdanowicza z Roku zeszłego 1786. 2º Raporta Wizyt Prowincyonalnych przez Rektorów w osobném włożéniu

przy-

przygotowané do oprawy. 3ci Raporta Szkół i Nauczycielów także do oprawy z Roku 1786.
Statutów Facultatis Philosophicae Tomów 5. Item 1.
Metrica Facultatis Philosophicae Tóm 1.
Statutorum Veterum Universitatis Tóm 1.

Dnia 23. Marca 1787. Ján Sniadecki mpp.
Odebrałém wymiénioné tu xiążki i papiery wszystkie Dnia 14. Marca 1788. M. S. Czochron Sekretárz Szkoły Gtt.
Bytém przytém Jacek Przybylski Bibliotekárz Delegowany.

8. Summaryusz Papierów przybyłych z JW. Radwańskiego, zastępuiącego mieysce Sekretarza, a na Sessyi Szkoły Gtt. 4. Marca 1788. produkowanych.
1mo List do Szkoły Gtt. JO. Xcia JMci Prymasa. 2do List do Szkoły Gtt. JX. Referendarza Kottałaia. 3tio. Paczka Listów ze szkół Narodowych do Sekretarzá z Roku 1787. 4to. Noty różné sztuk 12. do Szkoły Gtt. z Roku 1787. 5to. Inwentárz wsi Bronowic w Roku 1787. 6to. Rezolucye K. Kommissyi sztuk 3. 7mo. Paczka Raportów Delegacyi Szkole Głównéy zdawanych w Roku 1787. sztuk 14. 8vo. Raporta Szkolné i Wizyty Kommissyalné z Roku 1787. 9no. Submissyi Szkół Ks. B. do Sekretaryi JW. Sniadeckiego należące.
Wymiénioné tu papiery odebrałém Dnia 14. Marca 1788. M. S. Czochron Sekretárz Szkoły Gtt. mpp. Bytém przytém Jacek Przybylski Bibliotekárz Delegowany.

F. Gracewski K.W.P. Kyte.

Rozrządzénié.

złożoné w Piątek Dnia 11. Miesiąca Kwietnia do zarządzéniá i stanowiéniá w następuiących punktach.

Naprzód: Do przełożéniá prośby JP. Czecha Professora Matematyki o zaświádczénié proszącego na otrzymanié Patentu Jeometry przysięgłégo.

Powtóré: Do wysłuchaniá Raportu Delegowanych do Bursy Lékarskiéy.

Potrzecié: Do wyznaczéniá Delegacyi do traktowaniá Imiénié Szkoły

1785.
Kwiecień.

Szkoły Gtt. z J. Panią Pisarzową Darowską.

Poczwárté: Do przeczytaniá Szkole Gtt. Listu JP. Lelewela zapewniaiącego że Interes Bursy Léżarskiéy iest w ciągu pomyślnym; oráz do zapytaniá się Rozuratoryi, ile znáyduie się gotowizny w Kassie z prowizyi do 400zł i oświádczéniá z tégo powodu dyspozycyi JO. Xcia Jmci Prymasa na wsparcié do czasu Bursy Chirurgów.

Pięiaté: Do wyznaczéniá Delegacyi do utożéniá Kalendarza Akademickiégo na rok przyszły.

Poszóste: Do wysłuchaniá Delegowanych do Burs.

Posiódme: Do wyznaczéniá Delegacyi maiącéy wysłuchać dwóch Dyssertacyy, iednéy fizycznéy, drugiéy moralnéy, tudzież ustanowienia dnia, którego na Posiedzéniu Publicznem też Dyssertacye czytane bydź maią; iedna z okoliczności Imienin Najjaś. Pana, druga na pamiątkę Założéniá Akademii przez Kazimierza W.

Posmé: Do doniesiénia Szkole Gtt. o odesłanym Raporcie Wizyty Prowincyonalnéy przez JX. Rektora Wydziału Ukraińskiego.

Działo się w przytomności Osób: JW.o Felixa Oraczewskiego Komissarza i Rektora, Jchmć xxży i Jchmć PP. Józefa Szabla, Andrzeia Badurskiégo, Krzysztofa Idatte, Stanisława Mineckiego, Andrzeia Trzcińskiego, Felixa Radwańskiego, Rafała Czerwiakowskiégo, Antoniégo Popławskiégo, Jacka Przybylskiégo, Józefa Muszyńskiégo, Marcina Fiałkowskiégo, Kantégo Krusińskiégo i Sebastyana Czochrona Sekretarza. Po zagaieniu Obrady Szkoła Gtt. uchwaliła co następuie.

1. Co do piérwszégo: Czytany był memoryał JP. Czecha Profesora Matematyki w Szkołach Przygotowuiących Krakowskich, proszącego o zaświádczénié do pozyskaniá Przywileiu na Jeometrę Przysięgłego służyć maiącé. Szkoła Główna postanowiwszy na dniu 12. Marca bieżącego roku, nie dać nikomu takowego zaświádczéniá bez poprzedzonégo examinu, delegowała tym końcem JP. Radwańskiego, JP. Śniadeckiego i JP. Krusińskiégo Profesorów ze Szkoły Matematycznéy, którzy na następuiącém Posiedzéniu

gdy

gdy dadzą Raport o zdatności w Jeometryi Praktyczney tegoż JP. Czecha, pozwoli mu wydać z Kancellaryi Rektorskiéy urzędowné świádectwo, o które prosi.

2. Co do drugiégo: JX. Popławski, JX. Muszyński, JP. Wincenty Szaster, JP. Krusiński, pod dniém 10. Listopáda - 87. Delegowani do Bursy Lékarskiéy i na dniu 7. Stycznia bieżącégo roku umocowani do przeyrzéniá Ustáw téyże Bursy, poprawiéniá onychże stósownie do polepszonégo Funduszu, oráz do weyrzéniá w jéy stán, porządek, rachunki i remanénta, zdali przed Szkołą Gtt. następuiący Rapport.

Rapport.

Delegowanych do Bursy Chirurgów dnia 11. Kwietnia Roku 1788. Szkole Gtt. oddany.

Delegowani od Szkoły Gtt. czyniąc zadosyć obowiązkóm przez Konkluzyą na siebie włożonym, rozpoczęli to Dziéło od czytaniá i roztrząsaniá práw, w początku ustanowiéniá téy Bursie przepisanych. Należało się Delegowanym nad tém istotnie zastanowić, aby; gdzieby tylko widzieli potrzebę, wprowadzili odmiany, częścią dlá tego, że Fundusz na każdégo w szczególności Chirurga má bydź powiększony, częścią że dwuletné doświádczénié, nastręczyło niektóré sposoby, za których pomocą zbawiénné to dziéło coráz bardziéy wzrastać może na pożytek całégo Kraiu. Cokolwiek tedy postrzeżoné iest godné przydaniá, wymazaniá, odmiéniéniá, to maią honor Delegowani Szkole Głównéy przełożyć. Nie wypisuią się tu per extensum Ustawy, ale pod liczbami i znakami wyrażá się to wszystko, cokolwiek má bydź przydané, lub odmiénioné.

w Rozdziale I.

Pod numerém 4. mieyscu /a/ dlá przewietrzéniá Stancyi, okna ráz przynáymniéy nadzién przez kilka minut bydź powinny otwarté, maiąc zawsze na to baczność, ażeby to niezaszkodziło choré-mu, gdyby się pod ów czas w któréy Stancyi znáydował.

Pod

1788.
Kwiecień.

Pod numerem 13. mieyscu /*/ co się tycze Lekcyy Publicznych Audytorów, ponieważ ci niektórych każdego roku Lekcyy słuchać nie obowiązani, a nawet iedna Lekcyá nie w té samé godziny dawaná bydź może, prócz tego, uczniowie niektórzy, mogą mieć swoié obowiązki w Szpitalu, w czasie tych godzin, w które dla innych powinności są przepisané; przeto Prefekt naradziwszy się z Korrepetytorami, będzie miał moc wyznaczéniá Audytorom Lekcyy Publicznych, godzin, na słuchanié przynaymniéy w Swięto Mszy, na powtarzanié Lekcyi, i na inné ćwiczéniá pod numerem 15. mieyscu /*/ niewięcéy iak do godziny 9téy trwać maiące.

w Rozdziale II.

Ustawa pierwsza przydaná. Szkoła Główná corocznie lub naczas dłuższy wybierze dwie lub więcéy Osób w rzędy wchodzących, któreby náybliżéy po Szkole Gł. należały do dozoru Bursy. Osoby té będą wpływać w Instrukcyą, Edukacyą, obyczaie i karność uczniów, wglądać w obyczaie i pilność Rządzców, będź im na pomocy w interesach którychby sami ustanowić nie mogli; zgoła pilnować aby Prawa w całości od wszystkich były zachowane. Takowe Osoby od Szkoły Głównéy upoważnione, będą mogły dawać swoie zlecénia i przepisy, i wyciągać posłuszeństwa od wszystkich do Bursy należących tym zlecéniom, póki iednak takowy przepis od Szkoły Gł. potwierdzony nie będzie, imienia ustawy mieć nie może.

Pod numerem 2. pokaże się niżéy iakby lepiéy było pieniądze z miast do Bursy Chirurgow przesyłać. Jeżeli Prześwietny Departament Policyi uskuteczni tén Projekt, natenczas tę ustawę będzie należało odmienić lub wymazać.

Pod numerem 3. §. 5. znakiem /b/ i na tén koniec na pierwszéy tygodniowéy w każdym miesiącu Konwokacyi, będą głośno przez iednego z Dyrektorów wyznaczonego od Prefekta, czytane ustawy Bursy, podczas którego czytaniá gdy Prefekt spostrzeże, że które z tych ustaw często przez uczniów dopełniane nie były, przemie głos czytającemu i nieprzyzwoitości z dalszego przestępowaniá ustaw pokaże.

Daléy

1788.
Kwiecień.

Daléy pod znakiém /c/ na początku każdégo szkolnégo roku na náypiérwszéy Konwokacyi, má bydź podané od tych których Szkoła Gł. do bliższégo dozoru Bursy wyznaczy, i má bydź ogłoszoné, co od rocznégo rozporządzéniá zawisło, iakoto: examina, czas i dni miesięcznych Konwokacyi, które Osoby té ze Szkoły Gł. składać maią, wyznaczénié Uczniów na słuchanié Lekcyy Publicznych, i inné tym podobné porządki. Powinnością tedy będzie Prefekta dopilnować, aby takowá Ordynacyá ze wszystkiém była dopełnioná.

6to. Na Konwokacyach tygodniowych prezydować będzie Prefekt, i znáydować się Viceprefekt, Dyrektorowie, Uczniowie tak w Bursy iak za Bursą miészkaiący. Na Konwokacyach zaś miesięcznych prezydować będzie piérwszá z Osób od Szkoły Gł. do dozoru Bursy wyznaczonych, gdzie prócz Prefekta, Viceprefekta, Dyrektorów i Uczniów, znaydować się maią Korrepetytorowie. Cél i zamiár takowych, a osobliwie miesięcznych Konwokacyy iest, weyrzeć we wszystko, cokolwiek komu z obowiązku przynależy, zachęcić do dobrégo Uczniów, napomnieć, zganić, poskromić, przepisać co, według potrzeby i wymágaiącéy okoliczności.

7mo. Prefekt każe sporządzić dwie xięgi i té mieć zawsze pod swoim Kluczém będzie. W tychto dwóch xięgach, má bydź krótko zebrané i zapisywané to wszystko, co się na tych dwoiakiégo gatunku Konwokacyach stanie. W piérwszéy nazwiskiém Xięga Konwokacyi tygodniowych, podpisywać się będą Prefekt, Viceprefekt, i iedén z náydáwnieyszych Dyrektorów, a w drugiéy Xiędze pod nazwiskiém Xięga Konwokacyi miesięcznych, podpisywać się będą Osoby Szkoły Głównéy i Prefekt.

NB. Gdziekolwiek w Ustawach znáyduie się, że Prefekt w trudnieyszych okolicznościach udawać się má do JWo Rektora i Prezesa Collegii, tam trzeba napisać do Osób przez Szkołę Główną do dozoru Bursy wezwanych.

Pod §. 6. znakiém /*/ wykroczéniá mnieyszé, na które nié mász w Ustawach wyznaczonéy kary, Prefekt podług swoiégo zdaniá karać może. Szkoła Główná wiedząc iakim Osobóm tén wáżny Urząd powierzá, má prawo spodziewać się po ich roztropności, że będą karać bacznie, dążąc zawsze do poprawy obyczaiów, i zniszczéniá przywár.

Pod Numerém 5. Dlá Uczniów do niższych w Szkołach Klass chodzących,

1788.
Kwiecień

ych, będą od Prefekta za zniesieniem się z Vice-Prefektem wybierani i wyznaczeni Dyrektorowie, nauką roztropnością, i dobremi obyczaiami zaleceni, a to z uczniów Chirurgii do wyższych Klass, lub na Lekcye Publiczne chodzących, lub z obcych w niedostatku pierwszych. Do tych nayszczególniey będzie należało, zatrudniać się codziennie powtarzaniem Lekcyy z uczniami, kierować ich zabawami po stancyach, odprowadzać do szkoły, do kościoła i na rekreacye, zgoła bydź strożem ich nauki i obyczaiów, i nigdy ich z oka nie spuszczać. Powinni będą co tydzień na Konwokacyi oddawać Prefektowi na piśmie Rapport, o postępku w naukach i obyczaiach uczniów sobie powierzonych, których aby lepiey dopilnować mogli, każdemu Dyrektorowi nie więcey iak 20. uczniów w dozór oddać można, Dyrektorowie powinni bydź pomocą Prefektowi we wszystkiem, do czego ich wezwie, w sądzeniu razem z nim zasiadać, i bydź przy bodu iego Konsyliarzami.

Pod numerem 6. Dla uczniów do wyższych Klass lub na Lekcye publiczne chodzących, będą od Collegium Fizycznego obrani Korrepetytorowie, tych powinnością będzie dwa razy na tydzień z uczniami na pewne Klassy podzielonemi, powtarzać trudnieysze i potrzebnieysze na Lekcyach słyszane materye, przyuczać ich do czytaniá i korzystaniá z Xiąg, w które Biblioteka Bursy będzie opatrzoną, i do obwodzeniá się z narzędziami, w Muzeum Bursy znayduiącemi się; na studyowanie takowych repetycyy, powinni się schodzić i ci uczniowie, którzyby na mieście nawet mieszkali.

Rozdział III.

Pod numerem 2. zamiast Rok iedén, poprawa dwa roki, zamiast 220. poprawa 370. zamiast Złotych 20. poprawa 30.

w Rozdziale IV.

Pod numerem 1. znakiem /*/. Po uczynionéy wprzódy Benedykcyi, i po danym znaku od Prefekta lub Vice-Prefekta.

Pod numerem 2. Niema się nikt ważyć wstawać od stołu, póki Prefekt lub Vice-Prefekt nie dá znaku, a po uczynionéy z iak nayweselszą skromnością modlitwie dziękczynieniá Bogu, wychodzić powinni Chirurgowie z Refektarza porządnie. Na nieprzestrzegaiących tego Prawa, rozciągnie Prefekt tę karę, która pod. numerem 1. iest przepisaná.

Pod

Pod numerem 5. zamiast pilnie, popraw skromnie. Między numerem 7. i num. 8. włożyć następuiące ustawy: 1mo Porcyá nikomu do Stancyi prócz Prefekta nie má bydź wydawaná, chybaby zachodziła słuszná przyczyna, o którey Prefekt wcześnie przed obiadem lub wieczerzą wiedzieć powinien. 2do Gdy który z Chirurgów nierychło przyydzie do pierwszego stołu, má się zatrzymać aż do drugiego, gdyby zaś i do tego po uczynionéy już Benedykcyi przyszedł, utraci obiád lub wieczerzą, chyba ieżeli Prefektowi, lub Vice-Prefektowi przytomnemu dá słuszną opoźnienia przyczynę. 3tio Gdy sám Prefekt, albo ktokolwiek za iego wiadomością gdzie wyiedzie, lub gdy kto zaproszony na obiád lub wieczerzą znaydować się przy stole Bursachim nie będzie, nie powinien zlecać, aby kto inny za osobę nieprzytomną porcye odbierał, ale te w massie wspolnéy zostać powinny.

NB. Gdziekolwiek się Ustawy tu nowo projektowane utrzymaią, zawsze porządek liczb przy tych ustawach w Statucie będących odmieni się.

w Rozdziale VII. o Kłótniach &c.

Przydać należy następuiącą Ustawę: Gdyby Prefekt z Vice-Prefektem spostrzegli, że zuchwałość w jednym lub kilku Uczniach do tego przyszła stopnia, iżby się opierali chcącey ich słusznie karać Zwierzchności, i gdyby w tym momencie kara nienastąpiła, pociągnęłoby to za sobą zgorszenie publiczne, i inne nieprzyzwoitości. Wolno będzie Prefektowi przed doniesieniem nawet wyższey Władzy, wczasie nieodbitey tylko potrzeby w tym przypadku na poskromienie nieposłuszeństwa i krnąbrności wezwać mocy Brachii militaris.

w Rozdziale IX. o nieszpiaiących w Bursy.

Wpisać następuiącą ustawę: Gdyby który z Chirurgów w Bursy nienocował bez wiadomości Prefekta, za pierwszy raz nienocowaniá, siedmiu plagami ukarany będzie, za drugą razą tabliczkę na sznorze na to umyślnie sporządzoną, z napisem wielkiemi literami: Nie spał w Bursy, przez południa na szyi nieposzywaiąc iey sznurami nosić będzie powinien. Przychodzący zaś poźno w noc, za pierwszy raz plag 3. odbierze, a za drugi niech będź do Bursy puszczany, i ściągnie na siebie tę karę, którey nieszpiaiący w Bursy podlegaią.

w Ro-

w Rozdziale X. o Stancyach.

Pod numer. 3. zamiást starszy wiekiém, popráw Zalécony dobrémi obyczaiami i przykłádną skromnością.

w Rozdziale XIII. o Kuchni.

Pod numer. 1. zamiást pozwoléniém, popráw wiadomością; zamiást kary, która tam iest przepisaná, popráw: Za piérwszą razą wykroczéniá iednę, za drugą dwie Porcye z obiadu utraci.

Pod numer. 2. mieyscu * Kłótkę od piwnicy, strychu, lub śpiżarni odrywać, stamtąd drwa, legominę, lub co podobnégo zabierać. Co gdyby się na którégo pokazało, tén iuż nie w miarę rzeczy porwanéy lub ukradzionéy; ale w miarę wielkości z swoiéy natury występku, na Konwokacyi tygodniowéy plagami w przytomności wszystkich karany będzie.

Resztę zaś co po znaku * następuie zmazać.

w Ustawach tyczących się Nauk.

Pod numer. 1. znakiém /e/ oprócz tłumaczéniá innych ćwiczeń w języku łacińskim, wyznaczy Prefekt trzy dni w tygodniu, w któréby się żádnému z Chirurgów niegodziło używać w mowie pospolitéy tylko ięzyka łacińskiégo. Na tén koniec każe sporządzić tábliczkę lub xiążeczkę, która ráz od Prefekta między uczniów oddaná, má z rąk do rąk przechodzić, za mówiénié po Polsku w czasy do łaciny wyznaczoné. Czas, przez który w ręku każdégo znáydować się ta nota będzie, má bydź wiernie notowany, a Prefekt tęż notę na Konwokacyi tygodniowéy examinować, i za nię podług swégo zdaniá karać będzie.

Należałoby tu przyłączyć Rozdziáł o nagrodach, podług tego, co się niżéy powie.

Co do drugiégo. Roztrząsnąwszy Delegowani Ustawy na Bursą przepisané, i wprowádziwszy w nié potrzebné odmiany, przystąpili do examinowaniá Rejestrów Percepty, Expensy, a to z lát dwoch całych i części trzeciégo roku, podczas urzędowaniá JX. Czaputowicza, z czégo maią honor zdać sprawę Szkole Głównéy w następuiący sposób.

Rok piérwszy od ustanowiéniá Bursy Chirurgów zaczynaiący się dnia 24. Junii 1785. a kończący się 24. Junii 1786. Roku.

Perce-

Percepta Złotych Polskich 30.366.

1mo. Nie trzeba tu wyszczególniać miást, z których ta Percepta weszła do Kassy, ponieważ Tábella przy Uniwersale drukowaná, wymiénia wszystkié; które dostáwiwszy uczniów, opłaciły ich, iak były obowiązané.

2do. Miasta Szadek i Szczerców; Pombin i Wyskitki; Stężyca i Ryczywół, obowiązané były Uniwersałém J. K. Mći przystawić iednégo ucznia wspólnie, té iednak nad powinność uczyniły, gdy każdé z nich osobno iednégo ucznia przysłało i opłaciło: Od trzech więc osób Uniwersałém nieobowiązanych, odebrané Złł. Pol. 720. weszły w Perceptę wyżéy wyrażoną.

3o. Miasta Skaryszew JWo JX. Biskupa Kijowskiego; Miasto Fabiianice Prześwietnéy Kapituły Krakowskiéy dały na posłanych od siebie Uczniów Złł. Pol. 480. które także w wyrażoną Perceptę są wciągnioné.

4o. Niektóré miasta będąc wydrukowané w Tábelli iako niewypłacaiącé na przystawionych uczniów należącéy się summy, po wyyściu iednak pomiénionéy Tábelli nadesłały pieniądze, iakoto:

Miasto Błonie Złł. Pol. 240.
– Hermanowka i Mirowie 240.
– Winnica - - " - - 480.

Litin, Juznin, Miedziaków - - " - 240. któreto wszystkié pieniądze, dlá tym łatwieyszégo porachunku w wyżéy wyrażoną Perceptę są wciągnioné.

Ogólná Tábella Expensy w tym Roku.

		Złote.	Grosze.
1o.	Drwa i ich zwożénié - - - " - - - " - -	1755.	- " - 10.
2o.	Stół wspólny w Bursy miészkaiących - - " -	9004.	- " - 18.
3o.	Okrycie Uczniów w Bursy - - - " - - " - - -	6028.	- " - 16½.
4o.	Wydano na stół i okrycie Uczniów w mieście lub Szpitalu S. Barbary miészkaiących. -	3345.	- " - - -
5o.	Sprzęty stołowé i kuchenné, tudzież łóżka i sznury -	391.	- " - - 3.
6o.	Praczka - - - " - - - " - - " - - - " - - - " - -	327.	- " - -
7o.	Xiążki, Papier, Poczta, i inné drobné wydatki - - " - -	743.	- " - 26.
8o.	Aptéka - - - " - - - " - - - " - - - " - - - " - -	13.	- " - 20.
9o.	Zwiérzchność i Czeladź - - - " - - - " - - " - - "	1693.	- " - -

Summa Expensy Złł. 23.302. gr. - 3½.

Té od

Té od Percepty wyżéy wyrażonéy odiąwszy, zostaie się na Rok przyszły Remanentu Złł. Polskich - - - " - - 7063. gr. 26. ½.

Niektóré miasta za tén rok, w trzecim aż roku uspokoiły, o czém dá się uwiadomiénié: té, któré dotąd są winné, tu się kładą.

1º Krzemiéniec iest drukowany w Tábelli; że wypłacił co się należało na dwóch przysłanych uczniów Złł. 480. Prawda iest że miasto té pieniądze wypłaciło, ale zaległé u s. p. JX. Słabniewicza, nie weszły do Kassy Bursy.

2º Miasto Ostrołęka winno dotąd Złł. 120. Więc należałoby się Bursy z tego Roku od uczniów których aktualnie żywiła i okrywała Złł. 600.

W tym Roku pokazał się dosyć znaczny Remanent podobno dlá tego: że było wielé Uczniów zbiegłych, którzy, lubo potém powrócili, atoli przez znaczny czas żywiéni nie byli.

Rok drugi od ustanowiénia Bursy Chirurgów zaczynaiący się Dnia 24. Junii 1786. a kończący się 1787. Dnia 24. Junii.

Percepta w tym Roku Złotych Pol. 23.480.
Remanentu z Roku przeszłégo - - - " - - - " - - 7063. gr. 26. ½.

Summa Percepty Złł. 30543. - 26. ½.

Ogólná Tábella Expensy w tym Roku.

	Złoté.	Grosze.
Drwa - - - " - - - " - - - " - - - " - - - " - - -	1726. - " -	11.
Stół wspólny w Bursy miészkaiących - - - " - - -	14838. - " -	4. ½.
Okrycié w Bursy miészkaiących - - - " - - - " - - -	6458. - " -	22.
Stół i okrycié w Szpitalu S. Barbary i w mieście miészkaiących - - - " - - - " - - - " - - - " - - -	3838. - " -	-
Sprzęty stołowé i kuchenné tudzież łóżka i sznury - -	715. - " -	19. ½.
Praczka - - - " - - - " - - - " - - - " - - - " - -	606. - " -	28.
Xiążki, Papier, Poczta, i inné drobné wydátki - - -	931. - " -	25.
Apteka - - - " - - - " - - - " - - - " - - - " - -	389. - " -	8.
Zwiérzchność i Czeladź - - - " - - - " - - - " - -	2037. - " -	-

Summa Expensy - - 31.541. - " - 28.
Od tego odciągnąwszy summę Percepty - - " - - 30.543. - " - 26. ½.
Superat Expensa Percepte - - - " - - - " - - - - 998. - " - 1. ½.

Miasta

Miasta, które na tén Rok niedostawiły Uczniów.

Rogoźno staré i nowé wspólnie	1.	Bolimów	1.
Sulmierzyce	1.	Proszowice	1.
Piotrków	2.	Słomniki	1.
Warta	1.	Szydłów i Pierzchnica	1.
Bolesławice	1.	Wiślica i Stobnica	1.
Zakroczyn	1.	Połaniec, Osiek i Okrzea	1.
Wyszogród	1.	Kaniów	1.
Maków	1.	Owrucz	1.
Chorzele i Janów	1.	Różówce i Dymir	1.
Ostrołęka	1.	Traktamirów	1.
Czersk i Osieck	1.	Czechryn	1.
Łomża i Radziłów	1.	Szachrówce i Kryłów	1.
Latowicz	1.	Meduince i Koszowata	1.
Kława	1.	Zwinogród	1.
Kłodawa	1.	Kalnibłot	1.
Dąbie i Dąbrowice	1.	Krasnystáw	1.
Rawa	1.	Latyczéw	1.
Chmielnik i Jaruga	1.	Łuków	1.
Balin i Ułanów	1.	Augustów i Narew	1.
Wierzbowice i Kopáygród	1.	Bracłáw	1.
Serebrya i Olechowiec	1.		

Summa wszystkich Nº - - 42.

Miasta, które zaległé za tén Rok pieniądze w następuiącym dopiero Roku wypłaciły, toiest pro 1. 8bris 1787. w ręce nowégo Prefekta.

Babimost od Ucznia	1.	Złotych	240.
Srzoda od	1.		240.
Wieluń od	1.		240.

Od drugiégo zaś Ucznia dotąd winno.

Grabowy i Mixtal od	1.		240.
Stará Warszawa od	3.		720.
Garwolin od	1.		240.
Płonsk i Bielik od	1.		240.
Bowroniki i Podgórze od	1.		240.
Ostrów i Nur	1.		240.

Kamie-

1788.
Kwiecień.

Kamieniec Podolski częścią daiąc pieniądze na ręce Ucznia od siebie postanego a w Bursy mieszkaiącego; częścią przysławszy na ręce JX. Muszyńskiego Ztu. Pol. 68t. za ten i za wyższy rok zupełnie należącą summę złożył; a nawet na rok następuiący cząstkę

Miasta, które dotąd nieuiściły od Uczniów w tym roku żyiących i okrywanych są następuiące.

Miasto Odolanów winno	240.	Koszyce	120.
Wieluń	240.	Korsuń	240.
Szadek i Szczercow	240.	Krzemieniec	480.
Dobrzyn	240.	Uszyca i Letniowce	240.
Ciechanów i Krasnysz	240.	Podole	240.
Warszawa nowá	240.	Kazimierz Dolny i Wazowica	240.
Łęczyca	480.	Drohiczyn	240.
Sochaczów	240.	Mielnik i Losice	240.
Kazimierz i Stradom	160.	Suraż	120.

Więc należy się zaległości z tego roku od Uczniów, których

Bursa żyiąca i okrywata	4480.
A z Roku przeszłego	600.
Summa Złt.	5080.

Rok trzeci od ustanowienia Bursy Chirurgów zaczynaiący się Dnia 24. Czerwca 1787. a kończący się Dnia 24. Czerwca 1788. Roku.

Od dnia 24. Junii 1787. do 30. 7bris 1787. to iest dotąd, dokąd dawny Profekt trzymał rządy Bursy, pokazała się Percepta Złotych Polskich - - - 7320.

Ogólna Tabella Expensy w tey części Roku.

	Złotu.	Grosze.
Drwa	1348.	16.
Stół wspólny w Bursy mieszkaiących	3190.	4.
Okrycie w Bursy mieszkaiących	825.	15.
Stół i okrycie w Szpitalu S. Barbary i w mieście mieszkaiących	622.	-
Sprzęty stołowe i kuchenne	120.	17.
Praczka	142.	7.
Zwierzchność i czeladź za kwartał	355.	-
Summa Expensy kwart:	6603.	29.

Która-

Którato Expens złączona z przeszłoroczną Superatą Expensy Złotych 998. gr. 1. ½. Uczyni razém - - - " - - - " - 7602. - " - - ½.
Od czego odciągnąwszy Percepte - - - " - - - - 7320. - " - -
Wypádnie - - - " - - - " - - - " - - - " - - - " - - 288. - " - - ½.
Superata Expensy Percepte; którąto iako naddaną potrzeba powrócić JX. Czaputowiczowi.

Nowy Prefekt JX. Muszyński na fundaméncie Konkluzyi Szkoły Gł. obeymuiąc rządy, prócz Inwéntarza który odebrał; a który się niżéy przyłącza; zastał Szpiżarnią w następ. stanie.

Drew za Złotych około - - - " - - - " - - - " - -	1100. - " - -
Słoniny - - - " - - - " - - - " - - - " - - - " - -	160. - " - -
Wieprze dwa - " - - - " - - - " - - - " - - - " - -	60. - " - -
Masła - - - " - - - " - - - " - - - " - - - " - -	60. - " - -
Mąki - - - " - - - " - - - " - - - " - - - " - -	216. - " - -
Grochu - - - " - - - " - - - " - - - " - - - " - - -	5. gr. 10.
Summa Eff. - -	1601. - " - 10.

Niewchodząc w Rachunki Percepty i Expensy, których teraz nowy Prefekt zdawać nie powinién, kładą się tu tylko Tábelle miást, które na tén rok trzeci nie przystawiły Uczniów, i które, maiąc Uczniów w Krakowie, kosztém wspólnéy Kassy żywionych i odziewanych, nie wypłacaią co powinny do téyże Kassy.

Miasta, które nie przystawiły Uczniów na tén Rok.

Rogoźno staré i nowé - - " - -	1.	Łęczyca - - - " - - - " - -	2.
Piotrków - - - " - - - " - - " -	2.	Kłodawa - - - " - - - " - -	1.
Warta - - - " - - - " - - - " -	1.	Dąbie i Dąbrowica - - - " -	1.
Bolesławiec - - - " - - - " -	1.	Rawa - - - " - - " - - -	1.
Maków - - - " - - " - - " -	1.	Bolimów - - - " - - - " - -	1.
Ostrołęka - - - " - - " - - -	1.	Proszowice - - - " - - - " - -	1.
Czersk i Osiek - - - " - - " -	1.	Słomniki - - - " - - - " -	1.
Łomża i Radziłów - - " - - -	1.	Szydłów i Pierzchnica - - -	1.
Latowicz - - - " - - " - - -	1.	Wiślica - - - " - - - " - - -	1.
Mława - - - " - - - " - -	2.	Połaniec, Osiek, Okrzca - - -	1.
Kaniów - - - " - - - " - - -	1.	Latyczew - - - " - - - " - -	1.
Owrucz - - - " - - - " - -	1.	Chmielnik i Jaruga - - " -	1.
Różowce i Dymir - - - " - -	1.	Podole i Płoskirów - - " -	1.
Hermanówka i Mirowce - - -	1.	Balin i Ułanów - - " - -	1.

Trakta.

Traktamirów - - -"- - - - 1.	Wierzbowiec i Kopaygród - - - 1.
Czechryn - - -"- -"- - - 1.	Serebrya i Olechowce - - - 1.
Lomowate, i Medwedwoka - - 1.	Lukow - - -"- - -"- - - 1.
Suchnowce i Krytów - - "- 1.	Drohiczyn - - -"- - -"- 1.
Zuinogród - - -"- - -"- - 1.	Bractaw - - -"- - -"- - 1.
Kalnibłot - - -"- - "- - - 1.	Litin, Juzwin, Miedziakow - 1.
Krasnystaw - - -"- - -"- - 1.	Krakow - - -"- - -"- - - 1.

Liczba Uczniow niedostawionych №- - -"- 45.

Miasta, które za ten Rok 24. Junii skończyć się maiący, odtąd, to iest do 1. Martii 1788. niewypłacitą do Uczniow przystawionych.

Miasto Gniezno winno Złt. 480.	Opalin i Ratno Złt. - -"- 240.
Grabow i Miatat - -"- - 240	Szadek i Szczercow - -"- - 240.
Krzemieniec - - -"- - - - 480.	Kamieniec Podolski - -"- - 156.
Brześć Kuiawski - - -"- - 240.	Uszyca i Letniowce - -"- - 240.
Dobrzyn - - -"- - -"- - - 240.	Urzędow - - -"- - -"- - - 240.
Przedecz i Radziejow - -"- - 240.	Kazimierz Dolny i Wawolnia 240.
Wyszogród - - -"- - -"- - - 240.	Bobrowniki i Podgorze - - - 240.
Błonie - - -"- - -"- - - 240.	Parczew i Ostrow - -"- - 240.
Piaseczno - - -"- - -"- - - 480.	Mielnik i Losice - -"- - - 240.
Ciechanow i Krasnysz - - 240.	Suraż i Rajgród - -"- - - 240.
Nowe miasto, Sochocin, Serock 240.	Winnica - - -"- - -"- - 480.
Garwolin - - -"- - -"- - - 240.	Chayszyn - - -"- - -"- - 240.
Płock - - -"- - -"- - - - 480.	Warszawa nowa - - -"- - 240.
Sochaczew - - -"- - -"- - 240.	Wyszkitki - - -"- - -"- - 240.
Kraków - - -"- - -"- - - 480.	Kalisz - - -"- - -"- - - 150.
Kazimierz, Stradom i Klepasz 240.	Odolanow - - -"- - -"- - 240.
Stężyca - - -"- - -"- - - 240.	Krzyrow, Olsztyn, Olkusz - - 240.
Ryczywół - - -"- - -"- - 240.	Wieluń - - -"- - -"- - - 240.
Romanow i Kuitki - - - 240.	Nur i Ostrow - - -"- - - 240.

Summa niewypłaconych wynosi Złotych - - 10626.

Co do trzeciego. Punkta, które Delegowani maią do przełożenia Szkole Głównéy, a które tychże zarządzenia potrzebuią, są następuiące:

1mo. Przez Konkluzyą Szkoły Gtt. Fundusz Bursy w Kordonie Polskim pozostały, miał się przy niéy zostać na Sarta tecta, tego Bursa ieszcze nie dobrała, potrzebna iest rzecz, aby Szkoła Głó-

ná uwiadomiła Prefekta, czyli tén dochód wypłacić każe, i iak wielki on iest, aby Prefekt wydátki na Sarta tecta mógł iak náylepiéy miarkować. Wydátki tego rodzaiu mogłyby bydź potém zastępowane z dochodu maiącego bydź powiększonego na każdą z Uczniów osobę po ₰00. Złł. W tym zaráz czasie byłaby potrzeba wyreparować stancye niektóre puste, częścią dla tych Chirurgów, których dotąd miasta nieprzystawiły, i przyciśnione Uniwersałém pewnie przystawią, częścią dla mieszkaiących po mieście tych osobliwie, którzy za zdaniém Prefekta, opuszczaią się, psuią, i po mieyscach nieprzyzwoitych włóczą.

2do Aby wszystko w zamiarze Instrukcyi Chirurgów szło iak náylepiéy, każda osoba w Bursie będąca mieć powinna przyzwoitą sustentacyą i płacę regularną. Kiedy miasta od Uczniów swoich płacić maią po Złotych ₰00; to na potrzeby i daleko większé niż przedtém wygody Bursy wystarczy, ale co, sposób odbierania z miast pieniędzy iest wcale Ekonomice szkodliwy. Od każdego miasta należące się quantum odbierane bywá z Kasy Kollektoryi: nim Rapport do tych Kollektoryi o złożonych tamże przez które miasto pieniędzach nadeydzie; nim ich przystawienie do Bursy nastąpi; nim Szkoła Gtt. doniesie Departamentowi Policyi o całkowitém niewypłaceniu, lub niedobrze, pieniędzy się z miast należących; nim teraz Przełoż. Departament nakaże exekucyą, tym czasém Bursa wiele szkodować może. Nie można sobie ów czas trzymać się owéy w Ekonomice Reguły, aby wszystko skupować wcześnie i kiedy naytaniéy; aby ogółém opatrywać się w rzeczy do użytku służące, a gdy dla nieregularnego wypłacania niestanie w Kassie pieniędzy, czémże zastąpić Expens domowe, raz wraz idące, i náymniey széy zwłoki niecierpiące. Byłoby więc rzeczą nader potrzebną, aby Szkoła Gtt. Której opieka nad Bursą iest poruczoną, chcąc usunąć wszystkie zawady spozniaiące zbawienné to dzieło, aby mowię Szkoła Gtt. przełożyła Prześ. Departamentowi Policyi tę nieprzyzwoitości, i prosiła o obmyślenie innego iakiego sposobu, przez który by pieniądze z miast na każde półrocze należące się na dwa náymniey miesiące przed tegoż półrocza zaczęciem, w całości do Kasy Bursy wpłynąć mogły. Następuiący przykład zdaie się będzie náylepszym, aby Prześ. Departament

Policyi

Policyi raczyt ze Skarbu swego anticipative wypłacić pieniądze, a wprzódy ieszcze lub też zaraz potém nakazać wybieranie ich po miastach, a nieposłusznym exekucyą przystawić, maiąc potému moc i służącą z prawa należytość.

3o: Potrzeba aby Szkoła Gtt. przez swoię Konkluzyą uwiadomiła Prefekta, do kogo się ma udawać w trudnieyszych okolicznościach. Trafiaią się przypadki, gdzie się nie obędzie bez zatrudnienia wyższey Zwierzchności, udaiąc się do niey po iak nayprędsze zaradzenie interessom, do których należy spokoyność i dobry porządek. Delegowani formuią taki Projekt: aby Szkoła Gtt. wybierała corocznie, lub co dwa roki dwie lub więcey Osób, do którychby nayobliższy dozór należał, a które po upłynionym swego dozoru czasie, zdałyby sprawę Szkole Głównéy, z swoich czynności.

4to: Obowiązki rządu, dozoru, i Ekonomiki są tak liczne, że im iedna Osoba iaka iest Prefekt, żadnym sposobem wydołać nie może, raczy Szkoła Gtt. iak nayprędzéy przystąpić do obrania Vice-Prefekta.

5o: W Ustawach na Bursą znayduią się obowiązki Korepetytorom przepisane tych dotąd nie masz. Szkoła Gtt. odeśle ten punkt do Kollegium Fizycznego, aby tam Korrepetytorowie byli obrani, i taka ich liczba naznaczona, iaka, Kollegium za potrzebną uzna.

6o: Exekucyą ustawy nakazuiącey przywarcie Bursy powinnaby przyyść do skutku. Raczy Szkoła Główna nakazać Prefektowi iak nayprędsze przyięcie Sercyana.

7o: Dla tém lepszey karności Osób w Bursy mieszkaiących, iest ustawa obowiązuiąca Prefekta, aby miał Klucz, któryby się do każdey Stancyi mógł nadać. Ta ustawa mogłaby bydź zaraz do skutku przyprowadzoną, tylko że zamki iedne u Stancyy są złe, a innych wcale brakuie.

8o: Delegowani proszą Szkoły Gtt. ażeby na potrzeby nieuchronné, a zwłoki niecierpiące, raczyła z Kassy swoiey Bursą zapomódz, Summą, którąby wyłożyła maiąc odebrać, albo z zaległości należących się do Bursy za dawne lata; albo też z dochodu na rok przyszły, który ma bydź powiększony.

9o: Konwencyią między K. Departamentem Policyi i Szkołą Gtt. opiewa, że każdy Chirurg ma mieć corocznie parę sukien nowych, lub reparowanych, koloru iednostaynego, należałoby de-

ter-

terminować z iakiego sukna i iakiego koloru te suknie będź powinny, determinuiąc oraz liczbę bielizny i obuwia na rok. Dotąd każdy Chirurg bierze na to do raż kwotę, którey może na złe użyć, albo trawiąc marnie pieniądze; albo z uiściem istotnym potrzebom, obracać ie na przepych i modne stroie, czego, gdyby naywięcey osób doglądało, ustrzedz trudno. Ieżeli tedy dzieiwani będą Chirurgowie spólnym kosztem, oszczędziłoby się wiele, gdyby był założony magazyn sukna, płótna, tak na bieliznę iak i na podszewki, i gdyby razem umówieni byli Rzemieślnicy iednostaynie od Bursy używani.

10o. Delegowani do Bursy składaią Inwentarz rzeczy, które teraz zastali, i które, iako odebrane, Jx. Muszyński podpisał.

11o. Porównywaiąc Inwentarz rzeczy, które Jx. Czaputowicz odebrał, lub z pieniędzy kasy poprawiał, oraz nie tego, co się na osobnym Rejestrze podaie.

12o. Delegowani oddaią sprawiedliwość Jx. Czaputowiczowi przeszłemu Prefektowi, iż przez czas swoiego urzędowania tak się sprawił, iak na cnotliwego Męża, roztropnego Rządzcę, i dobrego Ekonomistę przynależało. Proszą Delegowani Szkoły Gtt. ażeby temuż Jx. Czaputowiczowi powróciła nadane na potrzeby Bursy Złt. 288. ½ gr. Tudzież ażeby Szkoła Gtt. maiąc względ na prace, które w początku każdego dzieła, a osobliwie tak trudnego, iak iest rządzenie liczną Familią, iest naytrudnieysze; a które łożył Jx. Czaputowicz z nadwerężeniem zdrowia swoiego, ażeby mowię raczyła Szkoła Gtt. naznaczyć mu, iakąby widziała gratyfikacyą. Fundusz na to będzie, gdy miasta, które powinny wypłacić do Kasy Bursy zaległość, przyciśnione Uniwersałem pewnie wypłacą.

13o. Iako zaś iest interesem Szkoły Gtt. ażeby dzieło Edukacyi i Instrukcyi Chirurgów szło iak naylepiey, tudzież ażeby Ekonomika z iak naywiększą oszczędnością prowadzoną była; każdy widzi, iakto wiele ważnych obeymuie obowiązków, i naywięcey od Prefekta Bursy zależy. Sądzą Delegowani za rzecz potrzebną, ażeby Prefekt miał większą ryczałtową pensyą. Jx. Muszyński iako ten urząd zastępuie z uszczerbkiem gorliwości, i nie mierzy swoich obowiązków szczupłością dochodów, tak Szkoła Gtt. raczy przez powiększenie pensyi zagrzać go do dalszych

prac

praw, ktorych ten urząd wymaga.

14to. Delegowani przyrzawszy rejestr potraw maiących się dawać Uczniom Chirurgii w Dni wszystkie tygodnia, iako też w Dni celnieysze roku, osądzili: iż lubo dochód na każdego Chirurga zostanie powiększony, te iednak same potrawy co się tycze ich liczby, do dobrego Uczniow pożycia wystarczaią, byleby tylko większe porcye, iak naysmaczniey zgotowane były na stole. Tę tylko odmianę wprowadzić należy, ażeby każdemu codzień funta chleba za gr. 3. daną, wystarczyła mu na śniadanie, do obiadu i wieczerzy, i ażeby prócz tego w Dni, w które się wieczerza nie gotuie, każdy miał za chleb, ser i piwo gr. 4.

15to. Szkoła Główna podaiąc Ustawy Chirurgom, przepisała Kary odpowiadaiące występkom: należałoby także obmyśleć nagrody dla celuiących cnotą i nauką. Ta nagroda mogłaby bydź iedna pieniężna, lub w rzeczach za pieniądze z funduszu Bursy kupionych; ieżeli na to dochód wystarczy: Druga zależąca na podaniu pilnieyszych i cnotliwszych Uczniów do Kalendarzyza Stanu Akademickiego. Gdy się będzie podobało Szkole Gtt. przyiąć to pomiędzy ustawy, i gdy z drugiey strony fundusz na nagrody pieniężne wystarczy, zleci Szkoła Gtt. Prefektowi Bursy, ażeby on zrobił Projekt na ustawy wpisać się między inne maiące, którąby iak naydokładniey i same nagrodę, i sposoby udzielania opisała.

Co do czwartego. Obrachowanie dochodu Bursy, gdyby miasta wszystkie regularnie płacity po Ztt. 400; tudzież obrachowane koszta na nichże w sposób blizki prawdy.

Dochodu do 170. Uczniów, rachuiąc do każdego Ztt. 400. uczyni 68000.

Expens.

Rachuiąc żywność dla każdego na rok 150. Ztt, uczyni do wszystkich - - -"- - - -"- - - -"- - -"- - -"- - - 25.500.

Maiąc Magazyn Sukien &c. iak się wyżey powiedziało, na odzież dla iednego rachuię Ztt. 90. uczyni do wszystkich - 15.300.

Drwa i ich zwożenie - - -"- - -"- - -"- - -"- - - 2500.

Prefektowi Projekt na - - -"- - -"- - -"- - -"- - - 1200.

Vice-Prefektowi - - -"- - -"- - -"- - -"- - - 500.

Trzem Korrepetytorom - - -"- - -"- - -"- - -"- - - 1200.

Sześciu Dyrektorom - - -"- - -"- - -"- - -"- - - 1200.

W Książki i Instrumenta potrzebne, nie może bydź Biblioteka

i &c.

i Muzeum Bursy w jednym roku opatrzoné, niech się odtrącą
corok - - - " - - - " - - - " - - - " - - - " - - - " - - - 4000.
Na Safarza - - - " - - - " - - - " - - - " - - - " - - - 100.
Dwie Gospodynie - - - " - - - " - - - " - - - " - - - " - - 140.
Dwoch Parobków i Furtyan - - - " - - - " - - - " - - 600.
Praczka - - - " - - - " - - - " - - - " - - - " - - - 500.
Apteka - - - " - - - " - - - " - - - " - - - " - - - " - 500.
Papiér, Poczta, i drobné wydátki - - - " - - - " - - - " - - 500.
Xiążki Eleméntarné dlá Uczniów Szkolnych - - - 1000.
Sarta, Tecta - - - " - - - " - - - " - - - " - - - " - - 1000.

Summa Expensy - 55.740.

Byłby tym sposobém Remanént - - - " - - - " - 12.260.
Gdyby zaś niebyło w Bursy tak iak przeszłych lát Uczniów nad 120; rachuiąc tak iak wyżéy, byłoby Percepty - - - 48.000.

Expens.

Na Stół Złotych - - - " - - - " - - - " - - - 18.000.
Odziénié - - - " - - - " - - - " - - - " - - - " - 10.800.
Wszystkié zaś inné wydátki będąc rachowané tak, iak w piérwszym przypádku, wyniesłaby cała
Summa Expensy - - - " - - - " - - - - 43.740.
Remanéntu byłoby - - " - - - " - - - " - - - - 4260.

A. Popławski iako Delegowany. = Wincénty Schaster iako Delegowany. = X. J. Muszyński, Vice Prfr Delegowany. Kanty Krusiński Delegowany zdaiący sprawę. mpp.

3.

Szkoła Główná wysłucháwszy takowégo Rapportu, zostáwiá dalszému czasowi Decyzyią Proiektu od Delegowanych podanégo na urządzénié Bursy Lékarskiéy. Tym czasém maiąc przełożoné obowiązki rządu, dozoru i Ekonomiki tak rozległé, że im iedna Osoba, iaką iest Prefekt, wydołać iakby należało nié może; maiąc przytém dobrze zaléconégo sobie P. Kulkiewicza Dyrektora Chirurgów do Klass chodzących, wyznaczá go Vice-Prefektém Bursy Lékarskiéy, dlá tém pilnieyszéy pieczy tak około Ekonomii téyże Bursy, iako też około korzyści z nauk, obyczaiów i ochędostwa Uczniów w niéy miészkaiących.

Co do

Co do trzéciégo: Do traktowaniá imiéniém Szkoły Głównéy względém tyłów do Kollegium Fizycznégo przylegaiących
3. z J. Panią Pisarzową Darowską ich Właścicielką, wezwani są JW. Prezes Badurski i JW. Radwański.

Co do czwártégo: Czytany był Szkole Głównéy List JW. Lelewela Kassyera Jeneralnégo P. Komissyi Edukacyi Narodowéy, donoszącégo o pomyślnym ciągu interesów
4. Bursy Lékarskiéy. Z tégo powodu, iako też czyniąc zadosyć dyspozycyi J.O. Xcia JMci Prymasa osobliwszégo Akademii Dobroczyncy, zaleciła Szkoła Głł. Prokuratoryi wydać w ręce JX. Prefekta do Złł. 3000. na wsparcié potrzéb Bursy Lékarskiéy, którą summę z Prokuratoryi odebraną, obowiązany będzie ténże JX. Prefekt z odesłanych z Miást Remanéntów nieodwłocznie Jéy powrócić.

Co do piątégo: Do ułożéniá Kaléndarza Akademickiégo
5. na Rok przyszły Szkolny z – 88. na – 89, podług Proiektu przez JX. Czochrona w Roku – 86. podanégo, wzywá Szkoła Głowná JW. Przybylskiégo, JW. Radwańskiégo i Sekretarza.

Co do szóstégo: Czytanié Rapportu Delegowanych do Burs odłożoné iest na inné Posiedzénié.

Co do siódmégo: Stósownie do Konkluzyi Szkoły Głównéy na dniu 28. Czerwca w przeszłym roku zapádłéy, którá zalécá,
6. aby na trzy tygodnie przed dniém Posiedzéniu Publicznému naznaczonym Delegacye przystępowały do obowiązku słuchaniá Dyssertacyy maiących się czytać na Aktach Publicznych; delegowała Szkoła Głowná do Dyssertacyi Fizycznéy JW. Prezesa Badurskiégo, JX. Trzcińskiégo i JW. Sniadeckiego; a do Moralnéy JX. Prezesa Szabla, JX. Popławskiégo, i JW. Przybylskiégo, z obowiązkiém wykónaniá téy Delegacyi niepoźniéy, iak na dniu 21. Kwietnia, i zdaniá Szkole Głł. Rapportu na następuiącém Posiedzéniu. Co do dnia, którégo téż Dyssertacye na Posiedzéniu Publiczném czytané bydź maią, wyznaczyła Szkoła Głowná Poniedziałek Swiąteczny,

toiest Dzień 12. Miesiąca Maia.

Co do osmego: Doniósł Sekretarz o odestanym Rapporcie Wizyty Prowincyonalnéy przez JX. Rektora Wydziału Ukraińskiego. Szczególnieysze artykuły w tym Rapporcie zawarte, iako potrzebowały dokładnego na mieyscu rozpoznania, tak za odestane do Wizyty Jeneralnéy Prowincyi Małopolskiéy.

F Gracewski KEnS Wlkp

Posiedzénié

złożone we Wtorek Dnia 22. Miesiąca Kwietnia. do zaradzénia i stanowiénia w następuiących punktach:

Naprzód: Do czytaniá Rezolucyi Prześw. Kommissyi dlá JP. Scheydta.

Powtóré: Do przełożénia Szkole Głównéy opóźniénia dlá Sekretarza przykrego z przyczyny pomocnika, który po niekiédy razy wzywany do pisaniá, nieznáydował się w swoiéy Stancyi, a znáyduiąc się, nieprzyszedł do obowiązków, wymáuiaiąc się słabością; przez co nie máss porządku w Kancellaryi Sekretarza; bowiem Sessye nie są zapisane w Protokółach; dlá Wizytatorów maiących wyiezdać nie są wygotowane papiery; i Ustawa Prześ. Kommissyi w Rozd. 2. art. 7. zawartá nie má exekucyi. Maiąc Sekretarz płatnego z funduszu JP. Kommissyi pomocnika, innému nie może powierzyć Interessów Szkoły Głównéy bez Jéy wiadomości i nakładu; w czém prosi o zaradzénié, żeby nie Jemu przypisano winę, bo nikomu nie chce bydź przykrym; ale gdzie usługa publiczná obowiązuie, ostrzedz powinién i prosić o sprawiedliwość.

Potrzecié: Do wysłuchania Rapportu Delegowanych JJP. Radowańskiego, Sniadeckiego, i Krusińskiego ze Szkoły Matematyczney, do Examinowaniá JP. Czecha, i przeczytaniá Ich zaświadczéniá.

Poczwárté: Do przestaniá Objaśniénia, którego żądá Prześ. Kommissyiá przez Rezolucyią swoią pod dniém 17. Marca wydaną, i czytaną na Posiedzéniu Szkoły Gł. dnia 1. Kwietnia, a to w następuiących punktach. 1mo Dlá czégo JX. Andruszkiewicz

w Rap.

w Rapporcie o Wizytach Jeneralnych iest na Prowincyała JXX. Bazylianów zalécony, gdy Szkoły Barskié, których on iest Rektorém, są naganioné? 2º Dláczego Arytmetyka na wyższą i niższą podług tegoż Rapportu iest w Szkołach podzieloná?

Popiąté: Do przełożéniá prośby JX. Stachorskiégo Cystersa, w Szkołach Wschowskich wprzód Matematyki, teraz Fizyki Professora, żądaiącégo zaświádczéniá od Szkoły Głł. /: przy któréy się szczególniéy do nauk matematycznych sposobił, i z nich, dlá dostąpiéniá piérwszégo stopnia Filozofii, przed Examinatorami dáł sprawę :/ o zdatności na Jeometrę przysięgłégo.

Poszósté: Do odpowiedzi na żądaniá Professorów w Szkołach Wschowskich, Cystersów, dopraszaiących się od Szkoły Głównéy o drugi stopień Filozofii, po zakończonych trzech latach Nauczycielstwa zaręczony.

Posiódmé: Do zaradzéniá wczesnégo względém Łobzowa.

Póśmé: Do zaradzéniá względém wygodnégo przeyściá dlá Audytorów tak do Ogrodu Botanicznégo, iako i do Szpitala nowégo.

Działo się w przytomności Osób J. Wº Felixa Oraczewskiégo, Komissarza i Rektora, Jchmć XX. i Jchmć PP. Józefa Szabla, Andrzeia Badurskiégo, Antoniégo Popławskiégo, Józefa Bogucickiégo, Wincéntégo Smacznińskiégo, Andrzeia Trzcińskiégo, Józefa Muszyńskiégo, Jacka Przybylskiégo, Felixa Radwańskiégo, Kantégo Krusińskiégo, Marcina Fiałkowskiégo, i Sebastyana Czochrona Sekretarza. Po zagaiéniu Obrady Szkoła Główná uchwaliła co następuie.

1. Co do piérwszégo: Czytaná była Rezolucyiá N. Komissyi pod dniém 8. Kwietnia, pozwalaiącá JP. Scheydtowi Vice-Professorowi Historyi Naturalney wyiechać do Wiédnia końcem doskonaléniá się podczas lata w Ogrodzie Botanicznym; iak następuie.

Działo się w Warszawie na Sessyi Ekonomicznéy Kommissyi Edukacyi Narodowéy. Dnia ośmégo Miesiąca Kwietnia, Tysiąc Siedmset, Ośmdziesiąt Ośmégo Roku.

Kommissyá Edukacyi Narodowéy przychylaiąc się do prośby JPana Scheydta

Schedota Vice-Professora Historyi naturalnéy, aby mógł wyiechać do Wiednia końcem doskonaléniá się w tym rodzaiu nauk, a w szczególności podczas lata w Ogrodzie Botanicznym, zezwala na tén wyiazd w téy nadziei, że rzeczony Vice-Professor, użyie tego czasu z korzyścią na usposobieniè siebie w Botanice, którą Kommissyá chce mieć dawaną nieoddzielnie od Historyi naturalnéy. A gdy będzie poznawát rośliny w Ogrodzie Botanicznym, nieomieszká równie tychże śledzić i rozbierać po polach, górach, i lasach. Przytém zaleca Kommissyá, aby na początek Roku szkolnego przybywát do Dawaniá swéy Lekcyi, będąc gotów wszelkie do tego końca téyże Kommissyi przyiąć rozrządzeniá. Z Protokółu Ekonomicznego Kommissyi Edukacyi Narodowéy wypisano i wydano.
L.S. = Franciszek Zabłocki K. E. N. Protokólista.

2. Co do drugiego: Szkoła Główná uniżaiąc dalszéy nieregularności pomocnika w obowiązkach, uwalniá go na zawsze od Dnia S. Jana Chrzciciela w tym roku od wszelkich prac w Kancellaryi Sekretarza, któremu pozwalá wybrać na iego mieysce od Dnia 1. Czerwca inną osobę do zapisywaniá czynności Szkoły Głównéy. A że w tym czasie znaczné iest opoźnienie w robotach, kiedy dwie Sessye nie są zapisane w Protokółach, i dlá Wizytatorów maiących wyieżdżać nie są dotąd wygotowane papiery, zatém przeszły Pomocnik winien będzie ze swoiéy Pensyi całkowicie iuż odebranéy zastąpić nagrodę Zastępuiącego opuszczone i opuścić się maiące od Dnia 1. Czerwca przez niego obowiązki. Nadto, postanawiá Szkoła Główná teraźnieyszą Konstytucyą, ażeby Pensyá Złt. 1200. na Kancellarya Sekretarza do W. Komissyi wyznaczoną, od Dnia 1. Października bieżącego Roku oddawaná była z Prokuratoryi w ręce Sekretarza Szkoły Głównéy.

3. Co do trzeciego: Na fundamencie Raportu Delegowanych do Examinu ze Szkoły Matematycznéy, na Posiedzeniu Szkoły Głównéy czytanego, o zdatności w Geometryi Praktycznéy X. Józefa Czecha Nauczyciela Matematyki w Szkołach Przy-

gto-

Co

głównych Krakowskich, pozwoliła Szkoła Główná wydać z Kancellaryi Rektorskiéy urzędowné Swiádectwo do pozyskaniá Przywileiu na Jeometrę Przysięgłego témuż J.P. Czechowi służyć maiącé.

4. Co do czwártégo: Szkoła Główná zléciła JX. Bogdanowiczowi przeszłému Wizytatorowi Szkół Narodowych, wygotować na następuiącą Sessyą Obiaśniénié, którégo żądá Prześw. Komissyá przez Rezolucyią swoię pod dniém 17. Marca wydaną, i czytaną na Posiedzéniu Szkoły Głównéy dnia 1. Kwietnia, w dwóch następuiących punktach. Naprzód: Dlá czégo JX. Andruszkiewicz w Raporcie o Wizytach Jeneralnych iest zalécony, gdy Szkoły Barskié, których on iest Rektorém są naganioné? Powtóré: Dláczego Arytmetyka na wyższą i niższą podług tegoż Rapportu iest w Szkołach podzieloná?

5. Co do piątégo: Szkoła Główná przychylaiąc się do prośby JX. Stachorskiégo Cystersa, dáwniéy Matematyki teráz Fizyki w Szkołach Wschowskich Nauczyciela, aby mógł mieć przesłané Zaświádczénié do pozyskaniá Przywileiu na Jeometrę Przysięgłego służyć maiącé; stósownie do swoiéy Konkluzyi na dniu 12. Marca bieżącégo roku zapádłéy, wyznaczyła za Examinatorów JP. Krzewskiégo, JP. Kostkowskiégo, i JX. Giecégo Professorów w Szkołach Poznańskich, od których gdy odbierze Rapport o zdatności w Jeometryi Praktycznéy tegoż JX. Stachorskiégo, pozwoli mu wydać z Kancellaryi Rektorskiéy urzędowné Swiádectwo, o które prosi.

6. Co do szóstégo: Szkoła Główná stósownie do Konkluzyi na dniu 17. Marca w przeszłym Roku zapádłéy, postanowiła niekonferować Stopni Doktorskich żádnéy Osobie, tylko téy, która stawi się osobiście na Examén w Krakowie. Co Osoby Stanu Akademickiégo takowéy Promocyi

żą-

1788. Kwiecień

żądaiące, wykonać mogą w czasie Wakacyy, osobliwie w ciągu miesiąca Września.

7. Co do siódmégo: Do zaradzénia wczesnégo względém wioski Łobzowa w blizkości miasta Krakowa zostaiącéy, przez Reskrypt od Nayiaś. Króla Stanisława Augusta w Roku 1787. Dnia 7. miesiąca Września Szkole Głównéy Darém dożywotnim dla wygody Uczniów nadanéy, delegowani są JXX. Prokuratór i Lustratór.

8. Co do osmégo: Zaradzénié względém wygodnégo przeyścia dla Uczniów, tak do Ogrodu Botanicznégo, iako też do Szpitala nowégo, na inny czas iest odłożoné.

F. Oraczewski K.E.N. S. J. K. Kryw.

Posiedzénié

Máy

złożoné w Piątek Dnia 23 Miesiąca Maia do zaradzénia i stanowiénia w następuiących punktach.

Naprzód: Do czytania Listu JW. Kołłątaia Referénd. Lit. do JX. Prokuratora pisanégo o przysłanié Skryptu ręcznégo, który dał Szkole Głł. na 36m JW. Prot Potocki Starosta Guzowski.

Powtóré: Do czytania odpowiedzi, którą dał ze zlécénia W. Jmć Pan Lelewel Kassyer Jeneralny K. E. N. na podaną do Prześw. Komissyi od Szkoły Głównéy Notę względém powiększénia funduszu na Sarta tecta Szkół Krakowskich.

Potrzecié: Do przeczytania prośby całégo Zgromadzénia Szkół Przygłównych Krakowskich.

Poczwar-

1788.
Máy

Poczwárté: Do przeczytaniá prośby JX. Prorektora Szkół Krakowskich.

Popiąté: Do przeczytániá prośby JX. Muszyńskiégo Prefekta Bursy Lékarskiéy.

Poszósté: Do przeczytaniá prośby JX. Wilkoszowskiégo.

Posiódmé: Do obraniá Kanonika WW. SS.

Póósmé: Do przełożéniá woli Prześw. Komissyi względém JX. Krzesza Nauczyciela Klassy II. w Szkołach Krzémiénieckich.

Podziewiąté: Do czytaniá doniesień w sprawie między JP. Florkowskim Obywatelém Kamienieckim, i JP. Kasprowiczém Professorém Szkół tamteyszych.

Podziesiąté: Do oddaniá Szkole Głównéy i otrzymaniá Imprimatur na Dyssertacyi o Prawodawctwie Kryminalném, czytanéy na Sessyi publicznéy dnia 12. Maia; i drukować się maiącéy podług Konkluzyi Szkoły Głównéy na dniu 11. Kwietnia zapádłéy.

Poiedynásté: Do czytaniá Memoryału JX. Truszyńskiégo Professora Klassy I. w Szkołach Krzémiénieckich, od Prześw. Komissyi do Szkoły Głównéy przesłanégo.

Podwunásté: Do czytaniá Memoryału JX. Skibińskiégo proszącégo o polepszénié swoiégo losu.

Działo się w przytomności Osób JWo Felixa Oraczewskiégo Komissarza i Rektora, Jchmć XXży i Jchmć PP. Józefa Szabla, Andrzeia Badurskiégo,

Krzy-

Krzysztofa Idatte, Antoniego Pootawskiego, Józefa Bogucickiego, Wincentego Smacznińskiego, Rafata Czerwieńowskiego, Andrzeia Trzcińskiego, Marcina Fiatkowskiego, Felixa Radwańskiego, Tacha Przybyłskiego, i Sebastyana Czochrona Sekretarza. Po zagaieniu Obrady Szkoła Główna uchwaliła co następuie.

1. Co do pierwszego: Szkoła Główna pozwala Jx. Prokuratorowi przestać na ręce W. Jp. Deleweta Kasyera Jeneralnego Komisyi Edukacyi Narodowey, Skrypt ręczny od Jw. Prota Potockiego Starosty Guzowskiego dany Szkole Głównej na Summy Złt. 36.000, a to dla Zapisu urzędownego pomienionej Summy, która tenże Jw. Potocki zechce w tych czasach, podług dawnieyszego przyrzeczenia, na Dobrach długami nieobciążonych, dla Szkoły Gł. zabezpieczyć.

2. Co do drugiego: Szkoła Główna wysłuchawszy Uwag W. Jp. Deleweta Kasyera Jeneralnego Komisyi Edukacyi Narodowey w Liście do Sekretarza ze zlecenia pisanym wyrażonych, względem zmnieyszenia do trzech set naywięcey Złotych, żądanego u Prześw. Komisyi w Nocie Szkoły Głównej dodatku Złt. 700. na Sarta tecta Szkół Przygotownych Krakowskich, obowiązała Sekretarza, aby Jey imieniem oświadczył temuż Jp. Deleweltowi, iż z winną wdzięcznością przyymie od Prześw. Komisyi teraźnieyszy Dodatek Złt. 300. do dawniey wyznaczoney Summy Złt. 500. Żąda tylko Szkoła Główna, aby pomieniony Dodatek, na opatrzenie wielu potrzeb służyć maiący, Szkoły Krakowskie mogły odebrać ieszcze w roku

Szkoła

1788.
Máy.

szkolnym bieżącym.

3. Co do trzeciego: Czytany był Memoryał Zgromadzenia szkół Krakowskich. -- Miło zawsze szkole Głównéy oddać temu Zgromadzeniu sprawiedliwość z pilności i powolności; ale nie widzi żeby ten cel był zastug Nauczycielów zaiętych szlachetnieyszémi zamiarami. Chętnie się przychyli do ich żądania, gdy za cel mieć będzie honor powołania z przyzwitą korzyścią.

4. Co do czwártego: Czytany był Memoryał Jx. Prorektora szkół Krakowskich. -- Szkoła Główna oświadcza témuż Jx. Prorektorowi, iż mu nigdy niebędzie świadectwa iego zastug, i w zdarzaiącéy się okoliczności zalecenia do tego urzędu, który znáydzie zgodny z jego powołaniém i stanem.

5. Co do piątego: Czytany był Memoryał Jx. Prefekta Bursy Léharskiey. -- Szkoła Główna znaiąc zasługi tegoż Jx. Prefekta, widząc przytém iż dogodzenie iego prośbie byłoby mu zawadą do prac pożyteczniejszych, nie może się w tym razie nakłonić do iego żądań; ale w innéy okazyi do iego powołania stósownéy, nie ubliży mu swoich względów.

6. Co do szóstego: Czytany był Memoryał Jx. Witkoszowskiego Adiunkta Biblioteki, proszącego o powiększenie swoiéy pensyi. Szkoła Główna maiąc wzgląd na osobiste zasługi Jx. Witkoszowskiego w Bibliotece Krakowskiéy rok 11sty statecznie, pilnie, i świadomo prácuiącego, wyznacza mu teraźniejszą Konkluzyą do dawnieyszéy pensyi Złt. 500, dodatku Złt. 400, i ten dodatek iemu tylko samemu służyć maiący, pozwala Prokuratoryi wydać dla tegoż Jx. Witkoszowskiego w roku szkolnym bieżącym.

7. Co do siódmego: Na Kanoniia S. Antoniego i Leonarda Fundationis Mrozinscianae, w Kollegiacie Akademickiey

1788.
Máy.

WW. SS. wakuiącą, mianowała Szkoła Główná JX. Macieia Brachuckiégo Filozofii Doktora, Seminarii Academico-Dioecesani Vice-Prefekta, którému z Kancellaryi JWo Rektora wydać prezéntę pozwoliła.

8. Co do ośmégo: Ponieważ JX. Krzesz Nauczyciél Klassy II. w Szkołach Krzémiénieckich od Wizyty Jeneralnéy na Emeryta podany, ieszcze sobie Emerytury nie życzy, i oświádczá Prześw. Komissyi dalszą chęć prácowaniá w rzeczonych Szkołach: Szkoła Główná utrzymuie ninieyszą Konkluzyią tegoż JX. Krzesza przy urzędzie Nauczycielskim, od którégo sám oddalić się niechce, i iedynie dlá podeszłégo wieku oddalonym bydź niezasłużył.

9. Co do dziewiątégo: Wizytatór Prowincyi Małopolskiéy odebráwszy z Kancellaryi JW. Rektora Instrumént i w nim zupełną moc sądzéniá spráw Osób do Jurysdykcyi Rektorskiéy należących, iako Sędzia od J.W. Rektora delegowany rozpozná i załatwi sprawę od JP. Florkowskiégo Obywatela Kamiénieckiégo przeciw JP. Kasprowiczowi Fizyki Professorowi w Szkołach tamteyszych, do Szkoły Głównéy wytoczoną.

Co do dziesiątégo: Dyssertacyi o Prawodawctwie Kryminalném na Posiedzéniu Publiczném w Poniedziałek Świąteczny dnia 12. Maia czytanéy, pozwálá Szkoła Główná drukować swym Kosztém Exémplarzy 500, wyznaczaiąc z nich 50 dlá Autora. Stanowi przytém, ażeby Autór noty czyli przypisy, którékolwiek do Dyssertacyi przydać zechce, dáł wprzód do czytaniá tymże Delegowanym, którzy o niéy zdali Rapport Szkole Głównéy.

10. Co do iedénastégo: Czytany był Szkole Głównéy Memoryáł JX. Truszyńskiégo Nauczyciela Klassy I. w Szkołach Krzémiénieckich, proszącégo o uwolniénié od prácy na rok iedén, i o zaświádczénié na Jeometrę przysięgłégo. Szkoła Główná oświádczá témuż JX. Truszyńskiému, iż maiąc chęć powrócéniá po roku do Nauczycielskich obowiązków, nie wprzód od Nauczycielstwa uwolniony będzie, aż prześle od całégo Zgromadzéniá

Co

1788.

Máy. niá świádectwo, iako dlá słabégo zdrowiá, práwdziwie potrzebuie spoczynku i wytchnięciá. Za powrotém iednak do Stanu Akademickiégo, winién będzie przyiąć mieyscé w tych Szkołach, gdzie go potrzeba umiéści, i dawać té nauki, do których znáydzie się w nim zdatność. Nie wprzód ieszcze ténże JX. Truszyński przesłané sobie mieć będzie urzędowné z Kancellaryi JW. Rektora świádectwo do pozyskaniá Przywileiu na Jeometrę Przysięgłégo służyć mu maiącé, póki nie odpráwi examinu przed znáyduiącym się tam Wizytatorém, i nieprześle do Szkoły Głównéy Jego Zaświádczéniá o zdatności swoiéy w Jeometryi Praktycznéy.

ii. Co do dwunástégo: Szkoła Główná przychylaiąc się do prośby JX. Skibińskiégo Filozofii Doktora, Professora Języka Niemieckiégo, przez wzgląd na dáwnieyszé Jego práce, wyznaczá mu teraźnieyszą Konkluzyią Złł. 300 na rok, i pozwálá Prokuratoryi wydać w tym ieszcze roku Szkolnym dlá tegoż JX. Skibińskiégo rzeczoną Summę.

F. Oraczewski KEMSGWRu

Posiedzénié

Czerwiec. Złożoné we Wtorek Dnia 3. Miesiąca Czerwca. do zaradzéniá i stanowiéniá w następuiących punktach.

Naprzód: Do wysłuchaniá rapportu JchMciów Delegowanych do ułożéniá interessu z W. JPanią Pisarzową Darowską, i iaki znáyduią sposób dogodzéniá w téy mierze potrzebie fabryki.

Powtóré: Do przeczytaniá prośby JX. Czaputowicza.

Potrzécié: Do przeczytaniá prośby JP. Wilkońskiégo, Possessora Dóbr Xiążniczki.

Poczwárté: Do zaradzéniá o Igołomii, na któréy Arędę

Kon-

1788.

Kontrakt kończy się na S. Ján Chrzciciél roku teraźnieyszégo 1788. Czerwiec.

Popiąté: Do obmyślénia pewnégo Euiktora na Summę Złł. 28.200, maiącą się złożyć die 10. Julii z Gółczy od Wo Kempińskiégo.

Poszósté: Do uwiadomiénia Szkoły Głównéy o woli JO. Xcia Jmci Prymasa na podpisanié Kontraktu ieszcze na rok, Klucza Szczepanowskiégo W. Wielogłowskiému Staroście Olszańskiému.

Posiódmé: Do czytania Listu Wizytatora Jeneralnégo Prowincyi Małopolskiéy.

Działo się w przytomności Osób JWo Felixa Oraczewskiégo Kommissarza i Rektora, JchMć XXży i JchMć PP. Józefa Szabla, Andrzeia Badurskiégo, Krzysztofa Idatte, Antoniégo Popławskiégo, Józefa Bogucickiégo, Bonifacégo Garyckiégo, Wincéntégo Smacznińskiégo, Rafała Czerwiekowskiégo, Felixa Radwańskiégo, Andrzeia Trzcińskiégo, Jacka Przybylskiégo, Marcina Fiałkowskiégo, Wincéntégo Szastera, i Sebastyana Czochrona Sekretarza. Po przeczytaniu i podpisaniu Konkluzyy ostatniégo Posiedzénia podług Ustáw, Szkoła Główná uchwaliła co następuie.

1. Co do piérwszégo: Szkoła Główná maiąc sobie przełożoné, że tyły Kamiénicy W. JmćPani Pisarzowy Darowski do fabryki Kollegium Fizycznégo przylégaiącé, są nieuchronnie potrzebné dlá pomnożénia wygód tegoż Kollegium; iako téż, że zamiana placu do Bursy Chirurgów należącégo, za plac należący do W. JPani Darowski, dlá stron obydwóch stałaby się niewygodą; zgodziła się na teraźnieyszém Posiedzéniu, nabydź prawém dziedzictwa od téyże W. JPani Darowski całą Kamiénicę ze wszystkiémi przyległościami, zostawuiąc Dóm pomiéniony dalszému rozrządzéniu swému, a tyły tegoż Domu dlá wygody Kollegium Fizycznégo.

Tym

1788.

Czerwiec. Tym końcém deléguie JW. Prezesa Badurskiégo, JX. Smacznińskiégo, i JW. Radwańskiégo, daiąc Im zupełną moc umówiénia się Imiéniém Szkoły Głównéy o wartość z Właścicielką rzeczonégo Domu, zapłacénia onegoż podług umowy, i zakończénia całéy sprawy podług wszystkich prawności, iakich wymágá bezpieczéństwo w nabywaniu Dziedzictwa.

2. Co do drugiégo: Szkoła Główná przychylaiąc się do prośby JX. Czaputowicza dáwnieyszégo Prefekta Bursy Chirurgów, zalecá teraźnieyszému Prefektowi téyże Bursy, powrócić "dawnieyszemu" Złł. 288 g. 2/3, które w czasie swoiégo przełożéństwa na potrzeby mieyscowé naddáł. Stanowi oráz, ażeby JX. Czaputowicz w nagrodę prac podiętych w początkowym dozorze urządzénia Bursy Chirurgów, przyzwoitą otrzymáł gratyfikacyą, gdy zaległé wspomnionéy Bursy remanénta z Miast Kraiowych odesłané będą.

3. Co do trzéciégo: Czytaná była Szkole Głównéy nota JW. Wilkońskiégo Dóbr Xiążniczki Possessora, w któréy oświadczá się dokończyć swym kosztém młyn, przestawić Folwark ze swégo drzewa, oráz inné na gruncie potrzebné utrzymywać reparacye, ale w nagrodę tego wszystkiégo upraszá o kontrakt na lát przynáymniéy 24. Szkoła Główná zlecá JX. Lustratorowi Dóbr swoich, aby ziecháwszy na mieyscé, wszedł w rozpoznanié czego potrzeba do pożytecznégo utrzymywaniá Xiążniczek, iakié w nich reparacye poczynił JW. Wilkoński, i iakié czynić był obowiązany kontraktém: o czém JX. Lustrator doniesie w Rapporcie Szkole Głównéy. Oświadczá zaś témuż JW. Wilkońskiému, iż się przychylić nié może do żądaniá Jego, bo nie zwykła dawać nikomu kontraktu na tak długi czasu przeciąg.

Co do

1788.

Czerwiec.

Co do czwartego: Ponieważ Dzierżawa części Zgołomii Akademickiey kończy się na dzień S. Jána Chrzciciela
4. w roku bieżącym: Szkoła Główná zleca JX. Kuratorowi, ażeby mówił w tey mierze z JW. Ożarowskim Kasztelanem Waynickim, który pomienionéy wioski otrzymał na siebie Kontrakt, i za teraźnieyszego iey Posesora płacił Szkole Głównéy umówioną summę.

Co do piątego: Szkoła Główná postanowiła użyć Summy
5. Kapitalnéy Zł. 28.200, od JX. Kempińskiego wsi Gołczy Dziedzica w roku bieżącym dnia 10. Lipca maiącéy bydź odebranéy, tak na zapłacenie Kamienicy na wiślnéy ulicy do Wey Pani Darowski teraz należącéy, iako też na wsparcie fabryki Kollegium Fizycznego. Z tym atoli warunkiem, ażeby summa na kupno i na fabrykę obrócona, wróciła się z prowizyą Szkole Głównéy z dochodów Probostwa Miechowskiego. Resztę zaś z rzeczoney summy pozostałą, lokować pozwala na Dobrach dziedzicznych Sukcessorów z.p. JX. Szymona Darowskiego Pisarza Grodzkiego Krakowskiego. Stanowi oraz Szkoła Gł. doniesść Prześw. Komissyi o takowém użyciu summy Kapitalnéy.

Co do szóstego: Szkoła Główná stósuiąc się do woli J.O.
6. Xcia Jmci Prymasa, Konserwatora i Dobroczyńcy swégo, zgodziła się iednomyślnie Dzierżawę Klucza Szczepanowskiego przedłużyć ieszcze na rok ieden dla W. JX. Wielogłowskiego Starosty Olszańskiego, który utrzymuie Dobra w przyzwoitym porządku, i rzetelnie wypłacá Kuratoryi należytość na czas w Kontrakcie wyrażony.

Co do siódmego: Szkoła Główná odebrawszy od Wizyty
7. Jeneralnéy Szkół Narodowych Prowincyi Małopolskiey doniesienia rychłey zarady potrzebuiące, postanowiła zaniesść z Posiedzenia swoiego do Prześw. Kommissyi następuiące prośby. Nayprzód: O wyznaczenie funduszu na poprawę i utrzymywanie Zegaru wielkiego, który się znayduie w Kollegium Sędomierskiem:

aby

1788.
Czerwiec.

aby uczący i uczący się przestali wymiérzać czas nabożéństwa i nauk podług szczególnych zégarków, a zaczęli bydź regularnieyszymi w pełniéniu swoich obowiązków. Powtóré: O wyznaczénié przynáymniéy Złł. 200. dlá ludzi maiących zdéymować z mieysc wysokich, dzwigać i omiatać Xięgi w Bibliotece Lubelskiéy, gdzie Nauczyciele rozpocząć pragną na początku wakacyy spisywanié i układanié Biblioteki mieyscowéy, stósownie do woli Prześw. Kommissyi. Potrzécié: O zobowiązanié JXX. Trynitarzów do ustąpiénia na czas krótki ze dwóch Sal w dáwném Kollegium Akademickiém, gdzieby Księgi w dáwnéy Bibliotece omiecioné, przenoszoné i spisywané, a stamtąd do Sali, którą JX. Żwan, podług konwéncyi wkrótcé dokończyć przyrzekł, znowu przenoszoné i porządnie układané bydź mogły. Poczwárté: O wcześné zapobiéżénié zamysłóm Kapituły Luckiéy, chcącéy stawiać Officynę na placu dlá Zgromadzéniá Szkół tamteyszych ustąpionym, tudziéż o dopomniénié się, aby część placu służącá domowi za podworze, póty w prostéy linii do tegoż Domu należała, póki Szkoły zasięgaią.

F. Orzeszewski KKWSEWKr

Posiedzénié

złożoné w Sobotę Dnia 21. Miesiąca Czerwca. do zaradzéniá i stanowiéniá w następuiących punktach.

Naprzód: Do zaradzéniá o maiącéy się czytać Dyssertacyi na S. Michał, z okoliczności Imiénin JO. Xcia JMci Prymasa, Konserwatora Szkoły Głównéy, Prezesa Prześw. Kommissyi; oráz wyznaczéniá Delegacyi, któráby na trzy niedziele przed dniém Aktu wysłucháwszy téyże Dyssertacyi, wczesny o niéy Rapport zdała Szkole Głównéy.

Powtó-

1788.
Czerwiec.

Powtóre: Do wybraniá Posłów na Seymik.
Potrzecie: Do doniesiéniá Szkole Głównéy o odesłanym Rapporcie Wizyty Prowincyonalnéy przez JX. Wąsowskiégo Rektora Wydziału JXX. Piiarów.
Poczwárté: Do czytaniá Noty JX. Prefekta Bursy Chirurgów.
Popiąté: Do czytaniá Listu od Szkoły Głównéy do Prześw. Kommissyi w jnteressie Szkół Narodowych.
Poszósté: Do obraniá Delegacyi na ułożénié Tábelli Nauczycielów Szkół Narodowych na rok przyszły Szkolny, oráz pénsyi dlá nich na ténże rok.
Posiódmé: Do zalécéniá Prezesóm Collegiorum odebraniá od Professorów na dzień 15. Lipca, tak Prospektów Lekcyy, iako też Propozycyy na Popisy Kandydackié w języku polskim i łacińskim, podług Konkluzyy Szkoły Głównéy na dniu 9. Lutégo, i 22. Kwietnia zapádłych.
Poósmé: Do obraniá Examinatorów dlá Kandydatów proszących o stopień w Filozofii; Promotora do konferowaniá tegoż stopnia, oráz wyznaczéniá Examinatorów dlá proszących o zaświádczénié na Jeometrów Przysięgłych.
Podziewiąté: Na fundaméncie Konkluzyi zapádłéy względém otrzymaniá Książek: má honór Professór Fizyki dopraszać się Szkoły Głównéy, ażeby raczyła w cząstce długu należącégo się od niego Drukarni, przyiąć sama dlá siebie na każdą Osobę po Exémplarzu I. Części Fizyki przezemnie wydanéy. Co się stanie dlá niego nie tak ulgą i iakążkolwiek na wiáż pomocą, iako raczéy ukonténtowaniém, że Pisma iego iakiékolwiek oné są, dostaną się też w szacowné ręce Almae Matris, i tylu innych Osób mogących co z nich profitować.
Podziesiąté: Jest obwieszczoné dziéło wychodzącé z druku w Warszawie pod tytułém Prawo Obóyga Narodów, czyby się

nie
a

1788.

Czerwiec. nie zdáwało Szkole Głównéy na to prenumerować do Biblioteki.

Działo się w przytomności Osób JW. Felixa Oraczewskiégo Kommissarza i Rektora, JchMć XX. i JchMć PP. Józefa Szabla, Andrzeia Badurskiégo, Stanisława Minockiégo, Krzysztofa Idatte, Bonifacégo Garyckiégo, Wincéntégo Smacznińskiégo, Andrzeia Trzcińskiégo, Rafała Czerwiekowskiégo, Jacka Przybylskiégo, Felixa Radwańskiégo, Marcina Fiiałkowskiégo, i Sebastyana Czochrona Sekretarza. Po przeczytaniu i podpisaniu Konkluzyy ostatniégo Posiedzéniá podług Ustáw, Szkoła Główná uchwaliła co następuie.

1. Co do piérwszégo: JW. Przybylski oświadczył się czytać Dyssertacyą w Oktawę S. Michała, z okoliczności Imiénin JO. Xcia Jmci Prymasa Prezesa Prześw. Kommissyi Edukacyi Narodowéy, Kanclerza, Konserwatora i Dobroczyncy Akademii, które oświadczénié milé przyięła Szkoła Główná: wzywaiąc oráz do wysłuchaniá na dwa tygodnie przez dniém S. Michała téy Dyssertacyi, JX. Prezesa Szabla, JX. Garyckiégo, i Sekretarza, z obowiązkiém zdaniá o niéy Rapportu na piśmie.

2. Co do drugiégo: Dla uczyniéniá atténcyi zgromadzonym na Seymik w Proszowicach dnia 18. Sierpnia Prześw. Woiewodztwa Krakowskiégo Obywatelóm, wzywá Szkoła Główná JX. Kanonika Szabla Prezesa Kollegium Moralnégo, i JW. Konsyliarza Badurskiégo Prezesa Kollegium Fizycznégo.

3. Co do trzéciégo: Doniósł Sekretárz o odesłanym Rapporcie Wizyty Prowincyonalnéy przez JX. Wąsowskiégo Prowincyała i Rektora Wydziału JXXży Piiarów, oráz szczególnieyszé Artykuły do wiadomości Szkoły Gł. należącé, Jéy przełożył.

4. Co do czwártégo: Po przeczytaniu Memoryału JX. Prefekta Bursy Chirurgów, zleciła Szkoła Główná Sekretarzowi wyrozumieć z tegoż JX. Prefekta, czyli zechce zatrudnić się dalszym

dozo-

dozorem Bursy? oraz zapewnić Go o podwyższeniu swoiey pen-
syi nastąpić maiącym wtedy, kiedy zaległe Bursy Rema-
nenta z miast Kraiowych odestane będą.

5. Co do piątego: Czytał Sekretarz List do Krześw. Kom-
missyi Imieniem Szkoły Gł. w interesie Szkół Narodowych
napisany, który przestawszy na tych miast do Warszawy,
znayduie się w Protokóle Korrespondencyy na Karcie 119.

6. Co do szóstego: Do ułożenia Tabelli Nauczycielów Szkół
Stanu Akademickiego w Koronie pod Rządem Szkoły Króle-
stwa Głównéy Akademii Krakowskiéy zostaiących; oraz Eta-
tu pensyi dla nich na rok przyszły szkolny, z 1788 na
1789. wzywa Szkoła Gł. Jx. Prezesa Szabla, Wizyta-
torów Jeneralnych, Jx. Przybylskiego i Sekretarza.

7. Co do siódmego: Stósownie do swoich Konkluzyy na dniu
9. Lutego i 22 Kwietnia zapadłych, zleca Szkoła Gł. Prezes-
som Collegiorum odebranie od Professorów na dzień 15. Lipca
tak Prospektów Lekcyy, iako też Propozycyy na Kopisy Kandy-
dackie w języku polskim i łacińskim.

8. Co do ośmego: Obranie Examinatorów dla Kandydatów
proszących o stopień w Filozofii, mianowanie Promotora do
Konferowania tegoż stopnia, oraz wyznaczenie Examinato-
rów dla proszących o zaświadczenie na Jeometrów Przysię-
głych, za odesłane do Kollegium Fizycznego.

9. Co do dziewiątego: Szkoła Główna maiąc wzgląd na prá-
ce Jx. Trzcińskiego Professora Fizyki, tudzież na koszt znaczny
w drukowaniu rozmaitych i pożytecznych Nim podięty, dla uczy-
nienia temuż Nauczycielowi iakiejkolwiek w wydatkach ulgi,
postanowiła teraźnieysza Konkluzyą, w części długu należą-
go. swoiey Drukarni, wziąść dla siebie Exemplarzy 24 Fizyki,
w tym czasie Jego staraniem na widok wyszłey, podług ceny
na Xiążce wyrażoney: wyznaczaiąc po iednym Exemplarzu
pomienionego dzieła, dla każdey z osób tey Rady składaią-
cych.

10. Co do dziesiątego: Na Dzieło pod tytułem, Prawo Oboy-

ga

1788.

Czerwiec. ga Narodu, przez JW. Antoniégo Trębickiégo w trzech Tomach in folio porządnie ułożoné, w dwóch piérwszych Prawa Koronné; w trzecim Prawa Litewskié, od R. 1347, do R. 1786. zawierać maiącé, a od Osób w Prawie Narodowym biegłych, za zgodné z Konstytucyami w Woluminach Práw umiészczonémi znalezioné i zaświadczoné, przy którém możná się obéyść bez zbioru Práw Herburta i Kożuchowskiégo, bez Inwéntarzów Ładowskiégo, Załuskiégo, Ostrowskiégo i wielu innych, a prócz tego, znaléść na tych miást Prawo w jakiéykolwiek okoliczności potrzebné; zlécá Szkoła Główná JW. Bibliotekarzowi, prenumerować w Krakowie u JW. Kasparégo Czer. Złł. 3, których pomiénionégo Dziéła subskrypcyá wyciągá przed dniém 15. Sierpnia bieżącégo roku.

F. Oraczewski KEWSEWKur.

Posiedzénié

Lipiec. złożoné we Wtorek Dnia 1. Miesiąca Lipca.

do zaradzénia i stanowiénia w następuiących punktach.

Naprzód: Do czytania zaświadczénia Delegowanych do examinu /: od Kollegium Fizycznégo na mocy Konkluzyi Szkoły Głównéy dnia 21. Czerwca zapádłéy :/ o zdatności w Jeometryi praktycznéy JX. Srzeybrowskiégo.

Powtóré: Do potwiérdzénia JX. Muszyńskiégo na funkcyi Prefekta Bursy Chirurgów.

Potrzecié: Do oświadczénia Szkole Głównéy interessowania się JO. Xcia Jmci Prymasa za JP. Pendzlém.

Poczwárté: Do czytania prośby JX. Truszyńskiégo Professora I. Klassy w Szkołach Krzemiénieckich, oráz Zaświad-

czénia

1788.
Lipiec.

czéniá całégo Zgromadzéniá o słabości Jego zdrowiá, podług Konkluzyi Szkoły Głównéy na dniu 23. Maia w téy mierze zapádłéy.

Piątć: Do wyraszaniá Prześw. Kommissyi o wytłumaczénié Ustawy w Rozd. 2. art. 6. zawartéy, względem Osób kompletu stanowiących na Posiedzéniu Szkoły Głównéy.

Szóstć: Do wysłuchaniá prośby za Jm. Markowskim uczącym się Chirurgii w Paryżu, o przyczynienié mu czasu dłuższégo bycia za granicą, i powiększénié ieżeli tego może Jego pensyi i zaradzéniá tému.

Siódmé: Do doniesiéniá Szkole Głównéy, że Jm. Czerniewski przyiął obowiązek czytaniá Dyssertacyi na S. Michał.

Ósmé: Do złożeniá Książki do Jm. Woide z Londynu przysłanéy, i ofiarowanéy Szkole Głównéy.

Dziewiątć: Prezes Collegii Physici má honor donosić się Szkoły Głównéy, aby raczyła delegować iedną lub dwie Osoby z Grona swego, któréby w ważniejszych zachodzących okolicznościach, wspierały radą Jm. Prefekta Bursy Chirurgów, i pomoc do wykonywaniá Ustáw dawały. Prezes maiąc tyle innégo zatrudnieniá, znosić ten ciężar przez lat dwa, chociaż o tym obowiązku Prezesowskim, względem Bursy Chirurgów, nigdzie śladu nie znáydzie.

Dziesiątć: Do wyznaczéniá dnia otwarciá Sessyi Szkoły Głównéy po Wakacyach.

Działo się w przytomności Osób Jm. Wc. Felixa Oraczewskiégo Kommissarza i Rektora, Jchmć. XXży i Jchmć. Pp. Józefa Szabla, Antoniégo Badurskiégo, Krzysztofa Idatte, Stanisława Minockiégo, Antoniégo

Postaw-

1788.

Lipiec. Popławskiego, Józefa Bogucickiego, Wincentego Smacznińskiego, Walerjana Bogdanowicza, Andrzeia Trzcińskiego, Rafała Czerwiakowskiego, Jacka Przybylskiego, Felixa Radwańskiego, Marcina Fiałkowskiego, i Sebastyana Czochrona Sekretarza. Po przeczytaniu i podpisaniu Konkluzyy Ostatniego Posiedzenia podług Ustaw, Szkoła Główna uchwaliła co następuie.

1. Co do pierwszego: Na fundamencie Raportu Delegowanych do examinu na Posiedzeniu Szkoły Głównéy czytanego, o zdatności w Jeometryi Praktycznéy Jx. Pawła Strzybrowskiego Kanonika Lateraneńskiego w Zgromadzeniu Trzemeszyńskiém, pozwala Szkoła Główna wydać z Kancellaryi Rektorskiéy urzędowne świadectwo do otrzymania Przywileiu J. K. Mci na Jeometrę Przysięgłego, temuż Jx. Strzybrowskiemu służyć maiące.

2. Co do drugiego: Szkoła Główna potwierdza Jx. Antoniego Muszyńskiego na fundacyi Prefekta Bursy Chirurgów, stósownie do Ustaw tejże Bursy, obranie lub potwierdzenie Przełożonego na S. Ján Chrzciciel każdego roku przepisuiących.

3. Co do trzeciego: Na interessowanie się J. O. Xcia Prymasa za Jx. Wędzkiem, zaleca Szkoła Główna Kuratoryi swoiéy wydać w rece tegoż Jx. Wendzla Czerw. Złt. 24. przez wzgląd na iego potrzeby i niedostatek.

4. Co do czwartego: Czytana była Nota Jx. Truszyńskiego Profesora w Szkołach Krzemienieckich proszącego, aby mógł złożyć examen na Jeometrę Przysięgłego w Krzemienieckiem lub w naybliższem Zgromadzeniu. Szkoła Główna

5.

6.

7.

1788.
Lipiec.

wná czyniąc stósownie do swoiéy Konkluzyi na dniu 23. Maia zapádłéy, przez którą tenże JX. Truszyński powinién był odprawić examén przed znáyduiącym się w Krzemiéńcu Wizytatorém, i przesłać do Szkoły Głównéy Jego Zaświádczénié o zdatności swoiéy w Jeometryi Praktyczney; zaléca JX. Truszyńskiému, aby, lub przed Wizytatorém gdziekolwiek się znáyduiącym złożył examén, lub osobiście stawił się nań w Krakowie, dlá otrzymaniá urzędownégo świadectwa na Jeometrę Przysięgłégo.

Co do piątégo: Szkoła Główná postanowiła upraszać
5. Prześw. Kommissyi o wytłumaczénié następuiącéy Ustawy w Rozdz. II. Art. 6. zawartéy. = Żeby Rada zupełną i rezolucye iéy wáżnémi były, z większéy połowy Osób, mieyscé i głos w Radzie maiących, według materyi, która się traktuie, zebraną bydź powinna. = Zachodzi tu wątpliwość: Czyli chorobą przyciśniéni, woiażuiący za pozwoléniém, Wizytatorowie Szkół Narodowych nieprzytomni w Krakowie, i wáżnym iakim interessém zatrudniéni, do Rady Szkoły Głównéy rachowani bydź powinni? Czyli zaś ta Rada z saméy tylko połowy Osób zdrowych, niezatrudnionych i przytomnych w Krakowie, má się składać?

6. Co do szóstégo: Szkoła Główná wysłucháwszy prośby za JP. Markowskim uczącym się Chirurgii w Paryżu, o przyczyniénié mu czasu dłuższégo bawiéniá za granicą po skończonych 3 latach, i o powiększénié iego pénsyi Złł. 3.000. teráz wynoszącéy; zaléca témuż JP. Markowskiému, ażeby w pomiénionych żądaniach udáł się do JWo Kommissarza i Rektora, łącząc Notę do Prześw. Kommissyi, tudziéż świadectwa Nauczycielów o pilności i applikacyi swoiéy.

7. Co do siódmégo: JP. Czerniakowski oświádczywszy się na Sessyi Collegii Physici czytać Dyssertacyą na S. Michał,

1788.
Lipiec.

chát, z okoliczności Imiénin JO. Xcia Jmci Prymasa, Prezesa Prześw. Kommissyi Edukacyi Narodowéy, Kanclérza, Konserwatora i Dobroczyńcy Akademii, do wysłuchaniá na dwa tygodnie przed dniém S. Michała takowéy Dyssertacyi, wezwani są JP. Prezes Badurski, i JP. Ján Szaster, z obowiązkiém zdaniá o niéy Rapportu na pismie.

8. Co do osmégo: Szkoła Główná odebráwszy na teraźnieyszém Posiedzéniu Xięgę pod tytułém: Novum Testamentum Græcum è Codice manuscripto Alexandrino, qui Londini in Bibliotheca Musaei Britannici asservatur, od Jmci P. Karola Woide Teologii Doktora, Bibliotekarza pomiénionégo Museum w Londynie na widok wydaną, a Téy przesłaną i offiarowaną, obowiązała Sekretarza, ażeby tak Imiéniém JO. Xcia Jmci Prymasa, Administratora Krakowskiégo i Kanclérza Akademii; iako też imiéniém Szkoły Głównéy, w Liście łacińskim oświadczył wdzięczność Autorowi daru wspomnionégo.

9. Co do dziewiątégo: Do pomocy w wykonywaniu Ustáw i rady w trudnieyszych okolicznościach potrzebnéy Préfektowi Bursy Chirurgów, wzywá Szkoła Główná JP. Jána Schastera i Sekretarza, którzy to Delegowani mieć będą moc włożéniá zabáw dlá Uczniów Chirurgii w czasie Wakacyy.

Co do dziesiątégo: Szkoła Główná kończąc Obrady swoié na dzisieyszém Posiedzéniu, wyznaczá do rozpoczęciá tychże Obrád Dzień 20. Miesiąca Września.

F. Oraczewski KKR SGKKyW.

1788.
Wrzesień.

Posiedzénié

złożoné w Sobotę Dnia 27. Miesiąca Września.
do zaradzénia i stanowiénia w następuiących punktach.

Naprzód: Do czytania Listu Prześw. Kommissyi w jnteressie Szkół Narodowych.

Powtóré: Do czytania Rezolucyi Prześw. Kommissyi dla JP. Witwickiégo.

Potrzecié: Do czytania Rezolucyi Prześw. Kommissyi względém Kompletu Osób na Obrady.

Poczwárté: Do czytania Listu łacińskiégo do JPana Woide imiéniém Szkoły Głównéy dnia 20 Lipca przesłanégo.

Popiąté: Do czytania Listu do JO. Xcia Jmci Prymasa z powinszowaniém Imiénin od Szkoły Głównéy przesłanégo.

Poszóste: Do wyznaczénia Examinatorów tak dla Kandydatów do drugiéy Submissyi maiących bydź przypuszczonych, iako téż dla ubiégaiących się do Stanu Akademickiégo.

Posiódmé: Do czytania i wciągniénia w Protokół Tabelli Nauczycielów i Wydatku na Szkoły Akademickié Koronné przez Delegowanych ułożonéy.

Poósmé: Do potwiérdzénia i wciągniénia w Protokół Tabelli Nauczycielów Rawskich Zgromadzénia JXX. Miechowitów.

Podzie-

1788.
Wrzesień.

Podziewiąté: Do doniesiénia o przedsięwziętych i uskutecznionych robotach Sekretarza Szkoły Głównéy w czasie Wakacyy.

Podziesiąté: Do czytania Rezolucyy Prześw. Kommissyi świeżo nadeszłych.

Działo się w przytomności Osób JW^o Felixa Oraczewskiégo Kommissarza i Rektora, JchMć XXży i JchMć PP. Józefa Szabla, Andrzeia Badurskiégo, Stanisława Minockiégo, Wincéntégo Smacznińskiégo, Waleryana Bogdanowicza, Jacka Przybylskiégo, Felixa Radwanskiégo, Jána Schastera, Franciszka Scheidta, Józefa Muszyńskiégo, Kantégo Krusińskiégo, Marcina Fiałkowskiégo, i Sebastyana Czochrona Sekretarza.

Po przeczytaniu i podpisaniu Konkluzyy Ostatniégo Posiedzénia podług Ustáw, Szkoła Główná uchwaliła, co następuie.

1. Co do piérwszégo: Czytany był List Prześw. Kommissyi w jnteressie Szkół Sendomierskich, Lubelskich i Łuckich, do Szkoły Głównéy dnia 1. Lipca pisany, który znáyduie się w Protokóle Korrespondéncyi na karcie 120.

Szkoła Główná wyczytuiąc w rzeczonym Liście wolą Prześw. Kommissyi własną ręką JO. Xcia Jmci Prymasa wyrażoną, aby Zgromadzénia Krakowskié i Lubelskié, miały koniecznie Stół wspólny, zalécá pomiénioném Zgromadzéniom exekucyą wszystkich Ustáw na Szkoły Narodowé przepisanych, i utrzymywanié wspólnégo Stołu od dnia 1^go Października bieżącégo roku.

Co do

1788.
Wrzesień.

2. Co do drugiégo: Czytaná była Rezolucyá Prześw. Kommissyi pod dniem 12. Sierpnia, przyymuiącá na powrót do Stanu Nauczycielskiégo JW. Jána Witwickiégo dáwniéy Professora Fizyki w Szkołach Winnickich; iak następuie:

Z mocy powierzonéy mi od Kommissyi Edukacyi Narodowéy: Odbieraiąc Memoryáł Ur. Jána Witwickiégo Professora dáwniéy Fizyki w Szkołach Narodowych Winnickich, następuiącą daię rezolucyą. Ur. Ján Witwicki w roku przeszłym na włásné swoié prośby, i wstawiéniém się za niémi Szkoły Głównéy Koronnéy uwolniony przez Kommissyą od obowiązków Stanu Nauczycielskiégo, gdy w ninieyszym Memoryale zanosi prośby, ażeby do tychże Nauczycielskich obowiązków mógł się powrócić i w Szkołach Zytomirskich bydź użytym: Przez pamięć chwálebnéy iego applikacyi i zdatności w kilku raportach Wizyt Jeneralnych, szczególniéy przed Kommissyą zaléconych, przyymuie go na powrót do Stanu Akademickiégo, mieć chcąc, ażeby się udáł do Szkoły Głównéy Koronnéy, która zapatrzywszy się na ninieyszą służącą mu Rezolucyą, będzie miała moc umiészczéniá go na Professoryi w Szkołach Zytomirskich, iak się sám dopraszá, lub w jnnych, gdyby w Zytomirzu wakansu nie było. Dan w Warszawie dnia 12 Miesiąca Sierpnia 1788 Roku. Michał Poniatowski Xże Prymas. Z Protokółu Ekonomicznégo Kommissyi Edukacyi Narodowéy wypisano i wydano. = L. S. = Franciszek Zabłocki K. E. N. Protokólista.

3. Co do trzéciégo: Czytaná była Rezolucyá Prześw. Kommissyi pod dniem 23 Września, stanowiącá komplet ~~[illegible]~~

na Obra-

1788.

Wrzesień. na Obradach za dostatecny, gdy złożony będzie z sześciu Osób mieysce i głos w Radzie maiących; iak następuie:

Działo się w Warszawie na Sessyi Ekonomicznéy Kommissyi Edukacyi Narodowéy Dnia Dwudziestégo Trzeciégo Miesiąca Września, Tysiąc, siedmset Osmdziesiąt Osmégo Roku.

Kommissyá Edukacyi Narodowéy, przepisuiąc w Ustawach swoich Szkołom Głównym Obrady ordynaryiné i extraordynaryiné, miała za cél, ażeby té Szkoły ciągle zaradzały o potrzebach tyczących się nauk, Ekonomiki swoiéy, i exekucyi udzielonégo sobie rządu Szkół Kraiowych, znosząc się z tąż Kommissyą w różnych okolicznościach, a tém bardziéy w interesach od niéy iedynie mogących być rozwiązanémi. Gdy zaś tén cél Ustaw często się uchybiá dla niedostatku Kompletu, który iest przepisany, ażeby z większéy połowy Osób mieysce i głos w Radzie maiących był zebrany, a tén Komplet dla różnych zatrudnień, które często dla Osób Szkoły Głównéy składaiących w czasie Obrad wypadaią, nie może być ciągle uskuteczniony, Kommissyá ułatwiaiąc tę trudność w tym widoku, ażeby istotnému celowi Obrad zadosyć się stało, punkt w Ustawach swoich tyczący się Kompletu rezolwuie, stanowiąc go być za dostatecny, gdy złożony będzie z sześciu Osób, rachuiąc w tę liczbę Prezyduiącego: Nie umnieysza iednak przeto nikomu prawa, ktoro to má podług Ustaw sobie nadané wchodzeniá do Obrad, owszém zachęca wszystkich, do regularnégo na nich się znáydowaniá, i chce, aby o materyach maiących się na Obradach tra-

Kto-

1788.
Wrzesień.

Kować, wszystkie Osoby maiące do tychże Obrad prawo przytomne w Krakowie, w stancyach swoich, lub na przyzwoitych sobie mieyscach, przez Rektora, albo w niebytności iego przez Prezyduiącego byty obwieszczane. Szczególny zaś kładzie obowiązek niezawodnéy przytomności na Osoby urzędowe, które do informowania w interessach są potrzebne, aby te pod żadnym pozorem nie uchybiały swego w tym obowiązku, pod warunkiem, który Statut przepisał na uchybiaiących w powinnościach swoich w Rozdziale XXIV artykule 14mo. Z Protokółu Ekonomicznego Kommissyi Edukacyi Narodowéy wypisano i wydano. = L. S. = Franciszek Zabłocki K.E.N. Protokólista.

4. C do czwártego: Czytał Sekretarz List Łaciński do JP. Karola Woide Teologii Doktora i Bibliotekarza Musai Britannici, z oświadczeniem wdzięczności za ofiarowaną Szkole Głównéy Xięgę, dnia 20 Lipca do Londynu przesłany i zapisany w Protokóle Korrespondencyi na karcie 123.

C do piątego: Czytał Sekretarz List z powinszowaniem Imienin do JO. Xcia Jmci Prymasa, Prezesa Kommissyi Edukacyi Narodowéy, Kanclerza, Konserwatora i Dobroczyńcy Akademii, dnia 24 Września imieniem Szkoły Głównéy przesłany i zapisany w Protokóle Korrespondencyi na karcie 126.

C do szóstego: Na Examinatorów, tak dla Kandydatów do drugiéy Submissyi maiących bydź przypuszczonych, iako też dla ubiegaiących się do stanu Akademickiego, wyznacza Szkoła Główna tych samych Nauczycielów, którzy wydaią mate-

1788.
Wrzesień. Materye z Nauk moralnych i fizycznych na Popisy publiczné dlá Kandydatów Stanu Akademickiégo, pod dozorém Departaméntu, przy Szkole Głównéy edukuiących się.

7. Co do siódmégo: Delegowani na dniu 21. Czerwca do włożéniá Tábelli Nauczycielów Szkół Stanu Akademickiégo w Koronie, pod Rządém Szkoły Królestwa Głównéy Akademii Krakowskiéy zostaiących; oráz Etatu pénsyi dlá nich, na rok przyszły Szkolny z 1788. na – 89, przeczytáwszy takową Tábellę przez siebie ułożoną i Prześw. Kommissyi do podpisu przesłaną, podali ią na dzisieyszém posiedzéniu do wciągniéniá w Protokół, iak następuie:

Tábella Nauczycielów i Wydatku na Szkoły Stanu Akademickiégo w Koronie, pod Rządém Szkoły Królestwa Głównéy Akademii Krakowskiéy zostaiącé, od 1go Oktobra 1788, do 1go Oktobra 1789 Roku, przez Delegowanych włożoná w Miesiącu Sierpniu.

Wydziáł Wielkopolski Szkoły Poznańskié	Uczy z powin.	Uczy z dobr. woli.	Pensya Metrow.	Pensya Stoło:	Pensya Uczą. z powin.	Pensya pierw:	Pensya dorob:	Pensya Urzęd:	Summa Ogólná.
Rektór JX. Józef Przyłuski Kan. K. Poznański	-	- 8	-	650	-	500	-	1.800	2.950.
Prefekt JX. Kazimiérz Gołecki Kan. K. Poznań:	-	- 9	-	650	-	500	400	-	1.550.
Professór I. Klassy JX. Woyciech Skibiński. -	-	- 8	-	650	-	500	350	-	1.500.
II. Klassy JX. Ignacy Giecy - - -	-	- 8	-	650	-	500	350	-	1.500.
Wymowy JX. Tomász Paszkiewicz.	-	- 8	-	650	-	500	350	-	1.500.
Matem. JP. Jakób Chodacki przén. z Łęczyc.	- 4	- -	-	650	-	500	- 50	-	1.200.
Fizyki JP. Ján Krzewski F. D. -	-	- 6	-	650	-	500	250	-	1.400.
Prawa JP. Kazimiérz Domorádzki F. D.	-	- 8	-	650	-	500	350	-	1.500.
Juris Canon. JX. Jerzy Chudzicki S. T. D.	-	- 8	-	650	-	500	350	-	1.500.
Kaznodzieia JX. Michał Pęxa - - -	-	- 8	-	650	-	500	-	- 50	1.200.
Metr Języka Francuzkiégo - - -	-	-	800	-	-	-	-	-	- 800.
Niemieckiégo - - -	-	-	800	-	-	-	-	-	- 800.
Summa Expénsy	-	-	-	-	-	-	-	-	17.400.

1788.

Wrzesień.

Szkoły Kaliskié.	Uczy z powin.	Uczy z dob. woli.	Pensya Metrów.	Pensya Stołow.	Pensya Uczącéj z powin.	Pensya piérw.	Pensya dorob.	Pensya Urzęd.	Summa ogólna.
Pro-Rektór JX. Ján Gorczyczewski - -	-	- 8	-	650	-	500	-	600	1.750.
Professór I. Klassy JP. Piótr Łopiński - -	-	- 8	-	650	-	500	350	-	1.500.
II. Klassy JX. Antoni Wannich -	-	- 8	-	650	-	500	350	-	1.500.
Wym. JP. Fran: Dziekanowicz Kan: 3. r.	- 1	-	-	650	400	-	-	-	1.050.
Matem. JP. Rafał Gulczyński -	- 6	-	-	650	400	-	-	-	1.050.
Fizyki JP. Józef Lénczewski -	-	- 7	-	650	-	500	300	-	1.450.
Prawa JX. Ján Widłak - -	-	- 8	-	650	-	500	350	-	1.500.
Kaznodzieia JX. Gabryel Cedrowicz -	-	- 8	-	650	-	500	-	- 50	1.200.
Metr Języka Niemieckiégo - -	-	-	800	-	-	-	-	-	- 800.
Summa Expénsy.	-	-	-	-	-	-	-	-	11.800.
Wydział Małopolski									
Szkoły Lubelskié.									
Rektór JX. Wincénty Treffler Kan. Hełm:	-	- 8	-	650	-	500	-	1.800	2.950.
Prefekt JP. Józef Skorupski - - -	-	- 6	-	650	-	500	250	-	1.400.
Professór I. Klassy JX. Baczyński -	-	- 1	-	650	-	500	-	-	1.150.
II. Klassy JP. Michał Zaleski - -	-	- 7	-	650	-	500	300	-	1.450.
Wymowy JX. Zubowski -	-	- 1	-	650	-	500	-	-	1.150.
Matematyki JP. Józef "Salingier" F. D. Jeo. P.	- 6	-	-	650	400	-	-	-	1.050.
Fizyki JP. Marcin Kłosowicz -	- 2	-	-	650	400	-	-	-	1.050.
Prawa JP. Mikołáy Chruścielski F. D.	- 6	-	-	650	400	-	-	-	1.050.
Kaznodz. JX. Tomasz Sliwiński S. T. D. któremu JXX. Tryn: płacić maią pod: Rez: P. K. 22. Grud. - - -									
Metr Języka Francuzkiégo - -	-	-	800	-	-	-	-	-	- 800.
Niemieckiégo - -	-	-	800	-	-	-	-	-	- 800.
Summa Expénsy.	-	-	-	-	-	-	-	-	12.850.
Szkoły Przygłówné Krakowskié.									
Pro-Rektór JX. Franciszek Marciszewski F. D.	-	10	-	650	-	500	-	600	1.750.
Professór I. Klassy JP. Anton. Himanowski z Kamién	- 6	-	-	650	400	-	-	-	1.050.
II. Klassy JP. Ján Girtler F. D. -	-	- 7	-	650	-	500	300	-	1.450.
Wymowy JX. Seweryn Wedykowski z Lubl.	-	- 8	-	650	-	500	350	-	1.500.
Matematyki JP. Józef Czech F. D.	-	- 8	-	650	-	500	350	-	1.500.
Fizyki JP. Walénty Kłosowski -	-	- 5	-	650	-	500	200	-	1.350.
Prawa JP. Józef Sołtykowicz F. D.	- 6	-	-	650	400	-	-	-	1.050.
Kaznodz: JX. Antoni Muszyński S. T. D.	-	- 8	-	650	-	500	-	- 50	1.200.
Metr Rysunków JP. Oestereicher Dominik	-	-	1.200	-	-	-	-	-	1.200.
Języka Francuzkiégo JP. Sołtykowicz	-	-	- 800	-	-	-	-	-	- 800.
Niemieckiégo JP. Czech -	-	-	- 800	-	-	-	-	-	- 800.
Summa Expénsy -	-	-	- -	- -	- -	- -	- -	- -	13.650.

1788.

Wrzesień.

Szkoły Sendomierskie.	Uczy z powin:	Uczy z dobr. woli.	Pensya Metrów.	Pensya Stołów.	Pensya uczące z powin.	Pensya pierw.	Pensya dorob.	Pensya urzęd:	Summa ogólna.
Pro-Rektór JX. Wiktoryn Gostyński	-	4	-	650.	-	500	-	600	1.750.
Professor I. Klassy JP. Sebast. Girtler z Winn:	3	-	-	650.	400	-	-	-	1.050.
II. Klassy JX. Szczepan Janiszewski.	-	8	-	650.	-	500	350	-	1.500.
Wymowy JX. Tomasz Cwikliński.	-	7	-	650	-	500	300	-	1.450.
Matem. JP. Marcin Smukrowicz z Łuck	2	-	-	650	400	-	-	-	1.050.
Fizyki JX. Michał Bączalski	-	7	-	650	-	500	300	-	1.450.
Prawa JP. Jan Orłowski z Krzem.	2	-	-	650	400	-	-	-	1.050.
Kaznodzieia JX. Tomasz Płotnicki	-	3	-	650	-	500	-	50	1.200.
Metr Języka Niemieckiego	-	-	800	-	-	-	-	-	800.
Summa Expensy.	-	-	-	-	-	-	-	-	11.300.
Szkoły Pińczowskie.									
Pro-Rektór JX. Andrzey Cyankiewicz F. D.	-	8	-	Na té Szkoły nie idzie Pensyá z Kassy Prześw. Kommissyi.					
Professor I. Klassy JP. Andrzey Husarowski z Ołyk	-	2	-						
II. Klassy JX. Franciszek Jaskulski.	-	5	-						
III. Klassy JP. Adam Kopiiowski	2	-	-						
Wydział Mazowiecki									
Szkoły Warszawskie.									
Rektór JX. Adam Jakukiewicz Kuszt. Warszaw.	-	8	-	650	-	500	-	1.050	3.000.
Prefekt JX. Szczepan Pieślak	-	8	-	650	-	500	450	-	1.600.
Professor I. Klassy JP. Antoni Sławiński	3	-	-	650	400	-	-	-	1.050.
II. Klassy JP. Antoni Szopowicz	4	-	-	650	400	-	-	-	1.050.
Wymowy JX. Daniel Haiewski z Żyto:	-	8	-	650	-	500	350	-	1.500.
Matematyki JX. Wiktor Poniatowski	-	8	-	650	-	500	450	-	1.600.
Fizyki JP. Jacek Krusiński	3	-	-	650	400	-	-	-	1.050.
Prawa JX. Maciey Sosenkowski F. D.	-	8	-	650	-	500	450	-	1.600.
Kaznodzieia JX. Bernard Gołaszewski	-	8	-	650	-	500	-	50	1.200.
Metr Języka Niemieckiego	-	-	800	-	-	-	-	-	800.
Summa Expensy.	-	-	-	-	-	-	-	-	14.450.
Szkoły Płockie.									
Pro-Rektór JX. Borgiasz Pęczkowski Kan: Płocki.	-	8	-	650	-	500	-	600	1.750.
Professor I. Klassy JP. Jacek Wiśniewski z Lublina	-	7	-	650	-	500	300	-	1.450.
II. Klassy JP. Adam Kobyłecki	5	-	-	650	400	-	-	-	1.050.
Wymowy JP. Józef Brzożowski	-	8	-	650	-	500	350	-	1.500.
Matem. JP. Michał Koskowski z Poznan:	2	-	-	650	400	-	-	-	1.050.
Fizyki JP. Tomasz Dobrowolski	4	-	-	650	400	-	-	-	1.050.
Prawa JP. Tomasz Polański	6	-	-	650	400	-	-	-	1.050.
Kaznodzieia JX. Jakób Ossowski	-	7	-	650	-	500	-	50	1.200.
Metr Języka Niemieckiego	-	-	800	-	-	-	-	-	800.
Summa Expensy	-	-	-	-	-	-	-	-	10.900.

Szkoły Łęczyckie.	Uczy z powin.	Uczy z dobr. woli.	Pensya Metrów.	Pensya Stołów.	Pensya uczące z powin.	Pensya pierw.	Pensya dorob.	Pensya Urzęd:	Summa ogólna.
Pro-Rektór JX. Stanisław Delerd	-	8	-	650	-	500	-	600	1.750.
Professór I. Klassy JX. Maciéy Tyblewski.	-	7	-	650	-	500	300	-	1.450.
II. Klassy JX. Ján Krygier	-	7	-	650	-	500	300	-	1.450.
Matematyki JP. Michał Grabski K.S.r.	1	-	-	650	400	-	-	-	1.050.
Fizyki JP. Maciéy Kubicki	3	-	-	650	400	-	-	-	1.050.
Praw. i Wym. JP. Woyciech Suidlicki K.B.r.	1	-	-	650	400	-	-	-	1.050.
Kaznodzieia JX. Karól Fabiani	-	8	-	650	-	500	-	50	1.200.
Metr Języka Niemieckiégo	-	-	800	-	-	-	-	-	800.
Summa Expénsy	-	-	-	-	-	-	-	-	9.800.
Szkoły Pułtuskié.									
Prefekt JX. Piotr Gościcki Kan. Pułt.	-	8	-						
Wydział Ukraiński									
Szkoły Winnickié.									
Rektór JX. Ján Wrzeszcz Kan. Kamién:	-	8	-	650	-	500	-	1.800	2.950.
Prefekt JX. Michał Kubeszowski F.D.	-	8	-	650	-	500	350	-	1.500.
Professór I. Klassy JX. Stefán Szydłowski	-	8	-	650	-	500	350	-	1.500.
II. Klass. JP. Sebast. Porębiński F.D. z Rawy.	-	8	-	650	-	500	350	-	1.500.
Wymowy JP. Modest Kabziński K.e.w.k.	2	-	-	650	400	-	150	-	1.200.
Matematyki JP. Felix Ancypa	-	6	-	650	-	500	250	-	1.400.
Fizyki JP. Ján Dymidowicz	5	-	-	650	400	-	-	-	1.050.
Prawa JP. Mateusz Mecherzyński	-	6	-	650	-	500	250	-	1.400.
Kaznodzieia JX. Mateusz Więckowski. F.D.	-	5	-	650	-	500	-	50	1.200.
Metr Języka Francuzkiégo	-	-	800	-	-	-	-	-	800.
Niemieckiégo	-	-	800	-	-	-	-	-	800.
Summa Expénsy	-	-	-	-	-	-	-	-	15.300.
Szkoły Żytomirskié.									
Pro-Rektór JX. Ján Odyniec Kan. Kiiów.	-	8	-	650	-	500	-	600	1.750.
Professór I. Klassy JP. Xawery Olędzki	-	8	-	650	-	500	350	-	1.500.
II. Klassy JP. Antoni Kapica	-	8	-	650	-	500	350	-	1.500.
Wymo: JP. Ján Witwicki Kand. Sc. P.	6	-	-	650	400	-	-	-	1.050.
Matem. JP. Alexy Marszewski K.e.w.k.	5	-	-	650	-	500	100	-	1.250.
Fizyki JP. Paweł Starnawski	-	7	-	650	-	500	300	-	1.450.
Prawa JP. Antoni Woliński	-	7	-	650	-	500	300	-	1.450.
Kazno: Zakonnik zdatny za mnieyszą pénsyą	-	-	-	650	-	500	-	50	1.200.
Metr Języka Niemieckiégo	-	-	800	-	-	-	-	-	800.
Summa Expénsy	-	-	-	-	-	-	-	-	11.950.

Wydział Wołyński	Uczy z powin:	Uczy z dob. woli.	Pensya Metrów.	Pensya Stołow.	Pensya uczące: z powin.	Pensya pierw:	Pensya dorobk.	Pensya Urzęd:	Summa ogólna.
Szkoły Krzemienieckie.									
Rektór JX. Łukasz Swiebocki	-	8	-	650	-	500	-	1.800	2.950.
Prefekt JX. Kasper Łuczewski F.D.	-	6	-	650	-	500	250	-	1.400.
Professór I. Klassy JX. Franciszek Mysłowski	-	5	-	650	-	500	200	-	1.350.
II. Klassy JX. Benedykt Krzesz	-	8	-	650	-	500	350	-	1.500.
Wymo: JP. Jozefat Wysiekierski Kan: 3.r.	1	-	-	650	400	-	-	-	1.050.
Matematyki JP. Karól Mirowski	5	-	-	650	400	-	-	-	1.050.
Fizyki JP. Maciéy Ocwieiowski	-	7	-	650	-	500	300	-	1.450.
Prawa JP. Antoni Jarkowski	5	-	-	650	400	-	-	-	1.050.
Kazn. z więk: talén: którégo JX. Prob. Krzém: utrzymywać powin. podł: Rezo: P.K. 30. Sty:								88.	- - -
Metr Języka Francuzkiégo	-	-	800	-	-	-	-	-	800.
Niemieckiégo	-	-	800	-	-	-	-	-	800.
Summa Expénsy	-	-	-	-	-	-	-	-	13.400.
Szkoły Kamienieckie.									
Pro-Rektór JP. Nepom: Tylkowski F.D. z Krakow:	-	8	-	650	-	500	-	600	1.750.
Professór I. Klassy JP. Maciéy Zaiączkowski K. 2. r.	1	-	-	650	400	-	-	-	1.050.
II. Klassy JX. Seweryn Kobyliński	-	8	-	650	-	500	350	-	1.500.
Wymowy JX. Mikołáy Baranowicz	-	8	-	650	-	500	350	-	1.500.
Matem. JX. Ján Polaczkiewicz F.D. z Płocka	-	4	-	650	-	500	150	-	1.300.
Fizyki JP. Maciéy Kasprowicz	6	-	-	650	400	-	-	-	1.050.
Prawa JP. Kaietán Ciszewski	-	7	-	650	-	500	300	-	1.450.
Kaznodzieia JX. Bogdanowicz	-	3	-	650	-	500	-	50	1.200.
Metr Języka Francuzkiégo	-	-	800	-	-	-	-	-	800.
Summa Expénsy	-	-	-	-	-	-	-	-	11.600.
Szkoły Łuckie.									
Pro-Rektór JX. Edmund Broszniowski	-	8	-	650	-	500	-	600	1.750.
Professór I. Klas: JX. Mate: Truszyński z Krzém:	-	7	-	650	-	500	300	-	1.450.
II. Klassy JP. Ján Nawrocki	-	3	-	650	-	500	100	-	1.250.
III. Klassy JP. Woyciech Jarkowski	2	-	-	650	400	-	-	-	1.050.
Kaznodzieia	-	-	-	650	-	500	-	50	1.200.
Metr Języka Niemieckiégo	-	-	800	-	-	-	-	-	800.
Summa Expénsy	-	-	-	-	-	-	-	-	7.500.

1788.
Wrzesień.

Wyiór Wydatku na Szkoty Koronné.	Złote.
Na Szkoły Woznańskié	17.400.
Kaliskié	11.800.
Lubelskié	12.850.
Przygłowné Krakowskié .	13.650.
Sendomiérskié . . .	11.300.
Akademickié Warszawskié .	14.450.
Płockié	10.900.
Leczyckié	9.800.
Winnickié	15.300.
Żytomiérskié . . .	11.950.
Krzemieniecckié . . .	13.400.
Kamieniecckié . . .	11.600.
Łuckié	7.500.
Summa Wydatku.	161.900.

Co do ósmégo: Szkoła Głowná przeczytáwszy Tábellę Nauczycielów Rawskich Zgromadzéniá Xx. Miechowitów, na Rok przyszły Szkolny z 1788. na – 89. od Xx. Jenerała Miechowskiégo do potwiérdzéniá przesłaną, potwiérdza ią w całości, i wciągaiąc w Protokół pozwálá, iak następuie:

Tábella Nauczycielów do Szkół Woiewództwa Rawskiégo z Zgromadzéniá Miechowskiégo Kanonikow Regularnych Grobu Chrystusowégo na Rok 1789 wybranych, i Przeświétnéy Szkole Głównéy Koronnéy z náyusilnieyszém poléceniém do potwiérdzéniá odesłanych.

Prefekt i oraz Nauczyciel Fizyki X. Karol Januszowski.
Nauczyciel Práwa i Moralności X. Paweł Brzykowski.

Mate-

1788.
Wrzesień.

Matematyki i Języków; Niemieckiégo i Francuzkiégo JP. Kapitan de Finance.
Wymowy X. Sylwester Szkodziński.
I. i II. Klassy X. Paweł Przybylski.
X. Tomasz Nowiński P. G. Miechę = L. S. = X. Heraklius Frankowski Przybrany Sekretarz.

Co do dziéwiątégo: Doniósł Szkole Głównéy Sekretarz o przedsięwziętych i uskutecznionych w czasie Wakacyy następuiących robotach swoich. Naprzód: Zebrané są od Reformy Akademii w Roku 1780 zapádłéy aż do teraźnieyszégo czasu, Epoki célnieyszé, Uroczystości i Posiedzéniá publiczné Szkoły Głównéy, oraz inné interessuiącé wiadomości do iéy Historyi istotnie potrzebné, któré porządkiém lát i dni wpisané są w Xięgę dlá pamiątki. Powtóré: Zrobiony iest Summaryusz do Protokółu Rządu zapisanégo, gdzie pod Napisém rozdzielonych materyy, osnowę każdéy Konkluzyi w prętkości znaléśdź można. Potrzecié: Ułożoné są Wizyty Jeneralné, Prowincyonalné, tudzież Rapporta Szkół Narodowych od Roku 1784, do Roku 1787, i to wszystko znáyduie się w IX. Protokółach porządnie ułożonych i oprawnych. = Po takowém doniesiéniu JW. Kommissarz i Rektór oświádczył Sekretarzowi podziękowanié i wdzięczność za podięté około porządku práce.

8.

Co do dziesiątégo: Czytané były dwie Rezolucye Prześw. Kommissyi: Jedna pod dniém 12 Września, wyznaczaiącá dlá JP. Radwańskiégo dozorcy fabryki, gratyfikacyi Czer: Złł. 100, a dlá P. Markowskiégo doskónalącégo się w Nauce Chirurgii Czer: Złł. 50. Drugá pod dniém 23 tegoż Miesiąca, przydaiącá JP. Fiałkowskiému zastępuiącému Katedrę Literatury, do pénsyi Vice-Professorskiéy Złł: 1.600; obydwie są następuiącé.

9.

Z władzy mi poruczonéy od Kommissyi Edukacyi Narodowéy, na przełożénié JMci Pana Oraczewskiégo, Kommissarza, Wizytatora, i Rektora Szkoły Głównéy Koronnéy, wyznaczám dlá JMć Pana Radwańskiégo Dozorcy fabryk Szkoły Głównéy Koronnéy gratyfikacyi Czerwonych Złotych sto, z funduszu na fabryki Akademickié przeznaczonégo. Także

na

1788.
Wrzesień.

na przełożénié tegoż JmćPana Oraczewskiégo donoszącégo że Pan Markowski kosztém funduszu Edukacyinégo doskonalącéy się w Naukach Chirurgii, má zaświadczénié Szkoły Chirurgów Paryzkiéy, iako dáł dowody biegłości swoiéy w téy sztuce, i otrzymáł piérwszość między examinowanymi, a że ténże życzy sobie ieszcze zabawić w Paryżu dlá gruntownieyszégo wydoskónaléniá się, pozwálám mu ieszcze na rok zostać z pénsyą sobie wyznaczoną. Nagradzaiąc zaś mu nakłád, tak na examina, iako też i na instruménta do iego professyi potrzebné, których reiest powinién zaráz Szkole Głównéy przysłać, a za powrotém do niéy in natura okazać, wyznaczám do téy iego pénsyi gratyfikacyi Czerwonych Złotych piędziesiąt. Przytém obliguię JWo Kommissarza i Rektora Szkoły Głównéy, aby przesyłaiąc Markowskiému té nowé łaski Kommissyi na ręce pewnégo iakiégo i obyczaynégo przyiaciela, onégo upraszáł i zobligowáł o atténcyą na obyczaie tego młodégo Ucznia i iego charakter, gdyż w każdéy professyi i spółeczności, bez tych fundaméntów, nie wielé nauka pomágá. Dan w Warszawie dnia 12 Miesiąca Września 1788o Roku. M: Poniatowski Xiąże Prymas. = Z Protokołu Ekonomicznégo Kommissyi Edukacyi Narodowéy wypisano i wydano. = L. S. = Franciszek Zabłocki K. E. N. Protokólista.

Działo się w Warszawie na Sessyi Ekonomiczney Kommissyi Edukacyi Narodowéy Dnia Dwudziestégo Trzeciégo Miesiąca Września, Tysiąc, Siédmset, Ośmdziesiąt Osmégo Roku.

Kommissyá Edukacyi Narodowéy, uznáwszy potrzebę Katedry Literatury, i powierzywszy ią do czasu JmćPanu Fiałkowskiému Vice-Professorowi w Szkole Głównéy Koronnéy, a dotąd w Szkole Przygłównéy naukę Wymowy zastępuiącému, gdy tén Vice-Professór cały iuż teráz na lekcyą Literatury iedynie w Szkole Głównéy má się poświęcić, przydaié mu Złotych Tysiąc sześćset do Pénsyi Vice-Profes-

1788.

fessorskiéy, w nadziei że ténże Vice-Professór usilnością swoią i pilnością w rzeczonéy nauce, a w szczególności w języku łacińskim wydoskónalaiąc Kandydatów i innych Uczniów, zasłuży na dalszé Kommissyi względy. Z Protokółu Ekonomicznégo Kommissyi Edukacyi Narodowéy wypisano i wydano. = L. S. = Franciszek Zabłocki K. E. N. Protokólista.

F. Oraczewski K. E. N. S. G. Pisarz

ROK SZKOLNY

zaczynaiący się dnia 1go Października 1788, a kończący się dnia 1go Października 1789 Roku.

Posiedzénié

Październik. złożoné we Srzodę Dnia 8. Miesiąca Października do zaradzénia i stanowiénia w następuiących punktach

Naprzód: Do czytania Odpowiedzi JO. Xcia Jmci Prymasa na List Szkoły Głównéy z powinszowaniém Imiénin.

Powtóré: Do odczytania reszty Rapportu Delegowanych do poprawy Ustáw i urządzénia Bursy Chirurgów, aby tam tém prędzéy wprowadzić Karność i porządek podług Proiektu Delegowanych.

Potrzécié: Do wysłuchania propozycyi Departaméntu Kandydatów.

Poczwárté: Do wyznaczénia Osób maiących pod Prezydéncyą JWo Rektora wysłuchać Rachunków JX. Prokuratora z Administracyi Kassy i Interessów Ekonomicznych Szkoły Głównéy, od 1go Października 1787, do 1go Października 1788 Roku.

Popiąté:

1788.
Październik.

Popiąté: Do prezéntowania Dyssertacyi o Kunsztcie pisania u Starożytnych, na Posiedzéniu Publicznem dnia 6. Października czytanéy; w célu otrzymania Imprimatur od JW^o Rektora.

Poszósté: Do wyznaczénia Delegacyi do wysłuchania Rachunków JP. Bibliotekarza z Roku 1787. na – 88.

Posiódmé: Do wciągniénia w Protokół Tábelli Nauczycielów Wydziału JXX. Piarów, z Roku 1788 na 1789. od JX. Wąsowskiégo Prowincyała i Rektora przesłanéy.

Poósmé: Sekretarz má honór upraszać JW^o Rektora i Szkoły Głównéy o wyznaczénié gratyfikacyi dlá JP. Ryszkowskiégo zapisuiącégo Akta Szkoły Głównéy od 1^go Kwietnia, do 1^go Oktobra bieżącégo roku.

Podziéwiąté: Do zaradzénia nieporządkowi w Bursach Staryngielskiéy, Jeruzalém i Philosophorum.

Podziesiąté: Wizytatorowie Jéneralni upraszaią Szkoły Głównéy o Zaświadczénié do otrzymania Paténtów na Jeometrów przysięgłych potrzebné iednym, którzy pod czas Wizyty odbywszy examén, pokazali się bydź zdatnymi, i ci są: JP. Jarkowski w Łucku, JP. Marszewski w Żytomirzu Matematyki Professorowie: drugim, którzy odprawili examén przed Delegowanymi od Szkoły Głównéy Professorami Poznańskiémi, JX. Giecym, JPP. Krzewskim i Kostkowskim, i ci są JXX. Żaliński Matematyki, i Stachórski Fizyki Professorowie w Szkołach Wschowskich Zgromadzénia JXX. Cystersów. Zdanié o zdatności examinowanych przesłał JX. Przyłuski na ręce JW^o Kommissarza i Rektora.

Poiedénásté: Ciż Wizytatorowie upraszaią Szkoły Głównéy, aby trzymaiącym po Szkołach dozór Xiążek Eleméntarnych kazała wydać Książki Uczniom uboższym pod czas Wizyty do wzięcia Książek Eléméntarnych gratis, wybranym.

Podwunásté: Prezes Collegii Physici przypomina dáwné Szkoły Głównéy żądanié i potrzebę, aby prosić Prześw. Kommissyi Edukacyinéy, a w szczególności J.O. X^cia Jmci Prymasa, o wyiednanié na Seymie insertionem

in
a

1788.

Październik. in Lib. Metrices Privilegiorum Universitatis, i ztwierdzénie Przywileiu Zygmunta I.

Działo się w przytomności Osób JMo= Felixa Oraczewskiego Kommissarza, Wizytatora i Rektora, Jchmć xxży i Jchmć PP. Józefa Szabla, Andrzeia Radurskiego, Krzysztofa Gdatte, Stanisława Minochiego, Antoniego Popławskiego, Wincéntego Smaczniáskiego, Waleryana Bogdanowicza, Felixa Radwańskiego, Jacha Przybylskiego, Józefa Muszyńskiego, Kantego Krusińskiego, Marcina Fiałkowskiego, i Sebastyana Czochrona Sekretarza.

Po przeczytaniu i podpisaniu Konkluzyy Ostatniego Posiedzénia podług Ustaw, Szkoła Główna uchwaliła, co następuie.

Co do pierwszego: Czytał Sekretarz Odpis J.O.Xcia Jmci Prymasa pod dniem 1. Października z Warszawy, na List od Szkoły Głównéy pod dniem 2d. Września przesłany; ktoryto Odpis znayduie się w Protokole Korrespondéncyi na karcie 120.

2. Co do drugiego: Po odczytaniu reszty Raportu Delegowanych pod dniem 10. Listopáda w przeszłym roku, a na dniu 7. Stycznia w teraźnieyszym umocowanych do poprawy Ustaw i należytego urządzénia Bursy Chirurgów; Szkoła Główna uchwaliła, co następuie. Naprzód: Z dwóch Osób z Rady Szkoły Głównéy wybranych do dozoru porządku, i utrzymywania kárności Bursy Chirurgów, iedna coroh odmieniać się będzie, drugá przy dozorze zostanie, dla obiaśnienia nowo przychodzącéy. Powtóre: Prefekt Bursy sprawiać będzie sukmie dla Chirurgów nie inné, tylko parzyste, z sukna kraiowego w kolorze ciémnym nakrapianym. Potrzécie: Nagrody dla Uczniów pilnych w nauce i obyczaiami zalécanych, będą Xiążki lub Instrumenta do ich profesyi przydatné. Poczwárte: Chirurgowie słuchaiący Lekcyy Szkoły Léharskiéy, maią wolność słuchania Lekcyi Łacińskiego języka w Szkole Przygotowney. Popiaté: Delegowani wprowadzą do Bursy Chirurgów tén sám porządek, iaki w Prolechcie Szkole Głównéy podali, i od Nich iest przyięty. Wreszcie uczynią to wszystko, co do ugruntowa-

nia

1788.
Października.

nia spokoyności, dobrych obyczaiów i pożytku Uczniów Chirurgii z miast Kraiowych na edukacyą do szkoły Głównéy przysłanych, osądza być potrzebné.

Co do trzeciego: Szkoła Główna przychylaiąc się do żądania Departamentu Rejencyi Kandydatów, postanowiła, co następuie. Naprzód: Żeby Departament miał czas podług Rapportu Examinatorów wybranych na dniu 22. Września, wyznaczyć mieysca stałe Kandydatom Roku drugi edukacyi przy Szkole Głównéy zaczynaiącym, i té z maiącémi się wydać propozycyami z nauk na Pisy wydrukować; zaleca Delegowanym, aby złożyli examén tak z Kandydatami, którzy do drugiéy Submissyi maią być przypuszczéni, iako też z przystępuiącymi do Kandydacyi, między Oktawą S. Jana Kantego, wydawszy wprzód obwieszczénié na drzwiach Kollegiów znaydować się maiące. Powtóre: Ponieważ Departament nie może umieścić więcey na pensyi iak pięciu z pomiędzy przystępuiących do stanu Akademickiego, stanowi szkoła Główna, aby Examinatorowie w téy liczbie zalecili naydatnieysze talenta maiące mieć pierwszeństwo w Wyborze Departamentu, ieżeli się z obyczaiami zgodzą.

4. Co do czwartego: Do wysłuchania Rachunków JX. Prokuratora z administracyi Kassy, Interessów Prawnych i Ekonomicznych Szkoły Głównéy od dnia 1go Października 1787, do 1go Października 1788 Roku, pod Prezydencyą JWo Kommissarza, Wizytatora i Rektora, wyznacza Szkoła Główna JP. Przybyłkiego i JP. Radwańskiego, daiąc pomienionym Delegowanym następuiące Zlecenia:

1o Delegowani odbiorą od Sekretarza Szkoły Głównéy Wypis Konkluzyy z Protokółu, ile, kiedy, i komu Szkoła Główna pozwoliła wypłacić z Prokuratoryi?

2o Delegowani wyszczególnią w Rapporcie naprzód wszystkie źródła Dochodów Szkoły Głównéy; powtóre źródła Dochodów Burs; potrzecie źródła Dochodów Borkarn; wymieniaiąc Wsie, Miasta, Domy, Ogrody, i grunta, z których Szkoła Główna Intratę odbiera, ile iéy odbiera? od iakiéy summy? Czy ta Intrata regularnie dochodzi? z którego mieysca i od którego czasu nie dochodzi?

3o

1788.
Październik.

3º Delegowani przeczytaią Rapport przeszłoroczny o Rachunkach Prokuratoryi, dla zainformowania się iaki w Kassie pozostał się Remanent, z jakiego zrzódła? i otworzenia swych myśli w Rapporcie, czego wyciąga porządne utrzymywanie Kassy, Interessów Prawnych i Ekonomicznych.

4º Delegowani osobno położą mieysca, z których ciągnie Szkoła Główna Intratę, a osobno te, z których iey nie odbiera, i od iakiego czasu?

5. Co do piątego: JP. Przybylski Bibliotekarz Szkoły Głównéy prezentował do druku Dyssertacyą o Kunsztcie pisania u Starożytnych dnia 6. Października bieżącego roku na Posiedzeniu publiczném czytaną, i otrzymał Imprimatur od JWº Rektora.

6. Co do szóstego: JP. Radwański delegowany iest do wysłuchania Rachunku JP. Bibliotekarza z Summy Złł. 1.100. od Prześw. Kommissyi na potrzeby Biblioteki wyznaczonéy, z Roku 1787, na – 88.

7. Co do siódmego: Tabellę Nauczycielów Wydziału XX. Piarów z Roku 1788, na – 89. od JX. Waleryana Wąsowskiego Prowincyała i Rektora przesłaną, wciągnąc w Protokół Szkoła Główna zleciła, iak następuie:

Imiona Osób w Zgromadzeniach Nauczycielskich Wydziału XX. Piiarów z Roku 1788, na Rok 1789.

Szkoły Warszawskie.

Pro-Rektor . . . . Teodór Waga.
Prefekt . . . . Teodór Ostrowski.
Professór Fizyki . . Anzelm Zdzeński.
Matematyki . Ignacy Zaborowski.
Wymowy . . Franciszek Siarczyński.
Prawa . . Franciszek Dmochowski.
III. Klassy . . Franciszek, Sienicki.
II. Klassy . . Stanisław Niedzwiedzki.
I. Klassy . . Stefan Sawicki.
Kaznodzieia . . Konstanty Bogusławski.

Szkoły Hełmskie.

Pro-Rektor . . . Konstanty Kłopocki.

Pre-
a

1788.
Październik.

Prefekt - - - - Erazm Sokołowski.
Profesor Wymowy - Jakób Pieniarski.
Matematyki Fryderyk Lintner.
I. Klasy - Józef Wierzbicowski.
Kaznodzieia - Jacek Rogowski.

Szkoły Łowickie.

Pro-Rektor - - - Woyciech Jeliński.
Prefekt - - - Wincenty Zbrożek.
Profesor Wymowy - Zygmunt Szyntler.
Matematyki - Jan Valtheim.
Fizyki - - Wincenty Zbrożek.
I. Klasy - Alexy Kotiuzyński.
Kaznodzieia - Teodozy Rychłowski.

Szkoły Piotrkowskie.

Pro-Rektor - - - Prosper Zarębski.
Prefekt - - - - Łukasz Karabudziński.
Profesor Matematyki - Dyonizy Drozdziński.
Wymowy - - Łukasz Karabudziński.
Fizyki - Kazimierz Tymiński.
II. Klasy - Barnabasz Klein.
I. Klasy - Marcin Gumkowski.
Kaznodzieia - Adam Truczborski.

Szkoły Górskie.

Pro-Rektor - - - Euzebi Ciężadłowski.
Prefekt - - - - Kaietan Kamieński.
Profesor Matematyki Ignacy Smarzewski.
Wymowy - Kaietan Kamieński.
I. Klasy - Jan Roszkowski.
Kaznodzieia - Tymoteusz Jędrzeiowski.

Szkoły Radomskie.

Pro-Rektor - - - Nepomucen Zwan.
Prefekt - - - - Edward Bieniewski.
Profesor Wymowy - Konstanty Wolski.
Matematyki - Damascen Kapaun.
I. Klasy - Adryan Niedobylski.
Kaznodzieia - - Edward Bieniewski.

Szkoły

1788.
Październik.

Szkoły Wileńskie.

Pro-Rektor . . . Zygmunt Linowski.
Prefekt . . . Kaietan Kurowski.
Profesor Wymowy . Kaietan Madaliński.
Matematyki . Adolf Mroczkowski.
I. Klasy . Adam Dąbrowski.
Kaznodzieia . Kaietan Kurowski.

Szkoły Szczuczyńskie.

Pro-Rektor . . . Joachim Karwowski.
Prefekt . . . Jan Zawadzki.
Profesor Wymowy . Ludwik Paprocki.
Matematyki Nepomucen Bażański.
I. Klasy . Józef Zadarnowski.
Kaznodzieia . Raymund Dąbkowski.

Szkoły Łuckowskie.

Pro-Rektor . . . Bogusław Parski.
Prefekt . . . Adolf Chraczyński.
Profesor Wymowy . Augustyn Truskulaski.
Matematyki . Jacek Filipkowski.
I. Klasy . Kazimierz Zacharski.
Kaznodzieia . Adolf Chraczyński.

Szkoły Międzyrzeckie.

Pro-Rektor . . . Dominik Szybiński.
Prefekt . . . Chryzostom Dyleski.
Profesor Wymowy . Tadeusz Gotyński.
Matematyki . Korneli Daniłowicz.
Fizyki . . Samuel Bliziński.
II. Klasy . Józef Trepanowski.
I. Klasy . Maciey Podhorodeński.
Kaznodzieia . . Wawrzyniec Ciecki.

Szkoły Rydzyńskie.

Pro-Rektor . . . Atanazy Komorszkant.
Prefekt . . . Daniel Radomyski.
Profesor Matematyki . Wawrzyniec Raszek.
Wymowy . Hilaryon Zebrowski.
I. Klasy . Ignacy Grabowski.
Kaznodzieia . Paweł Wilczek.

Szkoły

1788.
Październik.

Szkoły Drohickié.

Pro-Rektor - - - - Jakób Olszewski.
Prefekt - - - - Filip Zdziebłowski.
Professór Wymowy - - Leopold Wnorowski.
Matematyki - Piótr Niwiński.
II. Klassy - Ján Koc.
I. Klassy - Piótr Tarsza.
Kaznodzieia - Filip Zdziebłowski.

Szkoły Łomżyńskié.

Pro-Rektór - - - Józef Osiński.
Prefekt - - - - Patrycy Przeczytański.
Professór Wymowy - - Wacław Piotrowski.
Matematyki - Kaietán Turowski.
II. Klassy - Antoni Napiorkowski.
I. Klassy - Mikołáy Práwdzicki.
Kaznodzieia - Waleryán Tafiłowski.

Szkoły Radzieiowskié.

Pro-Rektór - - - Mikołáy Twarowski.
Prefekt - - - Antoni Leszczyński.
Professór Matematyki - Edwárd Krystein.
Wymowy - - Antoni Leszczyński.
I. Klassy - Ambroży Sawicki.
Kaznodzieia - Emmanuel Sztémberg.

X. Waler. Wąsowski P.Z.P.R.W. mp.

8. Co do osmégo: Za podięté práce około porządnégo zapisywaniá Aktów Szkoły Głównéy przez pół roku, wyznaczá Szkoła Główná dlá JP. Xawerégo Ryszkowskiégo gratyfikacyi Złł. 300, i pozwálá Prokuratoryi, aby mu zaráz wydané były.

9. Co do dziéwiątégo: Usilném iest Szkoły Głównéy życzéniém, ażeby Młodzież mieszkaiąca w Bursach ćwiczyła się w boiaźni Bożéy, w naukach, w podlégłości i w przykładnych obyczaiach, i nie było w tych Domach nauce i skromności iedynie poświęconych, żádnéy swawoli, próżniactwa, ani zgiełku. Wiedząc zaś Szkoła Główná iak były zbawiénné początkowych Ustáw przepisy, iak skuteczną wszelkiému nieporządkowi kładły tamę, iak

nakoniec

1788.

Października

nakoniec do obowiązków Religii, miłości Nauk, i uszanowania starszych usposabiały młode serca, zaleca teraźnieyszą Konkluzya wydać Seniorom Bursy staryngielskiey, Philosophorum i Jeruzalem piérniastkowe Statuta, gdziekolwiek się znayduiące. Zaleca także, aby ciż Seniorowie, oprócz dawnych Statutów, wprowadzili do Burs dawne zwyczaie tyczące się policyi, mieli pilną baczność na exekucyą pomienionych Statutów i Zwyczaiów, oraz przykładali dozoru i starania, ażeby w Bursach nie było próżniuiących, swawolnych i gorszących; ale wszyscy mieszkańcy iednali sobie zalety z obyczaiów, skromności i korzyści z Nauk, podług myśli Fundatorów. Co wszystko aby tém dokładniey uskutecznione być mogło, i rzeczone Burse pilnieyszy miały dozór, deleguie Szkoła Główna z Grona swego JX. Wincentego Smaczyńskiego Teologii Doktora i Profesora, i JP. Marcina Piątkowskiego Literatury Profesora, daiąc moc pomienionym Delegowanym wglądania ściśle w obyczaie mieszkańców, i stanowienia tego wszystkiego, co dla honoru Burs i Instrukcyi publicznéy uznaią być potrzebné. Chce przytém Szkoła Główna być uwiadomioną w Rapporcie o rozrządzeniach do tego celu stósownych, które Delegowani dla porządku uczynią, a to niedowłocznie.

Co do dziesiątego: Na fundamencie Rapportu Delegowanych do examinu, o zdatności w Geometryi Praktycznéy JPP Woyciecha Tarłowskiego w Łuchu, Alexego Marszewskiego w Żytomierzu Matematyki Profesorów, którzy złożyli przed Wizytatorem examen; i JXX. Piotra Zalińskiego Matematyki, Floryana Stachórskiego Fizyki w Szkołach Wschowskich Profesorów Cystersów, którzy przed wyznaczonymi do Szkoły Głównéy na dniu 12. Marca bieżącego roku, Poznańskiémi Nauczycielami odprawili examen: pozwolona Szkoła Główna wydać z Kancellaryi Rektorskiey urzędowne świadectwo do pozyskania Przywileiu J. K. Mci na Geometrów Przysięgłych, rzeczonym Profesorom służące maiące.

10.

Co do iedenastego: Szkoła Główna pozwala Trzymaiącym po Szkołach Narodowych dozór Xiążek Elementarnych,

z łaski

1788.
Październik.

z łaski wydać Książki dla Uczniów uboższych, w przytomności Wizytatora od Zgromadzénia wybranych i w Aktcie Wizyty zapisanych: a gdyby ciż Uczniowie Książki Eleméntarné do swoiéy Klassy stósowné iuż kupili, pozwála nawet dané za Książki piéniądze im powrócić.

Co do dwunástégo: Szkoła Główná maiąc w swoiém Archivum Oryginał Przywileiu Zygmunta I. Króla Polskiégo, Akadémii Krakowskiéy w roku 1535 nazaiutrz po S. Wawrzyńcu w Krakowie nadany, a w roku 1725 po Nayświętszéy Pannie Gromniczney oblatowany w Grodzie Krakowskim, zaléciła wyiąc Extrakt pomiénionégo Przywileiu, i pisać do JW. Baczyńskiégo Plenipoténta swégo w Warszawie o uwiadomiénié, czyli tén Przywiléy znáyduie się w Aktach Metryki Koronnéy? Gdyby go tam nie było, postanowiła upraszać J.O. Xcia Jmci Prymasa, o wstawiénié się u Tronu i Skonfederowanych Rzeczypospolitéy Stanów na teraźnieyszym Seymie, aby był potwiérdzony i inserowany in Volumen Legum; pisać oráz do W. JX. Hołowczyca Kanonika Katedralnégo Krakowskiégo o przypominanié J.O. Xciu Jmci Prymasowi ninieyszéy prośby Szkoły Głównéy. Delegowała przytém JX. Kanonika Minockiégo, JX. Bogdanowicza, i JX. Muszyńskiégo, do wyszukania w Archivum śladu, które Osoby z Akadémii w dáwnieyszych czasach używały Przywileiu Zygmunta I.? tudziéż ułożéniá Proiektu do Konstytucyi.

12.

X. Jozef Szabel S. T. D. i P. iako Prezyduiący.
mpp.

Posiedzénié

złożoné w Sobotę Dnia 25. miesiąca Października.

Do zaradzéniá dlá honoru Szkoły Głównéy, żeby się nie dać uprzédzić innym w gorliwości która dziś záymuie cały Naród, i w Offiarach dla dobra Publicznégo, i do umiarkowaniá iaki może dać z siebie przykłád Patryotyzmu oświéconégo Zgromadzénié ludzi, których przeznaczéniém iest oświécać powierzoną sobie młodość Obywatelów wzorami moralności czułéy i czynnéy.

Działo się w przytomności Osób J.Wo Felixa Oraczewskiégo Kommissarza, Wizytatora i Rektora, JchMć XXży

i JchMć

1788.
Październik.

i Jchmć PP. Józefa Szabla, Andrzeia Badurskiégo, Stanisława Minockiégo, Antoniégo Popławskiégo, Wincéntégo Smacznińskiégo, Waleryana Bogdanowicza, Andrzeia Trzcińskiégo, Rafała Czerwiakowskiégo, Jacka Przybylskiégo, Felixa Radwańskiégo, Józefa Muszyńskiégo, Franciszka Scheidta, Kantégo Krusińskiégo, Marcina Fiałkowskiégo, i Sebastyana Czochrona Sekretarza.

Po przeczytaniu i podpisaniu Konkluzyy Ostatniégo Posiedzéniá podług Ustáw, Szkoła Główná uchwaliła, co następuie.

1. Osoby Szkoły Głównéy Koronnéy obowiązáwszy się publicznie i dobrowolnie na dzisieyszéy Sessyi, płacić corok aż do końca dni swoich na potrzeby Oyczyzny popięć od sta z pénsyi ręcznéy; o téy osobistéy Offierze uwiadomiły na tychmiást JO. Xcia Jmci Prymasa iako Konserwatora, Kanclerza i Dobroczyńcę Szkoły Głównéy Listém od przytomnych i nieprzytomnych włásnémi rękami podpisanym, iak następuie:

Jaśnie Oświécony Mości Xiąże Dobrodzieiu!

Niżéy wyrażoné Osoby Szkoły Głównéy Koronnéy, iako Polacy zwołani na dzisieyszą Sessyą przez J.Wo Oraczewskiégo Kommissarza, Wizytatora, i Rektora, zachęcaiącégo w Obwieszczéniu do uczyniéniá Offiary dlá dobra Oyczyzny w tym czasie, w którym zgromadzoné Rzeczypospolitéy Stany, tak gorliwie o iéy bezpieczéństwie zaradzaią, mámy honór uroczyście oświadczyć J.O.W. Xcéy Mci Dobrodzieiowi, iż na téyże Sessyi obowiązaliśmy się publicznie i dobrowolnie, na potrzeby Oyczyzny płacić corok aż do końca dni naszych po pięć od sta z pénsyi ręcznéy, od któréy saméy zależy większéy nás części cała exysténcyá.

Raczysz J.O.W. Xca Mć Dobrodziéy przyiąć łaskawie i przełożyć Prześww. Rzeczypospolitéy Skonfederowanym Stanóm, tę osobistą, podług możności, Offiarę, którą podpisém rąk włásnych ztwiérdzoną, przy wyrażéniu náypowinnieyszégo uszanowaniá i náyczulszéy wdzięczności, dlá Konserwatora i Kanclerza Szkoły Królestwa Głównéy, w ręce J.O.W. Xcéy Mci Dobro-

dzieia

1788.
Październik.

dzieia niesiémy i składámy.

Dan w Krakowie w Domu Jagiellońskim Dnia 25 Października 1788 Roku, na Posiedzeniu Szkoły Głównéy Koronnéy.

Felix Oraczewski K.C.N.S.G.K.R.i W. mpp.
X. Józef Szabel S.T.D. Wyrokow Wiary Prfr. mpp.
Andrzey Badurski M.D. Patologii Prfr. mpp.
X. Stanisław Minocki K.K.K. Procesu Duch. Prfr. mpp.
X. Krzysztof Idatte K.K.K. Języka Grec. Prfr. mpp.
X. Antoni Popławski O.P.D. Prawa Nat. i Polit. Prfr. mpp.
X. Wincenty Smaczniński S.T.D. Pisma S. Prfr. mpp.
X. Franciszek Kolendowicz S.T.D. Moralney Prfr. mpp.
X. Bonifacy Garycki O.P.D. Prawa Rzym. Prfr. mpp.
X. Andrzey Trzciński Fizyki Prfr. mpp.
Rafał Czerwiakowski M.D. Chir. i Sztu. Położ. Prfr. mpp.
Jacek Przybylski Bibl. i Starożyt. Prfr. mpp.
Felix Radwański Mechan. i Hidraul. Prfr. mpp.
Józef Muszyński Kollég. Morał. Vice-Prfr. mpp.
Kahty Kruszyński Kollég. Fizyc. Vice-Prfr. mpp.
X. Józef Bogucicki S.T.D. Hist. Kościel. Prfr. mpp.
Marcin Piatkowski Kollég. Morał. Vice-Prfr. mpp.
X. Sebastyan Czochron O.P.D. Sekr. Szk. Gł. Kor. mpp.

X. Jozef Szabel S.T.D. i P. iako Prezyduiący. mpp.

Posiedzénie

Złożone we Srzodę Dnia 5. Miesiąca Listopáda. Listopád.

do Zaradzéniá i stanowiénia w następuiących punktach.

Naprzód: Do ustanowiénia żeby każdá Mowa, która má być publiczná w Szkołach Przygotownych Krakowskich, była wprzód czytaná Zgromadzéniu Szkolnemu, potém poddaná pod sąd Prezesa Collegii Moralis wráz z Profesorém Literatury, i dopiéro za Ich approbacyą mowioná. W Szkołach zaś Woiewodziałowych, żeby wszędzie były w odpowiedzi Zgromadzéniá, ie-

ślíby

1788.
Listopád.

śliby w publicznych Mowach Nauczycielów lub Uczniów znáydowały się wyrazy nieprzystoyné względém Religii, względém Zwiérzchności, i względém Rządu Kraiowégo.

Powtóré: Do wyznaczénia Delegacyi do wysłuchaniá pod Prezydéncyą JW. Kommissarza i Rektora Raportów Wizytatorskich na dniu 10 Listopáda, i ułożéniá proiektu do Konkluzyi w materyach Szkół Narodowych rezolucyi Szkoły Głównéy potrzebuiących.

Potrzécié: Do wciągniénia w Protokół Tábelli Nauczycielów Szkół Trzemeszyńskich od JX. Kosmowskiégo Opata Trzemeszyńskiégo przysłanéy.

Poczwárté: Do czytaniá Noty JX. Prorektora Szkół Krakowskich.

Popiąté: Do wysłuchaniá Raportu Delegowanych do Examinu Kandydatów, i przypuszczéniá do Submissyi iednych do drugiéy, drugich do piérwszéy.

Poszósté: Do przełożéniá interessu Szkół Kamiénieckich.

Działo się w przytomności Osób JchMćXXży i JchMćPP. Józefa Szabla, Andrzeia Badurskiégo, Krzysztofa Idatte, Stanisława Minockiégo, Antoniégo Popławskiégo, Wincéntégo Smacznińskiégo, Andrzeia Trzcińskiégo, Rafała Czerwiakowskiégo, Jacka Przybylskiégo, Felixa Radwańskiégo, Józefa Muszyńskiégo, Kantégo Krusińskiégo, Marcina Fiałkowskiégo, i Sebastyana Czochrona Sekretarza.

Po przeczytaniu i podpisaniu Konkluzyi Ostatniégo Posiedzéniá podług Ustáw, Szkoła Główná uchwaliła, co następuie.

1. Co do piérwszégo: Szkoła Główná maiąc sobie powierzony od Prześw. Kommissyi Edukacyi Narodowéy Rząd i dozór náybliższy Szkół wszystkich w Koronie, w zamiarze pomnożéniá ich sławy, ocaléniá ich honoru, ugruntowaniá w Narodzie zaufaniá dlá Zgromadzéń Szkolnych, á miłości i szacunku dlá całéy Hierarchii Stanu Akademickiégo; stanowi teraźnieyszą Konkluzyą, ażeby każdá Mowa Szkolná którá má bydź publicznie mówioná, była wprzód czytaná na Sessyi Szkolnégo Zgro-

madzé-

1788. Listopad.

madzénia, i otrzymała Jego approbacyą. Będzie więc wszędy Zgromadzénié w odpowiedzi, ieśliby w publiczney Mowie Nauczyciela lub Ucznia znáydowały się wyrazy nieprzystoynié bądź względém Religii, bądź względém Zwiérzchności. Co do Szkół Krakowskich utrzymuiąc Szkoła Główná prawo Oratoris Tyliciani, który był dáwniéy, a którégo teráz zastępuie mieyscé Professór Literatury w Szkole Głównéy, przypominá i zalécá Zgromadzéniu Szkoły Przygłównéy, stałé wykonywanié dáwnégo obowiązku, aby odczytaną na Sessyi Mowę, oddawało na trzy tygodnie przed Aktém publicznym pod approbacyą tegoż Professora.

2. Co do drugiégo: Do słuchaniá Rapportów Wizytatorskich, pod Prezydéncyą JWo Kommissarza, Wizytatora i Rektora, delégnie Szkoła Główná JX. Popławskiégo, JX. Garyckiégo i JX. Sekretarza. A do ułożéniá proiektu do Konkluzyi w materyach Szkół Narodowych, wzywá Wizytatorów Jéneralnych i razém pomiénioné Osoby.

3. Co do trzeciégo: Tábellę Nauczycielów w Szkołach Trzemeszyńskich Zgromadzéniá JchMć XX. Kanoników Lateranenskich z Roku 1788 na – 89. od JX. Kosmowskiégo Opata Trzemeszyńskiégo do potwiérdzéniá przesłaną, potwiérdzá Szkoła Główná w całości, i wciągnąć w Protokół pozwálá iak następuie.

Tábella Nauczycielów w Szkołach Trzemeszyńskich Zgromadzéniá JXX. Kanoników Lateranénskich do potwiérdzéniá Szkole Głównéy podaná Roku 1788 Dnia 23. Náździernika.

Prefekt JX. Paweł Szreybrowski Jeometra przysięgły.
Professór I. Klassy JX. Woyciech Charzewski.
Wymowy JX. Ján Polski.
Matematyki JX. Paweł Srzeybrowski Jeom. przysięgły.
X. Michał Kosmowski O. Tmp.

4. Co do czwártégo: Z zażaléniém na Osoby z miasta, któré uczą prywatnie w domach dzieci, zmnieyszaią liczbę Uczniów Szkółek Parafialnych, przeszkadzaią Xiążek Eléméntarnych użyciu, nie posyłaią dzieci z pod swoiéy dyrekcyi do Szkół publicznych, a łudząc słábych rodziców, zatrudniaią się Edukacyą do któréy nie są zdatni; odsyła Szkoła Główná Prorektora

Szkół

1788.
Listopád.

Szkół Krakowskich ad quem de jure.

Co do piątégo: Czytanié Rapportu Delegowanych do Examinu Kandydatów z korzyści Nauk; i przyjęcié dáwnieyszych do drugiéy submissyi, a przystępuiących do piérwszéy, odkłádá Szkoła Główná do Prezydéncyi J.W.o Kommissarza i Rektora.

6. Co do szóstégo: JP. Wizytatór Małopolski przełożywszy zażaléniá Prorektora Szkół Kamiénieckich tyczącé się JP. Ciszewskiégo Professora, w téy sprawie odesłany iest do Jurysdykcyi Rektorskiéy.

F. Oraczewski KENSGKR.

Posiedzénié

złożoné w Piątek Dnia 14. Miesiąca Listopáda. do zaradzéniá i stanowiéniá w następuiących punktach.

Naprzód: Do słuchaniá Rapportu Delegowanych do examinu Kandydatów z korzyści Nauk, czytaniá świadectwa Departaméntu Rejéncyi Kandydatów o ich obyczaiach, i przyjęciu dáwnieyszych do powtórnéy submissyi, a przystępuiących do piérwszéy podług Ustáw.

Powtóre: Do czytaniá prośby P. Gieryka Gissera.

Potrzécie: Do słuchaniá Rapportu Delegowanych do zweryfikowaniá Rachunków Collegii Physici z roku 1786 na -87.

Działo się w przytomności Osób J.W.o Felixa Oraczewskiégo Kommissarza, Wizytatora, i Rektora, JchMć XXży i JchMć PP. Józefa Szabla, Andrzeia Badurskiégo, Krzysztofa Idatte, Antoniégo Popławskiégo, Andrzeia Trzcińskiégo, Jacka Przybylskiégo, Felixa Radwańskiégo, Marcina Fiałkowskiégo, Franciszka Scheidta, i Sebastyana Czochrona Sekretarza.

Po przeczytaniu i podpisaniu Konkluzyy Ostatniégo Posiedzéniá podług Ustáw, Szkoła Główná uchwaliła, co następuie.

Co do piérwszégo: Delegowani na dniu 27. Września do examinowaniá z postępku w Naukach tak Kandydatów dáwnieyszych,

1788.
Listopad.

którzy rok doświadczenia przy Szkole Głównéy skończyli, i do powtórnéy Submissyi przyiętymi bydź żądali; iako też przystępuiących do stanu Akademickiego na rok próby, którzy o przypuszczenie do pierwszéy Submissyi dopraszali się; doświadczywszy pierwszych z nauk w Szkole Głównéy dawanych, a drugich z nauk na Szkoły Narodowe przemianych, o ich mocy i zdatności w czasie do Nauczycielskich obowiązków, następuiący przed Szkołą Główną zdali Rapport.

Rapport do Szkoły Głównéy.

O Kandydatach, tak do powtórnéy iako i do pierwszéy Submissyi przystępuiących. na Sessyi Szkoły Głównéy Dnia 14. Listopada 1788. Czytany.

Wyznaczeni od Szkoły Głównéy do examinowania tak do drugiéy iako i do pierwszéy Submissyi przystąpić chcących, nie wchodziliśmy w zapytywanie się, zwłaszcza nowo przystępuiących, o Metryki, o listy Rektorów Wydziałowych, zostawuiąc to Departamentowi nad Kandydatami; ale w samym tylko celu poznania stopnia ich korzyści z nauk, złożyliśmy Examen, ten Dnia 27. Października zaczęty, 28. zakończył się. Liczba ubiegaiących się do drugiéy Submissyi, 8; do drugiéy 9 wynosiła.

Tabella następuiąca wyszczególnia tych wszystkich: a przytaczone zdanie o każdego korzyści z nauk Kandydatom stanu Nauczycielskiego istotnych, okazuie stan ich zdatności.

Do Powtórnéy Submissyi

Pensyonowani.

		Lata.	Mech.	Algieb.	Geome.	Matem.	Fizyk.	His. Nat.	Moral.	Litera.
Bartłom. Szulecki	z W. Płock.	24.	dobry	niestuchał	niestuchał	dobry	dobry	dobry	mierny	dobry.
Xawery Rzeżowski	- Wileń.	21.	niestuc.	słaby	mierny	mierny	nadmier.	bard. dob.	dość dob.	mierny.
Kanty Jastrulski	- Kraj.	20.	niestuc.	mierny	mierny	mierny	dobry	dobrze	dość dob.	bard. mier.

Niepensyonowani.

Wincen. Szczepański	- Sendo.	20.	niestu.	niestu.	niestu.	mierny	dobry	dobry	dobry	słaby.
Jan Rycharski	- Mazow.	24.	niestu.	niestu.	niestu.	bardzo mały	dobry	nic nieu.	mierny	dość dob.

1788.
Listopad.

		Lata	Mecha.	Algiebra	Geometr.	Matem.	Fizyka	Hist. Natu	Moralna	Literat.
Franciszek Tecław	z W. Chełmin.	25.	nic nieumie	niesłuchał	niesłuch.	mierny	dobry	mierny	mierny	mierny.
Felix Kurkowski	- Sieradz.	21.	niesłuch.	niesłuc.	niesłuc.	słaby	wydzie	mierny	mierny	mierny.
Michał Suinecki	- Kalisk	31.	niesłuc.	niesłu	nic nieumie i strytmetyk.	nic nie umie.	mierny	słaby	bez Loiki w myślen. i mówien.	niesłuchał.

Do Piérwszéy Submissyi.

Ignacy Lisiecki	z W. Podols.	23.	niesłuc.	niesłuch	niesłu.	w Matem nadmier.	bardzo dobry.	niesłu.	dobry	dobry.
Franci. Borówka	ze Slązka	21.	niesłu.	niesłu.	niesłu.	bar. dobry	bar. dobry	niesłu.	mier. dobr	dobry.
Karól Tylman	z Łęczyc.	21.	niesłu.	niesłu.	niesłuc.	bar. mier.	dobry	niesłu.	dobry	dobry.
Gabryel Karpiński	z Sieradz.	21.	niesłuc.	niesłu.	niesłu.	bar. mier.	dobry	niesłu	dobry	mierny.
Bartł. Kossakowski	z Lubelz.	22.	słaby	niesłu.	niesłu.	má talent	dość dobr.	niesłu.	dobry	mierny.
Łukasz Górkowski	z Ruskie	23.	niesłu.	niesłu.	niesłu.	bar. mier.	dość dobry	niesłu.	dobry	mierny
Stanisł. Kosmeli	ze Slązka	20.	niesłu.	niesłu.	niesłu.	niesłu.	dość dobry	niesłu.	dobry	ciężką má wymowę. mierny.
Antoni Modliński	z Mazow.	18.	niesłu.	niesłu.	niesłu.	niesłu.	niesłu.	niesłu.	mierny ale má chęć	mierny.
Jakób Walichowski	ze Slązka	23.	niesłu.	niesłu.	niesłu.	prawienie	mierny	niesłuc.	mierny	nic nie umie.

1. Stąd okazuie się, że stósownie do pożytku odniesionégo, na trzy Klassy podzieléni bydź mogą. Z przystępuiących do powtórnéy Submissyi zdaniém powszechnieyszém za dobrégo uznany iest Bartłomiéy Szulecki; za miernych Szczepański, Jaskulski, Referowski, Rycharski, Kurkowski, Tecław. Suineckiégo zaś, który znaleziony był nie tylko bez takiéy w naukach korzyści, iakiéy spodziewaćby się potrzeba było po osobie do Kandydacyi Stanu Nauczycielskiégo dobrowolnie przystępuiącéy, bez żądania żadnéy pénsyi, ale który do tych czas ieszcze na iedną z przepisanych lekcyy ciągle nie chodzi, na inné zaś cale nic, a do tego, który zdaie się także bydź upośledzionym w naturalnéy porządnégo myślénia Loice, co iest niemałą wádą w Nauczycielu. Na reszcie, który liczy iuż 31 lát życia swoiégo, ieżeliby się zdało Szkole Głównéy uwolnićby go można od Kandydacyi do Stanu Nauczycielskiégo.

2. Z przystępuiących do piérwszéy Submissyi, za dobrych znaleziéni są: Lisiecki, Borówka, Tylman. Za miernych: Kossakowski, Karpiński, Górkowski, Kosmeli, Modliński. Za niezdatnégo: Walichowski.

Ponieważ zaś między przystępuiącymi iest dwóch rodém ze Slązka, maiących tam do tych czas Rodziców lub Krewnych swoich, z któréy Prowincyi, iako pod obcém będącéy panowaniém, powrót ich do Polski lub miészkanié, a zatém usługi przy Edukacyi publicznéy w Kraiu

naszym,

1788. Listopád.

naszym, mogłyby bydź niepewné. Dlá czego zdaie się Examinuiącym, aby ciż rodém ze Slązka lub z Kordonu kiedykolwiek przystępuiący, mieli za sobą zaręczénié od którégo z Obywatelów Kraiu naszégo; aby Szkoła Główná była tym sposobém zapewnioną o niezawodném, gdy się iuż usposobią, uczéniu z powinności lát przepisanych.

Wyznaczénié pénsyy zostawuią Examinuiący Departaméntowi, którému rząd nad Kandydatami iest oddany. = A. Popławski iako Examinatór z moralnéy. M. And. Trzciński Prfr Fizyki iako Examinatór mpp. Felix Radwański Examinatór z mechaniki mpp. F. Scheidt Examinator z Chemii i Historyi Naturalnéy. Ján Kanty Krusiński Examinatór z Arytm. i Geometryi mpp. Marcin Fiałkowski z Literatury Examinatór zdaiący sprawę mpp.

A ponieważ obyczaie z nauką nieoddzielnie zalécać powinny ludzi użytymi bydź maiących do usługi publicznéy, ilé że nauka bez obyczaiów náyszkodliwszé za sobą zwykła prowadzić skutki, przeto Departaménт Rejéncyi Kandydatów, którému przez Rezolucyą Prześw. Kommissyi Edukacyi Narodowéy, pod dniém 14 Marca bieżącégo roku całá policyá i dozór nad powołanymi do Nauczycielstwa iest poruczony, maiąc sobie wprzód kommunikowané Examinatorów zdanié o stopniu umieiętności Kandydatów, uwiadomił Szkołę Główną o przystępuiących, iako przed stawiéniém się na examén, wszyscy wykónali przepisy Ustáw; dáwnieyszym zaś oddáł świadectwo dobrych obyczaiów w następuiącéy Osnowie:

Działo się na Sessyi Departaméntu Rejéncyi Kandydatów Stanu Akademickiégo przy Szkole Głównéy Koronnéy w Piątek Dnia 7. Miesiąca Listopáda 1788 Roku. = Departaménт Rejéncyi Kandydatów miáwszy sobie kommunikowané Zdanié JchMć Examinatorów Delegowanych od Szkoły Głównéy, do doświadczénia postępku w Naukach Kandydatów rok drugi Instrukcyi przy Szkole Głównéy zaczynaiących, i zdatności Osób do przyięciá Kandydacyi nauczycielskiéy w Roku Szkolnym zaczętym prezéntuiących się, uznáł za istotny warunek przypuszczania do Submissyi Ludzi na przyszłych Nauczycielów przeznaczanych, ażeby do zaléty ich applikacyi i mocy w Naukach, nieodstępnie łączoná była zaléta ich dobrych obyczaiów, i postanowił z teraźnieyszéy Sessyi oddać przed Szkołą Główną ninieyszé świadectwo PP. Kan-

dyda-

1788.
Listopad.
2.

Oydatom do powtórnéy Submissyi przystępuiącym, toiest: pp. Bartłomieiowi Szulechiému, Wincentému Szczepańskiému, Kantému Jaskulskiému, Xawerému Rejfferowskiému, Janowi Rychárskiému, Felixowi Kurkowskiému, i Marcinowi Sectawowi, iako uszy. say złożyli swoiéy Rejencyi podług Ustáw Prześw. Kommissyi Edukacyi Narodowéy, Metryki i Swiadectwa Nauki i Obyczaiów od Zwierzchności iakiéy podlegali, przed przyięciém Stanu Akademickiego, a sprawowali się przez cały rok próby Kandydacyi, ile okazuią Rapporta miesięczne, i bliższy Dozorca Kandydatów zaręcza, stósownie do przepisów stanu swego. Sam tylko P. Michał Swinecki ani Metryki, ani Swiadectwa podług Ustáw nie złożył, lecz pomimo to, nic nie ma Departament ważnego, coby obyczaiom iego przez siebie uważanym mógł zarzucić. Co się zaś tyczy Osób, które chcą przyięcia Stanu Akademickiego stawiły się do zwykłych examinów, i teraz ubiegaią się do czynienia pierwszéy Submissyi, tym Departament nie może dać Swiadectwa obyczaiów swém Imieniém, iako dotąd ieszcze od Iego władzy niedependuiącym, prócz doniesienia Szkole Głównéy, że wszyscy prowadzili się Swiadectwa Ustawami wskazane, i na teraźnieyszéy Sessyi Departamentowéy, do Aktów Rejencyi przytaczone w porządku iak następuie: X. Ignacy Lisiecki złożył wraz z Metryką list Wizytatora Szkół Koronnych Rku 1783 do Rektora Szkół Kamieniechich zalecaiący w nim postrzeżony talent podczas Wizyty, i obowiązuiący rzeczonego Rektora przysłania go do Krakowa, kosztem Kassy Prześw. Kommissyi, ieżeliby trwał w oświadczonéy chęci przyięcia Stanu Akademickiego. Nadto tenże X. Lisiecki uroczyste Swiadectwo Nauki i Obyczaiów od Zgromadzenia Szkół Kamieniechich; Swiadectwo Obyczaiów przez czas mieszkania swego w Krakowie od Jm. Prorektora Szkół Przygotowanych, i Formaty in Ordinibus Minoritus od Officium tuteyszego. P. Franciszek Borówka wraz z Metryką złożył rekomendą dobrych obyczaiów daną od WW. Jchmciów pp. Józefa Małolskiego Rejenta Kancellaryi Ziemskiéy, i Augustyna Korytowskiego Rejenta Kancellaryi Grodzkiéy Krakowskiéy od lat dwóch w domu tych Obywatelów zostaiąc dobrze znany, i Swiadectwo od Jm. Zachimowskiego Prefekta Seminarium Zamkowego, zeznaiącego, że dawnieysze Swiadectwa rzeczonego P. Borówki zaroniuszy, przypomina ie sobie że były chwalebne, i że znay-

Obywat

1788.
Listopad.

dywał tegoż P. Borówkę, przez czas miészkaniá iego w Seminarium z obyczaiami bez nagany. P. Karól Tylman złożył list rekommendacyyny do J.W. Kommissarza Rektora z świadectwém o traktowanych Naukach, i obyczaiach dobrych od JX. Prorektora Szkół Łęczyckich, metrykę w krótce złożyć przyrzéká. P. Bartłomiéy Kossakowski złożył wráz z Metryką wypis swoiéy Submissyi podług ustáw przy Wydziale uczynionéy z Xięgi Submissyi Kandydatów z Wydziału Małopolskiégo do Szkoły Głównéy wysyłanych od Zgromadzéniá Szkół Lubelskich wydany. P. Gabryel Karpinski złożył wráz z Metryką świadectwo Nauki i obyczaiów od Zgromadzéniá Szkół Piotrkowskich; i drugié od JX. Prorektora Szkół Przygłównych, z czasu bawiéniá się przy tychże Szkołach w Klassie VI. P. Łukász Gorkowski przyrzékaiący w krótce złożyć Metrykę, złożył świadectwo Nauki i obyczaiów od Zgromadzéniá Szkół Żytomiérskich, tudzież zaświadczénié, iako przykładnie sprawował funkcyą Nauczyciela Szkoły Parafialnéy Ordynackiéy w Warszawie. X. Andrzéy Kosmeli złożył wráz z Metryką Formatę in Minoribus z Dyecezyi Wrocławskiéy, dobré iego obyczaie supponuiącą. X. Antoni Modliński złożył świadectwo Nauk traktowanych, i Sodalitatis Marianae od Szkół Slązkich Leobszowickich; świadectwo dobrégo sprawowaniá się przez ostatni rok miészkaniá w Seminarium Akadémicko-dyecezalném od JX. Rydulskiégo Prefekta tegoż Seminarium podpisané, i Formatę in Minoribus. P. Jakób Walichowski złożył bez Metryki świadectwo Nauki miernéy; ale obyczaiów nienagannych, od Zgromadzéniá Szkół Przygłównych. = Wypisano i wydano z Protokółu Departaméntu Rejéncyi Kandydatów Stanu Akadémickiégo przy Szkole Głównéy Koronnéy. = Jacek Przybylski Bibliotekarz S. G. Trzymaiący Pióro w Dep. R. K. S. A. mpp.

3. Po wysłuchaniu takowégo Rapportu Examinatórów i oraz świadectwa Departaméntu o Kandydatach Stanu Akademickiégo, porównawszy ściślé zalétę Nauk z zalétą obyczaiów, przyięła Szkoła Główná większością głosów do powtórnéy Submissyi Bartłomieia Szulechiégo, Wincéntégo Szczepańskiégo, Kantégo Jaskulskiégo, Xawerégo Referowskiégo, Jána Rycharskiégo Felixa Kurkowskiégo, i Franciszka Tecława, wyznaczaiąc dlá nich w tym porządku mieysca stałé. Przyięła znowu do pierwszéy

1788.
Listopad.

wszéy Submissyi Borówkę Franciszka, Górkowskiego Łukasza, Karpińskiego Gabryela, Kosmelego Stanisława, Kossakowskiego Bartłomieia, Lisieckiego Ignacego, i Tylmana Karóla, którzy na tén rok próby zapisuią się porządkiém Alfabetu, maiąc dopiéro po roku doświadczéniá w miarę zasługi otrzymać mieysca stałé. Tak piérwsi iako i drudzy uczyniwszy w Obecności Szkoły Głównéy uroczysté przyrzeczénié podług Ustáw, każdy z nich w szczególności dáł manum stipulatam J.W.^{ni} Kommissarzowi, Wizytatorowi, i Rektorowi, po którym obrządku wszyscy są zapisani w osobnym Protokóle Kandydatów Stanu Akademickiego przy Szkole Głównéy edukuiących się, z wyrażéniém ich wieku, Oyczyzny, lát w Stanie Akademickim, i Wydziału, w którym po skończonéy edukacyi prácować obowiązali się dobrowolnie.

Co do drugiégo: Szkoła Główná wysłucháwszy prośby P.^{a} Gieryka Gissera, zléciła Delegowanym do Rachunku Drukarni, aby porozumiáwszy się z jéy Prefektém, informowali Szkołę Główną na innéy Sessyi, ieśliby ténże P. Gieryk mógł mieć iaką robotę, i utrzymywaniá się sposób przy Drukarni.

2.

Co do trzéciégo: Czytanié Rapportu Delegowanych do zweryfikowania Rachunków Collegii Physici, innému czasowi zostawioné.

F. Oraczewski KENSGMR
W

Posiedzénié

złożoné w Niedzielę Dnia 23 Miesiąca Listopáda.

Do czytaniá Rapportów Wizytatorskich.

1. Lubo zastałém tu zwyczáy czytaniá Rapportów Wizytatorskich przed wyznaczoną Delegacyą, gdy iednak iest wyraźná Ustawa Prześw. Kommissyi w Rozdziale IV artykule 26 w tych słowach:= Tym kształtém ułożoné doniesiénié za powrotém swoim przeczytá na Obradzie Szkoły Głównéy. &c. = Która Ustawa skrácá nawet prácę powtórnégo posiedzéniá Szkoły Głównéy mogącéy zaráz rezolwowáć materye stósownie do informowaniá Wizytatorów. Z tych powodów składám Sessyą na dzień 23 Listopáda, na godzinę dziesiątą z rana. Że zaś ta Sessyá dłuższégo czasu potrzebuie, obiérám na nię dzień Niedzielny Lekcyóm nie-

prze-

1788. Listopád.

przeszkadzaiący. Ranná zalimituie się o dwónástéy, dlá wygody wszystkich: lecz tego samégo dnia Kontynuować się będzie od w pół do trzéciéy do szóstéy po południu. = Felix Oraczewski K. E. N. S. G. K. R. i W.

Działo się w przytomności Osób J. W. Felixa Oraczewskiego Kommissarza, Wizytatora, i Rektora, JchMć XXży i JchMć PP. Józefa Szabla, Stanisława Minockiégo, Antoniégo Popławskiégo, Wincéntégo Smacznińskiégo, Andrzeia Trzcińskiégo, Jacka Przybylskiégo, Rafała Czerniakowskiégo, Wincéntégo Schastera, Kantégo Krusińskiégo, Marcina Fiałkowskiégo, i Sebastyana Czochrona Sekretarza.

Po przeczytaniu i podpisaniu Konkluzyy Ostatniégo Posiedzéniá podług Ustáw, Szkoła Główná uchwaliła, co następuie.

Szkoła Główná wysłucháwszy na trzech Posiedzéniach
2. Dnia 23 i 27 Listopáda, Doniesień JP. Kantégo Krusińskiégo Wizytatora Szkół Prowincyi Małopolskiéy ze wszystkich zlécén tak od Prześw. Kommissyi iako też Szkoły Główney Jému danych, oráz ze wszystkich dzieiów Wizyty Jéneralnéy przez niego odprawionéy, zaléciła wybrać z nich punkta ważnieyszé, zarady, opieki, lub powági Prześw. Kommissyi potrzebuiącé, i złączywszy ié z punktami wybrać się maiącémi z Doniesień Wizytatora Szkół Prowincyi Wielkopolskiéy, ułożyć z tego wszystkiégo Rapport do Prześw. Kommissyi o Wizycie Szkół Narodowych w Koronie.

F. Oraczewski K. E. N. S. G. K. R. i W.

Posiedzénié

Grudzień.

złożoné w Poniedziałek Dnia 1. Miesiąca Grudnia do zaradzéniá i stanowiéniá w następuiących punktach.

Naprzód: Do oddaniá Paténtów od Prześw. Kommissyi przysłanych Osobóm którym należą, i do zapisaniá w Protokóle ich rozdaniá.

Powtóré: Do odebraniá kluczy od Archivum złożonych u JX. Bogdanowicza, i do oddaniá ich kómu należy, podług dyspozycyi Prześw. Kommissyi.

Potrzécié: Do złożéniá Tábelli Nauczycielów w Szkołach Bázyli-

1788.
Grudzień.

zyliańskich z Roku 1788 na - 89, od JX. Prowincyała przysłaney.

Poczwárté: Do czytaniá Rapportu Wizyty Jeneralnéy Szkół Prowincyi Wielkopolskiéy na Obrádzie Szkoły Głównéy podług Ustáw.

Działo się w przytomności Osób Radę Szkoły Głównéy Koronnéy składaiących: JWo Felixa Oraczewskiégo Kommissarza, Wizytatora i Rektora, Ichmć XXży i Ichmć PP. Józefa Szabla, Andrzeia Badurskiégo, Stanisława Minockiégo, Antoniégo Popławskiégo, Józefa Bogucickiégo, Wincéntégo Smacznińskiégo, Andrzeia Trzcińskiégo, Rafała Czerwiakowskiégo, Jacka Przybylskiégo, Józefa Muszyńskiégo, Marcina Fiałkowskiégo, Kantégo Krusińskiégo, i Sebastyana Czochrona Sekretarza.

Po przeczytaniu i podpisaniu Konkluzyi Ostatniégo Posiedzénia podług Ustáw, Szkoła Główná uchwaliła co następuie.

1. Co do piérwszégo: JWy Kommissarz, Wizytatór i Rektór oddał Paténta od Prześw. Kommissyi Edukacyi Narodowéy na swoié ręce przysłané Osobóm w tegorocznym Etacie na Urzędy wyznaczonym; toiest: JX. Andrzeiowi Trzcińskiému Professorowi Fizyki, na Prezesa Collegii Physici; i JX. Sebastyanowi Czochronowi Oboyga Prawa Doktorowi, na Prefekta Archivi.

2. Co do drugiégo: JX. Czochron Prefekt Archivi odebrał dwa klucze od Archivum na Sessyi złożoné podług Konkluzyi Szkoły Głównéy, pod dniém 23. Listopáda.

3. Co do trzéciégo: Tábellę Nauczycielów w Szkołach powiérzonych Zgromadzéniu Ichmć XX. Bazyliianów z Roku 1788 na 1789 od JX. Rogowskiégo Prowincyała Koronnégo, i JX. Ważyńskiégo Prowincyała Litewskiégo przysłaną, wpisać w Protokół Szkoła Główná zaléciła iak następuie.

Osoby do Rządu Szkół Zgromadzéniu XX. Bazylianów Prowincyi Koronnéy poruczonych i do Publicznych Lekcyy na rok Szkolny w ninieyszym 1788 zaczęty zarządzoné.

W Szkołach Włodzimiérskich Prowincyi Litewskiéy.

Prefekt i Professór Fizyki JX. Julian Antonowicz.
I. Klassy JX. Makary Gibiński.

II. Klassy

1788.
Grudzień.

II. Klasy Xt. Jason Giedroic.
Wymowy Xt. Hilaryon Chmielowski.
Matematyki Xt. Józafat Stobocki.
Moralney Xt. Ambroży Kalinowski.
Kaznodzieia Xt. Aureli Sulatycki.

W Szkołach Owruckich.

Prefekt Xt. Klemens Wesołowski.
Profesor I. Klasy Xt. Atanazy Malicki.
Wymowy Xt. Hilarion Lelawski.
Matematyki i Fizyki Xt. Anatoli Sadowski.

W Lubarskich.

Prefekt Xt. Flawian Petryński.
Profesor I. Klasy Xt. Pawlin Kaliński.
Wymowy Xt. Erazm Miłachowski.
Matematyki Xt. Atanazy Niedzielski.
Fizyki Xt. Józef Stroynowski.

W Ostrogskich.

Prefekt Xt. Paweł Kuczewski.
Profesor I. Klasy Xt. Gracyan Krubski.
Wymowy Xt. Marcell Dyczałowski.
Matematyki Xt. Marcin Skibiński.
Fizyki Xt. Innocenty Kostiukiewicz.

W Humańskich.

Prefekt Xt. Jason Korzeniewicz.
Profesor I. Klasy Xt. Dalmat Browiński.
Wymowy Xt. Gracyan Lityński.
Matematyki i Fizyki Xt. Pachomi Lewicki.

W Darskich.

Prefekt i Prof. Wymowy Xt. Józafat Janicki.
I. Klasy Xt. Teodozy Olszański.
Matematyki Xt. Szymon Bilinkiewicz.
Fizyki Xt. Hieronim Wistouch
Substytut do Wymowy Xt. Serapion Pizychi.

W Szarogrodzkich.

Prefekt Xt. Łukasz Sulżyński.
Profesor I. Klasy Xt. Teodozy Tokarski.
Wymowy Xt. Patrycy Konceiwicz.

Mate.

1788.
Grudzień.

Matematyki JX. Ampliat Szelechowski.
Fizyki JX. Jacek Hromaczewski.

W Kaniowskich.

Prefekt, Prfr Fizyki i Matematyki JX. Adrián Sławiński.
I. Klassy JX. Stanisław Tuczapski.
Wymowy JX. Augustyn Przybylski.
Substytut JX. Hieronim Huryn.

Co do czwártégo: Szkoła Głowna wysłuchawszy na trzech Posiedzéniach dnia 1. 5. i 9. Grudnia, Doniesień JX. Józefa Muszyńskiégo Wizytatora Jeneralnégo Szkół Prowincyi Wielkopolskiéy o Wizycie przez niego odprawionéy, zaléciła wybrać z nich punkta ważnieysze zarady, opieki, lub powági Prześw. Kommissyi potrzebuiącé, i złączywszy ié z punktami iuż wybranémi z Doniesień Wizytatora Szkół Prowincyi Małopolskiéy, ułożyć z tego wszystkiégo Rapport do Prześw. Kommissyi o Wizycie Szkół Narodowych w Koronie.

F. Cracewski M.E.N.S.G.M.Kor.

Posiedzénié

złożoné w Sobotę Dnia 20. Miesiąca Grudnia do zaradzéniá i stanowiéniá w następuiących punktach.

Naprzód: Ponieważ Szkoła Głowna w roku przeszłym osądziła za rzecz potrzebną, aby z grona swégo miała Lustratora Dóbr, i tén urząd na rok JX. Garyckiému powierzyła, do wysłuchaniá informacyi tegoż Lustratora, co w tym roku zrobił, co względém Łobzowa z Rządém Wielkorządzkim umówił? A że konkluzyá Szkoły Głównéy, do roku tylko tén urząd teraznieyszému Lustratorowi powierzyła, porządek wyciągá, żeby stósownie do niéy, albo z informacyi Lustratora uznaiąc pilność w dopełniéniu obowiązków potwierdzić Go na drugi rok, lub podług zdaniá Szkoły Głównéy, do wybraniá przystąpić, i oráz ustanowić, aby Lustratorowie nie Osobom Szkoły Głównéy w szczególności; ale na Sessyach zdawali sprawę z czynów wszelkich wypádaiących z urzędu.

Powtóré: Do czytaniá Noty JP. Szmidta.

Potrze-

1788.
Grudzień.

Potrzécié: Do doniesiénia Szkole Głównéy, że JP. Fiałkowski z Kollegium Moralnégo, i JP. Czerniakowski z Kollegium Fizycznégo, ofiaruią się czytać Dyssertacye na S. Stanisław.

Poczwárté: Do ustanowiénia na prośbę Zgromadzén Stanu Nauczycielskiégo przez Wizytatora podaną, aby w piérwszym Kaléndarzyku Akademickim, czyli w Rejestrze Uczniów pilnieyszych, nie tylko Ci byli drukowani, którzy w zeszłym roku, ale i Ci, którzy w dáwnieyszych latach od samégo początku, Medalami Diligentiae z Daru J. K. Mći są zaszczycéni.

Popiąté: Do czytania prośby Professorów Szkół Przygłównych Krakowskich.

Działo się w przytomności Osób Radę Szkoły Głównéy Koronnéy składaiących, iak następuią: JWy Felix Oraczewski Kommissarz Edukacyi Narodowéy, Wizytatór i Rektor, JchMć XX. i JchMć PP. Józef Szabel, Antoni Popławski, Wincénty Smaczniński, Jacek Przybylski, Rafał Czerniakowski, Kanty Krusiński, Marcin Fiałkowski, Józef Muszyński, i Sebastyán Czohron Sekretarz.

Po przeczytaniu i podpisaniu Konkluzyy Ostatniégo Posiedzénia podług Ustáw, Szkoła Główná uchwaliła co następuie.

1. Co do piérwszégo: Wysłuchanié informacyi Lustratora Dóbr Szkoły Głównéy, co w tym roku zrobił, i co względém Łobzowa z Rządém Wielkorządzkim umówił? nadto potwiérdzénié tegoż Lustratora na rok drugi lub przystąpiénié do wybraniá, odłożyła Szkoła Główná na náypiérwszé Posiedzénié po Swiętach.

Co do drugiégo: Szkoła Główná przeczytáwszy memoryał
2. JP. Szmidta, proszącégo o fundusz utrzymywaniá się w tym roku, i wyznaczénié mieyscá w Szkołach na przyszły, radzi mu udać się z pomiénionémi żądaniami do wyższéy Zwiérzchności, przez którą od Stanu Nauczycielskiégo został oddalony. Ostrzéga Go przytém, aby nie używał dotąd imiéniá Akademika, póki nie iest Akadémikiém.

3. Co do trzeciégo: JP. Czerniakowski z Kollegium Fizycznégo, i JP. Fiałkowski z Kollegium Moralnégo, oświádczyli

1788.
Grudzień.

li się czytać Dyssertacye w Maiu na Publiczném Posiedzéniu Szkoły Głównéy, z okoliczności Imiénin Nayiaśnieyszégo Pana; które oświadczénié Szkoła Główná mile przyięła.

Co do czwártégo: Szkoła Główna przychylaiąc się do
4. żądania Zgromadzéń Stanu Nauczycielskiégo, pozwala drukować w Zbiorze Uczniów pilnieyszych, nie tylko tych co w zeszłym roku, ale i owych, co w dawnieyszych latach od samégo początku Medalami Diligentiae z Daru J. K. Mći zaszczyceni byli.

Co do piątégo: Czytaná była Nota Zgromadzénia
5. Szkół Przygłównych Krakowskich, wymáwiaiącégo się od utrzymywania wspólnégo stołu, na wzór innych Zgromadzéń, iuż niedostatkiém naczyń stołowych i wygodnégo mieysca do iedzénia, iuż boiaźnią nadwerężénia spokoyności przez stół wspólny, iuż innémi zawádami i trudnościami; upraszaiącégo zatém Szkoły Głównéy o wstawiénié się do Prześ. Kommissyi, aby od Ustáw i Rezolucyy w téy mierze zapádłych, mogło bydź uwolnioné. Szkoła Główná maiąc sobie powierzony náybliższy dozór exekucyi Ustáw, na Szkoły Narodowé przepisanych, nié może dać pomiénionému Zgromadzéniu innéy odpowiedzi, tylko stósowną do tychże Ustáw i Rezolucyy: a wstawiaiąc się u Prześw. Kommissyi iedynie za tymi, którzy w ich dopełniéniu daiąc przykład innym, iednaią dlá siebie względy; zalécá powtórnie Zgromadzéniu Szkół Krakowskich, utrzymywanié wspólnégo stołu i miészkaniá w jednym domu. Co się tycze naczyń do wygody, té są w złożéniu pod kluczém Osób Szkoły Głównéy, skoro Zgromadzénié żądać ich będzie, wydané mu będą.

F. Oraczewski WKM
S. Gł. Ks.

Rok Ery Chrześciiańskiéy 1789.
Styczeń.

Posiedzénié

złożoné w Piątek Dnia 9. Miesiąca Stycznia.
do zaradzénia i stanowiénia w następuiących punktach.

Naprzód: Do oddania Paténtu na Sekretarza Collegii moralis, podług woli Prześw. Kommissyi.

Powtóré:

1789.
Styczeń.

Powtóré: Do wysłuchaniá i przyięciá Rapportu do Prześw. Kommissyi o Wizycie Szkół Narodowych w Koronie, który z Rapportów Wizytatorskich imieniém Szkoły Głównéy Sekretarz zebrał i ułożył.

Działo się w przytomności Osób Rady Szkoły Głównéy Koronnéy składaiących, iak następuią: JWć Felix Oraczewski Kommissarz Edukacyi Narodowéy, Wizytator i Rektor, Jchmć Xx. i Jchmć PP. Józef Szabel, Krzysztof Zdatte, Antoni Popławski, Bonifacy Garychi, Wincenty Smaczniński, Józef Bogucicki, Andrzéy Badurski, Rafał Czerniachowski, Józef Muszyński, Marcin Piatkowski, Karty Krusiński, Józef Januszewicz, i Sebastyán Czochron Sekretarz.

Po przeczytaniu i podpisaniu Konkluzyy ostatniego Posiedzenia podług ustaw, Szkoła Główná uchwaliła co następuie.

1. Co do pierwszego: JW. Kommissarz, Wizytator i Rektor złożył Patent na Sekretarza Collegii Moralis dla JP. Januszewicza, który przez delikatność oświadczył się czekać dalszéy dyspozycyi Prześw. Kommissyi względem tegoż Patentu.

2. Co do drugiego: Szkoła Główná wysłuchawszy Doniesień Wizytatorow na Obradzie podług Ustaw, ufaiąc Sekretarzowi, zgodziła się większością głosów, aby następuiący Rapport o Wizycie Szkół Koronnych, z Rapportów Wizytatorskich przez Sekretarza zebrany i ułożony imieniém Szkoły Głównéy, na ten raz tylko Wizytatorom był czytany i zrestany Prześw. Kommissyi bez czytaniá powtórnego na Sessyi:

Rapport do Prześw. Kommissyi Edukacyi Narodowéy o Wizycie Szkół Narodowych w Koronie, od Szkoły Królestwa Głównéy Akademii Krakowskiéy 1788.

Wysłani od Szkoły Głównéy Wizytatorowie: Xt. Muszyński Vice-Profesor Kollegium Moralnego do Szkół Prowincyi Wielkopolskiéy, Poznańskich, Kaliskich, Trzemeszyńskich, Wschowskich, Pińczowskich, Kieleckich, Warszawskich, Płockich, Łęczyckich, Rawskich, Puttuskich, Węgrowskich,

Lew.

1789.
Styczeń.

Lowickich, Piotrkowskich, Gorskich, Radomskich, Wieluńskich, Szczuczyńskich, Łukowskich, Rydzyńskich, Drohiczkich, Łomżyńskich, Radzieiowskich; a X. Krusiński Vice-Professor Kollegium Fizycznego do Szkół Prowincji Małopolskiéy Krakowskich, Lubelskich, Sandomierskich, Krzemieńieckich, Kamieńieckich, Łuckich, Otyckich, Włodzimierskich, Ostrogskich, Szarogrodzkich, Barskich, Winnickich, Zytomierskich, Lubárskich, Owruckich, Kaniowskich, Humańskich, Hetmskich, Miedzyrzeckich; zwiedzili przed Wakacyami wszystkie Szkoły w Instrukcyi sobie wyznaczone. Rezolucye Prześw. Kommissyi i Zlecenia Szkoły Głównéy przez nich do Szkół przesłane ogłosili, zalecaiąc wierne ich wykonanie. Na każdém mieyscu dowiadywali się o postępku Instrukcyi, iakie są iéy pomoce, iakie przeszkody, iakie oraz pozostaią do obmyślenia srzodki w dziele Edukacyi Narodowéy. Przekładali Zgromadzeniom na Obradach, iak miło iest Szkole Głównéy dzielić się ukontentowaniem z náywyższą w Kraiu nad nami Magistratura, odbieraiąc od Wizytatorów pomyślne o Szkołach doniesienia; iak znowu smutném przeniknioná iest czuciém, powziąwszy wiadomość o tamuiących wzrost nauk zawadach, pochodzących częstokroć od Osób, które nie znaią lub znać nie chcą swoiego powołania. Wystawiali temże Zgromadzeniom obowiązki, iak powinni wydobywać i oświecać rozum młodzieży swému staraniu powierzoney, iak wkorzeniać w młode serca Obywatelskiego życia zalety, i utrzymywać w przyzwoitych obrębach karność i przepisy Zwierzchności. Wchodzili w poznanie zdatności, pilności i obyczaiów tak Nauczycielów iak Rządców, z których młodzież dobre lub złe zbiera wzory, do dobrego lub złego przędzy stąd bierze pochop. Mówiąc zaś na Popisach do Uczniów, dawali im uczuć, że iest celem Wizyty dowiedzieć się, iak daleko postąpili w naukach i obyczaiach; winszowali im, że ich edukacyą nie iest sprawą prywatną, ale publiczną, że Oyczyzna spodziewá się od nich pomocy i polepszenia swoiego losu; tłumaczyli obszernie, iak sobie każdy z uczących się postępować powinien, aby w czasie stał się Kraiowi pożytecznym, godnym publicznego szacunku i szczęśliwym; aby Opieka Tronu, staranią i trudy Prześw. Kommissyi Edukacyi Narodowéy, dozór Szkoły

Głów-

1789.
Styczeń.

Głównéy Koronnéy, iako też nadzieie Rodziców, usilność Rządców i prace Nauczycielów nie były zawiedzione. Wspomnieni Wizytatorowie na sześciu Posiedzeniach zdawszy sprawę przed Szkołą Główną z przyniązanych do swego urzędu obowiązków, pierwszy z nich dnia 1, 5 i 9 Grudnia, drugi dnia 23 i 27 Listopada, wybrane z ich Rapportów ważnieysze dostrzeżenia i uwagi Szkoła Główna przesyła następuiącym porządkiem.

Stan Nauk

W czterdziestu trzech Szkołach Koronnych, pod nayblizszym Rządem Szkoły Królestwa Głównéy Akademii Krakowskiéy zostaiących, z wyrażeniem imion i przewisk Rządców i Nauczycielów.

§. 1. Szkoły Przygotowne Krakowskie.

Zostaiąc pod bokiem Szkoły Głównéy, uwolnione są od Wizyty Wydziałowey, i należą tylko do Wizyty Generalnéy.

Osoby Zgromadzenia.

Pro-Rektor W. Franciszek Marciszewski F. D. Kan. WW. SS.
Profesor I. Klassy W. Jan Girtler F. D.
II. Klassy W. Józef Sołtykowicz F. D.
Wymowy W. Marcin Fiałkowski F. D.
Matematyki W. Józef Czech F. D. Geom. T. K. Mij.
Fizyki W. Walenty Kłosowski.
Prawa W. Nepomucen Tykowski F. D.
Kaznodzieia W. Antoni Muszyński S. T. D. Kan. WW. SS.
Metr języka Francuz. W. Sołtykowicz.
Niemiec. W. Czech.
Rysunków W. Cisterciencher.

Stan Nauk. W tych Szkołach znalazł Wizytator obszerną korzyść z nauk. Uczniowie I. i II. Klassy tłumaczyli się tak dobrze, iak tylko nieh dziecinny zdołać może. Z Wymowy osobliwie polskiéy umieli odpowiadać iasno i gruntownie, którym dawane były wiadomości z zrzodeł czystych i z Autorów piszących w dobrym guście. Z nauk matematycznych tłumaczyła się młodzież iasno i z precyzyą. Z Fizyki dosyć korzystała, ale nie we wszystkich Klassach w miarę usilności nauczyciela. Z Prawa okazała się znaczna korzyść, mnieysza z Geografii i Historyi. Do języka francuz-

kiego

1789.
Styczén.

kiégo z małą chęcią i niewielu przykładało się Uczniów; do niémieckiego z większą, i w większéy liczbie, z którégo znacznie korzystali. Metr rysunku prezéntowáł Wizytatorowi kilka obrazków roboty swoich Uczniów.

I. Wydział Wielkopolski.

Do którégo należą: Poznań, Kalisz, Trzémeszno, Wschowa.

§. 2. Szkoły Poznańskié Akadémickié.

Osoby Zgromadzénia.

Rektór Wydziałowy JX. Józef Przyłuski Kan. Koad. Pozn. i Kalis.
Prefekt JX. Kazimiérz Gołecki Kan. Koad. Poznański.
Professór I. Klassy JX. Woyciech Skibiński.
II. Klassy JX. Ignacy Giecy.
Wymowy JX. Tomász Paszkiewicz.
Matématyki JP. Michał Kostkowski.
Fizyki JP. Ján Krzewski.
Prawa JP. Kazimiérz Domoradzki F. D.
Juris Canonici JX. Jerzy Chudzicki S. T. D.
Kaznodzieia JX. Michał Pęxa.
Metr ięzyka Francuz. JP. Antoni de Virion.
Niémiec. JP. Franciszek Keller.

Stán Nauk: Té Szkoły popisały się szczególniéy w Matématyce, nauce moralnéy i Prawie. Z Wymowy polskiéy i łacińskiey dosyć korzystali Uczniowie. O Nauczycielach I. i II. Klassy doniósł Wizytatór, że piérwszy przy miernych talentach do dziecinnéy edukacyi iest szczęśliwy, drugi prácowity i zdatny do wyższych nauk. Do ięzyków francuzkiégo i niémieckiégo z równą chęcią przykładaiąc się Uczniowie, nie małą odnieśli korzyść.

§. 3. Szkoły Kaliskié Akadémickié.

Osoby Zgromadzénia.

Pro-Rektór JX. Ján Gorczyczewski.
Professór I. Klassy JP. Piótr Łopiński.
II. Klassy JX. Antoni Wannich.
Wymowy JX. Piótr Konitzer.
Matematyki JP. Rafał Golczyński.
Fizyki JX. Józef Lénczewski.

Prawa

1789.
Styczeń.

Prawa Xt. Jan Widtah.
Kaznodzieia Xt. Gabryel Cedrowicz.
Metr języka Niemiec. Xt. Franc. Schaar.

Stan nauk. W tych Szkołach I. i II. Klassa na zapytania w czasie Wizyty odpowiadały dokładnie. Wyższe Klassy czytały dobrze przygotowane kompozycye. W tych dobre rysunki, w tamtych dobre charaktery widzieć się dały. Do języka niemieckiego przykładało się 40 Uczniów, z których było 20 pilnieyszych. Kaznodzieia szczególny talent Wymowy maiący, mówi do rozumu i do serca.

§. 4. Szkoły Trzemeszyńskie Kanonik. Later.

Osoby Zgromadzenia.

Prefekt Xt. Ignacy Oczyłowski S. T. D. Akademik.
Profesor I. Klassy Xt. Woyciech Charzewski.
Wymowy Xt. Jan Polski.
Matematyki Xt. Andrzey Lachowski.

Stan nauk: Nauki w tych Szkołach Kanonikom Laterańskim oddanych, znalazł Wizytator w miernym stanie. Arytmetyka i pierwsze początki Jeometryi przez Uczniów IV. Klassy w Szkołach Krajowskich dawane, iakiekolwiek dały widzieć pożytek. Nauczyciel Wymowy zdawał się mieć usilność, ale nie miał potrzebnych wiadomości. Pierwsza Klassa nieviele okazała korzyści. Obydwoch tych Klass Nauczyciele nie edukowali się w Szkole Głównej.

Szkoła Główna wzychylaiąc się do wielokrotnych żądań Xt. Komornickiego Opata Trzemeszyńskiego Fundatora Szkół, rewokowała z Prefektury Trzemeszyńskiey Xt. Oczyłowskiego Akademika, a na iego miesce postanowiła Prefektem i Nauczycielem Matematyki na rok przyszły Xt. Szreybrowskiego Kan. Later. który zostaiąc na edukacyi przy Szkole Głównej, zalecił się zdatnością i pilnością.

§. 5. Szkoły Wschowskie Cystersów.

Osoby Zgromadzenia.

Prefekt i Profesor Prawa Xt. Wawrzyniec Drzewiecki.
I. i II. Klassy Xt. Robert Mazurkiewicz.
Wymowy Xt. Urban Flaum.
Matematyki Xt. Piotr Zaliński.
Fizyki Xt. Floryan Stachórski.

Stan

1789.
Styczeń.

Stán Nauk: Jestto skutek oświécéniá, które powzieli wszyscy Nauczyciele edukowani przy Szkole Głównéy, że nauki w tych Szkołach odpowiadaią Ustawóm Prześw. Kommissyi. Pamiętni swégo powołaniá, wykonywaią z całą wiernością swoie obowiązki.

Szkoły Dyssydéntskié w Lesznie, gdzie wielu miéści się Obywatelskich Synów, są przyczyną małéy liczby Uczniów w Szkołach tuteyszych.

II. Wydział Małopolski.

Do którégo należą: Lublin, Sándomiérz, Pinczów, Kielce.

§. 6. Szkoły Lubelskié Akadémickié.

Osoby Zgromadzéniá.

Rektór Wydziałowy JX. Wincénty Treffler Kan. Hełm. Kust. Koll. W. S.
Prefekt JP. Józef Skorupski.
Professór I. Klassy JX. Jacek Wiśniewski.
II. Klassy JP. Michał Zaleski.
Wymowy JX. Seweryn Wedykowski.
Matématyki JP. Józef Salingier F. D. Jeom. J. K. Mći.
Fizyki JP. Marcin Kłosowicz.
Prawa JP. Michał Chruścielski.
Kaznodzieia JX. Tomász Śliwiński.
Metr języka Francuz. JP. Chruścielski.
Niémiec. JP. Antoni Wegner.

Stán Nauk: W tych Szkołach Fizyka i Wymowa znalezione są w náylepszym stanie, przy usilnéy i pożytecznéy Nauczycielów prácy. Z Nauki moralnéy i Prawa przez niepilność Uczącégo, niewielé uczący się korzystali. Matématyka mało we wszystkich Klassach okazała pożytku, co może pochodzi z przyczyny ciężkiéy Nauczyciela choroby, którą przez kilka tygodni był złożony. I. i II. Klassa pożytecznie dawané były, w Arytmetyce tylko słabość okazali Uczniowie. Z języków niewielká korzyść. Kaznodzieia má talént wpaianiá w młodé serca práwd Religii.

§. 7. Szkoły Sándomierskié Akadémickié.

Osoby Zgromadzéniá.

Pro-Rektór JX. Wiktoryn Gostyński.
Professór I. Klassy JX. Jakób Dzielawski.

II. Klas.

1789.
Styczeń.

II. Klassy JX. Stefan Janiszewski.
Wymowy JX. Tomász Cwikliński.
Matématyki JX. Antoni Lachowski.
Fizyki JP. Michał Bączalski.
Prawa JP. Tomász Błaszczykiewicz.
Kaznodzieia JX. Tomász Płotnicki.
Metrowie ięzyka Niémiec. JX. Dzielawski, i JP. Błaszczykiewicz.

Stán nauk: Wszystkié nauki prócz Klassy II. znalázł Wizytator w tych Szkołach w złym stanie. Professór I. Klassy był niezdatny, i na tén rok od Szkół uchylił się. Klassa II. popisała się z Grammatyki, Wypisów, nauki moralnéy i charakterów. Nauczyciel Wymowy że był niedbały, łatwo było rozpoznać z popisu Uczniów. Matematyka żádnéy nie okazała korzyści, lubo do niéy chęć mieli Uczniowie. Ucząc się iéy, trawili czas próżno, gdzie należało doskonalić reflexyą, tám używali pamięci, i gdy umieli niektóré z Jeometryi podaniá, umieli ié tylko na pamięć nie na rozum. W Jeometryi praktycznéy więcéy znać było wprawy i nałogu mechanicznégo, niżeli znaiomości początków w Xiążce eléméntarnéy tłumaczonych. Jeometryi Część II. nie była ieszcze zaczętá do czasu Wizyty. Z nauk fizycznych i moralnych nikczémná korzyść. Ięzyk niémiecki poczynaiącym i postępuiącym przez dwóch niedoskonałych Metrów dawany, prawie żadnégo pożytku uczącym się nie przyniósł.

JX. Pro-Rektór doniósł Wizytatorowi o żądaniu pewnégo żyda miészkaiącégo w Sándomiérzu, aby synowi iego wolno było chodzić do Szkół tuteyszych. Co gdyby dlá różnych okoliczności przyśdź do skutku nié mogło, prosił przynáymniéy o Dyrektora, któryby w naukach fizycznych iego syna doskonalił; i skutek swey prosby otrzymáł.

§. 8. Szkoły Pińczowskié Akadémickié.

Osoby Zgromadzéniá.

Pro-Rektór JX. Andrzéy Cyankiewicz F. D. Kan. Koll. S. Anny.
Professór I. Klassy JX. Franciszek Jaskulski F. D.
II. Klassy JX. Branwicki Piiar.
III. Klassy JP. Adám Kopiiowski.

Stán

1789.
Styczeń.

Stan nauk: Na końcu Wizyty swoiey stanąwszy Wizytator dnia 25 Lipca w tych Szkołach, zamknięte znalazł; co pochodziło, nie z winy Nauczycielów ale Rodziców; którzy po odprawionych w dniu 25 Lipca Popisach, wzięli do domów swe dzieci. Atoli słyszał Wizytator z ust JWW. Margrabstwa, iż te Szkoły zalecity się z wszystkich nauk, mianowicie co do Prawa, Wymowy, Matematyki, i Fizyki. Język francuzki iedynie z ochoty Nauczycielów dawany, miał uczniów 13 w tym roku. Nauka Chrześciiańska daie Professor I. Klassy. Na mszy i kazaniu znayduie się młodzież w Kościele Parafialnym. Spowiedź u XX. Reformatów odprawia.

JW. Margrabia Pińczowski równie w tym iako i przeszłym roku oświadczył się Wizytatorowi, iż gdyby Szkoły i mieszkania Professorów umieszczone były w części pozostałego gmachu po Paulinach, obowiązałby się wiecznemi czasy z Domu Szkolnego otazowanego, płacić prowizyą z taxy wynikaiącą od kapitału. Byłby to zaiste środek polepszenia losu Nauczycielów, którzy tożsy wszystkie starania około uiszczego wykonywania Ustaw Prześw. Kommissyi, dotąd nie odbieraią takiey należytości, iaka dochodzi pracuiących w innych Szkołach.

§. 9. Szkoły Kieleckie Kommunistów.

Osoby Zgromadzenia.

Prefekt i Professor Matem. Jx. Klemens Bąkiewicz.
I. Klassy Jx. Mateusz Tymiński.
Prawa i Wymowy Jx. Bartł. Jałoszyński.
Metr języka Francuz. Jx. Mechner.
Niemiec. Jx. Piore.

Stan nauk: W tych Szkołach znalazł Wizytator łacinę i Geografiią w dobrym stanie. Z Wymowy i Matematyki dosyć pożytku. Języki nie były bez korzyści.

Jx. Augustowski Archidyakon Kollegiaty Kieleckiey i Rządca Zgromadzenia, okazał się bydź troskliwym o wzrost nauk. Utrzymywał w tym roku dwóch Kandydatów na edukacyi przy Szkole Głównéy. Podwyższył płacę Prefekta do Złt. 350, Nauczycielów do Złt. 300, prócz stołu.

1789.
Styczéń.

III. Wydział Mazowiecki.

Do którégo należą: Warszawa, Płock, Łęczyca, Rawa, Pułtusk, Węgrów.

§. 10. Szkoły Warszáwskié Akadémickié.

Osoby Zgromadzéniá.

Rektór Wydziałowy JX. Adám Jakukiewicz Kust. Warszáw:
Prefekt JX. Tadeusz Turkowski.
Professór I. Klassy JP. Antoni Sławiński.
II. Klassy JP. Franciszek Szopowicz.
Wymowy JX. Szczepán Pieślak.
Matématyki JX. Wiktór Poniatowski.
Fizyki JP. Jacek Krusiński.
Prawa JX. Maciéy Sosénkowski.
Kaznodzieia JX. Bernárd Gołaszewski.
Metr ięzyka Francuz. JP. de Murai.
Niémiec. JP. Szpilerth.

Stán nauk: Doniósł Wizytatór, że wszystkié nauki w tych Szkołach dobrze idą. Gorliwość, práca, i talént Nauczycielów dał się widzieć w postępku Uczniów. Uczniowie Klassy II. odpowiadaiąc z rzádką przytomnością i czystą łaciną na zapytaniá, przekonali Wizytatora o zdatności swégo Nauczyciela do wyższégo obiektu. Języki pożytecznie dawané były, francuzki z woli Prześu. Kommissyi w tym roku iest wprowadzony.

§. 11. Szkoły Płockié Akadémickié.

Osoby Zgromadzéniá.

Pro-Rektór JX. Borgiász Pączkowski Kan. Kated. Płocki.
Professór I. Klassy JP. Jakób Budzyński.
II. Klassy JP. Adám Kobyłecki.
Wymowy JP. Józef Brzożowski.
Matématyki JP. Tomász Dobrowolski.
Fizyki JX. Ján Polaczkiewicz.
Prawa JP. Tomász Polański.
Kaznodzieia JX. Jakób Ostrowski.
Metr ięzyka Niémiec. JP. Polański.

Stán nauk: Wyiąwszy Nauczyciela Klassy I. wszystkié inné

1789.
Styczeń.

ne Zgromadzenia Osoby zalecity się pracowitością i znakomitym Uczniów pożytkiem. Nauczyciel Matematyki wielu Uczniów usposobił do rysunków. Nauczyciel Wymowy iest w stanie tłumaczeniá się dobrze potacinie. Z języka niemieckiego dosyć korzyści.

§. 12. Szkoły Lęczyckie Akademickie.

Osoby Zgromadzenia.

Pro-Rektor Xt. Joachim Wiszkowski Kan. Inflant.
Professor I. Klassy Xt. Maciey Sybiewski.
II. Klassy Xt. Stanisław Delert.
Wymowy i Prawa Xt. Jan Krygier.
Matematyki Xp. Jakób Chodacki.
Fizyki Xp. Maciey Kubicki.
Kaznodzieia Xt. Karol Fabiani.
Metr języka Niemiec. Xt. Jan Marczyński.

Stan nauk: W tych Szkołach znalazł Wizytator matematykę i Fizykę w naylepszym stanie, w innych Klassach mniey korzyści. Nauczyciel Wymowy mierność talentu pilnością nagradzá. Do języka niemieckiego przykładá się 40 Uczniów, ale stąd małą odnoszą korzyść.

§. 13. Szkoły Rawskie Miechowitów.

Osoby Zgromadzenia.

Prefekt i Professor Prawa Xp. Sebastyan Porębiński F. D. Akade.
I. i II. Klassy Xt. Paweł Terzykowski.
Wymowy Xt. Maxym Łowicki.
Matematyki Xp. Karol de Financc.
Fizyki Xt. Karol Januszowski.
Kaznodzieia Xt. Jan Rosadziński.
Metr języka Niemiec. Xp. de Financc.

Stan nauk: Wszyscy Nauczyciele tuteysi wystawili i przygotowali swych Uczniów w znakomitym postępku. Z języka tylko znalazłszy Wizytatór mało korzystaiących, zostawił uczącym się napomnienie, aby się do niego przykładali z większą usilnością i ochotą. Kaznodzieia pożyteczne młodzieży daie nauki.

Na prośby Xt. Nowińskiego Generała Miechowskiego zaniesioną nawet do Prześw. Kommisyi, uwolnieni są w tym roku szkolnym Nauczyciele Kapłani, od rządu Prefekta żonatego, a to z po-

wodu

1789. Styczeń.

wodu ulżenia Mu w wydatkach nieuchronnie potrzebnych na reparacyą Kościoła, Klasztoru, i Szkół Pieżuickich. Urząd Prefekta sprawuie teraz JX. Januszowski od Wizyty zalécony, a JP. Porębiński przeniesiony iest do Winnicy na Klassę II.

§. 14. Szkoły Pułtuskié Benedyktynów.

Osoby Zgromadzénia.

Pro-Rektór JX. Piótr Gościcki Kan. Koll. Pułtus.
Prefekt i Professór Prawa JX. Leonard Jonczewski.
I. Klassy JX. Beda Ostaszewski.
II. Klassy JX. Justus Szeliski.
Wymowy JX. Adryán Dębski.
Matematyki JX. Arnolf Żołtowski.
Fizyki JX. Wincénty Ozimkowski.
Substytut JX. Maiól Młodzianowski.
Kaznodzieia JX. Wacław Ziółkowski.
Metr ięzyka Francuz. JP. Franc. de Launay.
Niémiec. JX. Chilián Palma Bened.

Stán nauk: Uczniowie I. i II. Klassy w czasie Wizyty odpowiadali na rozum w tych Szkołach. Nauki wyższé dały widzieć znakomity pożytek. Wymowa polská i łacińská má Nauczyciela z talentém. Języki z pożytkiém Uczniów i satysfakcyą Obywatelów dawané były. Kaznodzieia iest światły i wymowny.

Lekcyą Charakterów Gotckich daie tu trzy razy w tydzień dlá Klassy VI. JP. Dzierzwiński Rejént Konsystorza Pułtuskiégo, człowiek światły i náyniewyraźnieyszé różnégo gatunku pisma, arcy dobrze czytać umieiący, któremu za to Prześw. Kommissyá postąpiła na rok pénsyi Złł. 500, od 1go Kwietnia 1787 Ru. Dosyć było Uczniów przykładaiących się do téy Lekcyi, ale Wizytatór znalázł tylko 17 náycélnieyszych, którzy z łatwością czytali rozmaité Pisma polskié i łacińskié w dáwnym i zgoła nieczytelnym charakterze, tak dlá składu liter, iako też dlá różnych abbreuiacyy po Kancellaryach i Archiwach licznie znáyduiących się.

Zgromadzénié tuteyszé przy usilnych do prácy chęciach, nié má przyzwoitéy wygody, potrzebnych Xiążek i narzędzi. Doprasza się Prześw. Kommissyi, aby raczyła nakłonić Kongregacyą do opatrywaniá wszelkich Zgromadzéniá potrzeb, i wyznaczéniá Nauczycielóm pénsyi, któréy dotąd nie biorą. Raczy także Prześw. Kommissyá

1789.
Styczeń. misyą oopomnić się Kongregacyi Benedyktyńskiey o uskutecznienie Rezolucyi swoiey, względem posyłania Osób na nauki do Szkoły Głównéy. JJX. Szeliski, Ostaszewski, i Młodzianowski, młode subiekta i z dowcipem, w przeciągu dwuletniey edukacyi, mogłyby się usposobić na Nauczycieli zdatnych do wyższych nauk.

§. 15. Szkoły Węgrowskie Kommunistów.

Osoby Zgromadzenia.

Prefekt i Professor Matem. X. Jakób Białobrzeski.
I. Klassy X. Wawrzyniec Zawadzki.
Wymowy X. Wenanty Budzyński.
Prawa i Fizyki X. Franciszek Górski.

Stan nauk: W tych Szkołach Klassę I. i Matematykę znalazł Wizytatór w dobrym stanie. Nauczyciel Prawa sam więcey potrzebuie wiadomości. Uczniowie Fizyki i Wymowy mierną odnieśli korzyść. Język niemiecki w niedostatku metra, w tym roku dawany nie był, a przeto zalecił Wizytatór, aby na rok przyszły metr zdatny znaydował się przy Szkołach, ile odbieraiących corok z Kassy Prześw. Kommissyi Złł. 2.000 na utrzymywanie osób uczących.

X. Łośmiński Proboszcz Węgrowski i Rządca Zgromadzenia, nie oszczędza fatygi wglądania w obowiązki Nauczycielów, zachęca różnemi sposobami do applikacyi uczniów, bywa na examinach, i wszelką daie baczność, aby nauki i porządek Szkół szły podług przepisu i ustaw Prześw. Kommissyi. Atoli Jego Submissya w ręku J. O. Xcia Jmci Prymasa złożona, względem utrzymywania na edukacyi trzech Subiektów przy Szkole Królestwa Głównéy, dotąd nie wzięła skutku.

IV. Wydział Wołyński.

Do którego należą: Krzemieniec, Kamieniec, Łuck, Otyka, Włodzimierz, Ostróg, Szarogród, Bar.

§. 16. Szkoły Krzemienieckie Akademickie.

Osoby Zgromadzenia.

Rektór Wydziałowy X. Łukasz Sulebocki Proboszcz Krzem.
Prefekt X. Kasper Łuczewski T. J.
Professor I. Klassy X. Mateusz Truszyński.

II. Klassy

1789.
Styczeń.

II. Klassy JX. Benedykt Krzesz.
Wymowy JP. Jan Orłowski.
Matematyki JP. Karol Mirowski.
Fizyki JP. Maciey Ocuieiowski.
Prawa JP. Antoni Jarkowski.
Kaznodzieia Reformat.
Metr ięzyka Francuz.
Niémiec.

Stan nauk: Lekcya Prawa w tych Szkołach náylepiéy się zaléciła w czasie Wizyty; Uczniowie byli w stanie odpowiadania nie z pamięci, ale na rozum. Klassa I. dosyć odniosła korzyści, wyiąwszy Arytmetykę i Jeografiią; w II. okazał się mnieyszy postępek: obydwie zasłużyły na pochwałę dla pięknych charakterów. Wymowa dawaná była sposobém dla Uczniów pożytecznym. Z Matematyki mierná korzyść. Nauczyciel Fizyki zapytany o niewielki Uczniów postępek, wymáwiał się niedostatkiém narzędzi. Ięzyki pożytecznie dawané były.

Kazania w tém mieyscu niczego nie uczą młodych, JX. Rektor maiąc sobie zostawioną wolność brania z Kassy na Kapelana i Kaznodzieię, w miarę zbyteczney swoiéy oszczędności i małego starania o dobro nauk, náymuie Osoby za náymnieyszą kwotę. Zaradzi téy publiczney szkodzie Prześw. Kommissyá, gdy iak w innych Szkołach, wyznaczy tu pensyą dla Kaznodziei z talentém. JX. Stanisław Beyner Emeryt nieletni, zdaniém Wizytatora, mógłby bydź użyty do tak ważney posługi.

§. 17. Szkoły Kamiénieckié Akadémickié.

Osoby Zgromadzénia.

Pro-Rektora Zastępuiący JX. Mikołay Baranowicz.
Professór I. Klassy JX. Seweryn Kobyliński.
II. Klassy JP. Antoni Himanowski.
Wymowy JX. Mikołay Baranowicz.
Matématyki JP. Kaietan Ciszewski.
Fizyki JP. Maciey Kasprowicz.
Prawa JP. Mateusz Schmidt.
Kaznodzieia JX. Bogdanowicz.
Metr ięzyka Francuz. JX. Baranowicz.

Stan nauk: W tych Szkołach znalázł Wizytator Wymowę.

Prawo,

1789.
Styczeń.

Prawo, Matematyke, i Fizyke w nayniższemnieyszym stanie. Nauczyciel Wymowy nie miał zdrowia ani zdatności, bydź chęci uczenia ani dobrych obyczaiów, od których odstępuie częstokroć Profesjor I. Klassy. Klassa I. a mianowicie II, pod Nauczycielem ostrożnym, znaczną odniosły korzyść. Język francuzki był dawany z pożytkiem Uczniów.

§. 18. Szkoły Łuckie Akademickie.

Osoby Zgromadzenia.

Pro-Rektor Jt. Edmund Broszniowski.
Profesjor I. Klassy Jt. Marcin Smukrowicz.
II. Klassy Jt. Jan Nawrocki.
III. Klassy Jt. Woyciech Jarkowski.
Kaznodzieia Dominikan.
Metr języka Niemiec.

Stan nauk. Te Szkoły zalecity się podczas Wizyty przykładnym dozorem Rządcy, pilnością, dobremi obyczaiami, i zdatnością Nauczycielów. Niewiele było Uczniów, którzyby na zapytania Wizytatorskie nie odpowiadali krotko, iasnie, i gruntownie ze wszystkich nauk.

Na nabożeństwie znayduie się tu młodzież w Kościele Katedralnym. Jeden z Dominikanów miewa mszą i Kazania za złł. 500 na rok.

§. 19. Szkoły Otyckie Akademickie.

Osoby Zgromadzenia.

Pro-Rektor Jt. Maciey Komaniewski Scholast. Kol. Otyck.
Profesjor I. Klassy Jt. Jan Chmielowski.
Wymowy i Prawa Jt. Andrzey Hulsarowski.
Matematyki i Fizyki Jt. Jan Łuczyński.
Metr języka Niemiec. Jt. Hulsarowski.

Stan nauk. W tych Szkołach znalazł Wizytator mierne korzyści ze wszystkich nauk. Profesjor Matematyki wzięty z Dyrektora Szkół Łuckich, nayrowadzaiąc w odpowiedziach swych Uczniow tłumaczył się arcy dobrze: zapytany iednak o maty w nich postępek, składał się tém, że był obowiązany pierwsze dawać początki, ponieważ Matematyka dopiero w tym roku zawrowadzona była do Szkół. Profesjor Wymowy przy swoiey pilności może bydź w czasie użytecznieyszym, gdy mu nie braknie na książkach do oświecenia potrzebnych.

Nie

1789.
Styczeń.

Nie maiąc szkoły własnego Kapelana, znayduią w Kollegiacie tuteyszey wszelką wygodę co do mszy, kazań, katechizmów i spowiedzi. Należy iednak przełożyć Prześw. Kommissyi, że Rekollekcye niedzielne nie odprawuiaią się tu podług Ustaw, bo żaden z Wikaryuszów nie chce się darmo zatrudnić tą posługą, którą zapewnie ieden z nich chętnie przyymie, gdy Prześw. Kommissya raczy na to wyznaczyć nieuciążliwą kwotę.

§. 20. Szkoły Włodzimierskie Bazyl. Prow. Litt.

Osoby Zgromadzenia.

Prefekt i Professor Fizyki Xt. Julian Antonowicz.
I. Klassy Xt. Józafat Stobochi.
II. Klassy Xt. Cezary Szołayski.
Wymowy Xt. Genaryusz Borecki.
Matematyki Xt. Beniamin Korza.
Prawa Xt. Aureliiusz Sulatycki.

Stan nauk. Nauki w tych szkołach znalazł Wizytator w miernym stanie. Klassa II. prócz Arytmetyki o ułomkach więcey korzystała niż I. W Wymowie dawaney w Klassie IV. i V, ani było wyboru, ani porządku. Nauczyciel Matematyki z tego tylko pochwały godzien, że wielu Uczniów do rysunku usposobił. Professor Fizyki wystawił Uczniów dosyć dobrze odpowiadaiących, ale nie z całey nauki; rolnictwa w Klassie IV nie dawał. W Prawie i Historyi nieuiełe było korzyści. Z języków słowiańskiego, francuzkiego, niemieckiego, włoskiego i angielskiego popisywali się Uczniowie. Zdaniem wyższowych czyni tu młodzież mistrzę dosyć dobrze.

Xt. Żórawski oświadczył się przed Wizytatorem z chęcią napisania Grammatyki słowiańskiey, trzebaby Go zachęcić do tego dzieła, które bydź może użyteczne szkołom ruskim.

Xt. Baranski Rektor Zgromadzenia, nauk̃om całe iest przychylny, Uczących i uczących się do pilności zachęca, Szkoły zapatruią się na niego iak na Oyca.

§. 21. Szkoły Ostrogskie Bazyliianów.

Osoby Zgromadzenia.

Prefekt Xt. Flamian Petryński.
Professor I. Klassy Xt. Gracyan Krupski.

Wymo-

1789.
Styczén.

Wymowy i Prawa JX. Nicefór Sierociński.
Matématyki JX. Marcin Skibiński.
Fizyki JX. Innocénty Kostukiewicz.

Stan nauk. W tych Szkołach nauki źle idą, Klassa I. popisywała się tylko z Grammatyki i nauki Chrześciiańskiéy, Jeografii nie znała na mappie, Arytmetyka o ułomkach była dla niéy nowością. Uczniowie Wymowy, Matematyki i Prawa dosyć szczupłą odnieśli korzyść, bo sami Nauczyciele więcéy potrzebowali świateł. Professór Fizyki daleko był w czasie Wizyty od końca swoiéy lekcyi; ale co dawał, nie źle w tém Uczniów przygotował. Z języka francuzkiégo mało pożytku.

Prócz niewielkiéy Nauczycielów zdatności, przeszkodą do dobréy edukacyi w tych Szkołach iest ieszcze to: że Nauczyciele zatrudniaią się dozorém Konwiktorów utrzymywanych w Kollegium, i bez żadnégo gustu corok, a niekiedy dwa razy wyprawiaią Dyalogi, wprowádzaiąc na teatr uczniów náyzdatnieyszych, aby grali rolą żyda, chłopa, i t. d. Co z powieści samych Uczniów wielé im zabierá czasu.

§. 22. Szkoły Szarogrodzkié Bazyliianów.

Osoby Zgromadzéniá.
Prefekt JX. Łukász Sulżyński.
Professór I. Klassy JX. Patrycy Lewicki.
Wymowy i Prawa JX. Patrycy Koncewicz.
Matematyki JX. Ampliát Szelechowski.
Fizyki JX. Jacek Hormaczewski.

Stán nauk. W czasie Wizyty zaléciła się w tych Szkołach Klassa I. ze wszystkich nauk, wyiąwszy Arytmetykę i Jeografiią. Wymowa przez edukowanégo w Szkole Głównéy dawaná, nie podpádá naganie. Uczniowie Matématyki przez niezdatność Nauczyciela, nie wielé korzystali. Professór Fizyki pilny i prácowity, użytecznieyszym bydź może wkrótce.

Rektor Zgromadzénia JX. Mickiewicz naukóm przychylny, równie kochá Osoby swému rządowi poruczoné, kiedy wykonywaią powinności zakonné, iako też, kiedy dopełniaią przepisów Prześw. Kommissyi.

§. 23. Szkoły Bárskié Bazyliianów.

Osoby

1789.
Styczeń.

Osoby Zgromadzenia.

Prefekt Xt. Benedykt Rzeczycki.
Profesor I. Klassy Xt. Teodozy Olszański.
Wymowy Xt. Zozafat Janicki.
Matematyki Xt. Tadeusz Bobrecki.
Fizyki Xt. Józef Stroynowski.

Stan nauk. Nieuiele w tych Szkołach znalazł Wizytator korzyści z nauki moralnéy, Arytmetyki, Historyi i Geografii w Klassie I. i II. Łacina w II. Klassie przez Prefekta dawaná, źle idzie. Wymowa tylko i Prawo w III. i IV. Klassie z pożytkiem dawane były. Pod niezdatnym Matematyki nauczycielem umieli Uczniowie całą prawie tiążkę elementarną, ale tylko na pamięć. Profesor Fizyki przez niepilność, mało swéy nauki tłumaczył, mało Wypisów, Historyą naturalną zaniedbał. W języku francuzkim znaczny postępek okazali Uczniowie. Prefekt niesprzácowany w obowiązkach swégo urzędu.

Rektor Zgromadzenia Xt. Andruszkiewicz stará się z usilnością o wierne wykonywanie przepisów Prześw. Kommissyi, bywa na Lekcyach, zachęca Uczniów do nauki, Nauczycielów do pracy.

V. Wydział Ukraiński.

Do którego należą: Winnica, Żytomierz, Lubar, Owrucz, Kaniów, Humań.

§. 24. Szkoły Winnickie Akademickie.

Osoby Zgromadzenia.

Rektor Wydziałowy Xt. Ian Wrzeszcz Kan. Kate. Kamie.
Prefekt Xt. Michał Kubeszowski F. D.
Profesor I. Klassy Xt. Stefan Szydłowski.
II. Klassy Xp. Sebastyan Girtler.
Wymowy Xp. Modest Kabziński.
Matematyki Xp. Felix Ancypa.
Fizyki Xp. Ian Dymidowicz.
Prawa Xp. Mateusz Mecherzyński.
Kaznodzieia Xt. Mateusz Więchowski. F. D.
Metr języka Francuz. Xp. Zakrzewski Por. Korp. Kad.
Niemiec. Xp. Girtzler.

Stan

1789.
Styczeń.

Stán nauk. W tych Szkołach mało postąpili Uczniowie w Klassie I, nieviele w II, oprocz Arytmetyki i Geografii. Nauczyciel Matematyki, Jeometra i Komornik Graniczny roztargniony będąc rozmiarami, nikczémną w Uczniach zostawił korzyść; nie maiąc potrzebnych świateł, Lekcye w Klassie VI. dawał za niego Profes. sór Fizyki. Z Fizyki, Prawa i Wymowy, daty się widzieć znakomite pożytki. Języki nie były bez korzyści.

§. 25. Szkoły Żytomierskie Akademickie.

Osoby Zgromadzenia.

Pro-Rektor Xt. Jan Odyniec Kan. Kate. Kiiow.
Profesór I. Klassy Xp. Xawery Olędzki.
II. Klassy Xp. Antoni Kapica.
Wymowy Xt. Daniel Haiewski.
Matematyki Xp. Alexy Marszewski Jeom. J. K. Mci.
Fizyki Xp. Paweł Starnawski.
Prawa Xp. Antoni Wolinski.
Kaznodzieia Xt. Ignacy Woynarowski.
Metr języka Niemiec. Xp. Jan Baum.

Stán nauk. Wymowa w tych szkołach celowała inné nauki. Fizyka i Prawo są w dobrym stanie. Z matematyki nieviel. há okazała się korzyść, z powieści Nauczyciela, nie mieli do niey ochoty Uczniowie, którym przełożył Wizytator rowną potrzebę wszystkich nauk. Klassa I. mierną, II. nikczémną odniosły korzyść. Języki niemieckie dawany były bez pożytku.

§. 26. Szkoły Lubárskie Bazyliianów.

Osoby Zgromadzenia.

Prefekt i Profesór Fizyki Xt. Jazon Korzeniewicz.
I. Klassy Xt. Paweł Kaliński.
Prawa i Wymowy Xt. Paweł Kuczewski.
Matem. Xt. Ampliat Szelechowski.

Stán nauk. Z Prawa i Wymowy nikczémną korzyść znalázł Wizytator w tych Szkołach, tego oboyga Nauczyciel miał usil. ność, ale nie miał zdatności. Nauczyciel Matematyki przy swoiey zdatności, nie znáiduie dosyć Uczniów korzystaiących. Fizyka na nieviele przestawała wiádomościach, ale wystawiła

wszystko

wszystko w przyzwoitém świetle. W Klassie I. oprócz nauki Chrześciańskiéy i Wypisów, mało pożytku.

§. 27. Szkoły Owruckie Bazyliianów.

Osoby Zgromadzenia.

Prefekt Ht. Pantaleon Maliszkiewicz.
Profesor I. Klassy Ht. Atanazy Malicki.
Wymowy Ht. Hilaryon Lelawski.
Fizyki i Matem. Ht. Anatoli Sadowski.

Stan nauk. Wizytator oddaie sprawiedliwość tuteyszemu Zgromadzeniu z zdatności, dobrych chęci i pilności. Ucząc się w tych Szkołach znakomitą odnieśli korzyść prawie ze wszystkich nauk, iż gdy tylko niemiecki przez iednego z Dyrektorów dawany, nie okazał pożytku, bo samemu Metrowi zbywało na przyzwoitéy wiadomości.

Mieszka tu dawny Emeryt Ht. Sobolewski w wieku podeszły, ale do robienia narzędzi matematycznych i fizycznych zręczność maiący. Usposabia On wielu z młodzieży do podobnych robót, które lubo nie wyrównywaią zagranicznym, mogą atoli bydź używane z precyzyą w robotach polnych. Jeżeli Prześw. Kommissyą zechce opatrzyć Szkoły pobliższie w narzędzia, Ht. Sobolewski możeby się podiął wygotować one mniejszym kosztem.

§. 28. Szkoły Kaniowskie Bazyliianów.

Osoby Zgromadzenia.

Prefekt i Profesor Wymowy Ht. Jozafat Baniulski.
I. Klassy Ht. Stanisław Juczapski.
Fizyki i Matem. Ht. Adryan Stawiński.
Substytut Ht. Hieronim Hurym.

Stan nauk. Urząd i naukę Prefekta w tych Szkołach znalazł Wizytator w złym stanie. W czasie examinu nie tylko Uczniom przychodziło z ciężkością cokolwiek odpowiedzieć na rozum, ale nawet sam Nauczyciel był nadto zatrudniony, gdy chciał Uczniów naprowadzać. Z Jeometryi elementarney znakomitą pokazała się korzyść. Fizyki nieuiele Nauczyciel tłumaczył, ale wszystko dokładnie. Klassa I. popisała się z wszystkich nauk, prócz Arytmetyki i Jeografii. Substytut całe niezdatny zastępował przez cały rok Wymowę w Klassie II. W języku niemieckim mierny okazał

się

1789.

Styczeń.

się postępek, stosiański byt dawany.

Dla niebytności JX. Opata w Kaniowie, nie mógł z nim Wizytator pomówić o przyzwoitéy dla Nauczycielów nagrodzie, o opatrzeniu szkolnych potrzeb, ani odebrać winnych Rachunków z Summy Złt. 3.550 od Prześw. Kommisyi na utrzymanie Zgromadzenia Szkolnego wyznaczoney. Oddawał wprawdzie Wizytatorowi Rachunki Prefekt iako delegowany, ale te na osobnych kartkach żadnemi Kwitami usprawiedliwione nie były. Z przysłanych zaś pocztą na ręce Wizytatora rejestrów wydatkowych, pokazuie się bez żadnych dokumentów, że JX. Fizykiewicz Opat expensował więcey nad percepte Złt. 821. gr. 22. Rachunek ten przytacza się № 1.

§. 29. Szkoły Humanistyczne Bazyliianów.

Osoby Zgromadzenia.

Prefekt JX. Innocenty Końcewicz.
Profesor I. Klassy JX. Teodozy Lewentowski.
Wymowy JX. Gracyan Lityński.
Fizyki i Matem. JX. Pachomi Lewicki.

Stan Nauk. Uczniowie Klassy I. w tych Szkołach odnieśli cokolwiek korzyści z nauk, wyiąwszy Arytmetyki i Jeografiiy. Profesor Fizyki i Matematyki uczynił zawód ochocie i sposobności swych uczniów. Prawo i Wymowa przez edukowanego w Szkole Głównéy dawaną, nie podpada naganie, iedynie z Historyi i Jeografii mało było pożytku. Z języka francuzkiego i niemieckiego mierna korzyść.

Rektor Zgromadzenia JX. Morgulec ma dosyć przyiązania do nauk, uczącym daie pomoc w potrzebie, a uczących się do pilności i dobrych obyczaiów zachęca na examinach.

VI. Wydział Piiarski.

Do którego należą: Warszawa, Chełm, Łowicz, Piotrków, Góra, Radom, Wieluń, Szczuczyn, Łuków, Międzyrzecz, Rydzyna, Drohiczyn, Łomża, Radzieiów.

Rektor Wydziałowy JX. Walerian Wąsowski Prow. Zgromad. Piiar.

§. 30. Szkoły Warszawskie.

Osoby Zgromadzenia.

Pro-Rektor JX. Cyprian Zapolski.
Prefekt JX. Teodor Ostrowski.

Profesor

1789.
Styczeń.

Profesór I. Klassy X. Antoni Napierkowski.
II. Klassy X. Franciszek Sienicki.
Wymowy X. Adam Tuczborski.
Matematyki X. Ignacy Zaborowski.
Fizyki X. Anzelm Zdzeński.
Prawa X. Kornely Meszczyński.
Metr języka Francuz. X. Jan Kunig.
Niemiec. X. Kluziński.

Stan nauk. Instrukcyą w tych Szkołach znalazł Wizytator w dobrym stanie. Uczniowie znakomitą ze wszystkich nauk odnieśli korzyść. W klassach niższych daty się widzieć dobre charaktery, w wyższych czytane były między innemi dwie mowy arcy dobrze do Konwiktorów napisane, iedna o Religii, druga na obronę Szkół publicznych przeciw prywatnym. W języku znaczny okazał się postęp.

§. 31. Szkoły Hetmańskie.

Osoby Zgromadzenia.

Pro-Rektor X. Konstanty Ktopocki.
Prefekt X. Erazm Sokołowski.
Profesór I. Klassy X. Józef Wieścieowski.
Wymowy X. Jakób Pieniarski.
Matematyki X. Fryderyk Lintner.

Stan nauk. Nauczyciele w tych Szkołach z małym pożytkiem wystawili Uczniów na Popis. Zalecił Wizytator Zgromadzeniu większą pilność, znalazłszy we wszystkich zdatność, oprócz Nauczyciela I. Klassy. — Miasto tuteyszé wielką poniosło szkodę od pożaru ognia w tym roku. Zgromadzenie Piarskie znaczną część swojey fundyszu utraciło. Ten przypadek podobno był przyczyną, małey w Uczniach pozostałych znalezionéy korzyści, gdyż Profesorowie składali się wyiechaniem nayleprzych we dwa dni po takowym przypadku. Język niemiecki w miernym, francuzki w złym pokazały się bydź stanie. Prefekt czynił zadosyć swoim obowiązkom.

§. 32. Szkoły Lowickie.

Osoby Zgromadzenia.

Pro-Rektor X. Woyciech Zeliński.
Prefekt i Profesor fizyki X. Wincenty Drożek.

I. Klas-

1789.
Styczén.

I. Klassy JX. Alexy Kotiużyński.
Wymowy i Prawa JX. Zygmunt Szynkler.
Matématyki JX. Ján Palkeim.
Metr ięzyka Niémiec. JX. Palkeim.

Stán nauk. W tych Szkołach znalázł Wizytatór Rządców przykładnych, Nauczycielów zdatnych, prácowitych, i większą część uczniów korzystaiących ze wszystkich nauk.

§. 33. Szkoły Piotrkowskié.

Osoby Zgromadzéniá.

Pro-Rektór JX. Prosper Zarębski.
Prefekt Professór Prawa i Wymowy JX. Łukász Karabudziński.
I. Klassy JX. Leopold Wnorowski.
II. Klassy JX. Barnabas Kleyn.
Matém. i Fizyki JX. Woyciech Gralichowski.
Metr ięzyka Francuz. JX. Antoni de Loste.
Niémiec. JX. Kleyn.

Stán nauk. Doniósł Wizytator, że w tych Szkołach całé Zgromadzénié iest dobrané, Rządcy są zdatni, Nauczyciele z pożytkiém prácuiący. Między innémi, mustra iest zabawą młodzieży.

JX. Netrebski Kaznodzieia Szkolny i Trybunalski szczególniéy zalécony wiadomością Literatury polskiéy i łacińskiéy, podał Wizytatorowi proiekt, iżby przedrukowanié Xiąg dáwnych Pisarzów Polskich, których exémplarze coráz są rzádszé w następnych wiekach, pożytecznie i z chwałą Narodu, Drukarnie Kraiowé zatrudnić mogło. Biblioteka Augustyanów w Krakowie, má bydź w Xięgi starodáwnych Pisarzów Polskich obfitá. Zachwálá także Teologiią Hozyusza Polaka, iako dzieło rzádkié, gruntownie napisané, i godné znaiomości Duchowiéństwa Polskiégo.

§. 34. Szkoły Górskié.

Osoby Zgromadzéniá.

Pro-Rektór JX. Euzebi Ciężadłowski.
Prefekt Professór Prawa i Wymowy JX. Kaietán Kamiński.
I. Klassy JX. Zygmunt Grzymała.
Matém. i Fizyki JX. Ignacy Smarzewski.

Stán nauk. Rząd i nauki w tych Szkołach znalázł Wizytatór w dobrym stanie. Większá część Uczniów popisywała się nie z pa-

mięgi,

mięci, ale na rozum.

§. 35. Szkoły Radomskie.

Osoby Zgromadzénia.

Pro-Rektór JX. Nepomucén Żwán.
Prefekt JX. Edwárd Bieniewski.
Professór I. Klassy JX. Adám Dambrowski.
Wymowy JX. Franciszek Dmochowski.
Matématyki JX. Damascén Kapaun.
Metr ięzyka Francuz. i Niémiec. JX. Kapaun.

Stán nauk. Całemu Zgromadzéniu w tych Szkołach oddaie Wizytatór sprawiedliwość z dozoru i prácy. Z łaciny, Wymowy i matematyki znacznie korzystali Uczniowie i odpowiadali z przytomnością. Języki z pożytkiém dawané były. Między innémi, mustra iest zabawą młodzieży.

§. 36. Szkoły Wieluńskie.

Osoby Zgromadzénia.

Pro-Rektór JX. Zygmunt Linowski.
Prefekt JX. Kaietan Kurowski.
Professór I. Klassy JX. Dyonizy Droździéński.
Wymowy i Prawa JX. Kaietán Madaliński.
Matém. i Fizyki JX. Adolf Mroczkowski.

Stán nauk. Doniósł Wizytatór, że młodzież w tych Szkołach z łaciny, Wymowy i Prawa tłumaczyła się gruntownie, z matématyki iaśnie. Język francuzki i niémiecki pożytecznie był dawany. Między innémi, mustra iest zabawą młodzieży.

Szkoły tuteysze bardzo są spustoszoné, część ich wielká odpádła. JX. Pro-Rektór od kilku lát na nowé Szkoły má odrysowaną plantę, którą pokazuiąc Obywatelóm, zachęcá Ich do funduszu. Gdyby pozyskał od Prześw. Kommissyi pierwiástkowy zakład, o który naypokorniey upraszá, maiąc o czém rozpocząć fabrykę, spodziewá się, iżby ią łatwiey mógł dokończyć.

§. 37. Szkoły Szczuczyńskie.

Osoby Zgromadzénia.

Pro-Rektór JX. Joachim Karwowski.
Prefekt JX. Ján Zawadzki.

Profes-

1789.
Styczén.

Professór I. Klassy JX. Stanisław Dobiński.
Wymowy i Prawa JX. Ludwik Paprocki.
Matém. i Fizyki JX. Nepom. Bazaliski.

Stán nauk. Zeznáł Wizytatór, iż doświádczaiąc Uczniów w tych Szkołach ze wszystkich nauk, był przekonany o chwálebnym dozorze Przełożonych, i obszérnéy Nauczycielów wiadomości.

§. 38. Szkoły Łukowskié.

Osoby Zgromadzénia.

Pro-Rektór JX. Bogusław Psarski.
Prefekt JX. Adolf Chraczyński.
Professor I. Klassy JX. Kazimiérz Zacharski.
Wymowy i Prawa JX. Augustyn Truskolaski.
Matématyki i Fizyki JX. Samuel Bliziński.

Stán nauk. W tych Szkołach odpowiadali Uczniowie na rozum z łaciny, nauk fizycznych i moralnych w czasie Wizyty, większá ich część znakomité okazała Korzyści. W czasie wolnym od nauk, mustra iest zabawą szczególnieyszą młodzieży, która przed Wizytatorém popisywała się z zręcznością.

§. 39. Szkoły Miedzyrzeckié.

Osoby Zgromadzénia.

Pro-Rektór JX. Dominik Szybiński.
Prefekt JX. Chryzostóm Dylewski.
Professór I. Klassy JX. Maciéy Podhorodéński.
II. Klassy JX. Hippolit Iwanicki.
Wymowy JX. Paweł Redecki.
Matématyki JX. Korneli Daniłowicz.
Fizyki JX. Kazimiérz Tymiński.

Stán nauk. Oddáł Wizytatór dobré świadectwo tuteyszému Zgromadzéniu, iż z pomiędzy Szkół zakonnych náylepiéy zná powołanié nauczycielskié, zarządzá pooycowsku młodzieżą, w przyzwoitych obrębach utrzymuie policyą Szkolną, uczy z pożytkiém tego wszystkiego, cokolwiek ustawy przepisuią. We wszystkich Klassach, wyiąwszy Arytmetykę i Jeografiią w piérwszych, znalezioné są takié pożytki, iakich tylko spodziewać się można po oświecéniu i gorliwości Uczących. Prefekt iest rzádkim Prefektém w Szkołach Zakonnych, któryby miáł tylé wiadomości nauk fizycznych i moralnych; a Nauczyciel

1789. Styczeń.

ciel Wymowy, któryby z szczególnieyszym tłumaczénia się darém, połączył wielką troskliwość o pożytek swoich Uczniów. Z języków francuzkiégo i niémieckiégo wielu było korzystaiących w tych Szkołach.

§. 40. Szkoły Rydzyńskié.

Osoby Zgromadzénia.

Pro-Rektór JX. Atanazy Pomoszkant.
Prefekt Professór Prawa i Wymowy JX. Jacek Filipkowski.
I. Klassy JX. Michał Skarżyński.
Matém. i Fizyki JX. Wawrzyniec Raszek.

Stán nauk. Zaświádczył Wizytatór o pilnym dozorze i gorliwości całégo Zgromadzénia w wykonywaniu przepisanych obowiązków, tudzież o znakomitych korzyściach uczniów, którzy w czasie rozrywek zwykli się zabawiać mustrą dosyć szykownie.

§ 41. Szkoły Drohickié.

Osoby Zgromadzénia.

Pro-Rektór JX. Jakób Olszewski.
Prefekt JX. Wincénty Jakubowski.
Professór I. Klassy JX. Ján Kotz.
Wymowy i Prawa JX. Chryzostóm Sawicki.
Matém. i Fizyki JX. Piótr Niwiński.

Stán nauk. Nauki w tych Szkołach znalázł Wizytatór w dobrym stanie. Znaczná liczba ubostwa prawie o żebranym chlebie edukuiącégo się, okazała we wszystkich Klassach dosyć applikacyi i korzyści. Kiedy dziéciom nie wystarczá żywności, oddalaią się na dni kilka od Szkół, do których, pozyskáwszy cokolwiek wiktuałów, natychmiast powracaią. Dwóch tu iest Metrów ięzyka niémieckiégo, który daią z pożytkiém.

§. 42. Szkoły Łomżyńskié.

Osoby Zgromadzénia.

Pro-Rektór JX. Józef Osiński.
Prefekt JX. Waleryán Tafiłowski.
Professór I. Klassy JX. Mikołáy Miłkowski.
II. Klassy JX. Ján Roszkowski.
Prawa i Wymowy JX. Wacław Piotrowski.
Matématyki JX. Kaietán Turowski.

Stán

1789.
Styczeń.

Stan nauk. Zeznał Wizytator, że całe Zgromadzenie w tych szkołach złożone iest z osób świątłych, i podług przepisu pracujących. Uczniowie zalecili się szczególniey z nauk fizycznych, moralnych i rysunków.

§. 43. Szkoły Radzieiowskie.

Osoby Zgromadzenia.

Pro-Rektor W. Mikołay Iwarowski.
Prefekt Profesor Prawa i Wymowy W. Antoni Leszczyński.
I. Klassy W. Kazimierz Sawicki.
Matem. i Fizyki W. Edward Krystein.

Stan nauk. Te szkoły od kilku lat zamknięte, a na żądanie wielokrotnie powtarzane, i usilne naleganiá Obywatelów Woiewodztwa Brzeskiego Kuiawskiego i Inowrocławskiego, z Torunia przeniesione i w przeszłym roku otwarte, zdaniem Wizytatora zachowuią vstawy Przedm. Kommisyi, maią Nauczycielów zdatnych i pilnych. Na rok przyszły spodziewa się Zgromadzenie więcey uczniów, którzy nie wiedząc o tych szkołach, ziechali się do nich późno i w małey liczbie.

Kościoł tuteyszego Zgromadzenia pokazuie odległą starożytność i wielkie spustoszenie, pełen iest rysów i niebezpieczeństwa.

§. 44. Ludność Szkół w Koronie.

Znaleźli Wizytatorowie liczbę uczniów w szkołach Przygotowawczych Krakowskich 500. Poznańskich Wyższatowych 200. Kaliskich 220. Trzemeszyńskich 94. Wschowskich 75. Lubelskich Wyższatowych 150. Sandomierskich 139. Pińczowskich 24. Kieleckich 207. Warszawskich Wyższatowych 450. Płockich 250. Łęczyckich 263. Rawskich 80. Puławskich 530. Węgrowskich 228. Krzemienieckich Wyższatowych 360. Kamienieckich 100. Łuckich 115. Ostrzyckich 100. Włodzimierskich 300. Ostrogskich 154. Szarogrodzkich 250. Barskich 375. Winnickich Wyższatowych 427. Żytomierskich 460. Lubarskich 332. Owruckich 150. Kaniowskich 140. Humańskich 200. Warszawskich Pijarskich 450. Hetmańskich 126. Łowickich 204. Piotrkowskich 175. Górskich 82. Radomskich 215. Wieluńskich 160. Szczuczyńskich 257. Łukowskich 200. Międzyrzeckich 280. Rydzyńskich 65. Drohiczkich 350. Łomżyńskich 398. Radzieiowskich

82. Jest tedy uczniów w Wydziale Wielkopolskim 589. W Wydziale Małopolskim z Szkołami Krakowskiemi 1020. W Wydziale Mazowieckim 1801. W Wydziale Wołyńskim 1750. W Wydziale Ukraińskim 1709. W Wydziale Piiarskim 3052. Ze Summa wszystkich Uczniów 9911. Więcéy w tym roku 396, niż w przeszłym. Między témi uczniami wynisali Wizytatorowie szczególniéy celuiących pilnością, postępkiem w naukach i obyczaiami, których tu wraz z Dyrektorami przytacza się Rejestr.

§. 45. Medale, Dar J. K. Mci.

Wszystkie Szkoły w Koronie oprócz Kamienieckich, dla przyczyn Przedm. Kommissyi iuż wiadomych, do Daru J. K. Mci czyli medalów, były w tym roku przypuszczone.

W Szkołach Krakowskich po obszernéy i stósownéy do téy okoliczności mowie J. W. Felixa Oraczewskiego, Kawalera Orderu S. Stanisława, Kommissarza Edukacyi Narodowéy, Wizytatora i Rektora Szkoły Głównéy, z Jego ręki otrzymali medale: Floryan Choynacki z Klassy VI. złoty, Józef Zwan z Klassy VI, Felix Wielogłowski z Klassy VI. Andrzéy Strowski z Klassy V. srébrné.

W Szkołach Poznańskich. Tomasz Wulkański z Klassy V. złoty, Kazimierz Wegnerowicz z Klassy VI. Kazimierz Lerski z Klassy V. srébrné

W Szkołach Kaliskich. Marcin Niezielski z Klassy VI. złoty, Marcin Byszewski z Klassy V. Ignacy Konopnicki z Klassy IV. srébrné.

W Szkołach Trzemeszyńskich. Józef Strubiński z Klassy II. Bonawentura Morzycki z Klassy I. srébrné.

W Szkołach Wschowskich. Antoni Kaszewicz z Klassy IV. Augustyn Krompoltz z Klassy III. srébrné.

W Szkołach Lubelskich. Sebastyan Woytasiewicz z Klassy VI. złoty, Kaietan Janiszewski, Józef Kozmian z Klassy V. srébrné.

W Szkołach Sandomierskich. Maxymilian Jasieński z Klassy V złoty, Józef Krajowski, Kaietan Kowalski z Klassy VI. srébrné.

W Szkołach Pinczowskich. Józef Koztowski, Franciszek Hatatkiewicz z Klassy III. srébrné.

W Szko-

1789.
Styczeń.

W Szkołach Kieleckich. Józef Wieliczko, Maciey Lewandowski z Klassy II. srébrné.

W Szkołach Akademickich Warszawskich. Andrzéy Gościchi z Klassy VI. złoty, Ignacy Gniewczyński, Ignacy Ozarowski z Klassy VI. srébrné.

W Szkołach Płockich. Leon Lasocki z Klassy V. złoty, ~~Maciey~~ Kotomicki, Mikołay Komorowski z Klassy VI. srébrné.

W Szkołach Łęczyckich. Antoni Górski z Klassy III. złoty, Melchior Jaworowski, Szymon Brzeziński z Klassy V. srébrné.

W Szkołach Rawskich. Dominik Kruszyński z Klassy VI. Walenty Mirecki z Klassy III. srébrné.

W Szkołach Puttuskich. Franciszek Zatyski z Klassy VI. złoty, Rafał Lepichi z Klassy V. Stanisław Komar z Klassy IV. srébrné.

W Szkołach Węgrowskich. Teodor Swięcichi, Benedykt Ostrowski z Klassy III. srébrné.

W Szkołach Krzemieńieckich. Tomasz Wysocki z Klassy VI. złoty, Józef Chorostechi z Klassy V. Jan Beyzym z Klassy III. srébrné.

W Szkołach Łuckich. Jan Hulewicz, Andrzéy Markiewicz z Klassy III. srébrné.

W Szkołach Otyckich. Jakób Chachrowski, Piotr Pawłowski z Klassy III. srébrné.

W Szkołach Włodzimierskich. Paweł Bossakowski z Klassy VI. złoty, Józef Chaiecki, Łukasz Sosnowski z Klassy V. srébrne.

W Szkołach Ostrogskich. Jakób Opatowicz z Klassy IV. Jan Wyleżyński z Klassy II. srébrné.

W Szkołach Szarogrodzkich. Józef Borowski z Klassy III. Mikołay Kaliński z Klassy II. srébrné.

W Szkołach Barskich. Adam Szydelski z Klassy IV. Stanisław Szedechowski z Klassy II. srébrné.

W Szkołach Winnickich. Teodor Popiel z Klassy VI. złoty, Marcin Domaniewski z Klassy V. Karol Rahowski z Klassy IV. srébrné.

W Szkołach Żytomierskich. Klemens Dobrowski z Klassy V. złoty, Daniel Przybytowicz, Jan Piasecki z Klassy VI. srébrné.

W Szkołach Lubárskich. Bazyli Holinieicz z Klassy IV. Józef Rychárd z Klassy III. srébrné.

W Szko-

1789.
Styczeń.

W Szkołach Ouruchich. Józef Simianowski, Maryan Ochocki z Klassy III. srébrné.

W Szkołach Kaniowskich. Klémens Kozubski z Klassy III. Tomasz Rydlowski z Klassy II. srébrné.

W Szkołach Humańskich. Paweł Miłaczewski z Klassy III. Teodór Czarnecki z Klassy II. srébrné.

W Szkołach Warszáwskich Piiarskich. Klémens Skibski z Klassy VI. złoty, Maciéy Dziedzicki z Klassy V. Tadeusz Orlecki z Klassy IV. srébrné.

W Szkołach Hełmskich. Felix Tokarski, Józef Komarczewski z Klassy III. srébrné.

W Szkołach Lowickich. Kaietán Piwo z Klassy II. Józef Goiszewski z Klassy I. srébrné.

W Szkołach Piotrkowskich. Salezy Bystrzonowski z Klassy III. Tomasz Wolski z Klassy II. srébrné.

W Szkołach Gorskich. Antoni Krzyżanowski z Klassy III. Tadeusz Gasiński z Klassy II. srébrné.

W Szkołach Radomskich. Antoni Łapczyński z Klassy III. Antoni Szkodziński z Klassy II. srébrne.

W Szkołach Wieluńskich. Marcin Zieliński z Klassy III. Ignacy Miączyński z Klassy II. srébrné.

W Szkołach Szczuczyńskich. Maciéy Olszowski z Klassy III. Michał Truszkowski z Klassy II. srébrné.

W Szkołach Łukowskich. Józef Dłuski z Klassy III. Woyciech Kubalski z Klassy II. srébrné.

W Szkołach Międzyrzeckich. Michał Gałecki z Klassy V. złoty, Antoni Woyciechowski z Klassy VI. Franciszek Ratomski z Klassy IV. srébrné.

W Szkołach Rożanskich. Stanisław Małczewski z Klassy II. Ignacy Radoliński z Klassy I. srébrné.

W Szkołach Drohickich. Fabián Kożuchowski z Klassy III. Franciszek Suchodolski z Klassy II. srébrné.

W Szkołach Łomżyńskich. Jakób Jabłoński, Tomasz Jastrzębski z Klassy III. srébrné.

W Szkołach Radzieiowskich. Ján Baranowicz z Klassy III. Antoni Rudnicki z Klassy II. srébrné.

Rozdali Wizytatorowie medalow złotych 15, srebrnych 82. Dwa medale srebrné w Szkołach Kamienieckich oszczędzone,

a

1789.
Styczén.

né zostały się przy Szkole Głównéy.

Zgromadzénia o 3 Professorach, upraszaią Prześw. Kommissyi o złoté dlá swych Uczniów medale, przynáymniéy na przemianę w lát kilka. Składaiąc się z mnieyszéy Nauczycielów liczby, daią iednak wszystkié nauki i z większą prácą.

§. 46. Zalécénié Osób Akadémickich.

JX. Przyłuski Wydziału Wielkopolskiégo, JX. Jakukiewicz Wydziału Mazowieckiégo Rektorowie; JX. Gorczyczewski Szkół Kaliskich, JX. Pączkowski Szkół Płockich, JX. Brzosniowski Szkół Łuckich, JX. Marciszewski Szkół Krakowskich, JX. Cyankiewicz Szkół Pińczowskich, JX. Więckowski Szkół Łęczyckich Pro-Rektorowie; JX. Gołecki Szkół Poznańskich, JX. Turkowski Szkół Warszáwskich, JP. Kubeszowski Szkół Winnickich, JX. Łuczewski, Szkół Krzémiénieckich, JP. Porąbiński Szkół Ráwskich Prefektowie, zasłużyli sobie na szczególné Wizytatorów zalécénié, o których wiernem, pilném i gorliwém urzędów swoich sprawowaniu uwiadomioná Szkoła Głowná, má honór polécić Ich względóm Prześw. Kommissyi.

Zgromadzénié Kaliskié i Łuckié zaléciło się zgodą, iednomyślnością, wiernem wykonywaniém wszystkich Ustáw, i gorliwością o pożytek swych Uczniów.

JX. Pieslak w Szkołach Warszáwskich, JP. Brzożowski w Szkołach Płockich, JP. Kabziński w Szkołach Winnickich, Wymowy; JP. Czech w Szkołach Krakowskich, JP. Kostkowski w Szkołach Poznańskich, JP. Dobrowolski w Szkołach Płockich Matématyki; JP. Dymidowicz w Szkołach Winnickich, JP. Krusiński w Szkołach Warszáwskich, JP. Kłosowicz w Szkołach Lubelskich, JP. Kubicki w Szkołach Łęczyckich, JP. Kopiiowski w Szkołach Pińczowskich Fizyki; JX. Sosénkowski w Szkołach Warszáwskich, JP. Domoradzki w Szkołach Poznańskich, JP. Polański w Szkołach Płockich, JP. Mecherzyński w Szkołach Winnickich Prawa; JP. Kobyłecki w Szkołach Płockich, JP. Szopowicz w Szkołach Warszáwskich Klassy II. iaśnie, prácowicie i z znakomitą Uczniów korzyścią tłumaczący się Nauczyciele, zasłużyli na zalétę u Prześw. Kommissyi.

JX. Gostyński Pro-Rektór Szkół Sándomiérskich, lubo dał iasné dowody swoiéy nieczynności, kiedy ani na examinach Wizyty

1789.
Styczeń.

zyty nie bywał, ani pilnował Uczniów, którzy w czasie examinu robili hałas między Szkołami, co dało poznać, że mało znali subordynacyi dla swéy Zwierzchności; atoli znacznie się w tym roku poprawił, po stanach częścią odwiedzał Uczniów, czułszym się pokazał na obowiązki Nauczycielów i Dyrektorów, starał się ile możności zlécenia przeszłey Wizyty wykonywać. Można było postrzegać podczas Wizyty, i obce nawet Osoby czuły, iak wiele go to kosztowało, kiedy się chciał czynnieyszym pokazać i sposób życia odmienić, zależący dawniey na samotności i prawie ustawicznem siedzeniu w swoiéy stancyi. Oświadczył się przed Wizytatorem, że iako wzdycha do spokoyniego życia, takby chciał w przyszłym roku pozyskać u Prześw. Kommissyi emerytalną pensyą.

§. 42. Zaszarzenie Osób Akademickich.

W. Swiebocki Rektor Krzemieniecki nie będąc przeięty gorliwością o dobro Oyczyzny maiącé wynikaiącą z oświécenia iey Synów, nie znaiąc nawet i do nich nie maiąc przywiązania, nie dopełniaiąc wielkiey części ustaw dla Rektora Wydziałowego i Rządcy Domu przepisanych, nie daie dobrego przykładu powierzonym swoiemu dozorowi. Widziały to dobrze Osoby Szkolne, odzywały się z tém samém obce, a w czasie Wizyty oczewiste tego ślady można było postrzegać. W jakim zaś stanie znalazł Wizytator Uczniów funduszowych w Krzemieńcu pod dozorem W. Rektora zostaiących, będzie o tém na swoiém mieyscu pod §. 62.

W. Kobyliński Profesor 1. Klassy w Kamieńcu obwiniony był o piiaństwo, o czém się Wizytator przekonał, sam go widząc piianym. Jego porządek w stancyi i sprzętach, iako też rachunek z kassy elementarnych, których dozór jemu był powierzony, toż samo potwierdził. Za iednak wada mało szkodziła powinnościom szkolnym.

W. Ciszewski Profesor Matematyki w szkołach Kamienieckich, tak od Zgromadzenia, iako też od obcych był obwiniony o piianstwo, włóczenie się po nocy, chodzenie w mieysca podeyrzane, niezgodę, chęć kłócenia się i inne obmierzłe wady. Publicznie na Sessyi był od Wizytatora zgromiony, o co rozgniewawszy się z mieysca obrady wyszedł, i więcey się już Wizytatorowi nie pokazał.

Jest już Prześw. Kommissyą uwiadomioną przez Wizytatora

o akcyi

1789.
Styczeń.

o akcyi JP. Szmidta Nauczyciela Prawa w Kamiéncu z JP. Bogdanowiczém Mieszczaninem tamteyszym.

§. 48. Żądania Osób Akadémickich.

JX. Konitzer Wymowy, i JX. Wannich Klassy II. Nauczyciele w Szkołach Kaliskich, dla wytchnięcia po długich prácach, wymawiaiąc się od obowiązków Szkolnych na rok przyszły, upraszaią Prześw. Kommissyi o pénsyą emerytalną iako Exiezuici.

JX. Lubiński Kan. Koad. Gniéznieński Rejént Konwiktu Kaliskiégo, przywiązany do Zgromadzénia w którém wielé zasług położył i dotąd miészka, a wzaiémnie od Zgromadzénia szacowany Exiezuita, utraciwszy pénsyą emerytalną, acz nié má innégo Beneficium prócz danégo sobie titulō Familiae na Lubińskich fundowanégo, upraszá Prześw. Kommissyi o przywrócénié do téyże pénsyi.

JX. Gorczyczewski Pro-Rektór Szkół Kaliskich, dáwniéy w tych Szkołach na Nauczycielstwie zasłużony, teráz zaś chwálebnie Szkołami rządzący, gdy uchronić się nié może od Wydatków przywiązanych do urzędu swégo i wizytowania Szkół Parafiialnych, dopraszá się Prześw. Kommissyi o wyznaczénié dodatku do roczney pénsyi przynáymniéy Złł. 300. Osoby zaś náydáwniéy w témże Zgromadzéniu prácuiącé, wyiąwszy Professora Klassy I. dopraszaią się u Prześw. Kommissyi o przydanié roku do emerytury. Té prośby uznáł Wizytatór bydź godné względów Prześw. Kommissyi.

JX. Poniatowski Professór Matematyki w Szkołach Warszáwskich, nieprzerwanie i pożytecznie w Wilnie, Pułtusku, Płocku i w Warszawie przez lát 14 prácuiący, upraszá Prześw. Kommissyi o pénsyą Wysłużonégo.

Jchmć PP. Krusiński, Szopowicz i Sławiński z Kandydatów Nauczyciele Warszáwscy, nié mogąc z pénsyi Złł. 1.050 na potrzeby wystarczyć przy drogości w tém stołeczném mieście, upraszaią Prześw. Kommissyi, aby pénsyá, którą biorą Ich Koledzy Złł. 1.600, równie Ich dochodziła.

Zgromadzénié Warszáwskié przy zabraniu Biblioteki Poiezuickiéy do Biblioteki Załuskich, maiąc w Kontraktcie tén wyrażony warunek, że wszelkié Xiążki bez zastawu Professorom do ich obiektów Szkolnych dawané będą, gdy teráz otrzymać pozwolénia Xiążek potrzebnych do Stancyi bez zastawu nié mogą, upraszaią Prześw. Kommissyi o zabezpieczénié prawa służącégo Im

w téy

1789.
Styczeń.

w téy mierze.

Zgromadzénié Płockié zanosi do Prześw. Kommissyi następuiące prośby. 1º Maiąc z łaski Prześw. Kommissyi świéżo przysłané do Biblioteki Xiążki Dziénnika handlowégo, upraszá o dalszé téyże Biblioteki Xiążkami potrzebnémi opatrywanié, gdyż Biblioteka tak iest uboga, iż prócz kilkunastu starych Xiążek mniéy Nauczycielóm potrzebnych, żadnych prawie nié mász z dzisieyszych. Tym czasém upraszá przynáymniéy o Dykcyonarz Historyczny i Jeograficzny. 2º Prosi Zgromadzénié o Instruménta fizyczné, bez których Professór Fizyki nié może dawać swéy nauki tak pożytecznie, iakby sobie zamierzał. 3º Upraszá Zgromadzénié Prześw. Kommissyi o interessowanié się do Wº Starosty tuteyszégo, aby określił śmiałość i wolność Palestry, z któréy náymłodsi publicznie szkalować, biciém odgrażać Professoróm, a to ieszcze z okoliczności nauk wáżą się. Co iak zawsze, tak szczególniéy w tym roku, po wielékroć razy uciérpiało Zgromadzénié. 4º Ichmć PP. Polański, Dobrowolski i Kobyłecki, upraszaią o względy Prześw. Kommissyi, aby w miarę lát branéy przy Szkole Głównéy edukacyi, mogli odebrać pénsyą dorobkową. Piérwszy z nich będąc lát 3 na pénsyi Kandydackiéy, iuż oduczył lát 5; drugi za lát 2, iuż oduczył lát 3; trzéci za trzy lata, lát 4. 5º Z powodu pochwały Szkół tuteyszych z applikacyi do rysunków, zanosi do Prześw. Kommissyi Professór Matematyki prośbę, o łaskawé na to względy, że Go papiér i tusz wiele kosztuie.

JX. Więckowski Pro-Rektór Łęczycki, w Zakonie Jezuickim lát 20, w Szkołach lát tyléż zasług maiący, dlá swych talentów, a mianowicie roztropności, rzetelności, ludzkości i przywiązaniá do nauk, powszechnie wzięty w Woiewodztwie, i do Zgromadzéniá mocno przywiązany, dlá osłabionych prácami sił, składaiąc urząd, na którym z woli Prześw. Kommissyi w Protokóle bydź zapisanym zasłużył, zanosi náyuroczystszą prośbę, ażeby z pénsyą emerytalną mógł się zostać przy rządzie Konwiktu.

Zgromadzénié Krakowskié upraszá Prześw. Kommissyi, aby Nauczyciele gorliwie prácuiący, liczbę lát mieli powiększoną stosownie do ustáw.

Zgromadzénié Lubelskié upraszá Prześw. Kommissyi o wyznaczénié funduszu dlá uczącégo mustry, do któréy Uczniowie wielką pokazuią ochotę. O zdatną do téy lekcyi Osobę, nie trudno w Lublinie,

1789.
Styczéń.

blinie, byle była nagroda, ile iuż znaczna część Karabinków iest w gotowości.

Zgromadzénié Sandomiérskié zanosi do Prezu. Kommissyi następuiące prośby. 1mo. O ustanowiénié metra rysunku i mustry, do czego Wizytator wielką chcę postrzégát w uczniach. 2do. O wyznaczénié pensyi dla Szafarza, któryby się zatrudniát około wspólnego stołu, którym żaden z Zgromadzénia zawiadywać nie chce, tak dla zatrudnień Szkolnych, iako też dla niemożności dostania Wiktuałów w swoim czasie. 3tio. O pozwolénié wzięgia z Kassy Złt. 108, wydanych na naprawę zégaru wieżowego. Równie dopraszá się Xt. Pro-Rektor o powrocénié Złt. 72 za łancuch jeometryczny, dla Szkół potrzebny i sprawiony, a dotąd nie policzony w wydatkach. 4to. Xt. Girtler Professor Klassy I. przeniesiony tu ze Szkół Winnichich, upraszá Prezu. Kommissyi, aby mu kazata pieniędzy na podróż koszt powrócić podług Taryfy Vialium.

Ponieważ Xt. Suiebochi Rektor Krzemieniecki, nie wyrobiwszy sobie pozwolénia od JWo. Rektora Szkoły Głównéy, dla pobocznych interesów nie był w Zgromadzéniu przytomny od dnia 20 Grudnia aż do 20. Lutego, upraszá Zgromadzénié Prezu. Kommissyi, ażeby lub przyznata Xt. Rektorowi, że dla publicznego interesu zabawiát się w Warszawie, i wolnym go od winy uczynita, lub data moc Zgromadzéniu odebrać z Jego pensyi do Kassy stołowéy tyle, ile przypada podług ustaw Rozdziału VIII. art. 3. Toż Zgromadzénié zanosi ieszcze do Prezu. Kommissyi następuiące prośby. 1mo. upraszá o przyśpieszénié reparacyi Kollegium dla bardzo naglących przyczyn. Naprzód: Sklepienia coraz bardziéy się rysuią, tak dalece, że cegły iuż wypadaiące osobliwie na górném piętrze, bliskim upadkiém grożą, a zatém Osoby wszystkié Zgromadzénia tam się mieszczące, o niebezpieczeństwo przywaniaią. Powtóre: Dachy tak są złé na Kollegium i Szkołach, że podczas obfitych deszczów, woda iak przez rzeszoto przecieká, co się przyczyniá wiele do rysowaniá murów i sklepień. 2do. W Rezolucyi względem podziału Kollegium Krzemienieckiego, wyznaczyła Prezu. Kommissyá staynią murowaną dla Kassyera Skarbu Rzeczypltéy, do któréy osobnego wiazdu zrobić nié można, ani iéy od possessyi Zgromadzénia oddzielić, podług ustaw Rozdziału XIX. art 8; a dla Rektorów wyznaczona iest staienka drewniana, znacznéy reparacyi i kosztowniejszego zawsze utrzymywaniá potrzebuiąca, nie tak bezpieczna od ognia iak murowaná:

1789.
Styczen.

wana: uprasza Zgromadzenie Przesw. Kommissyi, aby staynią murowaną raczyła przy niem utrzymać, iako potrzebną na wozownią dla Rektorow Wizytatorow, a przy zaprowadzeniu dobrey Ekonomii stołowey, i dla samego Zgromadzenia. 5to W. Proboszcz Kościoła Poiezuickiego, nie maiąc osobnego cmentarza, wszystkie ciała zmarłych Parafiianow chowa w Kościelnych grobach, przez co z jednéy strony młodz szkolna, z drugiey Osoby Zgromadzenia tak w samém Kollegium, iak na possessyach przy niém zostaiących, a nayszczególniey w Kościele podczas lata, zaduchu i zarazy doznawaią: uprasza Zgromadzenie Przesw. Kommissyi, aby raczyła temu zaradzić. 6to Rozkazała Przesw. Kommissya kamienie ciosowe przy Kongregacyi leżące, X. O. Xciu Staroście Krzemienieckiemu sprzedać, których Xiąże Starosta iako mu mniey potrzebnych nie kupuie. Podpadaiąc one rozebraniu, domasza się Zgromadzenie Przesw. Kommissyi, o wyznaczenie ich na kanały dla ścieku wod pod murami Kollegium, oraz na inne użytki i reparacye w possessyach Zgromadzenia. 5to Brama nowa powtórną Rezolucyą Przesw. Kommissyi potwierdzona, ani iiazd inszy na dziedziniec Collegii bydź nie może, tylko z wielkim kosztem i ostatnią niewygodą, bo ulica do niey z Miasta prowadząca, ledwie iest dostępna, i daleko niższa od gruntu dziedzieńca Collegii: uprasza Zgromadzenie Przesw. Kommissyi, aby raczyła utrzymać dawną bramę. 6to Bez odźwiernego i stroża, Dom nie może mieć straży i ochędoztwa, z wielu stron maiąc otwory, ustawiony iest na łup i spustoszenie, znaczna część miasta ma tatwe przeyście, chodzi po wodę na dziedziniec Collegii, psuie porządki i kradnie. Zgromadzenie utrzymywać stroża swoim kosztem nie może, bo na opłatę nieuchronnie potrzebney czeladzi kuchennéy, i opędzenie swoich potrzeb w tak drogim czasie, ledwie wystarcza. Uprasza Przesw. Kommissyi o powiększenie dochodu na sarta tecta, z którégoby stroża i odźwiernego utrzymywać można. 7mo Gdy Zgromadzenie wraz z innemi Szkołami pozyskało łaskawy dar Dziennika handlownego, a w szczególności odebrało dowód pamięci i oyczki swoiey życzliwości, w udzieleniu mu znaczney części ogrodu, za które dobrodziejstwo ma honor złożyć naygłębsze podziękowanie Przesw. Kommissyi, i nayżyczy zapisać wdzięczność; ośmiela się ieszcze pokorna zanieść prośbę, o prenumerowanie na Szkoły tutaysze Gazet i Pamiętnika Politycznego. Nikt nie wątpi, iak to dwoiakie Pismo iest nauczy-

cielom

1789.
Styczeń.

cielóm potrzebné, którzy stąd i do uzbudzénia w Uczniach ciekawości, i do oświécénia ich umysłu mogą brać potrzebné światła; w tém zaś mieyscu pozbawioném wszelkich Bibliotek, składów Xiążek, i od nikogo z znacznieyszych Obywatelów niezamiészkaném, takowéy pomocy mieć nié można. 8º. JX. Łuczewski Prefekt, upraszá Prześw. Kommissyi o powrócénié z Kassy # 11, które wydał na podróż z Poznania do Krakowa.

Zgromadzénié Łuckié zanosi do Prześw. Kommissyi następuiące prośby. 1º. Przypomina Prześw. Kommissyi o pokrzywdzéniu od JP. Blizińskiego na osobie Nauczyciela Matématyki poniesioném, który pomiénionégo Professora, uformowáwszy sobie niesprawiedliwą pretensyą w Jego stancyi naszedł, i wielé nieprzyzwoitości, honór Akadémicki a w szczególności osobisty rażących nagadał. Chce wpráwdzie JP. Bliziński Zgromadzénié przeprosić, ale gdy iuż ta sprawa doniosła się do Prześw. Kommissyi, oczekuie Zgromadzénié wyroku swoiéy Zwiérzchności, czyli i w jaki sposób nakaże się pogodzić. 2º. Gdy przez ubycié od Zgromadzénia Kapelana, expéns wspólná na mniéy Osób dzieloną bydź musi, a tym sposobém bardziéy Osoby inné uciążá; upraszá Zgromadzénié, aby na bonifikacyą téy szkody, część pénsyi Kapelańskiéy do Kassy wspólnéy wyznaczoną była. 3º. Gdy dla niedostatku Metra ięzyka francuzkiégo Rodzice częstokroć przez sám Łuck dzieci swoie do innych Szkół odwożą, i ci którzy Szkół tuteyszych ozdobą do tych czas byli, iuż na rok następuiący do Konwiktu Miedzyrzéckiégo wybieraią się; upraszá Zgromadzénié, aby wspomnioná lekcyá wspólnie z niémiecką do Szkół tuteyszych wprowadzoną bydź mogła. 4º. Gdy i na mocy Ustáw, i Mandatu J. Wº. Rektora Szkoły Głównéy Koronnéy, doświadczanié gruntów i produktów Kraiowych, Professorowi Fizyki iest zaleconé, a to bez kosztu bydź nié może; upraszá Zgromadzénié o obmyślénié na to iakiégo funduszu. 5º. Gdy w całém mieście iedén iest tylko biiący i to nieregularny Zégar, a drewniany w Kollegium próżnym kosztém naprawiany bydź może; upraszá Zgromadzénié Prześw. Kommissyi o wyznaczénié iakowéy kwoty na kupiénié nowégo Zégaru dlá regulowania szkolnych obowiązków. S. p. JX. Słabniewicz maiąc różnémi czasy wyznaczoną kwotę pro sartis tectis, zostawił z tego wszystkiégo Remanentu Złł. 965. g. 29. gdyby Prześw. Kommissyá na prośbę Zgromadzénia kazała Zégar sprawić, mógłby bydź fundusz z tych pie-

niędzy.

1789.
Styczeń.

niędzy. 6to Nie maiąc Zgromadzenie potrzebnieyszych Instrumentów fizycznych do czynienia doświadczeń, a tym sposobem mocniejszego zachęcenia uczniów; upasza Prześw. Kommissyi, aby niemi opatrzone bydź mogło. 7mo Do zupełney wygody wspólnego stołu, nie dostaie Zgromadzeniu Szpichlerza i chlewika, na których wystawienie ordynaryyną recepta Sartorum tectorum nie wystarczy.

Zgromadzenie Otyckie przypomina się pamięci Prześw. Kommissyi względem traktowania z J. O. Xięciem Radziwiłłem Woiewodą Wileńskim o wypłacenie funduszu szkołom Otyckim od kilku lat zatrzymanego, iako też o ostateczne uskutecznienie przyrzeczenia w Kompletacyi z Xięciem Jmcią Woiewodą uczynioney względem dopłacania corocznie z funduszu Edukacyynego po Złt. 1.000. Maią teraz Szkoły po sobie Dekret agitujący się niedawno Kondescensyi Potioritatis którym Dekretem rzetelność funduszu iest uznana, i teraz między pewnemi długami do Kollacyi na Dobrach Radziwiłłowskich iest zalikwidowany. Przytacza się tu dla informacyi Prześw. Kommissyi Extrakt pomienionego Dekretu i fundacyi Collegii Zaierscianii. No 2.

Zgromadzenie Winnickie zanosi do Prześw. Kommissyi następuiące prośby. 1mo Ousunienie z Kollegium Archivum Kancellaryi Grodzkiey, ponieważ Osoby szkolne naiszać się muszą, i na ekonomii wspólnego stołu wiele przez to szkodować. 2do Upasza Zgromadzenie, aby Prześw. Kommissya zalecita wyszukać w swoiem Archiwum dokumenta, iak daleko się rozciągaią za Kollegium plac Akademicki, a to dla tego: aby można zabronić stawiaiącym się blizko Kollegium, które na tem szkodować może przez pożary często w Winnicy panuiące. 3tio Upasza Zgromadzenie o wyznaczenie iakiey kwoty na reparacyą drzwi, zamków, ławek, okien, pieców w szkołach, i dachów na Kollegium: bo lubo corocznie wtoży się iaka część w reparacyą ex sartis tectis, tedy tego bynaymniey nie znać. Nadto potrzeba odmurować się od części murów, Xcia Jmci staroście ustąpionych; potrzeba w przypadku ognia rożnych narzędzi do gaszenia; potrzeba wymurować w rogu fortu mieysce na schody, a teraźnieysze poprawić; potrzeba zrobić drzwi pod dach dla bezpieczeństwa, i t. d. Co wszystko kosztować może plus minus Złt. 3.000.

Jt. Wrzeszcz Rektor Winnicki upasza Prześw. Kommissyi, aby w szkołach Żytomierskich w Jego Wydziale nayliczniejszych,

raczyła

1789.
Styczén.

raczyła ustanowić metra ięzyka francuzkiego. Też samé głosy i żądaniá znacznieyszych Obywatelów w Żytomiérzu, słyszał Wizytatór. Wspomniony JX. Rektór zanosi prośbę za JP. Dymidowiczém Nauczycielém Fizyki, aby chwálebné Jego práce raczyła Prześw. Kommissyá nagrodzić darowaniém roku uczéniá z powinności. Przyłączá się tu Proiekt tegoż JX. Rektora, względém przeniesiéniá gdzieindziéy Szkół Kamiéniechich. № 3.

JX. Ancypa maiąc do lát 4 Patént na Pro-Rektoryą Szkół Kaniowskich, i biorąc za to pénsyą, kiedy w tym roku skończyły się z pénsyą lata Jego Pro-Rektoryi, upraszá Prześw. Kommissyi o wyznaczénié pénsyi emerytalnéy stósownéy do wielości lát i gatunku prácy łożonéy dlá dobra Edukacyi.

JP. Dymidowicz Professór Fizyki w Winnicy nie zastáwszy żádnych narzędzi do obiaśniéniá práwd swoiégo obiektu, nabył niektórych potrzebnieyszych, iakié są glób, karty jeograficzné, termometr i barometr. Chce także machinę elektryczną i inné potrzebné narzędziá obmyślić, prosi tylko Prześw. Kommissyi, aby mu kazała przeszłé wydatki powrócić, a na przyszłé raczyła ustanowić, czyli ié, kiedy bydź mogą z łatwością i niewielkim kosztém, chce mieć sporządzoné. Chciáłby także Kollekcyą Historyi Naturalnéy zwłászcza kraiowéy robić, iakoto Kamiéni, innych rzeczy kopalnych, owadów i ptaków; co wszystko razém z Instruméntami fizycznémi będzie potrzebowało przyzwoitégo mieysca. Ténże Professór zastáwszy swoię stancyą nieuchronnéy reparacyi potrzebuiącą, na iéy wyporządzénié wydał Złł. 37. gr. 15. upraszá Prześw. Kommissyi, aby mu kazała powrócić koszt na to łożony.

Ponieważ wydatek na sám Kościół zabrał w tym roku Złł. 315. upraszá Zgromadzénié Żytomiérskié Prześw. Kommissyi o zniésiénié tego ciężaru z Tábelli Sartorum tectorum, wyznaczénié osobnégo funduszu na potrzeby Kościoła, i włożénié na Rejestr sartorum tectorum summy Złł. 700 za sprzedané Organy, dlá opatrzéniá wielu swych potrzeb.

JX. Woynarowski człowiek szacowny, który w Żytomiérzu zastępował dotąd urząd Kaznodziei, gdy dlá zwątlonych sił swoich za funkcyą podziękował, składá Prześw. Kommissyi Notę tu przyłączoną, a Wizytatór zaręczá o sprawiedliwości żądań wyszczególnionych w Jego nocie. № 4.

JP. Kubica

1789.
Styczeń.

JP. Kubicki Professor Fizyki w Łęczycy, nie zastáwszy żádnych narzędzi fizycznych, wydáł na machinę elektryczną i inné potrzeby, przeszło # 3. upraszá Prześw. Kommissyi o powrócénié tego kosztu.

JX. Hussarowski Professór I. Klassy w Szkołach Pińczowskich przeniesiony do Szkół tuteyszych z Ołyki, upraszá Prześw. Kommissyi o powrócénié podług Taryffy Vialium podiętégo kosztu na podróż z Ołyki do Pińczowa.

JX. Baranowicz zastępuiąc w tym roku urząd Pro-Rektora w Kamiencu, upraszá Prześw. Kommissyi o iakową gratyfikacyą. Wizytatór twiérdzi, iż z natury témperaméntu i słabości zdrowiá, urzędowanié JX. Baranowicza nie było pożyteczné, atoli nie zbywało mu na usilności i dobrych chęciach.

Szkoła Główná wysłucháwszy na dniu 1. Grudnia prośby JP. Kasprowicza Professora Fizyki w Kamiéncu, i razém zaświadczéniá Pro-Rektora Szkół tamteyszych, iako machina elektryczná z bateryą o 36 słoiach, czyli butelkach Leydeyskich przez pomienionégo Professora sporządzoná znáyduie się w Museum, postanowiła upraszać Prześw. Kommissyi w ninieyszym Rapporcie, aby koszt łożony na takową machinę Złł. 72 wynoszący, powrócić dlá tegoż JP. Kasprowicza zaléciła.

Wszyscy z Kandydatów nauczyciele, zanoszą do Prześw. Kommissyi następuiącé prośby. 1º Aby cáłkowitą pénsyą odbierać mogli, ponieważ pénsyá Złł. 1.050 którą biorą, dlá drogości po miastach w których uczą, na potrzeby Im nie wystárczá. 2º Aby iedynie w miarę lat mniéy lub więcéy branéy przy Szkole Głównéy edukacyi, do oduczaniá z powinności obowiązanymi nie byli.

Zgromadzéniá Szkolné upraszaią Prześw. Kommissyi o zaradzénié, aby Synowie Obywatelscy nie byli posyłani do Kordonu na nauki dlá saméy tylko łaciny, która tam dosyć źle idzie. Biorąc w Kraiu pierwiástkową edukacyą, nauczą się kochać własną Oyczyznę, Króla i Prawa.

§. 49. Zalécénié Osób Zakonnych.

JX. Wąsowski Prowincyał i Rektor Wydziałowy Szkół Piiarskich, z wyboru zdatnych osób do rządu i Nauczycielstwa, z troskliwégo o wzrost nauk w Wydziale swoim staraniá, z gorliwości o zachowanié ustáw Prześw. Kommissyi, po wszystkich Szkołach

1789.
Styczeń.

tach Zgromadzeniu swoiemu powierzonych, zasługuie sobie na szczególne u Prześw. Kommisyi względy. Wyiąwszy zaś Zgromadzenie Helmskie, wszyscy Rządcy szkół i Nauczyciele w Zgromadzeniach Piarskich, odebrali od Wizytatorów świadectwo pilnego i gorliwego pełnienia swoich obowiązków.

Ks. Reszczyński Exprowincyał przy Zgromadzeniu Drohickim mieszkaiący, bywa na wszystkich examinach szkolnych, zachęca do applikacyi Uczniów przez przywiązanie do nauk i dzisieyszéy edukacyi.

Ks. Barański Zgromadzenia Włodzimierskiego, Ks. Mickiewicz Szarogrodzkiego, Ks. Andruszkiewicz Barskiego, Ks. Morgulec Humańskiego, Rektorowie; z powodów pod temiż szkołami wyrażonych, zdaniem Wizytatora zasłużyli na zalétę u Prześw. Kommisyi.

Ks. Sułżyński Prefekt Szkół Szarogrodzkich, pełniąc urzędu swego obowiązki z osobliwszą gorliwością i zręcznością, stał się godnym zalécenia.

We wszystkich Osobach szkolnych Zgromadzenia Puttuskiego i Wschowskiego, znalazł Wizytator wielką usilność i ochotę do pracy, dla któréy to ostatnie w przeszłym roku iuż odebrało zalétę.

§. 50. Zaskarżenie Osób Zakonnych.

Ks. Tarnawski Rektor Zgromadzenia Lubarskiego, zamiast przykładania się do dobra Szkół, często dobremu porządkowi przeszkadza. Żalił się przed Wizytatorem Prefekt, iż chcąc wynijść do wizytowania stancyy lub na rekreacyą z Uczniami podług ustawy przymuszony był prosić o pozwolenie Rektora. A ponieważ to szkodzić może powinnościom edukacyi, raczy Prześw. Kommisyá determinować Zwierzchność, do uwolnienia Osób szkolnych od rygoru Zakonnego. Żalito się także Zgromadzenie na Dominikanów Lubarskich, którzy czerniąc teraźnieyszy uczenia sposób, gdzie tylko mogą pomiędzy Obywatelami, nadwerężaią kredyt Osób tu pracuiących.

Ks. Kłopocki Pro-Rektor Szkół Helmskich, w interessach szkolnych pokazał się małoczynnym, można było z niego wyczytać obojętność na dobro instrukcyi.

Reformaci w Żerominie między Płockiem i Puttuskiem, po-

rozie-

dzieliuszy na kilka Klass Szkoły, ucza, i przyuczaią Dzieci do Alwaru, maiąc iuż Uczniów przeszło 300.

Zgromadzenie Winnickie wynurzyło przed Wizytatorem swe żale przeciw Kapucynom i Dominikanom tuteyszym, którzy pomiędzy uprzydzonymi ziednawszy sobie zaufanie, na złe go wzywaią; gadaiąc na nauki, nauczycielów, i edukacyą teraźnieyszą, którey, mówiąc prawdę, nie znaią.

§. 51. Żądania Osób Zakonnych.

W. Kosmowski Opat Trzemeszyński maiąc w Toruniu złł. 10.000, od których wrosła Prowizya przeszło do 2.000 wynoszącą, życzyłby sobie na Prowizyi od złł. 12.000, fundować w Gnieźnie dwóch Palestrantów z Uczniów Konwiktu Trzemeszyńskiego; uprasza Prześw. Kommissyi, o łaskawe wsparcie w podniesieniu z Torunia rzeczoney Summy.

W. Wybranowski Prałat Zgromadzenia Kanoników Laterańskich w Kłobucku, uiszy chcąc ustrzeżenia Powszechności, życząc sobie otworzyć publiczne Szkoły w temże mieście, uprasza Prześw. Kommissyi o łaskawe w tey mierze pozwolenie.

W. Drzewiecki Prezes Szkół Wschowskich, od przeszłey i teraźnieyszey Wizyty zalecony, i zapisany w Protokole Prześw. Kommissyi, dopraszá się, aby Go Prześw. Kommissyá polecić raczyła W. Opatowi Zdrzeiowskiemu do Beneficium w Cierniu Dobrach Opackich, o milę do Zdrzeiowa w Archidyecezyi Gnieźnieńskiey leżących.

Zgromadzenie Piotrkowskie zanosi do Prześw. Kommissyi następuiące prośby. 1mo uprasza o łaskawą pomoc do dokończenia reparacyi w szkołach i w pogorzałem niedawno Kollegium Pijarskiem, do którego przeprowadzenie się W. Pijarów miało nastąpić w tym roku. 2do Grunta zwane Obrytka, niegdyś trzymane z Folwarkiem przez W. Jezuitów, gdzie mieli Staynie i ogród dla wygody domowey, tak im były potrzebne, iż dla szczupłości podworza Collegii, nie mogliby się byli żadnym sposobem bez nich obeyść. Te grunta zakupił po Jezuitach St. Krusiewicz mieszczanin Piotrkowski, po którym iest kilka dzieci; a Kollegium w samych tylko murach bez żadnego przyległego placu zostało. Dziś W. Pijarowie chcąc nabyć i zapłacić te grunta, upraszaią Prześw. Kommissyi, aby Ich raczyła wesprzeć powagą swoią do ich nabycia

i przy-

1789.
Styczeń.

i przywrócénia Collegio.

Zgromadzénié Miedzyrzéckié, maiąc dáwniéy cztérech, dziś sześciu Nauczycielów na wzór Szkół większych, a nawet siódmégo, który młodzież do Klassy I. iśdź maiącą usposabia, gdy Szkołóm o sześciu Professorach w niczém nie ustępuie; zanosi prośbę do Prześw. Kommissyi o Medal złoty dlá Szkół tuteyszych. W tym roku przymuszony będąc Wizytatór uchylić od Medalów Szkoły Kamiénieckié, posłał Medál złoty na ręce JX. Pro-Rektora dlá JP. Gałeckiégo, Ucznia Klassy V, szczególniéy zaléconégo w Szkołach Miedzyrzeckich.

Przy Szkołach Bazyliianskich w Lubarze znáyduiąc się cméntarz żydowski, który zaráżá powietrze i wielé szkodzi zdrowiu Uczniów, upraszá Zgromadzénié Prześw. Kommissyi, aby traktuiąc z Dziedzicami Lubaru, raczyła Ich determinować do przeniesiénia gdzieindziéy tegoż Cméntarza.

§. 52. Osoby przychylné Edukacyi.

J. O. Xże Jmć Pułtuski Szembek Biskup Płocki szczególnieyszémi względami zaszczycá Szkoły Pułtuskié, i stąd pochodzi, iż w żádnych Szkołach nié mász tylu Uczniów, iak w tuteyszych. Bywá często na Popisach publicznych, zachęcá dobrze popisuiących się różnémi sposobami do większéy applikacyi. Maiętnieyszych Uczniów wespół z Nauczycielami zapraszá do siebie na obiady, uboższym zaś, a dobrze się uczącym, każe dawać bóty, pasy, czapki, a czasém i suknie. Którzy wychodzą ze Szkół z dobrém Zaświadczéniém a potrzebuią mieysca, albo sám w dobrach swoich podaie im sposób do życiá, albo innym Obywatelóm takowych zalécá. Dlá publicznéy wygody sprowadził w tym roku do Szkół metra rodowitégo Francuza, którégo włásnym utrzymuie kosztém, daiąc mu prócz ordynaryi, Złł. 540 pénsyi ręcznéy. Słowém, czyni tén Pán tylé, ilé Obywatel nieupośledziony w maiątku o dobro publiczné i edukacyą kraiową gorliwy czynić dlá tegoż dobra i edukacyi może.

J. O. Xiężna Jabłonowská Woiewodziná Brasławská, JP. Beyzym Sędzia Ziémski Krzémiéniecki, JP. Konradzki Podstarosta Krzémiéniecki, JP. Łaganowski Cześnik Krzémiéniecki, JP. Denisko Podsędek Ziémski Krzémiéniecki, JP. Oraczewski Chambelán J. K. Mći, Zgromadzéniu Szkół Krzémiénieckich; JP. Rakowski Woyski Większy Winnicki, JP. Rákowski Namiestnik Grodzki

Winnic.

1789.
Styczeń.

Winnicki, JP. Jerlecki Subdelegat Grodzki Winnicki, JP. Żółtowski Cześnik Zawskrzyński, JP. Kornelowski Stolnik Trembowolski, JP. Scisławski Burgrabia Piotrkowski, Zgromadzeniu Szkół Winnickich szczególne przychylności swoiéy do stanu Akademickiego i Edukacyi dawaią dowody, iedni z nich znayduiąc się na wszelkich Popisach szkolnych, drudzy kredyt między Obywatelami iednaiąc Nauczycielóm.

JX. Meleniewski Officyał Jeneralny Kiiowski, uięty chwalebną chęcią służenia ile możności Oyczyźnie, łoży koszt dobroczynny w Szkołach Żytomierskich na edukacyą 13 uboższych Synów Szlacheckich.

JP. Cholewski Sędzia Ziemski Sochaczewski, upodobawszy sobie z dowcipu i skromności ucznia nazwiskiem Obiedzińskiego, utrzymuie go swym kosztem w Szkołach Pułtuskich, wszystkie dla niego opatruiąc potrzeby.

Zgromadzenie Radzieiowskie zaszczyca się przychylnością JP. Besiekierskiego Kasztelana Kowalskiego, a dobroczynnością JP. Zakrzewskiego Starosty Radzieiowskiego, który nowe Szkoły drewniane o 4 Salach porządnych własnym kosztem wystawił.

§. 53. Żądania Obywatelów.

Obywatele Woiewodztwa Podolskiego mocno się dopraszaią u Prześw. Kommissyi, aby raczyła w Szkołach Kamienieckich ustanowić ięzyk niemiecki, iako potrzebnieyszy Ich Synom, niżeli francuzki.

Kapituła Łucka powtarza zaniesioną iuż prośbę do Prześw. Kommissyi, względem przeniesienia gdzieindziey Biblioteki z Kollegium ustąpionego.

JX. Kotarbski Kan. Kate. i Proboszcz farny Poznański, zanosi do Prześw. Kommissyi żal swóy o ukrzywdzenie Kościoła Poiezuickiego Jemu powierzonego iako Proboszczowi farnemu. Gdy oddawała Prześw. Kommissya Kościół Poiezuicki JW. Biskupowi Poznańskiemu, wyznaczyła granice podworza Poiezuickiego, które miały należeć i do Kollegium, i do Kościoła, i do nabywaiącego per Emphiteusim reszty gruntu. Teraz gdy cząstka tylko tego podworza dostała się Collegio; resztę wziął JW. Malczewski Kasztelan Rogoziński, Kościołowi nic nie zostawiwszy, a to na fundamencie iakiegoś ułożenia, które s. p. JX. Kanonik Minocki przeszły Rektor uczynił. W tem zaś nie trzymano się mappy od Prześw. Kommissyi

uło-
a

1789.
Styczeń.

ułożoney i JW. Biskupowi podaney. A naprzód: Biorąc liniią położoną na Mappie rozgraniczaiącey, pokrzywdzony iest teráz grunt Akademicki i Kościelny na długość Kroków 70, na szérokość gdzie náywężey, Kroków 6; gdzie náyszerzey Kroków 12. Powtóre: Ciż sami od których nabył prawa ostatni Dziedzic JW. Kasztelán tak zeznaią granice, iak się wyráżá, toiest od rogu facyaty Kościoła. Potrzécie: Z rozkazu JW. Kasztelana wbita w facyatę Kościelną słupina, od któréy do Końca facyaty Kroków 8. Poczwárté: Drzewo przy facyacie Kościelnéy w stósach składané, obiia tynk, i nadwerężá fundaménta Kościoła. Popiąté: Reparować facyaty Kościelnéy nie będzie wolno, bez pozwoléniá J.W. Kasztelana, ieżeli ten grunt od Kościoła odpádnie. Poszóste: Obrządki farnégo Kościoła wyciągaią, aby ze wszech stron był wolny. Lubo zaś JW. Malczewski Kasztelán, má po sobie Dekret ziazdowy; że iednak ten zapádł bez przypozwaniá Proboszcza, odbierać Kościołowi gruntu nié może. Dlaczégo JX. Kanonik Kotarbski iako Proboszcz, o krzywdę swego Kościoła corocznie się manifestuie. Z tych powodów i innych, które osobném Pismém na ręce J. O. Xcia Jmci Prymasa podaném wyrażá, dopraszá się Prześw. Kommissyi, aby za Jéy wyrokiém był przywrócony grunt Kościołowi odięty przeciw mappie od Prześw. Kommissyi approbowanéy.

Siewierz, Miasto stołeczné Xięstwa Siewierskiego, żądá Szkół o 3 Professorach. Gdyby dwa Miasteczka Koziegłowy i Czeládz przyłożyły się kosztém do Siewierzanów, mogliby się sami zdobyć na iednégo Professora, któryby z pénsyą przydatkową był razém Pro-Rektorém. Obywatele tego Xięstwa, dáwno pragną Otwarciá Szkół w Siewierzu, a zatém mogliby się z ochotą przyłożyć do ich wystawiéniá.

§. 54. Szkoły Parafiialné.

Maiąc Wizytatorowie w zlécéniu od Prześw. Kommissyi, aby nie przestaiąc na słowném doniesiéniu o erekcyach i funduszach Szkół Parafiialnych, starali się do kogo będzie należéć, autentyczné onych mieć okazané zakłady, i należącé do nich papiery oráz ich kopiie do Archiwum Prześw. Kommissyi przesłać; zostawili na piśmie zlecénié dla wszystkich Rektorów i Pro-Rektorów tak Zgromadzeń Akadémickich iako i Zakonnych maiących obowiązek wizytowaniá Szkół Parafiialnych w ich okolicach znáyduiących się,

ażeby

ażeby w dopełnieniu onego starali się imieć Dyrektora i liczbę uczniów w każdey Szkole Parafialney edukuiących się mieć sobie podaną. Dochód przytém każdey Szkoły Parafialney iak wiedzieć iest? iakiego gatunku? która Szkoła z zapisanego sobie stałego funduszu, a która znowu z nadstadu żyiących Dobrodzieiów lub Plebanów iest utrzymywana? z wyrażeniem imienia Fundatora lub Dobrodzicia, Kapitału ieśli iaki iest zapisany, mieysca iego lokacyi; i takowa wiadomość ze wszystkiemi wyrażonemi szczegółnościami przed zaczęciem roku szkolnego przesłali Szkole Głównéy. Ta iednak wiadomość podobno nie prędzey Szkoła Główna odbierze, iak w miesiącu Lutym przy Raportach Rektorow Wydziałowych.

Szkoła Parafialna Nowomieyska w Sandomierskiem, ma uczniów 24. Nie będąc tam Wizytator spodziewany, znalazł iednak Dzieci gotowe do odpowiadania z nauki Chrześciiańskiey, z Elementarza, a nawet z Grammatyki na Klassę I. Dyrektorem w tey Szkole iest Józef Cegłowski który dosyć pilny i umieiący uchodzić w użyteczność początkowey edukacyi; któremu zaleci Wizytator nabyć staranie o powinnościach nauczycielow Szkół Parafialnych. Zostaie pod rządem X. Depucińskiego Akademika od lat przeszło 20, do którego przyłączoną iest Szkoła Nowomieyska. Nie zastawszy w Domu Rządcy, nie mógł się Wizytator dowiedzieć o wielkości i gatunku funduszu, ale dochód musi być szały i znaczny, kiedy Dyrektor bierze Złt. 200, i Szkoła murowana utrzymuie się dosyć porządnie, w któréy nawet obcy mieszkaią.

W Szkole Parafialnéy w Korcu znalazł Wizytator przeszło 30 uczniow zostaiących pod dozorem Antoniego Lenieckiego dobremi obyczaiami i pilnością zaleconego Dyrektora. Podczas Wizyty umiały te Dzieci dostatecznie czytać, popisywały się z formowanemi charakterami, z nauki Chrześciiańskiey i Arytmetyki odpowiadały dosyć dobrze. Szkołę drewniana wystawił X. Kuczkowski Kanclerz Lucki, Pasterz tuteyszy, a J.O. Xiąże Jmć Czartoryski Stolnik Litt. utrzymuie w niey Dyrektora swym kosztem.

JP. Święcicki Podstoli Ostrzeszowski w Dobrach swoich Sierakowicach w Ziemi Wieluńskiey leżących, założył w tym roku Szkołę Parafialną, która swym kosztem utrzymuie i Dyrektora

a

1789.
Styczeń.

ktora płaci. Kazał Eléméntarze kupić wszystkim swoiéy wsi Dziećiom. Tym, co idą za bydłém w polé, naznacza do nauczéniá się Dyrektór, przed którym zdaią sprawę za powrotém z pastuiska. Pozostałé zaś we wsi, uczą się w Szkole, o których postępku osobliwszé má staranié JX. Wyrzykowski Plebán, nie żałuiąc sám prácy w edukowaniu téy Młodzieży wieyskiéy.

A gdy dáwné Eléméntarze, Dónaty i Grammatyki w wielu Szkołach Parafiialnych są dotąd używané, co zmnieyszá ludność Szkół publicznych, raczy Prześw. Kommissyá téy przeszkodzie zaradzić.

Nad to donieśli Wizytatorowie, iż po wielu mieyscach Rządcy Szkół maią wstręt od wizytowaniá Szkół Parafiialnych dlá następuiących przyczyn. Naprzód: Tén obowiązek bydź wykónany nié może bez znacznégo kosztu, poniewáż w niektórych okolicach, Szkół Parafiialnych znayduie się kilkanaście. Powtóré: Nié maiąc Instruméntu, zdarzyćby się mogło, iżby Im wizyta od Plebanów lub Dziedziców zaprzeczoná była. Potrzecié: Kiedy nie iest ułożoná Tábella, ieszcze nie wiedzą do których Rządców wizyty, bliskié Szkołki Parafiialné należą, przez co mogłoby się dwóch ziechać na iedno mieyscé. Upraszaią tedy o wyrażénié liczby Szkół Parafiialnych do swéy Wizyty należących, o formę Rapportów do Szkoły Główney, i o Instrumént wolnégo wizytowaniá.

§. 55. Szkółka Bohusławská.

Szkółka Bohusławská má Uczniów 40 pod dozorém Pawła Piotrowicza Dyrektora zostaiących. Tén Dyrektór pod hasłém dáwnégo sposobu uczéniá Grammatyki, Poëtyki i Retoryki, sprowadzá do siebie Uczniów z mieyść dosyć dalekich. Przekónáwszy się iednak Wizytatór na examinie, że Dzieci w téy Szkole darémnie czas trawią, że nawet mniémani Retorowie ani połacinie, ani popolsku nie umieią, po skończonych examinach wezwał do siebie niedouczonégo Dyrektora, którému wytłumaczył, iak zdradzá i zawodzi Publiczność, gdy łudząc tylko swych Uczniów, tamuie im drogę do pożytecznégo gdzieindziéy oświécéniá. Dał mu uczuć, iż będzie w odpowiedzi za wykroczénié przeciw przepisanéy Instrukcyi i zawód uczących się. Przenikniony témi práwdami Dyrektór, przyrzekł Wizytatorowi, ograniczyć się podług myśli Prześw. Kommissyi, i odtąd czego innégo nie

uczyć,

uczyć, iak tylko czytać, pisać, nauki Chrześciiańskiey i rachunków, a nawet nie ma iuż przyymować na naukę innych, prócz Dzieci Officyalistow Bohusławskich. O funduszu tey Szkółki nie mógł się Wizytator nic pewnego dowiedzieć. Dawniey brał Dyrektor ze Skarbu Złł. 300, teraz mu nic nie daią. Składaią się tylko Officyalistowie na tęż samę płacę dla Dyrektora, aby tak pożyteczną, iak Oni sądzą, dawał Ich Dzieciom edukacyą.

§. 56. Domy Zgromadzeń Akademickich.

W Szkołach Kaliskich. Usprawiedliwiony wydatek na sarta tecta, na reparacyą ganku i akweduktu podpisał Wizytator. Wszelako na utrzymanie pozostałych przy Zgromadzeniu gmachów, wyznaczone Złł. 400 nie wystarczaią, z których wychodzi na Stróża Złł. 200, na Zakrystyana, na światło, na wino do Kościoła, i inne Kościelne dla Szkół potrzeby także Złł. 200; a tak na reparacyą w każdym roku nieuchronną, na wymiatanie comiesiąc Kominów, na utrzymanie akweduktu i t. d. nic nie zostaie. Zdanie iest JX. Przyłuskiego Rektora Wydziałowego, że na konserwacyą tych gmachów potrzeba przynaymniey Złł. 1.000 corok. Sam Wizytator widział na strychu, że kozły i rynny w wielu mieyscach pogniły, że dymniki zbyt ciężkie znieśćby potrzeba, bo pod tym ciężarem rysuią się mury. Dachówka iest nadruynowana po wielu mieyscach; na salą czyli Oratorium zacieka, czego widoczne są na sufficie plamy i zarysy.

W Szkołach Warszawskich. Dom i sale Szkolne są w dobrym stanie, ale stancye zbyt obszerne, wydatek na opał powiększaią. Reparacyą Kloaki w przeszłym roku zaczęta, ieszcze nie była dokończona: niedostawało okien i drzwi na trzech piętrach, tudzież kanału ku wiśle. Na te potrzeby wydała Szkoła Głowna assygnacyą do Kassy Jeneralney Prześw. Kommissyi na Złł. 800 na ręce JX. Rektora.

W Szkołach Płockich. Sala i wieża oczekuią dokończenia podług abrysu od Prześw. Kommissyi approbowanego. Dachy na całym budynku, wyiąwszy kuchnią, potrzebuią reparacyi, bo wszędzie zacieka, a nawet do stancyy Professorskich. Ta reparacya sali, wieży, a naypilnieysza dachu, zdaniem JX. Pro-Rektora, kosztować może około Złł. 7.000, ale Architekt ziechawszy na mieysce mógłby naylepiey uznać koszt potrzebny.

W Szkołach Łęczyckich. Szkoły w jednym rogu od miasta,

gdzie

1789.
Styczeń.

gdzie znacznie mur się rozstąpił, iak nayprędzey potrzebuią skarpy, dla uniknienia potém większego przez zwłokę kosztu. Drzwi, piece i dachy wyciągaią także nieodwłocznéy reparacyi.

W Szkołach Lubelskich. Dóm dotąd skończony nie iest, wszystkie iednak Osoby Zgromadzenia w nim mieszkaią. Przypomniał Wizytator XX. Iwanowi Prezydentowi XX. Trynitarzów umowę zaszłą między Przedm. Kommissyą i Zgromadzeniem Zakonném, który w przytomności Zgromadzenia Szkolnego uroczyście przyrzekł, iak nayrychlejsze fabryki dokończenie, okazuiąc przygotowany na ten koniec materyał. Nie podpisał Wizytator abrysu Domu, nie widząc podług niego fabryki dokończoney zupełnie. Dla téy samey przyczyny Inwentarz Domu ieszcze wygotowany nie iest.

W Szkołach Sandomierskich. Dóm Zgromadzenia i wieże kościelne reparuią się z wydatku extraordynaryynego Złt. 8.600. Podczas Wizyty robiono w Kollegium dachu. Osoby Zgromadzenia nie żaliły się na niewygodę swoich stancyy.

W Szkołach Krzemienieckich. Dóm Zgromadzenia nayprzód potrzebuie reparacyi, Prefekt i Profesorowie niewygodnie mieszkaią, wszędzie znać wiele pustek, sklepienia upadkiem grożą. XP. Barbowski Kasyer, właśnie pod bytność Wizytatora, oddzielał murem część Kollegium wyznaczoną dla siebie, podczas któréy roboty nie oszczędzali Rzemieślnicy sklepienia. Wszelako należało zatrzymać się z tą robotą, póżiby XP. Kondrachi Podstarosta nie postawił muru na niższey kondygnacyi oddzielaiącego aptekę do niego należącą, a tak sklepienie mniéyby poniosło szkody. Podłogi w salach Szkolnych gdzieniegdzie są nadpsute. Kollegium nie ma stroża. Lampa na kurytarzach długo się nie palita, póki tému nie zaradził Prefekt. Zakrystyan Kościołowi służący, który od XX. Proboszcza zupełnie płaconym bydź powinien, za to tylko że zegar szkolny nakręca, bierze z dochodów Sartorum tectorum Złt. 30. Poczta zabiera Złt. 100. Widział Wizytator potrzebę powiększenia dochodu na sarta tecta, dotąd przynaymniéy, póki Kollegium wyreparowane nie będzie. Wszystkie kurytarze będąc z obrazów poobdzierane, i te obrazy na strychu Kościelnym bez żadnego porządku złożone, kazał ie znieść Wizytator do Biblioteki, i Rejestr ich w przytomności swéy spisać, iako się tu przytacza. № 5.

W Szkołach Kamienieckich. Całego prawie Domu iest

potrze-

1789.
Styczen.

potrzebna reparacya, wszędzie się leie, nigdzie nie mász zamknięcia i od złodzieia bezpieczeństwa. Kurytarze są w ostatnim nieporządku, wszędzie dosyć śmieci. Staynie są dla każdego otwarte, konie wyprowadzaią i wprowadzaią nieustannie, nie opowiadaiąc się nikomu. W przyległości Kollegium iest Apteka, która po zgaszeniu Jezuickiém w R. 1771. była różnym Aptekarzóm puszczaná, przyszła nakoniec do ostatniego spustoszenia, i gdy dawniey czyniła dochodu Złt. 200 corocz, dzisieyszy Aptekarz P. Keller od trzech lat nic nie daie i dać nie chce, gotów będąc porzucić ią każdego czasu. Dach nad Apteką iest nader przezroczysty, lekarstwa zaś w niey się znayduiące, nie warte są tylko wyrzucenia. Jest tam kilka naczyń iakoto mozdierzy i alembików, z których iedne przydałyby się na zakład Ekonomiczny, drugie do Gabinetu fizycznego. Gdyby nastąpiła dyspozycyá Prześw. Kommissyi, możnaby lub izbę w Aptece komu naiąć, i z czynszu dachy reparować, lub w niey Nauczyciela umieścić, naprawiwszy ią z funduszu ex sartis tectis.

W Szkołach Luckich. Dom iest dosyć wygodny, ale otwór kanału przypada a locis secretis blizko Profesorskich okien, i czasohroć do nich wiatr fetor pędzi. Nieuieleby to kosztowało, gdyby w tém mieyscu kanał zamurowawszy, gdzieindziey był otworzony. P. Chuleuicz Obywatel pod samemi oknami Kollegium zaczął budować rozległy dom, który pomienionemu Kollegium wielką krzywdę przyniesie, gdyż i zupełnie okna zastoni z strony kurytarzów, i Dom Zgromadzenia od ognia nie będzie nigdy bezpiecznym. Przytaczá się tu z mappą opisanie Domu, Szkół, Museum, wszystkich sprzętów domowych, szkolnych, kuchennych, stołowych, oraz Bibliotehi po s. p. Stabnieniczu pozostałey i przysądzoney Zgromadzeniu. Wszystko to oglądał Wizytator na mieyscu, i zgodne znalazł z wyszczególnionemi opisami. № 6.

W Szkołach Otyckich. Dom Nauczycielów drewniany, mały i niewygodny, wiele reparacyi potrzebuie. Sale szkolne są ciemne i spustoszałe.

W Szkołach Winnickich. Dachy Kollegium, drzwi, okna, zamki, piece, i t.d. potrzebuią reparacyi. Inne potrzeby Domu umieszczone są w żądaniach Zgromadzenia pod §. 48.

W Szkołach Zytomierskich. Dom Zgromadzenia nieodwłoczney potrzebuie reparacyi, dach iest wszędzie zły, trzebaby koniecznie dać nowy, bo mury gniią. Wszystkie zamknięcia nic nie wár-
a

1789.
Styczeń.

wartaią, mieszkańcy nie są bezpieczni od złodzieia. Kaplice Kościelne potrzebuią dachu, Obywatele szemrzą, przypisuiąc niedbalstwu Pro-Rektora, że Kościół iest w zaniedbaniu. Pokrycie Kollegium i Kaplic kosztować może mniéy lub więcéy Złł. 1.000. W salach Szkolnych osobliwie w czterech Klassach niższych, potrzeba nowych tawek. W Rapporcie przeszłéy Wizyty było doniesienie względem placów Akademickich, na których się wiele prawie zutáżnéy wodi pobudowało, zostawił teraz Wizytator na piśmie zlecenie, aby na potém nikomu budować się na placu Akademickim nie pozwalano, bez wyraźnego zezwolenia Prześw. Kommisyi, żeby grunta Kollegium nie były kiedyżkolwiek podane na wątpliwość. Przytacza się tu № 2. ułożona submisyá dla maiących czynszować Possessorów, w Xięgi Kollegium wciągniona, która dotąd iest tylko projektem, póki nie będzie od Prześw. Kommisyi potwierdzoną. Jeżeli ią w całości lub z jakiemi odmianami Prześw. Kommisyá przyymie, na fundamencie téy submisyi, raczy podpisać Czynszownikom prawo do rzeczy. — Sprawa o plac funduszu Edukacyynego z JWW. Potockiémi na fundamencie Rezolucyi Prześw. Kommisyi na dniu 15 Maia zapádłéy, iest ugodzoną przez Komplanacyą, i Rapport z potrzebnémi papierami do Prześw. Kommisyi odesłany. Raczy tylko Prześw. Kommisyá przyięcie i potwierdzenie takowéy ugody Zgromadzeniu przesłać.

§. 57. Kassa Prowincyonalná.

Kassę Prowincyonalną znaleźli Wizytatorowie utrzymywaną w porządku, wszędzie dalszą około niéy pilność stósownie do ustáw zalecili.

W Poznaniu znalazł Wizytator w Remanencie Złł. 5.669. gr. 8 3/4. który w obecności Zgromadzenia przeliczony, znayduie się pod dwiema kluczami.

W Kaliszu znalazł Wizytator w Remanencie Złł. 342. gr. 24 1/2. Kassa Prowincyonalná zostaie pod kluczami JW. Pro-Rektora i Nauczyciela Prawa, ile naydalniejszego w Zgromadzeniu.

W Płocku Kassa Prowincyonalná ledwie wystarczá na opłatę Zgromadzeniá.

W Łęczycy utrzymuie Kassę Prowincyonalną JW. Pro-Rektor, z którey Rachunek daie corok Kassie Jeneralnéy.

W Lublinie znalazł Wizytator w Remanencie Złł. 3.942. gr. 5 1/2.

który
a

1789.
Styczeń.

który znayduie się pod kluczami JX. Rektora i Prefekta.

W Sandomierzu expensował Pro-Rektor aż do czasu Wizyty z Remanentu do 1ae Aprilis 1788. Złł. 265 gr. 26 wynoszącego. Przeznaczone od Kassy Jeneralney Złł. 2.950, na które widział assygnacyą Wizytator, ieszcze w tenczas nie weszły do Kassy, która utrzymuie się pod dwiema kluczami.

W Krzemieńcu znalazł Wizytator Złł. 22.441. gr. 3½, a w Rejestrach do Kassy Jeneralney dostanych znayduie się Złł. 22.143. gr. 15. JX. Rektór sam nie wiedział skąd się wzięła ta w Kassie superata, i do niey się nie przyznawał. Prócz tych pieniędzy było w osobnym worku Złł. 183, o których, że JX. Rektór twierdził, iakoby do niego należały, pozwolił mu ie Wizytator odebrać, zalecaiąc, aby napotem nie znaydowały się w Kassie Prowincyonalney żadne inne pieniądze, oprócz do niey należących. Klucz od Kassy był do czasu Wizyty u rękach JX. Rektora i Nauczyciela Klassy II. Na fundamencie ustaw złożył Wizytator klucz drugi w ręku Prefekta. Maiąc zaś wątpliwość względem Złł. 1.435 gr. 25, po ś.p. Stabnieniczu, maiących kiedyś wpłynąć do Kassy Krzemienieckiey, zanotował toż samo w Rejestrach, które do Kassy Jeneralney dostane być miały. Rachunków Kassy Jeneralney maiących się na mieyscu w Kiiżce zostać, nie mógł podpisać, bo nie mógł poiąć explikacyi JX. Rektora, czemu Remanent w Kiędze znayduiący się od przeszłego Wizytatora podpisany, iest odmienny od Remanentu wyrażonego pod tąż samą ratą w Rachunkach do Kassy Jeneralney przestanych. — Skład na Kassę nie iest dobry, należałoby abu Prześw. Kommissyą wyznaczyła iako naymędzey iaką Kwotę, i zaleciła zrobienie nowey skrzyni. W tym interessie pisał iuż z drogi Wizytator do JP. Lelewela.

W Kamieńcu wyciągnął Wizytator rzeczywistego Remanentu Złł. 12.114. gr. 29½, który znayduie się w mieyscu bezpiecznem pod dwiema kluczami.

W Winnicy Remanentu pokazało się z Rejestrów Złł. 1.468 gr. 25½. Nie zastawszy pod dwiema kluczami Kassy, zostawił Wizytator na piśmie stosowne do tego zlecenie.

W Żytomierzu znalazł Wizytator Remanentu w gotowiźnie Złł. 418. Znayduie się Kassa pod dwiema kluczami. Iestto skrzyneczka bardzo mała i słaba, o czem doniósł Wizytator JP. Lelewelowi.

a

1789.
Styczeń.

lowi. Raczy Przesw. Kommissyá wyznaczyć iaką kwotę na sporządzénié nowéy i bezpieczniejszéy Kassy.

§. 58. Stół wspólny.

Sześć Zgromadzeń Akademickich: Krakowskié, Sándomierskié, Kamienieckié, Warszawskié, Płockié, Łęczyckié nie utrzymywały wspólnego stołu. Stósownie do Ustaw i Rezolucyi Przesw. Kommissyi, zostawili na piśmie Wizytatorowie zlecénia względém wprowadzénia onégoż do pomiénionych Zgromadzeń.

Wymáwiaią się Zgromadzénia w Warszawie, w Płocku, i w Łęczycy, że nié maią sprzętów stołowych, ani osobnego człowieka któryby się zatrudniał gospodarstwém, gdy Nauczyciele bez uchybiénia powinności szkolnych niemi się zatrudniać nié mogą. Do utrzymywaniá stołu potrzeba znacznégo kosztu, potrzeba ludzi wiernych, kuchárza, kuchty, parobka, szafárza, a szafarze częstokroć z pieniądzmi uciekaią. Wszystkie Osoby składaią się drogością, kiedy stół naiżty u starannégo mieszczanina i do stanowi przynoszony, przychodzi im z mniejszém zatrudniéniém i kosztem. W Xięstwie Litewskiém w Kraiu nierównie tańszym, tamtéy idzie stołowá expens, przy większéy Profesorów pensyi do Złt. 1.000 wynoszącéy. Utrzymuią wprawdzie Zgromadzénia ogólnodzienny stół wspólny, wszelako żalili się przed Wizytatorami Rządcy, że ich to wiele kosztuie, żalili się Nauczyciele, że mniejszym kosztém mieliby lepszą wygodę.

W Kamieńcu dla niektórey drogości, mizernych naczyń stołowych i kuchennych, niedostatku wody, a naywięcéy dla niezgody osób, nie było wspólnego stołu.

W Lublinie miało Zgromadzénié stół naiżty do końca Lutégo u dwóch Traktyerów, ale uciekłszy, uczynili mu zawód z uszczerbkiem składu. Z wyznaczonych Złt. 400 na sprzęty stołowé i kuchénné wydało Zgromadzénié podług rejestru od Wizytatora podpisanégo, częścią na sporządzénié starych, częścią na zakupienié nowych naczyń Złt. 293. gr. 22. Zostaie się przy Zgromadzéniu Złt. 106. gr. 8.

Zgromadzénié Łuckié z naczyń po W. Stabnieniczu pozostałych, może dać innym następuiące sprzęty: mozdzierz 1, form na baby 3, banię miedziana 1, lichtarzy cynowych 4, półmisków 4, brytwanny 1, wazy cynowé 2, misy obręczowé 2, salaterek 4, półmisków 4, konewek cynowych 2, rożny 2, solniczek cynowych 5.

talerzy.

1789. Styczeń.

talerzyków 4, przystawek 9. Samo zaś potrzebuie sztućców stołowych, obrusów i krzeseł.

Zgromadzénié Krzémiénieckié utrzymuiąc stół wspólny, dopraszá się o następuiącé stołowé sprzęty: Rądle miedziané 3, moździérz 1, rust 1, patelni żelaznych 2, łyżkę miedzianą głęboką pobielaną 1, formy do ciást 2, tasak kucharski 1, łyżek 12, łyżek wielkich do wáz 2, półmiski 4, obrusy 2, nożów pár 12, i cokolwiek z faiansów Koreckich.

Dopraszá się także Zgromadzénié Żytomierskié znacznym kosztém przy teraźnieyszéy drogości utrzymuiącé stół wspólny, aby Prześw. Kommissyá raczyła wyznaczyć na użytek stołowy czynsze od miészkaiących na placu Akadémickim. Miáł zlécénié Wizytatór do rozrządzénia naczyniami Owruckiémi, któré w Żytomiérzu złożoné bydź miały, ale té ieszcze były w Owruczu. Daná iest tylko Zgromadzéniu assygnacyá, na ich sprowadzénié do Żytomiérza, których przyłączá się tu Rejestr, ręką JX. Sobolewskiégo podpisany. No. 8.

§. 59. Potrzeby Zgromadzéń.

Prawa i Wymowy Nauczyciele w Szkołach narodowych potrzebuią i żądaią Xiążek Eléméntarnych i Wypisów łacińskich na Klassę IV. V. i VI. bez czego ani nauki dobrze i pożytecznie, ani porządnie i iednostáynie iśdź mogą. Dyktowanié Wypisów w Szkole, wielé Nauczycielóm zabierá czasu.

§. 60. Xięgi Domowé Zgromadzéń.

Doniesiénié o Xięgach Domowych Zgromadzén znáyduie się niżéy w Zlécéniach szczególnych pod §. 69, bo gdzie takié Xięgi nie były utrzymywané porządnie, tam Wizytatorowie zostawili Zlécénia na piśmie.

§. 61. Katalogi Bibliotek Poiezuickich.

Na ręce JP. Lelewela Kassyera Jéneralnégo Prześw. Kommissyi, odesłała Szkoła Główna Katalogi Bibliotek Poiezuickich: Poznańskiéy, Łęczyckiéy, Sandomiérskiéy, Krzémiénieckiéy, Winnickiéy, Żytomiérskiéy, Łuckiéy i Kamiénieckiéy, więcéy Katalogów u siebie nié má. O Bibliotece w Kaliszu doniósł Wizytatór, że iuż po większéy części przez Nauczycielów iest ułożoná. Zgromadzénié Lubelskié,

1789.
Styczeń.

belskie po odebraniem od Szkoły Głównéy zaleceniu, przyrzekło spisać Katalog miejscowéy Biblioteki w czasie Wakacyy, czyli zaś iest skończony, o tém Wizyta Wydziałowa ma donieść Szkole Głównéy.

§. 62. Uczniowie Funduszowi.

W Lublinie Zgromadzenie Trynitarskie utrzymuie na funduszu 4 Uczniów, na fundamencie ugody z Prześw. Kommissyą uczynioney. Ich potrzeby co do stołu i okrycia opatrywane są z należytém staraniem.

Nowy fundusz na 4 Uczniów ubogiey Szlachty uczynił w Grudniu 1787 roku, JP. de Gompertz Medycyny Doktor. Opieka tego funduszu polecona iest w testamencie Prześw. Kommissyi, mianowanie na fundusz oddane Woiewodom Lubelskim, a dozór Uczniów Rektorom poruczony.

W Krzemieńcu znayduie się 20 Uczniów funduszowych, kosztem Prześw. Kommissyi utrzymywanych, i dwóch Dyrektorów, z których ieden bierze Złt. 200, drugi Złt. 120. Podany był Wizytatorowi rejestr potraw i wygód dla Konwiktorów, ale ten był raczey formalnością, niż istotą. Do dzieci żaliły się z płaczem na nieochędóstwo domu, na grube i źle ugotowane potrawy, na niedostatek światła potrzebnego dla przygotowania się do Szkoły, na niedostatek bielizny, gdy po kilka niedziel w jedney koszuli chodzić muszą, na niedostatek obuwia, dla którego w Szkole nie bywaią, i t. d. Wszystko to iest skutkiem oziębłości i niedozoru JX. Rektora. Każdy z Uczniów pokazał Wizytatorowi rejestr sukien i bielizny; i dało się widzieć, że wielu z nich miedzy własne suknie, a z Konwiktu nic więcey tylko pożywienie i ciężki: inni zaś byli brudni, odarci i do Konwiktorów niepodobni. Nadto przekonał się Wizytator, że po przeszłey Wizycie nie masz żadney w Konwikcie potrawy i odmiany przyzwoitey, ale owszem pogorszenie; o czém iuż dawniey Prześw. Kommissyi doniósł i podał proiekt, iakby złemu zaradzić.

W Kamieńcu Uczniów funduszowych iest 12, którzy się kosztem Prześw. Kommissyi za Złt. 5.000 utrzymuią. Zostaiąc pod starannym JX. Baranowicza dozorem, nic im do wygody nie brakuie, maią stół dobry, odzienie ubogie ale uczciwe, mieszkaią w zdrowych stancyach.

W Poznaniu. Kapituła Poznańska na funduszu Lubrańskiego, na funduszu Szołdrskiego tyleż utrzymuie Uczniów. Ich stołem i dozorem zatrudniał się pilnie JX. Chudzicki, Profesor Juris Canonici.

Zda-

1789.
Styczeń.

Zdaniem JX. Rektora aż Uczniowie więcey by odnieśli korzyści, więcey mieli wygody mniejszym kosztem, gdyby byli urządzeni sposobem w Ustawach opisanym, na wzór Konwiktu nowo założonego od Przew. Kommissyi w tym roku szkolnym. Kapituła tego funduszu Opiekuńcza, nie sprzeciwiałaby się takowemu rozrządzeniu, ażeby ie poczytała za dobre, i miłe przyięła.

W Kaliszu. Kapituła Gnieznieńska utrzymuie 8 Uczniów od siebie prezentowanych i iednego Dyrektora na funduszu Karnkowskiego. Zostaią pod czułym dozorem JX. Lubińskiego Kanonika Koadiutora Gnieznieńskiego, a Prokurator Kapituły dostarcza ich wygodzie.

W Trzemesznie. JX. Kosmowski Opat Trzemeszyński utrzymuie swym kosztem 12 Uczniów, którzy przy dobrem opatrzeniu iednaki mundur noszą.

W Łęczycy. Znayduie się 12 uczniów utrzymywanych kosztem Przesw. Kommissyi za Złł. 4.000 na rok. Maią dwoch Dyrektorow, stół zaś i stancyą daie im Obywatel Łęczycki za Kontraktem od JX. Pro-Rektora zawartym.

W Łowiczu J.O. Xże Jmć Prymas Poniatowski utrzymuie swoim kosztem 6 Szlacheckiego, 16 mieyskiego i wieyskiego stanu uczniów. Z tych ostatnich ieden sposobią się na Organistow, drudzy na Dyrektorów Szkół Parafiialnych. Wszyscy są pod dozorem JX. Pro-Rektora, który dla nich przepisów pilnie strzeże.

W Puttuszu. J.O. Xże Jmć Puttuski Szembek Biskup Płocki utrzymuie 6 Uczniów; stół, mieszkanie, odzienie, i wszelkie ich potrzeby opatruiąc swoim kosztem; którzy w uniformie koloru fioletowego w niedziele i Swięta służą do Mszy uiektiey w tuteyszey Kollegiacie, inné zaś wszystkie dni na nauki obracaią. Klerycy z Seminarium są Dyrektorami tych Dzieci.

W Luhowie. Na funduszu Szaniawskich znayduie się podług opisu Fundatora 10 tegoż imienia Uczniów. O granice wioski do funduszu należącey zaczął Proces z JX. Reienem JX. Radecki, ale oświadczył Wizytatorowi, że się zdaie w tey mierze na sąd i ugodę J.O. Xcia Jmci Prymasa.

Nowy fundusz zakłada tu JX. Szebeski Proboszcz Wileyski na dwóch swego imienia uczniów, którzy od Dnia 1. Stycznia 1788 roku, iuż maią utrt, odzienie i Edukacyą w Kollegium. Opis tey erekcyi ma odesłać Przesw. Kommissyi JX. Pro-Rektor, gdy umowę z JX.

Funda-

1789.
Styczén.

Fundatorém zupełnie skończy.

W Drohiczynie. Znayduie się fundusz Przesw. Kommissyi na 15 Uczniów; w tym czasie iest ich tylko 13. Dwa mieysca wakuiące, iedno po zmarłym, drugie po zbiegłym Konwiktorze, niżeli nowi prezentowani będą, zastąpił W. Pro-Rektor dwoma uboższymi Uczniami, podobno za wiadomością Przesw. Kommissyi.

W Szczucinie. Na funduszu Antoniego Szczuki Podkanclerzego Litewskiego utrzymuie się dwóch tegoż imienia Uczniów, których stołem, odzieniem i edukacyą zaiiduie Zgromadzenie podług myśli Fundatora.

W Rydzynie. Znalazł Wizytator 12 Uczniów funduszowych, na których Przesw. Kommissyą łoży Summę Złt. 8.000. Z tey liczby czterech tylko iest skromnych i pilnych, inni nie korzystaią nic z nauk, i złym przykładem gorszą Szkoły. Nie maią ci Uczniowie innego nad sobą dozoru, oprócz P. Northeima Metra języka francuzkiego, człowieka bez pilności, bez nauki, i bez dobrych obyczaiów; od którego biorą tylko wzór próżnowaniá, rozwiezłości i zuchwalstwa przeciw Zwierzchności Szkolney.

Oświadcza się Zgromadzenie utrzymywać ten Konwikt, gdyby fundusz dochodził nie od Rejencyi J. C. Kr. Mci Sułkowskiego Ordynata Rydzyńskiego, ale z Kassy Jeneralney Przesw. Kommissyi.

§. 63. Uczniowie Konwiktowi.

W Konwikcie Warszawskim znayduiący się na pensyi Uczniowie, chodzą wszyscy do Szkół publicznych, i do wszystkich z innemi Uczniami należą obowiązków. Odebrał Wizytator od Przełożonych zapewnienie iż są utrzymywani w przyzwoitey karności.

W Konwikcie Międzyrzeckim znayduie się 32 Uczniów, których dozorem zatrudnia się W. Prefekt, a prywatną edukacyą dwóch nauczycieli z Dyrektorem swieckim.

W Konwikcie Rydzyńskim. Na usilne Rodziców nalegania, poczynionych przez Xcia Jmci Ordynata nowych względem Konwiktu rozrządzeniach, znayduie się 6 Uczniów, pod dozorem Nauczyciela Klassy I.

W Konwikcie Wschowskim. W Rezydencyi od Zgromadzenia kraty oddzielonéy utrzymuie się 8 Uczniów, pod dozorem osobnego Dyrektora Zakonnika, który się zatrudnia ich stołem. Ci Konwiktorowie

nie

nié maią żádnéy z Nauczycielami Kommunikacyi tylko w Szkole. Nié mogąc się oprzéć Zgromadzénié wielokrotném naléganióm Obywatelów, którzy lub nie chcą mieścić swych synów w domach Dyssydéntów, lub nié mogą dlá nich dostać wygodnéy stancyi, przyzwoitégo stołu i słusznégo Dyrektora; zniewolone iest czynić tę dlá Obywatelów przysługę.

W Konwiktach: Łowickim 2. Szczuczyńskim 2. Łukowskim 8. Hełmskim 3. Górskim 18. Łomżyńskim 11. Radomskim 10. Piotrkowskim 20. Wieluńskim 5 znáyduie się na pénsyi Uczniów. Wszyscy są pod dozorém Osób z Zgromadzénia, i chodzą do Szkół publicznych.

Dostrzegli Wizytatorowie, iż Uczniowie Konwiktowi náylepiéy ~~się~~ popisywali się wszędzie.

§. 64. Założénié Biblioteki w Krzémiéńcu dlá Uczniów.

Biblioteka Uczniów Krzémiénieckich takowy má początek. JX. Swiebocki Rektór, składaiąc corok Kongregacye, na których dáwnym zwyczaiém obierano Prefekta i innych Urzędników, przez tén obrządek zbierał za każdą razą znaczné piéniężné składki od Studéntów, lubo té nie były tak obracané, iak niegdyś za Jezuitów. Przeciw tému nieporządkowi równie Szkoły iako i Obywatele szemrali. Podawany był kilkakrotnie JX. Rektorowi proiekt, aby przynáymniéy za cząstkę owych piéniędzy, corok kupowáł Xiążki, ale się na to namówić nie dáł. W przeszłym roku złożyli znowu Studénci do # 18, i tę składkę, nie iuż w ręce Rektora, ale w ręce Prefekta oddáwszy, prosili Go usilnie, aby ią obrócił na zakupiénié Xiążek, i założénié Biblioteki Studénckiéy. Stósownie do tego żądaniá pisáł JP. Łaganowski Cześnik Krzémiéniecki do Prefekta w tén sposób: „Ponieważ Prześw. Kommissyá Edukacyyná dáwną Kongregacyą Studéncką oddała na Archivum Powiatu Krzémiénieckiégo, przeto składki piéniężné na utrzymywanié Kongregacyi czynioné na inny pożytek młodzi szkolnéy obróconé bydź powinny, toiest na zakupiénié Xiążek, końcém założéniá napotém Biblioteki Szkolnéy." Przychyliwszy się tedy Zgromadzénié na Sessyi do życzénia Obywatelów i dobréy chęci Studéntów, obowiązało Prefekta do zakupiéniá náypotrzebnieyszych Xiążek, o czém dowiedziáwszy się Szkoły, złożyły się powtórnie, i cała składka wynosi iuż w tym roku do Złł. 440; przyrzekłszy u-

roczy-

1789.
Styczeń.

roczyście czynić coroczne iakąś składkę. Ma przeto Biblioteka w różnym rodzaiu zakupionych Xiąszek za Złt. 320, z których Dyrektorowie i Uczniowie Szkół wyższych biorą do czytaniá, zostawuiąc zakład u Prefekta. — Pochwaliwszy Przesw. Kommissyá szkoły tuteysze za tak pożyteczną ofiarę, raczy oráz ustanowić, komu się rachować powinni z percepty i expensy Zawiaduiący Biblioteką Uczniów Krzemieńieckich, z wyrażeniem mieysca gdzie ią ulokować pozwoli.

§. 65. Emerycі Exiezuici.

Stósuiąc się Wizytatorowie do zlecenią Przesw. Kommissyi, dopomnieli się na mieyscu o exekucyą Tey Rezolucyi względem Emerytów Exiezuitów, i następuiące o nich uwiadomienia przynieśli.

W Krzemieńcu. X. Golawski Emeryt umárł dnia 10 Grudnia 1787. Doniesiono Wizytatorowi, że X. Rektór po Tego śmierci wyrobił sobie u Przesw. Kommissyi Złt. 990, za przyięcie do Roboszczowskiey rezydencyi X. Leśniowskiego, i tego o którego śmierci iuż był uwiadomiony.

W Żytomierzu. Emerycі zmarli, po których wakuie pensyą, są następuiący. 1o. X. Marcin Szaniawski umárł w Owruczu 1788 roku, brát pensyi Złt. 500. 2o. X. Franciszek Ceyzberg umárł w Winnicy roku tegoż, brát pensyi Złt. 500. 3o. X. Marcheluicz umárł w Pocharzebiszczach 1786 roku, brát pensyi Złt. 500. 4o. X. Antoni Niewegłowski umárł w miesiącu Lipcu tegoż roku, brát pensyi Złt. 500. 5o. X. Franciszek Tęgrzeiowski umárł dnia 8 Marca 1788 roku, brát pensyi Złt. 300. — Rejestr Emerytów którzy teraz odbieraią pensyą z Kassy Żytomierskiey, tu się przytacza. No. 9.

Rekommenduią się Przesw. Kommissyi na pensye wakuiące po zmarłych Emerytach płatnych z Kassy Żytomierskiey, następuiący Exiezuici. 1o. X. Ignacy Woynarowski S. T. D. tenże niegdyś w Zahorze, a potém Fizyki w Żytomierzu Professor, naostatek, od roku 1784. aż dotąd Kaznodzieia, maiący lat 58. Jest On Plebanem w Leszczynie, ale ma nader szczupły dochód. 2o. X. Andrzey Pożarski Zakrystyan Kościoła Żytomierskiego, Laik Exiezuita lat 46 maiący, który dawniey był iuż zalecony do pensyi, i pozyskał deklaracyą Przesw. Kommissyi,

gdy

1789.
Styczeń.

gdy mieysce zawakuie. Bo XX. Stanisław Laganowski lat 65. maiący, który niegdyś był Szkót Prefektem i Kazuodzieią, a teraz siedzi na bruku przy Kościele w Wołodarze. To XX. Michał Bogustawski maiący lat 63, mieszká przy Kaplicy w Rokitnie w Dyecezyi Kiiowskiey.

W Owruczu mieszká X. Sobolewski Emeryt, zatrudniaiący się robieniem Instrumentów matématycznych i fizycznych, o czém iuż było doniesienié i projekt pod §. 26.

§. 66. Drukarnie Narodowé.

O Drukarniach narodowych, które złożyły exemplarze ksiąg wyszłych z druku po Seymie roku 1780, doniósł Wizytator co następuie.

Drukarnia Lubelska XX. Trynitarzów, oddawszy do Biblioteki Zakonnych należące się podług Obwieszczenia w Roku 1781 wydanego książki, widział Wizytator na mieyscu Rewersa z następuiących. 1o Ordinatio Judiciorum Ordinariorum. 2o Philippi Nerii Congregationis Oratorii. 3o Excerpta Statutów, Praw i Konstytucyy Koronnych. 4o Listy Moralne z dzieł Edwarda Younga. 5o Żona z rozumem. 6o Opisanie wjazdu na Starostwo JWo Mniszcha. 7o De Regno Christi atque Officiis Principum. 8o Propozycye świątobliwości Papieżkiey. 9o Dzieła X. Baudory. 10o Nocy Younga tom I. 11o Zabawki spokoyney samotności na wsi. 12o Wiersze Polskie z fragmentów Łacińskich. 13o Zbiór krótki wiadomości o Lublinie. 14o Zbrodnia Henryka Niemieryca. 15o Formulae Juridicae inducendis transactionibus accommodatae Juribus Regni. 16o Nocy Younga tom II. 17o Przyczyny potępienia Farmazonii. 18o List w materyi Religii od Dyssydenta pisany. 19o Propozycye Piusowi VI. Papieżowi od P. de Lavier przełożone, z odpowiedzią. — Zalecił Wizytator nayprędzéy odesłanie następuiących ksiąg. 1o List uczniów filozofii oświeconey do Nauczycieli. 2o List X. Beliny in materia o dziesięcinach przeciw ruskiemu Duchowieństwu. 3o Odpis na ten list X. Antoniego Kurytowicza. 4o Powinności dla osób szlachetnie urodzonych przez X. Ładowskiego.

Drukarnia Lucka XX. Dominikanów, oddawszy do Bibliotéki Zakonnych wszystkie dzieła dawniey wyszłe; na ręce XX. Ro-

Rektora

1789.
Styczeń.

Rektora oddać przyrzekła następuiące. 1o: List Uczniów oświeconey filozofii. 2o: Zwycięztwo prawdy. 3o: Elementarz męzki i białogłowski. 4o: Rok zbawienny. 5o: Kazanie na dzień S. Jana Nepomucena. 6o: Nauka o spowiedzi i Kommunii. 7o: Zebranie nabożeństwa. 8o: Pamięć na śmierć. 9o: Powinności Chrześciańskie.

Drukarnia Berdyczowska Xx. Karmelitów Bosych, złożyła w Żytomierzu dla Biblioteki Warszawskiey od Rku 1769, do 1787, następuiące Xiążki. 1o: Monarchini nieba i ziemi. 2o: Pobożne uwagi do Spowiedzi i Kommunii. 3o: Pamięć codzienna męki Zbawiciela Pana w częściach IV. 4o: Nauki krótkie Duchowno-świecko-obyczayne. 5o: Ekonomiia dobrych obyczaiów. 6o: Początki życia niebieskiego. 7o: Traktat o Krainy niebieskiey. 8o: Romans zbawienny życia s. Magdaleny. 9o: Historya życia i cudów S. Wincentego Ferreryusza. 10o: Benedykt Józef Labre nowy Święty. 11o: Miesiąc Maryi poświęcony. 12o: Kazania przygodne X. Walentego od Ss. Młodzianków. 13o: Kazania Postne o Religii X. Agnella. 14o: Kazania Jubileuszowe X. Walentego. 15o: De rebus gestis in Provincia Ruśiae Ordinis Prædicatorum. 16o: Pasterka na Imieniny Jizichi Chorążyny Żytomiy. Wolant. 17o: Napis Domowi Lubińskiemu. 18o: Historya powszechna dawnieyszych Państw, przez X. Kapicy. 19o: Arka Pociechy. 20o: Uwagi o nayświętszém Sercu P. Jezusa. 21o: Ołtarz złoty. 22o: Officium codzienne. 23o: Proces o życiu lub śmierci po Dyecezyi X. Prymowicza. 24o: Oda na wyniściem Kawal. Narod. Wdztw. Kraky. 25o: Kalendarz ścienny 1782. 26o: Troiste Pole do S. Anny. 27o: Słodka Pociecha z Bogiem. 28o: Poznanie Boga i Religii. 29o: Pieśni nabożne albo Kantyczki. 30o: Dowody rożne Wiary S. przez X. Bachmińskiego. 31o: Kazania Pogrzebowe. 32o: Proces X. Metropolity o śmierci X. Prymowicza. 33o: Instrypcya na Kolosie Wolant. 34o: Kazania o życiu miłskiem i roszkosznem. 35o: Popis Szkół Kamieniechich. 36o: Kazania pierwsze X. Henryka. 37o: Speculum Sacerdotis. 38o: Kalendarz in 4to – 8t. 39o: Kalendarz ścienny – 8t. i 85. 40o: Mowa do Króla Jmci przez X. Patuchiego. 41o: Rozmowa o sztukach robienia szkła. 42o: Kazania w dni uroczyste Maryi przez X. Agnella. 43o: Sposób utrzymania zdrowia przez X. Jabłonskiego. 44o: Artykuły do wizyty Dyecezyi. 45o: Wiersz na Honoracie Lubomierski Woiew. Kiiowy. 46o: Sermo Religiosus ad

Capitu-

1789. Styczeń.

Capitulum Carmelitarum. 47º Kazanié o słowie Bożém przez X. Jabłońskiégo. 48º Kazanié na doroczność Koronacyi Nayiaś. Stanisława Augusta P. N. M. przez X. Tomasza Suszyckiégo Surrogata Ruskiégo. 49º Sermo Religiosus sub tempus Capituli Provincialis. 50º Wiérsz na powitanié Nayiaś. Krola Jmci. 51º Powitanié Nayiaś Pana. 52º Wiérsz W. Burzyńskiému Stolnikowi Kiiowskiému. 53º Wiérsz do JW. Maryanny z Rudzińskich. 54º Podziękowanié od Starostwa Niechworowskiégo JWW. Kommissarzóm przy Limicie Kommissyi.

§. 67. Dostrzeżénié Ekonomiczné.

W Zgromadzéniu Wieluńskiém przeglądaiąc Wizytatór Xięgę wynalazków ważnieyszych, znalázł następuiącé względém Ekonomiki dostrzeżénié. JPP. Topolski Pisarz Grodzki Wieluński, i Masłowski Miecznik Ostrzeszowski, sieiąc tatarkę, siali razém z nią żyto ozimé. Tatarkę zebráwszy wráz z trawą żytnią, zostawili na Zimę pokos żytni ogrodzony: na lato piękné zebrali żyto i dosyć plénné. Przy iednéy więc uprawie roli, dwoisté zebrali ziarno, i mieli paszą bardzo dobrą.

§. 68. Instruménta matématyczné i fizyczné.

Wizytatorowie obowiązani Rezolucyą widzieć na mieyscu i donieść Prześw. Kommissyi, iakié w tym czasie znáyduią się przy Szkołach Instruménta matématyczné i fizyczné, podali ich Rejestr, iak następuie.

W Szkołach Krakowskich znayduie się 1º Sztucców Nº 3. 2º cerkiel proporcyonalny. 3º Puszka magnesowá w całé koło. 4º Puszka magnesowá bez koła. 5º Puszka magnesowá podłużnomosiężná. 6º Dwie gruntwági. 7º Trzy liniie z célownikami. 8º Stolik mierniczy nowy. 9º Łancuch mierniczy.

W Szkołach Wydziałowych Poznańskich. Oprócz dáwnych Instruméntów, znáyduie się 1º Dyoptra. 2º Libella. 3º Igiełka magnesowa. 4º Sztuciec.

W Szkołach Kaliskich znáyduie się 1º Sztuciec, w którym są dwa prosté cérkle, cérkiel proporcyonalny, przenośnik i podziałka. 2º Dyoptra, 3º Igiełka magnesowá, i Libella, zepsuté.

W Szkołach Wydziałowych Lubelskich znáyduie się 1º

Stolik

1789.
Styczeń.

Stolik mierniczy stary. 2º Szruba mosiężna nadpsuta. 3º Dyoptra. 4º Równowaga mosiężna. 5º Igła magnesowa w mosiądzu. 6º Łancuch żelazny ½ sznura mierniczego. 7º Pion mosiężny do stolika. 8º Dwie hasty nadpsute. 9º Sztuciec mosiężny ze wszystkiemi sztuczkami. 10º Machina elektryczna z sztukami potrzebnemi. 11º Wiatrociąg. 12º Drobnowidz zepsuty. 13º Barometer i Termometer. 14º Glob ziemski stary nadpsuty

W Szkołach Sandomierskich znayduie się 1º Sztuciec jeometryczny. 2º Dyoptra mosiężna. 3º Puszka magnesowa. 4º Równowaga. 5º Stolik jeometryczny. 6º Sznur żelazny. 7º Szkło optyczne z Prospektami. 8º Latarnia magiczna. 9º Sphara Armillaris. 10º Dwa globy ziemski i niebieski. 11º Mapp XII. 12º Atlas. 13º Alembiczek szklany z rekwizytami do doświadczania Kruszczów.

W Szkołach Kieleckich znayduią się 1º Dwa globy. 2º Stolik jeometryczny. 3º Dyoptra, kosztem JX. Załuskowskiego Archidyakona Koll. Kiel. sprowadzona.

W Szkołach Płockich znayduie się 1º Stolik jeometryczny. 2º Celowniki mosiężne. 3º Igiełka magnesowa. 4º Libella powietrzna. 5º Łancuch zepsuty. 6º Dwa cerkle mosiężne, z których ieden iest o 4. sztuczkach. 7º Przenośnik mosiężny. 8º Cerkiel proporcyonalny mosiężny. 9º Graphium ręczne mosiężne. 10º Liniyki równoodległe. 11º Węgielniczka drewniana. 12º Lasek 20, z których 6 są okute.

W Szkołach Łęczyckich znayduie się 1º Dyoptra. 2º Puszka magnesowa. 3º Równowaga. 4º Sztuciec, w ktorym są dwa cerkle, ieden proporcyonalny, drugi do brania na skali, półkole, parallele. 5º Sznur jeometryczny, zawieraiący trzy pręty, toiest pręcików 30.

W Szkołach Wydziałowych Krzemienieckich znayduie się 1º Stolik jeometryczny. 2º Dyoptra mosiężna. 3º Dyoptra drewniana. 4º Szrodwaga. 5º Igła magnesowa. 6º Sztuciec jeometryczny. 7º Łancuch jeometryczny. 8º Lasek długich okutych 5. 9º Dynarek żelazny. 10º Retorta czyli baniek szklanych z czapką szklaną alembikową Nº 2. 11º Zynku sztuczka 1.

W Szkołach Kamienieckich znayduie się 1º Stolik mierniczy. 2º Dyoptra mosiężna. 3º Dyoptra drewniana. 4º Łancuch żelazny. 5º Dwa sztucce. 6º Szrodwaga wodna w mosiądzu. 7º Acus magnetica w mosiądzu. 8º Zerdzi do praktyki mierniczych X. 9no Antlia Pneumatica, z wielu sztukami do doświadczeń służącemi. 10º Machina elektryczna z niewielu rekwizytami. 11º Powietrzomidr.

12º

1789.
Styczeń.

12º Ciepłomiérz. 13º Camera obscura. 14º Alembik szklany do pędzenia spirytusów. 15º Pompa ssącá drewnianá. 16º Prysma tróykątné, i inné mnieyszéy wági.

W Szkołach Łuckich znáyduie się 1º Sfera obręczowá mosiężná. 2º Dwa globy ziémski i niebieski. 3º Stolik mierniczy stary mało użyteczny. 4º Łancuch żelazny. 5º Dwie Dyoptry. 6º Igła magnesowá. 7º Libella wodná w mosiądź oprawná. 8º Sztuciec jeometry. 9º Drobnowidzów z buteleczkami dwa. 10º Optyka z Landszaftami. 11º Pryzma szklané. 12º Elektryka z tafli Weneckiéy małéy. 13º Kompas mosiężny wyzłacany. 14º Łokiec Londyński, Paryzki i Gdański bukszpanowy składany. 15º Tyk mierniczych okowanych 8, i inné mnieyszéy wági.

W Szkołach Włodzimiérskich znáyduie się 1º Machina elektryczná sposobém Nairna sporządzoná na mieyscu z niektóremi istotnémi rekwizytami. 2º Antliá Pneumatica pionowá. 3º Kula ziémská i niebieská, tudzież Sphæra armillaris Puschneri. 4º Barometr.

W Szkołach Szarogrodzkich znáyduie się 1º Dyoptra. 2º Sztuciec niezupełny.

W Szkołach Bárskich znáyduie się 1º Kątomiérz mosiężny. 2º Sztuciec jeometryczny. 3º Stolik mierniczy. 4º Dyoptra drewnianá z mosiężnémi célownikami.

W Szkołach Wydziałowych Winnickich znáyduie się 1º Dyoptra. 2º Libella. 3º Igła magnesowá. 4º Łancuch mierniczy. 5º Sztuciec. 6º Cérkiel żelazny.

W Szkołach Żytomiérskich znáyduie się 1º Kątomiérz półkołowy Wiedéński namało zdatny. 2º Dyoptra mosiężná. 3º Równowága. 4º Sztuciec. 5º Łancuch nieporządny.

W Szkołach Lubárskich znáyduią się 1º Stoliki mierniczé dwa. 2º Łancuch mierniczy. 3º Kątomiérz. 4º Sztuciec nie cały i popsuty.

W Szkołach Owruckich znáyduie się 1º Kątomiérz nowy dokładny. 2º Stolik mierniczy. 3º Łancuch żelazny. 4º Lasek do rozmiaru pięć. 5º Sztuciec. 6º Libella. 7º Dyoptra z célownikami mosiężná. 8º Puszka magnesowá mosiężná.

W Szkołach Kaniowskich znáyduie się 1º Kątomiérz popsuty. 2º Stolik mierniczy do użyciá niesposobny. 3º Dyoptra w reparacyi. 4º Sztucców dwa, ale w żádnym z tych nié mász cérkla proporcyy.

5º

1789.
Styczeń.

5o. Łancuch mierniczy.

W Szkołach Łowickich znayduią się 1o. Dyoptry. 2o. Libella. 3o. Igiełka magnesowá. 4o. Sztuciec jeometryczny; przystane od Prześw. Kommissyi.

W Szkołach Górskich znayduie się 1o. Sztuciec jeometryczny. 2o. Célownik czyli Dyoptra. 3o. Igła magnesowá. 4o. Libella; przystane od Prześw. Kommissyi.

W Szkołach Radomskich znayduie się 1o. Sztuciec. 2o. Igła magnesowá. 3o. Dyoptra. 4o. Równowága; przystane od Prześw. Kommissyi.

W Szkołach Wieluńskich znayduie się 1o. Dyoptra. 2o. Libella. 3o. Igiełka magnesowá. 4o. Sztuciec z cyrkułem proporcyy; przystane od Prześw. Kommissyi.

W Szkołach Szczuczyńskich znayduie się 1o. mosiężne Kwadrato z célownikami w puzderku drewnianém. 2o. Igiełka magnesowá w mosiędz oprawná w puzderku drewnianém. 3o. Libella mosiężná w puzderku drewnianém. 4o. Sztuciec jeometryczny, w którym są dwa cérkle mosiężne z dwoma do nich sztuczkami, cerkiel proporcyy, Przenośnik mosiężny i Równoległé drewniane; przystane od Prześw. Kommissyi.

W Szkołach Miedzyrzeckich znayduie się 1o. Stolik. 2o. Dyoptry mosiężné. 3o. Igła magnesowá. 4o. Libella. 5o. Inné Dyoptry z Libellą i Igłą magnesową. 6o. Łancuch zawieraiący prętików 50. 7o. Sztuciec z zwyczáynémi sztukami i cérkiem proporcyonalnym. 8o. Kątomiérz cynowy w domu zrobiony.

W Szkołach Rudzyńskich znayduie się 1o. Sztuciec. 2o. Dyoptry. 3o. Liniiá. 4o. Igiełka magnesowá. 5o. Libella; przystane od Prześw. Kommissyi.

W Szkołach Łomżyńskich znayduie się 1o. Sztuciec. 2o. Dyoptry. 3o. Liniiá. 4o. Igiełka magnesowá. 5o. Libella; przystane od Prześw. Kommissyi.

W Szkołach Radzieiowskich znayduie się 1o. Sztuciec jeometryczny. 2o. Dyoptra. 3o. Igła magnesowá. 4o. Gruntwága; przystane od Prześw. Kommissyi.

Trzémeszno, Wschowa, Pinczów, Rawa, Puttusk, Wągrow, Otyna, Ostróg, Humán, Hetm, Piotrków, Luków, Drohicz, podług Rapportów Wizytatorskich nié máią Instrumentów. W Warszawie znayduią się

S. Gg.

1789.
Styczeń.

§. 69. Zlécéniá w Szkołach Narodowych zostawioné.

Ustawami i Rezolucyą Prześw. Kommissyi obowiązani Wizytatorowie rozpoznać, czyli iakie były od poprzedzaiącéy Wizyty zostawioné Zlécéniá, i czyli té dopełnioné zostały; przeyrzáwszy na Obradzie Zgromadzéń Szkolnych Protokół Zlécén i Przestróg, wypisali Zlécéniá przeszłoroczné, i zostawili tegoroczné, iak następuią:

Zlécéniá szczególné.

W Szkołach Krakowskich Przeszłoroczné: 1º Aby JX. Pro-Rektór sám przez się Xiążki eléméntarné przedawáł, i rachowáł się z przedanych Drukarni. 2º Aby całé Zgromadzénié starało się dopełniać Ustawy i Rezolucye Prześw. Kommissyi w tym roku nadesłané, względém iednakowégo ubioru Akadémickiégo, względém miészkaniá w Domu Zgromadzéniá i na wspólnym stole, tudzież względém prywatnéy edukacyi czyli dyrekcyi, którą zatrudniać się nié mogą, nie skończywszy lát 4 dobrowolnégo uczéniá, stósownie do Ustáw Rozdziału XIV. art. 11. 3º Aby Metrowie ięzyków więcéy przykładali pilności. 4º Aby o któréy godzinie daie się lekcyá dlá poczynaiących z jednégo ięzyka, o téyże godzinie dawaná była lekcyá z drugiégo ięzyka dlá postępuiących i doskónalących się. — Drugié zlécénié co do wspólnégo mieszkaniá i stołu, nie było dopełnioné.

W Szkołach Lubelskich Przeszłoroczné: 1º Aby wszelká regularność bywaniá na lekcyach od Dyrektorów zachowaná była. 2º Aby JX. Prefekt nie pozwalał Dyrekcyi tym, którzyby lekcyy publicznych nie pilnowali. 3º Starać się także będzie JX. Prefekt, za wspólném dołożéniém się JX. Rektora, aby Rodzice oddaiąc Synów swoich do Szkół, płace dlá Dyrektorów przy Nim składali, i z téy w miarę opuszczéniá się onym wytrącał, a zatrzymaną kwotę rozdawał na ubogich pilnieyszych uczniów, mianowicie choruiących. — To ostatnié Zlécénié nie było dopełnioné. Tegoroczné: 1º Ponieważ Xięga zdań o postępku Uczniów zginęła w rękach przeszłégo Prefekta JX. Kwiatkowskiégo, potrzebaby nieodwłócznie inną zrobić, i upomnieć się o piérwszą, aby zdaniá dáwnieyszé nie zaginęły. 2º Aby Osoby Zgromadzéniá nieodwłócznie układały Bibliotekę w czasie Wakacyy.

W Szkołach Sándomiérskich Przeszłoroczné: 1º JX. Pro-

Rektor

1789.
Styczeń.

Rektór wszystkie Popisy miesięczne zapisywać będzie w Xięgę na to sporządzoną, i Uczniów naylepiey odpowiadaiących. 2º Metr więcey pilności przyłoży do swoiey lekcyi. 3º Żaden z Uczniów nie może bydź uwolnionym od nauki któregokolwiek Nauczyciela; Uczniowie zaś VI. Klassy, dopiero na ten czas po skończonych naukach, będą mieli wolność obierania dla siebie iedney lub więcey lekcyy, kiedy Nauczyciele zaświadczą o ich znakomitym postępku ze wszystkich wysłuchanych nauk. 4º JX. Pro-Rektór doniesie Wizytatorowi, czyli stół wspólny wprowadzony został stósownie do Ustaw i Rezolucyi Prześw. Kommissyi. 5º Sam JX. Pro-Rektór zawiadywać będzie Xiążkami elementarnemi, przedawać i z nich się Wizytatorom rachować. 6º JXX. Emeryci i Nauczyciele Duchowni, wyręczać powinni Kaznodzieię w dni święte, gdy mu razem i kazać, i spowiedzi słuchać przychodzi. — Czwarte zlecenie nie było dopełnione, gdyż Zgromadzenie nie utrzymywało wspólnego stołu. Tegoroczne: Aby Nauczyciele chcący posłać Dyssertacyą do Szkoły Główney, uwiadomili o tem Zgromadzenie, i gdyby tego po nim wyciągało, przeczytali.

W Szkołach Krzemienieckich Przeszłoroczne: 1º Aby nauka Chrześciiańska dawana była nie w czasie godzin Szkolnych, ale w niedziele i święta. 2º Nauczyciele oddaiąc Procent z pensyy swoich na Duchowne obowiązki, zapisywać się maią w Xięgę na to sporządzoną. 3º Zgromadzenie odda satysfakcyą JX. Mysłowskiemu pokrzywdzonemu z opisu Obrady pod dniem 6. Oktobra — 88 roku mianey, odwołuiąc tenże opis, iako nie był celem Obrady. 4º Lampa na Kurytarzu podczas Zimy ma się zawsze palić. 5º Uczniowie naylepiey odpowiadaiący na Popisach miesięcznych, maią bydź zapisani w osobną Xięgę, z dołożeniem się i podpisem Nauczycielów. 6º Zgromadzenie Obrady miesięczne składać powinno, chociażby do radzenia nic nie było, a w tym przypadku zapisze, że nie masz materyi złożoney Obrady. — Te zlecenia oprócz pierwszego nie były dopełnione. Tegoroczne: 1º Aby Zgromadzenie obrawszy z pomiędzy siebie iedną Osobę, oney powierzyło zapisywanie Obrad, i aby każda Obrada w Xięgę wciągnioną będąc, na następuiącey Sessyi odczytaną i podpisaną została. 2º Aby JXX. Professorowie Klassy I. i II. nie koleyno, ale każdy w szczególności dla swoiey Klassy, w czasy ustawami przepisane, naukę Chrześciiańską tłumaczyli.

a

czyli. 3o: Kiedy Jeografiia o Polszcze w Klassie I. dostatecznie wytłumaczona będzie, Nauczyciel Klassy II. krótko to tylko powtorzywszy, do tłumaczeniá Jeografii o Europie i innych częściach świata przystąpi. 4o: Dozorca Konwiktu ma zachować następuiące zlecenia. Naprzód: Aby wszystkie artykuły w Rozdziale XIX. ustaw umieszczone, zachowane były. Co się zaś tycze artykułu 3. gdyby przyiąć swoią wolą Ucznia na fundusz publiczny, tedy koszt włożony na niego, z swoiey pensyi powróci, a gdyby nie doniósł o oddaleniu się pod data dnia i miesiąca Ucznia funduszowego, na ten czas przy Rachunkach, prócz tego, że mu wytrącone być powinno, drugie tyle, za opieszałość w doniesieniu zwierzchności, z pensyi swoiey zapłaci, a druga raza postrzeżony, od rzędu Konwiktu oddalonym zostanie. Powtóre: W. Rektor niezwłocznie każe porobić po dwie koszule tym, którzy ich teraz zaraz potrzebuią. Potrzecie: Surowo przykaże P. Zbilitowskiemu Traktyerowi, aby się starał podpisanemu przez siebie Kontrahtowi czynić zadosyć, i ażeby za to, iż Uczniowie funduszowi zapytani od Wizytatora o tem, co ich z strony wiktu, pościeży, wygody w mieszkaniu dochodzi, wiernie iak iest wyznali, żeby może P. Zbilitowski, żadnego dowodu zemsty nie okazywał: Co gdyby się pokazało, W. Prefekt niezwłocznie Wizytatorowi donieść iest obowiązany. Poczwarte: Trzymaiący dozór Konwiktu ktożkolwiek bądź; powinien Uczniów oświecać, że nie On ich iest dobroczyńcą, i nie iemu są powinni wdzięczność, ale nayuyższey nad Edukacyą magistraturze: On zaś sam tyle tylko od nich wdzięczności powinien wymagać, ile się rządzącemu słodko, czule i posłuszeństwu należy. Popiąte: Dozorca Konwiktu w Rapporcie do Prezes. Kommissyi i Szkoły Głównéy, powinien wyrazić dzień, w którym Uczeń na fundusz iest przyięty, nie przestaiąc nigdy na samém wymienieniu roku, a nawet miesiąca tylko. 5o: Lubo liczba mszy za Fundatorów znayduie się w Zgromadzeniu, atoli że od roku 1783 nie masz zapisanych Osób, które wyznaczoną od pensyi kwotę oddały; zaleca Wizytator, aby to do swoich karbów było powrócone, i odtąd zapisywane. 6o: Aby W. Rektor potrzeby nieuchronnych reparacyy w stanyach Professorów ahtu pracuiących, naprzód w każdym roku z dochodów na sarta tecta zaspokoiwszy, reszte tego dochodu na inne potrzeby obracał. 7o: Wizytator będąc prze-

1789.
Styczéń.

przekónanym, że od iedności i zgody w Zgromadzéniu bardzo wielé zależy wzróst edukacyi i instrukcyi, a obáwiaiąc się, aby z przyczyny Stancyy nie było w Zgromadzéniu zawaśnień, następuiącé czyni rozrządzenié. Naprzód: JX. Rektór z Stancyi przy Refektarzu będącéy rzeczy swoié wynieść rozkaże, a Stancyá ta na izbę iadalną Zgromadzéniá obróconá będzie. Powtóré: JX. Mysłowski maiąc swóy skład w ostatniéy Stancyi na náyniższym Kurytarzu, téy Stancyi JX. Rektorowi na skład Jego rzeczy ustąpi, a swoié do piéruszéy na wchodzie Stancyi przenieść każe. Potrzécié: JP. Prefekt przymuszony teráz wynosić się z Jurydyki ustąpionéy Kassyerowi, Stancyą náywygodnieyszą dla siebie do czasu reparacyi Kollegium na náywyższym Kurytarzu upatrzy, nie naruszaiąc Stancyy dáwniéy przez Professorów zamieszkanych. Poczwárté: Piec w Bibliotece będący iako tam niepotrzebny, do Stancyi JP. Jarkowskiégo bydź má przeniesiony, z ostrzéżeniém, aby przy rozbieraniu go, náymniéy iak tylko możná szkody było. 8º JX. Rektór przyrzeczoné Złł. 90 od J. O. Xiężny Jmci Jabłonowski, in rem Collegii wyliczy, w Rejestr Percepty Sartorum tectorum wciągnie, i ante omnia z tego JP. Prefektowi, za poczynioną w Szkołach reparacyą powróci. Od Ślusarza czynsz od roku 1785 należący się, na rok Złł. 24. wynoszący, tudziéż przypádaiący czynsz od żyda piwnicę w Kollegium náymuiącégo, za naradzeniém się ze Zgromadzéniém, na náypotrzebnieyszé reparacye lub sprzęty, pod imiéniém expénsy ex Sartis tectis obróci. Zakrystyana z domu na placu Zgromadzéniá będącégo, na tychmiást wyprowadzi, i zostawi Zgromadzeniu wolność użyciá pomiénionégo domu. Nakoniec, Kamiénie do studni Kollegiackiéy niegdyś przeznaczoné, a iako sám twiérdzi, że do nich żádnégo prawa mieć nié może, za własność Zgromadzéniu przyzná, z wolnością rozporządzéniá niémi, na Sessyi Ekonomicznéy razém z sobą tak, iakby się náylepiéy zdawało. 9º Nieodwłócznie powinnyby bydź sporządzoné Xięgi następuiącé: Xięga Informacyy przy zdawaniu urzędu; Xięga Kopiy Rapportu o uczniach do Szkoły Głównéy; Xięga Zbioru Rapportow i Dyrektorów o Uczniach; Xięga Szkół Parafiialnych. 10º JX. Mysłowskiému należącé się Złł. 24. gr. 8, a to za reparacyą przez 4. lata w Jego stancyi podiętą, JX. Rektór ex Sartis tectis, z Raty Oktobrowéy 1788, za pokazaną od Wizytatora assygnacyą wypłaci.

W Szkołach Kamiénieckich Tegoroczné: 1º Aby odbieraiąc

do

1789. Styczeń.

do Kassy Prowincyonalnéy pieniądze, za każdą cząstką oddaną, Kassa przez dwie Osoby była odmykaná, i taż cząstka w przytomności obydwóch Osób składaná, aby w jednych rękach pieniądze do Kassy należące przechowywané nie były, tudzież, aby w zakwitowaniu z odebranych pieniędzy, obydwié Osoby trzymaiącé Kassę, podpisywały się. 2º Aby ktożkolwiek bądź trzymaiący Kassę Prowincyonalną, Ustawę Rozdziału X. art. 5. o przypozywaniu nieoddaiących należytość, ściśle zachowáł. 3º Aby zrobić szróby, któréby Kassę do ziémi przytwierdzały. 4º Aby Emeryci biorący z Kassy pénsyą podpisywali się w Xiędze mszy odprawionych, że téż msze na inténcyą Fundatorów odprawić przyymuią. 5º Aby Zgromadzénié w niedostatku Gazet, ilé możności starało się o trzymanié Korrespondéncyy z Krakowa i Warszawy, a to końcém uwiadomiéniá się, o wychodzących mowách, Dyssertacyach, i innych rzeczach uczonych, któré Zgromadzénié Szkolné interessować powinny. 6º Aby nieodwłócznie następuiącé Xięgi były sporządzone: Xięga Informacyy przy zdawaniu urzędu zostawionych; Opis dziénny osobliwych przypádków mieysca; Zbiór Rapportów Dyrektorów o Uczniach danych Prefektowi. 7º Ponieważ znáyduie się Szkółka Parafiialná w Satanowie, o mil 7, i w Kupinie o mil 6 od Kamiéńca, zalécá się JX. Pro-Rektorowi, aby dowiedziáwszy się dostatecznie o stanie tych Szkół, na przyszłéy Wizycie rapportowáł. 8º Aby podczas Seymiku naiąwszy podług zwyczaiu Salą, prócz odebraniá należącégo się quantum od naięciá, było oráz odebrané vadium, iż ieżeli mury, okna, ławki, lub co podobnégo będzie zdezolowané, obowiązany będzie náymuiący sporządzić lub nagrodzić. 9º Aby JX. Kobyliński na Sessyi Zgromadzéniá złożył w ręce JP. Himanowskiégo Bibliotekę Xiążek eléméntarnych, i aby Dozorca tychże Xiążek eléméntarnych, odebrał 1º Novembris od JX. Kobylińskiégo należącé się Szkole Głównéy quantum. 10mo Ponieważ w rewizyi Xiąg Biblioteki domowéy pokazało się, że kilku Xiążek brakuie, o któré niémożná się było w czasie Wizyty dopytać, zalécá Wizytatór Osobóm Zgromadzéniá, aby się wywiadywały, gdzie pomiénioné Xiążki znáydować się mogą. 11mo Aby żadén z Nauczycielów nie ważył się wydawać za Dóm Instruméntu fizycznégo, ani matématycznégo, i aby té któré dzisiáy są wydané, nieodwłócznie odebrané były. 12mo JX. Pro-Rektór i inné Osoby Zgromadzéniá, zaięci duchém iednomyślności i

práw-

1789.
Styczéń.

prawdziwéy przyiaźni, znosząc się wzaiémnie, i w potrzebie nieodwłoczné sessye składaiąc, na to całé swoié usiłowanié obrocą, aby młodziéż swému staraniu poruczoną, częścią namowami mocnémi, częścią karami w Ustawach przepisanémi, a w nagłych i nieuchronnych potrzebach, cokolwiek ostrzeyszémi, od podobnych /: iak w tym roku trafiło się :/ kroków ustrzymywać, a ducha zémsty i buntu wytępiać starali się. Z tych zaś wszystkich, którzy w wiadomą akcyą wpływali, dotąd żádnému nie potrzeba wydawać Paténtu, póki cały interess ułatwiony lub umorzony nie będzie. 13º Ponieważ postrzéga Wizytatór, że niektóré zlécéniá od przeszłéy Wizyty zostawioné nie zostały dopełnioné, przeto zalécá, aby przeszłoroczné w całości dokónać, i napotém zachować większą pilność w dopełniéniu zlécéń Wizytatorskich. 14º Dozorca Konwiktu starać się będzie. Naprzód: Aby zlécénié Prześw. Kommissyi w art 10 umiészczoné, uskutecznioné było. Powtóré: Aby z Konwiktorów iedén którykolwiek miészczący się w ciaśnieyszym domu, był przeniesiony do gospody, w któréy znayduie ich się tylko 5. Potrzecié: Aby pisząc Rejestra, nie pisał razém n.p. na suknie tylé lub tylé, lecz aby każdą rzecz sprawuiąc, i Ucznia dlá którégo sprawioná, i rzecz samę sprawioną specyfikowáł, a to podług wzoru od Wizytatora sobie zostawionégo, tudziéż, aby na większé sprawunki brał dokuménta, i oné w czasie Wizyty produkowáł.

W Szkołach Łuckich Przeszłoroczné. 1º Aby JX. Prefekt oświadczył listownie JXX. Poiezuitóm Krasnostawskim i inszym pobliższym płatnym z funduszu Edukacyi, a zdatnym do funkcyy Kaznodzieyskich, iż ieśliby który wezwany na Kapelanią szkolną, nie stawił się, utraci pénsyą emerytalną. 2º Aby z Kassy Sartów tektów utrzymywał stróża domowégo. 3º Napomni Uczniów Klassy III, do większéy pilności w naukach práwnych, a przeciwko opuszczaiącym się, postąpi podług ustáw. Dyrekcye zaś nad Uczniami Klassy II, tym tylko dawać będzie, którzy nauki matématyczné i fizyczné posiadaią. 4º Osoby Zgromadzéniá w każdym miesiącu składać będą Sessye, chociażby żádnéy materyi na obrady nié miały, na tén czas zapiszą, że nic do radzéniá nie było. — Té zlécéniá dopełnioné były. Tegoroczné: JX. Pro-Rektór złożywszy Sessyą z Dyrektorami, wszystkim surowo zaléci, aby prácowali w domu z powierzonymi sobie Uczniami, i aby zasilali gorliwość Professorów Szkolnych. Gdyby zaś mimo tego który z Dyrekto-

rektorow pokazał się opuszczaiącym, tedy oddaliwszy go od Kondycyi, sprowadzi na iego mieysce innego ze Szkół Włodzimierskich, tak iak iuż dał przykład na sprowadzonym Andrzeiu Markiewiczu.

W Szkołach Otychich Tegoroczne: Aby Xięga Obrad Szkolnych nieodwłocznie zrobioną była, i aby Obrady Szkolne comiesiąc, na wzór innych Zgromadzeń bywały.

W Szkołach Włodzimierskich Tegoroczne: 1mo: Aby JX. Prefekt kazał nieodwłocznie sporządzić Xięgę Informacyi przy zdawaniu urzędów, a drugą Xięgę zdań osób o postępku uczniów podczas examinów. 2do: Aby JXX. Nauczyciele oddawali na Popis Wizytatorski pytania, nie z Rozdziałów ani części w szczególności, ale z całey nauki, aż do czasu Wizyty dawaney. 3tio: Aby JX. Nauczyciel moralney tłumaczył Wypisy do Prawa, dyktował Uczniom w Klassach, gdzie ieszcze Xiążki elementarne nie wyszły, Wyimki z Klassycznych Autorów, a nie tłumaczył z Autora, którego by uczniowie przed oczyma nie mieli. 4to: Aby Uczniowie tłumaczący się z Jeometryi lub Fizyki, przyuczani byli rysować od ręki z pamięci potrzebne figury, a nie szukali ich w Xiążkach.

W Szkołach Ostrogskich Przeszłoroczne: 1mo: Aby tym tylko JX. Prefekt pod dyrekcyą oddawał Uczniów Klassy II i III, którzy się przyuczaią do nauk matematycznych. 2do: Aby naymnieyszé Dyrektorów zdrożności gorszące innych nie przebaczał, ale stosownie do Ustaw Rozdziału XXIV. kary na obwinionych rozciągał. 3tio: Aby w osobną Xięgę zapisywał Popisy miesięczne i Uczniów naylepiey odpowiadaiących. — Te Zlecenia uskutecznione były. Tegoroczne: Aby napotem podług ustaw Obrady szkolne bywały.

W Szkołach Szarogrodzkich Przeszłoroczne: Aby JX. Prefekt Popisy miesięczne i Uczniów naylepiey odpowiadaiących w osobną Xięgę zapisywał. — To zlecenie dopełnione było. Tegoroczne: Aby Zgromadzenie wydało zaniesiony do Aktów szkolnych manifest od Skoczyńskiego Dyrektora, przez JP. Laskowskiego na zdrowiu i honorze uhrzywdzonego, razem z Inkwizycyami przez Zgromadzenie uczynionemi, a to na rekwizycyą i na ręce JX. Rektora Wydziału Ukraińskiego.

W Szkołach Barskich Przeszłoroczne: Aby z Wypisów Kolumnelli nie było wyszczególniane, co Uczniowie tłumaczyć maią,

1789.
Styczéń.

n. p. o Krowach, Koniach, i t. d. — To Zlécénié dopełnioné było. Tegoroczné: 1º Aby Xięga na zapisywanié corocznie Osób Zgromadzéniá Szkolnégo była sporządzoná; drugá Xięga Informacyy przy zdawaniu urzędu Prefektowskiégo zostawionych; trzecia Zbiór Rapportów Dyrektorów o Uczniach danych Prefektowi; czwárta Opis Wynalazków. 2º Aby Professorowie z Prefektém prosili swoiéy Zwiérzchności o cokolwiek Xiążek potrzebnych, dlá lepszégo w naukach usposobiéniá się.

W Szkołach Winnickich Tegoroczné: 1º Aby każdá Osoba Zgromadzéniá nie odwołáwszy się do wyższéy Zwiérzchności, po wydanym przez domowy sąd wyroku, ściśle go wykónała. 2º Aby Nauczyciel Matematyki sám przez siebie Loikę w VI. Klassie tłumaczył, a nie przez innégo Nauczyciela swoiémi obowiązkami zaiętégo. 3º Aby ténże Nauczyciel Uczniów swoich, nie w godziny na lekcye, a osobliwie inné prócz matematycznych wyznaczoné, ale w czasie rekreacyi, na pola dlá ćwiczéniá się w Praktyce wyprowádzáł. 4º Zgodnie z Ustawami, Roździałém VIII. art 8, żadén z Nauczycielów nie powinién mieć za złé Prefektowi, kiedy On z powołaniá swoiégo urzędu, którąkolwiek Klassę, chociażby i náyczęściéy, kiedy tego widzi potrzebę, będzie chciał odwiedzać. 5º Aby Ustawa w Roździale IX. art. 16, ściśle napotém była zachowywaná. 6º Aby JPP. Exekutorowie wygotowali na przyszłą Wizytę Rachunki rzeczy sprzedanych po ś. p. Jabłońskim, z nich Percepty i Expénsy, i ażeby pozostałé ieszcze Złł. 63. gr. 4. były zachowané do dyspozycyi Szkoły Głównéy. 7º JX. Rektor raczy dać pomoc Skoczyńskiému Dyrektorowi, który został pokrzywdzonym na zdrowiu i honorze od JP. Laskowskiégo w Szarogrodzie. 8º Aby biorący pénsyą z Kassy, na msze w całości oddáwszy, Kwity przed Wizytą w Xięgę wciągali. 9º Aby napotém Kassa zostawała pod dwiéma Kluczami. 10mo Z przyczyny że náymuiący podczas Seymików izby Kollegium, za mierną cénę czynią wielką dezolacyą w murach, oknach, drzwiach, i t. d. aby Zgromadzénié prócz odebranéy od naięciá Kwoty, po káżdym Seymiku serio się upominało, albo o sporządzénié, albo li też o nadgrodzénié zepsutégo Inwéntarza. 11mo Aby JX. Rektór wyiąwszy z Ustáw Prześw. Kommissyi Rozrządzéniá na Szkoły Parafiialné, kazał oné wydrukować, a podpisáwszy ręką własną, i pieczęcią Zgromadzéniá ztwierdziwszy, po Szkołach

Para-
a

Parafialnych od siebie uzytowanych zostawiał. 12mo. Aby Xięgi których dotąd nie dostaie, natychmiast sporządzone były, iakoto Xięga Informacyy przy zdawaniu urzędu zostawionych; Zbiór Rapportów Dyrektorów o Uczniach danych Prefektowi; Opis Wynalazków; Xięga szkół Parafialnych.

W Szkołach Żytomierskich Tegoroczne: 1o. Aby po ukaraniu sądowem Ucznia lub Dyrektora, zapisuiąc w Akta gatunek występku, i karę, którą obwiniony poniósł, ieżeli się trafi, że kara będzie ostrzeyszá lub łagodnieyszá nad tę, którá ustawami iest przepisaná, aby mówię następuiącá formuła była używana: Lubo w Ustawach do Prześw. Kommissyi podanych, występkowi N. odpowiadać powinna kara N. atoli dla zachodzących przyczyn, które powinny być wyszczególnione, zdało się Zgromadzeniu, tym sposobem obwinionego ukarać. 2o. Aby na placach Prześw. Kommissyi do Zgromadzeniá Akademickiego należących, budowaniá się bez wyraźnego pozwoleniá Prześw. Kommissyi nikomu nie dozwalać. 3o. Aby dochód na sarta tecta naprzód zaspokaiał opatrzenie coroczne stancyy, osob aktualnie prácuiących, a to podczas Wakacyy, usposabiaiąc ie ile możności zawczasu, do wygodnieyszego w czasie Zimy pomieszkaniá. 4o. Aby w Zgromadzeniu był utrzymywany stróż pilnuiący bezpieczeństwa i ochędoztwa Kollegium, tudzież aby lampa osobliwie w zimową porę na Kurytarzach była palona. 5o. Aby Nauczyciele I. i II. Klassy dawali uczniom swoim naukę Chrześciiańską nie w inne godziny, tylko w te same, w które dla wyższych Klass bywa Kazanie. 6o. Gdy P. Chaczewski wypełni naznaczoną sobie karę, i gdy podług rozkazu sobie zostawionego wypłaci należący się dług Metrowi języka francuzkiego, pod ów czas ieżeli się będzie żalił na niechcących mu wypłacić wystużonéy nagrody od swoich Uczniów, Xx. Pro-Rektor da mu swoię pomoc, aby w téy mierze nie został pokrzywdzonym, a to podług Instrukcyi na piśmie sobie zostawioney.

W Szkołach Lubárskich Przeszłoroczne: 1o. Aby Xx. Prefekt dopomniał się u swoiey Zwierzchności o Metrów języka słowiańskiego i niemieckiego. 2o. Aby osobno zapisywał Popisy miesięczne i uczniów náylepiey odpowiadaiących. 3o. Aby Uczniów Klassy II. tym tylko pod dyrekcyą oddawał, którzy się przykładaią do nauk matematycznych i fizycznych. — Pierwsze zlecenie nie było dopełnione, a bardziey dopominanie się Xx. Prefekta skutku nie

wzięło,

a

1789.
Styczén.

wzięto, ponieważ żadnego w tym roku języka niedawano. Tegoroczne: 1mo Aby Nauczyciele na których lekcye są rozłożone w Tabelli, nie podzielali się i nie czynili między sobą zamian na lekcye swoich obiektów, ale każdy ma dawać po wszystkich klassach te, do których od swoiey Zwierzchności iest obowiązany: tudzież, aby Substytut tylko w czasie choroby lub prawnego zatrudnienia, wyręczał Nauczyciela, tłumacząc albo z Xiążki elementarney, albo też z Sexterna sobie od Nauczyciela danego. 2do Ponieważ niektórzy z Dyrektorów w tym roku szkolnym przez sąd Zgromadzenia za przewinienia zostali uwarani, o czém tylko podczas Wizyty słychać, ostrzéga się napotém, aby w podobnych okolicznościach cała historyá przewinień, i odpowiadaiących im kar, była w Acta miejscowé zapisaná. Tym sposobém będzie można w czasie Wizyty uiedzieć, czyli zawsze zachowaná iest sprawiedliwość. 3tio Wizytator maiąc sobie doniesioné, że Szkoła Parafialna w Potonnym, która iest dosyć liczná, nie iest taka, iaką mieć chce Przesw. Kommisyá Edukacyyna, więc prosi W. Rektora, aby przy zdarzoney okoliczności, tą Szkołę zwizytował, o wszystkiém się dowiedział, i w swoim czasie doniósł Wizytatorowi. Ten obowiązek kiedy W. Rektor przyiął na siebie, odebrał zaraz Instrukcyą, podług któréy ma się rządzić w wizytowaniu téy Szkoły lub innych, gdyby mu się zdarzyło. 4to Wystawiał także Wizytator W. Rektorowi, na piśmie mu to podaiąc, aby się skuteczniey chciał przyłożyć, do ustanowienia przynaymniey języka niemieckiego w tych Szkołach. 5to Aby Xięgi do rządu Szkolnego należące, których dotąd nie było, nieodwłocznie zrobione zostały, iakie są: Xięga Informacyy przy zdawaniu urzędu Szkolnego, i Xięga Zbioru Rapportów Dyrektorów o Uczniach.

W Szkołach Kanionskich Tegoroczne: 1mo Aby Mandat J. W. Rektora Szkoły Głównéy nie w Xiążkach Zgromadzenia, ale w mieyscu każdemu z uczniów i Dyrektorów do czytaniá wolném umieścić, bądź w oryginale, bądź w kopii. 2do Aby stósownie do tegoż mandatu, Nauczyciele Fizyki i Moralny odsyłali do Szkoły Głównéy Dyssertacye w materyach od Wizytatora nastręczonych, lub w podobnych, podług swoiego czuciá i gustu. 3tio Ponieważ W. X. Opat obowiązany iest dać Rachunek z dochodu od Przesw. Kommissyi wyznaczonego Złt. 3.550, a rzadko znayduie się w Kanionie, zaleca Wizytator W. Prefektowi Szkoły, aby się u W. X. Opata dopominał o wczesne przygotowanie i zostawienie

wienie na mieyscu przed maiącą nastąpić Jeneralną Wizytą rejestrów porządnie spisanych, wydatku na Szkoły i Osoby Szkolne razem z kwitami i dokumentami do rachunków potrzebnemi. 4to Aby Szkolne Obrady częściey, to iest comiesiąc bywały. Gdyby nie było co do radzenia, na ów czas zapisze się w Aktach: Złożone było Posiedzenie pod datą dnia i miesiąca, które dla niedostatku do radzenia materyi, Zgromadzenie solwuie. 5to Aby Substytut zastępował tylko Profesora w przypadkach koniecznych, i tłumaczył z Sexterna od Nauczyciela aktualnego sobie danych. 6to Aby Nauczyciele wszystkie nauki i Wypisy na trzy Klassy przepisane, w wyznaczonym czasie kończyli. Jeżeli długość dzieła elementarnego, stósuiąc się do okoliczności mieysca, nie dozwala całey przebiec nauki, tedy byłoby lepiey, aby Profesor opuszczaiąc lub krótko zabawiaiąc się nad mniey ważnemi kawałkami, całego dzieła starał się dokonać, tak iednak, aby nic istotnie do wiadomości potrzebnego nie opuszczał. 7mo Aby Profesorowie fizyki i moralney w tych Szkołach o 3. Profesorach, albo nie maiąc w takiey obszerności przepisanych nauk, albo też nie mogąc dla szczupłości czasu, lub innych mieyscowych okoliczności wszystkim uczynić zadosyć; aby mówić tłumaczyli Uczniom osobliwie z III. Klassy iuż wyiść maiącym, co za nauki i w iakiey obszerności tłumaczyć się podług Ustaw powinny w Szkołach o 6. Profesorach. A to dla tego, aby Uczniowie chcąc nabyć większych wiadomości, wiedzieli w iakich obiektach i gdzie ich szukać przynależy. 8vo Aby W. Prefekt z pieniędzy Xiążek elementarnych, kazał sporządzić szafę, w którey by też Xiążki zamykane być mogły. 9no Aby stósownie do Ustaw następuiące Xiążki były sporządzone: Xięga na zapisywanie corocznie Osób szkolnych; Xięga Informacyy przy zdawaniu urzędu Szkolnego; Opis Wynalazków; Zbiór Rapportów Dyrektorów o Uczniach danych Prefektowi; Xięga zapisuiąca Anniwersarz i Msze za Dobrodziejów.

W Szkołach Owruckich Tegoroczne: 1mo Aby Profesorowie moralney i fizyki odsyłali do Szkoły Głównej Dyssertacye, wstrzymawszy im wprzódy myśl Mandatu W. Rektora Szkoły Głównej, w którą niedostatecznie wchodzić umieli. 2do Ponieważ Xiążki elementarne tu postane, do czasu Wizyty znaydują się w Berdyczowie, kiedy Szkoły cierpią tychże Xiążek niedostatek, W. Prefekt przytoży starania, podeymuiąc nawet koszt choćby cokolwiek większy

1789.
Styczéń.

szy niż pospolicie, aby pomienione Xiążki iako nayprędzéy sprowadzone być mogły.

W Szkołach Humanistich Tegoroczne: Aby sporządzić nieodwłocznie Xiążki do rządu szkolnego należące, które są; Xięga na zapisywanie coroczne Osób Zgromadzenia; Xięga Informacyy przy zdawaniu urzędu Prefektowskiego; Zbiór Rapportów Dyrektorów o uczniach danych Prefektowi; Opis Wynalazków.

W Szkołach Niedzyrzechich Przeszłoroczne: Aby Professor Klassy I. dawał Arytmetyką wyższą dla drugoletnich, i dzwyczaiał Uczniów swoich do dawnych grammatycznych wyrazów. Tegoroczne: 1mo Mandat JW. Kommissarza i Rektora Szkoły Głównéy, dotąd w Xiędze tylko znayduiący się jnikomu nie znany, JX. Prefekt umieści tam, gdzieby każdy z uczniów i Dyrektorów mógł czytać. 2do JX. Prefekt rozpocznie Xiążki których dotąd brakuie sporządzić, a te są; Xięga Informacyy przy zdawaniu urzędów szkolnych zostaiących; Opis dziennéy osobliwych przypadków mieysca; Opis wynalazków; Xięga Szkół Parafialnych.

W Szkołach Hetmańskich Przeszłoroczne: Zalecił ustnie Wizytator, aby bywały Obrady szkolne, i aby ié wpisywano w Xięgi na to sporządzone. — To zlecenie ponieważ w tym roku nie było wykonane, chciał ié Wizytator w Xięgi wciągnąć, ale usilnie proszony od JX. Prefekta, aby tego nie czynił, obiecuiąc na tychmiast Xięgę sporządzić, dla tego ustnie tylko i bywanie Obrad, i sporządzenie Xięgi zalecił. Tegoroczne: 1mo Aby Nauczyciel Klassy I. dawał Jeografiią o Europie, a w szczególności o Polsce, i ażeby w tłumaczeniu i popraianiu uczniów, więcéy stodyczy używał. 2do Aby Professor Wymowy i Moralnéy więcéy tłumaczył Wypisów z Xiążek elementarnych, aby z Autorów Klassycznych więcéy wybierał kawałków na te Klassy, które dotąd Xiążek elementarnych nie maią, a w szczególności aby tłumaczył list Horacego de arte Poëtica. 3tio Aby Professor Matematyki starał się zastanawiać Uczniów Klassy II, osobliwie drugoletnich nad przykładami arytmetycznémi, nie przestaiąc na mechanicznem ich ułatwieniu, trudzić aby Uczniowie nie przyuczywali się do figur, umieiąc sami sobie do tych rysować figury na theoremata i problemata.

Zlecenia ogólne.

Prócz Zlecen szczególnych zostawili Wizytatorowie na piśmie zle-

cenia

1789.
Styczeń.

cénia ogólné następuiące: Naprzód: Każdy przybywaiący do Szkoły Główney Kandydát, powinién mieć extrakt przyięcia swégo na Kandydactwo, przy dwóch świadkach z mieyscowégo Protokołu wyięty, świadectwo obyczaiów i korzyści z Nauk przez wszystkié Klassy traktowanych, tudzież z mocy ięzyka łacińskiégo, i list rekommendacyyny od Rektora Wydziałowégo do JW. Kommissarza i Rektora Szkoły Głównéy Koronnéy. Oprócz tego, má bydź opatrzony w metrykę podług rozrządzénia Szkoły Głównéy zapádłégo na dniu 10 Listopada 1787. Powtóre: Względém stołu wspólnégo Prześw. Kommissyá ponáwiá i do uskutecznienia zalécá Rezolucyą swoię w przeszłym roku wydaną. Przykłád Szkół Prowincyi W. X. Litt. powszechnie zachowuiących tę fundaméntalną ustawę, powinién służyć Szkołóm Koronnym do zachowania i naśladowania. Płonnych wymówek dalszych względém wspólnégo stołu utrzymania Prześw. Kommissyá nie przyymie, i sprzeciwiénié się w tém woli swoiéy, poczytá za wykróczénié. Potrzécie: Z woli Prześw. Kommissyi zostawuie się na piśmie zalécénié ubioru przepisanégo Szkolnym Osobóm. Poczwárté: Względém nauki łacińskiégo ięzyka, gdy nieczystá nawet łacina do prawnych Interessów i práwnégo stanu iest potrzebná, dozwalá Prześw. Kommissyá w niższych nawet Klassach mówiénia łacińskim ięzykiém, wyższé tém ściśléy do tego obowięzuiąc. Popiąté: Jako kárność, obyczaie dobré, pełniénié szanownych Religii obowiązków, oráz chwálebná przykładność mianowicie w Osobach z których młodzież dobré lub złé obieraiąc wzory, do dobrégo lub złégo prędzéy stąd bierze pochóp, są náypiérwszą zasadą i gruntém dobréy a pożytecznéy dlá Kraiu edukacyi, i takiéy właśnie iaką Prześw. Kommissyá mieć chce po Szkołach Narodowych: tak zachęcá Osoby Zgromadzéń w powszechności do ducha iednomyślności i práwdziwéy przyiaźni; iako tego śrzodku, który im tak w ogólności, iako też w szczególności co do Osób, niemniéy iak pilność w uczéniu, lub zdatność w rządzie i dozorze szkolnym, iednac będzie u Prześw. Kommissyi zalétę, pamięć i względy do wydarzyć się mogących nagród. Poszóste: Dyrektorowie na wygody domowe uczniów i ochędoztwo báczność mieć będą, często ich wyprowádzaiąc na wolné i zdrowé powietrzé w godzinach od nauk wolnych. Mustrę także i ćwiczénia Rycérskié, iako stale sądzi potrzebné Prześw. Kommissyá, tak chce, aby koszt na to był pożytecznie łożony; na co osobné rozrządzénia

a

1789.
Styczéń.

nia Prześw. Kommissyá rozeszle Zgromadzeniom. Posiódmé: Obwieszczenié dla wszystkich Drukarn w Koronie i Litwie w Rku 1781. dnia 2. Czerwca wydané, JX. Prefekt naprzód Kommunikować będzie wszystkim Rządcóm i Właścicielóm Drukarn, a potém w stancyi swoiéy na mieyscu widzialném zawiesi, i dopomni się, aby wszystkié Drukarnie przesłały Rejestr Xiąg drukowanych po Seymie Rku 1780. do Prześw. Kommissyi, ostrzégaiąc, iż opoźniénié się w tém, lub nierzetelné podanié na drukuiących i sprzedaiących napotém iakiéżkolwiek dziéła, bez oddaniá iednégo exémplarza do Biblioteki Załuskich, i otrzymaniá potrzebnégo na to świadectwa, rygór w prawie przepisany w Sądach Kommissyi swoiéy ściągnie zapewné. Póósmé: Xięga pod tytułém: Opis wynalazków i doświadczén ważnych, podług Ustáw Rozdziału V. i Wzoru IX. má bydź utrzymywaná. Podziewiąté: Rezolucyą swoię Prześw. Kommissyá o Exiezuitach Emerytach pod dniém 7. Lutégo Rku 1783 zapádłą, chce mieć ściśle wypełnioną. Podziesiąté: Lubo każdéy Osobie zostawuie się wolność wyiechaniá w czasie Wakacyy, gdy się iednak na zaczęcié nauk nie stawi, rygór kary w Ustawach naznaczonéy má bydź na nię rozciągniony. Poiédénásté: W Świadectwach o pożytkach nauk dlá maiących bydź prezéntowanych na Kandydatów Szkole Głównéy, zdanié o postępku i stopniu mocy w języku łacińskim wyraźnie będzie dokładané. Podwánásté: Nauczyciele przynaymniéy koleyno znáydować się maią na Mszach Studéntckich podług Ustáw. Potrzynásté: W niedostatku rodowitych Metrów, którzyby umieli utrzymywać i swoię powágę, i Uczniów w Kárności, Rządca Szkół do lekcyi ięzyków cudzoziémskich wezwać może Nauczycielów Szkolnych posiadaiących ié dokładnie. Pocztérnásté: W wyborze subiektów do Stanu Akadémickiégo oświadczaiących się, w przypádku równości taléntów i obyczaiów, Zgromadzénié piéruszy wzgląd mieć będzie na Synów Szlacheckich. Popietnásté: JX. Pro-Rektór lub Prefekt tym tylko z innych Szkół przybywaiącym powiérzać będzie kondycye, którzy odpráwiwszy przed Nauczycielami examén, odébrali od nich Zaświadczénié o zdatności. Poszésnásté: Wola iest Prześw. Kommissyi, aby w Szkołach zakonnych Nauczyciele uznani przez Wizytatora za zdatnych, nie byli odmiéniani bez wiadomości Szkoły Głównéy. Posiédmnásté: JX. Pro-Rektór lub Prefekt zechce konserwować páki, w których Xiążki eléméntarné przychodzą, i ich czasém w potrzebie użyć, do przesłaniá Xiążek, instruméntów i produktów, na rzecz Szkoły Głównéy.

§. 70.

§. 70. Uwagi nad Szkołami Akademickiemi i Zakonnemi.

1º. Po wszystkich Szkołach Klassy początkowe mniey, a niżeli wyższe obciążaią. Raz dla tego, że w wyższych Klassach więcey iest do tłumaczenia materyi, i że te będąc zawilszemi, potrzebuią większey usilności do dobrego przygotowania się. Powtóre dla tego, że maiąc sprawę z Uczniami, których powiększona z wiekiem ciekawość, a razem nabyte iuż w niższych Klassach światła, większey w Nauczycielu przezorności wyciągaią. Potrzecie dla tego, że Klassy osobliwie V i VI, nie maiąc dotąd Xiążek elementarnych, nie tylko tłumaczenia, ale razem pracowitego z różnych Autorów zbierania potrzebuią. Stądto pochodzi, że Nauczyciele niższych Klass uczący, albo z wielką trudnością, albo, gdy dobrowolnie uczą, wcale na wyższe Klassy podeymować się nie chcą. Raczy Prześw. Kommissya temu skutecznie zaradzić. Nie można ani pomyślić o tem, aby Professorom niższych Klass pensyi uszczuplić, bo dzisieysza ledwie na gwałtowne potrzeby wystarczyć może, ale możnaby wyższych Klass Professorom pensyi powiększyć, albo umnieyszyć im cokolwiek z lat potrzebnych do pensyy dorobkowych, lub do Emerytury. Tym sposobem wyższe Klassy staną się powabnemi, i mogą bydź nieiaką nagrodą dla tych, którzy będąc wezwani na niższe, dobrze się z swoich obowiązków w czasie Wizyt sprawiali, albo też dla Kandydatów, którzy edukuiąc się przy Szkole Główney, więcey nad innych talentów i zdatności do iakiey z wyższych Klass okażą. Gdyby ten Proiekt był przyprowadzony do skutku w Szkołach Akademickich, będzie także przynależało traktować z Zwierzchnościami Zakonnemi, aby uczenie wyższey Klassy, większą też i w Zakonie czyniło zasługę.

2º. Uczniowie sprzykrzywszy sobie subordynacyą szkolną, przenosić się zwykli do Palestry, niedokończywszy ciągu nauk. Bez żadnych świadectw o zdatności i obyczaiach przyymowani bywaią. A gdy potem albo się niezdatnymi pokażą, albo zepsutych obyczaiów, na tenczas mniey rozsądni, a osobliwie dzisieyszey Edukacyi nienawistni, całą winę zlewaią na Zgromadzenia Szkolne, przez co honór stanu Nauczycielskiego wiele ucierpi. Dopraszaią się więc Zgromadzenia, aby Prześw. Kommissya raczyła poło-

żyć

1789.
Styczéń.

żyć tamę złému stąd biorącému początek, a to traktuiąc z Iuryzdykcyami przyzwoitémi, aby nie przyymowano Subiektów do Palestry, bez zwykłych Szkolnych świadectw czyli Patentów.

3º. Wielki zwykł bywać zawód dla Nauczycielów i Uczniów Klassy V, z natury nauk na dwa roki rozłożonych. Na rok piérwszy iest przepisana Część II. Ieometryi, Historyá Naturalná o rzeczach kopalnych, Dzieie Rzymskie, i t. d. A na rok drugi kończénié Algiebry, nauka o zachowaniu zdrowiá, Moralná i Prawo. Ieżeli które Szkoły stósuiąc się do mieyscowych okoliczności, albo w początku tego ustanowiéniá, albo też poźniey, zamiast nauk na rok piérwszy przepisanych, dawały albo wszystkié, albo niektóré z należących do drugiégo roku, na ów czas iednostayność po wszystkich Szkołach potrzebna, naruszoną została. Stąd się trafiá, że Uczéń przenoszący się z jednych Szkół do drugich, zostaiąc drugi rok w Klassie V, musi powtórnie tych nauk słuchać, które iuż zná poczęści, z uszczérbkiém w naukach na drugi rok przepisanych. Téż samé nieprzyzwoitości bydź mogą w Szkołach maiących mniéy, niż 6. Professorów, gdzie nauki w jednéy Klassie na dwa roki są rozłożoné. Byłoby rzeczą potrzebną, aby Prześw. Kommissyá wszystkim Szkołóm nakazała dawać wszędzie iednostáynie nauki, które w Tábelli na rok piérwszy lub drugi są rozłożoné.

4º. Co do pożytku w naukach, mówiąc ogólnie, tén w jednych Szkołach większy, a w drugich mnieyszy pokazał się, Arytmetyka zaś i Ieografiiá w Klassach początkowych, bardzo mało Szkół wyiąwszy, w nikczémnym znalezioné są stanie. Nauczyciele uprawuiąc Uczniów w mechaniczné ułatwiénié przykładów w eléméntarnéy Arytmetyce znáyduiących się, nie zastánawiaią ich nad naturą ilości, tak dalece, że gdy ręce działaią, rozum w zupełnéy nieczynności zostaie. Gdy podczas examinu był zadany Uczniom do rozwiązaniá inny przykład, prócz znáyduiących się w Eléméntarnéy, ci nie będąc w ogólności zastanáwiani nad naturą licz i działań Arytmetycznych, nie byli w stanie ułatwiać przykładów, iakiéby się nadarzyły w pożyciu ludzkiém. Z Ieografii dotąd znacznéy korzyści bydź nié może, póki Szkoły mieć nie będą Xiążki eléméntarnéy, i póki nie będą opatrzoné w globy i mappy na tén koniec

po-

potrzebné.

5º. Niektórzy Professorowie w Szkołach Zakonnych pokazali się bardzo oboiętnymi nadobro nauk. Nagroda dlá pilnych i prácowitych, byłaby w stanie innych obudzić, i do większych usiłowáń zachęcić. Nagroda ta náyprzyzwoitszą bydźby mogła, w jakiéy chociáż niewielkiéy kwocie piéniędzy. Ciérpiąc pomiéniéni Professorowie po wielu mieyscach niedostatek, tym sposobém mogliby przynáymniéy iaką część swych potrzéb zaspokoić.

6º. Rektorowie i Pro-Rektorowie Szkół Akadémickich, wyrabiaiąc od Prześw. Kommissyi Rezolucye tyczącé się Domu, zaięci chęcią osobistégo zysku, mogą niekiedy prosić o to, co będzie in detrimentum Zgromadzéniá Szkolnégo i Domu, iako to się w Szkołach Krzémiénieckich pokazało. Byłoby więc náyprzyzwoiciéy, aby w podobnych okolicznościach żądaniá do Prześw. Kommissyi przez Szkołę Główną przechodziły. Wizytatorowie na mieyscu będący, maiąc zalécénié od Prześw. Kommissyi, náyprzyzwoiciéy wniśdź mogą w sprawiedliwość potrzéb Osób i Zgromadzéń.

7º. W Szkołach Bazyliiańskich niektórzy Rektorowie Zakonni, doglądaiąc obowiązków Zakonnych, zamiást Osoby sobie podległé zagrzéwać do pełniéniá obowiązków Szkolnych, częstokroć są Im na przeszkodzie. Pomiéniéni Rektorowie ani na Obradach Szkolnych, ani na Wizytatorskich Sessyach nie bywaią. Gdyby Ich Prześw. Kommissyá Rezolucyą swoią, za poprzedzaiącém traktowaniém z Ich Zwiérzchnością, inkorporowała do Zgromadzéń szkolnych z tytułém Pro-Rektora, tak iak iuż iest w Szkołach Piiarskich, i ułożyła na nich obowiązek prezydowaniá na Sessyach, i doglądaniá Professorów, tudzież, gdyby z swoich obowiązków sprawiali się wczasie Wizyty Wydziałowéy i Jéneralnéy, tém samém byliby ciż Rektorowie interessowanymi, aby nauki i Policyá Szkolná w dobrym znáydowały się stanie, i chociáżby roztargniéni obowiązkami Klasztornémi, sami niewielé wzrostowi nauk pomágali, atoli przynáymniéy nie przeszkadzaliby Podległym sobie, i staraliby się godzić obowiązki zakonné z szkolnémi.

8º. Chcąc się usposobić na pożytecznégo Nauczyciela, po

winién

1789.
Styczeń.

winien każdy oprócz Xiążek elementarnych wielu czytać Autorów. Na ten koniec byłoby potrzebne nieodwłoczne opatrzenie Bibliotek mieyscowych niektóremi Xiążkami, iakieby Szkoła Główna za náypotrzebnieysze osądziła. Należałoby także wyszczególnić w każdym obiektcie Xiążki istotnie potrzebne, o któreby się Zgromadzenia Zakonno-szkolne swoim Zwierzchnościóm dopómnieć mogły.

9o. Prefektowie Szkół maią Ustawami przepisany obowiązek, aby Dyrektoróm za opuszczanie się potrącali. Ci Prefektowie, ponieważ żadnemi sposobami nie mogą nakłonić Rodziców, aby Salaria dla Dyrektorów na Ich ręce oddawali, dla tego proszą Prześw. Kommissyi, aby raczyła, albo ich od tego obowiązku uwolnić, albo też zaradzić, aby Rodzice pensye dla swych Dyrektorów w ręku Przełożonych szkolnych składali.

10mo. Czynienie Obserwacyy fizycznych po Szkołach, obeyśdź się nie może bez kosztu. Należałoby wyznaczyć iaką kwotę na ten koniec. W czasie Wizyty coroczney, łatwo będzie można wyrozumieć, czyli uczynione dostrzeżenia i pożytki stąd wynikaiące, są w miarę podiętego w jakiém Zgromadzeniu kosztu. Potrzebną także byłoby rzeczą, aby Nauczyciele Matematyki, podczas Praktyk jeometrycznych, starali się wygotować dokładne Mappy mieysc pobliżkich, toiest Miast, a gdyby można i Powiatów w których mieszkaią. Co także nie obeydzie się bez kosztu.

11mo. Doświadczenie nauczyło, iż w tych Szkołach, na które bywały przeznaczone Medale, ieden złoty, a dwa srebrne, te drugie, w umyśle Uczniów nie wiele znaczą, przeciwnie tam, gdzie tylko same srebrne udzielane bywaią, zwykły wielką w Młodzieży czynić impressyą. Raczy Prześw. Kommissya wyiednać u Náyiaś. Pana lub więcey złotych Medalów, albo przynaymniey temi, które się rozdaią, inaczey rozporządzić.

Koniec Rapportu
O Wizycie Szkół Koronnych
Przesłanego do Prześw. Kommissyi dnia 21. Miesiąca Stycznia.

F. Graczewski KEK
KEK

1789.
Styczeń.

POSIEDZÉNIÉ

Złożoné w Sobotę Dnia 27 Miesiąca Stycznia.
do zaradzénia i stanowiénia w następuiących punktach.

Naprzód: Do czytania Rezolucyy Prześw. Kommissyi, i do ułożénia stósownie do téy, która przeznacza fundusz na kontynuowanié fabryki Collegii Physici, aby naprzód istotna potrzeba wewnętrzna, toiest, Sale do lekcyy i składy na gabinetowé narzędzia w Kollegium fizyczném dokończoné były.

Powtóré: Do czytania Noty Prefekta Bursy Chirurgów.

Potrzécié: Do wysłuchania propozycyi Departaméntu Rejéncyi Kandydatów, względém ich promocyi i materyy na popisy.

Poczwárté: Do doniesiénia o odesłanym Rapporcie Wizyty Prowincyonalnéy przez JX. Rektora Wielkopolskiégo, z przełożéniém szczególnieyszych artykułów.

Popiąté: Do doniesiénia, które Szkoły Narodowé pod náybliższym Rządém Szkoły Królestwa Głównéy zostaiącé odesłały Rapporta roczné o naukach i uczniach, iedné przez siebie, inné przez Wizytatorów; i do zalécénia w Instrukcyi niektórym Ustáwy Prześw. Kommissyi zaniedbuiącym, aby takowé Rapporta w swoim czasie z należytą pilnością odsyłały.

Działo się w przytomności Osób Radę Szkoły Głównéy Koronnéy składaiących, iak następuią: JWy Felix Oraczewski Kommissarz Edukacyi Narodowéy, Wizytatór i Rektór, JchMć XX. i JchMć PP. Józef Szabel, Andrzéy Trzciński, Antoni Popławski, Krzysztof Idatte, Wincénty Smaczniński, Jacek Przybylski, Felix Radwański, Józef Muszyński, Kanty Krusiński, Franciszek Scheidt, Marcin Fiałkowski, Józef Januszewicz, i Sebastyán Czochron Sekretarz.

Po przeczytaniu i podpisaniu Konkluzyy ostatniégo Posiedzénia podług Ustáw, Szkoła Główná uchwaliła, co następuie.

Co do piérwszégo: Czytané były dwié Rezolucye Prześw. Kommissyi Edukacyi Narodowéy. Jedna pod dniém 16 Grudnia wyznaczaiącá dlá JP. Przybylskiégo na tén ráz gratyfikacyi Złł. 1.000. z funduszu akadémickiégo. Drugá pod dniém 30 tegoż miesiąca, na przełożénié JWo. Kommissarza, Wizytatora i Rektora o potrzebie prędkiégo dokończénia fabryki Collegii

Phy-
a

1789.
Styczeń.

Physici, wyznaczaiącą na ten koniec pozostały Remanent z prowentu rocznego do Summy Galicyanskiey Złt. Polskich 400 Szkole Głównéy w Rr 1786 applikowaney, z obowiązkiem zdania potém Rachunku z dowodami z wszelkich pieniędzy na te fabryke wytrzonych. — Gdzie Szkoła Główna za zdaniem JWo Kommissarza i Rektora, postanowiła z tey okazyi, aby Gabinet Fizyki, Farmacyi i Anatomii, iako też Sale na dawanie tychże publicznych Lekcyy w Kollegium fizycznem ante omnia przedsięwzięte, i wygotowane były. — Otrzymuie za następuiące.

Działo się w Warszawie na Sessyi Ekonomicznéy Kommissyi Edukacyi Narodowéy, Dnia Szesnastego miesiąca Grudnia, Tysiąc Siedmset, Osmdziesiąt Osmego Roku.

1. Kommissya Edukacyi Narodowey JPu Jackowi Przybyłskiemu Bibliotekarzowi Szkoły Głównéy Koronnéy w nagrodzie prac tegoż około układów Akademickich, i razem za dozor roczny Seminarii Kandydatów, wyznacza na ten raz gratyfikacyą z funduszu Akademickiego w Summie Złotych Polskich Tysiąc. Z Protokółu Ekonomicznego Kommissyi Edukacyi Narodowey wypisano i wydano. = L. S. = Franciszek Zabłocki K. E. N. Protokolista.

Działo się w Warszawie na Sessyi Ekonomicznéy Kommissyi Edukacyi Narodowéy, Dnia Trzydziestego Miesiąca Grudnia, Tysiąc, Siedmset, Osmdziesiąt Osmego Roku.

2. Kommissya Edukacyi Narodowéy, na przełożenie Wizytatora i Rektora Szkoły Głównéy Koronnéy, o potrzebie prędkiego dokończenia fabryki Collegii Physici w Krakowie, tak dla dopełnienia gabinetów rożnych Nauk, iako też dla wygotowania sal na dawanie Lekcyy publicznych, uznawszy, iż fundusz na tę fabrykę wyznaczony wystarczaiącym nie iest, gdy tym czasem potrzebne iest wczesne przysposobienie materyałów, aby zaraz na wiosnę rzeczona fabryka mogła się kontynuować, wyznacza na ten koniec z prowentu rocznego od Summy Galicyiskiey 100000 Złt. Poll: Szkole Głównéy applikowaney: po wypłaceniu wprzód wyznaczonych z niego pensyy: pozostały

remanent

1789.
Styczeń.

remanent, tak z raty przeszłey, iako też wniśdź maiącey do Kassy Szkoły Głowney: wkładaiąc razem obowiązek zdania potem rachunku z dowodami, tak z tych pieniędzy, iako też innych iakiegokolwiek rodzaiu na tę fabrykę wyłożonych. Z Protokołu Ekonomicznego Kommissyi Edukacyi Narodowey wypisano i wydano. = L. S. = Franciszek Zabłocki K. E. N. Protokolista.

3. Co do drugiego: Na przełożenia Prefekta Bursy Chirurgów w Nocie Szkole Głowney podane, względem nieregularności miast Kraiowych w odsyłaniu opłaty na uczniów Chirurgii edukuiących się przy Szkole Królestwa Głowney, i oraz względem niewystarczaiącey pensyi Złł. 240 na stół, odzienie i xiążki, dla iednego ucznia dawniey wyznaczoney, postanowiła Szkoła Głowna donieść Prześw. Kommissyi z wyszczególnieniem miast, które i od iakiego czasu nic nie daią na swych uczniów do Bursy, iż w takowey niepewności funduszu, nie mogąc bez oczewistey swey straty daley wspomagać Zgromadzenia Chirurgów, któremu pożyczywszy iuż w przeszłym roku Złł. 10.000 na nieuchronne potrzeby, tey iednak summy dla niedostatku Bursy i zaległych Remanentów do tych czas nie odbiera, przymuszona będzie wcześnie rozpuścić tych uczniów, od których nic nie wpływa do Kassy, kiedy z znayduiącey się teraz gotowizny, nie można wszystkich utrzymywać dłużey, iak do 1go Kwietnia. Co zapewne musi nastąpić, ieżeli pomienioney nieregularności i niedostatkowi Zwierzchność nie zaradzi, nakazuiąc miastom, aby dawnieysze zaległości nieodwłocznie wypłaciły, a w następnych latach należytość od Rady nieustaiącey za mocnem przełożeniem JWo Kommissarza, Wizytatora i Rektora, do Złł. 400 na każdego ucznia podwyższoną, razem z podatkiem, iakim n. p. iest czopowe, oddawały do Skarbu, a Skarb do Bursy. List w takowym interessie do Prześw. Kommissyi przesłany znayduie się w Protokóle Korrespondencyi na karcie 132.

Co do trzeciego: Szkoła Głowna wysłuchawszy propozycyy Departamentu Rejencyi Kandydatów, stanowi naprzód: aby Proiekt względem konferowania pierwszego stopnia promocyy w Szkole Głowney i stopni Doktorskich dla Kandydatów Sta-

nu
a

1789.
Styczeń.

nu akademickiego, kommunikowany był ad deliberandum Osobom Radę Tey składaiącym. Powtóre: Aby porządek materyy z nauk moralnych na Popisy publiczne dla Kandydatów edukuiących się przy Szkole Głównéy, zapisywany był w Protokóle Collegii moralis, i stamtąd urzędownie udawany Rejentowi Kandydatów, podług Konkluzyi Szkoły Głównéy, na dniu 9. Lutego w zeszłym roku zapadłey.

Co do czwartego: Doniósł Sekretarz o odestanym Rapporcie Wizyty Prowincyonalnéy przez JX. Przytuskiego, Kanonika Kated. Poznańskiego, Rektora Wydziału Wielkopolskiego, i szczególnieysze artykuły w nim zawarte Tey przełożył.

4.

Co do piątego: Ponieważ niektóre Szkoły Koronne w przeszłym roku nie oddały przepisanych ustawami Rapportów o naukach i uczniach, przeto Wizytator znayduiąc się na mieyscu, upomni zaniedbuiące ustawy Prześw. Kommissyi, zalecaiąc JP. Girtlerowi Profesorowi Klassy I. w Szkołach Krakowskich, oraz Nauczycielom Szkół Trzemeszyńskich i Kieleckich, którzy ani o naukach, ani o uczniach nie złożyli Rapportów: i znowu Profesorom Szkół Łęczyckich, Węgrowskich, Pińczowskich, Ostrogskich, Zytomierskich, Humańskich i Owruckich, którzy oddawszy tylko Rapport o uczniach, nie oddali Rapportu o naukach w ciągu roku danemych, aby te dwoiakie Rapporta w swoim czasie i z należytą dokładnością do Szkoły Głównéy odsyłali.

5.

F. Oracewski
Kenig

POSIEDZENIE

Złożone w Piątek Dnia 20. Miesiąca Lutego do zaradzenia i stanowienia w następuiących punktach.

Naprzód: Do czytania Rezolucyi Prześw. Kommissyi.

Powtóre: Do czytania Noty JX. Kanonika Skiwskiego.

Potrzecie: Do doniesienia o wystaniu JP. Rychwarskiego Kandydata Czwartoletniego do Szkół Akademickich Warszawskich

1789.
Luty.

skich na Professora Klassy I, i wydaniu dla niego urzędownego Swiadectwa służyć mu maiącego do otrzymania Patentu na Jeometrę J. K. Mci, za poprzedzaiącém Zaświadczéniém o Jego Zdatności w Jeometryi teoryczney i praktyczney przez JP. Radwańskiego i Krusińskiego.

Poczwarté: Do wyznaczenia Delegacyi maiącéy wysłuchać Rachunków Prefekta Seminarii Academico-Dioecesani.

Popiąté: Do czytania Noty JP. Wykissały Doktora Łuckiego.

Poszósté: Do zapytania się Sekretarza Collegii Physici, iak dawna iest Konkluzya tegoż Collegium na pensya Prosektora? i czy nie masz ograniczonego w niey czasu, dokąd ten Prosektor obcy miał bydź potrzebny, póki się który z Kraiowych Chirurgów nie przysposobi, dla oszczędzenia wydatku, który zdaie się nie należeć do expensy z dochodu wyznaczonego od Prześw. Kommissyi na potrzeby Lekcyy i Gabinetów.

Posiódmé: Do proponowania JchMciom Professorom Szkoły Głowney, aby na swoich Lekcyach przełożyli Uczniom publicznym, a zwłaszcza tym, którzy ściśléy z układem nauk związani zatrudniaią się domowémi dyrekcyami Młodzieży, iak krzywdzą siebie i Edukacyą którą wzięli, gdy nie znaią obowiązku uszanowania względem Nauczycielów i Zwierzchności, gdy niektórzy zuchwałémi obyczaiami i minami grubiiańskiémi szkodzą w opinii publicznéy Współuczniom, i bardziéy się czynią podobnymi do dzikiego gminu rozpustników, iak do ludzi oświeconych; których cechą powinna bydź skromność i przystoyność w obyczaiach, wdzięczność dla Nauczycielów, i ta grzeczność, ta słodycz w obcowaniu społeczném, którą dobra edukacya wyobraża piękną duszę, i wszystkie czyny Człowieka zdobi. Gdy więc to naywięcéy interessować powinno Szkołę Główną, aby z łona Jey wychodzących Uczniów zdobiły cnoty społeczne iedyny cél instrukcyi i edukacyi, uzna zapewne za przyzwoitość, aby w téy mierze wyszła Konkluzya ostrzegaiąca po Oycowsku, i ta na Lekcyach publicznych czytana Extraktém była, poprzedzaiąc rygor pozwolony Zwierzchności na nieposłusznych, a przeto krzywdzących Szkołę, w któréy się edukowali, i w któréy powinni

1789.
Luty.

winni naśladować wzory, które ich dobrymi i użytecznémi uczynić mogą, a nie té, które ich gorszą.

Działo się w przytomności Osób Radę Szkoły Głównéy Koronnéy składaiących, iak następuią: JWy Felix Oraczewski Kommissarz Edukacyi Narodowéy, Wizytatór i Rektór, Ichmć XX. i Ichmć PP. Józef Szabel, Andrzéy Trzciński, Krzysztof Idatte, Antoni Popławski, Wincénty Smaczniński, Rafał Czerniakowski, Jacek Przybylski, Felix Radwański, Franciszek Scheidt, Marcin Fiałkowski, Józef Januszewicz, i Sebastyan Czochron Sekretarz.

Po przeczytaniu i podpisaniu Konkluzyy ostatniégo Posiedzénia podług ustáw, Szkoła Główná uchwáliła, co następuie.

Co do piérwszégo: Czytaná była Rezolucyá Prześw. Kommissyi pod dniém 25. Stycznia, okréslaiącá komplet na Obrady Collegiorum do cztérech Osób, iak następuie.

1. Działo się w Warszawie na Sessyi Ekonomicznéy Kommissyi Edukacyi Narodowéy Dnia Dwudziestégo Piątégo Miesiąca Stycznia, Tysiąc, Siédmset, Osmdziesiąt Dziewiątégo Roku.

Kommissyá Edukacyi Narodowéy stósuiąc się do Rezolucyi swoiéy pod dniém 23 Miesiąca Września roku 1788 wydanéy, przez którą dla ułatwiénia Osobóm Szkołę Główną składaiącym na iéy Obradach z przyczyn sprawiedliwych znáydować się w każdym czasie niémogącym, okréśliła komplet na téż Obrady, maiącé mieć swą ważność do Osób sześciu: z tychże powodów podobną wydaie Rezolucyą względém Kompletu na Obrady Collegiorum, okréslaiąc tén komplet do Osób cztérech, rachuiąc razém i Prezyduiącégo. Aby iednak wszystkié Osoby Collegiorum respectivorum znáydować się mogły na swoich Obradach /: do czégo Kommissyá wszystkich gorliwych o pomnożénié nauk i dobro Akadémii zachęcá:/ zalécá Prezesóm tychże Kollegiów, ażeby pridie materye na obradach maiącé bydź traktowanémi obwieszczali Osobóm do tychże Obrád prawo maiącym. Przez co spodziewá się Kommissyá, iż te Obrady podług célu ustáw iéy staną się użytecznieyszé, przez załatwiénié pilnieyszé interessów i zaradzénié potrzebóm; słowém przez nieodwłoczné pełniénié obowiązków tyczących się nauk i rządu Edukacyynégo. — Z Protokółu Ekonomicznégo Kommissyi

Edu-

Edukacyi Narodowey wymisano i wydano. = L. S. = Franciszek Zabłocki K. E. N. Protokólista.

Co do drugiego: Po przeczytaniu Noty W. Skiwskiego Kanonika Gnieznińskiego proszącego o stopień Doktorski w Medycynie i Teologii, ile przykładaiąc się do nauk lekarskich blizko dwóch lat przy Szkole Głównéy; ten pierwszy koniecznie mu iest potrzebny do Kanonii Doktoralnéy którą posiada, i razem dopełnienia ustawy Kapituły tamteyszéy wymagaiącéy okazania Patentu wroth po Instalacyi; Szkoła Główna odesłała tegoż W. Kanonika do obydwóch Kollegiów, dla stanienia się przed wyznaczonymi na Examen, iako środek nieuchronny otrzymania żądanéy promocyi i Patentu. 2.

Co do trzeciego: Szkoła Główna uwiadomiona o wystaniu W. Rycharskiego Kandydata Czwartoletniego do Szkół Akademickich Warszawskich na Klasę II. wakuiącą po W. Szopowiczu, który postąpił na Professora Matematyki po W. Poniatowskim dla słabości zdrowia Kontynuować tey że lekcyi nie mogącym; approbowała takowe przeznaczenie, oraz wydanie dla tegoż W. Rycharskiego świadectwa służące mu maiącego do otrzymania Patentu na Geometrę J. K. Mci, za poprzedzaiącém zaświadczeniem o Jego zdatności w Geometryi teoryczney i praktyczney. 3.

Co do czwartego: Do wysłuchania Rachunków Prefekta Seminarii Academico-Dioecesani delegowała Szkoła Główna W. Prezesa Szabla, i W. Kanonika Idatte. 4.

Co do piątego: Szkoła Główna wysłuchawszy Noty przesłaney od W. Wyższaty Doktora Łuckiego względem Lekarzów i Aptek w tamteyszém Mieście i okolicy, oddała ią Collegio Physico do roztrząśnienia i zatatwienia. 5.

Co do szóstego: Szkoła Główna wysłuchawszy Konkluzyi Collegii Physici względem Prosektora, który z funduszu Złt. 12.000. na potrzeby Lekcyy i Gabinetów od Prezes. Kommissyi wyznaczonego ma pensyi roczney 1.800 Złt Polskich; końcem oszczędzenia takowego wydatku, wzbudzenia w uczniach Krajowych ochoty do anatomicznych operacyy, wprawienia ich do zręczności i przysposobienia tém tatwiey do tak użytecznych nauce lekarskiey działań, stanowi teraźnieysza Konkluzya, aby od 1go Octobra bieżącego roku przyięty był Prosektor Krajowy

1789.
Luty.

iowy na mieyscé Prosektora obcégo.

Co do siódmégo: Szkoła Główná Koronná widząc w liczbie Uczniów swoich tylé zacnych ludzi z miłém przekonaniém o ich usilności, o ich obyczaiach, o ich uszanowaniu dlá świętéy Religii, i o téy delikatności we wszystkich czynach, która im gotuie práwdziwą drógę użyteczności i uszczęśliwiéniá, a Nauczycielóm zaszczyt w Narodzie: nié może widzieć i słyszeć z oboiętnością, że są ieszcze i tacy, co krzywdzą Iéy szczéré dlá dobra publicznégo staraniá, i na współuczniów rzucaią plamę. Z tego powodu sądzi za rzecz potrzebną ostrzéżénié uczynić w ogólności, a náyszczególniéy dlá tych, którzy ściśléy z układém Nauk związani zatrudniaią się domowémi dyrekcyami Młodzieży, że są ieszcze ślady płochych postępków i zuchwałéy nieobyczáyności. Iako więc náypewnieyszą cécha ludzi dobrze oświéconych iest uszanowanié dlá Stwórcy rzeczy wszędzie, a szczególniéy w Kościołach chwále Iego poświęconych przez świętą Religiią, skromność i przystoyność w obyczaiach, w mieyscach publicznych, wdzięczność dlá Nauczycielów i Zwiérzchności, i ta grzeczność, ta ochędożność, ta słodycz w obcowaniu spółeczném, którą dobrá edukacyá wszystkié czyny człowieka práwdziwie światłégo zdobiąc, prowadzi go na drógę porządku i użytku. Tak czułá gorliwość Szkoły Główney o honór Uczniów zaszczyconych zaletą Nauczycielów i powszechności, iest powodém, że uprosiła w gronie swoim JXX. Prezesów Collegiorum, ażeby odwiédzaiąc z obowiązku Lekcye publiczné, przeczytali tę Konkluzyą, i upewnili naprzód o Iéy szacunku tych, którzy usilnością i obyczaiami czynią zaszczyt Szkole i sobie, a razém napomnieli tych, którzy mogą bydź przyczyną náymnieyszégo zażaléniá lub krzywdy zléwaiącéy się na całą powszechność, a náyszczególniéy tych, którzy się podeymuią dyrekcyi młodych, i nierostropnością gorsząc dziéci, zawodzą ufność Rodziców. Prosząc oráz, aby po oycowsku zapowiedzieli, że gdyby iakié zaskárżéniá dowiodły w dalszym czasie podobné kómu przewiniénié, tému prywatny dozór Młodzieży, iako gorszącému i niezdatnému odebrany będzie; a znáydowanié się na publicznych Lekcyach zabronioné każdému, ktoby postępkami swémi, niewdzięcznością i zuchwałością krzywdził współuczniów znaiących tén cél prawy w Naukach, aby z nimi było dobrze Spółeczności i Im z Spółecznością. Ténże sam obowiązek kładzie Szkoła Główná na JX. Prorektora, gdy náypiérwszą Sessyą z Dyrektorami podług ustáw zgromadzi, którému przy-

tém

1789.
Marzec.

tém zalécá pilną na Ich postępki báczność.

Felix Oraczewski KEN
SGKRyle

POSIEDZÉNIÉ

złożoné we Srzodę Dnia 4. Miesiąca Marca do zaradzénia i stanowiénia w następuiących punktach.

Naprzód: Do czytania Rapportu Delegowanych do Burs.

Powtóré: Do słuchania doniesiénia Szkole Głównéy o Proszących się o examén z Medycyny, i do ustanowiénia, aby z pilnieyszych Uczniów téy nauki wáżnéy i obszérnéy nie otrzymywali w niéy stopnia, póki przez lát przynáymniéy 4 nie odbędą wszystkich nauk teorycznych i praktycznych medycyny, i nie złożą w oczach Akademii zaświadczéń Professorskich, iako to pilnie wykónali, uczęszczaiąc przez tén czas na akty fizyczné i chemiczné, i nie otrzymáwszy wprzód stopnia w Filozofii przez uczyniony publicznie examen z jnnymi Kandydatami z Logiki, z Jeometryi ograniczonéy Fizyką experyméntalną potrzebną przynáymniéy tym, którzy się formuią na Lékarzy światłém teoryi i praktyki oświéconych. Do ustanowiénia oráz opłaty należytéy pro utraque Laurea ac Diplomatibus, na wzór obcych Akademiy. Takowé ustanowiénié wprowadzi w szacunek stopień tak wáżny, i mocno zastanowi pióra niedouczoné i niedołężné, które zwykły Receptami swoiémi więcéy szkodzić niż pomágać Rodzáiowi Ludzkiému.

Potrzécié: Do wyznaczénia Delegacyi, któraby ściśle weyrzała, czy machiny od zégarmistrza kosztém publicznym utrzymywanégo sporządzoné lub wygotowané znáyduią się w proporcyi z wybranémi na to z funduszu 14.000 Złł. Pol. więcéy iak trzech tysięcy, w początkach dopiéro połowy kursu piérwszégo mechaniki i hidrauliki? i czyby nié można się inaczéy wziąść w téy mierze na oszczędzénié rzeczonégo funduszu, końcém należytégo założénia Gabinetu Fizyki, którégo dobry porządek náypiérwéy wyciągał i wyciągá, dla tylékrotnie iuż przełożonych przyczyn.

Poczwárté: Do obrania nowych lub potwiérdzénia dáwnych Seniorów Burs, podług Konkluzyi Szkoły Głównéy to czynić co dwa lata przepisuiącéy.

Działo się w przytomności Osób Radę Szkoły Głównéy Koronnéy składaiących, iak następuią: J. Wy Felix Oraczewski Kommissarz Edukacyi Narodowéy, Wizytator i Rektor,

Jchmć

1789. Marzec.

Jchmć XX. i Jchmć PP. Józef Szabel, Andrzéy Trzciński, Stanisław Minocki, Antoni Popławski, Bonifacy Garycki, Wincénty Smaczniński, Rafał Czerniakowski, Jacek Przybylski, Felix Radwański, Ján Schaster, Wincénty Schaster, Franciszek Scheidt, Józef Muszyński, Kanty Krusiński, Marcin Fiałkowski, Józef Januszewicz, i Sebastyán Czohron Sekretarz.

Po przeczytaniu i podpisaniu Konkluzyy ostatniégo Posiedzénia podług ustáw, Szkoła Główná uchwáliła, co następuie.

Co do piérwszégo: Delegowani na dniu 8. Października bieżącégo roku do dozoru Kárności Burs Staryngielskiéy, Jeruzalém i Philosophorum, czytali następuiący Rapport.

Rapport Delegowanych do Burs Zdany Szkole Głównéy dnia 4. Marca Rᵘ 1789.

Delegowani stósownie do Rezolucyi Szkoły Głównéy na dniu 8. Października w roku przeszłym zapádłéy, w célu wglądaniá ściśléy w
1. Kárność uczniów miészkaiących w Bursach Jeruzalém, Philosophorum i Staryngielskiéy, wizytowaliśmy ié 16. Października; gdzie zalécénié od Szkoły Głównéy czytané było przez Seniorów w przytomności naszéy zgromadzonym a tam miészkaiącym tak Lekcyy publicznych Audytorom, iako i Szkół Przygłównych uczniom, z zlécéniém zapisaniá go w Xiążkę, i przybiciá Kopii iego w Oratoryach, aby każdy tak teraz miészkaiący, iako i nowoprzybyły, maiąc ié przed oczami, przypominał sobie cél Fundatora Bursy, swoié w niéy powinności, i troskliwość Szkoły Głównéy o ich dopełniénié, i aby żáden nie dawał za wymówkę swoiégo zuchwálstwa lub opieszałości, nie wiadomość ich albo zapomniénié.

Oddané były Seniorom Statuta Bursóm ich służącé. Na prywatnéy z każdym Seniorém rozmowie, zaléciliśmy; aby oddali Rapporta z wyszczególniéniém. Naprzód: Liczby uczniów w każdéy Bursie miészkaiących. Powtóré: Zwyczaiów dotąd tam utrzymywanych. Zaléciliśmy, aby żáden w Bursach nié miészkał, tylko chodzący na lekcye publiczné albo do Szkół Przygłównych.

Oddali Seniorowie Rapporta z żądaném wyszczególniéniém, które przyłączámy. Z tych pokazuie się, że w Statutach dáwniéy Bursóm przepisanych, wielé znáyduie się takich ustáw, które dziś

miey-

1789. Marzec.

mieysca iuż nié maią, bo albo tyczą się spolnégo na ów czas stołu, albo wyznaczaią na przewiniaiących kárę piénięzną.

Chcąc stósownie do myśli Szkoły Głównéy uczynić urządzénié Burs takié, przez któréby można upowszechnić i w nich ustálić boiáźń Boga, dobré obyczaie, kárność i pilność; sądziliśmy za rzecz potrzebną, zniéść się w tém pierwéy z Seniorami, i od nich, ilé przez bliższy Burs dozór, czuiących z powinności swoiéy náylepiéy, co z Karbów wypádłszy, potrzebowało napráwy; aby i stąd powziętá wiadomość służyła nám do planu, który na tén koniec ułożyć, i pod zdanié Szkoły Głównéy poddać mieliśmy.

Ale na Posiedzéniu któréśmy na tén koniec złożyli, dowiedziáwszy się od Seniorów, że iuż toż samo w zlécéniu odebrali, i Rapporta podobnéż iak nám teráz, dáwniéy do Burs Delegowanym JX. Szablowi Prezesowi Kollegium Moralnégo Doktorowi i Professorowi S. Teologii, i JX. Popławskiému Oboyga Prawa Doktorowi i tegoż Nauczycielowi oddali byli.

My nie chcąc w granice instrukcyi dáwniéy Delegowanych wchodzić, zawiesiliśmy dalszé naszé Burs wizyty i urządzénia, a teráz zdaiąc Szkole Głównéy aż dotąd czynności naszéy Rapport, upraszámy o Rezolucyą, czy mámy daléy wglądać w kárność Burs, układać iakié na tén koniec Przepisy, i oráz iakié granice Delegacyá naszá mieć w tém będzie, aby nie wchodziła w granice dawniéy Delegowanych. Czyli też zdawać się będzie Szkole Głównéy té obie Delegacye w jednę wlać i ziednoczyć. X. Wincénty Smaczniński S. T. Dr. Pisma S. Professór delegowany. — M. Fiałkowski Vice-Prof. Koll. Moral. zdaiący sprawę.

Po przeczytaniu ninieyszégo Rapportu, wezwani są JX. Szabel i JX. Popławski na dniu 17. Kwietnia 1787 Ru. do tychże Burs Delegowani, aby złączywszy się z teraźnieyszą Delegacyą, za wspólném naradzéniém się, ułożyli porządkowé Przepisy, Bursóm za prawidło służyć maiącé, gdy będą od Szkoły Głównéy potwiérdzoné.

Co do drugiégo: Szkoła Główná stanowi teraźnieyszą Konkluzyą, aby każdá Osoba staraiącá się o stopień Doktorski w Teologii, Prawie, Medycynie lub Filozofii, po odprawionym ścisłym Examinie, prezéntowaná była Magnifico Rectori Universitatis od Promotora; i aby Przezes Collegii na náypiérwszéy Sessyi donosił Radzie Szkoły Głównéy o Osobach promowowanych na

Dokto-

1789.
Marzec.

Doktorye. Reszta do deliberandum.

3. Co do trzeciego: Szkoła Główna zlecita Collegio Physico wyznaczenie Delegacyi maiącey ściśle weyrzeć, czy machiny od Zegarmistrza kosztem publicznym utrzymywanego sporządzone lub wygotowane znayduią się w proporcyi z wybraną na to summą z funduszu 1tm 2tl. Pol. przeszło trzech tysięcy, oraz zaradzenie względem oszczędzenia rzeczonego funduszu i należytego założenia Gabinetu Fizyki.

Co do czwartego: Obranie nowych lub potwierdzenie dawnych Seniorów Burs, podług Konkluzyi Szkoły Głównéy pod dniem 21. Stycznia 1783 roku to czynić co dwa lata przepisuiącey, zawieszone iest do 1go Octobra, w tym zaś przeciągu obeznaią się z Rapportu wyznaczoney Delegacyi, iaka ci seniorowie zachowuią pilność około powierzonych swoiemu dozorowi mieszkańców, podług myśli Fundatorów, mieyscowych Statutów i zwyczaiów.

F. Bianowski Kanc. Gł. Lyc.

POSIEDZENIE

Złożone we Srzodę Dnia 18. Miesiąca Marca do zaradzenia i stanowienia w następuiących punktach.

Naprzód: Do czytania Rezolucyy Przesw. Kommissyi na Rapport o Wizycie Szkół Narodowych.

Powtóre: Do przyprowadzenia do exekucyi Ustawy Przesw. Kommissyi Rozd. 11. art. 15. względem obowiązków Sekretarzów Collegiorum co do Ksiąg Acta Collegii składaiących, i oraz do ustanowienia, aby Sekretarze Collegiorum dla prezentuiących się Magnifico Rectori i donoszonych od Prezesów Szkole Głównéy Kandydatów żądaiących otrzymać in aliqua facultate stopień iakowy, wyciągali z osobney na to Księgi coroczne Prezesa i Professorów o każdym z nich ieżeli tu nauki traktował judicia, względem dowcipu, applikacyi, postępku w naukach, obyczaiów i innych przymiotów, iakie są, nieb, oyczyzna, urodzenie i. t. d. a to końcem, iak ustawa mówi w art 2. tegoż Rozd. zapobieganiá spowszedznieniu stopniów facultatum, przez pilne i ściśle examina Osób o nie ubiegaiących się.

Potrzecie: Ponieważ Przesw. Kommissyá w troiakim uważa widoku Szkoły Główne w Rozd. 11. art 1. troiaki też na nie wkłada obowiązek, końcem dopełnienia zamiarów swoich w Dziele tak wiel-

kiém

1789.
Marzec.

kiém Instrukcyi publiczney i Rządu Edukacyynego, i podług tych obowiązków należyté wyznaczyła dla Osób Radę Akademii składaiących pensye: sama przeto sprawiedliwość wyciągá, ażeby na niektóré opuszczaiącé bez przyczyn kardynalnych iak Lekcye, tak Konwokacye Osoby, ustanowioná była kára pieniężná do wykroczéniá proporcyonalná, ieżeli wcale obumarła w sercach niektórych owá szlachetná Przodków naszych pobudka - Facite . . . adeste . . prout Bonum Universitatis diligitis. - Bo kára na opuszczaiących Lekcye per progressioném geometricam podaná i od Szkoły Głównéy przyiętá, pomimo słowną przeciw gwáłtowności iéy protestacyą niektórych, nié może bydź moralnie wykonywaná i do wykonywaniá podawaná. Iak iedno tak drugié praktykowała dáwná Akademiiá. Piérwszé zaświadczaią Statuta Universitatis, na drugié przyłączám Konkluzyą Facultatis Philosophicae powtorzoną Rᵘ 1773 w tych słowach - Animaduertens Facultas per absentias à Convocationibus Facultatem contemni, reassumendas esse censuit anteriores hac in materia Conclusiones, praesertim annorum 1628, - 29, - 32, - 60. conclusitqué absentes à Convocatione /: nisi legitimam absentiae suae Decano causam antecedenter exposuerint :/, in una sexagena grossi, florenis 9. moderni cursus aequivalente, puniendos singulos ex futura dismembratione Fisci, Cistae Facultatis pro necessitatibus adplicanda. Reliquos . . . Quo fine absentes a singulis Convocationibus ad finem cujuslibet pro veteri consuetudine erunt per D. Decanum notandi.

Poczwárté: Uczniom nauki lékárskiéy aby nie były przepisywané obowiązki mniéy potrzebné, z opoźnieniém lekcyy dlá nich potrzebnieyszych. Kwestye, z których maią bydź examinowani in medicina, aby im nie były wydawané, bo na wszystkié zapytaniá i to in examine rigoroso odpowiedzieć powinni. Opłata nié może nagrodzić niezdatności, a krzywdzi ubogiégo maiącégo naukę i talént.

Popiąté: Do przełożéniá prośby JW. Girtlera Professora Szkół Sándomiérskich, który ułożywszy dykcyonárz ięzyka niémieckiégo, prosi Szkoły Głównéy, aby tén mógł bydź drukowany, i produkowaniá pomiénionégo dziéła.

Poszósté: Do czytaniá Przywileiu J. K. Mći danégo JW. Gruel na aptékę w Lublinie, i proponowaniá Jego żądán stósownych do warunku w Przywileiu.

Posiód.

1789.
Marzec.

Posiódmé: Do wysłuchaniá żądań JP. Czerwiakowskiego względém uczniów Chirurgii.

Poósmé: Do wysłuchaniá oświadczéniá JX. Wedykowskiégo Professora Wymowy w Szkołach Krakowskich, chcącégo się uwolnić od nauczycielskich obowiązków z rokiém szkolnym.

Podziéwiąté: Do zaradzéniá o Beneficium wakuiącém w Olkuszu po s. p. JX. Szopiarskim Emerycie.

Podziésiąté: Do zaradzéniá o dozorze w Szpitalu dlá chorych, który tak chwalebnie i przykładnie sprawowáł s. p. JP. Badurski dopiéro zmarły.

Działo się w przytomności Osób Radę Szkoły Głównéy Koronnéy składaiących, iak następuią: J. Wz Felix Oraczewski Kommissarz Edukacyi Narodowéy, Wizytatór i Rektór, Ichmć XX. i Ichmć PP. Andrzéy Trzciński, Stanisław Minocki, Krzysztof Idatte, Antoni Popławski, Bonifacy Garycki, Wincénty Smaczniński, Waleryán Bogdanowicz, Felix Radwański, Jacek Przybylski, Ján Schaster, Rafáł Czerwiakowski, Józef Muszyński, Marcin Fiałkowski, Franciszek Scheidt, Kanty Krusiński, Józef Januszewicz, i Sebastyán Czohron Sekretarz.

Po przeczytaniu i podpisaniu Konkluzyy ostatniégo Posiedzéniá podług Ustáw, Szkoła Głowná uchwaliła, co następuie.

Co do piérwszégo: Czytané były Rezolucye Przeswiét.
1. Kommissyi pod dniém 9. Marca, na Rapport o Wizycie Jeneralnéy Szkół Narodowych w Koronie, z Doniesień Wizytatorskich przez Sekretarza zebrany, ułożony i przesłany Imiéniém Szkoły Głównéy. Osnowa tych Rezolucyy, z których tyczącé się Wizytatorów Zlécénia wypisané bydź maią, i wydané dla Nich Extraktém, iest następuiącá.

Do Szkoły Głównéy Koronnéy.

Kommissyá Edukacyi Narodowéy odbieraiąc od Szkoły Głównéy Koronnéy Rapporta Wizytatorów o Szkołach Narodowych, widzi w nich báczność na to wszystko, co się tycze Instrukcyi publicznéy, tudzież świadectwa o pilności i obyczaiach wielu Nauczycielów, o pożytkach edukacyi; a upomnie-

1789.
Marzec.

mnienia i przestrogi zostawione tym, którzy się albo w powinności opuszczali, albo o zdrożność w obyczaiach byli doniesionymi. Spodziewa się Kommissyia, że to wysyłanie wizyt, będzie zrodkiem coraz bardziey doskonalącym dzieło Edukacyi. – Z dalszych uwag nad raportem uczynionych co do decyzyi Kommissyi przychodzi, to w następuiących Szkole Głowney przesyła Rezolucyach, dla umieszczenia ich w Instrukcyi do przyszłych Wizyt.

1mo. Stół spólny. Jako iest iedną z ustaw fundamentalnych tyleykrotnie zaniedbaną, i tyleżrotnie upomnieniami Kommissyi do wykonania zaleconą; Wizytatorowie oświadczą wszystkiem Zgromadzeniom, iż Kommissyá żadnych odtąd wymówek tey swoiey ustawy exekucyą zwlekaiących słuchać nie będzie: że ią zadziwia szczególniey niepowolność Zgromadzeń Warszawskiego, Krakowskiego, Sandomirskiego, Płockiego, i Łęczyckiego, którem iako licznieyszem, z większą łatwością można było zaprowadzić gospodarstwo, ile kiedy okazuie się, że mnieysze Zgromadzenia tę ustawę stołu spólnego dopełniaią. Z tem wszystkiem aby odtąd znieść wszelkie przyczyny służące Zgromadzeniom za pretext wymawiania się od stołu wspólnego, które Kommissyá ma tylko za czcze i pozorne, Szkoła Główna uprzedzaiąc ieszcze Wizyty, zaleci Zgromadzeniom, aby nieodwłocznie do Kassy Generalney przysłali specyfikacyą naczyń niezbędnie do zaprowadzenia gospodarstwa potrzebnych, podług których Kommissyá mianować będzie, ile któremu Zgromadzeniu na wzmiankowany zakład asygnować potrzeba.

2do. Ubiór Akademicki. Kommissyá przeyrzawszy w ustawach swoich dla stanu akademickiego ubiór kleryckí, iako przystoyny, nie może bydź obojętną względem tych osób które innego używaią, z przysadą fryzur wymyślnych, co nie przystoi na stan nauczycielski z powołania swoiego nie tylko Instrukcyą, ale i dobry zakład z siebie dawać maiący; ile że powierzchowna postawa iest częstokroć znakiem wewnętrznego ułożenia człowieka.

3tio. Xięgi do prywatnego czytania dla Professorow. Znaiąc dobrze Kommissyá iak niezbędną iest pomocą, nauczycielom prywatne czytanie do nabrania światła, ku udzieleniu onego uczniom swoim,

i że

1789.
Marzec.

i że na to potrzebny iest zakład po Szkołach Bibliotek, nie tak wielością, iako raczéy wyborem Autorów mianowicie Klassycznych opatrzonych: co aby skutecznie przysmieszyć, Szkoła Główna na posiedzeniach swoich ułoży rejestr Ksiąg po Bibliotekach Zgromadzeń koniecznie potrzebnych, i takowy rejestr przeszle Kommissyi na ręce Towarzystwa Elementarnego. Co gdy nastąpi, Kommissyá naznaczy pewne quantum na ich zakupienie, przeyrzawszy pierwéy rejestra Bibliotek iuż do Klassy przestane, z których część zbytnia może się rozdzielić na inne Zgromadzenia, gdy się gdzie znaydą duplikaty.

4to. Składka Studentow Krzemienieckich na Bibliotekę Szkolną, o ktorey Kommissyá dowiaduie się z teraźnieyszego Raportu, że iest dobrowolną samychże uczniów ofiarą, iako z celu swoiego chwalebną i pożyteczną, znayduie dla siebie szanowną Kommissyi: chce iednak Kommissyá, aby do niey nikt z Uczniów w żaden sposób niewolnym nie był. Co zaś do rachowania się z pieniędzy na zakupienie Ksiąg przez uczniow składanych te na miejscu przez Wizytatorów przeyrzane i podpisywane będą maią. A iako X.P. Łaganowski Czesnik Krzemieniecki chwalebny dał pochop Szkołom tamteyszym do założenia teyże Biblioteki, ze składek od Kongregacyi dawnieyszey początek swoy biorących, ieżeli i daléy do tego interessować się zechce, albo też kto inny z Obywatelów tamteyszych, będzie powinnością zawiaduiącego Bibliotekę na każde żądanie usprawiedliwić wydatek na Księgi okazaniem tak rachunków, iako i Ksiąg kupionych.

5to. Gdy dyspozycyá Kommissyi względem spisania rejestrów Bibliotek mieyscowych dla przestania ich przez Szkołę Główną do Kommissyi, dopełnioną iest tylko w Zgromadzeniach Poznańskiem, Łęczyckiem, Sandomierskiem, Krzemienieckiem, Żytomierskiem, Łuckiem i Kamieńieckiem, przyszli Wizytatorowie powoła tęż samą dyspozycyą Kommissyi innym Zgromadzeniom, i dopełnienie iey niezwłoczne zaleca.

6to. Szkoły Parafialne. Gdy się stanie zadosyć dyspozycyi Kommissyi przeszłorocznym Wizytatorom do wykonania poleconey, aby się starali dowiedzieć autentycznie o liczbie, ere-

1789.
Marzec.

cyach i funduszach Szkół Parafiialnych mianowicie po miastach i miasteczkach, gdy Rektorowie i Pro-Rektorowie zniósłszy się pierwey z Jurysdykcyami duchownémi, przeszlą o tém raporta do Szkoły Głowney, gdy o tém Kommissyá zupełną powezmie wiadomość, na tén czas też przedsięwezmie skuteczné śrzodki do ich urządzénia. Co nim nastąpi, przestaie tym czasém na zalécéniu, aby ich Wizyty nie były przez Rektorów i Pro-Rektorów zaniedbywané. Co się zaś tycze oznaczénia, które Szkoły Parafiialné do Rektora lub Pro-Rektora należą, zdaie się iż bliższość mieysca to powątpiewanie) w náyprościeyszy sposób rozwiązuie: dodaiąc i to, że Rektór iako większą má pensyą urzędową niż Pro-Rektór, więcéy też do tego iest obowiązany.

7º. Wydawania Instrumentu osobnego Wizytatorom do wizytowania Szkół Parafiialnych, nie widzi Kommissyá potrzeby, będąc albowiem z Ustanowiénia swoiégo upoważnioną i mocną do zawiadywania ogólną w Kraiach Rzeczypltéy edukacyą, gdy ią do wykonania Osobóm będącym pod rządém swoim zaléca, tém samém nadaie im moc wykonywaiącą, do któréy każdy z Obywatelów stósować się i pomágać zechce.

8º. Konwikty funduszowe. Przyszli Wizytatorowie weyrzą w Stán Konwiktów funduszowych, czyli podług ostatniégo rozrządzénia Kommissyi utrzymuią się, i czyli w przyymowaniu na fundusz zachowuią się kondycye Rezolucyą Kommissyi o Konwiktach wymiénioné. Przytém powtárzá Kommissyá nieráz iuż dané zalécénié swoié, aby bez téy Rezolucyi nikt do Konwiktów nie był przyymowany, pod utratą mieysca dlá przyiętégo, a naganiéniém Przełożonégo za ubliżénié w dokładném wykonaniu Ustáw.

9º. Dyrektorowie. Gdy Rodzice uczniów nie chcą się przychylać do téy acz tak pożytecznéy ustawy, aby pénsye Dyrektorów były składané do rąk Prefekta, dlá potrącénia części iéy niepilnym, Rektorowie i Pro-Rektorowie z rostropnością w téy mierze postępować będą, nie nagląc Rodziców, ale tylko przekładaiąc im, że to na własny ich dzieie się pożytek: może czas, i własná każdégo na swoié dobro uwaga, ułatwi tę trudność, i powolnieyszymi ich uczyni.

10mo.

1789.
Marzec.

10mo. Instrumenta Matematyczné i fizyczné. Kommissyá nie omiészká przyśpieszyć opatrzéniá Szkół instruméntami matematycznémi i fizycznémi, ilé gdy iuż má teráz większą wiadomość, iakié się gdzie znáyduią, i których brakuie. JX. Sobolewski Emeryt w Owruczu, oświadczaiący się robić Instruménta matematyczné, niech przyszle do Kommissyi probę takowych Instruméntów, dlá porownania ich z témi które tu w Warszawie Mechanik oświadczył się okazać. – Gdy wszystkié Instruménta matematyczné i fizyczné sporządzoné będą, Kommissyá do tych które iuż przesłała, przydá więcéy, i obmyśli fundusz na wydatki w experyméntach fizycznych nieuchronné.

11mo. Edukacyá fizyczná. Kommissyá zaléciwszy w Ustawach swoich między innémi wprawami i ćwiczéniami ciała musztrę, dozwálá Rektoróm i Pro-Rektoróm w tych mieyscach, gdzie się zdarzy iż konsystuie garnizon, umówić w miesiącach letnich żołnierza, któryby w niéy uczniów informowáł, za umiarkowaną opłatę. Tę za uznaniém i doniesiéniém Wizytatora, Kassa opłáci.

12mo. Przełożéniá i żądaniá Zgromadzéń i Osób. JX. Świebocki Rektór Wydziału Wołyńskiégo, ponieważ za wiadomością Kommissyi był w Warszawie dlá załatwiéniá interesów z funduszém, przeto Zgromadzénié Krzémiénieckié nié może wymágać potrącéniá mu z jego pénsyi za czas niebytności. Po nim też spodziéwá się Kommissyá, iż za małé posługi dlá Zgromadzéniá czynioné, nie będzie odtąd ex sartis tectis wymágáł opłaty dlá Stróża, ilé kiedy iest sám w tém Zgromadzéniu, a Stróż do dozoru miészkań Proboszczowskich nie szkolnych iest naięty. Témuż się zaléca, aby podług Konwéncyi i submissyi danéy, utrzymywáł Kaznodzieię zdolnieyszégo niż iest teraźnieyszy, w którym nie znáyduią tych zalet, iakié do powołaniá Kaznodzieyskiégo są potrzebné. Nie wątpi przytém Kommissyá, że JX. Świebocki Rektór i Proboszcz Krzémiéniecki, za okazaniém téy Rezolucyi Kommissyi, sám náyprędszé obmyśli śrzodki, za przełożéniém Loci Ordinario, aby chowanié trupów w Sklepach podkościelnych nie zarażało okolic blizkich i Domu Zgromadzéniá, na co gdyby iuż żadnégo o podál nie było mieysca, przynáymniéy zabiégaiąc złému, każe téż trupy zakopywać głęboko w ziémi, lub ie wapném przesypywać.

13o.

1789.
Marzec.

13º Mimo zarazę szkodliwą, którą przynosi zły zwyczay grzebania umarłych w pośrzod żyiących, okoliczność ta iż cmentarz żydowski blizki iest bardzo Kościoła Bazyliiańskiego w Lubarze, gdy ieszcze i drugą niemnieyszą zdarzá nieprzyzwoitość ubliżonéy czci przez to świętości mieysca, Kommissyá nie zaniedbá ułatwiwszy się w pilnieyszych interesach, uczynić o to zgłoszénié się do kogo będzie należało.

14º Żądaniá Osób niektórych Stanu Akademickiégo, aby przez wzgląd krótkiego ich na funduszu sposobiéniá się do Nauczycielstwa, nie oduczaiąc lát sześciu z powinności, mogli bydź przypuszczonymi do braniá pénsyi piérwiástkowéy, Kommissyá zawieszá ieszcze do niciakiégo czasu, powtárzaiąc Zgromadzéniom toż samo oświadczénié, któré iuż w roku przeszłym uczyniła, iż w miarę applikacyi i obyczaiów Osób ciągle przez raporta donoszonéy i zaświadczanéy, nikomu Kommissyá słusznych nie odmówi względów, i nagrody w sposobie, iaki się Iéy náysprawiedliwszy i zasługóm náydogodnieyszy zdawać będzie.

15º Chwálebna iest chęć JX. Żurawskiégo Bazyliiana w Zgromadzéniu Włodzimiérskiém oświadczoná względém napisaniá Grammatyki ięzyka słowiańskiégo. Gdy przyszłe Kommissyi prospekt dzieła na ręce Towarzystwa Eléméntarnégo, nie odmówi mu Kommissyá swoiéy pomocy, czyto przyłożéniém się w części do wydrukowaniá dziéła, czy też zakupiéniém pewnéy liczby exemplarzy na Szkoły.

16º Kommissyá nie sądzi bydź przyzwoitém dozwalać Żydowi braniá Instrukcyi w Szkołach Sándomiérskich wráz z dziećmi Obywatelskiémi, mimo inné i z tego względu, aby go nie narażać na wzgardę i prześladowanié młodzieży. Nie zabraniá iednak Kommissyá żadnému z Dyrektorów uczyć go prywatnie, któryby się chciáł tego podiąć.

17º Nie wyráżá raport przyczyn, któremi się mógł składać JX. Łośmiński Proboszcz i Rządca Szkół Węgrowskich, względém nieuskutecznionéy dotąd Submissyi swoiéy, danéy na to, iż będzie utrzymywáł trzy Subiekta swégo Zgromadzéniá przy Szkole Głównéy, dlá użyciá ich potém na Nauczycielstwo. Ta aby swóy skutek

1789.
Marzec.

tek zaraz na rok przyszły Szkolny wziąść mogła, przyszły Wizytatór imiéniém Kommissyi dopomni się od JX. Łośmińskiego, pochwáliwszy oráz okazaną pilność iego w dozorze Szkół Węgrowskich, która mu zasługę czyni w Kommissyi.

18º. Osoby Stanu Nauczycielskiégo zaléconé i naganioné.

Osobóm Szkół Kaliskich niżéy wyrażonym, toiest JXu Gorczyczewskiému Prorektorowi, Wannichowi Professorowi II. Klassy, Gulczyńskiému Professorowi Matematyki, Lénczewskiému Professorowi Fizyki, Widłakowi Professorowi Prawa, Cedrowiczowi Kaznodziei, przez Wizytatorów szczególniéy zaléconym, w nagrodę ciągłych zalécéń, przydaie Kommissyá rok iedén dorobku i pénsyą do tegoż przydaniá lát stósowną od Raty następuiącéy Oktobrowéy.

19º. Zaléconym Osobóm Stanu Nauczycielskiégo, iakoto JX. Przyłuskiému Wydziału Wielkopolskiégo, JX. Jakukiewiczowi Wydziału Mazowieckiégo Rektoróm; JX. Gorczyczewskiému Szkół Kaliskich, Pączkowskiému Szkół Płockich, Brzośniowskiému Szkół Łuckich, JX. Marciszewskiému Szkół Krakowskich, Cyankiewiczowi Szkół Pińczowskich Prorektoróm; JX. Gołeckiému Szkół Poznańskich, Kuboszowskiému Szkół Winnickich, Łuczewskiému Szkół Krzémiénieckich, Porębińskiému Szkół Rawskich Prefektóm; Zgromadzéniu Łuckiému całému; X. Pieślakowi w Szkołach Warszawskich ad praesens Prefektowi; Brzożowskiému w Szkołach Płockich, Kabzińskiému w Szkołach Winnickich, Czechowi w Szkołach Krakowskich, Kostkowskiému w Szkołach Poznańskich, Dobrowolskiému w Szkołach Płockich, Dymidowiczowi w Szkołach Winnickich, Krusińskiému w Szkołach Warszawskich, Kłosowiczowi w Szkołach Lubelskich, Kubickiému w Szkołach Łęczyckich, Kopiiowskiému w Szkołach Pińczowskich, Sosenkowskiému w Szkołach Warszawskich, Domaradzkiému w Szkołach Poznańskich, Polańskiému w Szkołach Płockich, Mecherzyńskiému w Szkołach Winnickich, Kobyłeckiému w Szkołach Płockich, Szopowiczowi w Szkołach Warszawskich Professoróm; tudzież Osobóm Zakonnym JX. Wąsowskiému Prowincyałowi i Rektorowi Wydziału Szkół Piiarskich, JX. Reszczyńskiému Ex-Prowincyałowi przy Zgromadzéniu Drohickiém miészkaiącému, JX. Barańskiému Zgromadzéniá Włodzimiérskiégo, Mickiewiczowi Szarogrodzkiégo,

Andru-

1789.
Marzec.

Andruszkiewiczowi Barskiego, Morgulcowi Humańskiego Xt. Bazyliianów Rektorom, i Sułżyńskiemu Prefektowi Szkół Szarogrodzkich, niemniey całym Zgromadzeniom Puttuskiemu i Wschowskiemu, Kommissya oświadcza swoy szacunek i pamięć: Przeciwnie naganione Osoby, iakoto Profesorów Kamienieckich, prócz Profesora II. Klassy pełniącego swoie obowiązki; Barskich prócz Prefekta, całe Zgromadzenie Ostrogskie Xt. Bazyliianów, Xdza Tarnawskiego Rektora Zgromadzenia Lubarskiego, o niepilność w obowiązkach upomina Kommissya, oczekuiąc w przyszłych raportach przychylniejszych im świadectw.

20mo. Jt. Wąsowskiemu Prowincyałowi i Rektorowi Wydziału Szkół Piarskich szczególniey zaleconemu z wyboru z datnych osób tak do rządu, iako i Nauczycielstwa, z troskliwego o wzrost nauk w Wydziale swoim starania, z gorliwości o zachowanie ustaw Kommissyi po wszystkich Szkołach Zgromadzenia swoiego, czego iest dowodem świadectwo Wizyty, iż we wszystkich Szkołach Xt. Piarow nauki dobrze i pożytecznie idą, Kommissya oświadcza ukontentowanie i wdzięczność swoią, równie i Zgromadzeniom pod rządem iego będącym.

21mo. Dowiaduie się Kommissya z raportu, iż Zgromadzenie Xt. Bazyliianow w Ostrogu, dawniey używane tryuialne wznania dyalogi, dwa razy ie niekiedy do roku odprawuiąc: co że iest z uymą czasu naukom poświęconego, i kazi dobry gust w uczniach i słuchaiących, Kommissya zabrania tych próżnych, a częstokroć i nieprzystoynych reprezentacyy. Gdy nadzwyczaine popisy z nauk w obecności Obywatelów dokładnie odbywać będą, milszą zabawę Rodzicom uczniów zbarzą, gruntowniejszy dla siebie szacunek ziednaią.

22do. Osoby wzychylne edukacyi. Przyszli Wizytatorowie, każdy w swoiem respective mieyscu, oświadczą imieniem Kommissyi wdzięczność, Xiu Ymci Stolnikowi Litewskiemu, za utrzymywanie swoim kosztem Dyrektora Parafiialnego w Korcu, tamże Jt. Kuczkowskiemu Kanclerzowi Łuckiemu, za wybudowanie wygodney szkoły, Jt. Swięcickiemu Podstolemu Ostrzeszowskiemu, za założenie w dobrach swoich Szkoły Parafiialney i iey porządne utrzymywanie, Jt. Wybranowskiemu Prałatowi Kanoników Lateraneńskich,

1789.
Marzec.

skich, którego oświadczenie założenia Szkół w Klobucku przyymuiąc, nie odmówił mu pozwolenia na tychże Szkół erekcyą, byle podał myśl swoię pierwey, iakie chce mieć Szkoły, i na iakim ie funduszu engrować, gdyż Kommissyá żadną pieniężną pomocą wszłożyć się do niego nie mogłaby. XX. Załuzeńskiemu Staroście Radzieiowskiemu za wystawienie własnym kosztem Szkół porządnych o 2. Klassach w Radzieiowie, XX. Meleniewskiemu Officyałowi Kiiowskiemu za nakład na edukacyą trzynastu ubogich Szlachty przy Szkołach Żytomierskich, którzy czy w sposób Konwiktorów, czy też oddzielnie są utrzymywani, nie wyraża raport Wizytatorski. Równie i innym Obywatelom w raporcie wzmiankowanym, których przychylność dla edukacyi iak Kommissyá wysoce poważa i iest wdzięczna, tak spodziewá się, że i na czas przyszły będzie miała częstsze zdarzenia oświadczać im należyty szacunek dla ich interesowania się do dobra edukacyi.

23°. Kommissyá zabezpiecza pensyą emerytalną dla XX. Gostyńskiego Prorektora Szkół Sandomierskich, i Poniatowskiego Profesora Matematyki w Szkołach Warszawskich, od czasu, w którym uczyć przestaną; a dla X. Bogustawskiego i Laika Pożarskiego Ex-Jezuitów za zdarzeniem wakansu.

24°. Wydatki podróżne, XX. Łuczewskiemu Prefektowi Szkół Krzemienieckich z Poznania do Krzemieńca w kwocie Złł. 190; XX. Girtlerowi Professorowi Szkół Sandomierskich z Winnicy do Sandomierza w kwocie Złł. 360; XX. Hussarowskiemu Professorowi Szkół Pińczowskich z Otyki do Pińczowa Złł. 216, tudzież niektórym powrócenie wydatku na narzędzia fizyczne, iakoto: XX. Kubickiemu Professorowi Szkół Łęczyckich Złł. 54; XX. Kaszowiczowi Professorowi Szkół Kamienieckich Złł. 72; w Sandomierzu za łancuch jeometryczny Złł. 72. z funduszu na expensa extraordynaryyne wyznaczonego powrócić zaleca: zapewniaiąc XX. Dymidowiczowi Professorowi Szkół Winnickich podobnyż powrót expensowanych na narzędzia fizyczne pieniędzy za okazaniem rachunku. Te narzędzia maią bydź wpisane w rejestr narzędzi Szkolnych, i przez Wizytatora podpisane.

25°. Z okoliczności wydarzaiących się podróży z mieysca na

mieysca

mieysce Professorów, Kommissya obowięzuie Szkołę Główną, aby w tym razie miała wzgląd na odległości mieysc, i mogąc z bliższego mieysca przesłać Professora do drugiego, nie przesadzała ich z wielkich bardzo odległości, ze znacznym kosztem funduszu, chyba tylko w nieuchronney potrzebie.

26º. Na reparacyą stancyi JP. Dymidowicza Professora Szkół Winnickich wydane Złł. 37 gr. 15; i zosobna na reparacyą zegaru w Sandomierzu Złł. 108, z funduszu na sarta tecta wyznaczonego bonifikowane mieć chce.

27º. Na reparacyą Kollegiów Krzemienieckiego, Kamienieckiego, Winnickiego, Żytomirskiego, Łęczyckiego i Płockiego, iakowe summy są potrzebne, i którego Kollegium czyli Szkół nieuchronna iest reparacya, Szkoła Główna informować będzie Kommissyą, dla przyśpieszenia potrzebnych Rezolucyy. Ponieważ zaś Zgromadzenia Szkół Kaliskich, Krzemienieckich, Żytomirskich i Kamienieckich, wyznaczoną kwotą Złł. 400, na utrzymywanie domów wystarczyć nie mogą, przeto Kommissya fundusz na sarta tecta tychże Szkół powiększyć deklaruie, za wyrażeniem przez Szkołę Główną wielości takowego powiększenia.

28vo. Na potrzeby do utrzymywania Stołu spólnego w Zgromadzeniach Krzemienieckiem, Łuckiem, Kamienieckiem i Żytomierskiem, wyznacza Kommissya z funduszu extraordynaryynego do Złł. 300 dla każdego Zgromadzenia, pozwalaiąc Zgromadzeniu Łuckiemu wystawić szpichlerzyk do schowania wiktuałów potrzebny, i kanał do ścieku w innem mieyscu otworzyć, na co łożyć się maiący wydatek pod tytułem na sarta tecta przyięty będzie. Dla tegoż Zgromadzenia i Szkół Łuckich na kupno Zegaru do uregulowania czasu Nauk potrzebnego, determinuie Kommissya z funduszu extraordynaryynego Złotych Polskich Dziewięćset.

29no. Zgromadzeniu Akademickiemu Krzemienieckiemu zaleca Kommissya uskutecznienie Rezolucyi swoiey na dniu 30 Miesiąca Stycznia 1788 Roku wyszłey, tak co do lokacyi Officyalistów Skarbowych, iako też co do otwarcia nowego wiazdu.

30mo. Ponieważ Apteka Po-Jezuicka w Kamieńcu przez aptekarza

1789.
Marzec.

rza opuszczona, żadnégo funduszowi Edukacyynému nie przynosi pożytku, zaczém Kommissyá naczyniá aptéczné na sprzedáż per plus offerentiam determinuie, samé zaś miészkanié, ieżeliby Zgromadzéniu nie było potrzebné, naięté bydź má w obowiązkach reparacyi i opłaty proporcyonalnéy na rzecz funduszu.

31mo. Względém utrzymywaniá Kass Prowincyonalnych za dwiéma odmiénnémi Kluczami w odmiénnych ręku zawsze znáydować się powinnémi, tam gdzieby tén porządek nie był zachowany, Wizytatorowie zalécénié od Kommissyi ponowią.

32o. Nie przestaie Kommissyá z náysłusznieyszych troskliwości pobudek obowięzywać Wizytatorów, aby przedwszystkiém maiąc na pamięci to, że boiaźń Boża iest początkiém práwdziwéy i Chrześciiańskiéy mądrości, upominali wszystkich w usłudze edukacyi będących o uszanowanié Religii, nie tylko co do sentyméntów wewnętrznych, których samo iest świadkiém sumniénié; ale nawet i co do iego okazywaniá podług przepisów Kościoła: świętość bowiém Religii nie tylko má bydź szanowaną sercém, ale nadto ieszcze i zewnętrznem oznaczéniém, a to dlá przykładu wielé mogącégo i silniéy pociągaiącégo serca, i umysły młodych. Prócz dopełniéniá przez to obowiązków poczciwości, Zgromadzéniá ziednaią sobie ieszcze szacunek u Obywatelów, i zaufanié tak potrzebné do pozyskaniá ich przychylności dlá teraźnieyszéy edukacyi, dlá osłabiéniá przesądów przeciw niéy częstokroć i z niechęci ku Osobóm powziętych. A że Nauczyciele Stanu Akadémickiégo po większéy części teráz są świéccy, sądzi Kommissyá bydź nader przyzwoitém, aby w dni przepisané ustawami, odbywali spowiedzie miesięczné razém z Uczniami.

Działo się w Warszawie na Sessyi dnia 9o Miesiąca Marca 1789. Rn. — Michał Poniatowski Xże Prymas — L. S. — Franciszek Zabłocki K. E. N. Protokólista.

Co do drugiégo: Na wniésiénié, aby Sekretarze Collegiorum dopełniali Ustawy Prześw. Kommissyi pod Rozd. II. art. 15. osądziła Szkoła Główná większością głosów, iż wykónanié téy Ustawy należy do Kollegiów.

Co do trzéciégo: Szkoła Główná postanowiła, aby kary pieniężné pod Rozd. XXIV. art. 13. i 14. w Ustawach przepisané,

za opu-

za opuszczénié lub opoźniénié publiczney Lekcyi w Szkole Głównéy, tudzież uchybiénié powinności do urzędu przywiązanéy, ściśle wykonywané były. Co się zaś tycze Aktów i Posiedzéń publicznych, iako z nich zwykła sądzić Publiczność o przykładnéy gorliwości Osób w dopełniéniu obowiązków swego stanu, tak wszystkié Osoby Szkoły Głównéy obowiązały się znáydować na wszystkich.

Co do czwártégo: Szkoła Główná ułatwiaiąc przystęp do Promocyy przez oszczędzénié wydatków, stósownie do swoiéy Konkluzyi na dniu 13. Września 1783 roku zapádłéy, uchwaliła następuiącą opłatę. Naprzód: Wszystkié obcé Osoby biorąc stopień Doktorski w Teologii, Prawie i Medycynie, płacić będą po Czerw. Złot. 10. do Skarbu Szkoły Głównéy. Powtóré: Téż Osoby biorąc stopień Doktorski w Filozofii, zapłacą Czerw. złot. 4. Potrzécié: Wszystkié Osoby stanu Akadémickiégo, połowę tylko wyżéy wyrażonéy Summy od Doktoryi płacić będą. Naostatek: Zapobiégaiąc spowszednieniu stopniów Doktorskich, stanowi Szkoła Główna, aby z prezéntuiącymi się do ich otrzymaniá, czynioné były Examina pilné i ścisłé.

5. Co do piątégo: JP. Girtler Professór I. Klassy w Szkołach Sandomiérskich, ułożywszy Dykcyonarzyk ięzyka niémieckiégo, gdy zechce dziéło swoié drukować kosztém Szkoły Głównéy, powinién ié wprzód przesłać do approbacyi Towarzystwa Eléméntarnégo w Warszawie.

6. Co do szóstégo: Przywiléy J. K. Mci pod dniém 18. Listopáda 1788 roku na Aptékę Trynitarską w Lublinie JP. Gruelowi służący, oddany iest na ręce JX. Prezesa Collegii Physici, dlá załatwiéniá na Obradzie Jego żądań względém wciągniéniá w Akta danégo sobie Przywileiu, który pomiénioną Aptékę saméy tylko Wizycie Delegowanych od Szkoły Głównéy podległą czyni.

7. Co do siódmégo: Szkoła Główna uwiadomioná, iż Uczniowie z miast Kraiowych na naukę Chirurgii iedynie posyłani, wstręt do niéy okazuią, i przykładaią się niektórzy do saméy tylko Medycyny, czyniąc przez to zawód przeznaczéniu swoiému; stanowi teraźnieyszą konkluzyą, aby żadén z Chirurgów przypuszczonym nie był do Doktoryi, który w ciągu swych nauk nie przykładał się szczególniéy do Chirurgii. Nadto postanowiła przełożyć Prześw. Kommissyi niedostatek Xiążek, instruméntów, bandażów i machin Chirurgicznych, oráz upraszać o opatrzénié w potrzebné machiny i narzędzia

1789.

Marzec.

dzia Gabinetu Fizyki.

8. Co do ósmego: Żądaniu X. Wereszowskiego dogodzi się podług ustaw, przez Delegacyą do utożeniá Tabelli Nauczycielów.

9. Co do dziewiątego: Na Probostwo Olsztyńskie po s.p. X. Andrzeiu Szopiarskim, Teologii Doktorze i Emerycie, w roku bieżącym 1789. dnia 6. Marca zmarłym wakuiącé, prezéntowała Szkoła Główná X. Andrzeia Czuckiego Emeryta, Kollegiaty S. Anny Kanonika, Szpitala S. Łazarza Kapelana.

10. Co do dziesiątego: Szkoła Główná poruczyła JP. Czerniachowskiemu z JP. Kosteckim, dozór Szpitala na Wesoły do dalszéy dyspozycyi.

F. Craczewski M.N.S.Gl.

POSIEDZÉNIÉ

złożone w Piątek Dnia 3. Miesiąca Kwietnia. do zaradzénia i stanowiénia w następuiących punktach.

Naprzód: Do czytaniá Rezolucyi Prześw. Kommissyi, iednéy w materyi Nauk, drugiéy w materyi Rządu.

Powtóre: Do oddaniá paténtu na Sekretarya moralną JP. Janussewiczowi podług woli Prześw. Kommissyi przychylaiącéy się dobrowolnego odstąpieniá X. Bogdanowicza od prawa czteroletniego do tego urzędu, które mu Prześw. Kommissyá podług wyrazu paténtu za moiém zaświadczéniém przyznała.

Potrzécié: Do czytaniá Instrukcyi dla Wizytatorów.

Poczwárté: Do obraniá delegacyi maiącéy ułożyć Rejestr Ksiąg po Bibliotekach Zgromadzeń koniecznie potrzebnych, dla przestaniá go Prześw. Kommissyi żądaiącéy takowego Rejestru.

Piąté: Do czytaniá Listu do Prześw. Kommissyi z przełożéniém potrzeb Chirurgii, Gabinetu Fizyki, i niedostatku niektórych Stażów elementarnych w Szkołach Narodowych.

Poszóste: Do wystuchaniá projektu względém poddaniá Przywileiów Akademii pod approbacyą Nayiaś. Stanów Seymuiących.

Działo się w przytomności Osób Radę Szkoły Głównéy Koronnéy składaiących, iak następuią; JW. Felix Oraczewski Kommissarz Edukacyi Narodowéy, Wizytator i Rektor, Jchmć XX. i Jchmć PP. Andrzéy Trzciński, Stanisław Minocki, Krzysztof Idatte, Antoni Popławski, Bonifacy Garycki, Wincenty Smaczniński, Waleryán Bogdanowicz, Rafał Czemiachowski, Felix Radwań-

1789.
Kwiecień.

wański, Jacek Przybylski, Wincenty Schaster, Jan Schaster, Józef Muszyński, Franciszek Scheidt, Marcin Fiathowski, Kanty Krusiński, Józef Januszewicz, i Sebastyan Czohron Sekretarz.

Po przeczytaniu i podpisaniu Konkluzyy ostatniego Posiedzenia podług Ustaw, Szkoła Główna uchwaliła, co następuie.

Co do pierwszego: Czytane były dwie Rezolucye Prześw. Kommissyi Edukacyi Narodowey pod dniem 23. Marca bieżącego roku zapadłe. Jedna wyznaczaiąca ad interim JP. Kostechiego na substytuta do kontynuowania pozostałey Lekcyi, praktyki i dozoru szpitala na Wesoły. Druga pozwalaiąca JM. Bogucickiemu Profesorowi Historyi Kościelney wyiechać do wód za granicę dla poratowania zdrowia swego. Obydwie są następuiące.

Działo się w Warszawie na Sessyi Ekonomiczney Kommissyi Edukacyi Narodowey Dnia Dwudziestego Trzeciego Miesiąca Marca, Tysiąc, Siedmset, Osmdziesiąt Dziewiątego Roku.

Kommissyá Edukacyi Narodowey na doniesienie JW. Oraczewskiego Kommissarza Edukacyynego i Rektora Szkoły Głównéy Koronnéy o zaszłéy śmierci Jędrzeia Badurskiego, Doktora i Profesora Medycyny w Szkole Gł. Kor. czule przyymuiąc tę wiadomość o stracie tego Profesora, więcey iak dwudziesta letnią pracą w Akademii Krakowskiey, dozorem i praktyką w Szpitalu Generalnym, usługiwaniem się Duchowieństwu i Obywatelom zaleconego, a zostawuiąc sobie czas do obmyślenia na wakuiącą po nim Katedrę zdatney Osoby, ad interim niniejszą Rezolucyą swoią wyznaczá JP. Kostechiego na substytutá do kontynuowania ciągu pozostałey lekcyi, tudzież praktyki i dozoru Szpitala jeneralnego, nim inne w tey mierze Kommissyá uczyni rozrządzenie swoie. Przez wzgląd zaś na pomnożoną JP. Kostechiemu tę pracę, przyczyniá mu do dawney pensyi dwoch tysięcy, drugie dwa tysiące Złotych, spodziewaiąc się po iego przymiotach i gorliwości, że nie dá ubliżenia tak chwalebnie rozpoczętey w Szkole Głównéy i użytecznie prowadzoney nauce lekarskiey. — Z Protokołu Ekonomicznego Kommissyi Edukacyi Narodowey wypisano i wydano. = L. S. = Franciszek Zabłocki K. E. N. Protokolista.

Działo

1789.
Kwiecień.

Działo się w Warszawie na Sessyi Ekonomiczney Kommissyi Edukacyi Narodowéy Dnia Dwudziestégo Trzéciégo Miesiąca Marca, Tysiąc, Siedmset, Ośmdziesiąt Dziewiątégo Roku.

1. Kommissyá Edukacyi Narodowéy: na zaniesioné prośby od JX. Bogucickiégo Professora Historyi Kościelnéy, aby wolno mu było wyjechać w czasie przyzwoitym do wód za granicę, dlá poratowaniá zdrowiá swégo, zezwálá chętnie na tén wyjázd z ostrzéżéniém, ażeby przez tén czas starał się obmyślić zastąpiénié mieysca swégo, czyto przez zostawiénié teki swoiéy uproszonému Substytutowi do kontynuowaniá lekcyi Historyi Kościelnéy, czy też przez wybránych Korrepetytorów zdatnych do przypomniéniá dáwnych lekcyy, a czytaniá następuiących, które má zostawić. Sám zaś nie ubliży, potém znáydować się w czasie zwyczaynym otwarciá Katedr i Szkół po Wakacyach pro prima 8bris Roku biegącégo. W czém ułożénié i umiarkowanié zlécá Kommissyá Rektorowi Szkoły Głównéy Koronnéy.

Z Protokółu Ekonomicznégo Kommissyi Edukacyi Narodowéy wypisano i wydano. = L. S. = Franciszek Zabłocki K. E. N. Protokólista.

2. Co do drugiégo: JW. Kommissarz, Wizytatór i Rektór oddał Patént Prześw. Kommissyi na Sekretaryą Collegii Moralis, JP. Januszewiczowi.

3. Co do trzéciégo: Czytał Sekretarz Instrukcyą dlá Wizytatorów Szkół Narodowych w Koronie ułożoną, którą w całości Szkoła Główná przyiąwszy, wciągnąc w Protokół i wydać dla nich Extraktém zaléciła, iak następuie.

Instrukcyá daná JP. Kantému Krusińskiému Filozofii Doktorowi, Vice-Professorowi Kollegium Fizycznégo do Szkół Prowincyi Wielkopolskiéy, i JXu Józefowi Muszyńskiému O. P. D. Vice-Professorowi Kollegium Moralnégo do Szkół Prowincyi Małopolskiéy, od Szkoły Głównéy Koronnéy Wizytatorom Delegowanym.

1º Wizytatór starać się będzie wszystkié Przepisy zawarté w Ustawach Prześw. Kommissyi pod Rozdz. IV. Wizyta Zgromadzeń Akademickich i Szkół Narodowych wiernie wykonać.

2º Wizytatór w całości wykóná Rezolucye Prześw. Kommissyi pod dniém 9. Marca bieżącégo roku, z Protokółu Szkoły Głównéy

Extrak.

1789.
Kwiecień.

Extraktem sobie wydane. Nadto powodować się będzie w ciągu teraźnieyszéy Wizyty ogólnémi artykułami Instrukcyi sobie Daney w roku przeszłym, na dniu 12. Marca.

3o. Wizytator umieści w Rapporcie doniesienia o Osobach przychylnych Edukacyi, z wyszczególnieniem onych, oraz z wyrażeniem dobrodziejstw ku pożytkowi Edukacyi służących. a w ciągu Wizyty tak sam przez siebie, iako też przez Rządców Szkół, wzywać będzie i zachęcać Obywatelów, aby na Komisach publicznych i Examinach znaydować się chcieli.

4o. Dopełniaiąc Wizytator Ustaw i Rezolucyy Prześw. Kommissyi, przeyrzy na Obradzie Zgromadzeń Szkolnych Protokoł Zleceń i Przestróg, iakie były do poprzedzaiącey Wizyty zostawione, wypisze ie per extensum, i z Zleceniami przez siebie w tym roku zostawionemi na piśmie, umieści w Rapporcie.

5o. Wizytator zapisywać będzie w Rapporcie imiona i nazwiska Rządców, Nauczycielów, Kaznodzieiów i Metrów, które w Rapporcie do Prześw. Kommissyi z tey woli wyrażone bydź maią.

6o. Wizytator dośwladczaiąc Uczniów ze wszystkich nauk od Prześw. Kommissyi na Szkoły Narodowe przepisanych, opisze dokładnie, iak każda w szczególności przez Nauczycielów dawana była, i iaką Uczniowie odnieśli z niey korzyść, łącząc do tego swe zdanie o ięzykach cudzoziemskich, rysunkach, Kazaniach, i edukacyi fizycznéy.

7o. Dla upewnienia się o pilnéy exekucyi we wszystkiem Ustaw, przeyrzy Wizytator Xięgi domowe każdego w szczególności Zgromadzenia, ieżeli są porządnie utrzymywane; a z tey co iest pod tytułem — Opis Wynalazków i doświadczeń ważnych, — podług Ustaw Rozdz. V. i Wzoru 19. Wypisy: ieżeli są iakie do pożytków kraiowych służące obserwacye, wynalazki lub przypadkowe odkrycia: uczyni, dla doniesienia o tem Prześw. Kommissyi w Rapporcie.

8o. Dopomną się Wizytatorowie u Rządców Szkół Kieleckich, Otyckich, Wegrowskich, Trzemeszyńskich, Rawskich, Wschowskich, Puttuskich, Piarskich i Bazyliańskich, aby Tabelle Nauczycielów na rok przyszły wyznaczonych, wcześnie przed rokiem Szkolnym odsyłali do approbacyi Szkoły Głównéy.

9o.

1789.
Kwiecień.

9º Oświadczą Wizytatorowie po Szkołach Narodowych, iż w zamiarze pomnożéniá ich sławy, ocaléniá ich honoru, ugruntowaniá w Narodzie zaufaniá dlá Zgromadzéń Szkolnych, a miłości i szacunku dlá całéy Hierarchii Stanu Akademickiégo, postanowiła Szkoła Główná na dniu 5. Listopáda zeszłégo roku, aby każdá Mowa Szkolná, którá má bydź publicznie mówioná, była wprzód czytaná na Sessyi Szkolnégo Zgromadzéniá, i otrzymała iego approbacyą; a zalécaiąc ścisłé dopełniénié takowéy Konkluzyi Szkoły Głównéy, oświadczą tymże Zgromadzéniom, że odtąd w odpowiedzi będą, ieśliby w publicznéy Mowie Nauczyciela lub Ucznia znáydowały się wyrazy nieprzystoyné bądź względém Religii, bądź względém Zwiérzchności.

10º Wizytatór oświadczy satysfakcyą Szkoły Głównéy dlá Osób od poprzedzaiącéy Wizyty zaléconych i wymiénionych w Rezolucyach Prześw. Kommissyi, naganioné zaś o niepilność w obowiązkach, imiéniém Zwiérzchności upomni.

11º Zaléci Wizytatór Rządcóm Szkół, aby w czasie Wizyty Jeneralnéy podawali Rejestr Dyrektorów pilnością i obyczaiami zaléconych, którzy publicznie czytanémi bydź maią, dlá zachęcéniá opuszczaiących się do pełniéniá swoich obowiązków, tudziéż aby tym tylko prywatny dozór Uczniów powiérzali, którzy do dyrekcyi okazali się bydź zdatnymi przez examén.

12º Na reparacyą Kollegium Krzémiénieckiégo, Kamiénieckiégo, Winnickiégo, Żytomiérskiégo, Łęczyckiégo i Płockiégo, iakowé summy są potrzebné, i którégo Kollegium czyli Szkół nieuchronná iest reparacyá, wywiedziáwszy się o tém Wizytatorowie na mieyscu, natychmiast informować będą Prześw. Kommissyą dlá przyśpieszéniá potrzebnych Rezolucyy.

13º Gdy Prześw. Kommissyá w Rezolucyi swoiéy pod dniém 9. Marca bieżącégo roku, fundusz Złł. 400 niewystarczaiący na Sarta tecta Szkół Kaliskich, Krzémiénieckich, Żytomiérskich i Kamiénieckich powiększyć deklarowała, przeto Wizytatorowie zniósłszy się z Rządcami mieyscowymi, rozpoznaią istotné potrzeby tych Zgromadzéń, i wyrażą w Rapportach wielość takowégo powiększéniá.

14º W Łęczycy rozpozná Wizytatór omyłkę Rachunku za Xiążki eléméntarné, i tym końcém wezmie z sobą Tábellę z Drukarni.

15º

1789.
Kwiecień.

15o W Trzemesznie uczyni Wizytatór porachunek za Xiążki elementarné, który na przeszłey Wizycie nie był dany, i tenże w Rapporcie zanotuie.

16o Gdy w przeszłym roku Wizytatór powrócił Xt. Prefektowi Szkół Lonzyńskich, co mu był naddał za Xiążki elémentarné przez omyłkę, postrzegłszy teraźnieyszy Wizytatór błąd w Tabelli, każe ią z Xięgi Rachunków wyiąć, a inną z rzetelnym porachunkiém zgodną na mieyscu tamtéy zostawi i podpisze, do czego potrzebná mu będzie Tabella z Drukarni.

17o Odbierze Wizytatór od Xt. Prefekta w Rydzynie Złt. 17. gr. 16½ za Xiążki elementarné z własnéy woli dané Uczniom funduszowym, ostrzegaiąc tegoż Xt. Prefekta, iż mu nic przyięte nie będzie, co wyda Uczniom, bez wyraźnego pozwolenia Szkoły Głównéy.

18o W Międzyrzeczu dopomni się Wizytatór o zapłacenie Złt. 336. gr. a w Kamieńcu Złt. 230. gr 23. z Remanentu za Xiążki elementarné.

19o Xt. Potoczyński przeszły Prorektór Szkół Sandomierskich znalazłszy w Bibliotece swoiéy nad Remanent podany, Geometryi Części drugiéy Exemplarzy 30, Arytmetyki exemplarzy 23, które policzył przez omyłkę między sprzedané, i oné rzeczywiście zapłacił, zaleci Wizytatór Xt. Prorektorowi teraźnieyszemu, aby powrócił Xt. Potoczyńskiemu za też exemplarze pieniądze, odebrawszy od niego rzeczone Xiążki.

20o Gdy w Szkołach Hetmańskich znayduią się niektóre Xiążki elementarné defektowe, iakoto Dykcyonarz Starożytności ieden, Arytmetyk dziesięć, i dwie Grammatyki na Klassę II z przypisami, zaleci Wizytatór, aby te Xiążki rozdane były ubogim Uczniom.

21o Zaleca Wizytatorowie Nauczycielom w Szkołach Narodowych, aby nieinną tłumaczyli Matematykę, prócz tey, która od Prześw. Kommissyi iest Szkołom do użycia zalecona. Ostrzega przytém Metrów Rysunków, aby dla Uczniów wybierali wzory przystoyné i do pożytecznych użytków służące.

22o Odda Wizytatór Xt. Dymidowiczowi Professorowi Fizyki w Szkołach Winnickich urzędowne świadectwo służyć mu maiące do otrzymania Patentu na Geometrę J. K. Mci.

23o Donosi Wizytatór Xt. Oczyńskiemu w Poznaniu, iż Szkoła Główna przychylaiąc się do iego prośby w Liście do Wo Kom.

1789.
Kwiecień.

Kommissarza, Wizytatora i Rektora zaniesionéy, wyznaczyła mu na dniu 18. Marca pénsyi rocznéy Złł. 500, zaczynaiącéy się od 1go Oktobra 1788 Roku.

24o. Z Woli Prześw. Kommissyi podadzą Wizytatorowie do wiadomości Nauczycielów Tábellę pod tytułém – Okazanié proporcyi między Woiewództwami &c. – Tym końcém wezmą od Sekretarza Szkoły Głównéy exemplarzów 30. pomiénionégo pisma, z których 15. exemplarzów w większych Szkołach Prowincyi Wielkopolskiéy; exemplarzów tyléż w Szkołach Prowincyi Małopolskiéy zostawią, Oświadczą oraz Zgromadzéniom, iż przysłużą się Professorowie dobru pospolitému, kiedy z uwág i wiadomości, które w mieyscach miészkaniá swégo mieć mogą, udzielić ich zechcą do wydoskonaléniá więcéy ieszcze artykułów, rzeczonéy Tábelli, ułożonéy od świátłégo i gorliwégo Obywatela i Posła Bracławskiégo na Seym teraźnieyszy, JWo Moszyńskiégo Sekretarza Wo X. Litt.

25o. Wnidzie Wizytatór w ścisłé rozpoznanié przyczyn, dlá których JP. Ancypa Professór Matematyki w Szkołach Winnickich, wyiecháwszy na Swięta Bożégo Narodzéniá do Granowa, przez kilka miesięcy tam bawił, i uznáwszy w tém iego winę, rozciągnie nań Karę podług ustáw, oráz doniesie w Rapporcie, czyli nieczułość na włásné powołanié i dobro publiczné, lub iaki przypadek ustrzymały go od Nauczycielskich obowiązków, przez tak długi czasu przeciąg.

26o. Wizytatór oświadczy JX. Truszyńskiému Professorowi Klassy I. w Szkołach Łuckich, iż Szkoła Główná przychylaiąc się do iego żądań w przeszłym roku do niéy zaniesionych, a postanowiwszy nie dać nikomu Zaświadczéniá bez poprzedzonégo examinu, wyznaczyła za Examinatorów JX. Brzośniowskiégo Prorektora Szkół Łuckich, i JP. Jarkowskiégo Professora Matematyki w tychże Szkołach, od których gdy odbierze doniesiénié o Jego zdatności w Jeometryi teoryczney i praktyczney, prześle mu rzeczoné Zaświadczénié służyć maiącé do otrzymaniá Paténtu na Jeometrę Przysięgłégo. Nadto znaiąc Szkoła Główná z przymiotów i szacunku JP. Kómornika Wątrobkę miészkaiącégo w blizkości Łucka, uprosi Go sobie JX. Truszyński, aby raczył złożyć z nim Examén z Jeometryi praktycznéy w czasie wolnym, i Jego Zaświadczénié razém prześle do Szkoły Głównéy z doniesiéniém wyznaczonych od niéy Osób.

27o. Gdzie tylko w Szkołach znáydzie Wizytatór Klassy na rok przyszły Nauczycielów potrzebuiącé, z mieysc nieodwłócznie donie-

się

1789.
Kwiecień.

sie o tém Sekretarzowi Szkoły Głównéy, a to dla informacyi tak Szkoły Głównéy, która przez przenoszénie Profesorów, wakansóm wcześnie zaradzi, iako też Departamentu Rejencyi Kandydatów, który wcześnie ostrzegać má Kandydatów dawniejszych, do iakich obiektów przygotować im się należy, ieżeliby którego z nich użyciá w roku szkolnym przyszłym niedostatek Professsorów wyciągał.

28mo Cokolwiek Wizytator z dopełnieniá teraźniejszych Szkoły Głównéy Zlécen, i doświadczéniá własnego postrzeże, tak w Każdych w szczególności Szkołach, iako też jeneralnie w całém Edukacyi publiczney Ustanowiéniu, coby bydź mogło zawadą i zamiarom Prześw. Kommissyi, i usilności Szkoły Głównéy w doskonaléniu Edukacyi publiczney, nie tylko z strony Osób, miejsc, ale nawet i rządu, to wszystko wiernie w Rapporcie swoim Szkole Głównéy wyłoży, nie opuszczaiąc nawet wszelkich pomoc, któreby do takowego celu mógł przez własné doświadczénié i uwagę dostrzedz. Dla tego żądá Szkoła Główna, aby w Rapporcie maiącym bydź podanym sobie, miała dokładné i wierné opisanié Każdego Zgromadzeniá, iakoto Osób w niém znayduiących się, imiona, obyczaie, usilność i zdatność, z wyrażeniém lat ich práce, Emerytów i Substytutów, ieżeli się iacy znayduią; metrów i języków i rysunków; Dyrektorów z nauki, pilności i obyczaiów szczególniey zaléconych; Uczniów korzyściami celuiących, medalowych i pilniejszych; rząd i ekonomiią Zgromadzeń, pomocy i przeszkody każdym Szkołom szczególné. Zgoła to wszystko, cokolwiek całość i pomyślność Instrukcyi publiczney, przysługę i chwałę Szkoły Głównéy interessować może.

4. Co do czwartego: Szkoła Główna stósuiąc się do woli Prześw. Kommissyi w Rezolucyi pod dniem 9. Marca bieżącego roku wyrażoney, aby przyśpieszyć pomoc Nauczycielom do nabraniá śmiałości, ku udzieleniu onego swoim uczniom, przez czytanié wyboru autorów klassycznych, zléciła tym Nauczycielom, których Leżące wpływaią w Instrukcyą Narodową, ułożyć i podać Rejestr ksiąg po Bibliotekach Zgromadzeń koniecznie potrzebnych, dla przestania go Prześw. Kommissyi żądaiącey takowego Rejestru.

5. Co do piątego: Czytał Sekretarz List do Prześw. Kommissyi imieniem Szkoły Głównéy, z przełożeniem potrzeb Chirurgii, Gabinetu Fizyki, Farmacyi, i niedostatku niektórych ksiąg elementarnych w Szkołach Narodowych, przestany i zapisany w Protokóle Korrespondencyi na karcie 134.

Co do

1789.
Kwiecień.

6.

Co do szóstego: Xx. Kanonik Minocki, Xx. Bogdanowicz i Xx. Muszyński delegowani na dniu 6. Października do wyszukania w Archiwum śladu, które Osoby z Akademii w dawnieyszych czasach używały Przywileiu Zygmunta I.go oraz ułożenia Projektu do Konstytucyi względem potwierdzenia i inserowania in Volumen Legum pomienionego Przywileiu, czytali następuiący Projekt.

Projekt.

Delegowani do ułożenia Projektu stósownie do zapadłey Szkoły Głównéy Konkluzyi, względem potwierdzenia Przywileiu Króla Zygmunta Pierwszego, w roku 1535. Akademii Krakowskiey nadanego, zastanawiaiąc się nad tém, iż dopraszać się o uznanie ważności tego tylko Przywileiu, datuiącego uczuć Szanownym Stanóm, iakoby Szkoła Główna wątpiła o iego ważności; uradzili podać ogólny Projekt do potwierdzenia szczególnieyszych Akademii Przywileiów, między któremi i powyższy Zygmunta Pierwszego domieszczony znayduie się w ten sposób:

Lubo wszystkie Przywileie i Prerogatywy Akademii Krakowskiey, od Nayiaśnieyszych Poprzedników Królów Polskich nadane, sąsiednie Konstytucyami, osobliwie roku 1613. Vol. 3. fol. 120. tit. Akademiia Krakowska. 1764. tit. Utwierdzenie. Vol. 2. fol. 209. potwierdzone, że iednak też Przywileie i Prerogatywy nie są dotąd in Volumina Legum wciągnione, a szczególniey Przywileie Kazimierza Wielkiego roku 1364. Władysława Jagiełły 1400. Kazimierza Jagiellończyka 1456. Alexandra 1502. Zygmunta Pierwszego 1535. Zygmunta Augusta 1550. Tegoż Króla 1570. Zygmunta Trzeciego 1590. Jana Kazimierza 1661. i Nayiaśnieyszego Stanisława Augusta, szczęśliwie Panuiącego 1784. Przeto też i insze Nayiaś. Królów Przywileie i Konsensa tu nie wyrażone, a w Oryginałach swoich Nam pokazane, za nieskażone i prawdziwe uznawszy, in Volumina Legum inserować zalecamy: któreto Przywileie i Prerogatywy, i teraźnieysza Konstytucya in toto ztwierdzaiąc, w mocy i całości zachowuiemy, i Akademiia Krakowska, przy wolności używania tychże Przywileiów i Konsensów, nie wyłączaiąc iednak Jey fundusze i beneficia, titulo Edukacyi nadane, od publicznego podźwignowania wzorem ofiary z Dobr Ziemskich

1789.
Kwiecień.

skich nieczyście opłacać się maiątcy, mocą teraźnieyszego Seymu zostawuiemy.

Z tego Projektu ponieważ wypada, iż te wszystkie wzmiankowane Przywileie powinny bydź Stanom Seymuiącym w swoich oryginalnych wyrazach pokazane, a przesyłać ich pocztą lub furmanem, albo cudzey osobie do tego zamiaru wezwaney powierzać, sama czułość Akademii o zachowanie swoich Przywileiów niedozwala, ile nie mogący się zapewnić, czyli tym sposobem przestane, dopóki bez żadnego przypadku, albo Plenipotent z taką gorliwością, iaka Szkoła Główna czuie i żąda, popierać będzie ten tak ważny Interes; gdy ieszcze oprócz przestania Przywileiów, zachodzi druga potrzeba porozumienia się i z Prześw. Kommissyą, podać Tey Stanom Seymuiącym zupełną informacyą, na różne trudności i zarzuty mogące bydź czynione, ustnie i na piśmie w każdym czasie odpowiadać, Starać się o przyiaźń i przychylność Obywatelów Seymuiących dla Akademii, nakoniec activitate sua dopilnować się nie tylko w uskutecznieniu tego Projektu do Konstytucyi, ale i w inszych okolicznościach, iakoto, w ocaleniu czterech kroć sto tysięcy, Probostwa Miechowskiego, Bursy Chirurgów, Szpitala, i do ktadnieyszey Konstytucyi względem podatkowania wzorem Ziemiańskim z funduszu Szkoły Głównéy poczęci Duchownego, i na Beneficyach zabezpieczonego, i t.d. Zdaniem więc iest Delegowanych, aby Szkoła Główna dwóch z obóch Kollegiów, świadomych w interessach Akademii, do tego zamiaru wezwała, i onych z témi Przywileiami do Warszawy delegowała. a oszczędzaiąc czas nasz, onym zalecita, aby niebawłocznie przed świętami wyiechali, nie czekaiąc na Instrukcyą i Listy rekommendacyonalne, które po ich wyieździe mogą bydź przesłane.

Gdy ieszcze ocalenie Praw i Przywileiów Akademii Krakowskiey, iest wspólnym interesem i dla Wileńskiey, iako poźnieyszemi Konstytucyami do Przywileiów Szkoły Głównéy Koronnéy przymuszoney, wypada także potrzeba zgłosić się do niey, i wezwać ią do wspólnego zniesienia się, i popierania Praw, Przywileiów i swobód, obóm Akademiióm zarówno służących. — X. Minocki K.K. iako Delegowany ad præmissa mpp. X. Bogdanowicz iako Delegowany. X. Józef Muszyński, iako Delegowany mpp.

Konkluzya. Do przeczytaniu Projektu względem podania wszystkich

1789.
Kwiecień.

kich Przywileiów Akademii pod approbacyą Stanów Seymuiących, i wysłania tym końcem Delegacyi z témiż Przywileiami, która to Delegacyá nie czekaiąc na Instrukcyą i listy rekommendacyyné od Szkoły Głównéy, mogłaby natychmiást wyiechać do Warszawy; gdy rozmaité pro et contra zachodziły zdaniá, i Sessyá przeciągnęła się nadzwyczaynie aż do godziny 9téy wieczorém, dlá tém lepszégo porozumiéniá się decyzyá téy tak ważnéy materyi i wielkiégo zastanowiéniá wyciągaiącéy, zostawiona iest ad deliberandum.

F. Oraczewski KEWSKr

POSIEDZÉNIÉ

Złożoné we Srzodę Dnia 22. Miesiąca Kwietnia. do zaradzéniá i stanowiéniá w następuiących punktach.

Naprzód: Do doniesiéniá o odesłanych Rapportach Wizyt Prowincyonalnych przez JXX. Rektorów Małopolskiégo, Mazowieckiégo, Wołyńskiégo i Ukraińskiégo, z przełożéniém szczególnieyszych artykułów.

Powtóre: Do zaradzéniá o zgromadzéniu Chirurgów po mieście miészkaiących do Bursy, dlá oszczędzéniá funduszu, który iak mówi Prefekt inaczéy nie wystárczy do Sº Jána, i do ustanowiéniá, czy niektórych wymówki maią bydź ważné?

Potrzécié: Do zalécéniá, aby Rezolucye Prześw. Kommissyi na Rapport o Wizycie Szkół Narodowych, dlá dokładnéy informacyi, Wizytatorom per extensum wydané były.

Poczwárté: Do udecydowaniá artykułu pozostałégo.

Popiąté: Do oświadczéniá Szkole Głównéy woli Prześw. Kommissyi, żeby propozycye do Konkursu na lekcyą wakuiącą po śmierci s.p. JW. Badurskiégo ułożoné i podané Publiczności były sposobém przepisanym Ustawami.

Działo się w przytomności Osób Radę Szkoły Głównéy Koronnéy składaiących, iak następuią: JWy Felix Oraczewski Kommissarz Edukacyi Narodowéy, Wizytatór i Rektór, JchMć XX. i JchMć PP. Andrzéy Trzciński, Antoni Popławski, Rafał Czerwiakowski, Jacek Przybylski, Marcin Fiiałkowski, i Sebastyan Czochron Sekretarz.

Po przeczytaniu i podpisaniu Konkluzyy ostatniégo Posiedzéniá

1789.
Kwiecień.

dzénia podług Ustaw, Szkoła Główná uchwáliła, co następuie.

1. Co do piérwszégo: Doniósł Sekretarz Szkole Głównéy o odesłanych Rapportach Wizyt Prowincyonalnych Szkół Narodowych, przez JXX. Wincéntégo Trefflera Małopolskiégo, Adama Jakukiewicza Mazowieckiégo, Łukasza Świebockiégo Wołyńskiégo, i Jána Wrzeszcza Ukraińskiégo, Rektorów Wydziałowych, z przełożéniém szczególnieyszych Artykułów tam zawartych; z tych niektóré potrzebuiąc dokładnégo na mieyscu rozpoznaniá, odesłané są do Wizyty Jeneralnéy.

2. Co do drugiégo: Szkoła Główná pozwoliła tych tylko Uczniów Chirurgii uwalniać od wspólnégo miészkaniá w Bursy, którzy mieć będą zaświadczénié Doktora o słabości lub ważné przyczyny: wszystkim zaś innym, tak dlá oszczędzéniá funduszu nie wystarczaiącégo na ich potrzeby i wygody, iako też dlá utrzymaniá młodych pod bliższym dozorém w przyzwoitéy karności i applikacyi, nakazała wspólné miészkanié.

3. Co do trzéciégo: Na żądanié Wizytatorów, pozwálá Szkoła Główná wydać im resztę Rezolucyy Prześw. Kommissyi na Rapport o Wizycie Jeneralnéy pod dniém 9. Marca, tyczących się saméy Szkoły Głównéy.

4. Co do czwártégo: Po rozpatrzéniu się w Proiektcie w deliberacyą na ostatniéy Sessyi wziętym, J.Wy Kommissarz, Wizytatór i Rektór oświadczył, że ponieważ na każdé oddalénié się Professora od obowiązków w czasie Nauk, nawet z przyczyny choroby, potrzebné iest pozwolénié Prześw. Kommissyi, gdy Szkoła Główná nikogo od dopełniéniá piérwszégo obowiązku publicznégo uwolnić nié má mocy; tém bardziéy wysłanié Delegacyi nié może nastąpić, tylko za uproszoném wprzód listownie pozwoléniém od Prześw. Kommissyi, która od całégo Narodu iest wybraná za náywyższą nad Osobami użytémi do Edukacyi Zwiérzchność. A kiedy Proiekt zkonfrontowany z Konkluzyą Szkoły Głównéy, więcéy w sobie zawiérá obiektów, niż té, do których Szkoła Główná Delegowanych do ułożéniá Proiektu umocowała, i Ustawy na karcie 5. wierszu 1. wyraźnie mówią: gdy Proiekt nie przyięty iednomyślnością, Prezyduiący má wyznaczyć Osoby do iego roztrząśniéniá, o którym zdanié na następuiącą Sessyą má bydź dané. Z tych powodów J.Wy Kommissarz, Wizytatór i Rektór, powiększá tęż Delegacyą, przydaiąc do niéy

JX.
a

1789.
Kwiecień.

JX. Szabla Prezesa Collegii Moralis, JX. Trzcińskiégo Prezesa Collegii Physici, JX. Popławskiégo, JP. Radwańskiégo i JX. Czochrona Sekretarza; któráto Delegacyá roztrząśnie, coby było stósowné do okoliczności czasu, i do zapadłéy na dniu 8. Października Konkluzyi, i toż w ułożonym od siebie Proiekcie podá Radzie Szkoły Głównéy do decyzyi

5. Co do piątégo: Szkoła Główná zléciła Collegio Physico ułożyć i podać Publiczności propozycye do Konkursu na Katedrę wakuiącą Patologii, sposobém przepisanym w Rozdziale III. Ustáw Prześwietnéy Kommissyi.

F. Oraczewski K.E.W.S.G.K.Kom.

POSIEDZÉNIÉ

złożoné we Srzodę Dnia 6. Miesiąca Maia do zaradzénia i stanowiénia w następuiącym punktcie.

Do czytania Rezolucyy Prześw. Kommissyi w materyach rządowych i ekonomicznych.

Działo się w przytomności Osób Radę Szkoły Głównéy Koronnéy składaiących, iak następuią; J.Wy Felix Oraczewski Kommissarz Edukacyi Narodowéy, Wizytatór i Rektór, Ichmć XX. i Ichmć PP. Andrzéy Trzciński, Stanisław Minocki, Antoni Popławski, Bonifacy Garycki, Wincénty Smaczniński, Józef Bogucicki, Rafał Czerniakowski, Jacek Przybylski, Józef Muszyński, Marcin Fiałkowski, Józef Januszewicz, i Sebastyán Czochron Sekretarz.

Po przeczytaniu i podpisaniu Konkluzyy ostatniégo Posiedzénia podług Ustáw, Szkoła Główná uchwáliła, co następuie.

Czytané były dwie Rezolucye Prześw. Kommissyi Edukacyi Narodowéy. Jedná pod dniém 19. Kwietnia pozwálaiącá JX. Kanonikowi Idatte, Podkanclerzému w Szkole Głównéy, i ięzyka Greckiégo Professorowi, dlá własnych interessów wyiechać za granicę dwoma miesiącami pierwéy przed czasém wakacyinym. Drugá pod dniém 29. tegoż miesiąca, z wáżnych powodów zalécaiącá prorogacyą do lát trzech tych samych Kontraktów, które dlá Dzierżawców wiosek Akademickich na S. Ján w roku bieżącym 1789 expiruią, tudzież pilné pełniénié obowiązków tak co do lekcyy, iako też co do obrad

Szkoły

Szkoły Głównéy i Kollegiów. Nakoniec uznaiącá té tylko Osoby za prawnie prezyduiącé na Obradach Collegiorum, któré są do tego Paténtém wyznaczoné. List w téy saméy materyi z interessuiącémi uwágami od J.O. Xcia JMci Prymasa Prezesa Prześw. Kommissyi, do J.Wo Kommissarza, Wizytatora i Rektora pisany i czytany na Radzie Szkoły Głównéy, znáyduie się w Protokóle Korrespondéncyi na Karcie 136; a osnowa wspomnionych Rezolucyy iest następuiącá.

Działo się w Warszawie na Sessyi Ekonomicznéy Kommissyi Edukacyi Narodowéy, Dnia Dziewietnástégo Miesiąca Kwietnia, Tysiąc, Siédmset, Ośmdziesiąt Dziewiątégo Roku.

1. Kommissyá Edukacyi Narodowéy na zaniesioné prośby od JX. Idatte Kanonika Katedralnégo Krakowskiégo, w Szkole Głównéy Podkanclerzégo, i nauk Greckich Professora, aby wolno mu było dlá włásnych interessów wyiechać za granicę dwoma miesiącami pierwéy przed czasém wakacyinym, zezwalá chętnie na tén wyiazd, maiąc wzgląd na ciągłé práce i niezmnieyszoną nigdy iego pilność w odbywaniu tak urzędu Podkanclerzégo, iako też innych obowiązków swoich w Szkole Głównéy. Spodziewá się przytém Kommissyá, iż przy zaczęciu nauk po wakacyach będzie się znáydowáł do dalszégo pełniénia tychże obowiązków.

Z Protokółu Ekonomicznégo Kommissyi Edukacyi Narodowéy wypisano i wydano. = L. S. = Franciszek Zabłocki K. E. N. Protokólista.

Działo się w Warszawie na Sessyi Ekonomicznéy Kommissyi Edukacyi Narodowéy, Dnia Dwudziestégo Dziewiątégo Miesiąca Kwietnia, Tysiąc, Siédmset, Ośmdziesiąt Dziewiątégo Roku.

2. Kommissyá Edukacyi Narodowéy. Ponieważ prośby Obywatelów trzymaiących przez dziérżawę wioski Akademickié Szkoły Głównéy Koronnéy Akademii Krakowskiéy, i poważné interessowaniá się za nimi zaszły do Kommissyi o prorogacyą dlá nich tychże dziérżáw: Kommissyá tak z tego względu, iako też z powodu przyzwoitości, aby Professorowie zaięci naukami wolni byli od wszelkich innych odrywek, zlécá tą Rezolucyą swoią prorogować do lát trzech téż samé Kontrakty, któré na przyszły Swięty Ján roku

bie-

1789.
Máy.

biegaiącego 1789 expiruią, JP. Kownackiemu Mieczników Oświecimskiemu, JJ.PP. Romualdowi i Kasprowi Walewskim, JP. Chwalibogowi Woyskiemu Krakowskiemu, JP. Kasprowi Wilkońskiemu, JP. Badeniemu, JP. Cieńskiemu, i JP. Gruszeckiemu, w tey wznosci, iż ci wymienieni, rzetelnie się Prokuratoryi Szkoły Głównéy wypłacaią. Jeżeliby iakie były skargi poddaństwa, te przez rozsądne i nieparcyalne Osoby roztrząśnione i zatatwione bydź maią, z insynuacyą względnego postępowaniá z tą częścią ludzi, których los poświęcił prácóm i wyrabianiu się na nasze wygody. Którato prorogacya rzeczonych kontraktów, chce mieć Kommissyá niezawodnie uskuteczniona dla wymienionych Obywatelów. — Przytém zaleca wszystkim pilnie petnienie obowiązków tak co do lekcyy z Katedr dawanych, iako też co do Obrad Szkoły Głównéy in pleno et Collegiorum, tudzież spolnyné i od niżogo nie mogące tamować się sprawowanie Prezydencyi Collegiis przez Osoby Patentem Kommissyi wyznaczone, które same tylko Kommissyá za prawnie prezyduiące uznaie. Z Protokółu Ekonomicznego Kommissyi Edukacyi Narodowey wypisano i wydano.
= L. S. = Franciszek Zabłocki K. E. N. Protokólista.

Konkluzyá. Szkoła Główná wysłuchawszy Rezolucyi Prześw. Kommissyi względem prorogacyi do trzech lat Dzierżáw Obywatelom trzymaiącym wioski Akademickie, którym Kontrakty w roku bieżącym 1789. na S. Ján expiruią; tęż Rezolucyą i inné tam przytączone zlecenia przyięła z tą powolnością, iaká się należy tak użytecznéy w zamiarach, i tak poważnéy w Narodzie Magistraturze. Przedsięwzięła tylko Przeświet. Kommissyi to przełożyć: iż będąc iuż zapewnieni Dzierżawcy przy Kontraktach, podobno nie zechcą przyiąć na siebie podatków, iakie podług zapadłego na teraźnieyszym Seymie Prawa, i maiącey się wykonać w Dobrach lustracyi, płacić wypadnie; skądby się okazała znaczna strata w Kassie Szkoły Głównéy: a zatém upraszać o pozwolenie traktowaniá z Dzierżawcami w tey mierze przed prorogacyą Kontraktów. List z takowém przełożeniem i prośbą przesłany do Prześw. Kommissyi, znayduie się w Protokóle Korrespondencyi na karcie 132.

F Czacki W. S. Ekc.

Posiedzenie.

1789.
Máy.

POSIEDZÉNIÉ

złożoné w Sobotę Dnia 30. Miesiąca Maia do zaradzénia i stanowiénia w następuiących punktach.

Naprzód: Do czytania Rezolucyy Prześw. Kommissyi.

Powtóre: Do czytania prośby JX. Miroszewskiégo Kanonika Sándomierskiégo, proszącégo o podpisanié Prezénty na Dziekaniią WW. SS. do któréy Akademiia z wielu innymi má prawo, a któréy Koadjutorém chce Go uczynić JX. Minocki Kanonik Krakowski.

Działo się w przytomności Osób Radę Szkoły Głównéy Koronnéy składaiących, iak następuią: J.W.y Felix Oraczewski Kommissarz Edukacyi Narodowéy, Wizytatór i Rektór, JchMć XX. i JchMć PP. Andrzéy Trzciński, Antoni Popławski, Stanisław Minocki, Wincénty Smaczniński, Jacek Przybylski, Felix Radwański, Marcin Fiałkowski, Józef Januszewicz, i Sebastyan Czochron Sekretarz.

Po przeczytaniu i podpisaniu Konkluzyi ostatniégo Posiedzénia podług Ustáw, Szkoła Główná uchwáliła, co następuie.

Co do piérwszégo: Czytaná była Rezolucyá Prześw. Kommissyi Edukacyi Narodowéy pod dniém 25. Maia, suspénduiącá pensye tym wszystkim ex Collegio Physico, którzyby odtąd bez względu na Etat, patént, Rezolucyą Prześw. Kommissyi, i List Jéy Prezesa, schadzki swoié zamiast Obrád prawnych czynić pod prezydéncyą Osoby niepaténtowanéy, ważyli się, za bezprawné deklaruiącá i annihiluiącá wszystkié actus rzeczonégo Conventiculi; tudzież ieżeliby ciż Związkowi nie chcieli zgromadzić się na Obradę Collegii Physici pod Prezydéncyą Prezesa paténtowanégo dlá wydaniá Propozycyi do Konkursu na Katedrę Patologii i ułatwiéniá innych punktów tyczących się nauk in Collegio Physico, daiącá moc JW. Kommissarzowi, Wizytatorowi i Rektorowi, ułatwianiá ich na Obradzie Szkoły Głównéy z Prezesami paténtowanémi et cum aliis bene sentientibus, i t. d. Osnowa takowéy Rezolucyi iest następuiącá.

Działo się w Warszawie na Sessyi Ekonomicznéy Kommissyi Edukacyi Narodowéy Dnia Dwudziestégo Piątégo miesiąca Maia, Tysiąc, Siédmset, Ośmdziesiąt Dziewiątégo Roku.

Kom-

1789.
Máy.

1. Kommissyá Edukacyi Narodowéy, uwiadomioná urzędownie, że Rezolucyá Jéy do Szkoły Głównéy Koronnéy pod dniem Dwudziestym dziewiątym Kwietnia roku biegącégo 1789 wydaná, nie iest uskutecznioná co do artykułu Prezydéncyi Collegiis, pod którym artykułém Kommissyá té tylko Prezydéncye za prawné uznaie, które paténtém Jéy są wyznaczoné, że niektóré Osoby ex Collegio Physico, mimo tę swoią Rezolucyą, mimo Etát przez Kommissyą dáwniéy podpisany, mimo Patent na prezesostwo Collegii Physici dany JX. Trzcinskiému, mimo list Prezesa Kommissyi upominalny, śmieią ieszcze daléy uformowané przez siebie conventiculum pod Prezydéncyą innéy Osoby przez nich obranéy, przestąpiwszy w tém przepis prawnych Obrád, i oddaliwszy arbitralnością swoią prawégo Prezesa od sprawowaniá funkcyi powiérzonéy: Kommissyá rozważywszy té nieprzyzwoitości, i tego ducha sprzeciwiéństwa władzy sobie od Stanów Rzeczypospolitéy nadanéy, przypominá im naprzód Konstytucyą Ustanowiénia swoiégo tak brzmiącą: „Odtąd tedy wszystkie jeneralnie Akademiie, gymnasia, Koloniie „Akademickié, Szkoły publiczné, żadnych nie wyłączaiąc, z tém „wszystkiém, co tylko do wydoskónaléniá nauk, i ćwiczéniá w „nich młodzi Szlacheckiéy ściągać się może, pod dozór i rozrządzénié „Kommissyi téy oddaiémy." I drugą Konstytucyą pod rokiém 1776. „Kommissyi Edukacyi oddaiémy dozór zupełny Edukacyi Narodowéy w Kraiach Rzeczypospolitéy, i wszystkich funduszów w dobrach, summach i ruchomościach na utrzymanié Edukacyi destynowanych." I niżéy — „Naostatek, we wszystkiém co do całości „funduszów, do karności i porządku Osób w Akademiiach i Szkołach publicznych uczących się i uczących należeć może, moc sądzéniá mieć będzie." Kommissyá na téy mocy sobie danéy, nie chcąc ieszcze przystępować do ostatniégo rygoru, a daiąc przykład moderacyi ludziom, którzy przez powołanié swoié w tém powinni przodkować przychodzącym do nich po światło, którzy emulacyą talentów i prácy, nie duchém sporów i ambicyi powinni się rządzić, którzy winną względność náywyższéy Zwiérzchności swoiéy oddawać są obowiązani, przedsiębierze uczynić ieszcze tén krok łagodny, suspénduiąc pénsye tym wszystkim ex Collegio Physico, którzyby odtąd bez względu na Etat, patént, Rezolucyą Kommissyi, i list Jéy Prezesa, schadzki swoié zamiást Obrád prawnych czynić pod prezydéncyą innéy Osoby przez siebie wybranéy, nie przestawali, i na

tén

tém Koniec zaleca Kommissyą Prokuratoryi Szkoły Głównéy, ażeby się nie ważyła żadnému z tych, których rejestr poda Kommissarz Edukacyi, Wizytatór i Rektór Szkoły Głównéy, wypłacać pénsyi, pod rygorém ściągnienia na siebie kary. – Wszystkie zaś actus rzeczonego Conventiculi, za nieważne deklaruie i annihiluie. – Jeżeliby cż Związkowi nie chcieli zgromadzić się na Obradę Collegii Physici pod Prezydencyą Prezesa patentowanego, dla wydania Propozycyi do Konkursu, i utatuienia innych punktów tyczących się nauk in Collegio Physico: tedy Rektór na Obradzie Szkoły Głównéy z Prezesami patentowanemi et cum aliis bene sentientibus utatuiać ié będzie, a iedne z propozycyi przez s. p. Doktora Badurskiego dawniéy do Konkursu przygotowanych, zaleci Prezesowi patentowanemu Collegii Physici tak w Krakowie ogłosić, iako też po wszystkich szkołach Koronnych i Litewskich, a w szczególności Kommunikować Szkole Głównéy Litewskiéy: także postać JP. Markowskiemu w sztuce Chirurgii doskonalącemu się w Paryżu, z insynuacyą wszystkim, aby posyłaiąc Dyssertacye swoie, zapisywali ié do Szkoły Głównéy Koronnéy. – Z Protokołu Ekonomicznego Kommissyi Edukacyi Narodowéy wypisano i wydano. = L. S. = Franciszek Zabłocki K. E. N. Protokolista.

2. Co do drugiego: Szkoła Główna maiąc prawo z wielu innymi Kollatorami prezentowaniá na Dziewaniia w Kollegiacie WW. SS. w Krakowie, i przychyliwszy się do prośby JX. Jerzego Miroszewskiego Kanonika Sandomierskiego, Którému JX. Minochi Dziekan téyże Kollegiaty przyrzekł zapisać Koadiutoryą, i z tą chęcią oświadczył się na Sessyi, na ięy zapisanie przygotowany podpisał Konsens J. Wy Kommissarz, Wizytatór i Rektór, prawem dawniéy służącém Kollegiom większému i mnieyszému.

F. Gracewski K. E. W. Sekr.

POSIEDZENIE

złożone w Sobotę Dnia 6. Miesiąca Czerwca do zaradzenia i stanowienia w następuiących punktach.

Naprzód: Do odebrania od JX. Muszyńskiego Wizytatora obiaśnienia, co za przyczyny powrót Jego i subdelegowanie innych Osób sprawiły, dla dania dokładnéy o tém wiadomości Prześu.

Kom.
a

1789.
Czerwiec.

Kommissyi stósownie do Ustáw, które w przypadku słabości na podobné subdelegowanié maią względy.

Powtóré: Do doniesiénia o odesłanéy Wizycie Prowincyonalnéy przez JX. Wąsowskiégo Rektora Wydziału Piiarskiégo.

Potrzécié: Do doniesiénia Szkole Głównéy, że Medale na Szkoły są przysłané, i do zaradzénia, iak maią bydź Wizytatorom lub Wydziałom odesłané.

Działo się w przytomności Osób Radę Szkoły Głównéy Koronnéy składaiących, iak następuią: JWy Felix Oraczewski Kommissarz Edukacyi Narodowéy, Wizytatór i Rektór; IchMćXX. i IchMćPP. Józef Szabel, Andrzéy Trzciński, Antoni Popławski, Stanisław Minocki, Rafał Czerniakowski, Jacek Przybylski, Marcin Fiałkowski, Józef Januszewicz, i Sebastyan Czochron Sekretarz.

Po przeczytaniu i podpisaniu Konkluzyy ostatniégo Posiedzénia podług Ustáw, Szkoła Główná uchwáliła, co następuie.

1. Co do piérwszégo: Dowiedziáwszy się Szkoła Główná o niespodzianym powrocie do Krakowa JX. Muszyńskiégo Wizytatora, po zaczętéy i niedokończonéy wizycie Szkół Prowincyi Małopolskiéy, zaleciła témuż Wizytatorowi, podług Ustáw Rozd. IV. art. 8, aby na tych miást doniósł Prześw. Kommissyi i razém uwiadomił Szkołę Główną, dlá iakich przyczyn w początku drógi powrócił i uwolnił się od zwiedzénia Szkół sobie zleconych, tudzież które Osoby na mieyscu swoiém subdelegowáł i do wizytowania wysłáł?

2. Co do drugiégo: Doniósł Sekretarz o odesłanym Rapporcie Wizyty Prowincyonalnéy przez JX. Waleryana Wąsowskiégo Prowincyała i Rektora Wydziału Piiarskiégo, w roku 1789. odprawionéy, i szczególnieysze artykuły do wiadomości Szkoły Głównéy należące Jéy przełożył.

3. Co do trzéciégo: Po wyieździe Wizytatorów do Szkół Narodowych, dopiéro w tych dniach nadesłané Medale dlá Uczniów pilnością, obyczaiami, i korzyścią z nauk w tym roku céluiących, nié mogąc bydź z Krakowa náybezpieczniey przesłané Szkołom przez wydarzoną sposobność: postanowiła Szkoła Główná obwieścić listém cyrkularnym Rządców Szkół oboiéy Prowincyi, iż od teraźnieyszéy Wizyty wybranym i zapisanym w Rapporcie do otrzymania Daru J. K. Mći Uczniom, przyszli Wizytatorowie

zapewne

1789.
Czerwiec.

zapewné z sobą przywiozą medale, i oné lub sami dodadzą znáydu-
iącym się ieszcze w Szkołach, lub zostawią przy Zwierzchności
Szkolnéy dla tych, którzyby iuż biég nauk skończyli, i wyszli
ze Szkół.

C. F. Skarszewski Ks. M. S. W. Kraiow.

POSIEDZÉNIÉ

złożone we Czwartek Dnia 25. Miesiąca Czerwca do zarządzéniá i stanowiéniá w następuiących punktach.

Naprzód: Do czytaniá Rezoluacyi Prześw. Kommissyi.

Powtóré: Do wysłuchaniá prośby Xx. Błędowskiego i Karyszkowskiego Bazyliianów Kandydatów.

Potrzecié: Do zarządzéniá o Uczniach Chirurgii w Bursie mieszkaiących, na których susténtacyą w czasie nadchodzących wakacyy, nié mász funduszu.

Poczwárté: Do obraniá Delegacyi do ułożéniá Tábelli Nauczycielów Szkół Stanu Akademickiego w Koronie, oráz Etatu pénsyi dla nich na rok przyszły Szkolny z 1789 na 1790.

Popráté: Do obraniá Delegacyi, któraby miała moc Konkludowaniá w zachodzących interessach ekonomicznych prędkiéy potrzebuiących rezolucyi w czasie zamkniętych Obrad Szkoły Głównéy, z obowiązkiem dániá Tey Rapportu przez Sekretarza, na náypierwszéy Sessyi po wakacyach.

Poszósté: Do wyznaczéniá dnia otwarciá Sessyy Szkoły Głównéy po wakacyach.

Działo się w przytomności Osób Rady Szkoły Głównéy Koronnéy składaiących, iak następuią; JW. Felix Oraczewski, Kommissarz Edukacyi Narodowéy, Wizytatór i Rektór, Jchmć Xx. i Jchmć PP. Józef Szabel, Andrzéy Trzciński, Antoni Popławski, Bonifacy Garychi, Rafał Czerniakowski, Jacek Przybylski, Marcin Piatkowski, i Sebastyán Czochron Sekretarz.

Po przeczytaniu i podpisaniu Konkluzyy ostatniégo Posiedzéniá podług ustaw, Szkoła Główna uchwaliła, co następuie.

Co do pierwszégo: Czytaná była Rezolucyá Prześw. Kommissyi pod dniem 16. Czerwca, wyznaczaiąca termin w pierwszych dniach Stycznia roku przyszłego 1790, do odbieraniá Dyssertacyy, któreby

a

1789.
Czerwiec.

któréby od Konkurruiących do wakuiącéy Katedry Patologii i Praktyki Szpitalnéy przychodziły, na propozycyą podaną i rozesłaną przez Szkołę Główną, tudzież zostawuiącá Prześw. Kommissyi rozrządzénié rzeczonéy Katedry, gdyby tego niedokładność lub opozniénié odpisów, albo inné iakié okoliczności wyciągały, Osnowa takowéy Rezolucyi iest następuiącá.

1. Działo się w Warszawie na Sessyi Ekonomicznéy Kommissyi Edukacyi Narodowéy Dnia Szesnastégo Miesiąca Czerwca, Tysiąc, Siédmset, Ośmdziesiąt Dziewiątégo Roku.

Kommissyá Edukacyi Narodowéy uważaiąc potrzebę przyśpieszénia Konkursu do wakuiącéy Katedry Patologii i Praktyki Szpitalnéy w Szkole Głównéy Koronnéy, aby ubliżénia nie było lekcyóm rzeczonéy nauki /: któréto przyśpieszénié w Ustawach swoich sobie zachowała :/ naznaczá termin w piérwszych dniach Stycznia roku przyszłégo 1790. do odbieraniá Dyssertacyy, któréby od Konkurruiących do rzeczonéy Katedry przychodziły na propozycyą podaną i rozesłaną przez Szkołę Główną. Przysłanych tych pism sąd odprawi się w Ustawach opisanym sposobém pod Rozdziałém o Konkursach. Gdyby zaś albo nie było Konkurruiących, albo przysłané odpisy nie zdały się bydź tak trafioné, żeby odpisuiących przyzwać do Szkoły Głównéy, albo też gdyby w wyznaczonym czasie do Sądu Konkursowégo działy się iakié ubliżéniá, lub inné iakié okoliczności zachodziły, do rozwiązaniá tedy w takowych razach przez Szkołę Główną má bydź uwiadomioná Kommissyá, którá naowczas uczyni swoié w téy mierze rozrządzéniá. Tym czasém J. Pán Kostecki stósownie do piérwszéy Rezolucyi obowiązki wakuiącéy Katedry zastępować będzie. Z Protokółu Ekonomicznégo Kommissyi Edukacyi Narodowéy wypisano i wydano. = L. S. = Franciszek Zabłocki K. E. N. Protokólista.

2. Co do drugiégo: Szkoła Główná przychylaiąc się do prośby XX. Błędowskiégo i Karyszkowskiégo Bazyliianów, Stanu Akademickiégo Kandydatów, przez wzgląd na ich usilną i przykładną w przeciągu lát trzech applikacyą, darowała im opłatę należącą się od Osób otrzymuiących stopién Doktorski w Filozofii.

3. Co do trzéciégo: Szkoła Główná przekonáwszy się o niedostatku funduszu na opatrywanié potrzeb Uczniów Chirurgii w czasie wakacyy, zléciła Prefektowi opowiedzieć w Bursie miészkaią-

1789.

Czerwiec.

kaiących Chirurgów, na których miasta zaległéy dotąd nie odsyłaią opłaty, aby wyiechali na wakacye do domu, i powracali do Bursy nie inaczéy, tylko z pieniądzmi, bez których nié mogąc mieć sustentacyi, nié mogą bydź przyiętymi.

4. Co do czwártégo: Do ułożéniá Tábelli Nauczycielów Szkół Stanu Akademickiégo w Koronie, pod Rządém Szkoły Krolestwa Głównéy Akademii Krakowskiéy zostaiących; oráz Etatu pensyi nauczycielskiéy na rok przyszły Szkolny z 1789, na 1790, wezwała Szkoła Główná JX.K. Szabla, Wizytatorów Szkół, Pana Przybylskiégo i Sekretarza.

5. Co do piątégo: W czasie zamkniętych Obrád ieśliby interessa ekonomiczné nagłéy potrzebowały rezolucyi, ich wydawaniá dała moc Szkoła Główná JX.K. Szablowi, JX. Prokuratorowi, JP. Radwańskiému i Sekretarzowi, łącząc przytomnych w Krakowie, którzyto Delegowani za poprzedzaiącém obwieszczéniém interessa ekonomiczné ułatwiać maią, non obstante duorum absentia.

Co do szóstégo: Szkoła Główná kończąc Obrady swoié na Posiedzéniu dzisieyszém, wyznaczyła dzień 27. Miesiąca Września, rozpoczęciu tychże Obrád.

POSIEDZÉNIÉ

Grudzień.

Złożoné w Sobotę Dnia 19. Miesiąca Grudnia. do zaradzéniá i stanowiéniá w następuiących punktach.

Naprzód: Do prezentowaniá na Probostwo w Paięcznie.

Powtóré: Do zaradzéniá tak o rządzie, iak o dozorze Domu Seminarii Academico-Diacesani.

Działo się w przytomności Osób Radę Szkoły Głównéy Koronnéy składaiących, iak następuią: IchMć XX. IchMć PP. Józef Szabel, Andrzéy Trzciński, Krzysztof Idatte, Stanisław Minocki, Bonifacy Garycki, Wincénty Smaczniński, Waleryán Bogdanowicz, Ján Schaster, Wincénty Schaster, Rafał Czerwiakowski, Jacek Przybylski, Felix Radwański, Józef Muszyński, Franciszek Scheid, Marcin Fiałkowski, Kanty Krusiński, Józef Januszewicz, i Sebastyán Czochron Sekretarz.

Po

1789.

Grudzień. Po przeczytaniu i podpisaniu Konkluzyy ostatniego Posiedzenia podług ustáw, Szkoła Główna uchwaliła, co następuie.

1. Co do pierwszego: Na Probostwo Paięckie w Archidyecezyi Gnieznieńskiey po s.p. Jt. Piotrze Przedborskim Oboyga Prawa Doktorze i Emencyie wakuiące, prezentowała Szkoła Główna zgodnemi głosy Jt. Waleryana Bogdanowicza Prawa Kanonicznego Profesora, któremu wydać Prezentę pozwoliła.

2. Co do drugiego: Do rządów Seminarii academico-Diecezani i Benefiiów do tegoż Seminarium należących, mianowała Szkoła Główna unanimi voto Jt. Józefa Muszyńskiego Vice-Profesora Kollegium Moralnego, pozwalaiąc wydać dla niego Prezentę. Wezwała przytém Jt. Kan. Minockiego i Obranego Jt. Muszyńskiego do załatwienia wszelkich interessów. Zgodziła się oraz, na doniesienie listowne Prześw. Kommissyi o takowey chęci Osób z grona swego.

X. Józef Szabel. S.T.D. i P. iako Prezyduiący.

POSIEDZENIE

Luty. Złożone w Sobotę Dnia 13. Miesiąca Lutego

Do odebrania i przeczytania Ustáw Prześw. Kommissyi Edukacyinéy na Szkoły Główne i cały Stan akademicki przepisanych, przeczytania Rezolucyi rzeczonych tychże Ustáw zalecaiącey, i do sprawowania i odbywania czynności i obowiązków ustawami i Rezolucyą obietych.

Działo się w przytomności Osób Rady Szkoły Głównéy Koronney składaiących, iak następuią; Jchmć Xx. i Jchmć P.P. Józef Szabel, Andrzey Trzciński, Krzysztof Idatte, Stanisław Minocki, Bonifacy Jarycki, Wincenty Smaczniński, Józef Bogucicki, Waleryan Bogdanowicz, Jan Sniadecki, Jan Schaster, Wincenty Schaster, Rafał Czerniakowski, Jacek Przybylski, Felix Radwański, Józef Muszyński, Franciszek Scheid, Józef Januszewicz, Marcin Fiałkowski, Kanty Krusiński, i Sebastyan Czochron Sekretarz.

Czytaná była Rezolucyá Prześw. Kommissyi Edukacyi Narodowey pod dniem 2. Miesiąca Lutego 1790 Roku do Szkoły Głównéy wydaná, iak następuie.

Działo

Działo się w Warszawie na Sessyi Kommissyi Edukacyi Narodowéy Dnia Drugiégo Lutégo, Roku Tysiąc, Siédmset, Dziewięćdziesiątégo.

1. Kommissyá Edukacyi Narodowéy, Rezolucyą swoią pod dniém dwudziestégo piérwszégo Września Roku przeszłégo Tysiąc, Siédmset, Ośmdziesiątégo Dziewiątégo, do Szkoły Głównéy Krakowskiéy wydaną, wzywaiąc do Warszawy Wo Rektora i dwoch ex gremio Szkoły Głównéy od niego wybranych Professorów; tym czasém wszystkié czynności rządowé, iakoto: Sessye, Collegia, Acta i sprawowaniá urzędów /: oprócz obowiązków Professorskich i Cuiczeń szkolnych:/ z przyczyn w téyże Rezolucyi wyrażonych, do dwoch miesięcy zastanowiła, oráz przez czas tego zastanowiénia to co do rządu Szkół Narodowych z prawa Szkole Głównéy służyło, przeszłorocznym obudwóm Wizytatoróm; Interessa ekonomiczné, Kassy i Prawné JXu Smacznińskiému Prokuratorowi; zebranié wszelkich Xiąg, pieczęci i aktów Szkoły Głównéy do Archiwum JX. Sebastyanowi Czochronowi Sekretarzowi i Archiwiście Szkoły Głównéy; a rząd wewnętrzny Szkoły Głównéy JmćX. Józefowi Szablowi, z obowiązkiém odpowiedzi przed Kommissyą i przed Szkołą Główną, ieżeliby w czém władzy im powierzonéy nadużyli, poruczyła. Gdy teráz wszystkié okoliczności które téy Rezolucyi były pobudką iuż są ułatwioné; Kommissyá Edukacyi Narodowéy upatruie bydź rzeczą przyzwoitą, ażeby przywrócić do należytégo biegu té wszystkié zatrzymané czynności Szkoły Głównéy Krakowskiéy; iakoż dzisieyszą Rezolucyą swoią té przywracaiąc, mieć chce: ażeby Szkoła Główná Krakowská i Jéy Collegia, zaráz za doyściém téy Rezolucyi, do wszystkich swoich zwykłych czynności przystąpiły; téż czynności w porządku w Statucie opisanym sprawowały i odbywały. A co się tycze Elekcyi Prezesa Collegii Moralis iako na wakuiącé mieyscé zaráz obrały, Collegii zaś Physici Prezesa, do wyyściá Paténtu onémuż służącégo kontynuowały.

Że zaś Kommissyá Edukacyi Narodowéy, z naradzéniá się wspólnégo z Delegowanymi od Szkół Głównych, znalazła potrzebę odmiany niektórych punktów i artykułów w Ustawach dlá Stanu Akademickiégo przepisanych, i oné po uważném roztrząśnieniu odmiéniła; lubo Statut z takowémi odmianami, dlá przyczyn

waż:

1790.
Luty.

ważnych provisorie tylko ad praesens, w porządku przyszłéy zupełnéy approbaty, konnotuie; iednakże iż ténże Statut z odmianami iak są uczynioné i w Szkołach Głównych, i w Szkołach Wydziałowych, i Pod-Wydziałowych Oboyga Narodów co do elekcyi, od czasu Elekcyóm w tymże Statucie przepisanégo, a co do rządu i porządków, od początku następuiącégo szkolnégo roku mieć będzie swoią exekucyą, Szkołóm Głównym i wszystkim Kraiowym deklaruie. = L. S. = Joa: Gintowt Dziewałtowski Kommę. Edukę. Sekretarz.

Po wysłuchaniu takowéy Rezolucyi, czytané były od 1go do 3go Rozdziału Ustawy świéżo poprawioné dlá Stanu akademickiégo, i od Prześw. Kommissyi dnia 2. Lutégo bieżącégo roku podpisané. Sessyá solwowaná na Czwartek na godzinę 3. po południu. X. Jozef Szabel. S. T. D. i P. iako Prezyduiący. mpp.

POSIEDZÉNIÉ

Złożoné we Czwartek Dnia 18. Miesiąca Lutégo.

Działo się w przytomności Osób Radę Szkoły Głównéy Koronnéy składaiących, iak następuią: Ichmć XX. i Ichmć PP. Józef Szabel, Andrzéy Trzciński, Krzysztof Idatte, Stanisław Minocki, Bonifacy Garycki, Wincénty Smaczniński, Józef Bogucicki, Waleryán Bogdanowicz, Ján Sniadecki, Ján Schaster, Wincénty Schaster, Rafał Czerwiakowski, Jacek Przybylski, Felix Radwański, Franciszek Scheidt, Józef Januszewicz, Marcin Fiałkowski, Kanty Krusiński, i Sebastyán Czochron Sekretarz.

1. Po przeczytaniu od 3go do 7go Rozdziału exclusive Ustáw Prześw. Kommissyi na Stán akademicki świéżo przepisanych, a na przeszłém Posiedzéniu do czytaniá przedsiewziętych, tudzież innych odmián które zaszły w dalszych Rozdziałach; Szkoła Główná uchwáliła, co następuie. Naprzód: Oddała Zbiór pomiénionych Ustáw JX. Prezesowi Kollegium Moralnégo i JX. Prokuratorowi Szkoły Głównéy, a to w celu aby były przepisané, ich zaś Oryginał złożony w Skarbcu Szkoły Głównéy. Powtóré: Zgodziła się iednomyślnie pisać List do Prześw. Kommissyi Edukacyinéy z podziękowaniém za rzeczoné Ustawy, i o napisanié takowégo Listu proszony iest JP. Sniadecki Professór Matematyki wyższéy i astronomii.

X. Jozef Szabel. S. T. D. i P. iako Prezyduiący. Posie.
mpp.

1790.
Luty.

POSIEDZENIE

złożone w Sobotę Dnia 20. miesiąca Lutego do zaradzenia i stanowienia w następuiących punktach.

Naprzód: Do obrania Prezesa Collegii Moralis.

Powtóre: Do obrania Sekretarza Szkoły Głównéy.

Potrzecie: Do dania odpowiedzi na żądania Jchmciów Vice-Professorów: Januszewicza, Scheidta, Krusińskiego, Muszyńskiego, Czochrona i Fiałkowskiego.

Poczwarte: Do wyznaczenia Osób do rachunków i porządku Drukarni.

Popiąte: Do wysłuchania Rachunków Prokuratoryi.

Poszóste: Do odebrania rachunków Seminarii Diecesani.

Posiąme: Do utożenia Etatu pensyi na Szkołę Główną.

Posmé: Do zalecenia Osobom rządz Kandydatów trzymaiącym o Zdaniu rapportu Szkole Głównéy o tychże Kandydatach, i do zaradzenia o przyimowaniu nowych ubiegaiących się do Stanu akademickiego.

Podziewiąte: Do przeczytania i podpisania Listu do Prześw. Kommisyi z podziękowaniem.

Działo się w przytomności Osób Rady Szkoły Głównéy Koronnéy składaiących, iak następuią Jchmć XX. i Jchmć pp. Józef Szabel, Andrzéy Trzciński, Krzysztof Idatte, Stanisław Minocki, Bonifacy Garycki, Wincenty Smaczniński, Józef Bogucicki, Walenyan Bogdanowicz, Jan. Sniadecki, Jan Schaster, Wincenty Schaster, Rafał Czerniakowski, Jacek Przybylski, Felix Radwański, Józef Muszyński, Franciszek Scheidt, Józef Januszewicz, Marcin Fiałkowski, Kanty Krusiński, i Sebastyan Czochron Sekretarz.

Po przeczytaniu i podpisaniu Konkluzyi ostatniego Posiedzenia podług ustaw, Szkoła Główna uchwaliła, co następuie.

1. Co do pierwszego: Na urząd Prezesa Kollegium moralnego po Jm. Józefie Szabli S. T. Doktorze, Kan. Kate. Płockim i Wyrzków Wiary Professorze ważniący, obrała Szkoła Główna większością głosów Jm. Bonifacego Garyckiego O. P. Doktora, Kantora Kollegiaty W. W. ś. i Prawa Rzymskiego Professora, którego pensya zacznie się od 1mo Kwietnia bieżącego roku, a Prezydencya kończyć się będzie R.mo 1791. ostatniego Marca. Po takowém

posta-

1790.
Luty.

postąpieniu JX. Garyckiego, funkcyą Lustratora za ważnioną iest poczytaną.

2. Co do drugiego: Po dobrowolném złożeniu Sekretaryi przez JX. Sebastyana Czochrona O. P. Doktora, stósownie do Ustáw obrany iest iednomyślnością Sekretarzém Szkoły Głównéy JP. Józef Januszewicz, Katedrę Prawa Kraiowego zastępuiący Professsór, którego pensyą zacznie się od 1ge Kwietnia bieżącego roku. Dozór Archiwi zostawiony iest przy JX. Czochronie do końca Szkolnego roku, a Sekretaryą Collegii Moralis, którą JP. Januszewicz dobrowolnie złożył, poczytana iest za ważnioną.

3. Co do trzéciego: Szkoła Główna odpowiadaiąc na żądania Jchmciów Vice-Professorów, uchwaliła co następuie. Naprzód: Postanowiła pisać do Prześw. Kommissyi Edukacyi Narodowéy, i upraszać Téy o przysłanie Patentów Professsorskich dla JP. Józefa Januszewicza Lektora Prawa Kraiowego; JP. Franciszka Scheidta Lektora Chimii, Historyi Naturalnéy i Botaniki; JP. Kantego Krusińskiego Lektora Matematyki początkowéy aktualnie daiących. Powtóre: Kiedy w tym roku żadna Katedra w Kollegium Moralném nie wakuie, przeto rekommendacyą dla JX. Józefa Muszyńskiego i JX. Sebastyana Czochrona do przyszłych wakansów w temże Kollegium wydarzyć się maiących Szkoła Główna zachowała, z oświadczeniem pisania za nimi Listu do Prześw. Kommissyi Edukacyi Narodowéy, i upraszania dla nich o Patenta Professsorskie. Potrzecie: Ponieważ wypada wprzód uczynić reprezentacyę Prześw. Kommissyi Edukacyinéy o ustanowieniu Katedry Literatury, więc do ustanowienia takowéy Katedry od Prześw. Kommissyi, Szkoła Główna JP. Marcina Piatkowskiego zostawuie.

4. Co do czwártego: JP. Sniadecki i JX. Bogdanowicz delegowani są od Szkoły Głównéy do rachunków i porządku Drukarni Akademickiéy.

5. Co do piątego: Do wysłuchania Rachunków JX. Kuratora z administracyi Kassy, Interessów Prawnych i Ekonomicznych Szkoły Głównéy od dnia 1ge Października 1788, do 1ge Października 1789. Roku, wzywa Szkoła Główna JX. Garyckiego i JP. Krusińskiego.

6. Co do szóstego: Do odebrania Rachunków Seminarii Academico-Diacesani, delegowani są od Szkoły Głównéy Jchmć JX. Kano-

Kanonicy Idatte i Szabel.

Co do siódmégo: Ułożénié Etatu pensyi na Szkołę Główną, poruczoné iest JX. Prokuratorowi, z obowiązkiém przeczytaniá go na przyszłém Posiedzéniu.

Co do ósmégo: Zléciła Szkoła Główná Osobóm rząd Kandydatów Stanu Akademickiégo trzymaiącym, náyrychleyszé wygotowanié Rapportu o tychże Kandydatach.

Co do dziewiątégo: Czytany był List do Prześw. Kom-
9. missyi Edukacyi Narodowéy z podziękowaniém za Ustawy, i z prośbą o przysłanié Paténtów Professorskich dlá JP. Januszewicza, JP. Scheidta, i JP. Krusińskiégo, któryto List z podpisami przesłać do Warszawy Szkoła Główná zaléciła.

X. Jozef Szabel. S.T.D. i P. iako Prezyduiący. mpp.

POSIEDZÉNIÉ

złożoné w Piątek Dnia 26. Miesiąca Lutégo.
do zaradzéniá i stanowiéniá w następuiących punktach.

Naprzód: Do zaradzéniá o Wizycie Szkół Narodowych.

Powtóré: Do doniesiéniá Szkole Głównéy o przedsięwziętych i uskutecznionych przez JX. Czochrona robotach w Kancellaryi Sekretarskiéy i w Archivum Szkoły Głównéy podczas Wakacyy.

Potrzécié: Do odebraniá Rapportu o Kandydatach od Osób rząd tychże Kandydatów trzymaiących, i oráz do zaradzéniá o przyymowaniu nowych ubiégaiących się do Stanu Akademickiégo.

Poczwárté: Do przełożéniá Imiéniém Jurysdykcyi Biskupiéy, że połączénié Prebéndy SS. Piotra i Pawła na Garbarach z Probostwém S. Szczepana tak iest potrzebné, iż Parafianóm S. Szczepana extra mœnia miészkaiącym, inaczéy dogodzić nié można, co do usług Duchownych w nocy, i w każdym przypádku zamknięciá Miasta.

Popiąté: Do wysłuchaniá żądaniá JX. Bogdanowicza proszącégo o wydanié sobie papiérów z Archivum Szkoły Głównéy do Beneficium Paięckiégo należących.

Działo się w przytomności Osób Radę Szkoły Głównéy Koronnéy składaiących, iak następuią: IchMć XX. i IchMć PP. Bonifacy Garycki, Andrzéy Trzciński, Józef Szabel, Krzysztof Idatte, Stanisław Minocki, Wincénty Smaczniński, Ján Sniadecki, Rafał Czerwiekowski, Wincénty Schaster, Waleryán Bog-

dan.

1790
Luty.

danowicz, Jacek Przybylski, Józef Muszyński, Sebastyan Czochron, Kanty Krusinski, Felix Radwański, Józef Bogucicki, Franciszek Scheidt, Marcin Fiałkowski, i Józef Januszewicz Sekretarz.

Po przeczytaniu i podpisaniu Konkluzyy ostatniégo Posiedzénia podług ustáw, Szkoła Główná uchwáliła, co następuie.

1. Co do piérwszégo: Nié mogąc Szkoła Główná, dlá zaległych swych interessów, z przyczyny zawieszonych przez cztéry przeszło miesiące Sessyy, wysłać z gróna swégo Osób na tak długi przeciąg czasu, iakiégo zwizytowanié wszystkich Szkół w Koronie potrzebuie, umyśliła na tén iedén ráz szczególnie rozdzielić wizytę Szkół pomiędzy sześć Osób, do czego wybiérá z pomiędzy siebie JX. Popławskiégo, JP. Sniadeckiégo, JX. Bogdanowicza, a z Rektorów Wydziałowych JchMć XX. Przyłuskiégo, Trefflera, tudzież Brzośniowskiégo Pro-Rektora. Odebranié Rapportów od przeszłych Wizytatorów; włożénié Instrukcyi dlá przyszłych; wyszczególniénié Szkół maiących się przez wyżéy wymiénioné Osoby wizytować; niemniéy rozdzielénié pensyy Wizytatorskich, zostawuie Szkoła Główná Delegacyi, do któréy nominuie JchMć XX. i JchMć PP. Sniadeckiégo, Bogdanowicza, Muszyńskiégo, Krusińskiégo i Januszewicza Sekretarza, któremu oráz zlécá, ażeby napisáł do JX. Popławskiégo z doniesiéniém o takowym iego Osoby wybiorze, tudziéż do JP. Lelewela względém medalów z Daru Náyiaś. Króla corocznie przesyłanych dlá uczniów z pilności w naukach i z dobroci w obyczaiach znakomitszych.

2. Co do drugiégo: JX. Czochron o robotach w Kancellaryi Sekretarskiéy i w Archivum Szkoły Głównéy czytáł następuiący Rapport.

Rapport

O robotach w Kancellaryi Sekretarskiéy i w Archivum Szkoły Głównéy, czytany na Sessyi dnia 20. Lutégo, 1790 Roku.

Doniosłém w przeszłym, winiénem doniéść w tym roku Szkole Głównéy, iakié podczas wakacyy przedsięwziąłém i uskuteczniłém roboty w Kancellaryi Sekretarskiéy i w Archivum Szkoły Głównéy.

Naprzód: Zebrané są i wpisané w Xięgę célnieyszé epoki do historyi Szkoły Głównéy należącé, od roku 1788, do roku 1789, co iest ciągiém historyi od reformy Akademii.

Powtó-

1790.
Luty.

Powtóré: Ułożoné są i oprawné w Xięgę Memoryały od różnych Osób do Szkoły Głównéy podané, zacząwszy od roku 1781, do roku 1788; w Któréy Xiędze iest na początku porządkiém lát summaryusz wszystkich memoryałów.

Potrzécié: Zebrané są i oprawné w Xięgę Listy od różnych Osób do Sekretarza Szkoły Głównéy pisané, od roku 1784, do roku 1788, z przyłączéniém Rejestru alfabetycznégo tych Osób, których Listy w téy Xiędze znáyduią się.

Poczwárté: Ułożoné są i osobno oprawné 1º Wizyty Jéneralné z roku 1787. 2º Wizyty Jéneralné z roku 1788. 3º Wizyty Prowincyonalné Rektorów Wydziałowych. 4º Rapporta Szkół Narodowych.

Popiąté: Zebrané są i ułożoné w Xięgę różné Rysunki Uczniów ze Szkół narodowych do Szkoły Głównéy przesłané.

Poszósté: Ułożoné są i oprawné w Xięgę Rapporta o Szkołach Parafiialnych z roku 1788.

Posiódmé: Spisany iest Rejestr dokładny 171. dáwnych Xiąg pisanych w Archivum Szkoły Głównéy leżących i przeyzrzanych: z których 49 należą do funduszu Borkán czyli iáłmużn dlá ubogich Studéntów, od imiéniá Fundatora nazwiska maiących; w 3ch zawiéraią się Konkluzye Universitatis od roku 1407, do roku 1780; Xiąg należących do Kollegium większégo iest 20; do Kollegium Jurydycznégo 8; do Kollegium mnieyszégo 9; do Kapituły Sº Floryana 20; do Szkół Nowodworskich 7; do Drukarni Akademickiéy 4; do Koloniy Akademickich, Nowomieyskiéy, Widáwskiéy i Tarnowskiéy 5; do Bursy Jagiellońskiéy 2; do Bursy Staringelskiéy 3; do Bursy Filozofów 2; do Bursy Smiészkowskiéy 3. Rachunki z Dóbr Akademickich są w Xięgach 9; Inwéntarze tychże Dóbr w 3; Akta Rektorskié od roku 1536 do roku 1781, są w Xięgach 6; Rachunki Prokuratoryi w 4. Nadto iest Xiąg 14, w których się znáyduią Rachunki ex Cæco Universitatis, Bulle, Przywileie, Zapisy, Erekcye, Donationes Jurispatronatus, Statuta, i t. d.

Wszystkié té Xięgi maią na wiérzchu przylepioné Kartki, z wyrażéniém co która zawiéra w sobie.

Poósmé: Przybyło w tym roku do Kancellaryi Sekretarza nowych Protokołów in Summa 10.

M. Seb. Czochron O. P. D.
Sekr. Szk. Głł.

Szkoła
a

1790.
Luty.

Szkoła Główna za przedsięwzięte i dokonane roboty tak w Kancellaryi Sekretarskiey, iako i w Archivum swoiém, powinną JX. Czochronowi zapisuie wdzięczność.

3. Co do trzéciégo: Departamént rząd Kandydatów trzymaiący, czytał o tychże Kandydatach następuiący Rapport.

Do Szkoły Głównéy Koronnéy!

Wezwani przez Rezolucyą Prześw. Kommissyi Edukacyi Narodowéy w r. z 1787, na 1788 wydaną do sprawowania Rejéncyi Kandydatów Stanu akademickiégo, pod prezydéncyą J.W. Rektora, gdy w roku trzécim urzędowania odebraliśmy wyraźné zalécénié Szkoły Głównéy, do Praw swoich szczęśliwie powróconéy, ażebyśmy rapportowali o stanie aktualnych Kandydatów, mamy honor złożyć następuiącą sprawę:

Aktualnych Kandydatów pensyonowanych przy Szkole Głł. iest 9:

Trzéy Kandydaci trzécioletni, którzy po złożéniu obydwóch submissyy, rok drugi odprawuią popisy publiczné, są:

Bartłomiéy Szulecki. } Oba maiący zaléty z statecznéy applikacyi do nauk, z usilnégo dopełniania obowiązków, i z dobrych obyczaiów.
Wincénty Szczepański. }

Kanty Jaskulski. — Oskarżany w roku przeszłym o niektóré nieprzyzwoitości, dla czego był od pénsyi zawieszony, i dotąd pensyi z drugiégo półrocza na siebie wypadaiącéy nie odebrał; lecz w roku teraźnieyszym przez oczéwistą poprawę wárt iest względu, ileże zdatności i applikacyi do nauk, przez cały czas swoiéy Kandydacyi dawał dowody.

Sześciu Kandydatów drugoletnich, którzy dopraszaią się Szkoły Głównéy o przypuszczénié ich do Examinu in ordine do złożénia powtórnéy submissyi, a z których u nadziei otrzymania, iedni iuż odprawili Popisy moralné, drudzy na przyięté gotuią się, wszyscy zaś materyy na Popisy fizyczné oczekuią, są:

Łukasz Gorkowski. }
Gabryel Karpiński. } Pierwsi piąciu obyczaiów nienagannych i applikacyi do nauk usilnéy, z początkiém szkolnégo roku popisy na siebie przyięli.
Bartłomiéy Kossakowski. }
Ignacy Lisiecki. }
Karól Tylmán. }

Bazyli Korzéniewicz. — Tén zalécony iuż dáwniéy z pilności w nau-

1790.
Luty.

w naukach i zwyczaiów, złożył był pierwszą submissyą, i przez rok szkolny z 1787, na 1788. z pensyą pierwszoletniego brát Instrukcyą przy Szkole Głównéy. Gdy przy końcu tegoż się tymże roku przymuszony był przez śmierć Oyca oddalić się do swoich, w wątpliwości, czy miał powrócić, czy też wyswobodziwszy się podług swojéy Religii obrządku, między swoimi zostać, obowiązał się wrócić pensyą, gdyby sám nie miał powrócić do Krakowa, lub wrócić do Kandydacyi Nauczycielskiéy, gdyby go promocyą w greckiém Duchowieństwie chybiła. Gdy tey nie otrzymał w rzędzie zamieszkłych przeszłorocznych w jego stronach, zieżdżał do Warszawy na początku teraźnieyszego roku szkolnego, ofiarując swóy powrót do stanu akademickiego. X. W. Rektór dostał go do Rejencyi. On wziąwszy tu na siebie obowiązek produkowaniá świadectwa dobrych obyczaiów przez czas oddaleniá się swego z Krakowa, ułatwił domowe interessa, i przy końcu Stycznia ziechał do Krakowa do kontynuowaniá Instrukcyi Kandydatskiéy przy Szkole Głównéy, prosząc o przypuszczénié go do Examinu i powtórnéy submissyi.

Oprócz Kandydatów pensyonowanych, iest dwóch Kandydatów niepensyonowanych, i iuż drugi rok dobrowolnych.

Franciszek Borówka. } Oba dobrych obyczaiów i wspólnie z pen-
Andrzéy Kosmeli. } syonowanymi powinności odbywaiący.

Z Kandydatów Zakonników dwáy tylko zostali się przy Szkole Głównéy z dawnieyszych:

X. Erázm Stachowski Cysters. } Oba trzécioletni.
i X. Gloryán Kudrewicz Bazyliián. }

Na początku teraźnieyszego szkolnego roku, przystani są od niektórych Zgromadzeń Zakonnych na Kandydatów następuiący:

X. Franciszek Caderer. } Od Zgromadzeniá XX. Kómznonistów z Kielc.
i X. Józef Czechowicz. }
X. Hilary Przybylski. } Od Zgromadzeniá XX. Kanoników
i X. Joachim Figlewicz. } Grobu Chrystusowégo.
X. Kawery Gumbricht. — Od Zgromadzeniá XX. Cystersów.
X. Hippolit Parnicki. } Od Zgromadzeniá XX. Bazyliianów.
i X. Teodozy Olszański. }

Z aspirantów świeckich do Kandydacyi akademickiéy prezentował się w Październiku Maciéy Ściborski uczeń Szkół Kamieniec-kich, i świadectwa swych nauk i obyczaiów Rejencyi oddał, w oczekiwaniu Examinu do złożeniá pierwszéy submissyi.

Tylé

1790.
Luty.

Tylé nám przystało zainformować Szkołę Główną o liczbie i zasłudze Kandydatów Stanu Akademickiégo aktualnych. Co się zaś tycze prác Rejéncyi saméy, té zostawuiémy do przełożéniá Rapportém Delegacyi, którą Szkoła Główná do wysłuchaniá półtrzécioletnich Rachunków Kassy Kandydatskiéy, tudzież do odebraniá wszelkich papiérów rządu Kandydatów tyczących się wyznaczyć raczy. O co gdy dopraszámy się, razém urząd Rejéntów nad Kandydatami do wolnégo szafunku Szkoły Głównéy iednomyślnie i náychętniéy składámy. — M. Christophorus Idatte S. T. Dr Scholae Principis Regni Pro-Cancell's mpp. — X. Trzciński Kan. Koad. Krak. Prfr Fizyki, tegoż Kollegium Prezes mpp. — Jacek Przybylski Bibliotekarz Szkoły Gł. mpp. — X. Franciszek Koléndowicz mpp.

Konkluzyá. Ponieważ Departamént rząd Kandydatów Stanu Akademickiégo trzymaiący, dopraszá się w Rapporcie swym o wy-
3. znaczénié Delegacyi, któráby odebrała od niego półtrzécioletnie Rachunki Kassy Kandydatskiéy, tudzież wszelkié papiery rządu Kandydatów Stanu Akadémickiégo tyczącé się, przeto Szkoła Główná przychylaiąc się do takowégo Departaméntu żądaniá, wezwała do tego JP. Radwańskiégo i JX. Bogdanowicza. Co zaś do zaradzéniá o przyymowaniu nowych Kandydatów do Stanu Akademickiégo ubiégaiących się, zléciła Szkoła Główná Professorom Propozycye na Popisy Kandydatckié wydaiącym, aby ci naradziwszy się między sobą o czasie złożéniá Examinu, przypuścili do takowégo Examinu, tak tych Kandydatów którzy iuż piérusza złożyli submissyą, iako też i tych którzy ubiégać się zechcą do Stanu Akadémickiégo, i o tém w czasie Szkole Głównéy donieśli.

Co do czwártégo: Gdy Parafiianie Kościoła S. Szczépana,
4. w znacznéy liczbie extra mania Krakowa na przedmieściach i wsiach miészkaiący, Jurysdykcyi Duchownéy przełożyli Kónieczną potrzebę, aby extra mania przy Kościele SS. Piotra i Pawła Apostołów na Garbarach, gdzie dzisiáy iuż iest cméntarz dlá całéy fary S. Szczepana, chowany był stalé iedén lub dwóch Kapłanów, ad curam animarum Parafiianów extra mania miészkaiących, którym w nocy w czasie zamkniętégo Miasta, i w każdym przypádku zamknięciá, Kapłani S. Szczépana usług Duchownych czynić nié mogą; i gdy z tych powodów Jurysdykcyá Duchowná Szkole Głównéy Koronnéy Akadémii Krakowskiéy przełożyła potrzebę, aby Prebénda

a

1790.
Luty.

benda SS. Piotra i Pawła wiecznym związkiém przyłączoną została do Probostwa S. Szczépana; Końcém, żeby przez srzodkuiącé połączénié tych Beneficyów dotąd distinctim chodzących, mogła Jurysdykcyá Biskupia taką uczynić wieczną Ordynacyą, któráby przez chowanié Kapłana iednégo przy Kościele SS. Piotra i Pawła iako filialnym, potrzebóm Duchownym fary S. Szczépána extra mania będącéy zupełnie dogodziła. Przeto Szkoła Główná iako Kollatorka tak Probostwa S. Szczépana, iako też i Prebéndy SS. Piotra i Pawła, oráz pozostałych Probostwa S. Jakóba na Kazimiérzu przedmieściu Krakowskiém, Jurispatronatus Universitatis Cracoviensis, dochodów, zezwálá; pod tym warunkiém, aby tak połączoné Probostwo S. Szczépana z Prebéndą SS. Piotra i Pawła, oráz z pozostałémi Probostwa S. Jakóba dochodami; do Prefektury Seminarii Diaecesani-Academici inkorporowané było; i wspómnioné Seminarium na wieczné czasy pod rządém Szkoły Głównéy Koronnéy Akadémii Krakowskiéy zostawało.

5. Co do piątégo: Szkoła Główná przychylaiąc się do żądania JX. Bogdanowicza, zezwoliła na wydanié z Archivum swoiégo, za poprzedzaiącym iednak rewersém papiérów do Beneficium Paięckiégo należących. Archivum

X Bonifacy Garycki S.J. i O.P. Doktor Prawa Rzymskiego Professor prezyduiący mpp

POSIEDZENIÉ

Złożoné w Sobotę, Dnia 6 Marca — Marzec.

Do zaradzénia i stanowienia w następuiących punktach

Naprzod. Do czytania Noty JX. Antoniego Muszyńskiego Prefekta Bursy Chirurgów, proszącego 1mo O uwolnienié siebie od tego Urzędu. 2do O konferowanié sobie wakuiącéy Seniorji Bursy Jurisperitorum 3tio O wyznaczenie Kalkulatorów do odebrania Rachunków z Percepty i Expensy na Chirurgów

Powtóre Do czytania noty Nauczycielów Szkół Krakowskich, proszących Szkoły Głównéy o uwiadomienié iak się maią względem dalszego zawiadywania Ogrodem Łobzowskim regulować, tudzież do przeyrzenia podanych przez tychże Nauczycieli rachunków

1790
Marzec.

ków z percepty i expensy tak na ogrod Łobzowski iako i na inné potrzeby Szkolné.

Potrzecie Do odebrania Rapportu od Delegowanych o rachunkach Drukarni z roku ośmdziesiąt siódmego na ośmdziesiąt ósmy.

Poczwarte Do obrania Prefekta Kandydatów Stanu Akademickiego.

Popiąte Do czytania Noty Kommissyi Cywilno Woyskowey żądaiącey pozwolenia na niciaki czas Kollegium S. Barbary na Lazaret Regimentowy.

Poszoste Do przełożenia żądania teyże Kommissyi, aby Uniwersały od niéy wydawané mogły bydź w Drukarni Szkoły Głównéy darmo drukowané.

Posiódme Do wyznaczenia Osób, do wysłuchania Rachunków Prokuratora Szpitala S. Łazarza.

Poósme Do wysłania ktorego z Kandydatów na Fizykę w Szkołach Łęczyckich walucyą po oddaleniu się P. Kubickiego bez wiedzy Szkóły Głownéy.

Podziewiąte Do przełożenia żądania Jmć X. Jakukiewicza Rektora wydziału Mazowieckiego które wyraził w Liście do przeszłego Wizytatora pisanym względem przyięcia Osoby na pierwszą Klassę Szkół Warszawskich

Podziesiąté Do wysłuchania prośby Jmć PP. Kłossowicza Professora Matematyki w Szkołach Lubelskich, Smukrowicza Professora Matematyki w Szkołach Winnickich i X Truszyńskiego Professora Pierwszéy Klassy w Szkołach Łuckich, żądaiących Urzędownego Swiadectwa o zdatności swéy w Jeometryi Praktyczney.

Poiedenasté. Do wysłuchania Rapportu od Delegowanych do J. W. Jmć X. Wodzickiego względem Dziesięcin z Dziewięciół i Miechowiczki. Rezo: na punkt ten masz w Protokóle Ekonomicznym na kar: 260

Działo się w przytomności Osob Radę Szkoły Głownéy składaiących Jmć XX. Jmć PP. Bonifacego Garyckiego, Jędrzeia Trzcińskiego, Krzysztofa Jdatte, Jozefa Szabla, Wincentego Smaczninskiego, Jana Sniadeckiego, Rafała Czerwiekowskiego, Felixa Radwanskiego, Wincentego Szastera, Waleryana Bogdanowicza, Franciszka

szlia Scheydta, Jacka Przybylskiego, Józefa Muszyńskiego Jana Krusinskiego, Sebastyana Cychrona, Marcina Fiałkowskiego i Jozefa Januszewicza Sekretarza

Tali zgromadzona Szkoła Główná, po przeczytaniu i podpisaniu konkluzyy ostatniego posiedzenia podług ustaw, uchwaliła co następuie:

1. Co do pierwszego. Po przeczytaniu noty JWE X. Muszyńskiego Prefekta Bursy Chirurgów proszącego 1mo o uwolnienie siebie od tego urzędu. 2do o konferowanie sobie walniącey Seniiorzi w Bursy Jurisperitorum. 3tio o wyznaczenie Kalkulatorów do odebrania rachunków z Percepty i Expensy na Chirurgów, Szkoła Główná odwoływszy do dalszego czasu tak uwolnienie JWE X. Muszyńskiego od Prefektury iako iobranie Seniiora Bursy Jurisperitorum przychyla się do trzeciego w nocie wyrażonego żądania i wyznacza za Kalkulatorów JWE X. Garyduego Prezesa Collegium Moralnego i JWE P. Scheydta Profesora Chimii i Botaniki

2. Co do drugiego Zweryfikowanie podanych przez Nauczycieli Szkół Krakowskich rachunków z Percepty i Expensy tak na Ogrod Łobzowski iako i na inne potrzeby Szkolne, zostawuie Szkoła Główná przyszłemu tychże Szkół Wizytatorowi niemniey uwiadomienie o dalszym ogrodem Łobzowskim zawiadywaniu o którém w nocie swéy Zgromadzenie doprasza się.

3. Co do trzeciego Odebranie Rapportu od Delegowanych o rachunkach Drukarni z roku osmdziesiąt siódmego na osmdziesiąt ósmy odbiiała Szkoła Główna do tey sessyi na którey zdawany będzie Rapport o Rachunkach tyże Drukarni z roku osmdziesiąt ósmego na ośmdziesiąty dziewiąty

4. Co do czwartego JWE X. Bogdanowicz Profesor Prawa Kanonicznego obranym został większością głosów Prefektem Kandydatów Stanu Akademickiego, a lubo tenże JWE X. Bogdanowicz Rząd Kandydatów natychmiast obiąć powinien, Pensyą iednak do Urzędu tego przywiązaną ad Imam Aprilis roku bieżącego JWE X. Kołendowiczowi przeszłemu Kandydatów Stanu Akademickiego Prefektowi Szkoła Główna zabezpiecza

5. Co do piątego i szóstego razem. Szkoła Główna Koronna

1790

Marzec

na Akademiia Krakowska przeczytawszy propozycyią Prze-
swiętney Kommissyi Cywilno-Woyskowey Woiewodztwa
Krakowskiego Powiatów Krakowskiego i Proszowskiego
o pozwolenie domu pod Imieniem Collegium S. Barba-
ry znanego i do Szkoły Głowney należącego, na umiesz-
czenie Chorych Zołnierzy Regimentu w Krakowie kon-
systuiącego, przy szczerey chęci dogodzenia zbawien-
nem Przeswiętney Kommissyi Cywilno-Woyskowey za-
miarom obowiązana będąc zaradzać potrzebom Nauk
i lekcyy Publicznych, wyznaczyła z Grona swego JX.
Bonifacego Garyckiego Prezesa Collegii Moralis, i JWPP.
Jana Sniadeckiego Matematyki i Astronomii Professora
aby ciż delegowani Imieniem Szkoły Głowney przełożyli
Przeswiętney Kommissyi Cywilno-Woyskowey, iak dom
S. Barbary iest nieuchronnie Akademii potrzebny dla
Lekcyy Anatomiczney i Chirurgiczney, aktualnie w Niem
dawanych, dla składów i ułożeń tak iuż poczynionych
iako innych w miarę rosszerzaiącey się Szkoły Chirurgi-
czney i Medyczney uczynić się maiących, na ktore dom ten
iest przeznaczony. Jeżeliby iednak Prześwietna Kommissyia Cy-
wilno-Woyskowa zaradzaiąc nagle potrzebney wygodzie
dla schorzałych żołnierzy przestać chciała na dwoch salach
dotąd niezaprzątnionych, a niegdyś dla łożek chorych w tym
że domu służących, i na niektórych na dole wakuiących Stan-
cyiach Delegowani wzwyż wspomnieni są umocowani te-
raznieyszą konkluzyią do pozwolenia tychże Sal do dnia Ostat-
niego Sierpnia Roku bieżącego 1790 pod warunkami zape-
wniaiącemi wypróżnienie domu na dzień pierwszy Września,
bespieczeństwo od ognia, utrzymywanie potrzebnego ochędóztwa
całości Inwentarza, tudzież nieczynienia przeszkody żadney
daiącem się i dawać maiącem w tem Collegium lekcyom
publicznym, które to warunki przy pozwoleniu na czas wy-
żey wyrażony części domu tego od Delegowanych ułożone
i na pismie podane Prześwietna Kommissyia Cywilno-Woy-
skowa przez Rezolucyią swoią Szkole Głowney zabespieczyć
raczy.

Rozrządzenia Przeswiętney Kommissyi Cywilno-Woyskowey
publi-

publiczny kraiowy w Woiewodztwie porządek zamierzaiące, gdy zapewne wyciągać będą wydawania Uniwersałów do Powiatow Krakowskiego i Proszowskiego Rządowi Przeswiętney Kommissyi poruczonych, wielbiąc Szkoła Głowna tak zbawienny Rządu Kraiowego udział ofiaruie Przeswiętney Kommissyi drukowanie swym kosztem do dnia pierwszego Pazdziernika Roku bieżącego 1790 wszelkich Uniwersałów od Przeświętney Kommissyi do Woiewództwa rozsyłać się maiących rachuiąc na każdy Uniwersał Exemplarzy Sto Pięćdziesiąt, na które to druki raczy tylko Przeswiętna Kommissyia Cywilno-Woyskowa swoim kosztem dostarczać papieru.

7. Co do siodmego Do odebrania rachunków od Prokuratora Szpitala S. Łazarza wyznaczá Szkoła Głowná J.X. Bonifacego Garyckiego i J.P. Wincentego Schastera i oraz zleca J.X. Czochronowi ażeby papiery do tego Szpitala należące wzwyż wymienionym Delegowanym za poprzedzaiącym rewersem z Archivum wydał.

8. Co do osmego Delegacyia do odebrania Rapportów od przeszłych Wizytatorów Szkoł wyznaczoná zaradzi o wakuiącey Klassie w Szkołach Podwydziałowych Łęczyckich.

9. Co do dziewiątego. Na przełożone żądanie Imieniem JMć X. Jakubiewicza Rektora Wydziału Mazowieckiego względem użycia Xdza Tchorznickiego ex Communitate do uczenia Klassy Pierwszey w Szkołach Warszawskich odpowiadaiąc Szkoła Głowná ninieyszą Konkluzyią oświadczá iż niemoże zezwolić na użycie wyżey wspomnioney Osoby na Nauczyciela pierwszey Klassy a to z powodu że JMć P. Szopowicz Professor Matematyki w Szkołach Warszawskich po upłynionym czasie danego sobie od Kommissyi pozwolenia oddalenia się dla poratowania słabego wzroku powróci do swoiey destynacyi a tak JMć Pan Rycharski zastępuiący dzisiay mieysce Jego przy Klassie drugiey a JMć P. Sławinski przy Klassie pierwszey zostać będą powinni.

10. Co do dziesiątego. Na fundamencie danych zaswiadczeń przez Wizytatorów o odbytych Examinach i okazaney zdatności w Jeometryi Teoryczney i Praktyczney JJ. PP. Kłosowicza Professora Matematyki w Szkołach Lubelskich Smukrowicza Professora Matematyki w Szkołach Winnickich i X. Truszyńskiego Professora pierwszey Klassy w Szkołach Ludzkich pozwala Szkoła Głowna wydać z kancellaryi Rektorskiey

Urzędo

1790
Marzec.

Urzędowne świadectwa do otrzymania przywileiu na Jeometrów Przysięgłych wyrzy wspomnionem Osobom służyć maiące.

X Bonifacy Garnycki prezydujący

POSSEDENSE

Złożone Dnia 23 Marca

Do zawadzenia i stanowienia w następuiących punktach.

Naprzód Do czytania odpowiedzi X. Kommissyi Edukacyynéy na list do Izboty Głow: na dniu 20 Miesiąca Lutego pisany.

Powtóre Do czytania odpowiedzi Kommissyi Cywilno Woyskowéy na uczynioné reprezentacyie od Delegowanych Izboty Głównéy względem Collegium S. Barbary.

Potrzecie Ponieważ niektórych Woiewództw Kommissyie Cywilno Woyskowe w Ordynacyiach swoich względem Doktorów i Chirurgów stanowią, iż tym tylko praktykować pozwola, którzy zaświadczenie lub Patent o swéy Nauce i biegłości od Akademii Krakowskiéy pozyskaią, i ten Kommissyi oddaią, wypada przeto zawadzić o sposobie examinowania i świadectw wydawania, tak dla tych, którzy w Zagranicznych Akademiiach Doktorowani i patentowani zostali, iako też i dla Examinowanych i Doktorowanych w naszéy Akademii, dotąd zas niepatentowanych.

Poczwarte Do przeczytania punktu z Listu Sekretarza Kommissyi Edukacyynéy w którym donosi iż Kommissyia przystaie na wybranych od Izboty Głównéy Wizytatorów Izboty iednak Białoskié tak w Koronie iak w Litwie przez wybranych od siebie Wizytatorów wizytowané miéć chcé.

Popiąte Do czytania ułożonéy dla przyszłych Wizytatorow Instrukcyi i oraz pozwolenia Sekretarzowi Izboty Głównéy wydania takowéy Instrukcyi Wizytatorom przed odczytaniem Protokułu na następuiącéy Sessyi.

Poszveste Do stanowienia w niektórych materyiach Izbie tyczących się z Rapportów Wizytatorów przeszłych wynikaiących a do decyzyi Izboty Głównéy należących.

Posiódme Do odebrania Rapportu od Delegowanych do Recenzyi Kandydatów Stanu Akademickiego

Poósme Do wysłuchania prośby JW. Łuczyńskiego Ex Profesora Izbie Akademickich Otyckich i Zalecen które mu Wizyty Jeneral-

ne

1790
Marzec.

né oddaią, koncem umieszczenia pomienioney Osoby między Kandydatami Pensyonowanymi i odebrania od niéy zwykłéy Submissyi.

Podziewiąte Do wysłuchania rapportu o Examinie Kandydatów, i oraz prezentowania tychże Szkole Głównéy koncem odebrania od iednych powtórnéy od drugich pierwszéy Submissyi.

Podziesiąte Do czytania noty X. Korzeniowicza.

Poiedenaste Do załatwienia okoliczności zachodzącéy w Interessie Szpitala S^o Łazarza z strony władzy Duchownéy.

Podwanaste Do odebrania Listów od JX Szabla do Szkoły Głownéy adressowanych.

Działo się w przytomności Osób Radę Szkoły Głównéy składaiących JJ.XX. i JJ.PP. Bonifacego Garyckiego Prezesa, Jędrzeia Trzcinskiego, Krzysztofa Idatta, Józefa Szabla, Stanisława Minockiego, Rafała Czerwiekowskiego, Wincentego Smacznińskiego, Józefa Bogucickiego, Antoniego Popławskiego, Jana Śniadeckiego, Feliksa Radwańskiego Waleryiana Bogdanowicza, Franciszka Scheydta, Jacka Przybylskiego Jana Krusińskiego Sebastyiana Czochrona, Marcina Fiiałkowskiego i Józefa Januszewicza Sekretarza.

Tak zgromadzona Szkoła Główna po przeczytaniu i podpisaniu Konkluzyy ostatniego posiedzenia podług Ustaw uchwaliła co następuie.

1. Co do pierwszego Czytał Sekretarz List P. Kommissyi Edukacyynéy w którym donosi Kommissyia iż odebrała od Szkoły Głównéy dogodné chęciom swoim uwiadomienié o sposobie w którym przyięte zostały świeżo poprawioné Ustawy, i że wstęp porozumienia się i iedności rokuié Kommissyi naylepszé i skuteczné użycié Obrad Szkoły Głównéy, zapewnia oraz JJPP Januszewicza i Scheydta że Patenta im służące do Katedr w których pracuią zaraz na początku roku przyszłego Szkolnego nie zawodnie odbiorą, a lubo Rezolucyią swoią względem utrzymania Katedry Matematyki Elementarnéy na potém zawiesza Kommissyia do zaczęcia roku przyszłego Szkolnego, wszelako zdatność i zasługi zaświadczoné od Szkoły Głównéy pilnie pracuiącego JP. Krusińskiego, służyć będą w dalszym układzie do zabespieczenia mu przyzwoitego przy Szkole Głównéy umieszczenia. List wzmiankowany znayduie się w Protokole Korrespondencyi na karcie 149.

2. Co do drugiégo Na reprezentacyie przez Delegowanych Imieniem Szkoły Głównéy Kommissyi Cywilno Woyskowéy względem Colle-
gium

1790

Marzec

gium S. Barbary uczynione czytana była teyże Kommissyi Cywilno Woyskowey następuiąca odpowiedz: = Kommissyia Cywilno Woyskowa Woiewództwa Krakowskiego Powiatów Krakowskiego i Proszowskiego = Po dopełnioney Lustracyi Lazaretu Regimentu konsystuiącego i uznaney niektórych Reparacyy potrzebie ku wygodzie i utrzymywaniu chorych, Kommissyia Porządkowa z Szlachetnym Magistratem Miasta tuteyszego trudność tę dla Regimentu załatwiła, o czem zawiadomić ma obowiązek Główną Szkołę Koronną Przeswietney Akademii Krakowskiey, iż Domu pod Imieniem Collegium S. Barbary iuż nie potrzebuie i zatrudniać go dla nayużyteczniéyszych Chirurgicznych lub Medycznych Głowney Szkoły Koronney niechce zamiarów — Ofiarę dla publiczney usługi drukowania wszelkich Uniwersałów do dnia 1go Pazdziernika Kommissyia z powinną przyymuie wdzięcznością — Dan na Sessyi w Krakowie dnia 10go Mca Marca 1790 Roku = Alexander Letowski Stol. Krak: Prezyduiący mpp

3. Co do trzeciego Ponieważ niektórych Woiewodztw Kommissyie Cywilno Woyskowe w ordynacyiach swoich względem Doktorów i Chirurgów stanowią iż tym tylko praktykować pozwolą, którzy zaświadczenie lub Patent o swey Nauce i biegłości od Akademii Kraiowey pozyskaią i ten Kommissyi okażą zaradzaiąc zatem Szkoła Głowna przypadkom takowym gdzieby Doktorowie Medycyny za granicą Doktorowani i Patentowani chcieli otrzymać zaświadczenia o swey zdatności od Szkoły Głowney zleca Collegio Medico aby to z osobami żądaiącemi takowego zaświadczenia postępuiąc sobie stosownie do swych Ustaw w miarę każdego zdatności wydawało ~~będzie~~ świadectwa z ktorychto szczególnych świadectw od każdego Professora Medycyny podpisanych ogólne zaswiadczenia Imieniem Szkoły Głowney z Kancellaryi Jey z podpisem Prezyduiącego na Sessyiach Szkoły Głowney i Sekretarza wydawane będą. Co się zaś tycze Osób examinowanych licencyiowanych i Doktorowanych w tuteyszey Akademii tym Szkoła Głowna z podpisem Prezyduiącego na Sessyiach swych i Sekretarza pozwala wydać Patenta lub zaświadczenia.

4. Co do czwartego Po przeczytaniu punktu z Listu Sekretarza Komm. Edukacyyney, w którym donosi iż Kommissyia przystaie na wybranych od Szkoły Głowney Wizytatorów, Szkoły iednak Piiarskie tak w Koronie iako w Litwie przez wybrane od siebie Osoby wizytowane mieć chce. Zgodziła się Szkoła Głowna iednomyślnie aby Wizytą pozostałych Szkoł Zakonnych i Akademickich rozdzielona była pomiędzy JJXX Przyłuskiego i Freflera

flera, prócz Szkoł Krakowskich Pińczowskich i Kieleckich Sandomierskich i Lubelskich, a co się tycze Pensyi Wizytatorskiéy te na nowo Delegacyiá rozdzieli w miarę liczby i odległości Szkoł przez wyżéy wspomnioné osoby wizytować się maiących.

5. Co do piątego Czytał Sekretarz Instrukcyie dla przyszłych Wizytatorów Szkół od Delegacyi ułożoné następuiącé.

Rapport

Delegowanych o urządzeniu przyszłéy Wizyty Szkół tudzież ułożonych Instrukcyiach.

Delegowani od Szkoły Głównéy na Sessyi 26 Miesiąca Lutego dopełniliśmy włożonych na nas przez Konkluzyią obowiązków. A naprzod podzieliliśmy Szkoły Koronné pomiędzy nominowané Osoby na Wizytatorów. Z takowego podziału dostały się Szkoły JX. Przyłuskiemu Rektorowi Wielko-Polskiemu Poznańskié, Wschowskié, Kaliskié Rawskié Łowickié Warszawskié Górskié, Pułtuskié, Płockié, Radzieiowskié i Trzemeszyńskié. JX Trefflerowi Rektorowi Mało-Polskiemu Chełmskié, Włodzimierskié Łuckié, Ołyckié Międzyrzeckié, Szczucińskié, Łomżyńskié, Drohiczyńskié, Węgrowskié Łukowskié JX Brzośniowskiemu Pro-Rektorowi Łuckiemu Krzemienieckié Kamienieckié, Barskié, Szarogrodzkié, Winnickié, Humańskié, Kaniowskié, Owruckié, Żytomierskié Lubarskié, Ostrógskié. JX Bogdanowiczowi Professorowi Prawa Kanonicznego Wieluńskié, Łęczyckié, Piotrkowskié, Radomskié, Sandomierskié i Lubelskié. JP. Śniadeckiemu Professorowi Matematyki Wyższey Krakowskié Pińczowskié i Kieleckié. Co się tycze Pensyi Wizytatorskiéy maiąc wzgląd na odległość Szkół przez wyżéy wspomnioné Osoby wizytować się maiących całą Pensyią Wizytatorską w Summie 7000 Złp: z Kassy Kommissyi opłacaną rozdzieliliśmy pomiędzy Wizytatorów nie z Grona Szkoły Głównéy wybranych, z takowego podziału dostanié się JX Przyłuskiemu 2200. JX Trefflerowi 2400. JX Brzośniowskiemu 2400. Tysiąc zaś Złp: z Kassy Akademii corocznie Wizytatorom oddawany pomiędzy JX Bogdanowicza i JP. Śniadeckiego w proporcyi odległości Szkół pod Ich Wizytę podpadaiących má bydź rozdzielony. Wysłuchaliśmy potem doniesienia JX Muszyńskiego Wizytatora przeszłego Szkoł w Prowincyi Mało-Polskiéy iako ten zwizytowawszy Szkoły Krakowskié, Sandomierskié i Lubelskié dla powszechnéy trwogi wszczętych rozruchów na Wołyniu i Ukrainie daléy iachać niemogąc, przymuszony był podług rozrządzenia Ustaw Roz: IV Nro 8vo subdelegować Rektorów, Pro Rektorów i Prefektów, którzyby Urząd Jego zastąpili

Wyszcze

1790

Marzec

Wyszczególnienie Subdelegowanych przez JX Muszynskiego Wizytatorów.

5. JX Wrzeszcz Rektor Wydziału Ukraińskiego wizytował Szkoł pięć Krzemienieckie, Winnickie, Kamienieckie, Szarogrodzkie, Barskie.

JX Freffler Rektor Wydziału Małopolskiego wizytował Szkoły Chełmskie.

JX Świebocki Rektor Wydziału Wołyńskiego wizytował Szkoły Międzyrzeckie i Ostrogskie.

JX Odyniec Pro-Rektor Żytomierski wizytował Szkoły Żytomierskie, Lubarskie i Kaniowskie.

JX Brzośniowski Pro-Rektor Łucki, wizytował Szkoły Łuckie, Ołyckie i Włodzimierskie.

JX Soboleski Emeryt wizytował Szkoły Owruckie.

JP. Kubeszowski teraznieyszy Pro-Rektor Sandomierski wizytował Szkoły Humańskie.

Każdemu zosobna Wizytatorowi Subdelegowanemu posłał JX Wizytator Instrukcyią tak do wspólnych wszystkim Szkołom okoliczności iako i do mieyscowych stosowną. W tey umieścił Rezolucyie Przeswie: Kommissyi i zalecenia Szkoły Główney. Zachodzące zaś po różnych Szkołach trudności przez ciągłą korrespondencyią ułatwiał.

Po wysłuchaniu takowego doniesienia czytaliśmy rapporta Wizytatorskie i z tych w Materyiach decyzyi Szkoły Główney potrzebuiących ułożyliśmy proiekta do Konkluzyy o których niżey, tudzież dla przyszłych Wizytatorów Instrukcyie tak ogólne iako i szczególne do każdego mieysca stosowne.

Instrukcyia ogólna.

1mo JX Wizytator starać się będzie wszystkie przepisy zawarte w Ustawach P. Kommissyi pod Rozdz: IV Wizyta Zgromadzeń Akademickich i Szkół Narodowych wykonać.

2do Dochodzić będzie czyli Ustawy P. Kommissyi są od Zgromadzeń Szkolnych w wszystkich punktach dopełniane, rostrząsnie przytem wszystkie zlecenia poprzedzaiącey Wizyty w księgach każdego Zgromadzenia zapisane, dochodząc czyli wszystkie takowe zlecenia wykonane były. W przypadku zaś spoznioney lub niedopełnioney exekucyi, wybadywać się będzie o przyczyny takowego opuszczenia, i te w rapporcie swoim do Szkoły Główney umieści.

3tio Gdziekolwiek JX Wizytator w trakcie teraźnieyszey Wizyty znaydzie Szkoły Publiczne otwarte niemaiące wyraźnego na to P. Kommissyi pozwolenia, naprzód te Szkoły zwizytuie, po Wizycie zaś oswiadczy Przełożonym tako-

takowych Szkół wolą P. Kommissyi; iż szacuiąc w Osobach poświęcaiących się Edukacyi Publiczney, chwalebną chęć służenia kraiowi, zostawuie onym wolność utrzymywania Szkółek Parafiialnych, w których pisania, czytania, rachunków i rozmiarów początki dawać mogą, niewdaiąc się bynaymniey w uczenie wyższych Nauk na Klassy podzielonych. Inaczey takowe Szkoły niepodług woli i przepisów P. Kommissyi utrzymuiące się z kończącym się rokiem Szkolnym zamknięte P. Kommissyia mieć chce. Doniesie oraz wolą P. Kommissyi wyrażoną w Rezolucyi pod dniem 25 Stycznia 1787 roku iż Szkoły Parafiialne wizytowane bydź powinny od Rektorów i Pro-Rektorów tych Szkół Publicznych w których się okolicy znayduią, który to obowiązek równie do Przełożonych Szkół Akademickich iako i do Przełożonych Szkół Zakonnych rosciąga się. A że prawem 1789 roku Kommissyie Cywilno Woyskowe ustanawiaiącem zlecony iest dozór temże Kommissyiom, aby Plebani obrządku Łacińskiego Szkółki Parafiialne zakładali będzie zatem obowiązkiem Wizytatora znoszenie się z Kommissyiami Cywilno Woyskowemi przekładaiąc onemże, aby urządzenia w takowych Szkółkach stosowne bydz mogły do przepisów Kommissyi Edukacyyney w Rozdziale 22 zawartych

4to Wizytator sprawy na mieyscu zdarzaiące się między Osobami uczącemi lub uczącemi się Rządcami i Officyalistami Zgromadzeń podług wydanego sobie od Juryzdykcyi Rektorskiey Instrumentu rozsądzi.

5to W zdarzaiących się przypadkach niesnasek i kłótni między Szkołami i Palestrą zaleci Wizytator Rządcom Szkół, aby nieodwłocznie o tych donosili. P. Kommissyi, która z Juryzdykcyiami przyzwoitemi o uspokoienie onychże zaradzać będzie.

6to Odbierze Wizytator od wszystkich Nauczycielów Szkół tak Akademickich iako Zakonnych pytania z całorocznego kursu nauk tych na które książki Elementarne niewyszły podług zlecenia Szkoły Główney na Dniu 28 Lutego 1786 Roku wyszłego i wszystkim Rektorom Wydziałowym ogłoszonego ku wiadomości Szkół w każdym wydziale znayduiących się. W doświadczaniu zaś Uczniów dochodzić będzie Wizytator czyli pytania i ogólny widok materyy w nich zawarty, były Uczniom w ciągu Nauk tłumaczone.

7mo Dochodzić będzie Wizytator pilnie w każdych Szkołach zdatności Nauczycielów, a ieżliby który pokazał się niezdatny i niedouczony, takowego zanotuie z wyrażeniem lat na Nauczycielstwie przepędzonych, podaniem proiektu o pożyteczniejszem takowey osoby użyciu, lub o Jey opatrzeniu dalszem. Z takowych Osób ułoży potem Wizytator Tabellę i tę przyrap-

porcie

1790

Marzec

porcie swoim Szkole Głowney przeszle.

8vo Zaleci Wizytator wszystkim Rektorom i Pro-Rektorom Szkół Akademickich ażeby w przypadku wakuiącey Klassy natychmiast do Szkoły Głowney o przysłanie Nauczyciela zgłosili się, ażeby sami Osób na Nauczycielstwo niewzywali i niewybierali chyba do tego czasu, poki ze słany od Szkoły Głowney Nauczyciel niezjedzie. Zgromadzeniom zaś Szkół Zakonnych doniesie wolą P. Kommissyi, ażeby Nauczyciele uznani przez Wizytatora za zdatnych niebyli z mieysc ruszani i odmieniani bez wiadomości Szkoły Głowney

9no Starać się będzie przekonywać Wizytator w każdem zgromadzeniu czyli wszystkie książki Elementarne dla Szkół dotąd wyszłe znayduią się i są przez Nauczycielów w każdych Szkołach tłumaczone.

10mo Doniesie Wizytator każdemu Zgromadzeniu wolą zwierzchności iż w czasie idących Nauk i Klass nietylko Nauczycielom ale Rektorom i ProRektorom od Zgromadzenia oddalać się niewolno, i gdyby kiedy któren z Nauczycielów pod iakimkolwiek bądź pozorem oddalił się od Zgromadzenia, tedy natychmiast Rektór lub ProRektór prócz wytrącenia pensyi ustawami nakazanego obowiązany będzie donieść o tém Szkole Głowney, i na wzaiem Rektór lub ProRektór nad czas Ustawami sobie pozwolony oddalaiący się, przez Zgromadzenie Szkole Głowney doniesionym bydź powinien.

11mo Dochodzić będzie ściśle Wizytator czyli czas otwarcia Szkół po Wakacyiach i Świętach Ustawami przepisany niespoźnia się w którém Zgromadzeniu, a gdyby gdzie takową nieprzyzwoitość znalazł, doniesie o tém w Rapporcie swoim Szkole Głowney.

12mo Gdyby które Zgromadzenie sam tylko Język Niemiecki w Szkołach maiące żądało zamiany Języka Francuzkiego za Niemiecki, takowego żądania Wizytator nieprzyymie stosownie do woli P. Kommissyi przez Rezolucyią 25 Stycznia 1787 Roku Szkole Głowney oświadczoney.

13tio Odbierze Wizytator rachunki od ProRektorów i Prefektów z ksiąg Elementarnych ułożone podług sposobu od Szkoły Głowney w roku 86 przepisanego. A że Ustawy na Stan Nauczycielski świeżo poprawione od P. Kommissyi niechcą mieć przy Szkołach Wydziałowych Prefektów, doniesie zatem Rektorom Wydziałowym iż ich odtąd będzie obowiązkiem trzymać rejestra książek Elementarnych i z takowych następnym Wizytatorom zdawać rachunki.

14to

14to Gdziekolwiek Wizytator zastanie Kassę Prowincyionalną funduszu Edukacyynego w reiestra percepty i expensy ściśle weyzrzy, remanenta ieżeli gdzie iakie będą przeliczy i dostrzegać będzie czyli Ustawy P. Kommissyi względem trzymania Kass pod dwoma kluczami zachowane doniesie, oraz wolą P. Kommissyi że od przyszłego Szkolnego Roku Kassy Prowincyionalne pod trzema kluczami odmiennemi trzymane bydź powinny, z których ieden przy Rektorze lub Pro Rektorze, a dwa drugie przy dwoch naystarszych w uczeniu Professorach znaydować się powinny. Summy zas wszelkie Funduszu Edukacyynego do Kass Prowincyionalnych wpływaiące Rektorowie lub ProRektorowie w przytomności dwoch naystarszych Professorów odbierać będą i z takowych odebranych, wraz z dwoma Professorami Possessorów zakwituią.

15to Wszystkie konwikty przy iakichkolwiek Szkołach założone zwizytuie Wizytator dochodząc z wszelką pilnością naprzód liczby Uczniów Funduszowych, których Imiona, nazwiska, wiek usilność i postępek w uczeniu się w rapporcie swoim do Szkoły Głowney wyrazi. Powtóre dochód roczny Funduszu ma sobie mieć podany, i czyli opatrowanie Konwiktorów iest w miarę takowego dochodu. Potrzecie dochodzić będzie pilnie Wizytator kto na wakuiący fundusz prezentuie i wybiera ucznia i czyli takowe Prawo prezentowania iest stosowne do woli Fundatorów, lub do rozrządzenia Prześwietney Kommissyi w Ustawach wyrażonego, tudzież czyli obowiązki na Konwiktorów włożone są w exekucyi. Ponieważ Osoby Konwiktami zawiaduiące reiestra wydatków czynionych na Uczniów Funduszowych winni są trzymać, i one przed Wizytatorami pokazywać, oraz do Kassy Jeneralney odsyłać. Wizytator dopomni się o exekucyią takowego przepisu, i nieprzyymie nigdzie tey exkuzy, że rachunki z percepty i expensy na Uczniów Funduszowych prosto do Kassy Jeneralney przesyłane bywaią.

16to Wizytator wniydzie w ścisłe rostrząsnienie rachunków sartorum tectorum, tudzież w reparacyią domów w mieyscach tych zwłaszcza gdzie osobne tym końcem Kommissyia wydała Assygnacyie, a reiestra rachunków takowych za złe lub dobrze usprawiedliwione własnym podpisem uznawszy, takowe rachunki do Kassy Jeneralney przesłać nakaże.

17o Kiedy Kommissyia świeżo poprawionemi Ustawami używanie Tog w czasie lekcyy przepisuie, zaleci Wizytator po wszystkich Szkołach Akademickich, ścisłą tey Ustawy exekucyią.

18vo Gdziekolwiek Wizytator uzna potrzebę odmiany i przeniesienia na insze mieysce Professora, lub gdyby się któren o uwolnienie od Nauczycielstwa

prosił

1790
Marzec

prosił, zaraz z mieysca doniesie o tém Sekretarzowi Szkoły Głowney z wyrażeniem powodów dla których takowa odmiana nastąpić powinna.

19mo Gdziekolwiek Wizytator znaydzie uczniów po zakończonym Nauk biegu w Szkołach z chęcią przyięcia Stanu Nauczycielskiego oświadczaiących się doniesie o tém z mieysca Sekretarzowi Szkoły Głowney, a gdy Zgromadzenie przy którém takowy Uczeń znayduie się o potrzebie przysłania Kandydata od Szkoły Głowney ostrzeżone będzie, wtedy Rektor lub ProRektor obradę z Osób Zgromadzenia złożywszy, wyznaczy trzech Examinatorów z liczby Nauczycielów samych lub Nauczycielów i Emerytów, którzyby żądaiącego wybadywaniem doświadczali znosząc i porównywaiąc dawne Nauczycielów i Rządców o iego zdatności, obyczaiach i postępku w Nauce świadectwa i rapporta. Po skończonym examinie Examinatorowie rapport i zdanie swoie o examinowanym na piśmie Zgromadzeniu na powtórney Sessyi złożą. Który z Examinowanych nieotrzyma dwoch Examinatorów zdania o większey nad mierność zdatności, ten oddalonym zostanie, który zaś na fundamencie Examinatorów zdania zostanie przyięty, iego wybór z rapportem Examinatorów w akta Zgromadzenia zapisany, ma bydź Extraktem przy doniesieniu przesłany do Szkoły Głowney.

20mo Wizytator umieści w rapporcie doniesienia o Osobach przychylnych Edukacyi z wyszczególnieniem onych, oraz z wyrażeniem Dobrodzieystwa ku pożytkowi Edukacyi służących. A w ciągu Wizyty tak sam przez siebie iako też przez Rządców Szkół wzywać będzie i zachęcać Obywatelów, aby na popisach publicznych i examinach znaydować się chcieli.

Instrukcyie szczególne.

Jmci X. Przyłuskiemu.

1mo Dopomni się JX Wizytator u JX Chudzickiego dozór Konwiktu Szołdrskiego i Lubrańskiego trzymaiącego o zdanie rachunków z Percepty i expensy na Uczniów w tychże konwiktach zostaiących a to do czasu ostatniego siebie zakwitowania.

2do Zachęci JX Wizytator Nauczycieli Zgromadzenia Wschowskiego aby o większe w Uczniach swoich z Nauk starali się korzyści.

3tio Dopomni się JX Wizytator aby Metr Języka Francuzkiego w Szkołach Warszawskich dwie godziny na dzień podług Ustaw Kommissyi lekcyią Języka dawał.

4to Zostawi Wizytator w Szkołach Trzemeszyńskich zalecenie aby Professorowie odrywani niebyli od Szkół do posług Kościelnych w czasie dla Nauk przepisanym.

5to

5to Zniesie się Wizytator z JX Przeorem Pułtuskim aby Professor Fizyki X Ozimkowski mógł bydź na przyszły rok Szkolny odmieniony a inszy na Jego mieysce zdatnieyszy do tego obiektu użyty Traktować niemniey będzie z Zwierzchnością JJXX Benedyktynów, aby ta przysłała do Krakowa Subiekta któreby wyćwiczywszy się w Naukach w Szkole Głowney Koronney dawanych użyte wczasie bydź mogły na zdatnych nauczycielów.

6to Oświadczy Wizytator podziękowanie Imieniem Szkoły Głowney Koronney JX Kreszkowskiemu Opatowi Lubińskiemu i JX Gołaszewskiemu Proboszczowi Wąwolnickiemu za czynione dla Nauk Dobra starania iuż to w zapewnieniu Nauczycielów pilnych o szczególnych swych względach, iuż w nakazaniu wyliczenia Summy z Kassy Zgromadzenia tysiąca stu pięćdziesiąt czterech Zł Pol. na opatrzenie Biblioteki Nauczycielów w potrzebne książki iuż nakoniec w oświadczaniu zachęcenia Prałatów swoich w czasie Jeneralney Kapituły aby raczyli dla publiczney przysługi nietylko Subiekta w Zgromadzeniach swoich zagrzewać do szczególney applikacyi, ale nawet potrzebnych do wzrostu nauk nieoszczędzać kosztów. Takowe podziękowanie w Księdze obrad Zgromadzenia zapisze Wizytator.

Imci X Trefflerowi.

1mo Zaleci Zgromadzeniu Węgrowskiemu aby się starali opatrzyć zdatnemi Professorami naukę Matematyki i Fizyki oraz traktować będzie z Zwierzchnością XX Kommunistów, aby stosownie do Submissyi po trzech Kandydatów przy Szkole Głowney Koronney na Naukach utrzymywali.

2do Zapisze JX Wizytator w Szkołach Łukowskich podziękowanie i wdzięczność JX Jzdebskiemu Proboszczowi Wilczewskiemu za ustanowiony fundusz dla dwoch Studentów i oraz o ilości zapisaney Summy na utrzymanie funduszu tudzież lokacyi oneyże Szkole Głowney doniesie.

Imci X Bogdanowiczowi.

1mo Weyzrzy ściśle Wizytator tak w dozór Konwiktu Łęczyckiego czyli iest stosownie do ustaw utrzymywany iako i w perceptę i expensę na Uczniów w tymże Konwikcie znayduiących się łożoną, ani przyymie exkuzy Prefekta tegoż Konwiktu iż się z takowego dochodu Kassie Jeneralney rachuie, chyba za pokazaniem wyraźney Rezolucyi Przeswiętney Kommissyi.

2do Dopomni się Wizytator u JJXX Trynitarzy w Lublinie, aby ci podług konwencyi z Przeswiętną Kommissyią zawartey fabrykę domu

1790

Marzec

Domu na Szkoły przeznaczonego nieodwłocznie kończyli.

Jmci P. Śniadeckiemu.

1mo Oświadczy JP. Wizytator JWW Margrabstwu Jmieniem Szkoły Głównéy Koronnéy podziękowanie i wdzięczność za udzielaną naukom pomoc iuż to w użyczaniu Professorom książek iuż to narzędzi Fizycznych i Matematycznych, niemniéy doniesie iż na żądanie Jch potrzeci raz czynione względem otaxowania Domu Akademickiego niemoże dadź żadnéy Szkoła Główna odpowiedzi z powodu niezakończonego dotąd interessu między XX Paulinami a JX Referendarzem Kołłątaiem Proboszczem Pińczowskim.

2do Traktować będzie JP. Wizytator z JX Augustowskim Archidyiakonem Kieleckim aby Zgromadzenie XX Kommunistów stosownie do Submissyi po trzech Kandydatów przy Szkole Głównéy Koronnéy na Naukach trzymało, końcem użycia onych na Nauczycielów w Szkołach Kraiowych. Oświadczy niemniéy temuż JX Archidyiakonowi podziękowanie Jmieniem Szkoły Głównéy Koronnéy za opatrzenie Szkół Kieleckich w narzędzia Jeometryczne Fizyczne tudzież w książki do Nauk potrzebne.

3tio Weyzrzy JP. Wizytator w Szkołach Krakowskich w rachunki z percepty i expensy tak na ogród Łobzowski iako i na inne potrzeby szkolne, niemniéy dalsze zawiadywanie tymże ogrodem urządzi.

4to Zapyta się JP. Wizytator P. Sołtykiewicza Professora Prawa czyli dotąd trwa w przedsięwzięciu oddalenia się od uczenia Szkół.

Jmci X. Brzośniowskiemu.

1mo Zaleci JX Wizytator aby w Szkołach Winnickich pieniądze na Sarta tecta przeznaczone na samę tylko reparacyią Collegium obracane były, a ponieważ JX Mateusz Więckowski wziętym iest na Nauczyciela 1 Klassy przeto za Kaznodzieystwo w tym roku ma mu bydź tylko wypłacone ZłPol: 600, na rok zaś przyszły Szkolny obowiązek Kaznodziei i Kapelana Zakonnik zastępować może z niewiększą nagrodą iak ZłPol: 500.

2do Dopomni się JX Wizytator w Szkołach Kaniowskich aby JX Opat zdał rachunki z lat trzech z Summy 3550 z Kassy Kommissyi na utrzymanie Zgromadzenia Szkół Kaniowskich wypłacanéy.

3tio Zaleci Wizytator w Szkołach Żytomierskich aby Rządca tychże Szkół zniósł się z Kommendantem Regimentu konsystuiącego w Żytomierzu względem Musztry Studentskiéy aby stąd żadne zatargi między Woyskowemi i Studentami niewszczynały się.

Konkluzyia Utożone od Delegowanych dla Przyszłych Wizytatorów Instrukcyi i na Sessyi odczytane Szkoła Główna przyiąwszy wydanie onych extraktem stosownie do zrobionego podziału Wizyty Szkół przez powyższą Konkluzyią przed odczytaniem Protokołu na następuiącey Sessyi Sekretarzowi swemu zaleca.

6. Co do szóstego. Na doniesienie Wizytatorów iż przy niektórych Szkołach Rządcy Konwiktów kosztem Kommissyi utrzymywanych, niezdawali rachunków przed Wizytatorami, exkuzuiąc się iż takowe rachunki prosto do Kassy Jeneralney przesyłane bywaią, Szkoła Główna zleca Sekretarzowi swemu napisać list do JP. Lelewela Kassyera Jeneralnego donosząc się czyli taka iest wola Kommissyi aby rachunki z percepty i expensy na Uczniów Funduszowych nie były Wizytatorom kommunikowane ale raczey prosto do Kassy Jeneralney przesyłane, przytym niemniey Kassie Jeneralney Sekretarz, iak dla wszelkiego bezpieczeństwa Kass Prowincyonalnych Funduszu Edukacyynego potrzebna rzecz byłoby, gdy teraz z mocy nowo poprawionych Ustaw Kassy Prowincyonalne pod trzema kluczami trzymane bydź powinny, z których ieden przy Rektorze lub Pro-Rektorze a dwa drugie przy dwóch naystarszych w uczeniu Profesorach znaydować się maią, aby Summy do tychże Kass od Possessorów wpływaiące w przytomności trzech Osób kluczce od Kass trzymaiących odbierane były i iż Possessorowie kwity z wypłatowych Summ z podpisem Rektora lub Pro-Rektora i dwóch naystarszych w uczeniu Profesorów otrzymywali.

Co do Siodmego. Delegacyia wyznaczona od Szkoły Głównéy do wysłuchania Departamentu Regencyi Kandydatów półtrzecioletnich rachunków z Kassy Kandydatskiéy, do odebrania wszelkich papierów i ksiąg Rządu Kandydatów tyczących się zdała przed Szkołą Główną następuiący rapport

7. Rapport Delegowanych do Regencyi Kandydatów.

Wyznaczeni od Szkoły Głównéy do wysłuchania półtrzecioletnich rachunków z Kassy Kandydatskiéy do odebrania wszelkich papierów i ksiąg rządu Kandydatów tyczących się, zdaią Szkole Gł: z dopełnionéy Delegacyi swoiéy następuiącą sprawę.

JP. Przybylski upoważniony Konkluzyią Departamentu Regencyi Kandydatów, zastępuiąc chorego JX Kalendowicza Prefekta pod ów czas Kandydatów, zatrudniał się przez czas rządu Departamentowego naybliższym dozorem Kassy Kandydatskiéy, utrzymywaniem wszelkich papierów

rów

1790

Marzec

rów i ksiąg tu wyszczególnionych, a Delegowanym oddanych. Złożył naprzód księgę Aktów Regencyi, w któréy zapisane są konkluzyie Departamentu, rapporta z czynności swoich do P. Kommissyi, układ Pensyi Kandydatów, Ich imiona i nazwiska, książki do Bibliioteki Kandydatskiéy z dawnieyszéy Regencyi i z Seminarium S. Piotra po części odebrané, rapporta JX Marciszewskiego co miesiąc oddawané. Rezolucyie P. Kommissyi w tenże Protokół wciągané, których oryginały przy JW. Rektorze zostaią, Konkluzyie Szkoły Gło: i t. d. Powtóre złożył księgę rachunków percepty i expensy. Potrzecie Katalog książek w Bibliiotece Kandydatskiéy znayduiących się. Poczwarte księgę w któréy zapisuią się biorący książki z téyże Bibliioteki. Popiąté księgę Sessyy Niedzielnych przez JX Marciszewskiego ProRektora z Kandydatami składanych: Naostatek Submissyie zaświadczenia i Metryki Kandydatów.

Tenże JW. Przybylski maiąc pod swoim dozorem Kassę Kandydatską, zupełnie się usprawiedliwił przed Delegowanymi z całey Percepty i Expensy mianych i łożonych na rzecz Kandydatów Stanu Akademickiego. . . .

	Złote	Grosze
Okazał naprzód w Remanencie z roku Tysiąc, Siedmset, osmdziesiątego szóstego na rok 1787.	249	23.
Powtóre weszło do Kassy z roku 1787 na rok 1788.	12000	-
In summa Percepty.	12,249	23.
Wydał w tymże roku Szkolnym na pensyie dla Kandydatów, Regensa, PodRegensa, Metrów Korrepetytorów, na Aptekę, Medyka Cyrulika, Spowiedników, na potrzeby Protokołów.	10,031	5
Zostało więc w Remanencie z tegóż roku.	2,218	18.
W drugim roku Szkolnym z 1788 na rok 1789 przybyło Percepty do powyższego Remanentu.	12,000	
In Summa.	14,218	18
Z téy Summy wydał na té samé potrzeby i na książki przez JX Kanonika Trzcińskiego sprowadzoné.	9,831	29.
Zostało się więc w Remanencie.	4,386	19.
W trzecim roku z 1789 na 1790 zapłaciwszy z tegoż Remanentu za lekarstwa Złł 181 gr 27 dla Kandydatów z roku 1788 na 1789 ad 1m Obris brane, tudzież Metrowi Francuzkiego i Niemieckiego Języków anticipative Złł 500 In Summa.	681	27.
Resztę Remanentu.	3704	22

złożył u Delegowanych. Delegowani zaś dzisieyszemu Prefektowi poruczyli do Dyspozycyi Szkoły Główney. Z tego Remanentu

tu wypada ieszcze zapłacić JX Kan: Trzcińskiemu za powtórny transport książek do Bibliioteki Kandydatskiey, tudzież Janowi Jaskulskiemu Kandydatowi trzecioletnemu Złł. 100 zaaresztowanych przez JW. Kasztelanową Biecką, gdyby ich na rzecz tegóż Jaskulskiego odstąpiła.

W Bibliiotece Kandydatskiey pod dozorem JP. Przybylskiego zostawaney znayduią się wszystkie książki w tey liczbie i gatunkach w jakich z Seminarium, z dawnieyszey Reiencyi i od JX Trzcińskiego dwoma transportami odebrał, chociaż dużo niedostaie podług katalogu znayduiącego się na Prokuratoryi.

Należy ieszcze Szkołę Główną uwiadomić, iako Departament Reiencyi Kandydatów na Sessyi swoiey pod dniem 3 Października roku 1788 utrzymuiąc JX Kolendowicza na Urzędzie Regensa z pensyią roczną Złł. 1000, pokiby do zupełnego nieprzyszedł zdrowia, drugi tysiąc Złotych podzielił na Osoby zastępuiące Regensa: to iest trzymaiącemu Protokół i Kassę JP. Przybylskiemu Złotych 500. dozieraiącemu Kandydatów i utrzymuiącemu Sessyy niedzielnych i wizyty JX Marciszewskiemu Prorektorowi Złł 500 wyznaczył. Kiedy zas Szkoła Główna zabespieczyła dla przeszłey Reiencyi Złł tysiąc z kończącego się półrocza, zdaie się Delegowanym, aby ten tysiąc Złotych stosownie do konkluzyi Departamentu wypłacony został: a na przyszłość iaką ma mieć pensyią JX Marciszewski z Kassy Kandydatskiey Szkoła Główna ustanowić raczy.

Z tego rapportu przez Delegowanych podanego Szkoła Główna przekonawszy się o dokładney administracyi Kassy i Bibliioteki Kandydatskiey przez JP. Przybylskiego w ciągu półtrzecia blisko roku troskliwie utrzymywaney onego konkluzyią swoią zakwituie, remanent powyższy Złł 3704 gr 22 przy dzisieyszym Prefekcie zostawi: tysiąc złotych z półroczney pensyi stosownie do Rezolucyi Departamentu urządzi; JX Marciszewskiemu dawniey do pomocy Prefekta przydanemu pensyi roczney Złł 300 z Kassy Kandydatskiey wyznaczy. = Felix Radwański od Szkoły Głł: Delegowany X Bogdanowicz Delegowany od Szkoły Głł

7. Konkluzyia. Z rapportu przez Delegowanych czytanego przekonawszy się Szkoła Główna o dokładney Administracyi Kassy i Bibliioteki Kandydatskiey przez JP Przybylskiego w ciągu półtrzecia blisko roku troskliwie utrzymywaney, onego konkluzyią ninieyszą kwituie. Remanent Złotych 3704 groszy 22 przy dzisieyszym Prefekcie zostawia. 1000 Złł: z półroczney pensyi stosownie do konkluzyi swoiey dnia 6 Marca zapadłey i Rezolucyi Departamentu urządza, to iest JX Kolendowiczowi Złł 500 wyznacza a drugie Złł 500 pomiędzy JW. Przybylskiego i X. Marciszewskiego w równey ilości rozdziela, na dal zaś JX Marciszewskiemu dawniey do pomocy Prefekta przydanemu pensyi roczney Złł 300 z Kassy Kandydatskiey wyznacza.

1790
Marzec

8. Co do ósmego Na fundamencie zaświadczeń Wizytatorow przeszłorocznych o zdatności W. Łuczyńskiego niegdyś Professora Szkół Ołyckich Szkoła Główna przypuszcza go do złożenia pierwszey submissyi z wyznaczeniem pensyi Złp 300 od początku teraznieyszego Szkolnego roku zaczynać się maiącey przez wzgląd zaś na łożone w Szkołach Ołyckich prace Zło: Pol: 100 gratyfikacyi na ten raz przydaie. a to z Remanentu Kandydatskiego.

9. Co do dziewiątego. Delegowani do examinowania Kandydatów tak tych którzy iuż pierwszą złożyli submissyią iako też i tych którzy do Stanu Nauczycielskiego ubiegali się następuiący przed Szkołą Główną zdali rapport.

Rapport o Examinie Kandydatów Stanu Akademickiego Roku 1790 Diebus Martii.

Delegowani do examinowania Kandydatów Stanu Akademickiego przystąpiliśmy do tego obowiązku z taką troskliwością, iakiey wyciągaią przyszli Szkół Nauczyciele. Tym kierowani początkiem pilną daliśmy baczność nietylko na postępek Kandydatów w Naukach ale oraz na sposób tłumaczenia się z nich i w uporządkowaniu Osób ścisłą zachowaliśmy sprawiedliwość. Podług tego wymiaru na 4 Klassy są podzieleni ubiegaiący się do drugiey Submissyi Kandydaci. Są iedni których chętnie i bez trudności do powtórney sadzimy bydź godnemi przypuszczenia do powtórney Submissyi. Tacy są JJPP. Borówka, Kossakowski i Tylman. Z tych pierwszy dobrowolny to iest pensyi Kandydatskiey dotąd niewyciągaiący uczyniwszy znaczny w naukach postępek, równie w naszey przez te ostatnie lata, iak przedtem w Akademii Wrocławskiey, nay pierwsze sobie między wszystkimi zasłużył mieysce. Inny iest JW. Kossakowski Kandydat pensyonowany który widoczne dawszy dowody pilności i stałości w Naukach na podobne sobie u nas zasłużył względy i drugie w porządku otrzymał mieysce. Nakoniec JW. Tylman Kandydat także pensyionowany, którego chociaż dla większości kresek dobrych i dla szczęśliwey do Nauk zdolności przypuszczamy do submissyi, iest iednak obowiązany popisać się w czasie z zaświadczeniami o pilności w Naukach, których Stan Kandydata wyciąga. Na ten koniec postanowiliśmy prosić Szkoły Główney aby raczyła publiczne mu w tey mierze przełożyć napomnienie.

Na drugiey Klassie znayduią się ci, których Submissyią odkładamy do czasu bliskich popisów Fizycznych, na których ieżli się pokażą takiemi, iakimi ich znaleśdź spodziewaliśmy się przypuszczeni będą do Submissyi. Gdyby zaś popisy Fizyczne nie otworzyły im drogi do submissyi, odesłani będą do przyszłorocznego examinu z obowiązkiem produkowania przy nim szczególnych od JJmciów Professorów Nauk Mo

uk Moralnych i Fizycznych de diligentia lectionum zaświadczeń. Na téy Klassie umieszczeni są PP. Lisiecki i Gorkowski Kandydaci Pensyionowani.

Na trzeciéy Klassie są ci, których Submissyią odkładámy do przyszłych rócznych examinów. Na téy Klassie znáyduią się PP. Kosmeli Kandydat dobrowolny to iest bez pensyi i Korzeniowicz Kandydat pensyionowany. Tamten małe dał dowody postępku w Naukach. Ten zas postąpiwszy znacznie w Naukach nie tylko w naszéy lecz w zagraniczney Akademii, gdy iednak w nieszczęście Ukraińskie został zagarniony i od Nauk oderwany, nie mogł i niemoże bydź do Submissyi zdaniém naszem przypuszczony, póki utraconego czasu nienadgrodzi i popisów publicznych nieodprawi. Na ostatniéy Klassie iest P. Karpiński, któremu zastanowiwszy się nad małym Jego w Naukach postępkiem zawiesiliśmy pensyią i Submissyią do przyszłych Examinów, i calebyśmy go podali Szkole Głowney do wypowiedzenia mu mieysca z Stanu Akademickiego gdyby go statek i dobre niepolecały obyczaie.

Taki rapport mámy honor zdać Szkole Głowney o Kandydatach do drugiéy submissyi się ubiegaiących, który to Rapport zasadza się na przyłączoném niżey Schemacie, gdzie wyrażone iest odpowiadaiące każdey Osobie zdanie szczególne Examinatora.

9. Podobnym sposobem postąpiliśmy sobie z Kandydatami chcącemi do pierwszéy przystąpić Submissyi. Trzech ich tylko było to iest Sciborski, Walichowski i Kowalewski. Ten ostatni przez lat 6 w Zgromadzeniu Missyonarskiém zostaiący i z niego dobrowolnie oddalony pokazał się miernym w Loice i w Fizyce, a w innych naukach żadnym. Oprócz tego z Kordonu iest ani w czasie Nauk o 6 Klassach nieodbył, dla tego podług Ustaw niemoże bydź do Submissyi przypuszczonym. Drugi Walichowski w Rku 1786 z Szkół Szlązkich na Szostą Klassę Szkoł Krakowskich przybyły powtórnym zawodem przedsięwziął do pierwszéy ubiegać się Submissyi. ale rownie zabrak Metryki iak mierność w naukach znowu go od tego oddala przedsięwzięcia

Trzeci iest Sciborski Metrykę złożył i zaświadczenie o dobrych obyczaiach i postępku w naukach, które o 6 Klassach w Szkołach Kamienieckich odbył. Na ninieyszym Examinie dał dowód i dla innych przykład, iak przy ciągłéy pilności można korzystać na lekcyiach publicznych z których się ogołem chwalebnie popisał i zasłużył sobie na Submissyią i na Pensyią Kandydatską od początku Szkolnego roku który się zaczął 1ma Obris w Roku przeszłym 1789.

Pokazuie się iż ci Kandydaci, których do drugiéy przypuszczámy Submissyi

1790

Marzec

syi otrzymuią mieysce w Stanie Akademickim tym porządkiem

1º Franciszek Borowka.

2º Bartłomiey Kossakowski.

3º Karol Tylman.

Wszyscy zas inni maią bydź mieszczeni na Akta Publiczne podług Alfabetu poki drugiey Submissyi niezłożą i podobnym sposobem mieysc stałych nieotrzymaią.

Schema zdań Examinatorów o każdey Osobie.

Kandydaci do Drugiey Submissyi.

	Fizyka	Matematyka			Historyia Naturalna Chimiia	Mechanika	Prawo Natury	Prawo Kraiowe		Wymowa	Astronomiia O świetle
		Arytmety:	Jeometr:	Algebra				Polity:	Cywilne		
Łukasz Gorkowski	dosyć dobrze	mierny	nikczem	nikczem:	z Min: słaby z jnnych nie	nikczemny	dobry	nieźle	nieźle	mierny	niestawił się wczasie
Bartłomiey Kossakowski	dobrze	dobry	dosyć	niezcałey	dobrze	mierny	dosyć dobry	dobry	dosyć dobry.	dosyć dobry	niestanął
Jgnacy Lisiecki	dosyć dobrze	mierny	dobry	mierny	z Min: mierny z innych nie:	nieprzygotowany	dosyć dobrze	nieźle	niesłu:	dobry	nie do rzeczy.
Karol Tylman	dobrze	nic nieum:	nic nieu:	nic nieu	z Min: miernie z jnnych nie	nikczemny	bardzo dobry	dosyć	niesłu:	dobry	wydzie:
Bazyli Korzeniowicz	bardzo dobrze	mierny	mały	mały	z Min: słaby z jnnych nie	bardzo mierny	mierny	niesłu:	niesłu:	dobry	nie do rzeczy
Franciszek Borowka ...	dobrze	dobry	dosyć	miernie	z Min: dobrze z jnnych nie	dosyć dobry	dobry	niesłu:	niesłu	dobry	dobry.
Andrzey Kosmeli	dosyć dobrze	mierny	mały	niesłu:	z Zool: miernie z jnnych nie	niesłuchał	dobry	bar: mierny	bar: mierny	nadmierny	niestanął.
Gabryiel Karpiński.	mierny	mierny	mierny	nikcze:	nic nieumie	niesłuchał	miernie	bar: mierny	bar: mierny	mierny	bardzo słaby.

Kandydaci do Pierwszey Submissyi.

Maciey Sciborski	przedni	naylepszy	dobry	ile z Elementarney bydź może	dobry	bar: dobry	dobry	dobry	dobry	dobry.	
Jakób Walichowski.	mierny	nikczem:	nikczem:	nikczem	niesłuchał	niesłuchał	mierny	słaby	słaby	słaby	
Bartłomiey Kowalewski	mierny	nic nieum:	nic nieu	nic nieu:	niesłuchał	niesłuch:	niesłu:	niesłu:	niesłu:	z Łaciny miernym nych niesłu:	

M. And Trzciński Prfr Fizyki iako Delegowany mpp — Felix Radwański Mechaniki i Hidrodynaniki Professor mp — Franciszek Scheidt Chemii i Hist. nat: Prfr mpp — Jan Krusiński Prfr Matematyki niższey mpp — Marcin Fiałkowski Prfr Lit: mp — M. Sebastyan Czochron O. P. D z Prawa nat: i Polit. Examinator mpp — Józef Januszewicz Prfr Prawa Kr: Examinator mpp.

9. Konkluzyia Po przeczytaniu Rapportu o examinie Kandydatów odłożyła Szkoła Gł: do następuiącey Sessyi odebranie pierwszey submissyi od P. Sciborskiego powtórney zaś od PP. Borowki Kossakowskiego i Tylmana z których ostatniemu JX Prefekt Kandydatów Stanu Akademickiego dá napomnienie Jmieniem

niem Szkoły Głł: aby w uczęszczaniu na lekcyie Publiczné pilnieyszym okazał się co się zaś tycze PP. Gorkowskiego i Lisieckiego z złożeniem powtorney Submissyi aż do odbycia aktów Fizycznych w teraznieyszym roku zawieszonych ułatwienie trudności względem pensyi następney Sessyi zostawiła Szkoła Głowná PP. zaś Karpiński i Kosmeli z złożeniem powtórney Submissyi aż do odbycia examinow w przyszłym roku wstrzymani od odbywania Aktów Fizycznych w teraznieyszem połroczu uwalniaią się.

10. Co do dziesiątego. Czytana była Nota X Korzeniowicza w którey lubo doprasza się przypuszczenia siebie do złożenia powtorney Submissyi. Szkoła Głł iednak z powodu małey okazaney korzyści z nauk wstrzymuie złożenie przez niego powtorney Submissyi aż do przyszłego Szkolnego roku w którym czasie nietylko obowiązany będzie dadź dowód z odniesioney w Naukach korzyści ale nadto złożyć powinien Autentyczné świadectwa o obyczaiach i postępowaniu swoiém przez czas niebytności w Krakowie.

11. Co do iedenastego. JX Garycki Delegowany do słuchania rachunków Prokuratora S. Łazarza o zachodzących niektorych z strony Jurysdykcyi Duchowney trudnosciach zdał następuiącą sprawę.

Uwiadomiony o kalkulatorach przez władzą Duchowną wyznaczonych na rachunki do Szpitala S^o Łazarza, do ktorych Kollegium Fizyczné zacząwszy od roku 1783 wyznaczało zpomiędzy siebie Osoby, od nich rachunki odbierało, i zdawało rapport Szkole Głowney do roku 1788, przestrzegaiąc całości Praw Akademii przełożyłem JWJmę X Olechowskiemu Suffraganowi aby Akademiią będącą w Aktualney nieprzerwaney Possessyi rzeczonego Szpitala zostawił wspokoyności. Zapytany o Prawo do Szpitala, a niewiedzący o nim, udałem się do Szkoły Głowney po Informacyią, która mnie odesłała do papierów w Archivum znayduiących się. Znalazłem w Archivum przywileie i inné dokumenta Summaryuszem spisané XX Karmelitów, Komplanacyią uczynioną między JO. Xciem Jmcią Prymasem i XX Karmelitami d. 13 Sierpnia R^u 1787 w Warszawie, Ręką JO. Xcia i Prowincyiała Karmelitańskiego podpisaną, przez którą XX Karmelici ustępuią Klasztoru na Wesoły w Krakowie Nowicyiat nazwanego za pozwoleniem Stolicy Apostolskiéy dla publiczney wygody na Jeneralny Szpital. Na fundamencie téy Komplanacyi ad Instantiam JX Batorowicza od Urzędu Radzieckiego deputowany do uczynienia Intromissyi Urząd Wóytowski i wciągnął w Akta rzeczoną Komplanacyią. Ponieważ JX Batorowicz żądał Intromissyi Jmieniem Szkoły Głowney, Urząd Radziecki zezwolił aby na rzecz Szkoły Głowney była wzięta Intromissyia, iako się z Aktu

1790

Marzec

ktu pokazuie Dnia 12 Września R^u 1787. Wzięta iest Intromissyia przez JJXX Smacznińskiego Prokuratora i Bogdanowicza Professora Kanonów, lecz od kogo Delegowani, na iakim fundamencie Delegowani, w Aktach Szkoły Głównéy téy czynności nieznalazłem. Znayduie się iednak list pisany d. 25 Wrzesnia od Szkoły Głownéy dziękuiącéy JOXciu Prymasowi za darowany Klasztór na doniesienie Szkole Głownéy o téy darowiznie przez JWJP. Oraczewskiego Kommissarza i Rektora uczynioné. Wola iednak JO Xcia Prymasa okazuie się w Rezolucyi Kommę Edukacyynéy Dnia 11 Września roku 1787 zapadłéy, przez ktorą pozwala raz ieden użyć 4000 od Summy 400,000 na reparacyią gmachu przez XX Karmelitów dla Akademii na Szpital odstąpionego. lecz XX Karmelici niedla Akademii tylko dla JO. Xcia Prymasa odstąpili. Z czego się pokazuie że Akademiia dotąd niema iasnego i pewnego prawa do pomienionego Szpitala lubo zostaie w Aktualnéy possessyi. Więc ieżeli tego gmachu uznaie nieuchronną potrzebę ma upraszać JO. Xcia Prymasa aby uczynił cessyią gmachu nabytego od Karmelitów in rem Szkoły Głownéy.

JWJX Suffragan podał proiekt JO. Xciu Prymasowi do urządzenia Szpitala rzeczonego, i ten kommunikował JW. JP. Oraczewskiemu Kommissarzowi i Rektorowi. Podług tego Proiektu maią bydź Prowizorami Kanonicy Krakowscy wyznaczeni przez Kapitułę iako przykładaiącą się swoiemi dochodami łożonémi na potrzeby Szpitala. JMćX Prałat P. Maryi iako zawsze w Krakowie mieszkaiący mogący załatwiać zachodzące Interessa Szpitala. Superior Missyionarski maiący rząd Duchowny nad Pannami Zakonnémi usługuiącémi chorym, maiącemi własny fundusz Rektór Szkoły Głownéy i Osoba wyznaczona z Collegium Fizycznego. Zdanie iest JWJmćX Suffragana, aby Szpital miał dwóch Prokuratorów z Zgromadzenia XX Missyionarzów iednego do trzymania Kassy i curam animarum w Szpitalu, drugiego do zawiadywania dochodami i Ekonomiią po Folwarkach. Nay pewniéy takowych Prokuratorów Zgromadzenie Missyonarskie dosyć liczne i rządné dostarczać może Szpitalowi z obowiązkiem odpowiedzenia za Szkody Prowizorem. Oprócz tego JWJmćX Suffragan upatruie ten pożytek, że Prokuratorowie zdatni pewni z Zgromadzenia XX Missyionarzy, mniéy będą kosztować niżeli wszyscy inni. JOXżę Jmć Prymas lubo się zgadzał na ten Proiekt, z tém wszystkiem chciał, aby oprócz proiektowanych Prowizorów wchodził Woiewoda Starosta i inni Urzędnicy Woiewództwa Krak. Rzeczony proiekt do tych czas niewziął skutku. JWJmćX Suffragan radzi aby proiekt przez niego podany był przyięty provisorie tylko poki względem Dóbr przyłączonych przez

JOXciu

1790

Marzec

JO Xcia Prymasa, i innych dochodów coś pewnego nienastąpi. Podaię te informacyią Szkole Głowney, aby wzięła na uwagę interes zachodzący i resolwowała Kalkulatorów wyznaczonych do rachunków Szpitala S° Łazarza co daley maią czynić. Dnia 23 Marca 1790 = X. B. Garycki delegowany.

Konkluzyia Po zdaniu takowey przez JX Garyckiego sprawy, zleciła Szkoła Główna Sekretarzowi swemu, aby napisał do P. Kommissyi Jmieniem Szkoły Głowney prosząc o wstawienie się do JO Xcia Jmci Prymasa, aby ten raczył uczynić cessyią na rzecz Szkoły Głowney Gmachu od XX Karmelitów w roku 1787 nabytego.

12. Co do dwunastego. Złożył JX Szabel Listy do Szkoły Głowney adressowane pomiędzy któremi że znaydowały się takie, które zawierały w sobie odpisy na kwestyią z Medycyny do konkursu podaną, przeto te bez naruszenia pieczęci do dalszey swoiey dyspozycyi w Kancellaryi Sekretarskiey zachować zleciła.

X Bonifacy Garycki, Prezyduiący mpp

POSIEDZENIE

Złożone Dnia 30 Kwietnia.

Kwiecień

Do zaradzenia i stanowienia w następuiących punktach

Naprzód Do prezentowania Szkole Głowney Kandydatów Stanu Akademickiego końcem odebrania od iednych pierwszey od drugich powtórney Submissyi i oraz do wysłuchania zdania Jmciów Professorów Collegii Physici względem P. Gorkowskiego z złożeniem powtórney Submissyi aż do odbycia Aktu z Nauk Fizycznych zawieszonego.

Powtóre. Do czytania Noty JX Antoniego Muszyńskiego proszącego powtórnie o uwolnienie siebie od Urzędu Prefekta Bursy Chirurgów, tudzież o konferowanie sobie Seniioryi Bursy Jurisperitorum

Potrzecie Do obrania Seniora Bursy Jurisperitorum.

Poczwarte Do czytania Noty P. de la Mothe Metra Języków Niemieckiego i Francuzkiego.

Popiąte. Do wysłuchania żądania JJPP. Zabłockiego Kowalskiego i Zakrzewskiego proszących o pozwolenie wydania sobie z Kancellaryi Rektorskiey potrzebnych Zaświadczeń do otrzymania Przywileiow na Jeometrow przysięgłych.

Poszóste Do doniesienia Szkole Głowney o nadesłanym rapporcie przez JX Wrzeszcza o Wizycie Szkół pod Jego Rządem zostaiących tudzież przełożenia umieszczonych w tymże rapporcie żądań niektórych Professorow.

1790

Kwiecień

rów.

Posiódme. Do czytania Noty JX Wedykowskiego proszącego o Pensyią Emerytalną

Póśme. Do czytania Listu X Kłosińskiego proszącego o Prezentę na Altaryią po S.P. X. Axanie wakuiącą tudzież o przysłanie papierów do Kolonii Warszawskiey należących.

Działo się w przytomności Osób Radę Szkoły Głównéy składaiących JJXX i JJPP. Bonifacego Garyckiego, Andrzeia Trzcińskiego, Krzysztofa Idatta, Józefa Szabla, Stanisława Minockiego, Wincentego Smaczninskiego, Antoniego Popławskiego Felixa Radwańskiego, Jana Schastera, Franciszka Scheidta, Waleryana Bogdanowicza Jacka Przybylskiego, Józefa Muszyńskiego, Kantego Krusińskiego, Marcina Fiałkowskiego, Józefa Bogucickiego, Sebastyana Czochrona i Józefa Januszewicza Sekretarza.

Tak Zgromadzona Szkoła Główná po przeczytaniu i podpisaniu Konkluzyy ostatniego posiedzenia uchwaliła co następuie.

1. Co do pierwszégo JX Prefekt Kandydatów Stanu Akademickiego prezentował Szkole Głównéy PP. Borowkę, Kossakowskiego, Tylmana i Gorkowskiego do złożenia powtórnéy, tudzież PP. Ściborskiego i Łuczyńskiego do złożenia pierwszéy Submissyi przypuszczonych. Tak pierwsi iako i drudzy uczyniwszy w obecności Szkoły Głównéy uroczyste przyrzeczenie podług Ustaw, każdy z nich w szczególności dał manum stipulatam JX. Prezyduiącemu, po którym obrządku wszyscy są zapisani w osobnym Protokóle Kandydatów Stanu Akademickiego przy Szkole Głównéy edukuiących się z wyrażeniem Ich wieku, Oyczyzny, lat w Stanie Akademickim i Wydziału w którym po skończoney Edukacyi pracować obowiązali się dobrowolnie. Co się tycze załatwienia z przeszłéy Sessyi pozostałey trudności o pensyi dla P. Karpińskiego i X Korzeniowicza z złożeniem powtórnéy Submissyi aż do odbycia examinu w przyszłym roku szkolnym zawieszonych Szkoła Główná pozwala im wydać w tym roku pensyią taką iaką drugoletni Kandydaci odbieraią nieinaczéy iednak tylko za stawieniem poręczników którzyto poręcznicy w przypadku nieodniesienia korzyści z Nauk przez P. Karpińskiego i X Korzeniowicza koszt na nich w tym roku łożony do Kassy Kandydatskiey powrócić obowiązani będą.

2. Co do drugiego. Po przeczytaniu żądania JX Antoniego Muszyńskiego uwolniła Go Szkoła Główná od Urzędu Prefekta Bursy Chirurgów

gów z obowiązkiem iednak ażeby rząd téyże Bursy dotrzymał aż do przyszłego święta S^o Jana Chrzciciela w tym roku przypadaiącego.

3. Co do trzeciego. Na Seniora Bursy Jurisperitorum obrała Szkoła Główná JX Muszyńskiego salvo tamen jure napotém Osób Szkoły Głównéy, a JX Muszyński Prefekt Seminarii Academici przeszły Senior Bursy Jurisperitorum rząd téyże Bursy aż do uwolnienia się JX Antoniego Muszyńskiego od dozoru Bursy Chirurgów dotrzymać obowiązał się.

4. Co do czwartégo Zgodziła się Szkoła Główná większością głosów aby dziś daiącemu Kandydatom lekcyią Języka Niemieckiego z pensyi P. de la Mothe złł 100 wypławne były.

5. Co do piątego. Na żądanie JP Zabłockiego Miecznikiewicza Gąbińskiego odpowiadaiąc Szkoła Główná ninieyszą konkluzyią oświadczá iż dopoty niebędzie mógł zyskać zaświadczenia z Kancellaryi Rektorskiéy dopoki niestawiłsię na examen przed Szkołą Matematyczną i swoiéy w Jeometryi biegłości nieokaże. Co się zaś tycze PP Kowalskiego i Zakrzewskiego ponieważ ci na examinie przed Szkołą Matematyczną złożonym pokazali się biegłymi w Jeometryi przeto Szkoła Główná pozwala Im wydać z Kancellaryi Rektorskiéy zaświadczenia potrzebné do otrzymania przywileiów na Jeometrów Przysięgłych.

6. Co do szóstego. Doniósł Sekretarz o nadesłanym rapporcie przez JX Wrzeszcza o Wizycie Szkół pod Jego rządem zostaiących tudzież umieszczoné w tymże rapporcie niektórych Professorów żądania Szkole Głównéy przełożył. odpowiedź na té żądania zawiesiła Szkoła Główná do przyszłych Rapportów Wizytatorskich.

7. Co do siódmego. Po przeczytaniu Noty X Wedykowskiego Prefekta Szkół Lubelskich proszącego o pensyią Emerytalną odłożyła Szkoła Główná odpowiedź do rapportu Wizytatorskiego.

8. Co do ósmégo. Zleciła Szkoła Główná JX Prokuratorowi napisać list do JP Baczyńskiego, ażeby ten dowiedział się od JP Rządkowskiego Rejenta Kommissyi Edukacyynéy czyli nadesłanie papierów do Kolonii Warszawskiéy należących a których X Kłosiński imieniem Jego żądá iest koniecznie potrzebné. A ieżeliby potrzebne były tedy one z Archivum swoiego wydać i do Warszawy przesłać Szkoła Główná zezwalá. Co się zaś tycze drugiego żądania JX Kłosińskiego proszącego o podpisanie Prezenty na Osobę swoię na Altaryią S^o Krzyża w Kollegiiacie Warszawskiéy zleciła Szkoła Główná JX Czochronowi ażeby popatrzył w dokumentach do téy Altaryi należących do kogo Jus Patronatûs anéyże należy

1790

Kwiecień

leży. A ieżeliby należało do Rektora Akademii zlecá Szkoła Główna Sekretarzowi swemu napisać list do JW. Rektora z prośbą aby prezenty takowéy na Osobę X Kłosińskiego niepodpisywał.

X Bonifacy Garycki Prezyduiący mpp

SESSYA Z PRAWA

Máy

Złożoná Dnia 15 Maia

Do zaradzenia i stanowienia w następuiącym punktcie.

Do obrania Prezesa Aktu Elekcyi Rektora i ułożenia porządku na téyże Elekcyi

Działo się w przytomności Osób Radę Szkoły Głównéy składaiących JXX i JPP. Bonifacego Garyckiego Andrzeia Trzcińskiego Krzysztofa Idatte Józefa Szabla Stanisława Minockiego Wincentego Smaczninskiego Rafała Czerwiekowskiego Józefa Bogucickiego Jana Śniadeckiego Felixa Radwańskiego Jana Schastera Wincentego Schastera Waleryana Bogdanowicza Franciszka Scheidta Jacka Przybylskiego Józefa Muszyńskiego Kantego Krysińskiego Marcina Fiałkowskiego Sebastyana Czochrona i Sekretarza.

1. Tak zgromadzona Szkoła Główna Prezesem Aktu Elekcyi Rektora obrała większością głosów JP. Felixa Radwańskiego Filozofii Doktora Mechaniki i Hidrauliki Publicznego Professora któren dawszy manu stipulatam JX Prezyduiącemu Ustawami przepisaną w obecności Szkoły Głównéy wykonał przysięgę. Po czem Szkoła Główná wyznaczyłá JXX i JPP. Garyckiego Szabla Radwańskiego Śniadeckiego i Januszewicza które to Osoby zszedłszy się razem ułożą porządek na przyszłéy Elekcyi Rektora i ten na piśmie na kilka dni przed Elekcyią Osobom Szkoły Głównéy do przeczytania i exekwowania kommunikować będą.

X Bonifacy Garycki Prezyduiący mpp

POSIEDZENIE PUBLICZNE

Złożoné Dnia 31 Maia.

Do obrania Rektora Szkoły Głównéy Koronnéy i całego Stanu Akademickiego

Działo się w przytomności Osób Radę Szkoły Głównéy Koronéy składaiących JchPP. i JchXX. Felixa Radwańskiego

skiego Prezesa Aktu Elekcyi Rektora, Bonifacego Ga-
ryckiego Jędrzeia Trzcińskiego, Krzysztofa Gdatta, Jozefa
Szabla Stanisława Minockiego Franciszka Kolendowi-
cza Wincentego Smaczninskiego Jozefa Bogucickiego
Jana Sniadeckiego Rafała Czerwiekowskiego Antoniego
Popławskiego Waleryana Bogdanowicza Wincentego
Szaftera Jana Szaftera Franciszka Szydła Jacka
Przybylskiego Jozefa Muszyńskiego Jana Krusińskiego
Sebastyana Czochrona Marcina Fiałkowskiego i Joze-
fa Januszewicza Sekretarza.

Po zagaieniu Sessyi przez JP. Felixa Radwańskie-
go Prezesa Aktu Elekcyi, przeczytaniu Ustaw P. Kommi-
ssyi na Stan Akademicki przepisanych w punktach do
1. Elekcyi Rektora sciągaiących się, i po odebraniu zaręcze-
nia per manum stipulatam od wszystkich Osob iako w Ele-
kcyi Rektora na samo dobro Edukacyi i Szkoły Głowney
wzgląd mieć będą, rozdzieliła się Szkoła Głowna na dwa
Kollegia do wybrania Kandydatow na Rektorstwo Szkoły
Głowney, gdy takowy wybor Kandydatow w Kollegiach sta-
nął, po złączeniu się ich Prezyduiący wezwawszy Pleni-
potenta od Zgromadzenia Szkoł Krakowskich wybrane-
go JP. Jozefa Czecha Mat. w Szkołach Krakow. Professora
do oddania Plenipotencyi, i po przeczytaniu uznaniu iey za ważną,
odebraniu zaręczenia podobnego iak od Osob Szkoły Gło-
wney mieysce temuż Plenipotentowi między Osobami Szko-
ły Głowney naznaczywszy, wezwał Sekretarzow Kolle-
giorum do przeczytania wypisow Elekcyi Kandyda-
tow, z ktorych to wypisow pokazał się wybranym Kan-
dydatem w Kollegium Moralnym JX. Jozef Szabel
S. T. D. Dogmatow Wiary S. publiczny Professor Kano-
nik Katedralny Płocki w Kollegium Fizycznym JX. Krzy-
sztof Gdatte S. T. D. Greckiego Języka Prof. Kanonik Kat.
Krakow, a po ustąpieniu wyżey wspomnionych Kandyda-
tow z Sali Elekcyi, prezyduiący do zbierania wotow przy-
stąpił, po ktorych przeliczeniu, pokazał się większością

głosow

1790

Máy

głosow obranym JX. Jozef Szabel. S. T. D. Dogmatow Wiary S. publiczny Professor Kanonik Katedralny Płocki, ktorego Prezyduiący natychmiast za Rektora Szkoły Głowney i całego Stanu akademickiego w koronie ogłosił.

Felix Radwański Filozofii Doktor Mechaniki i Hidrauliki Professor Aktu Elekcyi Rektora Prezes

1. Kontynuacya Sessyi w przytomności Osob Szkoły Głowney procz JP. Wincentego Szastera Jana Szastera JX. Jozefa Szabla na ktorey Konsyliarze Sądow Rektorskich obrani są pluralitate votorum JchXX i JchPP. Czerwiekowski Bogucicki Popławski i Radwański

Ex Collegio Moralis et Physico-stósownie do Prawa.

Felix Radwański Filozofii Doktor Mechaniki i Hidrauliki Professor Aktu Elekcyi Rektora Prezes

POSIEDZENIE

Czérwiec

Złożone Dnia 5 Czerwca

Do zaradzenia i stanowienia w następuiących punktach

Naprzód Do czytania Listu Prorektora Szkół Otyckich donoszącego o ostatecznem zubożeniu Szkół pod Rządem Jego zostaiących

Powtóre Do czytania i approbowania Formy Dyplomatu pro Doctoribus

Potrzecié Do ułożenia porządku na przyszłym Akcie Inauguracyi Rektora

Poczwarte Do obrania Wizytatora Szkół Lubelskich i Sandomierskich

Popiąté Do przełożenia prosby JX Jozefa Muszyńskiego Prefekta Seminarii Academici, aby Szkoła Głowna na połączeniu Prebendy SS. Piotra i Pawła z kosciołem Farnym S. Szczepana, inny konsens wydać raczyła, dla omyłki w dawnieyszym cicia Jus Patronatus kosciołów S. Szczepana i S. Jakóba do Semina-

Czerwiec

rium inkorporowanych.

Poszóste Do ułożenia obwieszczenia dla Szkół o przyszłych Elekcyiach Rektorów Wydziałowych i Prorektorów, tudzież o zaszłych w teraznieyszych Ustawach odmianach, w niektórych punktach Szkół tyczących się.

Działo się w przytomności Osób Radę Szkoły Główney składaiących JJXX. i JJPP. Bonifacego Garyckiego Prezesa, Jędrzeia Trzcińskiego, Krzysztofa Idatta Stanisława Minockiego, Józefa Bogucickiego, Antoniego Popławskiego, Jana Śniadeckiego Felixa Radwańskiego Wincentego Smaczninskiego Waleryiana Bogdanowicza Jacka Przybylskiego Franciszka Scheidta Józefa Muszynskiego Kantego Krusinskiego Sebastyana Czochrona Marcina Fiałkowskiego i Józefa Januszewicza Sekretarza.

Tak Zgromadzona Szkoła Główna po przeczytaniu i podpisaniu Konkluzyy ostatniego Posiedzenia uchwaliła co następuie

1. Co do pierwszego. Po przeczytaniu Listu JX Prorektora Szkół Ołyckich, w którym donosi o ostatecznem zubożeniu Szkół pod rządem Jego zostaiących, zleciła Szkoła Główna Sekretarzowi swemu napisać List z doniesieniem iż przesyłaiąc po kilkakroć razy do P. Kommissyi za temi Szkołami reprezentacyie a żadney dotąd niemaiąc Rezolucyi nieznayduie sposobu zaradzenia skutecznie o losie tychże Szkół przy przyszłym atoli Rapporcie Wizytatorskim doniesie Szkoła Główna P. Kommissyi o ostatecznem zubożeniu Szkół Ołyckich.

Co do drugiego. Proiekt do Dyplomatu dla Osób w tuteyszey Akademii Doktoruiących się był czytany i przyięty w następuiących słowach

Nos Rector et Schola Princeps Regni Poloniae Universitas Studiorum Cracoviensis. = Collocata utiliter in excolendo N.

Studio opera, observationibusque ad usum facientibus, instructus D. N. N. quum reportatos ex scientia fructus commoditati devovere publicae, apud se constituerit, petieritque a Nobis, ut facto virium suarum periculo coram Doctoribus et Professoribus Publicis Ordinariis N, probataque sua doctrina et experientia, gradum Doctoris in N. Eidem tribueremus, atque titulo hoc Academico, Eidem collato testem, sponsoremque genuinae suae eruditionis, coram omnibus, quorum interest, ageremus; Universitas Nostra non modo ad promoven-

dos

Czéwwiee

dos Artium et Scientiarum fines, imbuendosque earum praeceptis animos Civium, verum etiam, ad tuendam verae eruditionis dignitatem per Leges et supremam Gentis auctoritatem Institutam, cum aequè petitioni huic deesse non posset, examen ex Universa N ejusque experientia instituendum Collegio N demandavit; atque postquam delecti N Doctores et Professores Ordinarii peditas sibi Examinis partes obierint, eoque ad Leges rigidè exacto inscriptis tentati sint, Laudatum N Doctrinam suam in N abunde probavisse dignumque esse, quo sibi honor Doctoris in N conferretur, tributa sibi imprimis a N Vocantellario agente vices Celsissimi et Excellentissimi Domini Principis Cracoviensium Antistitis Universitatis Nostrae Cancellarii pro obtinendo Doctoris gradu Licentia, honorem Doctoris in N eidem conferendum duximus. Quapropter potestate Nobis a Summis Pontificibus, Serenissimis Poloniae Regibus, Serenissimaque Republica data, secundum Privilegia Universitati Nostrae impertita per N Professorem, designatum a Collegio N Promotorem nominatum N Doctorem in N Anno N Die Mensis N. constitutum creatum et renuntiatum testamur, et declaramus tribuimusque Illi potestatem in N. disputandi, consultandi, usum caeteraque Munia quae N Doctores exercere solent, per universas Reipublicae Ditiones exercendi. Porro Privilegia omnia et Prerogativas quibuscunque veri N. Doctoris fruuntur, Eidem concedimus. In quorum fidem Diploma istud Sigillo Universitatis Nostrae munitum, manibus, quibus de jure competit, subscriptum extradi jussimus. Datum Cracoviae Anno Aerae Christianae N Die Mensis N.

Co do trzeciego Porządek na przyszłym Akcie Inauguracyi Rektora ma bydz zachowany podług Ustaw a Osoby Szkoły Głównéy na tym Akcie znáydować się będą w Togach czarnych bez Mucetow.

4. Co do czwartego. Do zwizytowania Szkół Sandomierskich i Lubelskich wyprożony iest JP. Krusiński Kotoremu Sekretarz Szkoły Głównéy Instrument i Instrukcyią wyda.

Co do piątego Konwizarz Kwizerz Szkoły Głównéy pod Dniem

5. 26 Lutego 1790 roku na potwierdzenie Prebendy SS. Piotra i Pawła na Garbarach, z kościołem S Szczepana w Krakowie, dla omyłki cierza Jus Patronatus potrzebuie odmiany; ile że Kollacyią Proboszcza S. Szczepana do N. Starosty Lipowieckiego, a Proboszcza S. Jakoba do JO Xcia Jmci Biskupa Krakowskiego ialbo kogo Ordinarium należy: na przełożenie JX Józefa Muszyńskiego O.P. Doktora

Via Pro-

1790

Czérwiec

Vice-Professora Studiorum Collegii Moralis, Prefekta Seminarii Episcopalis Academico-Diaecesani, inny konsens, Imieniem Szkoły Głównéy nieodwłocznie mábydź wydany: iak następuie = Gdy Parafianie Kościoła S. Szczepana, w znaczney liczbie extra moenia Krakowa, na Przedmieściach i wsiach mieszkaiący, Juryzdykcyi Duchowney przełożyli konieczną potrzebę, aby extra moenia przy Kościele SS. Piotra i Pawła na Garbarach, gdzie iuż dzisiay iest Cmentarz dla całey Fary S. Szczepana, chowany był stale ieden lub dwoch Kapłanów ad Curam Animarum extra moenia mieszkaiących, którym w nocy w czasie zamkniętego Miasta, i w każdym przypadku zamknięcia, Kapłani S. Szczepana Usług Duchownych czynić niemogą: i gdy z tych powodów Juryzdykcyia Duchowná Szkole Głównéy Koronnéy Akademii Krakowskiéy przełożyła potrzebę, aby Prebenda SS. Piotra i Pawła, wiecznym związkiem przyłączoná została do Probostwa S. Szczepana, końcem, żeby przez szrzodkuiące połączenie tych Beneficyów dotąd distinctim chodzących, mogła Juryzdykcyia Biskupiá taką uczynić wieczną Ordynacyią, któráby przez chowanie Kapłana iednego przy Kościele SS Piotra i Pawła iako Filiialnym, potrzebom Duchowném Fary S. Szczepana extra moenia będącéy zupełnie dogodziła = Przeto Szkoła Główná iako Kollatorka Prebendy SS Piotra i Pawła na Garbarach, stosuiąc się do tak sprawiedliwych zamiarow Juryzdykcyi Biskupiéy, na wieczné połączenié wspomnionéy Prebendy SS. Piotra i Pawła z Kościołem S. Szczepana, iako Seminario Episcopali Academico-Diaecesano inkorporowanym, zupełnie zezwalá = Upraszaiąc Juryzdykcyi Biskupiéy, aby raczyła, propter avulsam dotem Prefecti Seminarii Episcopalis Academico Diaecesani, Probostwo S. Szczepana tak na nowo z Prebendą SS. Piotra i Pawła, iako też przez dawnieyszy swóy Reskrypt ze wszystkiemi Probostwa S. Jakoba niegdy na Kazimiérzu Przedmieściu Krakowskiém będącego Dochodami w Polszcze pozostałemi złączoné, do Prefektury Ejusdem Seminarii Episcopalis Academico-Diaecesani na zawsze inkorporowáć, Powagą Wyroku Sądowego.

6. Co do szóstego. Do ułożenia obwieszczenia dla Szkół o maiących nastąpić Elekcyiach Rektorow i Prorektorów tudzież o zaszłych odmianach co do niektórych punktów Ustaw na Stan Akademicki przepisanych deleguie Szkoła Główná JJXX i JJPP. Popławskiego, Śniadeckiego, Muszyńskiego, Krusińskiego i Sekretarza ktorato Delegacyia ułożywszy takowe obwieszczenie na Sessyi Szkoły Głównéy

odczytać

1790

Czerwiec

odczytać ie obowiązaná będzie

X. Garycki Prezyduiący mpp

POSIEDZENIE PUBLICZNE

Złożone Dnia 14 Czerwca

1. Wielmożny JX Józef Szabel S.T. Doktor Dogmatów Wiary Publiczny Professór Kanonik Katedralny Płocki obeymuiąc Urząd Rektora Szkoły Głównéy i całego Stanu Akademickiego w Koronie, w przytomności wszystkich Stanów Akademickich, na Akt Inwestytury do Sali Jagiellońskiey zgromadzonych wyznanie Wiary uczynił, przysięgę Ustawami Przeswiętney Kommissyi przepisaną w Ręce JX Bonifacego Garyckiego Swiętey Teologii i Oboyga Prawa Doktora, Prawa Rzymskiego Publicznego Professora Kollegiiaty WWSS. Kantora, Collegium Moralnego Prezesa, publicznie złożył i Rządy Szkoły Głównéy Koronnéy obiął

X. Garycki Prezyduiący mpp

POSIEDZENIE

Złożone Dnia 22 Czerwca

Do zaradzenia i stanowienia w następuiących punktach:

Naprzód. Do widzenia Patentów iednych na Urzędy, drugich na Professorstwa niektórém Osobom Szkoły Głównéy od Przeswiętnéy Kommissyi przysłanych.

Powtore. Do czytania Noty JX Depucińskiego Dyrektora Kolonii Nowomieyskiey

Potrzecie. Do przeczytania z oryginału punktów od Prezesa Collegii Physici podanych, które się ściągaią do Dobra Publicznego i rychłego wyciągaią załatwienia

Poczwarte. Do czytania ułożonego obwieszczenia o maiących nastąpić Elekcyiach Rektorów i Prorektorów, tudzież o zaszłych odmianach w Ustawach Przeświętnéy Kommissyi na Stan Akademicki przepisanych.

Popiąte. Do czytania Proiektu Reprezentacyy maiących się przesłać do Przeswiętnéy Kommissyi za Rektorami i Prorektorami Szkół.

Poszóste. Do zaradzenia o Dyssertacyi na S. Michał z okoliczności Imienin J.O. Xcia Jmci Prymasa, i rozpoczęcia roku Nauk.

Posiódme. Do wysłuchania oświadczenia WJX Rektora iako Pro-

fesso

fessora Dogmatyki.

Poósme. Do wysłuchania prosby JX Muszynskiego iako Vice Professora Studiorum Collegii Moralis.

Podziewiąte. Do wysłuchania JW. Krusińskiego maiącego prosić o łaskawe wdanie się do Przeswiętney Kommissyi, aby mogł odebrać Patent na Professoryią, do którego rowne we wszystkiem ma Prawo z innemi Osobami od Szkoły Głowney zaleconemi, kiedy widzi że pomienione Osoby swoie Patenta odbieraią nawet przed czasem wymierzonym w Liście do Szkoły Głowney dawniey pisanym.

Podziesiąte. Do wysłuchania prośb Professora Mechaniki za JW. Markowskim maiącym w krótce wyieżdżać z Paryża, ażeby Szkoła Głowna raczyła go zapomodź, aby ten przyszłey Chirurgii Nauczyciel mógł się opatrzyć w książki Instrumenta naynowsze do swego Obiektu potrzebne.

Poiedenaste. Do wysłuchania prosby JX Czochrona i JW. Fiałkowskiego Vice-Professorów o wstawienie się Szkoły Głowney do Przeswiętney Kommissyi, aby wspomnieni Vice-Professorowie Patenta na Aktualnych Professorów od przyszłego Szkolnego roku odebrali.

Podwanaste. Do obrania Prefekta Bursy Chirurgów i oddania Mu rządu teyże Bursy.

Działo się w przytomnosci Osob Radę Szkoły Głowney składaiących WJX Rektora JJXX i JWW. Bonifacego Garyckiego, Jędrzeia Trzcińskiego, Krzysztofa Idatte, Stanisława Minockiego Rafała Czerwiekowskiego, Józefa Bogucickiego, Antoniego Popławskiego, Jana Sniadeckiego, Wincentego Smacznińskiego, Felixa Radwańskiego Wincentego Schastera, Jana Schastera Waleryana Bogdanowicza, Franciszka Scheidta, Jacka Przybylskiego, Józefa Muszyńskiego, Kantego Krusińskiego, Sebastyana Czochrona, Marcina Fiałkowskiego i Józefa Januszewicza Sekretarza

Tak Zgromadzona Szkoła Głowna po przeczytaniu i podpisaniu Konkluzyy ostatniego Posiedzenia, uchwaliła co następuie.

1. Co do pierwszego. Produkowane były Patenta W. Kommissyi 1º Na Rektorstwo WJX Józefowi Szablowi. 2º Na Prezesostwo Collegii Moralis JX Bonifacemu Garyckiemu. 3º JX Waleryanowi Bogdanowiczowi na Prefekturę Kandydatów. 4º Na Sekretaryią Szkoły Głowney JW. Jozefowi Januszewiczowi. 5º JW. Franciszkowi Scheidtowi na Professoryią Historyi Naturalney 6º JW. Jozefowi Januszewiczowi na Katedrę Prawa Kraiowego.

1790

Czerwiec

2. Co do drugiego Odpowiedź na Notę JX Depucińskiego zawie-
sza Szkoła Główna do przyszłego rapportu Wizytatorskiego.

Co do trzeciego. Czytane były punkta z oryginału w następuiących
3. wyrazach: 1º Do wyznaczenia Osób do opatrywania potrzeb Gabine-
tu Fizyki za część z funduszu 14,000 do dyspozycyi Szkoły Głównéy
podług rezolucyi W. Kommissyi należącego, a to w proporcyią do potrzeb
tegoż Gabinetu dotąd prawie pustego co do Machin do Fizyki należą-
cych. 2º Do polecenia exekucyi zapadłéy Szkoły Głównéy konkluzyi
z przyczyny rachunków ostatnich Collegii Physici względem Inwen-
tarzów i zrewidowania podług nich Machin. Szkoła Główna załatwienie
tego wszystkiego odłożyła do przeczytania konkluzyi Collegii Physici i
zdania rachunków przez toż Collegium Fizyczne z Summy 14,000 na do-
świadczenia przeznaczonéy.

Co do czwartego. Czytane było obwieszczenie dla Szkół o maią-
4. cych nastąpić Elekcyiach Rektorów, tudzież o zaszłych odmianach co
do niektórych punktów Ustaw Prześwietney Kommissyi na Stan Aka-
demicki przepisanych, zniataszy Szkoła Główna obwieszczenie to zgo-
dne bydź z świeżo poprawionemi Ustawami promulgacyią onego
wstrzymuie aż do odebrania Rezolucyi od Prześwietnéy Kommissyi na
reprezentacyie od Szkoły Głównéy w Interessie Rektorów, Prorektorów
i prefektów przesłane.

Co do piątego. Czytane były Reprezentacyie aby Prześwietna
5. Kommissyia w tych tylko Szkołach Elekcyy Rektorów i Prore-
ktorów Rezolucyią Jéy Dnia 2 Lutego 1790 roku zapadłą na-
kazanych dozwolić raczyła, w których Rektorowie i Prorektoro-
wie pierwsze lub drugie cztery lata Urzędowania swego zakoń-
czyli, w innych zas, aby Elekcyie aż do czasu takowego zakończenia
odłożyła, tudzież, ieżeli W. Kommissyia Prefektow Szkołom przywrócić
niezechce, aby dla dzisieyszych pięciu w Szkołach Koronnych Prefektów
na zwykłą klauzulę = Salvis modernis Possessoribus zezwolić raczyła.
Szkoła Główna zgodziwszy się na przesłanie do W. Kommissyi czyta-
nych za Rektorami Prorektorami i Prefektami Szkół Reprezentacyy,
wprzód iednak przeyrzane ie mieć chce przez WJX Rektora JX Pre-
zesa Collegii Moralis wraz z Delegowanymi. List z Reprezentacyiami
przez wyżey wspomnione Osoby przeyrzanemi do W. Kommissyi posła-
ny znayduie się w Protokóle Korrespondencyy na karcie 352.
JW. Śniadecki Matematyki Wyższey i Astronomii Professor zamó-
wił sobie w tem mieyscu umieszczenie rospisu przeciwko Konkluzyi
i re

i Reprezentacyiom Szkoły Głównéy.

Co do szostego Punkt ten do dalszych odłożony Sessyy.

Co do siódmego i ósmego razem. Oświadczył W. JX Rektór iż W. Kommissyiá w roku 1785 przez wzgląd na długie
7. i ciągłe Jego w Stanie Nauczycielskim prace, wypłata była Rezolucyią przyrzekaiącą Mu Emeryturę w Szkole Głównéy po u-płynionych ośmiu latach uczenia od Reformy, gdy czas takowego od W. Kommissyi przyrzeczenia nadszedł, chciał korzystać z zapewnionego Mu W. Kommissyi względu, i Katedrę Wyrokow Wiary, w ktoréy dotąd pracował złożyć, lecz zachęcony Listem J.O. Xcia Jmci Prymasa iako Prezyduiącego w Kommissyi do trzymania iszcze téy Katedry przez rok ieden, przyiął z zwykłą powolnością tak poważne wezwanie i radę, i zamiast iednego roku dwa lata ciągle po wymierzonym sobie Emerytury czasie w téy Katedrze pracował, teraz chcąc użyć zdrowiu i siłom swoiem Katedrę swoię złożdá, żądaiąc, aby to Jego oświadczenie było przez Szkołę Główną W. Kommissyi doniesione. Szkoła Główna przychylaiąc się do żądania W. JX Rektora, umyśliła donieść W. Kommissyi o wydarzonym w Szkole Teologicznéy walansie po dobrowolném przez W. JX Rektora Katedry Dogmatów Wiary złożeniu, i oraz polecić JX Józefa Muszyńskiego Vice-Professora Studiorum Collegii Moralis długiemi pracami w Akademii tak przed Reformą roku po Reformie Onéyże Kommissyi znanego, aby W. Kommissyiá na tenże wydarzony w Szkole Teologicznéy walans przed zaczęciem przyszłego Szkolnego roku Patent Professorski przysłać Mu raczyła.

9. Co do dziewiątego. Przychylaiąc się Szkoła Główna do żądania JW. Krusińskiego Vice-Professora Collegii Physici przedsięwzięła ponowić prośbę do W. Kommissyi o przysłanie dla Niego przed zaczęciem przyszłego Szkolnego Roku Patentu na Katedrę Matematyki Elementarnéy i z przeniesienia do Listu rekommendacyonalnego do K. Kommissyi przestać się maiącego, same tylko permowencyie przyięła.

10. Co do dziesiątego Na uwolnienie niektorych Professorow Collegii Physici zgodziła się Szkoła Główna, aby pisać List do W. Kommissyi z prośbą o wyznaczenie iakiéy kwoty dla JW. Markowskiego na zakupienie nowych książek i Instrumentów do

1790

Czérwiec

do Chirurgii potrzebnych

Co do iedenastego Ponieważ dotąd żadna Katedra w Szkole Prawa nie walnie, zaczem Szkoła Główna wstrzymuie swoią Rekommendacyią żądaną przez WX Czochrona o przystanie dla Niego Patentu Profesorskiego z przyrzeczeniem wstawienia się za Nim do K. Kommissyi o Patent Profesorski za wydanowym w Szkole Prawa walansem. A co się tyczy żądania WP. Fiałkowskiego umyśla Szkoła Główna przesłać Reprezentacyie do W. Kommissyi o potrzebie ustanowienia Katedry Literatury i przystanie przed zaczęciem przyszłego Szkolnego roku Patentu na tę Katedrę dla WP. Fiałkowskiego Vice-Profesora Literatury.

11.

Co do dwunastego Prefektem Bursy Chirurgów obrała Szkoła Główna WX Stanowskiego któremu Delegowani do odebrania rachunków od byłego Prefekta Bursy Chirurgów rząd tejże Bursy oddadzą. M. Josephus Szabel. Schola Principis Regni Rector.

12.

POSIEDZENIE

Lipiec

Ułożone Dnia 5 Lipca

Do zaradzenia i stanowienia w następuiących punktach.

Naprzod Do czytania Rezolucyi W. Kommissyi iednéy zlecaiącéy Kancellaryi wydanie Patentów dla wybranych Urzędników i Polecanych na Profesorzie Osób, drugiéy odpowiadaiącéy na Reprezentacyie Szkoły Głównéy za Rektorami Prorektorami i Prefektami Szkół w Koronie.

Powtóre Do naznaczenia visitas maiącemu wyiechać Delegowanemu Wizytatorowi do Szkół Lubelskich i Sandomierskich

Potrzecie Do zalecenia ułożenia Prospektów Lekcyy.

Poczwarte Do ułożenia porządku w iaki sposób Szkoła Główna ma utrzymywać Korrespondencyią z W. Kommissyią Edukacyi Narodowey i do przełożenia téyże W. Kommissyi prośby względem taksowego sposobu

Popiąte Do zalecenia WP. Migurskiego, aby otrzymał urzędowe świadectwo potrzebne do zyskania przywileiu na Jeometrę przysięgłego.

Poszóste Do czytania Listu WX Brzozowskiego do Szkoły Głównéy pisanego.

Posiódme Do czytania Memoryału X Leszczyńskiego

Poósme. Po podziękowaniu Bedella Wątorskiego, kto má przyiąć nowego Bedellę, aby był umieiętny, stateczny, pilny i trzezwy

Podziewiąte. Do doniesienia Szkole Głowney o maiącym nastąpić wyiezdzie w czasie wakacyy JP. Czerwiekowskiego.

Podziesiąte. Do proszenia Szkoły Literatury o porownanie formy Diplomatu pro Doctoribus Medicinae i tey która od Delegowanych napisaná znayduie się u Sekretarza Collegii Physici, i tey przeciwko ktorey oppozycyie zaszły i do ułożenia z obywdóch Diplomatu do Ustaw stosownego, ktoryby czynił honor Szkole Głowney z strony Prezesa Collegii Physici

Poiedenaste. Do prezentowania na Probostwo w Kollegiacie S. Anny po smierci sp. JX Jagielskiego wakuiące.

Podwunaste. Do czytania Noty JX Marciszewskiego Prorektora Szkół Krakowskich proszącego o konferowanie sobie Beneficium Zielonieckiego, ieżeliby nikt o tóż z Osób Szkoły Głowney nie konkurował.

Potrzynaste. Do czytania Noty JP. Kosteckiego proszącego Szkoły Głowney o wstawienie się do P. Kommissyi aby Mu Patent na Katedrę w Szkole Medyczney wakuiącą przysłać raczyła.

Poczternaste. Do czytania Listu JX Falkowskiego Zgromadzenia XX Bazyliianow Prowincyiała Litewskiego donoszącego o maiącey nastąpić odmianie na rok przyszły Szkolny w Szkołach Włodzimierskich.

Działo się w przytomnosci Osób W. JX Rektora JJXX i JJPP Bonifacego Garyckiego, Jędrzeia Trzcińskiego, Krzysztofa Idatta Franciszka Kolendowicza Wincentego Smacznińskiego, Rafała Czerwiekowskiego, Józefa Bogucickiego, Antoniego Popławskiego, Jana Sniadeckiego Felixa Radwańskiego, Wincentego Schastera Walerjana Bogdanowicza, Franciszka Schiedta, Jacka Przybylskiego, Jozefa Muszyńskiego, Sebastyana Czochrona, Marcina Fiałkowskiego i Józefa Januszewicza Sekretarza.

Tak Zgromadzoná Szkoła Głowná po przeczytaniu i podpisaniu Konkluzyy ostatniego Posiedzenia uchwaliła co następuie

Co do pierwszego Czytané były dwie Rezolucyie P. Kommissyi do Szkoły Głowney wydané iedna pod Dniem 7 Czerwca zlecaiącá wydanie

1790

Lipiec

danie Patentów dla Osób na niektóre Urzędy w Szkole Głównéy Koronnéy wybranych i do Katedr zaleconych. Druga pod Dniem 28 Czerwca 1790 roku odpowiadaiąca na Reprezentacyie Szkoły Głównéy za Rektorami, Prorektorami i Prefektami Szkół do K. Kommissyi przestaną osnowa wspomnionych Rezolucyy iest następuiąca

Działo się w Warszawie na Sessyi Ekonomicznéy Kommissyi Edukacyi Narodowéy Dnia 7 Miesiąca Czerwca 1790 Roku

Kommissyia Edukacyi Narodowéy: maiąc sobie przestany Akt Autentyczny Elekcyi nowego Rektora Szkoły Głównéy Koronnéy w
1. czasie i sposobie teraźnieyszemi Ustawami przepisanym odprawiony, też Elekcyą i wybór zastużonego w Szkole Głównéy Koronnéy XX Józefa Szabla Teologii Profesora Kanonika Poznańskiego potwierdza, oraz wydanie onemuż Patentu na Urząd Rektora Szkoły Głównéy Koronnéy podług Ustaw służące maiącego decydnie. Podobnie z odebranych iuż dawniéy rapportów uwiadomiona będąc Kommissyą o zaszłym wyborze Osób do innych Urzędów i do Katedr w Szkole Głównéy Koronnéy Kommissyi zaleconych, wydanie onym ie Patentów chce mieć teraz ustanowione to iest: dla XX Bonifacego Garycluego Profesora Prawa Rzymskiego iako Prezesa Collegii Moralis dla XX Walentyana Bogdanowicza Profesora Prawa Kościelnego iako Prefekta Kandydatów dla WW. Józefa Januszewicza iako Sekretarza Szkoły Głównéy, tudzież dla tegoż WW. Januszewicza do Katedry Prawa Krajowego i dla WW. Franciszka Scheidta do Katedry Chemii i Historyi Naturalnéy. W szczegolności zas Kommissyia niniéyszą Rezolucyą Szkole Głównéy Koronnéy zaleca, aby porządek i wszystkie przepisy w Ustawach teraz od Kommissyi poprawionych zawarte od Dnia 1mo Octobris Roku teraźnieyszego we wszystkiey całości były zachowane i dopełnione. — Z Protokułu Ekonomicznego Kommissyi Edukacyi Narodowéy wypisano i wydano. — Ioa. Ginlowt Dzieduszycki Kommissyi Edukacyi Sekretarz (LS)

Działo się w Warszawie na Sessyi Ekonomicznéy Kommissyi Edukacyi Narodowéy Dnia 28 Miesiąca Czerwca 1790 Roku.

2. Kommissyia Edukacyi Narodowéy odebrawszy zniesienia od Szkoły

Lipiec

ty Głowney Koronney uczynione na Sessyi Jey pod Dniem 22 teraznieyszego Miesiąca, do odłożenia na czas dalszy Elekcyi Rektorów i Prorektorów, oraz do zostawienia ieszcze Prefektów w Szkołach Koronnych, sciągaiące się; oświadcza ninieyszą Rezolucyią swoią: iż w porządku scisłey Exekucyi Ustaw teraz przepisanych mieć chce, aby Obrady Wydziałowe na Elekcyią Urzędników wyznaczone odprawiły się we wszystkich Wydziałach zaraz w czasie blisko następuiących Wakacyy, z zachowaniem Prawa wolney Elekcyi służącego Wydziałom, i wprowadzeniem porządku temiż Ustawami przepisanego. O czém Szkoła Główna Koronna wszystkie Zgromadzenia Stanu Akademickiego do niey należące, przyzwoicie obwieści, z tém dołożeniem: Iż ci Urzędnicy to iest Rektorowie i Prorektorowie teraz obrani, wszystkie powinności dla Prefektów Szkół dawniey przepisane, całkowicie podług teraznieyszych Ustaw maiąc na siebie włożone, we wszystkiem, co należy do Rządu i dozoru tak Zgromadzeń iako też i Szkół pełnić i zastępować powinni będą = Z Protokółu Ekonomicznego Kommissyi Edukacyi Narodowey wypisano i wydano = Joa: Gintowt Dziewiałtowski Kommis Edukac Sekretarz (L.S.)

Konkluzyia Chcąc mieć Szkoła Główna wolą P. Kommissyi w Rezolucyi pod Dniem 28 Czerwca zapadłey wyrażoną, do exekucyi przyprowadzoną zaleca Sekretarzowi nieodwłoczne rozesłanie na Szkoły Obwieszczenia o maiących nastąpić Elekcyiach Rektorów i Prorektorów tudzież o zaszłych odmianach w niektórych punktach Ustaw P. Kommissyi na Stan Akademicki przepisanych.

Co do drugiego. Punkt ten do powrotu Wizytatora odłożony.

Co do trzeciego. Punkt ten do Kollegiiów odesłany.

4. Co do czwartego JX Bogucicki, JX Popławski i Wan Przybylski Proiekt względem Korrespondencyi między Szkołą Główną a P. Kommissyią utrzymywać się maiącey ułożą i ten na Sessyią Szkoły Głowney przyniosą.

5. Co do piątego. JP. Migurski z żądaniem swoiém do Szkoły Matematyczney odesłany. Stanowi oraz Szkoła Główna napotem aby każden żądaiący z Kancellaryi Rektorskiey zaświadczenia potrzebnego do otrzymania Przywileiu J. K. Mci na Jeometrę stawiwszy się wprzód na Examen przed Szkołą Matematyczną i od niey o swey biegłości w Jeometryi zyskawszy świadectwo, prosto z takowém do Kancellaryi Re=

1790

Lipiec

ktorskiéy w celu otrzymania Urzędownego zaświadczenia udawał się.

6. Co do szóstego. Czytany był List JX Broszniowskiego Prorektora Łuckiego do Szkoły Głównéy pisany, w którym żądá, aby Szkoła Główná Memoryał Jego wraz z interessowaniém się za nim do P. Kommissyi przesłać raczyła, odłożywszy Szkoła Główná do dalszego czasu przesłanie Memoryału zleciła Sekretarzowi swemu donieść o tém JX Broszniowskiemu.

7. Co do siodmego. JX Leszczyński z żądaniém swoiém do Przeswiętnéy Kommissyi odesłany.

Co do ósmego. JX Prokurator za wiadomoscią WJX Rektora przyymie nowego Bedellego.

9. Co do dziewiątego. JP Czerwiekowski żądaiący wyiachać z Krakowa w czasie Wakacyy zostawi na mieyscu swoiém w Szpitalu Substytuta, a Szkoła Główná ninieyszą Konkluzyią oswiadcza, iż JP Czerwiekowski będzie miał prawo za dozór Szpitala dopraszać się o gratyfikacyią.

Co do dziesiątego JX Prezes Collegii Physici odstąpił od żądania swoiego.

11. Co do iedenastego. Na Probostwo w Kollegiiacie S. Anny wakuiące prezentuie Szkoła Główná JX Bonifacego Garyckiego S. T. i O. P. Doktora Staro-Rzymskiego Professora Collegium Moralnego Prezesa i Prezentę z Kancellaryi swoiéy wydać Mu zaleca.

12. Co do dwunastego. Niemogąc Szkoła Główná uskutecznić żądania JX Marciszewskiego Prorektora Szkół Krakowskich w Konferowaniu Beneficium Zielonieckiego pamiętną iednak będąc długich Jego w Stanie Akademickim prac, przyrzeka mu w dalszym czasie wydarzyć się mogący wakans.

13. Co do trzynastego. Czytaná była Nota JP Doktora Kosteckiego w któréy żądał interessowania się Szkoły Głównéy do P. Kommissyi o przysłanie dla Niego Patentu na Katedrę Patologii, Szkoła Główná stosuiąc się do Ustaw w Rozd: III pod tyt: Wybor do Katedr zawartych, odsyła JP Kosteckiego Medicyny Doktora z żądaniém swoiém do Collegium Fizycznego.

JJXX Trzciński i Popławski niezdayduiąc téy Konkluzyi Szkoły Głównéy zgodnéy z Ustawami pisali się negative

Co do czternastego. Punkt ten odesłany do Delegacyi

maia

maiącey układać Tabellę Professorów na rok przyszły Szkolny.
M. Josephus Szabel. Scholae
Principis Regni Rector.
mpp.

POSIEDZENIE
Złożone Dnia 10 Lipca.

Do zaradzenia i stanowienia w następuiących punktach

Naprzód. Do przeczytania Listów do Szkoły Głowney pisanych i zaradzenia o interessie w nich wyrażonym.

Powtore. Do doniesienia o przyiętey Dyspertacyi na S. Michał przez WP. Radwańskiego i wyznaczonych Osobach do iey przeczytania.

Potrzecie. Do doniesienia Szkole Głowney o oświadczaiących się czterech Uczniach Klassy VI w Szkołach Pułtuskich z chęcią przystąpienia do Stanu Akademickiego.

Poczwarte. Do obrania Delegacyi do ułożenia Tabelli Nauczycielów Szkół Stanu Akademickiego w Koronie, oraz Etatu pensyy dla Nich na Rok przyszły Szkolny.

Popiąte. Do wyznaczenia Osób, któreby miały moc konkludowania w zachodzących interessach Ekonomicznych prędkiey potrzebuiących rezolucyi w czasie zamkniętych Obrad Szkoły Głowney, z obowiązkiem zdania Jey sprawy na naypierwszey Sessyi po wakacyiach.

Poszoste. Do słuchania Delegacyi wyznaczoney do ułożenia porządku Korrespondencyi z P. Kommissyią i przełożenia teyże P. Kommissyi prośby względem takowego porządku.

Posiódme. Do wyznaczenia Dnia otwarcia Sessyi Szkoły Głowney po Wakacyiach.

Działo się w przytomności Osób Radę Szkoły Głowney składaiących WJX Rektora WJXX i WWPP. Bonifacego Garyckiego, Jędrzeia Trzcińskiego, Krzysztofa Jdatta, Wincentego Smacznińskiego, Rafała Czerwiekowskiego, Jozefa Bogucickiego, Antoniego Popławskiego, Jana Sniadeckiego, Felixa Radwańskiego Waleryiana Bogdanowicza Franciszka Scheidta, Jacka Przybylskiego, Józefa Muszyńskiego, Sebastyiana Czochrona, Marcina Fiałkowskiego i Józefa Januszewicza Sekretarza.

Tak zgromadzona Szkoła Głowna po przeczytaniu i podpisaniu Konkluzyy ostatniego Posiedzenia uchwaliła co następuie

Co do

1790

Lipiec

Co do pierwszego. Czytane były Listy od Osób Zgromadzenia Żytomierskiego nawzaiem siebie oskarżaiących do Szkoły Głównéy pisane Szkoła Główna zleciła Sekretarzowi swemu napisać List tak do JX Kapicy oskarżaiącego PP. Wolińskiego, Rycharskiego, Marszewskiego i Chruscielskiego iako też i do wspomnionych dopiero Professorow oskarżaiących X Kapicę z napomnieniem i zaleceniem aby Osoby nawzaiem siebie oskarżaiące za nim Szkoła Główna wniydzie w rozpoznanie poczynionych zarzutów przy ścisłem dopełnianiu obowiązkow Stanu Nauczycielskiego wszelką zachowały w Zgromadzeniu spokoyność.

1.

Co do drugiego. Doniosł WJX Rektor iż JP. Radwanski na Sessyi Collegium Fizycznego ofiarował się czytać Dyssertacyią na S. Michał do wysłuchania oneyże wezwani są á Collegio Physico JJPP. Sniadecki i Scheidt.

2.

Co do trzeciego. Doniesie Sekretarz wolą Szkoły Głównéy Zgromadzeniu Szkół Pułtuskich, aby to z czterema Uczniami z chęcią przystąpienia do Stanu Akademickiego ofiaruiącemi się stosownie do Przepisu Ustaw złożyło Examen i z tych dwoch zdatnieyszych na Pensyią przyięto, innym zas dwoma byle zdatnym oswiadczy Zgromadzenie iż im Szkoła Główna mieysce między kandydatami dobrowolnémi czyli niepensyonowanemi zapewnia.

3.

Co do czwartego. Do ułożenia Tabelli i Etatu Professorów Szkół w Koronie deleguie Szkoła Główna JJXX i JJPP. Garyckiego, Sniadeckiego, Bogdanowicza, Muszyńskiego, Krusińskiego i Sekretarza ktorzyto Delegowani absentia unius non obstante Tabellę i Etat Professorow Szkół w Koronie ułożywszy tęż do Kassy Jeneralnéy prześlą.

4.

Co do piątego. Do zaradzenia w czasie zamkniętych Obrad w interessach nagłey potrzebuiących Rezolucyi tak Ekonomicznych iako i rządowych, deleguie Szkoła Główna WJX Rektora JX Prokuratora wraz z osobami tu przytomnémi.

Co do szostego. Proiekt względem porządku Korrespondencyi do dalszego czasu odłożony

Co do siódmego. Zamykaiąc Szkoła Główna Obrady swoie na Dniu 10 Lipca czas otwarcia onych post inchoata Studia naznaczá.

X. Jozef Szabel. S. T. D. Szkoły Głowney Koronney Rektor.

POSIEDZENIE

Złożone Dnia 12 Pazdziernika.

Do zaradzenia i stanowienia w następuiących punktach

Naprzod. Do czytania Rezolucyy P. Kommissyi Edukacyyney, i oddania Patentów, komu służą.

Powtóre. Do czytania Listu JW. Potockiego w interessie Pana de la Mothe.

Potrzecie. Do obrania Prezesa Collegii Physici.

Poczwarte. Do czytania Listów P. Kommissyi Cywilno-Woyskowey Powiatów Krakowskiego i Proszowskiego, Item Powiatów Piotrkowskiego i Radomskiego, i dania na nie odpowiedzi.

Popiąte. Do czytania Noty JW. Bystrzonowskiego Kasztelana Małogowskiego względem Kościoła w Nakle.

Poszóste. Do czytania Listu JX. Kłosińskiego względem Prezenty na Altaryą S. Jana w Kollegiiacie Warszawskiey.

Posiódme. Do wyznaczenia Dnia na Sessyie Ordynaryyne w każdym Miesiącu.

Poósme. Do wyznaczenia Osób któreby pracowały w Kancellaryi Szkoły Głowney pod dozorem Jey Sekretarza.

Podziewiąte. Do odebrania sprawy od Delegacyi wyznaczoney do ułożenia Tabelli Professorow Szkół w Koronie.

Podziesiąte. Na fundamencie wyszłey Rezolucyi i Patentu P.ey Kommissyi Edukacyi Narodowey, oraz zaczęcia Lekcyy Processu, JX Czochron O. P. Doktor i Professor ma honor upraszać Szkoły Głowney, o prezentę na Beneficium Luborzyckie, którego Possessorami byli Professorowie Processu à tempore cujus nulla extat memoria = z strony JX Czochrona.

Poiedenaste. Do złożenia kluczy od Archivum = z strony JX Czochrona.

Podwanaste. Do wyznaczenia Examinatorów dla Kandydatów czekaiących na powtorną Submissyą i konkuruiących do Stanu Akademickiego.

Potrzynaste. Do wyznaczenia Korrepetytorów dla Kandydatów.

Poczternaste. Do dania Rezolucyi, czyli P. Kurkowski Professor ze Szkół Pińczowskich do Krakowa wezwany ma zostawać pod Rządem i na funduszu Kandydackim?

Popiętnaste. Do doniesienia, iako z Zgromadzenia Trzemeszyńskie

1790

Pazdziernik

skiego żaden się nieapplikuie do Nauk przy Szkole Głowney od dwoch lat

Poszesnaste. Do czytania Noty Zgromadzenia Szkół Krakowskich.

Posiedmnaste. Do wysłuchania żądania X. Sobierayskiego proszącego o wydanie sobie z Archivum papierów do Szpitala S.o Walentego należących.

Działo się w przytomności Osób Radę Szkoły Głowney składaiących WJX Rektora JJXX i JJPP. Garyckiego Jdatte, Minockiego, Kolendowicza, Smaczninskiego Popławskiego, Sniadeckiego Czerwiekowskiego Radwanskiego, Jana Schastera, Bogdanowicza Scheidta Bogucickiego, Przybylskiego, Krusinskiego Czochrona Fiałkowskiego i Januszewicza Sekretarza.

Tak zgromadzona Szkoła Głowna po przeczytaniu i podpisaniu Konkluzyy ostatniego posiedzenia uchwaliła co następuie.

Co do pierwszego. Czytane były Rezolucyie P. Kommissyi zlecaiące Kancellaryi wydanie Patentów dla Osob od Szkoły Głowney do Katedr poleconych następuiące

Działo się w Warszawie na Sessyi Ekonomiczney Kommissyi Edukacyi Narodowey Dnia Szesnastego Miesiąca Sierpnia, Tysiąc Siedmset Dziewięćdziesiątego Roku.

1. Kommissya Edukacyi Narodowey: na przesłane sobie de die 22 Junii Roku bieżącego od Szkoły Głowney Koronney doniesienie, iż JX Szabel teraznieyszy Jey Rektor, a dotąd Teologii Dogmatyczney Professor, dopełniwszy chwalebnie bieg lat osmiu, to iest przeciąg czasu przez udzielną Rezolucyą Kommissyi de die 29 Martii roku 1785 dla Niego do Emerytury zamierzony, i nadto ieszcze oduczywszy rok ieden w chęci iedynie zasłużenia się tem większego Edukacyi, i przez powolność na wezwania Prezesa Kommissyi JO Xcia Jmci Prymasa; teraz dla ulżenia zdrowiu i siłom zwątlonem Katedrę swoią na Sessyi Szkoły Głowney złożył; Kommissya winną zasługom Jego oddaiąc sprawiedliwość, od dalszych Go uczenia obowiązków uwalnia za Emeryta Szkoły Głowney uznaie, a na mieysce Jego znaiomego sobie z tylu zasług, i teraz przez Szkołę Głowną rekommendowanego JX.a Muszynskiego Vice-Professora in Collegio Morali do Katedry wyrokow Wiary przeznacza, oraz Patent na-

na nią Kancellaryi swoiéy wydać zaleca.
Niemniéy uznaiąc potrzebę ustanowienia Katedry Literatury między innémi i z tego powodu, że Kandydaci przy Szkole Głównéy na Professorów Szkół Narodowych Edukuiący się, iako do innych Nauk tak i do Wymowy sposobieni bydź maią, w któréy Nauki dobrych Professorów, Kommissyá nayszczegolniéy Szkoły Narodowé chciałaby opatrzyć: Kommissya użytemu iuż od lat kilku w tym Obiekcie za rekommendacyą Szkoły Głównéy JPu Fiałkowskiemu, pracowicie i z pożytkiem Uczniów zasługuiącemu się, Katedrę Literatury, łącząc do tego wzgląd i na zalecenie Szkoły Głównéy świeżo nadesłané, porucza, i Patent wygotować Kancellaryi swoiéy nakazuie.
Co do otworzenia udzielnéy Katedry Matematyki Elementarnéy, Kommissya oswiadczyła dawniéy myśl swoią w Rezolucyi do podobnegóż Szkoły Głównéy żądania stosownéy, iż się iéy niezdaie bez okazania nieuchronnéy potrzeby mnożyć Katedr Matematyki, a zwłaszcza w téy iéy części, któréy po wszystkich Szkołach uczą Professorowie: mniemá albowiem Kommissyá, iż Uczniowie na wyższéy Matematyki lekcyą do Szkoły Głównéy przychodzący, przychodzą iuż ze Szkół Wydziałowych dobrze w Elementarnéy przysposobieni. Zatrzymuiąc więc w téy mierze Rezolucyą swoią oczekiwać będzie od Szkoły Głównéy przełożenia powodów i widoków, iakie mieć może ważniéysze, niż się dotąd Kommissyi bydź zdaią, do tego, aby udzielną Katedrę Matematyki Elementarnéy ustanowiła.
Nareszcie co do prośby przez Szkołę Główną zaniesionéy assygnowania Stu pięćdziesiąt Czerwonych Złotych JMPanu Markowskiemu na zakupienie Instrumentów Chirurgicznych, tak na iego własny iako też i na Szkoły Głównéy użytek, Szkoła Główná gdy się rospatrzy w swoich funduszach, a między innemi w zaassygnowanéy przez Kommissyą na potrzeby Collegii Physici Summie, będzie mogła i tę kwotę na instrumenta Chirurgiczné sama zastąpić. = Z Protokołu Ekonomicznego Kommissyi Edukacyi Narodowéy wypisano i wydano. = Franciszek Zabłocki K.E.N. Protokolista.

Działo się w Warszawie na Sessyi Ekonomicznéy Kommissyi Edukacyi Narodowéy Dnia Szesnastego Miesiąca

1790

Pazdziernik

Sierpnia Tysiąc Siedmset Dziewięćdziesiątego Roku.

1. Kommissya Edukacyi Narodowey: widząc w konkluzyi Szkoły Głowney Kor. Dnia 13 Miesiąca Grudnia 1784 Roku zapadłey ułożenie sprawiedliwe, żeby JX Stanisław Minocki za lat pięć był uwolniony od lekcyi Processu, za którą przez ten pięcioletni przeciąg pozwoliła mu trzymać Beneficium Luborzyckie, aby miał pole do zasłużenia Emerytury, którey w obięciu Kanonii Katedralney Krakowskiey wcześniey dostąpił. Ponieważ zaś ten przeciąg czasu Konkluzyą oznaczony iuż minął w roku przeszłym Szkolnym 1789. i Katedra Processu Kościelnego z funduszem Beneficii w Loborzycy tem samem wakuie, Kommissya sądzi bydź słusznością aby na nią JX Sebastyan Czochron Vice-Professor Prawa w następuiącym roku Szkolnym 1790 a 1 8bris nastąpił, iako w celu Nauki Prawa wysłany za granice kosztem Kommissyi, i do tego obiektu tak w księgi, iako i w umieiętność dokładną usposobiony, maiący z jedney strony zapewnienie Kommissyi w Rezolucyi dnia 27 Wrzesnia 1786 Roku zaszłey, iż w tym widoku użyty będzie, w jakim wysłany był za granicę, i tam swoie nauki odprawił: z drugiey strony dwie Konkluzye Szkoły Głowney dnia 20 Lutego i 22 Czerwca roku bieżącego zapadłe, które mu zabespieczaią przyszły wakans w Collegium Moralném. Zostawuiąc więc JX Stanisława Minockiego iako Emeryta przy Kanonii Krakowskiey, na katedrę Processu Kościelnego z funduszem Beneficii Luborzyckiego JXa Sebastyana Czochrona Oboyga prawa Doktora przeznaczá i Patentem swoim od początku Szkolnego Roku 1790 a 1 8bris za Prffra wzwyż pomienioney Katedry wakuiącey stosownie do Konkluzyi Szkoły Głowney uznaie = Z Protokołu Ekonomicznego Kommissyi Edukacyi Narodowey wypisano i wydano = Franciszek Zabłocki K.E.N. Protokólista.

Działo się w Warszawie na Sessyi Ekonomiczney Kommissyi Edukacyi Narodowey Dnia 25 Miesiąca Wrzesnia 1790. Roku

2. Kommissya Edukacyi Narodowey przychylaiąc się do powtorzonych Szkoły Głowney Koronney przełożeń niemniey do Rezolucyy swoich na Dniu 19 Miesiąca Sierpnia 1789 i 7 Marca

1790

1790 Roku w miarę potrzeby iako uznaie utrzymywanie osobney Katedry Matematyki Elementarney w Szkole Głowney Krakowskiey dla zupełności całego iey kursu, tęż Katedrę poruczá JMPanu Kantemu Krusińskiemu dotąd in Collegio Physico Vice-Professorowi, z niewiększą iednak Pensyą nad Złł 4000 składaiącą się z dwóch Pensyy dotąd przez niego odbieranych to iest Vice-Proffrskiey i dodatkowey mieć chcąc, aby tenże Professor dawał Lekcyą od pierwszych początków tak iak w Szkołach Wydziałowych i podwydziałowych iest dawaná — Stosownie do tey rezolucyi Kancellarya wygotuie dla niego Patent Proffrski i tenże na Ręce Rektora Szkoły Głowney Koronney przeszle. = Z Protokołu Ekonomicznego Kommissyi Edukacyi Narodowey wypisano i wydano. = Franciszek Zabłocki KEN Protokolista.

1. Konkluzya. Po przeczytaniu Rezolucyy produkowané były na Sessyi i oddane Patenta JX^u Jozefowi Muszyńskiemu do Katedry wyroków Wiary, JP^u Kantemu Krusińskiemu do Katedry Matematyki Elementarney, JX^u Sebastyanowi Czochronowi do Katedry Processu Kościelnego i JP^u Marcinowi Fiałkowskiemu do Katedry Literatury.

2. Co do drugiego. Czytany był List JW Marszałka Potockiego Imieniem P. Kommissyi do Wielmożnego Szkoły Głowney Rektora pisany, w którym żądá aby JP. de la Mothe za dawanie Lekcyi Języka Francuzkiego i dawanie oraz Literatury Francuzkiey mogł mieć Pensyi roczney Złł: Pol: 2000 Szkoła Głowná Koronná nie znayduiąc zrzódła z któregoby tak znaczna Pensya opłacaną bydź mogła, sznauiąc atoli tak poważne za JP. de la Mothe interessowanie się, i to z sposobnością funduszu Kandydackiego miarkuiąc postanowiła utrzymać go przy pensyi roczney Złł: 500 choćby nawet i oszczędniey tę lekcyą opatrzyć mogła, byleby po zaczętym Nauk biegu JP. de la Mothe swoie bez zastąpienia żadnego opuściwszy powinności, zjechał niebawnie do dawania Lekcyi swoiey, lub ostrzegł przynaymniey Rząd Kandydatów o swoiem dalszém przedsięwzięciu.

3. Co do trzeciego. Po skończonem Urzędowaniu JX Jędrzeia Trzcińskiego Kanonika Koadjutora Katedralnego Krakowskiego Prezesem Collegium Fizycznego obrany został większością głosów JP. Jan Śniadecki Matematyki Wyższey i Astronomii Professor.

Co do czwartego. Czytané były Noty P. Kommissyi Cywilno

Woy.

Pazdziernik

Woyskowey Woiewodztwa Krakowskiego Powiatów Krakowskiego i Proszowskiego z których w pierwszey żąda Taż Kommissyá wyznaczenia Osób choć z Uczniów Szkoły Głównéy do zrobienia dokładney mappy Woiewództwa Krakowskiego, z oznaczeniem prawdziwego Powiatów Miast, Wsiów, lasów, zarośli i innych mieysc położenia. Po przeczytaniu téy Noty zgodziła się Szkoła Główná aby Collegium Fizyczné dało zdanie swoié i opiniią na tę propozycyą P. Kommissyi Cywilno-Woyskowéy w drugiéy żąda Taż Kommissya aby któren z Osób Akademii utrzymuiąc potrzebną Korrespondencyą mogł układać i do druku podawać tu w Krakowie Gazety Oyczystym Językiem Szkoła Główná zostawiwszy interes ten do czasu lepszego porozumienia się między Osobami Radę Jéy składaiącemi pozniéy myśli swoiéy kommunikować będzie P. Kommissyi Cywilno-Woyskowéy

Czytana potem była Nota P. Kommissyi Cywilno-Woyskowéy Woiewodztwa Sieradzkiego Powiatow Piotrkowskiego i Radomskiego złączonych, aby Starozakonny Samuel Jachimson mógł bydź z Medycyny wyexaminowany, i ieżliby w téy Professyi był umieiętnym aby odebrał zaświadczenie. Szkoła Główna Koronna Akademiia Krakowska niniéyszą konkluzyą oswiadcza iż lubo examinować Starozakonnego Samuela Jachimsona i w miarę iego zdatnosci wydać mu zaświadczenia nie wzbrania się, Stopnia iednak Doktorskiego in Medicina (ieżeli go dotąd nieotrzymał) konferować mu niemoże. Religia albowiem którą Starozakonny Samuel Jachimson wyznaie, do otrzymania tego Stopnia w Akademii Krakowskiéy byłaby mu na przeszkodzie.

4.

5. Co do piątego. JX Czochron i Sekretarz Delegowani są do przeyrzenia Papierów do Beneficium Nakielskiego należących, i przyniosią na przyszłą Sessyą potrzebną informacyą do dania Rezolucyi na Notę JW Kasztelana Bystrzonowskiego.

6. Co do szóstego. Czytany był List JXa Kłosińskiego w którym żądá aby na Dyrektoryi Szkołki P. Maryi w Warszawie mógł bydź potwierdzony Szkoła Główná niniéyszą Konkluzyą oswiadczá iż przychylić się do żądania Xa Kłosińskiego niemoże.

Co do siódmego Na Sessye Ordynaryyne wyznaczyła Szkoła Główna pierwszą Niedzielę w każdy miesiąc exceptis feriis, w czasie których

rych żadne Sessye niebędą bywały aż znowu w pierwszą Niedzielę po skończoney tey przerwie Nauk

Co do ósmego. Zleciła Szkoła Główna Sekretarzowi przynieść na następuiącą Sessyą Proiekt urządzenia Kancellaryi swoiey a wybor Osób w tey Kancellaryi pracowac maiących poruczyła Magnifico Rectori i Sekretarzowi.

Co do dziewiątego. Zainformował Sekretarz Szkołę Główną Imieniem Delegacyi o wybranych Osobach na Rektorow i Prorektorów w Szkołach Wydziałowych i Podwydziałowych i oraz Tabellę Professorow na teraznieyszy rok Szkolny przez Delegacyą ułożoną przeczytał.

10. Co do dziesiątego. Zgodziła się Szkoła Główna na wydanie Prezenty JX Sebastyanowi Czochronowi na Beneficium Luborzyckie, a to za uczenie Processu Prawa Duchownego, i oraz ostrzegła, iż poty JX Czochron w Possessyi tegoż Beneficium zostanie póki Lekcyą Processu Prawa Duchownego dawać będzie.

11. Co do iedenastego. Złożył JX Czochron klucze od Archivum Szkoły Główney.

Co do dwunastego. Jch Mość Professorowie wydaiący Propozycye na popisy Kandydackie Delegowani są do examinowania tak Osób ubiegaiących się do Stanu Akademickiego iako i Kandydatow pierwszoletnich którzy ieszcze powtorney niezłożyli Submissyi.

13. Co do trzynastego. JX Garycki JP Sniadecki i JX Bogdanowicz Delegowani są do zaradzenia o Korrepetytorach dla Kandydatów.

14. Co do czternastego. Affirmative

Co do piętnastego. Przyszłemu Wizytatorowi dane będzie zlecenie

15. aby weyzrzał w to, czyli Szkoły Trzemeszyńskie opatrzone są w zdatnych Professorów, a gdyby niebyły pod ow czas uczyni się rekwizycyą o przysłanie Subiektów do Krakowa któreby w Naukach na Szkoły przepisanych przy Szkole Główney doskonaliły się.

16. Co do szesnastego. Czytane było żądanie Zgromadzenia Szkół Krakowskich proszącego Szkoły Głowney Koronney o przesłanie wraz z interessowaniem się Jey Noty do P. Kommissyi od tegóż Zgromadzenia podaney, w którey Nocie dopraszá się Zgromadzenie, aby Pensyą Stołową Ustawami P. Kommissyi zaręczoną na ten Rok Szkolny otrzymać mogło. Szkoła Główna Koronna przychyliwszy się

1790

Pazdziernik

się do tego żądania zleciła oraz Zgromadzeniu Szkół Krakowskich aby przez wzgląd na słaby stan zdrowia JX Marciszewskiego Prorektora Szkoł Krakowskich wybrało z pomiędzy siebie Substytuta maiącego zastępować JXa Marciszewskiego w obowiązkach Prorektorskich, któremuto Substytutowi Szkoła Główna Pensyi z Kassy swoiey opłacić się maiącey Złotych trzysta wyznaczá.

17. Co do siedmnastego. Pozwoliła Szkoła Główna wydać X. Sobieráyskiemu z Archivum swoiego papiery do Szpitala Sgo Walentego należące a do okazania Kommissyi Cywilno-Woyskowey dochodów Szpitalnych potrzebne i oraz ostrzegła iż w podobnych przypadkach i innem żądaiącem Osobom będzie mógł Sekretarz za zniesieniem się cum Magnifico Rectore wydawać z Archivum Jey papiery.

X. Jozef Szabel. S. T. D. Szkoły Głł Rektor.

POSIEDZENIE ORDYNARYYNE

Listopad

Złożone Dnia 7 Listopada

Do zaradzenia i stanowienia w następuiących punktach

Naprzód Do przełożenia potrzeby aby Kandydaci pierwszego dwuletniego kursu żadną dyrekcyą niezatrudniali się, a natomiast mieli opatrzenie stołu i opału z funduszu Kandydackiego po Bursach u Seniorów. Kandydaci zaś drugiego dwuletniego kursu zatrudniali się Dyrekcyą bez korzystania pensyi stołowey i na opał z funduszu Kandydackiego.

Powtóre Do zdania rapportu z examinu Kandydatów i konkuruiących do Stanu Akademickiego, oraz przypuszczenia ich do drugiey i pierwszey Submissyi.

Potrzecie Do wyznaczenia Osób maiących mieć moc wraz z Rektorem i Sekretarzem Sessyy deputowanych extraordynaryynych wyszczególnienia rodzaiow materyy na tychże Sessyach decydować się maiących i oznaczenia czasu, do którego takowa Osób deputowanych władza trwać má.

Poczwarte. Do czytania Listu JW. Marszałka Nadw: Litt: w interessie JP. de la Mothe.

Popiąte Do czytania Listu P. Kommissyi Cywilno-Woyskowey Powiatu Zwinogrodzkiego w interessie JX Ancypy.

Poszoste. Do naradzenia się względem Kościoła Nakielskiego

Posiódme. Do napisania Listu do J.O. Xcia Jmci Prymasa w interessie Szpitala Sgo Łazarza.

Poósme

Listopad.

Poósme. Do czytania Listu JX Broszniowskiego.
Podziewiąte. Do czytania Listu JX Jelskiego Kaznodziei Szkół Warszawskich
Podziesiąte. Do czytania Listu P. Kommissyi Edukacyyney.
Działo się na Posiedzeniu ordynaryynem Szkoły Głowney Koronney w przytomności W° Rektora JJXX i JJPP. Bonifacego Garyckiego Jana Śniadeckiego, Krzysztofa Idatte, Stanisława Minockiego, Franciszka Kolendowicza, Antoniego Popławskiego, Wincentego Schastera Jana Schastera Jędrzeia Trzcińskiego, Felixa Radwanskiego, Jozefa Muszyńskiego, Waleryana Bogdanowicza Franciszka Scheidta Jacka Przybylskiego, Kantego Krusińskiego, Sebastyana Czochrona Marcina Fiałkowskiego. Jozefa Januszewicza Sekretarza.
Tak zgromadzona Szkoła Głowna po przeczytaniu i podpisaniu Konkluzyy ostatniego posiedzenia uchwaliła co następuie.
1. Co do pierwszego. Na przełożenie JX Bogdanowicza Prefekta Kandydatow, iż dogodną byłoby rzeczą tak Ustawom P. Kommissyi, iako korzyści uczących się Kandydatów, gdyby pierwszoletnim i drugoletnim zabroniona była prywatna Dyrekcya, a przezto więcey zostawionego czasu do Nauk ich powołaniu przepisanych, a na mieysce Dyrekcyi, żeby im potrzeby Stołu i opału, po Bursach lub iakby się Prefektowi naydogodniey zdawało, z funduszu Kandydackiego były opatrzone, samym zaś trzecioletnim i czwartoletnim Dyrekcya Prywatna dla wprawy Nauczycielskiey podług Ustaw była pozwolona bez opatrzenia stołu i opału z rzeczonego funduszu ile korzystaiącym z Dyrekcyi; gdy tenże Prefekt Kandydatów wyznał, iż na takowe opatrzenie fundusz Kandydacki wystarczy, Szkoła Głowna takowy układ opatrzenia Kandydatów pierwszoletnich i drugoletnich, oraz trzymania Dyrekcyi z powinności dla trzecioletnich i czwartoletnich a zatem wyłączenia ich od korzyści Stołu i opału z funduszu Kandydackiego, uchwala, poki inny proiekt o utrzymaniu Kandydatów przy wspolnym Stole i mieszkaniu od Szkoły Głł: ułożony niebędzie, do którego ułożenia przed przyszłemi Wakacyami w teraznieyszym roku Szkolnym delegowani są Magnificus Rector JJXX i JJPP. Garycki Kollegium Moralnego, Sniadecki Kollegium Fizycznego Prezesowie, Bogdanowicz Prefekt Kandydatow i Przybylski Bibliotekarz, stanowi oraz Szkoła Głowna aby trzecioletni i czwartoletni Kandydaci mieli zawsze pierwszeństwo przed innemi do Dyrekcyi. Dzisieysi zaś Drugoletni ponieważ maią Dyrekcye których bez zawodu dla swych Uczniow i ich

Rodzi:

1790

Listopad

Rodziców niemogliby odstąpić przy tych maią zostawać bez bez żadnego wsparcia z funduszu Kandydackiego na potrzeby stołu i opału.

Co do drugiego. O Examinie tak pierwszoletnich Kandydatów iako i tych ktorzy w roku zeszłym od powtórney byli zawieszeni Submissyi niemniey ubiegaiących się do Stanu Akademickiego następuiący czytany był Rapport.

2. Rapport

O Kandydatach do Drugiey i Pierwszey Submissyi ubiegaiących się dany Szkole Głowney R.u 1790 Dnia 7 Listopada.

Delegowani do Examinu Kandydatów, na Dniu i godzinie, w obwieszczeniu, do drugiey i pierwszey Submissyi ubiegaiącym się wyznaczony, zgromadzili się do Kollegium Fizycznego, i zaczęli dopełnienie swoiey Delegacyi od złożenia Sessyi w Sali Fizyczney, na ktorey doniosł im JX Bogdanowicz Publiczny Prawa Kościelnego Professor, a Kandydatów Prefekt o imionach i liczbie ubiegaiących się do drugiey i pierwszey Submissyi; złożył oraz tamże, na Ręce swoie od każdego z nich oddane, zaświadczenia o obyczaiach i zakończonych podług przepisów Naukach.

Do drugiey Submissyi konkuruiący stawili się:

1mo Gabryel Karpiński } Z Woli Szkoły Głowney w roku przeszłym od
2do Bazyli Korzeniewicz } drugiey Submissyi zawieszeni
3tio Jan Łuczyński bywszy Professor w Ołyce
4to Maciey Sciborski Kandydat pierwszoletni

Do pierwszey zas Submissyi ubiegaiących się było szesciu; a ci są:

1mo Tomasz Wysocki ze Szkół Krzemienieckich
2do Teodor Orłowski Z tychże
3tio Roman Markiewicz ze Szkoł Winnickich
4to Kazimierz Bruchalski ze Szkoł Poznańskich
5to Józef Kozłowski ze Szkoł Pińczowskich
6to Karol Barstch ze Szkoł Krakowskich

Zgodzili się Delegowani iednomyślnie, aby P.a Łuczyńskiego bywszego iuż w Ołyce Professora, przez wzgląd na to, że iuż Professorem był, i z własney swoiey woli, dla większego przez Nauki oświecenia się, na Lekcye Publiczne tu przybył, uwolnić od Publicznego z innemi Examinu, i tylko go do prywatnego przed każdym z Delegowanych, zobowiązać. Po obwieszczeniu mu przez JX Prefekta Kandydatów tey Examinuiących

iących Professorów woli, przystąpili Delegowani do Examinu, który trwał następnie przez dni dwa, to iest 28 i 29 Października w godzinach po obiednich a od Lekcyy wolnych.

Każdy z Delegowanych zdanie swoie o korzyści z Nauk, które P. K. E. Nauczycielom w Szkołach Narodowych mieć każe, zapisał tak, iak następuie:

Tablica zdań

O Korzyści z Nauk przez Examen znalezioney.

Kandydaci do powtorney Submissyi	Wymowa	Język Łaciński	Prawo Natury	Polityczne	Kraiowe	Arytmetyka	Jeometrya	Algebra	Fizyka	Mechanika	Matematyka wyższa	Astronomia	Chemia	Mineralogia	Botanika
Trzecioletni zawieszeni od II Submissyi w roku przeszłym.															
Bazyli Korzeniewicz	dobry	dobry.	dobrze	dobrze	mierny	mierny	mierny	bardzo mierny	bardzo dobry	bardzo mierny	bardzo słaby	mierny	bardzo słaby	także	także
Gabryel Karpiński	nadmierny	nadmierny	dobrze	dobrze	mierny	dobry	dosyć dobry	bardzo słaby	nadmierny	bardzo mierny	-	-	nic nie umie	także	także
Drugoletni															
Jan Łuczyński	dobry	dobry.	dobrze	dobrze	nieźle	dobrze	dobrze	nieźle	wyborny w części Fizyki i reystach	bardzo dobrze	dobry	dobry	dosyć	dobrze	z wszy.
Maciey Sciborski	dobry	dobry	bar: dobrze	dobrze	dobry	bar: do.	dobry	mierny	bar: dobry	bar: dobry	-	-	dosyć	dobrze	ze wszyst.
Konkuruiący do Stanu Nauczycielskiego prezentowani do pierwszey Submissyi.															
Józef Kozłowski	dobry	dobry	bar: dobrze	bar: do	dosyć dobrze	mierny	nadm:	dobry	dosyć dobry	niesłuch	.	.	wybor:	wybor:	wybor.
Tomasz Wysocki	nadmier:	dobry	dobrze	dobrze	dobry	bar: dobry	dobry	mierny	dobry	słaby	.	.	dosyć dobry		
Teodor Orłowski	dobry	nadmierny	dobrze	dobrze	mierny	dobry	dobry	bar: słaby	dosyć dobry	niesłu:	.	.	słaby	słaby	słaby
Roman Markiewicz	nadmier:	nadmier:	bar: dobrze	bar: dobrze	nadmie	bar: do:	mierny lecz sposobny	słaby	dosyć do	mierny			mier nie	mier nie	
Kazimierz Brzuchalski	nadmier	dobry	dobrze	dobrze	nadm	mier:	nadm:	słaby	dosyć dobry	bar mierny	.	.	dosyć dobrze		
Karol Barstch	nadmierny	nadmierny	nadmierny	nadmierny	mierny.	mierny	mierny	słaby	mierny	nieumie	.	.	mier nie	mier nie	mier nie

Po zakończonym Examinie i zapisanych zdaniach na złożoney powtórnie Sessyi, Delegowani zgodzili się większością głosów, aby naprzód PP. Korzeniowicz i Karpinski do drugiey Submissyi Szkole Głł prezentowani i za Kandydatów trzecioletnich miani byli. Powtóre aby PP. Łuczynski i Sciborski do drugiey Submissyi prezentowani i Kandydatami drugoletnimi byli. Potrzecie Aby ubiegaiący się do Kandydacyi Stanu Nauczycielskiego do pierwszey Submissyi, tym porządkiem który iest stosownym do korzyści przez Examen okazaney, byli prezentowani Szkole Głównéy i za pierwszoletnich Kandydatów miani 1. Józef Kozłowski, — 2 Tomasz Wysocki — 3. Teodor Orłowski — 4. Roman Markiewicz — 5 Kazimierz Brzuchalski — 6. Karol Barstch Poczwarte Ponieważ z tych czterey: Wysocki, — Orłowski Markiewicz i Brzuchalski o pensyą proszą: aby w liczbie

1790
Listopad

Kandydatow pensyonowanych umieszczeni byli. Dwaj zaś — Kozłowski i Barski dobrowolnemi, to iest bez pensyi bydź sobie życzą: Jeżeliby zaś P. Kozłowski namysłił się o umieszczenie się w liczbie Kandydatów Pensyonowanych ugrzeczał, dopuszczenie go do pensyi nie powinno mu bydź trudnione, ile zostawiona temu, ktory zdaniem Delegowanych pierwszym iest umieszczony, to zas stosownie do uczynku w tym Examinie okazanéy. — Jan Śniadecki C. K. Delego mppp — X Śniadecki iako Delegow. mpp — X Szpitalski Ph. Pp. — Franciszek Scheidt Pfr Chemii i hist. Nat. delegowany mpp — M. Piatkowski Pf Litty Delegowany zdaiący Rapport — F. Rudowanski Mechaniki i Hydraulyki Profesor — Jan Kosinski Matematyki Pfr. Examinator — Josef Januszewicz Pfr Prawa mpp

Konkluzya. Szkoła Główna po przeczytaniu tego rapportu wybranych przez Examinatorów Kandydatów i Uczniow do Stanu Akademickiego ubiegaiących się przyięła, a odebrawszy od prezentowanych Submissye Ustawami przepisane wszystkich w osobny Protokuł zapisać zlecała. Ponieważ zas między przyiętemi do Stanu Akademickiego: Karol Barski szczegolniey doskonaleniu się w Naukach Lekarskich sobie obrad nie ubiegaiąc się o Pensyą Kandydacką przeto Szkoła Główna zostawuiąc go przy chęci doskonalenia się w tychże Naukach uwalnia oraz w złożoney Submissyi od obowiązku czytania. A ponieważ JX Korzeniowicz i S. Karpiński od złożenia powtórney Submissyi w przeszłym roku Szkolnym aż do odbycia Examinu wstrzymanemi byli i następnie od Pensyi zawieszonymi zostali a w teraźniejszym roku Szkolnym dla doiazdzaney większey konopii z Nauk do złożenia powtórney Submissyi przypuszczeni przeto Szkoła Główna Pensyą za rok przeszły Szkolny taką iaką dwuletni Kandydaci odbierać zwykli wypłacić im z Kassy Kandydackiey pozwala.

3. Co do trzeciego Szkoła Główna Koronna stosuiąc się do Ustawy S. Kommissyi pod Nrem 7. Rozdziału 2 zawartey rozrządzaiąc z iednéy strony czas Profesorom w uwolnieniu Ich od schodzenia się na Sessyi Extraordynaryyne, zaradzaiąc z drugiey strony interessom między iedną a drugą Sessyą zdarzyć się mogącym a nagłey rezolucyi potrzebuiącém umyśliła z pomiędzy siebie wybrać Osoby ktoreto Osoby wraz z Wielmożnym Rektorem i Sekretarzem Szkoły Głównéy będą miały moc składania Sessyy extraordynaryynych deputowanych i decydowania we wszystkich Materyach wyiąwszy te ktore z mocy Ustaw S. Kommissyi na Sessyach Szkoły Głównéy in pleno decydować się powinny, tudzież wyiąwszy wszystkie Kollacye Beneficyów, zmnieyszanie, powiększanie lub naznaczanie pensyy, puszczanie w Rękę Dóbr, przenoszenie

Summ lub podnoszenie onychże, zawieranie z kimkolwiek bądź i iakichkolwiek bądź transakcyy, naznaczanie Defalk, rekommendowanie kogokolwiek bądź do S. Kommissyi a chcąc aby ten ciężar w schodzeniu się na Sessyie extraordynaryyne deputowane zawsze wszystkich dotykał przez stanowi Komplet ów i następuiący do tychże Osob Radę Szkoły Głównej składaiących onym podział. Na Sessyach w pierwszym miesiącu przypadaiących zasiadać będą z powinności

JX Garzyński Prezes Collegium Moralnego
JX Bogucicki Historyi Naturalney
JS. Radwański Mechaniki
JX. Cwichrow Sprawy Duchowne
} Sfrowie

W Drugim Miesiącu JS. Sniadecki Prezes Collegium Fizycznego
JX Kołłątaiowicz Teologii Moralney
JS. Jan Schaffer Farmacyi
JS. Przybylski Starożytności
} Sfrowie

W trzecim Miesiącu JX Minocki Kan: Vkated: Kraki:
JX Smaczniński Pisma Św.
JX Frizel Fizyki
JS. Krusiński Mate: Elem
} Sfrowie

W czwartym Miesiącu JX Popławski Prawa Nat:
JS. Win: Schaffer Anatomii
JS. Scheidt Chemii
JX Muszyński Dogmatow Wiary
} Sfrowie

W piątym Miesiącu JX Jdatte Podlaszczery
JS. Czerwiakowski Chirur:
JX Bogdanowicz Prawa Duch:
JS. Fiałkowski Litteratury
} Profesorowie

A gdyby która z Osob w czasie przypadaiącey na Nią kolei chorowała, wolno będzie przed ow czas Magnifico Rectori wezwać kogo innego kontiuuuje zaś na Sessyach extraordynaryynych Deputowanych zapadaiące na Sessyach pełnych odsyływane będą.

4. Co do czwartego. Po przeczytaniu Listu JW. Sołtysiego Marszałka Nadwornego Litewskiego zgodziła się Szkoła Główna aby Kassa Kandydacka gratyfikacyi dla JS. de la Motthe Złotych Polskich trzysta wypłaciła.

5. Co do piątego. Czytany był List S. Kommissyi Cywilno-Woyskowey Woiewództwa Bracławskiego Powiatu Lwinogrodzkiego do Szkoły Głównej pisany w którym żądał tak Kommissyą

1790.

Listopad

aby za Szkoły Głównéy interessowaniém się JWJX Ancypa Kommissarz Powiatu Bracławskiego proporcyonalną pracom na Edukacyi Publiczney łożoném otrzymać mogł pensyą Emerytalną po przeczytaniu Listu tego zgodziła się Szkoła Główná aby odpisać P. Kommissyi Cywilno-Woyskowéy Woiewództwa Bracławskiego Powiatu Zwinogrodzkiego iż przychylaiąc się do żądania oneyże interessować się będzie w P. Kommissyi za JW JX Ancypą

6. Co do szóstego Doniósł WJX Rektor iż przeyrzawszy papiery do Beneficium Nakielskiego należące nieznalazł w nich Dekretu Kommissyynego Summę 8 tysięcy Złotych za reparacyą Kościoła Nakielskiego Dziedzicom Nakła przez Szkołę Główną zapłacić się maiącą przysądzaiącego a o którym JW Kasztelan Małogoski w Nocie swoiéy wspomina zgodziła się zatém Szkoła Główná aby pisać List do JW Kasztelana z żądaniem kommunikacyi takowego Dekretu końcem otrzymania finalnéy od Szkoły Głównéy Rezolucyi.

7. Co do siódmego. Zgodziła się Szkoła Główná aby Imieniem Jéy posłany był list do JOX Jmci Prymasa w interessie Szpitala S. Łazarza. List ten znayduie się w Protokole Korrespondencyy na karcie 164.

8. Co do ósmego. Zleciła Szkoła Główná Sekretarzowi swemu aby doniósł JX Broszniowskiemu iż przy odesłaniu Rapportów z Wizyt przeszle także do P. Kommissyi wraz z swoiém interessowaniem się żądanie Jego aby Pensya na titulum święcenia onemuż od P. Kommissyi urzędownie zapisaná wypłacaną była.

9. Co do dziewiątego. Zgodziła się Szkoła Główná po przeczytaniu Listu JX Jelskiego Kaznodziei Szkół Warszawskich w którym oświadczá się iż w czasie kilkatysięcy Książek Szkole Głównéy Koronnéy ofiarować przyrzeka, aby odpisać iż mile tę Jego przyymuiąc ofiarę powinną w Aktach swoich zapisze wdzięczność zleciła oraz Sekretarzowi swemu aby w przyszłych Instrukcyach dla Wizytatorów umieszczone było obiaśnienie względem Kaznodzieiów po Zgromadzeniach znayduiących się.

10. Co do dziesiątego. Zgodziła się Szkoła Główná aby Exekwie za Duszę S. p. JWJX Garnysza w przyszłą Sobotę to iest Dnia 13 Listopada odprawiły się na co Prokuratoryia Szkoły Głównéy koszt potrzebny opatrzy.

M. Josephus Szabel.
Schola Princ: Regni Rector

1790

Posiedzenie Extraordynaryyne Deputowanii Listopad
Ułożone Dnia 16 Listopada

Do zaradzenia i stanowienia w następuiących punktach

Naprzód Do zaradzenia interessom Uczniow Chirurgii i Medycyny.

Powtore. Do wysłuchania Prowiktu o urządzeniu Kancellaryi Szkoły Głownéy.

Działo się w przytomności Osób Rad Extraordynaryyną Deputowaną składaiących WPX Rektora WPXX i WPP Ganyckiego, Radzcow dwóch Prybyskiego Kruzinskiego Cechrona i Tamoszewicza Sekretarza.

Tak zgromadzona Szkoła Głowna po przeczytaniu i podpisaniu Konkluzyy Ostatniego posiedzenia uchwaliła co następuie

1. Co do pierwszego Zaradzaiąc Szkoła Głinteressom Uczniów Chirurgii i Medycyny zgodziła się iednomyślnie na rozpisanie Zmiennego Tey Listow do Kommissyow Cyrkułu-Woyskowych aby tępszy naglie raczyły Miasta nietylko do regularnego wypłacania na dal Kwoty Uniwersałem Rady Nieustaiącey nakazanéy na Uczniow Chirurgii przy Szkole Głownéy utrzymywanych, ale też do powrocenia zaległości z niewypłacania w dawnieyszych leciech z wspomnionéy Kwoty wynikaiących.

Co do drugiego Czytał Sekretarz do urządzenia Kancellaryi Szkoły Głownéy Projekt następuiący

Kiedy P. Kommissyá w Ustawie pod Artm 22 Rozdziału 2ga chciała mieć w Kancellaryi Szkoły Głownéy dwie Osoby pod dozorem Tey Sekretarza pracuiące, nierozumiała zapewne dwoch ze tak nielicznych Mechanicznych Skrybentów, ktoryby na dyktuiącym tylko przy sali Sekretarzem bo takowe Osoby przez daremnego kosztu dla Szkoły Głownéy żadnéy Sekretarzowi w pracach nieprzyniosłyby ulgi aniby z utrzymywania Osób takich można się spodziewać przysporzenia w interesach, kiedy Sekretarz obydwoma razem niepotrafiłby rożnych dyktować interessów, wypada stąd iż potrzebnyby był iden Mechaniczny Skrybent, ktoregoby tedy obowiązkiem zapisywać w Protokułach wszystkie Szkoły Głownéy Konkluzye, Rezolucye P. Kommissyi, Rapporta od Delegowanych Szkole Głownéy zdawane i robić z tego wszystkiego w czasie potrzeby Extraktty, drugi ktoremu byłby zdolnym do ekstrahowania Listow, a zatem utrzymywania

1790

Listopad

wania potrzebney między Szkołą Główną a Szkołami Narodowemi Korrespondencyi i innemi partykularnemi Osobami, wyiąwszy Listy do P. Kommissyi od Szkoły Głowney przesyłać się mogące które przez samego Sekretarza układane bydź powinny, tudzież aby był w stanie opisywania Summaryuszem Dokumentów tak tych które do Archiwum Szkoły Głowney przybywać mogą, iako też i tych które się w tymże iuż znayduią, a dotąd nie są opisane, a opatrzywszy Osobę taką proporcyonalną pracy nagrodą, wyznaczywszy iey nadto mieszkanie (ieżeli to bydź może) w Collegium możnaby ią zobowiązać do utrzymywania Aktów Sądowych Rektorskich iakoto Protokołu Relacyy, Manifestów, Sigillat i t. d. bo lubo P. Kommissyá zaradziła o Protokole Dekretowym kiedy iednego z Konsyliarzów do utrzymywania onego zobowiązała, nie atoli nierzekła o wielu innych w Kancellaryi Jurysdykcyi Rektorskiey znaydować się mogących. Ostrzedz by i to należało aby odmiana osoby do tych prac użytey nie od woli odmieniać się mogącego Sekretarza, ale od woli Szkoły Głowney zależała

Konkluzyá Proiekt urządzenia Kancellaryi przez Sekretarza przeczytany Szkoła Główná przyięła i stosownie do Konkluzyi na Dniu 12 8bra zapadłey wybranie Osoby w tey Kancellaryi pracować maiącey Magnifico Rectori i Sekretarzowi swemu zostawiła. M. J. T. Szabel. S. T. D. Sch: Princ: Reg: Rect: mpp

Posiedzenie Extraordynaryyne pełne

Złożone Dnia 21 Listopada

Do zaradzenia i stanowienia w następuiącym punkcie to iest do naradzenia się w interessie Beneficium w Gołczy i konferowania onegóż

Działo się w przytomności Osób Radę Szkoły Głowney składaiących WJXa Rektora JJXX i JJPP. Bonifacego Garyckiego, Jana Śniadeckiego, Stanisława Minockiego, Jozefa Bogucickiego, Jędrzeia Trzcinskiego, Felixa Radwanskiego, Waleryana Bogdanowicza, Jozefa Muszyńskiego, Franciszka Scheidta, Jacka Przybylskiego, Kantego Krusińskiego, Sebastyana Czochrona, Marcina Fiałkowskiego i Jozefa Januszewicza Sekretarza.

Tak zgromadzona Szkoła Głowna po przeczytaniu i podpisaniu Konkluzyy ostatniego Posiedzenia uchwaliła co następuie

1. Po uczynioney potrzebney Informacyi przez WJX^a Rektora de jure Patronatus activo Szkole Głowney służącém do Beneficium w Gołczy, zgodziła się Szkoła Główna unanimitate Votorum na wydanie Prezenty dla JX^a Czaputowicza na toż Beneficium po śmierci s. p. JX^a Michała Mrugaczewskiego S. T. Doktora wakuiące i oraz w tym interessie delegowała do JW^o Suffragana JX Prezesa Collegium Moralnego i JP. Jana Schastera. M. J. T. Szabel. S. T. D. Sch: Princ: Regni Rector. mpp

Posiedzenie Extraordynaryyne Deputowane

Złożone Dnia 27 Listopada

Do odesłania do Collegium Fizycznego rozrządzeń P. Kommissyi Cywilno Woyskowey Woiewodztwa Bracławskiego względem Doktorow i Chirurgow za granicą doktorowanych i Patentowanych

Działo się w przytomności Osób Radę Extraordynaryyną Deputowaną składaiących WJX^a Rektora JJXX i JJPP. Garyckiego, Śniadeckiego Bogucickiego, Radwańskiego, Bogdanowicza, Przybylskiego, Czochrona i Januszewicza Sekretarza

Tak zgromadzona Szkoła Główna zgodziła się aby rozrządzenia Kommissyi Cywilno-Woyskowey Woiewodztwa Bracławskiego Powiatu Bracławskiego względem Doktorów i Chirurgów za granicą Doktorowanych i Patentowanych odesłać do Collegium Fizycznego.

M. J. T. Szabel. S. T. D. Sch: Princ: Regni Rector. mpp

POSIEDZENIE PEŁNE ORDYNARYYNE

Złożone Dnia 5 Grudnia

Do zaradzenia i stanowienia w następuiących punktach

Naprzód Do konferowania Ambony i Altaryi w Kościele Katedralnym Krakowskim.

Powtóre Do przeczytania Listu do Sekretarza pisanego w interessie Fizyki Elementarney drukować się maiącey.

Działo się w przytomności Osób Radę Szkoły Głowney składaiących WJX^a Rektora JJXX i JJPP. Bonifacego Garyckiego, Collegium Moralnego Jana Śniadeckiego Collegium Fizycznego Prezesow, Krzysztofa Idatte, Franciszka Kolendowicza, Jozefa Bogucickiego, Wincentego Smaczninskiego Jędrzeia Trzcińskiego, Wincentego i Jana Schasterów, Felixa Radwańskiego, Waleryana Bogdanowicza, Józefa Muszyńskiego, Franciszka Scheidta, Jacka Przybylskiego, Kantego Krusińskiego, Sebastyana Czochrona, Marcina Fiałkowskiego i Jozefa Januszewicza Sekretarza.

Tak zgromadzona Szkoła Główna po przeczytaniu i podpisaniu Konkluzyi

Ostatnie

1790

Grudzień

Ostatniego Posiedzenia uchwalita co następuie

1. Co do pierwszego. Po dobrowolném ustąpieniu przez JX. Franciszka Jerzmskiego Kanonika Kwadjutora Kralowskiego Altaryi i Ambony w Kościele Katedralnym Kralowskim zgodziła się Szkoła Główna ~~pro hac vice~~ aby moc prezentowania na wspomnioną Altaryą i z przytaczoną Ambonę powierzyć pro hac vice Magnifico Rectori Szkoły Głównéy JX Cochron ustąpienie to znayduie rzeczą nową i niezgodną z Ustawami

2. Co do drugiego. Czytał Sekretarz List do siebie przez JP. Kabłockiego pisany w którym w imieniu K. Kommisyi proponuie aby Fizyka Elementarna mogła bydź w Warszawie drukowaną. Szkoła Główna zastanawiaiąc się nad przyczynami powodującemi K. Kommisyą w kalowcey proporzycy niemogła zgubie zoczów tak umowy o Xiążki Elementarne zawartéy iako też wielkich nakładów w które ią kabowa umowa wciągnęła zdała zatem Sekretarzowi swemu podpisać JP. Kabłockiemu iż wyraza JP. Kommisyi aby Ieyż umowa wcałości dobrzymaną i Fizyka Elementarna w Kralowie drukowana była. Wytoczyła albowiem Szkoła Główna znaczne koszta na odlanie pism i należyte opatrzenie Drukarni, utrzymuie wiele ludzi płatnych przy tejże Drukarni, którym potrzeba obmyslać zarobki i sposób wyżywienia. Jeżeliby się zaś Xiążki Elementarne w Kralowie drukowac niemiały, osobliwie w tym czasie, gdzie nie z tychże Xiążek przedrukowac niewypada, bo niemi zapełnione są magazyny przyprawiona będzie Drukarnia o stratę a ludzie w niéy pracuiący o zawód i odebranie im sposobu życia — Zarzeka oraz Szkoła Główna się przedsięwzięte będą do tego wszystkie starodli i ostrożności aby Fizyka Elementarna bez wszelkich wyszła omyłek — JX Jezuitowie dla przyczyn swoich piszą się negatiwe

X. Jozef Szabel S. T. D. Szkoły Głównéy Koronnéy Rektor.

Rok Ery Chrześciańskiéy 1791

1791 Styczeń

POSIEDZENIE PEŁNE ORDYNARYINE

Złożone Dnia 9 Stycznia

Do zaradzenia i stanowienia w następuiących punktach.

Naprzod Do obrania Wizytatorów Szkół.

Powtóre. Do wydania zaświadczenia JX Jozefowi Muszyńskiemu, iako on będąc Prefektem Seminarii Academici iest oraz Prowizorem Contuberniii Sisinianii

Potrzecie. Do przełożenia prozby JP. Antoniego Schendla i przyięcia Go do Stanu Akademickiego w tym celu iak byli przyięci JJP. Lilie i Barsztchowie

Działo się w przytomności Osób Rady Szkoły Głównéy składaiących W JX. Rektora

ktora JJXX i JJPP. Bonifacego Garyckiego, Jana Śniadeckiego, Stanisława Minoz- Styczeń.
kiego, Wincentego Smaczninskiego, Jozefa Bogucickiego, Antoniego Popławskiego
Rafała Czerwiekowskiego, Jędrzeia Trzcińskiego, Felixa Radwańskiego, Jana Schastera
Waleryana Bogdanowicza, Jozefa Muszyńskiego, Franciszka Scheidta, Jacka Przy-
bylskiego, Kantego Krusińskiego, Sebastyana Czochrona, Marcina Fiałkowskiego i
Jozefa Januszewicza Sekretarza.
Tak zgromadzona Szkoła Główna po przeczytaniu i podpisaniu Konkluzyy
ostatniego posiedzenia uchwaliła co następuie.

1. Co do pierwszego Wizytatorami Szkół unanimitate votorum obrani są JX
Antoni Popławski Prawa Naturalnego Politycznego Ekonomicznego Narodów
i JP Jan Kanty Krusiński Matematyki Elementarney Professorowie

2. Co do drugiego. Pozwoliła Szkoła Główna wydać zaświadczenie JX Jozefo-
wi Muszyńskiemu O. P. Doktorowi, Wyrokow Wiary Publicznemu Profes-
sorowi iako On będąc Prefektem Seminarii Academico-Diecesani iest oraz
Prowizorem Contubernii Sisiniani.

3. Co do trzeciego. Przychylaiąc się Szkoła Główna do prosby JP. Antoniego
Scheidta pozwoliła mu złożyć Submissyą w Ręce Magnifici Rectoris taką
iaką złożyli dawniey JJPP. Like i Barstchowie.

M. Josephus Szabel. S. T. D.
Scholæ Principis Regni Rector.

POSIEDZENIE PEŁNE EXTRAORDYNARYYNE

Złożone Dnia 13 Stycznia

Do zaradzenia o maiącey się spiewać Wotywie w Piątek z okazyi
Imienin J. O. Xcia Jmci Felixa Turskiego Biskupa Krakowskiego
i Kanclerza Akademii i oraz do zlecenia Sekretarzowi napisania Listu
Imieniem Szkoły Głowney do JO Xcia wspomnionego wyżey z powin-
szowaniem Godnosci i Imienin.

Działo się w przytomnosci Osób Radę Szkoły Głowney składaiących WJX
Rektora JJXX i JJPP. Smaczninskiego, Bogucickiego, Popławskiego, Ra-
dwańskiego, Trzcińskiego, Muszyńskiego, Przybylskiego, Krusińskiego, Fiał-
kowskiego, Czochrona i Januszewicza Sekretarza.

Tak zgromadzona Szkoła Główna po przeczytaniu i podpisaniu Kon-
kluzyy Ostatniego Posiedzenia uchwaliła co następuie.

4. Zgodziła się Szkoła Główna aby Imieniem Jey posłany był List do JO.
Xcia Jmci Felixa Turskiego, Biskupa Krakowskiego z powinszowaniem
Imienin i dostoyności i oraz aby w Dzień Imienin Jego spiewana by-
ła Wotywa w Kościele Akademickim na ktorą wszystkie Osoby Radę Szko-
ły Głowney składaiące zapraszaią się. M. J. T. Szabel. S. T. D. Scholæ
Principis Regni Rector. mpp.

1791

Styczeń

POSIEDZENIE EXTRAORDYNARYYNE PEŁNE

Złożone Dnia 28 Stycznia

1mo Do czytania Rezolucyi P. Kommissyi favore JP. Kosteckiego.

Powtore. Do czytania Listu J.O. Xcia Jmci Biskupa Krakowskiego

Potrzecie. Do czytania Noty P. Kommissyi Cywilno-Woyskowey Woiewództwa Krakowskiego Powiatów Krakowskiego i Proszowskiego proszącey o wyznaczenie Osoby któraby miała moc ułożenia się z tąż Kommissyą o cenę za drukuiące się Uniwersały.

Działo się w przytomności Osób Radę Szkoły Głowney składaiących WJX Rektora JJXX i JJPP. Bonifacego Garyckiego, Jana Sniadeckiego, Stanisława Minockiego, Wincentego Smacznińskiego, Rafała Czerwickowskiego, Antoniego Popławskiego, Józefa Bogucickiego, Felixa Radwańskiego, Jędrzeia Trzcińskiego, Waleryana Bogdanowicza, Józefa Muszyńskiego, Franciszka Scheidta, Jacka Przybylskiego, Kantego Krusińskiego, Sebastyana Czochrona Marcina Fiałkowskiego Józefa Januszewicza Sekretarza.

Tak zgromadzona Szkoła Główna po przeczytaniu i podpisaniu Konkluzyy ostatniego Posiedzenia uchwaliła co następuie.

Co do pierwszego Czytana była Rezolucya P. Kommissyi w interessie JP. Franciszka Kosteckiego Medycyny Doktora następuiąca,

1. Działo się w Warszawie na Sessyi Ekonomiczney Kommissyi Edukacyi Narodowey Dnia 19 Miesiąca Stycznia 1791 Roku

Kommissya Edukacyi Narodowey odpowiadaiąc na Memoryał U. Franciszka Kosteckiego Doktora Medycyny w Szkole Głowney Akademii Krakowskiey Katedrę Patalogii i Terapii zastępuiącego, i Patentu na Professora teyże Katedry dopraszaiącego się; gdy tenże U. Franciszek Kostecki poświęciwszy młodość swoię Naukom w Szkole Głowney Koronney od Roku zaś 1780 do Nauk Lekarskich przykładaiąc się, i w Szpitalu ubogich Sey Barbary pozniey na Wesołą przeniesionym ciągle i przykładnie pracuiąc w Szkole Głowney Koronney Stopień Doktora Medycyny otrzymał, a obowiązki Fizyka i Chirurga w tymże Szpitalu zastępuiąc zasługami i pracami swoiemi w Szkole Głowney Koronney, iak Collegium Fizyczne Rezolucyą swoią pod Dniem 17 8bris 1790 Roku zaświadcza, z swey zdatności wypłacaiąc się, na propozycyą do Konkursu o tęż Katedrę odpisawszy, i przez aktualne iuż zastępowanie teyże Katedry Patalogii i Terapii przez dwa roki zdatnym okazał się: Przeto Kommissya przez wzgląd na zdatność U. Kosteckiego w aktualnem zastępowaniu pomienioney Katedry okazaną, iako też w nad

grodę

grodę rzetelnych prac i zasług Jego w Szkole Główney Koronney od Collegium Fizycznego zaświadczonych opatrzenie tey Katedry zalecaiąc rekommendacyi od Szkoły Główney U. Franciszkowi Kosteckiemu na Katedrę Patalogii i Terapii sprawiedliwie należącey oczekuie, uprzeymie oświadczaiąc chęć dania U. Kosteckiemu dowodów szacunku i względów na Jego zasługi = Z Protokółu Ekonomicznego Kommissyi Edukacyi Narodowey wypisano i wydano = Franciszek Zabłocki K. E. N. Protokolista.

Konkluzyá. Postępuiąc Szkoła Główná stosownie do Ustaw zlecá Collegio Physico aby odpowiedź na Notę JP. Kosteckiego Medycyny Doktora na przyszłą Szkoły Główney Sessyą ordynaryyną w Miesiącu Lutym przypadaiącą przyniosło, a gdyby Collegium Fizyczné takowey odpowiedzi na czas naznaczony niewygotowało, tém samém toż Collegium w prawie swoiém upadnié

2. Co do drugiego. Czytany był List JO. Xcia Jmci Felixa Turskiego Biskupa Krakowskiego, w którym zaręczywszy Szkole Główney przyzwoitą wdzięczność za pamięć o Dniu Jmienin Jego i za oświadczoné sobie szczéré i przychylné życzenia i oraz donosi iż znaiąc włożoné od Królów Założycielów Akademii potwierdzoné od naywyższych Rządców Kościoła i Stanów Rzeczypospolitey a od Biskupów Krakowskich przyięté obowiązki Kanclerza Konserwatora i Sędziego Akademii tych dopełniać ścisłą dla Niego będzie powinnością i że do zastąpienia ich w części Namiestnikiem swoim Podkanclerzym postanowił z Grona Akademii wziętego JX Jdatte Kanonika Katedralnego Krakowskiego. List ten znayduie się w Protokole Korrespondencyy na Karcie 268.

Co do trzeciego. Czytana była Nota P. Kommissyi Cywilno-Woyskowey Woiewodztwa Krakowskiego Powiatów Krakowskiego i Proszowskiego, w którey żądá wyznaczenia Osoby, któraby miała moc ułożenia się z Kancellaryą Kommissyi o cenę za drukuiące się w Drukarni Szkoły Główney Uniwersały obwieszczenia Kursoryyné i t. d. Po przeczytaniu tey Noty zgodziła się Szkoła Główná, aby kosztem Jéy tak iak dawniéy do pierwszego Października w roku bieżącym 1791 wszystkié P. Kommissyi Uniwersały, Obwieszczenia Kursoryyne, Paszporta, Pakety Kwity drukowały się, i donieść o tém P. Kommissyi Cywilno-Woyskowey Woiewodztwa Krakowskiego Powiatów Krakowskiego i Proszowskiego zaléciła. X. Jozef Szabel. S. T. D. Szkoły Głł Koronney Rektor. mpp.

POSIEDZENIE ORDYNARYYNE PEŁNE
Złożone Dnia 6 Lutego.

Do zaradzenia i stanowienia w następuiących punktach:

Naprzód. Do przeczytania i przyięcia odpowiedzi i uwag Collegii Physici sciągaiących się do Katedry Patologii i prośb JP. Kostechiego.

Powtóre. Do wysłuchania opowiedzi na uwagi od Collegium Fizycznego pluralitate przyięte, które czytać będzie iedna z trzech osób w rospisie przeciw Konkluzyi wymienionych z strony JP. Professora Chirurgii

Działo się w przytomności Osób Radę Szkoły Głowney składaiących WPX Rektora JJXX i JJPP. Bonifacego Garyckiego, Jana Śniadeckiego, Stanisława Minorskiego, Wincentego Smaczninskiego, Rafała Czerwiakowskiego, Franciszka Kolendowicza, Józefa Bogucickiego, Antoniego Popławskiego, Felixa Radwańskiego. Wincentego i Jana Schasterów, Jędrzeia Trzcinskiego, Walenyana Bogdanowicza, Józefa Muszyńskiego, Franciszka Schmidta, Jacka Strybylskiego, Kantego Krusińskiego, Sebastyana Czochrona Marcina Fiałkowskiego i Józefa Januszewicza Sekretarza.

Tak zgromadzona Szkoła Głowna po przeczytaniu i podpisaniu Konkluzyy ostatniego posiedzenia uchwaliła co następuie:

Co do pierwszego. Czytaną była odpowiedź Collegii Physici na Notę JP. Kostechiego Medycyny Doktora i uwagi względem Katedry Patologii

1. następuiące:

Działo się na Posiedzeniu Collegii Physici Dnia 4 Lutego 1791 Roku.

JPan Kostechi w Nocie swoiey w Miesiącu Październiku roku zeszłego 1790 do Collegium Fizycznego podaney i 17 tegoż Miesiąca na Sessyi czytaney przytacza następuiące powody do rekommendowania go na Katedrę Patologii i Praktyki A^mo Domini Roku 1780 pomagał Profesorowi Anatomii w Preselacyach, w wyszukiwaniu trupow, robieniu Preparatów Anatomicznych bez żadney pensyi. 2do Że umieszczony tegoż roku w Szpitalu, o swoim kosztie doglądał i opatrywał chorych, że w roku 1782 w dozorze Szpitala sp. Badurskiemu co do chorób wewnętrznych, a JP. Czerwiakowskiemu co do chorób zewnętrznych pomagał. 3^tio Że w czasie utrzymywanego Szpitala przez JP. Jasiewicza pełniąc obowiązki przy tymże szpitalu miał dozor w utrzymywaniu Instrumentów Chirurgicznych i w roli dopiero miał sobie za to wyzna-

czoney

Luty

czonéy Pensyi od Collegium Zł 300. 4to Że za powołaniem JP. Badurskiego do rządu Szpitala pierwotnem oddaną mu była korrepetycyá Lekcyi z współuczniami z przyrzeczeniem za to promocyi: 5to że w roku 1789 został Substytutem Szpitala z pensyą roczną Zł 2000: że za Rezolucyą K. Kommissyi Edukacyynéy po śmierci JP. Badurskiego powierzone mu było dawanie Lekcyi Patologii: i że na wydaną kwestyą przy ogłoszeniu konkursu do Katedry odpisał.

Odpowiadaiąc Collegium na Notę proszącego za rzecz potrzebną uznało na powody wyżéy wyrażone takie uczynić reflexye: JP. Kostelni poświęcaiąc się Nauce Lekarskiéy w celu pozyskiwania przez iéy praktykę korzyści i sposobu życia, w usługach i pomocach przy Anatomii i Szpitalu mu powierzanych miał sobie podawane sposoby i pomocy do większych i prędszych w Nauce swoiéy postępów, każdy Uczeń chcący własnych korzyści, ubiega się słusznie o podobne wydarzenia, bo pod ręką Profesora pracuiąc w tey pracy i usłudze znayduie dla siebie samego ćwiczenie, czystszą i daléyszą oświecenia się sposobność zgoła własną korzyść i pożytek. Zawsze do takich usług nieprzestaią cisnąć się Uczniowie Medycyny, a będąc do nich przypuszczeni, maią to sobie za Dobrodzieystwo, i czuią się bydź raczéy obowiązanymi do wdzięczności nie do wymagania za to płacy lub nadgrody. Te więc początkowe usługi JP. Kostelnego o których wspomina przy Szpitalu i Anatomii były rzeczywiście dla niego samego dobrem, wszakże ich dzielił z innemi współuczniami nieformuiącemi sobie żadnego do nadgrody prawa, bo tę mieli w własnych z Nauki korzyściach. Opatrywanie stołu stancyi i opału z funduszu Szpitalnego i potému wyznaczenie pensyi za całe nieprzerwany dozor szczupłego Chirurgicznych Instrumentów sprzętu były to posiłki, które Collegium pomagaiąc usiłowáni JP. Kostelnego, obmyślało iego instrukcyą, a ieżeli w nich znalazł sposobność nauczenia się Medycyny bez własnych nakładów, mogłoż Collegium zaciągnąć na siebie takie obowiązki nadgrody za to, że uczącemu się dobrze czyniło? — Od ustanowienia Collegii Physici zawsze Rządcy Szpitala mieli swoie powinności za płacą wyznaczoną, ieżeli JP. Kostelni więcéy czynił dla ulżenia im, niż był powinien, pretensyá nadgrody ciągá się do Osób, którym folgował i do uwagi Collegii w całe nie należy. W początkach ustanowionego Szpitala był adjunktem Jego P. Ryszkowski za pensyą sobie od JP. Badurskiego wyznaczoną. — Jeżeli za korrepetycyą z współuczniami, przyrzeczone były względy JP. Kostelnemu, dozwał ich w konferowaniu sobie Substytucyi przy Szpitalu z pensyą Zł 2000 wygodami stołu i mieszkania: iest to dosyć nadgrody dla sierzego Doktora, że mu w tym wyborze dano preferencyą nad innych; Profesorowie Akademicy

pracuiąc w Szkołach przy szczupłem opatrzeniu z chwałą i pożyt=
kiem maią sobie za dobrą nadgrodę kilkunastoletniey usilności i zastu=
gi, kiedy są na Vice-Profesorye z podobną pensyą wzywani; wszyscy=
by się cisnęli do korrepetowania lekcyi i ialuchkowanie powtory z rzuty,
gdyby w nich iak JP. Kostecki mieli naypryzod caly bieg własney instru=
kcyi opatrzony, potem zapewniony los dalszego życia. To coby było u
nich dobrodzieystwem, chce JP. Kostecki w Nowi swoiey wystawiać Collegio.
ialio powod do otrzymania Katedry, i lata swego uczenia się, sposoby
Mu instrukcyi obmyślane z taxli Collegii, rachować za swoią zasługę.
— Że JP. Kostecki na kwestyą konkursową odpisał, o tem Collegium
niewie ani wiedzieć powinno, iak skoro odpisy z zamkniętemi imio=
nami Autorów oddane były i konkurs niedecydowany, nawet ta
wiadomość ani Collegio ani JPmu Kosteckiemu do niczego służyć nie=
może. Wolno było wszystkim rzecz znaiącym pisać, każdy z nich
mogł sobie czynić nadzieie ale niepewności wygranej: trzeba mieć
nadto miłości własney, trzeba się nawet nadto zapomnieć, żeby niezna=
iąc odpisow innych wystawić sobie swoy za naylepszy, a trzeba
go sobie było wystawić takim, żeby go podadź za powod do otrzy=
mania Katedry. W wyliczonych więc przez Notę swoią pobudkach po=
winien był rzeczy znaleśdź JP. Kostecki dowody pomagania i zachę=
cenia usilności, sprzyiania i dobrzeczynienia przez Collegium i Oso=
by Szkoły Lekarskiey sobie okazane, niezaś iakąś własną zasługę,
a zatem niepryslało się wystawiać iako motiva do osiągnienia
Katedry. A gdyby nawet to wszystko co za sobą JP. Kostecki przypro=
dzi nazwać się mogło zasługą; Katedry w Szkole Głowney nie są towa=
dziatem Emerytury, ale są uwieńczeniem wypróbowanego talentu i zdo=
łności, nieten ma do nich ubiegać się prawo, kto ma iakąś w czem za=
sługę, ale ten kto dowiódł i okazał na iaw że obdarzony darem pome=
tności i rozumu, drogą ciągłey pracy reflexyi i doświadczenia zgruntо=
wał wszystkie Nauki swoiey początki, przeszedł z kilkoletniem rostrzą=
śnieniem całą iey rozległość i zbiór tey wiadomości posiadłszy umie
go sądzić użyć i w prawdziwem świetle innym wystawić. Takich
Prześwietna Kommissya Edukacyyna chce mieć Profesorów Publicznych
w Szkole Głowney, bo na innych wszystkie nakłady publiczne należy
mieć za stracone i rozsypane. Świadkiem tego są Ustawy, tyle ostro=
żności i przestrog w wyborze Profesorów tak Collegius iako Szkole Gło=
wney nakazuiące, świadkiem są te długie proby i wytrzymowania, przez
które Osoby Collegii Physici przechodzić musiały, maiąc nawet za sobą karc=
ierki

czenie Professorów zaufania wartych i rekommendacye całey Szkoły Gło- Luty
wnéy. Wszystkie té doświadczenia i proby ludzi okazuią gorliwość Zwierz-
chności Narodowéy o niechybné Katedr ludzmi prawdziwie zdatnemi o-
sadzenié. A ieżeli inné Katedry zasłużyły na tak ścisłą ostrożność i probę,
Katedra Medycyny a w nich náyważnieyszá Katedra Patologii i Praktyki Le-
karskiéy warte są skrupulatnieyszego ieszcze zastanowienia; bo tu idzie o
Naukę ratowania ludzi i przez rozległość wiadomości licznych i rozmaitych,
i przez tłum początków pewnych z wątpliwemi obok idących nader ciężką
i trudną: omyłki innych Katedr mogą szkodzić wzrostowi oświecenia, ale
omyłki Katedr Lekarskich trwożyć powinny władzę publiczną, nietylko
spoźnieniém oświecenia ale ieszcze klęskami życia ludzkiego. Katedra Pa-
tologii zawierą teoryą ieneralną wszystkich chorób wyciągaiącą wiadomości nie-
tylko innych Nauk Lekarskich ale nawet Fizycznych. Posiadanié grunto-
wné téy Nauki iakiem Professor obdarzonym bydź powinien niemoże bydź
tylko owocem trafnego rozumu wprawionego do reflexyi, który opatrzony
we wszystkié posiłki z innych Nauk długą pracą i usilnością prze-
biegł rostrząsnął i obiął myślił w całą budowę teoryi wchodzącé: potrzebu-
ié więc ta umieiętność gruntowney instrukcyi pracy i czasu na strawie-
nié tego czego się uczyło i co się czytało, a na to potrzebuié w sile ro-
zumu Talentu, którego instrukcyá niedaié. Złączono ieszcze z Patologiią
sztukę Leczenia czyli Praktykę Lekarską, naukę niezmiernie rozległą, wy-
ciągaiącą po Nauczycielu wiadomości obszernych, długiego doświadczenia
i wielkiego rozsądku w użyciu wiadomości skutecznie i szczęśliwie, takie-
go doświadczenia, iakim bydź powinien opatrzony Nauczyciel Praktyki
trudno w kilka lat nabydź przy Szpitalu tak małą łożek dla niedo-
statku funduszu liczbę zawieraiącym. Wyliczoné dopiero własności Na-
uczyciela Publicznego i té dary długiéy pracy reflexyi i doświadczenia, któ-
rych Katedra Patologii i Praktyki wyciągá, możnaż znaleśdź a nawet sup-
ponować w Człowieku młodym, który niedokończywszy kursu iednego Pa-
tologii i niedawno inne Nauki Lekarskié przebiegłszy, ani czasu ani na-
wet sposobów mieć niemogł do ich nabycia i do strawienia tego czego
się uczył. W żadnych Naukach a szczególniéy w Lekarskich iakiemi
są Patologiia i Praktyka kurs sam Lekcyy publicznych odbyty pożyte-
cznie i usilnie niemoże zaraz człowieka wystawić do Nauczycielstwa Pu-
blicznego, bo w lekcyach publicznych czas wymierzony maiących tłuma-
czą się początki Nauki w swym związku i porządku, ułatwiaiącé do-
piero drogę do téy rozległey pracy, która przez długi czas zostaie do łożenia
Uczniowi przy siłach umysłu i sposobach, ieżeli kiedy chce doyść zaszczytu
człow

człowieka gruntownie uczonego, iakim bydź powinien Nauczyciel publiczny — Collegium Fizyczné niemaiąc ieszcze dowodów okazuiących w JP. Kosteckim té dary i własności, iakich pożytki Szkoły Lekarskiéy i publiczność po Nauczycielu Praktyki i Patologii má prawo wymagać na osiągnienié téy Katedry niemoże go prezentować ani polecać.

Miał sobie wprawdzie JP. Kostecki zaraz po otrzymaniu Stopnia Medycyny za rezolucyą P. Kommissyi powierzoną do dawania lekcyą Patologii i Praktyki po śmierci JP.a Badurskiego: wybór ten P. Kommissyi wypadł z zaradzenia potrzebie nie z upewnienia się o zdatności: będąc do uczenia iako Substytut wezwany do czasu, póki wybór Professora aktualnego nienastąpi niemogł sobie JP. Kostecki obiecywać dostąpienia téy Katedry, ani dawania lekcyi kłaśdź za powód do rekommendacyi; bo nie stąd że lekcya była dawaná ale czy była tak gruntownie dawaná iak bydź powinna brać może Collegium powód do zdania o JP. Kosteckim. Należało ubiegaiącemu się niecytować dawanié lekcyi, ale plan Nauki sposób tłumaczenia się, korzyści Uczniów, poddać pod sąd i rostrząśnienié Szkoły Lekarskiéy przez czas taki, iakiego wyśledzenié zdatności wyciągá, dopiero na takowym Sądzie fundować swoie przełożenia. Ta iest droga którą Ustawami skazała P. Kommissyá Collegiis i Szkole Głównéy w wyborze Professorów, natknięta potrzebną troskliwością w osadzeniu Katedr ludźmi zdatnemi od któréy Collegium Fizyczné odstąpić niemoże przez posłuszeństwo Prawu, przez miłość Dobra Nauk usługi publicznéy i sławy Szkoły Głównéy. Rezolucyá P. Kommissyi pod Dniem 19 Stycznia roku bieżącego w interessie JP. Kosteckiego do Szkoły Głł wydaná, wspominá o zaświadczeniu Collegii Physici danem JP. Kosteckiego zdatności pracy i zasłudze: niewchodząc iak mogła bydź wystawioná P. Kommissyi Collegii rezolucyá zapadła pod Dniem 17 8bris roku 1790. przyłączony tu Extrakt téy Rezolucyi zaświadczy, że w niéy Collegium żadnéy wzmianki o zdatności nieczyniąc, odkłada sąd o prośbie JP. Kosteckiego do uwag Szkoły Lekarskiéy, nigdy zaś niebyło i bydź niemogło Collegii myślą w wyrazach ogólnych zaręczaiących pamięć na pracę i usługi JP. Kosteckiego zamknąć rekommendacyą do Katedry Patologii i Praktyki. Ta rekommendacyá musiałaby wyraźnie zaświadczyć wyprobowaną zdatność Osoby, deklarować iéy Elekcyą in Collegio i wniesienié téy Elekcyi do Szkoły Głównéy stosownie do Ustaw, czego ani wzmianki w rezolucyi Collegii niemasz, bo

nawet

nawet materya Elekcyi nietoczyła się in Collegio.

Uwagi Professorów Szkoły Lekarskiéy nad Katedrą Patologii i Praktyki Lekarskiéy są: 1mo Że każda z tych Nauk będąc bardzo ważną bydź powinna iak naydokładniéy Uczniom Medycyny tłumaczoná 2do Że téy dokładności w tłumaczeniu mieć niemogą, będąc razem połączoné, bo każda z tych Nauk będąc bardzo rozległá niepodobná iest rosciągnąwszy się nad iedną, nieobciąć drugiéy w dwochletnim kursie, albo skracaiąc obydwie, kurs ich musi bydź nieczyniącym zadosyć potrzebie uczących się. 3tio Że każda z tych Nauk tak oddzielnych potrzebuie zdatności w Nauczycielu, iż człowiek ukuiący w jednéy często bywá niedoskonały wdrugiéy. Professorowie Medycyny odwołuią się do téy powszechnie uczynionéy obserwacyi iż niebyło ieszcze przykładu z náywiększych w Medycynie ludzi, aby ieden człowiek był rownie wielki w praktyce i teoryi razem, co niewypadá skądinąd tylko że każda z tych Nauk i oddzielnych talentów i przez swoię trudność i rozległość tak obszernéy usilności i pracy wyciągá, iż prawie niepodobna iest iednemu człowiekowi podzielić się pomyślnie między dwa te rodzaie umieiętności. Z tych powodów za słuszné przez Collegium uznanych sądzą Professorowie Medycyny aby te Nauki na dwie pryncypalné Nauki były rozdzielone; a ponieważ Fizyologiá tłumacząc funkcye części ciała ludzkiego, bardzo wiele wpływá w początki i tłumaczenia Patologii, sądzą ciż Professorowie połączeniéy iéy z Patologiią za potrzebné. Z takowego przełożenia następuiący Nauk Lekarskich podaią układ

1mo Anatomia
2do Farmacyá
Materia Medica
3 Physiologia
Patologia
4to Terapia
Clinica

Jeżeli Przeswiętná Kommissyá ten rozkład Nauk Lekarskich przez rezolucyą swoią potwierdzić zechce, Collegium stosownie do Ustaw przystąpi do wyboru i proponowania Osób. A iako JP. Kostecki nigdy niebył skrzywdzonym od Collegium i owszem to dawało mu dowody ciągłe swéy sprawiedliwości i dobrzeczynienia, tak niechybi Collegium swemu zaręczeniu, kiedy ten powróciwszy do swych obowiązków od ktorych się od szesciu tygodni bez opowiedzenia się zwierzchności z opuszczeniem Szpitala oddalił, poszukiwać będzie swéy promocyi przyzwoicie do swych sił i sposobności i drogami

Luty

mi tego doświadczenia i wyboru iakie P. Kommissyá w Ustawach swoich dla Szkoły Głównéy i konkurruiących przepisała = Z Protokołu Collegii Physici wypisano i wydano = Felix Radwański Collegii Physici Sekretarz.

Konkluzya. Rozważywszy Szkoła Główná odpowiedź Collegii Physici na Notę JP. Franciszka Kosteckiego Medycyny Doktora tudzież
2. uwagi Szkoły Lekarskiéy względem Katedry Patologii większością głosów oné przyięła i tédo P. Kommissyi przesłać i przełożyć postanowiła — Zamowili sobie rospisy JJXX i JJP.P. Czerwiekowski, Popławski, Trzciński, Przybylski, Krusiński Fiałkowski.

X. Jozef Szabel. S. T. D. Szkoły Głowney Koronney Rektor.

POSIEDZENIE ORDYNARYYNE PEŁNE

Marzec Złożoné Dnia 20 Marca

Do zaradzenia i stanowienia w następuiących punktach

Naprzód Do czytania Druku od P. Kommissyi Edukacyyney przysłanego.

Powtóre. Do pozwolenia Mco Rectori odpieczętywania przed Sessyą Expedycyy od P. Kommissyi Edukacyyney przesyłanych, aby Osoby na Radę Szkoły Głównéy zwoływané mogły bydź wprzod o maiącym się traktować interessie uwiadomioné.

Potrzecie. Do przeczytania Noty WJX Wyczałkowskiego Kanonika Katedralnego Krakowskiego Proboszcza Szydłowskiego żądaiącego Prezenty od Szkoły Głównéy dla JX Antoniego Kotowicza na Prebendę Szydłoską.

Poczwarte. Do konferowania Peniteneyaryi Radzimińskiego po postąpieniu JX Czuckiego na inné Beneficium wakuiącéy.

Popiąte. Do zaradzenia o Dyssertacyi na S. Stanisław i oraz zadecydowania czyliby niemożna złączyć uroczystości Jmienin Nayiaśnieyszego Pana z uroczystością założenia Akademii.

Poszoste. Do czytania odpowiedzi Kommissyi Cywilno-Woyskowéy Powiatów Krakowskiego i Proszowskiego.

Posiódme. Do naradzenia się, czyliby na każdéy Sessyi niemożna czytać choć iednego Rozdziału Ustaw.

Działo się w przytomności Osób Radę Szkoły Głowney składaiących WJX Rektora JJXX i JJP.P. Bonifacego Garyckiego, Jana Sniadeckiego, Krzysztofa Idatte, Wincentego Smaczninskiego, Rafała Czerwiekowskiego, Antoniego Popławskiego, Felixa Radwańskiego Jędrzeia Trzcińskiego, Wincentego Schastera, Jozefa Bogucickiego, Waleryana Bogdanowicza, Franciszka

Schei

Marzec

Scheidta, Jacka Przybylskiego, Kantego Krusińskiego, Sebastyana Czochrona, Marcina Fiałkowskiego i Józefa Januszewicza Sekretarza.
Tak zgromadzona Szkoła Główna po przeczytaniu i podpisaniu Konkluzyy ostatniego Posiedzenia uchwaliła co następuie.
Co do pierwszego. Czytana była Rezolucya P. Kommissyi Edukacyyney zalecaiąca Kancellaryi wydanie Patentu na Katedrę Patologii i Therapii dla JP. Franciszka Kosteckiego Medycyny Doktora następuiąca.

1. Działo się w Warszawie na Sessyi Ekonomiczney Kommissyi Edukacyi Narodowey Dnia 5 Miesiąca Marca Tysiąc Siedmset Dziewięćdziesiątego Pierwszego Roku.

Kommissya Edukacyi Narodowey odbieraiąc odpowiedź Szkoły Główney Koronney w interessie Katedry Patologii, tudzież nowy układ Nauk Lekarskich następuiącą daie rezolucyą. Naprzód Katedr Lekarskich dopoty powiększać niesądzi potrzebą, dopoki wprzód te, co dawniey do pomnożenia przeznaczone były otwartemi niezostaną, to iest Katedra Chirurgii druga i Ars Veterinaria. Powtóre gdy te dwie Katedry będą miały swoich Professorów, a znaydzie się w Szkole Główney fundusz na pomnożenie nowych Katedr Lekarskich na tenczas Kommissya przełożenie Szkoły Główney w tey mierze rozważy i stosownie do potrzeby Nauk wyda Rezolucyą. Co się tycze Katedry Patologii i Terapii: Kommissya niemoże bydź oboiętną na wakowanie Katedry potrzebney tak długie. A ponieważ JP. Kostecki tę Katedrę tak długo zastępował i niemaiąc żadnego o niezdatności do niey od Szkoły Główney w czasie uczenia zarzutu, teraz wsparty iest ufnością znacznych Woiewództwa Krakowskiego Obywatelów świadczących Jego zdatność w Nauce Lekarskiey, przeto Kommissya wzmiankowaną Katedrę Patologii i Terapii porucza JP. Kosteckiemu. Do czego stosownie Kancellarya wygotuie Patent i ten Ręką JW^o Prezyduiącego podpisany, iak zwyczay pod Adressem Szkoły Główney iak nayrychley zaraz z ninieyszą Rezolucyą przeszle. = Z Protokołu Ekonomicznego Kommissyi Edukacyi Narodowey wypisano i wydano. = Franciszek Zabłocki KKN. Protokólista.
Po przeczytaniu tey Rezolucyi Patent był produkowany.
Co do drugiego Postanowiła Szkoła Główna wszelkie Expedycye od P. Kommissyi Edukacyyney przychodzące odpieczętywać przed Sessyą Ordynaryyną w przytomności Osób do Sessyy Deputowanych Extraordynaryynych wyznaczonych z uwiadomieniem oraz innych Osób Szkoły Główney o nadesłaney Expedycyi.

3. Co do trzeciego. Zleciła Szkoła Główna Sekretarzowi swemu pisać do JX Rektora Wielkopolskiego aby ten dowiedział się od JX Oczykowskiego, czyliby nie

Marzec nieprzyiął wakuiącey Prebendy w Szydłowie czyniącey Intraty około 400 złł i maiącey obowiązek odprawiania dwoch Mszy na tydzień, a gdyby ani JX Oczykowski ani żaden z Akademików z chęcią przyięcia teyże Prebendy aż do końca Kwietnia nieoświadczył się, na tenczas Magnificus Rector będzie miał moc podpisania Prezenty na tęż Prebendę na Osobę X Antoniego Kołowicza przez WJX Kanonika Wyczałkowskiego rekommendowanego.

3. Co do trzeciego. Jeżeli Penitencyarya Radzimińskiego w Kościele P. Maryi wakuie Magnificus Rector umocowany iest ninieyszą Konkluzyą do podpisania Prezenty JX Dyboskiemu.

4. Co do czwartego. JP. Czerwiekowski oświadczył się czytać Dyssertacyą na S. Stanisław, a JX Trzciński na Dzień pamiątki założenia Akademii postanowiła oraz Szkoła Główna, aby JJmć oświadczaiący się czytać Dyssertacye wybierali sobie Osoby na Sessyi Szkoły Głównéy przed któremi też Dyssertacye odczytywać maią.

Co do szostego. Czytana była odpowiedź P. Kommissyi Cywilno Woyskowéy Woiewodztwa Krakowskiego, Powiatów Krakowskiego i Proszowskiego na doniesienie Imieniem Szkoły Głównéy uczynione o maiących się drukować Uniwersałach aż do Dnia pierwszego Października roku bieżącego, kosztem Szkoły Głównéy wszelkich teyże Kommissyi Uniwersałów, którą to odpowiedź wciągnąć w Protokoł Szkoła Główna zaleciła.

Kommissya Porządkowa Cywilno-Woyskowa Woiewodztwa Krakowskiego, Powiatów Krakowskiego i Proszowskiego.

Oświadczenie P. Szkoły Głównéy Koronnéy pod Dniem 28 Miesiąca Stycznia wydane, wolność bezpłatną Drukarni, w potrzebach Kommissyi, do Dnia 1 Miesiąca Października zapewniaiące, daie powód Kommissyi Naszéy do wyrażenia powinnego P. Szkole Głównéy Koronnéy za tęż Obywatelską pomoc podziękowania. W chęci okazania skutkiem że wzaiemnie z swéy strony pragnie się zawsze przychylać do żądań P. Szkoły Głównéy Koronnéy, oczekiwać będzie sposobności i czasu iakie się naypierwsze do tego Jéy zdarzą. Dan w Krakowie na Sessyi Kommissyi Cywilno-Woyskowéy Krakowskiéy. Dnia 12 Miesiąca Lutego 1791 Roku. — Marcyan Zeleński Kommissarz Prezyduiący. — Konstanty Nałęcz Moszczeński K.O.S.S. Kommissarz — Woyciech Linowski Kommissarz — J. Seb. Dembowski Kommissarz mpp — Ludwik Przanowski Kapitan Kommissarz. mpp.

7. Co do siodmego. Zgodziła się Szkoła Główna aby obwieszczenie dla Szkół o zaszłych odmianach w Ustawach postane było także Osobom Szkoły Głównéy kommunikowane.

X. Jozef Szabel. S. T. D. Szkoły Głowney Koronney Rektor. mpp

1791

POSIEDZENIE EXTRAORDYNARYJNE DEPUTOWANE

Marca

Złożone Dnia 27 Marca

Do zaradzenia i stanowienia w następuiących punktach.

Naprzod. Do przeczytania Relwizyi S. Kommissyi Cywilno-Woyskowey Woiewództwa Kraiowskiego Sowiatów. Kraiowskiego i Prosnowskiego względem podania sobie wielości funduszów na Edukacyą ubogiey Młodzieży przeznaczonych

Powtóre. Do wysłuchania żądania JP. Krzewskiego Profesora Fizyki w Szkołach Poznańskich, i przeczytania Manifestu przez Niegoż uczynionego.

Działo się w przytomności Osób Raz Extraordynaryjną Deputowana składaiących WJX Rektora JJXX i JJP.P. Jsatte, Czerwickowskiego, Bogdanowicza Strybylskiego, Krusińskiego, Czochrona, Fiałkowskiego i Sekretarza.

Tak zgromadzona Szkoła Główna po przeczytaniu i podpisaniu Konkluzyi ostatniego posiedzenia uchwaliła co następuie.

Co do pierwszego. Czytana była Relacyczyá S. Kommissyi Cywilno Woyskowey Woiewództwa Kraiowskiego, Sowiatów Kraiowskiego i Prosznowskiego w ktorey żądá Tak Kommissya od Akademii podania sobie ogólnego wielości funduszu na Edukacyą Ubogiey Młodzieży przeznaczonego, tak tego, ktoren ostatnieim zatwierdzeniem Kraiow Polskich utracony został, iako też i tego, ktoren w Kraiach Rzeczypospolitey znayduie się, oraz wyrażenia, iakiby od pozostałych Summ w Polszcze dochodzity procenta, lub gdzieby oddawanie onych i od iak dawnego czasu zatrzymane było. Szkoła Główna zleciła Scholarchy swoiey, aby nayprędzey przed końcem Miesiąca Kwietnia stosownie do Relacyi S. Kommissyi podała Tabellę funduszu na Edukacyą Ubogiey Młodzieży przeznaczonego wraz z przyłączeniem utraconego w Kwocie przez Akademiią funduszu Edukacyynego.

Co do drugiego. Czytany był Manifest przez JP. Krzewskiego w Szkołach Poznańskich Profesora Fizyki przeciw JJWW Radonskiemu i Skorzewskiemu o poszanowanie Osoby swoiey do Akt Grodzkich Poznańskich zaniesiony, oraz List tegoż JP. Krzewskiego do W. Rektora pisany, w ktorym On żądá, aby za interessowaniem się Szkoły Głównéy mógł otrzymać wsparcie od S. Kommissyi Edukacyynéy przez pozyskanie Listu od tey Magistratury do JW Malczewskiego Kasztelana Rogozińskiego Surrogata Poznańskiego zalecaiącego rozsądzenie tey sprawy. Szkoła Główna postępuiąc stosownie do Rozrządzeń S. Kommissyi zleciła Sekretarzowi swoiemu, aby ten imieniem Jéy relacyą uczynił od JX Szyttnickiego Rektora Wielkopolskiego iak naydokładnieyszego i iak nayprędszego, całey tey Akcyi opisania i oraz aby Remanifest prze-

1791

Marzec

ciu JP. Krzewskiemu (gdyby ten przez JJWW Radońskiego i Skurzeńskiego do Akt był zaniesiony) na Ręce Sekretarza Szkole Głowney przesłał.

X. Jozef Szabel. S. T. D. Szkoły Głowney Koronney Rektor.

POSIEDZENIE ORDYNARYYNE PEŁNE.

Kwiecień

Złożone Dnia 3 Kwietnia

Do zaradzenia i stanowienia w następuiących punktach

Naprzód Do oddania Patentu do Katedry Patologii i Terapii JP. Franciszkowi Kosteckiemu M. D. i odebrania od Niego Ustawami przepisaney przysięgi.

Powtóre Do czytania Noty JX Czaputowicza względem potrzebney reparacyi Kościoła Gołczy.

Potrzecie. Do czytania Noty JX Tarskiego proszącego o uwolnienie siebie od Urzędu Prefekta Bursy Kapeli.

Poczwarte. Do czytania Listu JP. Zabłockiego do Sekretarza Szkoły Głowney pisanego, który żąda Imieniem P. Kommissyi przesłania do Warszawy papierów do Kolonii Warszawskiey należących.

Popiąte. Do naradzenia się o sposobie przywitania Xcia Jmci Biskupa Krakowskiego Kanclerza Akademii, i oraz zadecydowania czyli Akty Publiczne maią bydź odbywane w ubiorach Akademickich.

Poszóste Do wysłuchania żądania Prfra Fizyki względem Dyssertacyi na założenie Akademii Krakowskiey przez Kazimierza W.

Posiodme. Do wybrania Osób stósownie do zapadłey Konkluzyi, przed któremiby Jchmść Professorowie maiący czytać Dyssertacye też Dyssertacye wprzody odczytali.

Poósme. Do konferowania JX Trzcińskiemu Koadjutorowi Kanonikowi Krakowskiemu wakansu in Collegiata Divae Annae potrzebnego sobie pro titulo święcenia się.

Podziewiąte. Do przełożenia przez JX Wizytatora Wielkopolskiego żądania JX Marciszewskiego Prorektora Szkół Krakowskich

Podziesiąte. Do czytania Listu JX Broszniowskiego.

Działo się w przytomności Osób Radę Szkoły Głowney składaiących WJX Rektora JJXX. i JJPP. Bonifacego Garyckiego, Krzysztofa Idatte, Stanisława Minockiego, Wincentego Smaczninskiego, Rafała Czerwiekowskiego, Franciszka Kolendowicza, Józefa Bogucickiego, Antoniego Popławskiego Jędrzeia Trzcińskiego, Felixa Radwańskiego, Waleryana Bogdanowicza Józefa Muszyńskiego, Franciszka Scheidta, Jacka Przybylskiego, Sebastyana Czochrona, Marcina Fiałkowskiego i Jozefa Januszewicza Sekretarza.

Tak zgromadzona Szkoła Główna po przeczytaniu i podpisaniu Konkluzyi ostatniego posiedzenia uchwaliła co następuie. Kwiecień

1. Co do pierwszego. JPan Kostecki odebrał z Rąk WJX Rektora Patent do Katedry Patologii i Terapii i przysięgę Ustawami przepisaną wykonał.

2. Co do drugiego. Czytana była Nota JX Czaputowicza w którey upraszał o obmyślenie funduszu na wyreparowanie Kościoła Gołeckiego, zleciła Szkoła Główna JX Lustratorowi zweryfikowanie potrzebney reparacyi i odpowiedź na Notę JX Czaputowicza aż do odebrania Rapportu Lustratorskiego zawiesiła.

3. Co do trzeciego. Powierzywszy Szkoła Główna zwierzchny dozór nad Kapelą JX Proboszczowi Garyckiemu obligowała oraz JX Tarskiego aby Urząd Prefekta Kapeli dłużey sprawować raczył, a gdyby JX Tarski od tego wymówił się, będzie miał moc JX Proboszcz Garycki wybrania kogo innego na Jego mieysce z obowiązkiem uczynienia o tém Rapportu Szkole Główney; maiąc oraz Szkoła Główna à Mfico Rectore doniesienie iż Reiestra rachunków teyże Kapeli przez JX Tarskiego utrzymywane były przez WJX Rektora corocznie weryfikowane i przez Niego podpisywane, przeto z takowych rachunków aż do ostatniego podpisu Mfici Rectoris Szkoła Główna JX Tarskiego kwituie i za podięte prace wdzięczność zapisuie.

4. Co do czwartego Pozwoliła Szkoła Główna wydać z Archiwum swoiego papiery do Kolonii Warszawskiey należące i te na Ręce JP. Zabłockiego przesłać.

5. Co do piątego. Zgodziła się Szkoła Główna aby na przyięcie J. O. Xcia Jmci Biskupa Krakowskiego cała Akademiia znaydowała się w ubiorach Akademickich, postanowiła oraz aby odtąd wszystkie Akty publiczne tak w Kościele iako i w Sali Jagiellonskiey odbywane były w Togach.

6. Co do szostego Przychylaiąc się Szkoła Główna do oswiadczenia JX Kanonika Trzcińskiego względem czytania corocznie Dyssertacyi na Dzień Pamiątki założenia Akademii toż oswiadczenie w Protokół wciągnąć zaleciła = Winno się gorliwości WJX Szabla Kanonika Kate: Płockiego na ów czas Kollegium Moralnego Prezesa, a dzisieyszego Rektora Szkoły Gł: o ciągłe obchodzenie Pamiątki założenia Akademii Krak: że na iedney Sessyi pod swoią Prezydencyą będąc za tym chwalebnym zwyczaiem utrzymał chęć Pfra Fizyki podeymuiącego się w Roku 1786 czytać na tęż pamiątkę Dyssertacyą o Trzęsieniu ziemi z okazyi przytrafionego w owym że roku tego strasznego Fenomenu. Jakoż żądanie to miało mieysce. Przeto ma honor oświadczyć tenże Professor Fizyki Szkole Główney ochotę swoię do czytywania corok na Pamiątkę tey Doroczności Powagą Zwierzchności stwierdzoney Dyssertacyy w Materyach Fizycznych do pory roku zgodnych, w przypadku; ieśliby kto inny tego sobie nieżyczył, bo w takim razie niechce aliis præripere palmam, zwłaszcza kiedy iuż na Sessyach Publicznych odczytał 6. Dyssertacyy.

1791

Kwiecień

Co do siódmego. JP. Czerwiekowski do czytania Dyssertacyi na S. Stanisław wybrał sobie JXX. i JPP. Bogucickiego Trzcińskiego Wincentego Schastera i Kosteckiego; zaś JX Trzciński maiący czytać Dyssertacyą na dzień pamiątki założenia Akademii wybrał Mficu Rektorem JX Bogucickiego JP. Czerwiekowskiego i Kosteckiego.

7.

Co do ósmego. Pozwoliła Szkoła Główna wydać Prezentę JX Trzcińskiemu na Kanonią fundationis Petricianae w Kollegiacie S. Anny post liberam resignationem JX Tylkowskiego wakuiącą.

8.

Co do dziewiątego. Przełożył Szkole Głównéy JX Wizytator Wielkopolski, iż JX Marciszewski dla słabego zdrowia swoiego nieiest w stanie dopełniania obowiązków do Urzędu Prorektora przywiązanych, Szkoła Główna utrzymuiąc JX Marciszewskiego przy Prorektoryi Szkół Krakowskich i przy pensyi takiéy, iaką dotąd odbierał, przez wzgląd na słaby Stan zdrowia Jego uwolniła Go od odbywania wszelkich obowiązków Prorektorskich, a co się tycze Substytucyi do odbywania obowiązków do Urzędu Prorektora przywiązanych; zleciła Wizytatorowi urządzenie onéyże stosownie do zapadłéy Konkluzyi Dnia 12. Października 1790 roku.

9.

Co do dziesiątego. Czytany był List JX Broszniowskiego któren Wizytatorowi Szkoła Główna oddać zaleciła końcem załatwienia zawartego w nim interessu.

10.

X. Jozef Szabel S. T. D. Scholae Principis Regni Rector. mpp.

POSIEDZENIE EXTRAORDYNARYYNE DEPUTOWANE złożone Dnia 30 Kwietnia

Do czytania Regwizycyi P. Kommissyi Cywilno Woyskowéy Ziemi Drohickiéy.

Działo się w przytomności WJX Rektora JXX. i JPP. Garyckiego Datte Minockiego Radwańskiego Wincentego Schastera Kolendowicza Muszyńskiego, Przybylskiego Czochrona Fiałkowskiego i Sekretarza

Tak zgromadzona Szkoła Główna po przeczytaniu i podpisaniu Konkluzyy ostatniego posiedzenia uchwaliła co następuie

Zleciła Szkoła Główna Sekretarzowi swemu wydać zaświadczenie iako Michał Ferdyan z Bawaryi rodem podług rozkazów Kommissyi Cywilno-Woyskowéy Ziemi Drohickiéy stawił się w Krakowie, lecz że Katedry Języków Oryentalnych dotąd w Szkole Głównéy zaprowadzonéy nie masz ni też funduszu na utrzymywanie onéy, przeto wspomnionéy wyżéy Michał Ferdyan ani przyiętym ani examinowanym bydź niemógł

1.

X. Jozef Szabel. S. T. D. Scholae Princ: Regni Rector mpp.

POSIEDZENIE ORDYNARYYNE PEŁNE.
Złożone Dnia 8 Maia
Do zaradzenia i stanowienia w następuiących punktach
Naprzód Do odebrania Rapportu od Delegowanych do odczytania Dyssertacyi przez JP. Czerwiekowskiego ułożoney i oraz do wyznaczenia dnia na publiczne Szkoły Głowney posiedzenie.
Działo się w przytomnosci Osób Radę Szkoły Głowney składaiących WJXRektora JXX i JPP. Bonifacego Garyckiego, Jana Śniadeckiego, Wincentego Smaczninskiego, Rafała Czerwiekowskiego, Jozefa Bogucickiego, Felixa Radwańskiego, Wincentego Schastera, Jędrzeia Trzeińskiego, Waleryana Bogdanowicza, Józefa Muszyńskiego, Franciszka Scheidta, Jacka Przybylskiego Sebastyana Czochrona, Marcina Fiałkowskiego, Franciszka Kosteckiego i Jozefa Januszewicza Sekretarza.
Tak zgromadzona Szkoła Głowna po przeczytaniu i podpisaniu Konkluzyy ostatniego posiedzenia uchwaliła co następuie
1. Co do pierwszego. Wybrani od JP. Czerwiekowskiego a od Szkoły Głowney Delegowani do odczytania Dyssertacyi na S. Stanisław, o teyże Dyssertacyi zdali przed Szkołą Głowną następuiący rapport = Niżey wyrażeni zeznaiemy: iako wybrani dobrowolnie do rozważenia prywatnego Dyssertacyi Pana Doktora Czerwiekowskiego maiącey bydź na Sessyi Szkoły Głowney czytaney z okazyi Jmienin Krola Jmci że Pismo tego Publicznego Chirurgii i Położnictwa Nauczyciela o zacności, potrzebie i użytku Chirurgii, oweyto szacowney Nauk Lekarskich części, iużto w Woysku, iuż przy połogach, iuż nakoniec w tylu innych przypadkach, ktorem ludzkość podpada; warte iest powszechney w kraiu naszym wiadomości. Życzemy iednak aby odmalowany czuło obraz rodzącey był zręcznie przemilczany, a był raczey czytelnikowi zostawiony, nie zaś by tak smutnym widokiem przerażać słuchacza i trzymać go nad nim przez ten wszystek czas, ktorego wyciąga do wyczytania siebie. Dan w Krakowie d. 4 Maia 1791. = X Jozef Bogucicki H. K. Prfr mpp = M. And. Trzeiński Phiae ac Med. Dr Physices Prfr mpp = Fr Kostecki Med. Dr. Pat. et Tarap Prfr mpp
Po przeczytaniu rapportu tego na publiczne posiedzenie Dzień 12 Maia Szkoła Głowna wyznaczyła. X. Jozef Szabel. S. T. D. Szkoły Głow: Koron: Rektor. mpp.

POSIEDZENIE EXTRAORDYNARYYNE DEPUTOWANE
Złożone Dnia 20 Maia
Do zaradzenia i stanowienia w następuiących punktach

Naprzód

1791

Máy

Naprzód Do czytania Konkluzyi Zgromadzenia Szkół Krakowskich względem elekcyi Substytuta maiącego zastępować mieysce słabego Prorektora.

Powtóre. Do czytania Listu X. Tonczewskiego Prefekta Szkół Pułtuskich.

Potrzecie. Do czytania rekwizycyi J.W. Woiewody Krakowskiego, w któréy Szkołę Główną uwiadomia iże Summę 60,000 Złp. Akademii należącą się złożyć chce i oraz wyznaczenia czasu na Sessyą extraordynaryyną pełną, iako w materyi na Sessyi deputowaney traktować się niemogącey prędkiego załatwienia wyciągaiącey.

Działo się w przytomności Osób Radę Szkoły Głowney składaiących WJX Rektora JXX i JPP. Jana Śniadeckiego, Franciszka Kolendowicza, Felixa Radwańskiego, Jana Schastera, Waleryana Bogdanowicza, Jozefa Muszyńskiego, Jacka Przybylskiego, i Jozefa Januszewicza Sekretarza.

Tak zgromadzona Szkoła Główna po przeczytaniu i podpisaniu Konkluzyy ostatniego Posiedzenia uchwaliła co następuie.

1. Co do pierwszego. Po przeczytaniu Konkluzyi Zgromadzenia Szkół Krakowskich, przez którą podaiący się za Kandydata do Substytucyi JP. Dymidowicz większością głosów odsuniętym został, tudzież uwag od Osób Zgromadzenia w tey materyi podanych, zgodziła się Szkoła Główna, aby interess ten odesłać do Wizytatora nadaiąc Mu zupełną moc za porozumieniem się z Zgromadzeniem nominowania Substytuta maiącego zastępować słabego Prorektora w obowiązkach do Urzędu Jego przywiązanych.

2. Co do drugiego. Czytany był List X Prefekta Szkół Pułtuskich w którym donosi o dwoch Uczniach ofiaruiących się z chęcią przystąpienia do Stanu Akademickiego. Odebrał Sekretarz zlecenie aby uwiadomił Zgromadzenie Szkół Pułtuskich iż Szkoła Główna przychylaiąc się do żądania pomienionych Uczniów i pozwala na złożenie z nimi stosownie do przepisu Ustaw examinu, a któren z tych dwoch okaże się bydź zdatnym, temu Zgromadzenie przyiechać do Krakowa zleci, a gdyby i drugi równie był zdatnym tego zgromadzenie przy swych Szkołach aż do wydarzonego wakansu zatrzyma.

3. Co do trzeciego. Załatwienie interessu względem Summy 60,000 Złp. Pol. odłożyła Szkoła Główna do Sessyi ordynaryyney pełney w miesiącu Czerwcu przypadaiącey.

X. Jozef Szabel. S.T.D.
Szkoły Głł. Kor: Rektor.
mpp.

POSIEDZENIE ORDYNARYYNE PEŁNE

Czerwiec

Złożone Dnia 5 Czerwca

Do zaradzenia i stanowienia w następuiących punktach.

Naprzód. Do przeczytania i zapisania Konkluzyi Collegii Physici, przez

ktorą toż Collegium prezentuie na Towarzystwo Szkoły Głowney w Col- Czerwiec.
legium Fizycznem JP. Jozefa Czecha z strony Collegii Physici.
Powtóre Do wysłuchania i przyięcia oświadczenia JX Jozefa Muszyńskie-
go Professora Teologii Wyroków Wiary, że w dzień otwarcia Nauk w przy-
szłym roku Szkolnym, i przy obchodzie Imienin JO Xcia Jmci Prymasa, ia-
ko Prezesa Kommissyi Edukacyyney, obowiązuie się czytać Dyssertacyą; w któ-
rey dowodzić będzie z Prawa Boskiego, to iest Prawa Natury i obiawionego
tudzież z Prawa Ludzkiego oraz z Historyi wszystkich Narodów: iż starszeń-
stwo w Zgromadzeniu z zdatnością i zasługami publicznemi złączone nie-
może nic nie znaczyć w rządnem Towarzystwie: a ci, którzyby tey prawdzie
uwłaczali, są Nieprzyiaciołmi Narodu ludzkiego, równie iak i siebie samych,
chyba żeby w to potrafili, aby zawsze byli młodymi. z strony JX Muszyń-
skiego.
Potrzecie Do przełożenia przychylnego dla Szkoły Głowney oświadczenia
JWo Oraczewskiego Kawalera Orderu S. Stanisława Posła JK. Mci i R.P.
u Dworu Francuzkiego z strony JX Czochrona.
Poczwarte Do przeczytania żądania JX Chadziewicza Plebana Nakielskie-
go w interessie tegoż Beneficium.
Popiąte. Do przełożenia prosby JX Augustowskiego Rządcy Zgromadze-
nia Kommunistów Kieleckich aby JXX Caderer i Czekaiewicz na przyszły
rok Szkolny do uczenia Szkół w Kielcach lub Węgrowie użyci bydź mo-
gli.
Poszoste. Do czytania listu Wizytatora Małopolskiego w którym dono-
si o Uczniach oświadczaiących chęć przystąpienia do Stanu Akademic-
kiego.
Posiodme Do dania Plenipotencyi JX. Bogdanowiczowi czynienia i od-
powiadania Imieniem Szkoły Głowney we wszelkich Subselliach w spra-
wach Beneficium Paięckiego.
Poosme. Do prezentowania Szkole Głowney patentów od Prześwietney Kom-
missyi przysłanych, dla Prezesa Collegii Physici tudzież Rektorów i Prorekto-
rów Szkół.
Podziewiąte Do zlecenia Sekretarzowi posłania Imieniem Szkoły Głowney li-
stu do JW JX Kołłątaia Podkanclerzego Koronnego z powinszowaniem o-
trzymaney godności.
Działo się w przytomności Osób radę Szkoły Głowney składaiących WJX
Rektora JXX i JPP. Bonifacego Garyckiego, Jana Sniadeckiego, Krzysztofa
Jdatte, Franciszka Kolendowicza, Wincentego Smaczniańskiego, Rafała
Czerwiekowskiego, Jozefa Bogucickiego, Wincentego i Jana Schasterów, Walery-
ana

1791

Czerwiec ana Bogdanowicza, Franciszka Scheidta, Jacka Przybylskiego, Sebastyana Czochrona, Marcina Fiałkowskiego, Franciszka Kosteckiego i Józefa Januszewicza Sekretarza.

Tak zgromadzona Szkoła Główna po przeczytaniu i podpisaniu Konkluzyy ostatniego posiedzenia uchwaliła co następuie.

Co do pierwszego Czytana była Konkluzya Collegii Physici prezentuiąca i rekommenduiąca JP. Józefa Czecha Professora Matematyki w Szkołach Krakowskich na Towarzysza Szkoły Głównéy w Collegium Fizyczném, ktorąto Konkluzyą w Protokół Szkoła Główna wciągnąć zaleciła.

1. Działo się na Sessyi Collegii Physici Dnia 29 Maia Roku 1791.

Maiąc sobie Collegium Fizyczne rekommendowanego podług Ustaw przez trzy Osoby Collegii JP. Józefa Czecha Professora Matematyki w Szkołach Krakowskich do proponowania go za Towarzysza Szkole Głównéy w temże Collegium Fizyczném, a znaiąc tego Professora ciągłe przykładanie się do Nauk Matematycznych, iego sposobność i korzyści Uczniów przez Wszystkie Wizyty Jeneralne zaświadczone, postępuiąc podług przepisu Ustaw w Rozdziale II Artykule 12, do wyboru iego przystąpiło: i tegóż JP. Czecha unanimitate obrawszy, za Towarzysza Szkoły Głównéy in Collegio Physico ninieyszą Konkluzyą do wyboru podług Ustaw prezentuie i poleca. — Wyięte z Protokołu Collegii Physici — Felix Radwański Kollegium Fizycznego Sekretarz mpp.

2. Co do drugiego Punkt ten odłożony dla nieprzytomności JX Józefa Muszyńskiego.

Co do trzeciego. JX Czochron czytał przychylne JW. Oraczewskiego Orderu S. Stanisława Kawalera Posła J. K. Mci i Rzplitéy Polskiéy

3. u Dworu Francuzkiego dla Szkoły Głównéy oświadczenie, które Szkoła Główna mile przyiąwszy w Protokół wciągnąć per extensum zaleciła, i donieść o tem JW Oraczewskiego JX Czochrona obligowała — Wyiątek z Listu JW. Jmci P. Oraczewskiego Kaw. Ord. S. Stanisława Posła J. K. Mci i Rzplitéy Polskiéy u Dworu Fran: — Proszę także oświadczyć całéy Akademii, któréy szacunek zawsze mi iest miło zachować, i w któréy mogłem znaleść rożność zdań, bo ludzie wolni mogą się różnić sposobem widzenia rzeczy, ale choć różnemi drogami zawsze do iednego dążyć powinni celu, to iest do dobra i użytku powszechnego. Proszę więc bardzo oświadczyć Jmieniém moiém całéy Akademii na Zgromadzeniu, że ieżeli tu będzie potrzebować iakiéy odemnie przysługi, chętnie Jéy tę ofiaruię, i bardzo mi zawsze miło będzie wiedzieć o Jéy zbliże

Czerwiec

nii się do téy użyteczności, i do téy sławy, ktorey inne nabyły = Oraczewski.

4. Co do czwartego. Czytany był List JX Marcina Chadziewicza Pleba-
na Nakielskiego w którym oświadcza się iż Beneficium Nakielskie re-
zygnować będzie ieżeli Szkoła Główna wyda Prezentę na toż Beneficium
JX Janowi Gnoińskiemu — Maiąc Szkoła Główna wiele Osób potrze-
buiących nadgrody za prace w Stanie Nauczycielskim łożone niemo-
gła przychylić się do żądania JX Chadziewicza.

5. Co do piątego. Wniesione było żądanie JX Augustowskiego Ar-
chidyakona Kieleckiego, aby JXX Caderer i Czekaiewicz mogli bydź w
roku przyszłym użyci na Professorów w Szkołach Kieleckich — Zleciła
donieść Szkoła Główna JX Augustowskiemu iż niemoże przychylić się
do żądania Jego, a to z przyczyny że JXX Caderer i Czekaiewicz nie-
pokończyli ieszcze kursów Lekcyy dla Kandydatów przepisanych.

6. Co do szostego. Doniosł Wizytator Małopolski o Uczniach oświadcza-
iących się z chęcią przystąpienia do Stanu Akademickiego iakoto: Józefie
Komarczewskim Michale Romanowskim Uczniach Klassy VI w Szko-
łach Lubelskich Janie Szczudlińskim Uczniu Klassy VI w Szkołach
Włodzimierskich — Zleciła Szkoła Główna Sekretarzowi swemu ostrzedz
Zgromadzenia, aby te z Uczniami oświadczaiącemi się z chęcią przyięcia
Stanu Akademickiego odbyły examina stosownie do przepisu Ustaw, do-
poty iednak onym do Krakowa przyieżdżać niekażą, dopoki o wydarzo-
nych Wakansach na pensyą uwiadomione niezostaną, chyba gdyby
iż Uczniowie o swym kosztcie na Naukach przy Szkole Główney utrzy-
mywać się chcieli.

7. Co do siodmego. Pozwoliła Szkoła Główna JX Smaczninskiemu Pro-
kuratorowi swemu zrobić Plenipotencyą na Osobę JX Waleryana Bo-
gdanowicza Proboszcza Paięckiego do czynienia i odpowiadania Imie-
niem Szkoły Główney we wszelkich Subselliach w sprawach Benefi-
cium Paięckiego z obowiązkiem donoszenia Szkole Główney o sprawach, któ-
re JX Proboszcz active rozpoczynać będzie, excypuią się tylko Aktoraty
recondictionaliter czynione — Czyniąc zadosyć X Proboszcz ninieyszey Konklu-
zyi doniosł Szkole Główney iż wyrabiać będzie Dekret executionis o Meszne.

8. Co do osmego. Produkowane były Patenta od P. Kommissyi przysłane. 1mo
Na Prezesostwo Collegii Physici JP. Janowi Śniadeckiemu. 2o na Rektoryą
Wydziału Wielkopolskiego JX Józefowi Przyłuskiemu. 3o na Prorektoryą Szkół
Kaliskich JX Janowi Gorczyczewskiemu. 4o na Rektoryą Wydziału Małopol-
skiego JX Sewerynowi Wedykowskiemu 5o na Prorektoryą Szkół Krakow-
skich JX Marciszewskiemu. 6o na Prorektoryą Szkół Sandomierskich JPu

Czerwiec

Michałowi Kubeszowskiemu 7º na Prorektoryą Szkół Pińczowskich JX Macieiowi Brachuckiemu 8º na Rektoryą Wydziału Mazowieckiego JX Macieiowi Sosenkowskiemu 9º na Prorektoryą Szkół Płockich JX Józefowi Ossowskiemu 10º na Prorektoryą Szkół Łęczyckich JX Stanisławowi Delerdtowi 11º na Rektoryą Wydziału Wołyńskiego JP Nepomucenowi Tyłkowskiemu 12º na Prorektoryą Szkół Kamienieckich JP Kasprowi Łuczewskiemu 13º na Rektoryą Wydziału Ukraińskiego JX Edmundowi Broszniowskiemu 14º na Prorektoryą Szkół Żytomierskich JX Janowi Odyńcowi 15º na Prorektoryą Szkół Łuckich JX Truszyńskiemu wszystkie te Patenta przesłać Osobom w tychże wyrażonem Szkoła Główna zleciła, procz Patentu dla JX Truszyńskiego na Prorektoryą Łucka, któren Szkoła Główna aż do powrotu Wizytatora Małopolskiego zatrzymać kazała.

9. Co do dziewiątego Postanowiła Szkoła Główna pisać do JW JX Kołłątaia z powinszowaniem otrzymanego Podkanclerstwa Koronnego List ten znayduie się w Protokole Korrespondencyy na karcie 168

X. Jozef Szabel. S. T. D. Szkoły Głowney Koronney Rektor.

POSIEDZENIE ORDYNARYYNE PEŁNE

Złożone Dnia 3 Lipca

Lipiec

Do zaradzenia i stanowienia w następuiących punktach:

Naprzód. Do zebrania Wotów na JP. Jozefa Czecha proponowanego i rekommendowanego na przeszłey Sessyi na Towarzysza Szkoły Głowney w Collegium Fizycznem.

Powtóre Do czytania Rezolucyy P. Kommissyi iedney względem Beneficiów na Emerytów przeznaczonych, drugiey względem JP. Jozefa Czecha.

Potrzecie Do doniesienia Szkole Głowney o przysłaney Mechanice na Szkoły i oraz do przeczytania Listu JP. Zabłockiego, któren prosi Imieniem JX Piramowicza, aby Książka Elementarna Wymowy mogła być drukowaną w Warszawie.

Poczwarte Do czytania Listu odpowiedniego JW JX Podkanclerzego Koronnego.

Popiąte. Do doniesienia Szkole Głowney iż Kandydaci pierwszoletni i drugoletni niemogą bydź utrzymywani w przyszłym roku na wspólnym stole.

Poszóste. Do zaradzenia o Dyssertacyi na S. Michał

Posiódme

Posiodme. Do wyznaczenia Osób do zwizytowania Gabinetów Fizyki Mechaniki, Anatomii, Historyi naturalney, Ogrodu Botanicznego i Biblioteki.

Poosme. Do wyznaczenia Osób, któreby miały moc konkludowania w interessach prędkiey potrzebuiących rezolucyi w czasie zamkniętych obrad Szkoły Główney z obowiązkiem zdania Jey sprawy na naypierwszey Sessyi po Wakacyach.

Podziewiąte. Do obrania Seniora Bursy Strangielskiey.

Podziesiąte. Do czytania Noty Professora Języka Greckiego.

Działo się w przytomności Osób Radę Szkoły Główney składaiących WJX Rektora JXX i JPP. Bonifacego Garyckiego, Jana Śniadeckiego, Krzysztofa Jdatte, Franciszka Kolendowicza, Wincentego Smaczniańskiego, Rafała Czerwiekowskiego, Felixa Radwańskiego, Wincentego i Jana Schasterów, Józefa Muszyńskiego, Waleryana Bogdanowicza, Franciszka Schmidta, Jacka Przybylskiego, Sebastyana Czochrona, Marcina Fiałkowskiego i Józefa Januszewicza Sekretarza.

Tak zgromadzona Szkoła Główna po przeczytaniu i podpisaniu Konkluzyy ostatniego posiedzenia uchwaliła co następuie.

1. Co do pierwszego JP. Józef Czech Matematyki Professor w Szkołach Przygłównych Krakowskich pluralitate votorum obrany Towarzyszem Szkoły Główney w Collegium Fizycznem.

Co do drugiego Czytana była Rezolucya P. Kommissyi pod Dniem 8 Miesiąca Czerwca 1791 Roku następuiąca:

Działo się w Warszawie na Sessyi Ekonomiczney Kommissyi Edukacyi Narodowey Dnia Ósmego Miesiąca Czerwca Tysiąc Siedmset Dziewięćdziesiątego Pierwszego Roku.

2. Kommissya Edukacyi Narodowey. Ponieważ Kommissya stałego urządzenia względem Beneficiów Szkoły Główney dotąd nieuczyniła, i tylko z nich trzy na Emerytów w Szkole Główney dotąd przez swoią Rezolucyą pod Dniem 18 Mca Listopada 1780 Roku przeznaczyła, przeto zaleca teraz Szkole Główney, gdy takowe Beneficia zawakuią, aby ich nikomu nierozdawała bez wyraźnego zalecenia Kommissyi, do którey iedynie należy przekonywać się o zasłudze pracuiących i naznaczać nagrody zasłużonym Emerytom = Z Protokołu Ekonomicznego Kommissyi Edukacyi Narodowey wypisano i wydano = Franciszek Zabłocki K.E.N. Protokolista.

Czytana była druga Rezolucya P. Kommissyi przeznaczaiąca JP. Józefa Czecha na Substytuta Observatorii w następuiącey osnowie

Działo się w Warszawie na Sessyi Ekonomiczney Kommissyi Edukacyi Narodowey Dnia 10 Miesiąca Czerwca 1791 Roku

Kommissya Edukacyi Narodowey odbieraiąc à Collegio Physico uwiadomie-
2. nie o uznaney przez toż Collegium potrzebie Substytuta dla Professora Matematyki Wyższey, ile razem Obserwatora Astronoma a to do pomocy onemuż w obserwacyach od przyszłego roku Szkolnego regularnie zacząć się maiących nietylko w obiekcie Astronomii, ale też i Meteorologii, oraz polecenia na to mieysce Jmci Pana Czecha Prfra Matematyki w Szkołach Krakowskich, z prosbą wyznaczenia mu proporcyonalney do użycia iego roczney pensyi, prosbę tę sprawiedliwą znalazłszy do niey się przychyla, i tegoż Jmć Pana Czecha mieć chce Substytutem Obserwatorii z pensyą roczną Złotych Polskich Dwa Tysiące.

Że zaś tym sposobem Szkoła Matematyczna do swey zupełności przychodzić będzie, przeto Kommissya zaleca Szkole Głowney, aby Collegium Physicum podało cały układ Szkoły Matematyczney z jak nayskromnieyszym wydatkiem, a Szkoła Głowna ma iak nayrychley przesłać stan ogolny dochodów swoich, a których mogłby się wynaleśdź fundusz na stałe utrzymywanie Szkoły Matematyczney = Z Protokółu Ekonomicznego Kommissyi Edukacyi Narodowey wypisano i wydano = Franciszek Zabłocki K.E.N. Protokolista.

Konkluzya. Ponieważ w przeczytaney dopiero Rezolucyi rekwirowała P. Kommissya od Szkoły Głowney podania układu katedr Szkoły Matematyczney przeto zleciwszy Collegium Fizycznemu uskutecznienie pierwszey P. Kommissyi Rekwizycyi co do układu Katedr, a co się tycze drugiey postanowiła donieść iż podawszy iuż podwakroć stan ogolny dochodow swoich przez Wizytatorów do siebie zsyłanych, zrobiła nadto do trzeciego podania przygotowanie stosownie do Rezolucyi P. Kommissyi w Miesiącu Marcu 1790 Roku zapadłey; umyśliła oraz przyłączyć prośbę o przysłanie Assygnacyi na Pensye Professorow za przeszłe i teraznieysze półrocze należące się.

Co do trzeciego Doniosł Sekretarz o przysłaney Mechanice na Szkoły
3. ktorą Szkoła Głowna Prefektowi Drukarni oddać zleciła i oraz do rewizyi ostatniey korrekty JP. Prezesa Collegium Fizycznego zobligowała. A ponieważ przy nadesłaney z Warszawy Mechanice niebyło zwykłey approbaty P. Kommissyi tudzież brakowało czterdziestu czterech figur, zleciła zatem Szkoła Głowna Sekretarzowi swemu pisać do JP. Zabłockiego o nadesłanie tak approbacyi P. Kommissyi iako też reszty figur. Czytał potém Sekretarz List JP. Zabłockiego do siebie pisany w ktorym żądał imieniem JX Kanonika Piramowicza

wicza aby Książka Elementarna Wymowy mogła bydź pod okiem Autora w Warszawie drukowaną. Szkoła Główna przychylaiąc się do żądania JX. Kanonika Piramowicza gdyby onego odstąpić niechciał pozwoliła na drukowanie tysiąca Exemplarzy Książki Elementarney wymowy za które koszt Drukarni powrócić a zaś Exemplarze do swego magazynu zabrać obowiązała się.

4. Co do czwartego Czytany był List odpowiedni JW Podkanclerzego Koronnego w wyrazach pełnych przychylnego dla Szkoły Główney oświadczenia, List ten znayduie się w Protokole Korrespondencyy na karcie 169.

5. Co do piątego Na przełożenie JX Bogdanowicza Prefekta Kandydatów Stanu Akademickiego postanowiła Szkoła Główna aby odtąd każdemu w szczególności Kandydatowi pierwszoletniemu i drugoletniemu anticipative na stół po Złł: 30 na miesiąc wypłacane było a zas na opał po Złł: 40 na rok

Co do szóstego. Zapewnił P. Prezes Collegii Physici iż iedna z Osob Collegium tegoż czytać będzie Dyssertacyą na S. Michał do ktorey odczytania delegowała Szkoła Główna JX Prezesa Collegium Moralnego drugą zaś Osobę Collegium Fizyczne delegować przyrzekło.

7. Co do siodmego Delegowała Szkoła Główna do zwizytowania Gabinetu Fizyki JX Garyckiego i JP. Radwanskiego, do Gabinetu Historyi Naturalney i Ogrodu Botanicznego JX Smaczninskiego i JP Jana Schastera, do Gabinetu Mechaniki JX Kolendowicza i JP. Wincentego Schastera, do Gabinetów Anatomii i Chirurgii JX Idatte i JP. Scheidta, do Biblioteki JX Trzcinskiego i JX Bogdanowicza, do Observatorium JP. Krusińskiego i Sekretarza swego.

Co do ósmego Do zaradzenia wczasie zamkniętych Obrad w interessach nagłey potrzebuiących Rezolucyi delegowała Szkoła Główna wszystkie w Krakowie pod ow czas przytomne Osoby z obowiązkiem zdania Jey sprawy na naypierwszey Sessyi po Wakacyach.

9. Co do dziewiątego. Senioryą Bursy Strangielskiey po JX Czapułowiczu wakuiącą konferowała Szkoła Główna JP. Dymidowiczowi, a zas Senioryą Bursy Jeruzalem gdy ta zawakuie JP. Kłossowskiemu zapewniła.

10. Co do dziesiątego. Czytana była Nota JX Krzysztofa Idatte Podkanclerzego Szkoły Główney Koronney iż dla słabosci oczow ktorych bol coraz bardziey wzmaga się Lekcyą Języka Greckiego złożyć iest przymuszony żądaiąc aby to Jego oświadczenie przez Szkołę Główną wraz z poleceniem do tey Katedry JP Jacka Przybylskiego było P. Kommissyi doniesione. Zapisawszy Szkoła Główna w Aktach swoich JX Idattowi Podkanclerzemu swoiemu wdzięczną pamięć za pracowite pilne i z korzyscią Uczniów

Lipiec dawanie przez lat siedm tey Lekcyi tudzież za obmyslone pomoce do ułatwienia Nauki Języka Greckiego postanowiła pisać do P. Kommissyi z prośbą o przysłanie Patentu do tey Katedry przed zaczęciem Szkolnego roku dla JP. Jacka Przybylskiego Bibliotekarza i Professora Starożytności w Szkole Głowney Koronney znanego P. Kommissyi z rozlicznych prac tak przed reformą iak po reformie Akademii w Stanie Nauczycielskim odbytych. List ten znayduie się w Protokole Korrespondencyy na Kar. 171.

Co do iedenastego. Zamykaiąc Szkoła Głowna na dniu dzisieyszym Obrady swoie do otwarcia onych pierwszą Niedzielę w Miesiącu Pazdzierniku post inchoata studia wyznaczyła.

X. Jozef Szabel. S. T. D.
Szkoły Głow: Kor: Rektor.

Rok Szkolny
Po Reformie Szkoły Głowney Dziesiąty Dnia 1go Pazdziernika Tysiąc Siedmset Dziewięćdziesiąt pierwszego Roku zaczęty

POSIEDZENIE ORDYNARYYNE

Pazdziernik Złożone Dnia 9 Pazdziernika.

Do zaradzenia i stanowienia w następuiących punktach:

Naprzod Do czytania dwoch Listów od P. Kommissyi Cywilno = Woyskowey.

Powtore. Do czytania Noty JP. Czecha Seniora Bursy Jeruzalem i Filozoforum

Potrzecie. Do czytania Noty JP. Girtlera.

Poczwarte. Do konferowania Kanonii w Kollegiacie WW. SS. po śmierci s. p. JX Matawowskiego wakuiącey, oraz do czytania Not do tego punktu sciągaiących się.

Popiąte. Bibliotekarz ma honor donieść Szkołę Głowney iż JP. Hyppolit Kownacki Stolnikiewicz Smoleński na Dniu 15 Augusti ofiarował do Jey Biblioteki Książek 57.

Poszoste. Do wyznaczenia dnia na Examen złożyć się maiący z Kandydatami pierwszoletniemi tudzież z ubiegaiącemi się do Stanu Akademickiego.

Posiódme. Do naradzenia się i wyznaczenia mieysca na przytrzymanie Osób do Juryzdykcyi Rektora należących w znacznieyszych przestępstwach zaskarżonych, a pignus responsionis niemaiących.

Poosme. Do czytania Listu JP. Borgonzoniego Sztaba Medyka W. Koron.

i zaradze

i zaradzenia względem Chirurgów Regimentowych maiących bydź w krótce przy=
słanych na Nauki do Akademii — Z strony Prfra Chirurgii.

Podziewiąte. Do wyrozumienia Szkoły Głowney czyli Konkluzya Jey o u=
biorze Osób Szkoły Głowney na Aktach publicznych rosciąga się do nabo=
żeństwa na dzień Zaduszny, które iest tylko Aktem Religii

Działo się w przytomności Osób Radę Szkoły Głowney składaiących WJX Re=
ktora JJXX i JJPP. Sniadeckiego, Idatte, Kolendowicza, Smaczninskiego, Czerwie=
kowskiego, Popławskiego, Radwanskiego, Muszyńskiego, Bogucickiego, Minockiego
Scheidta, Przybylskiego, Krusińskiego, Czochrona, Fiałkowskiego, Kosteckiego i Janu=
szewicza Sekretarza.

Tak zgromadzona Szkoła Głowna po przeczytaniu i podpisaniu Konkluzyy
ostatniego Posiedzenia uchwaliła co następuie

Co do pierwszego. Niemaiąc dotąd Szkoła Głowna Katedry Artis Veterinariae
lubo tę P. Kommissya Edukacyyna zaprowadzać zamyśla a zatem nieznayduiąc
w Zgromadzeniu swoiém Osoby, któraby posiadała wiadomość poznawa=
nia i leczenia chorób bydła, postanowiła odpisać P. Kommissyi Cywilno Woy=
skowey Woiewodztwa Krakowskiego Powiatów Krakowskiego i Proszowskiego iż nie
może uskutecznić żądania Jey w zesłaniu Osoby, któraby szerzącey się zara=
zie bydła w Wsiach do Wydziału Kommissyi należących skutecznie zaradzić
mogła.

2. Co do drugiego. Na przełożenie JP. Czecha Seniora Bursy Jeruzalem i Filozo=
fów iż dla zabranych przez Kandydatów i Dyrektorów wielu Stancyy przyby=
waiący z Wakacyy Studenci mieścić się w tychże Bursach niemogą umocowała
JX Prokuratora aby ten zaradzaiąc tymczasem zanim Prefekt Kandydatów przy=
będzie starał się ile możności tychże Kandydatów i Dyrektorów po kilku razem
umieścić a przez ten sposób kilka stancyy wolnych dla przybywaiących Stu=
dentów zostawić

Co do trzeciego. Znayduiąc Szkoła Głowna sprawiedliwą prośbę JP. Girtlera
3. pozwala JX Prefektowi Kandydatów powiększyć temuż JP. Girtlerowi Pensyą za
Lekcyą Języka Niemieckiego do Złpol 500, a co się tycze odmiany godziny Lekcyi,
oświadcza Szkoła Głowna iż do żądania Jego przychylić się niemoże.

Co do czwartego. Kanoniią funduszu Swiniarskiego w Kollegiacie WW. SS.
4. po smierci s. p. JX Matawowskiego wakuiącą JX Antoniemu Muszyńskiemu
Seniorowi Bursy Jurisperitorum konferowała i Prezentę na tęż Kanoniią Kancel=
laryi swoiey wydać zaleciła.

5. Co do piątego. Ofiarę 57 Voluminów Dzieł Woltera przez JP. Hyppo=
lita Kownackiego Podstolica Smolenskiego Bibliotece Szkoły Głowney zrobioną
Szkoła Głowna wdzięcznie przyięła i donieść o tem JP. Podstolicowi Kownackiemu

Paździer. Sekretarza swego zobowiązała.

Co do szóstego. Czas do złożenia examinu tak z Kandydatami iako i z ubiegaiącemi się do Stanu Akademickiego determinowała Szkoła Główna intra Octavas Cantii.

Co do siodmego. Na przytrzymanie Osób do Juryzdykcyi Rektora należących o znacznieysze przestępstwa zaskarżonych a pignus responsionis niemaiących wyznaczyła Szkoła Główna Lectorium Platona na wyporządzenie którego Prokuratorya koszt potrzebny obmyśli.

Co do osmego. JP. Czerwiekowski Prfr Chirurgii uproszony aby odpisał JP.
8. Bergonzoniemu Sztabs Medykowi w Woysku Koronném iż Szkoła Główna niemoże obmyślać pomieszkania i opału dla Chirurgów Woyskowych, co się iednak tycze Instrukcyi znaydą iż Chirurgowie wszelkie pomoce które tylko bydź mogą w mocy Szkoły Główney.

Co do dziewiątego. Osoby Szkoły Główney w Dzień zaduszny nie są obowiązane znaydować się w Togach.

Posiedzenie Ordynaryyne Pełne

Listopad. Złożone Dnia 6 Listopada

Do zaradzenia i stanowienia w następuiących punktach

Naprzód. Do wysłuchania Rapportu Delegowanych do Examinu Kandydatów Stanu Akademickiego i przyięcia iednych do drugiey, drugich do pierwszey Submissyi.

Powtóre. Do przeczytania Listu odpowiedniego JOXcia Jmci Prymasa na powinszowanie Jego Jmienin.

Potrzecie. Do czytania Rezolucyy P. Kommissyi Edukacyyney

Poczwarte. Do oddania Patentu JPu Przybylskiemu na Katedrę Języka Greckiego.

Popiąte. Bibliotekarz Szkoły Główney donosi że odebrał z Rąk WJX Podkanclerzego Szkoły Główney nadesłane pierwsze Tomy Peryodycznego Dzieła Angielskiego the British Theater, które JOX Jmc Prymas Bibliotece Szkoły Główney ofiaruie i następuiące numera odsyłać obiecuie.

Poszóste. Do rozłożenia Kompletów na Sessye Extraordynaryyne.

Posiódme. Do zaradzenia o powrocie JP. Markowskiego dotąd uszcze w Paryżu będącego.

Działo się w przytomności Osób Radę Szkoły Główney składaiących WJX Rektora JXX i JPP. Bonifacego Garyckiego, Jana Sniadeckiego, Antoniego Popławskiego, Krzysztofa Jdatte, Wincentego Smaczninskiego, Waleryana Bogdanowicza

Franciszka Scheidta, Andrzeia Trzcinskiego, Franciszka Kolendowicza, Rafała Czerwiekowskiego, Jana Schastera, Felixa Radwanskiego, Jacka Przybylskiego Kantego Krusinskiego, Marcina Fiałkowskiego, Franciszka Kosteckiego.
Tak zgromadzona Szkoła Główná po przeczytaniu i podpisaniu Konkluzyy ostatniego posiedzenia uchwaliła co następuie.

1. Co do pierwszego. Wyznaczeni od Szkoły Główney Professorowie z Collegium Fizycznego i Moralnego do examinowania Kandydatów Stanu Akademickiego i ubiegaiących się do tegóż stanu o zdatności i korzyści z Nauk odniesionych zdali Szkole Główney następuiącą sprawę.

Rapport

O Kandydatach do Drugiéy i pierwszey Submissyi ubiegaiących się dany Szkole Głowney Koronnéy Roku 1791 Dnia 6. Listopada

Delegowani Dnia 27 8bris na godzinę w obwieszczeniu ubiegaiącym się do drugiéy i pierwszéy Submissyi wyznaczoną do Sali Fizycznéy zgromadzeni, rostrząsali zaświadczenia każdego z ubiegaiących się do Stanu Nauczycielskiego, im podane od JX Bogdanowicza Publicznego Kanonów w Szkole Głównéy Professora a Kandydatów Prefekta i zgodzili się.

Naprzod. (Za wniesieniem JX Prefekta) aby P. Barstcha od powtórnéy submissyi uwolnić, ile maiącego za cel, doskonalenie się w Medycynie.

Powtóre. Aby P. Markiewicza bywszego w Ołyce Professora a z własnéy ochoty, na dalsze przy Szkole Głównéy w naukach cwiczenie się przybyłego, przypuścić do prywatnego Examinu tak, iak w roku przeszłym P. Łuczyński z tegóż powodu był przypuszczonym.

Wezwani stawili się na Examen do drugiéy Submissyi ubiegaiący się a dotąd pierwszoletni Kandydaci byli: Józef Kozłowski — Tomasz Wysocki — Teodor Orłowski — Roman Markiewicz i Kazimierz Brzuchalski.

Do pierwszéy zas Submissyi: 1. Joachim Karkoszynski — 2. Michał Romanowski — 3. Jozef Komarczewski — 4. Andrzéy Markiewicz — 5. Just Woyda — 6. Antoni Rozdziałowski — 7. Franciszek Hałatkiewicz — 8. Sebastyan Magnuski — 9. Stefan Skibicki — 10. Franciszek Słoniński.

Z tych w każdym zosobna, iaką Delegowani znaleźli korzyść z Nauk z których examinowali Tabella tu przyłączoná pokazuie.

Tabella zdań o korzy=

Listopad | Tabella zdań o korzyści z Nauk w Examinowanych znalezionéy.

Ubiegaiący się do powtórnéy Submissyi	Wymowa	Język Polski	Prawo Natu ry.	Arytmety ka.	Algebra.	Geometrya	Fizyka	Historya Naturna.	Botanika	Mechani ka.
Józef Kozłowski	dosyć do bry.	nadmier ny.	mierny	dobry	dobry	dobry	bardzo do bry.	bardzo dobry.	dobry.	
Tomasz Wysocki	wybor= ny	dobry dosyć	dobry.	dobry.	dobry.	dosyć	dobry.	dobry	mierny	
Teodor Orłowski	mierny	mierny.	dość do= bry.	mierny	dobry	dobry	dobry.	mierny.	mierny.	
Roman Markiewicz	mierny	mierny	mierny	nadmier= ny.	dobry	dobry	lepszy	bardzo dobry.	dobry.	
Kazimierz Brzuchalski	nadmier= ny	mierny	dość do bry.	mierny	mierny	nadmier= ny.	dobry.	mierny	mierny.	

Ubiegaiący się do Pierwszéy Submissyi

Joachim Karłowszyński	mierny bardzo	mierny bardzo	dobry.	mierny	mierny	dobry	dobry.	mierny bardzo	mierny bardzo	dosyć dobrze.
Michał Romanowski	mierny	dosyć do= bry.	dość do= bry.	maty po= stępek	słaby	Trygonom: nit, fom: mato	mierny	mierny bardzo.	mierny bardzo	bardzo miernie
Józef Komarczewski	mierny	dosyć do= bry	dość do bry	maty po stępek	słaby	nikcre= mny	nadmier ny	mierny bardzo	mierny bardzo	niezle
Andrzéy Markiewicz	niezle.	dobrze dosyć	dobry.	dobry	z początk= low Alg: dosyć dobrze	dobry	nadmier ny.	dosyć do brze	dosyć do brze	dosyć dobrze
Just Wojda	dosyć dobry	dobry.	mierny.	maty	w początk= kach mier= ny.	maty		niestu= chał.	niestu= chał	nic nie umie
Antoni Rożdiałowski	mierny.	dosyć dobry.	dość do= bry.	Dobry.	mierny	dosyć do= bry.	dość do= bry.	nadmier ny.	nadmier ny.	niezle
Franciszek Hatalskie= wicz	mierny bardzo	słaby	Dobry.	niewiele pożytku	niezle.	mniéy niż z Anytme= tyki	dobry	nadmier= ny.	nadmier ny.	niezle
Sebastyan Magnuski	mierny	mierny bardzo	dosyć do bry.	dobry	mierny	mierny, ale zdatny do poymowania	dosyć do bry.	mierny	mierny	niedobrze
Stefan Rubicki	słaby.	dobry.	zbyt mier= ny.	mierny	niestu= chał.	dosyć do bry		mierny	mierny	mierny
Franciszek Słowiński	mierny.	dość do= bry.	Dobry.	dobry.	dobry.	dobry.	dosyć do bry.	niestu= chał.	niestu= chał.	niestu= chał.

Po zaluwiczonym examinie Delegowani Dnia 29 8bris zgromadzeni zgodzili się, aby stosownie do korzyści Nauk examinem pokazanéy do powtórnéy Submissyi przypuszczeni i Szkole Głównéy prezentowani tymże porządkiem byli: Józef Kozłowski — Tomasz Wysocki — Teodor Orłowski — Roman Markiewicz. Że zaś Kazimierz Brzuchalski bardzo mierny pokazał swoy postępek w Naukach, zdawało się przeto Delegowanym powtórną Jego zawrzeć Submissyą aż do odprawionych przez niego Popisów z Nauk Moralnych i Fizycznych.

Z konkuruiących zaś do pierwszey Submissyi, stosownie do liczby mieysc z Pensyą wakuiących Szkole Głowney do pierwszey Submissyi prezentuią: Andrzeia Markiewicza — Antoniego Rożdzałowskiego (dobrowolnego) Franciszka Słonińskiego — Joachima Karkoszynskiego — Sebastyana Magnuskiego (dobrowolnego) nadto ieszcze Michała Witkowskiego ze Szkoł Pułtuskich przybyłego, a z woli Szkoły Głowney od tamecznego Zgromadzenia examinowanego i zaświadczenie swey z Nauk korzyści składaiącego. — A ponieważ między konkuruiącemi do Stanu Nauczycielskiego są oświadczaiący się przyięcie dobrowolney Kandydacyi to iest bez brania Pensyi Kandydatom wyznaczoney, a to podobno w nadzieię utrzymywania się przy Kondycyach; przeto zgodzili się Delegowani, ażeby i dobrowolni Kandydaci, przez dwa pierwsze swey Kandydacyi lata nietrzymali kondycyy, to zaś dla teyże samey przyczyny co i pensyonowani; a ta iest: aby będąc wolni od dozoru swych Uczniów, mogli cały czas na swoie własne w naukach doskonalenie się łożyć. — Jan Sniadecki Delegowany mp — Ant. Popławski Delegowany mp — Felix Radwański Pfr Mechaniki Delegowany — And. Trzciński Pfr Fizyki Examinator mpp — Jan Kanty Krusiński Pfr Mat Elemę mpp. Franciszek Scheidt iako Delegowany — M. Fiałkowski Pf. Lit zdaiący Rapport. mp

Konkluzya. Po przeczytaniu tego Rapportu złożyli Tabellę zdań o Kandydatach Examinowanych z każdey w szczególności Nauki. Szkoła Głowna na fundamencie zdań Examinuiących i Rapportów tychże Kandydatów do Submissyi przypuściła którzy na tychmiast prezentowani byli Szkole Głowney przez JX Bogdanowicza Prefekta swego i przeczytawszy podpisane od siebie w obliczu Szkoły Głowney Submissye, te w Ręku W. Rektora dawszy stipulatam manum na wierne warunków na siebie przyiętych zachowanie złożyli i w Protokół Kandydatów zapisani zostali następuiącym porządkiem.

Kandydaci którzy powtórną Submissyą złożyli

1º Jozef Kozłowski. 2º Tomasz Wysocki 3º Teodor Orłowski 4º Roman Markiewicz. Oprocz nich Kazimierz Brzuchalski zostawiony iest do popisu z Nauk Fizycznych i Moralnych po których odprawieniu ieżeli znacznieysze okaże z Nauk korzyści i poprawi cokolwiek wadę Języka w tłumaczeniu się do powtórney Submissyi przypuszczonym zostanie.

Kandydaci którzy do pierwszey przypuszczeni są Submissyi.

1º Andrzey Markiewicz 2º Antoni Rozdzałowski. 3º Franciszek Słoniński. 4º Joachim Karkoszyński. 5º Sebastyan Magnuski 6º Michał Witkowski ze Szkoł Pułtuskich za Rezolucyą Szkoły Głowney przysłany.

A ponieważ Antoni Rożdzałowski przybywszy do Szkoły Głowney przyiął w Edukacyą prywatną Uczniów, których bez zawodu Rodziców w tym czasie pozbyć by się niemogł, Szkoła Głowna pozwala mu na ten tylko rok utrzymywać Kondy

cyą

cyą zabezpieczaiąc Mu w tym roku samę tylko pensyą ręczną, Michałowi zaś Witkowskiemu Kandydatowi pensyonowanemu pensyą tak ręczną iak i stołową.

Co do drugiego. Czytany był List odpowiedni JOXJmci Prymasa do Szkoły Głównéy który iest wpisany w Protokoł Korrespondencyi na karcie

Co do trzeciego Czytané były P. Kommissyi Rezolucye: naprzód uwalniaiąca w tym roku JP. Januszewicza od dawania Lekcyi

Działo się w Warszawie na Sessyi Ekonomiczney Kommissyi Edukacyi Narodowéy Dnia 24 Mca Września 1791 Ru.

3. Kommissya Edukacyi Narodowéy: Gdy JX Stroynowski Professor Prawa Natury i Narodów w Szkole Głównéy Wo Xięstwa Littewskiego, tudzież JP. Januszewicz Professor Prawa Kraiowego w Szkole Głównéy Koronny przez Seym wyznaczeni są do Deputacyi ad Codicem Civilem et Criminalem obowiązani są znaydować się przy téyże Deputacyi, a tém samém kursów Katedr swoich w tym roku Szkolnym kontynuować niemogą, Kommissya przez wzgląd publiczney ich i cały kráy interessuiącéy pracy JXu Stroynowskiemu przez Substytuta swego Naukę Prawa kończyć dozwala, a JP. Januszewicza niemaiącego ktoby go zastąpił od dawania lekcyi w tym roku uwalnia z zapewnieniem dla obu ich pensyy do Katedr przywiązanych oraz nie pomnieyszenia lat do Emerytury. A że oprócz Katedr JX Stroynowski iest Prefektem Kandydatów, a JP. Januszewicz Sekretarzem Szkoły Głównéy; Szkoły Głowné tak Koronná iako i Litewska dopełnienié tych obowiązków porucza innem od siebie upatrzonem zdatném Osobom, tym czasem nim oni od téy tu się pracy w Warszawie uwolnią. — Z Protokołu Ekonomicznego Kommissyi Edukacyi Narodowéy wypisano i wydano — Franciszek Zabłocki K.E.N. Protokolista.

Powtóre o Katedrze Języka Greckiego dla JP. Przybylskiego

Działo się W Warszawie na Sessyi Ekonomiczney Kommissyi Edukacyi Narodowéy Dnia 17 Mca Września 1791 Ru.

Kommissya Edukacyi Narodowéy: Odbieraiąc przełożenie Szkoły Głównéy Koronnéy iż JX Jdatte dla słabości zdrowia niemogąc daléy poświęcać się usługom Edukacyi z tą pracowitością, która mu szczególnieyszy Kommissyi iednała szacunek dobrowolnie odstępuié Katedry Języka Greckiego; a przytem polecenié iéy do maiącego wakować mieysca JPa Przybylskiego Bibliotekaryusza, uwalnia JX Jdatte od rzeczonych obowiązków z upewnieniem pamięci i względów iako dla zasłużonego w Edukacyi i Katedrę Języka Greckiego z przywiązaną do niéy Pensyą porucza zaleconemu przez Szkołę Głowną JP. Przybylskiemu, dla którego Kancellarya wygotuié Patent służyć mu maiący a 1a 8bris Roku teraznieyszego. Względem nadesłanego rozkładu Nauk Matematycznych i stanu ogólnego dochodów Akademickich Kommissya w dalszym czasie myśl i wolą swoię Szkole Głównéy oświadczy. — Z Protokołu Ekonomicznego Kommissyi Edukacyi Narodowéy wypisano i wydano — Franciszek Zabłocki K.E.N. Protokólista.

4.

1791
Listopad

Potrzecie O Uczniach na Chirurgią od Woyska Koronnego przysłanych
Działo się w Warszawie na Sessyi Ekonomiczney
Kommissyi Edukacyi Narodowey Dnia 22 Mca Paz=
dziernika 1791go Roku.

Kommissya Edukacyi Narodowey: Przychylaiąc się do chwalebnego przez
P. Kommissyą Woyskową Oboyga Narodów urządzenia względem wysłania
do Szkoły Głowney Koronney dziewięciu Uczniow dla Chirurgii, na których przy=
zwoity koszt wyznaczyła końcem zaradzenia w tém potrzebom Woysk Rze=
3. czypospolitey, zalecá Szkole Głowney Koronney, a w szczegolności Collegio
Physico, ażeby dla tychże Uczniow wyznaczyła mieysce w Bursie Chirur=
gów bez żadney za pomieszkanie opłaty — Co się zaś tycze Victum et A=
mictum, w tem z Osobą przez Szkołę Głowną do tego wyznaczoną, ułoży
się Jeneralny Medyk Woysk Rzeczypospolitey JP. Borgonzoni z nauki i gor=
liwości swoiey w naszym kraiu znaiomy, któremu w tey okoliczności ułatwie=
nié i chętna przysługa maią bydź okazané — Z Protokołu Ekonomiczne=
go Kommissyi Edukacyi Narodowey wypisano i wydano — Franciszek
Zabłocki K. E. N. Protokolista. — Konkluzya. Interess ten Collegio Physico
do wykonania odesłany.

4. Co do czwartego. Oddany był Patent na Katedrę Języka i Litteratury
Greckiey JP. Przybylskiemu.

5. Co do piątego. Doniosł JP. Przybylski Szkole Głowney iż JOXżę Jmć Pry=
mas przyrzekł przysłać Bibliotece Szkoły Głowney zbior Dzieł Teatr An=
gielski składaiących w Języku Angielskim i przysłané iuż z tegóż Dzieła
początkowé części Szkole Głowney prezentował, ktoryto dar JOX Jmci Pryma=
sa Szkoła Głowná z wdzięcznością przyięła.

6. Co do szostego. Utrzymuie Szkoła Głowná to samo rozłożenie Osób na Kom=
pleta Sessyy Extraordynaryynych Delegowanych w teraznieyszym roku, któ=
ré w roku przeszłym ustanowiła. A ponieważ JP. Radwański zastępuiący miey=
sce Sekretarza na wszystkich Sessyach znaydować się obowiązany, mieysce Jego
w komplecie przeszłorocznym zastąpi JP. Kostecki.

7. Co do siodmego. Zaleca Szkoła Głowna pisać imieniem swoim list do Ministra
Polskiego przy Dworze Francuzkim upraszaiąc Go, żeby się chciał dowiedzieć
o przyczynach zatrzymuiących JPa Markowskiego w Paryżu mimo zaleceń od
dwoch lat mu od Szkoły Głowney czynionych i wzywaiących go do kraiu i do
prac przy Szkole Głowney — Przytém zaleca Szkoła Głowna przełożyć P. Kom=
missyi stan P. Markowskiego i iego dotąd w Paryżu zatrzymywanie się z zapy=
tanem

1791

Listopad. taniem, czyli w tych okolicznościach znayduiącemu się P. Kommissyi zaassygnuie nowy fundusz do powrotu służyć mu maiący.

X. Jozef Szabel. S. T. D
Szkoły Głow: Kor: Rektor
mpp

Posiedzenie Extraordynaryyne Deputowane

Złożone Dnia 28 Listopada

Do czytania Listu JP Zabłockiego

Działo się w przytomności Osób Radę Szkoły Głównéy składaiących WJX Rektora JXX i JPP. Garyckiego, Sniadeckiego Kolendowicza Przybylskiego Popławskiego, Bogdanowicza Krusińskiego i Radwańskiego.

Tak zgromadzona Szkoła Główna po przeczytaniu i podpisaniu Konkluzyy ostatniego posiedzenia, uchwaliła co następuie.

1. Czytany był Szkole Głównéy List JP. Zabłockiego z roskazu, iakon wyraża P. Kommissyi do Wo Rektora Szkoły Głównéy pisany: Szkoła Główna zleciła List ten w oryginale na ręce Sekretarza swego w Warszawie teraz będącego przesłać, aby ten złożył go Prezyduiącemu w P. Kommissyi w celu przekonania się, czyli ten iest stosownie do zleceń P. Kommissyi napisany i przełożenia, iż Szkoła Główna niemoże się przekonać z swéy Noty pod Dniem 6 Listopada do P. Kommissyi posłanéy żeby winnego swéy Magistraturze poważania chybiła.

X. Jozef Szabel. S. T. D
S. G. K. Rektor.
mpp

Posiedzenie Ordynaryyne Pełne

Grudzień. Złożone Dnia 4 Grudnia.

Do zaradzenia i stanowienia w następuiących punktach

Naprzód Do przeczytania Noty przez X Markiewicza i Skibińskiego podanéy.

Powtóre. Do przeczytania Noty przez X Sokołowskiego podanéy.

Potrzecie. Do konferowania Kanonii po JX Antonim Muszyńskim w Kollegiacie WW. SS. wakuiącéy.

Poczwarte. Bibliotekarz ma honor donieść Szkole Głównéy o dwoch nowych darowiznach dla Jéy Biblioteki przysłanych; a te są 1mo Od Nayiasnieyszego Pana Jeometrya Angielska Jerzego Adams z przedniemi figurami, którą przysłał z Warszawy JP Kownacki Stolnikiewicz Smoleński. 2do Dwa Numismata złote wartości wewnętrzney po dukacie maiące pod stęplem Xiążąt Lichtensztejnów od JP. Jaśkiewicza Medycyny Doktora oddane przez JP Śniadeckiego Prezesa Collegium Fizycznego.

1791

Grudzień

Działo się w przytomności Osob Radę Szkoły Głowney składaiących WJX Rektora JXX i JPP. Garyckiego, Sniadeckiego, Popławskiego, Smaczninskiego, Bogdanowicza Czerwiekowskiego, Muszyńskiego, Krusińskiego Radwańskiego, Kosteckiego, Scheidta Trzcińskiego, Przybylskiego Fiałkowskiego Kolendowicza, Jdatte i Minockiego.

Tak zgromadzona Szkoła Głowna po przeczytaniu i podpisaniu Konkluzyy ostatniego posiedzenia uchwaliła co następuie.

1. Co do pierwszego Czytana była Nota X Skibińskiego w Szpitalu S. Łazarza umieszczonego żądaiącego wsparcia i pomocy od Szkoły Głowney. Szkoła Głowna przekonawszy się, iż potrzeba zdrowia X Skibińskiego wyciąga, aby dłużey w Szpitalu mieszkał, zostawuie go w tem mieyscu do dalszego czasu.

2. Co do drugiego i trzeciego razem. Czytane były Noty XX Sokołowskiego i Ziembińskiego, Markiewicza i Weyssa proszących o konferowanie sobie wakuiącey Kanonii Kaznodzieyskiey w Kollegiacie WW. SS. Szkoła Głowna wakuiącą tęż Kanoniią JX Ziembińskiemu Konferuie, a gdy po nim zawakuie Kanoniia fundationis Dembinscianae, daie Szkoła Głowna moc W. Rektorowi swemu podpisania prezenty na tęż Kanoniią dla JX Weyssa. A że JX Sokołowski w Nocie swoiey żąda pensyi Emerytalney, gdy do takowey Pensyi sami tylko Akademicy dawniey inkorporowani do Szkoły Głowney prawo maią, JX Sokołowski niebędąc nigdy inkorporowany, Szkoła Głowna do żądań Jego przychylić się niemoże.

3. Co do czwartego. Doniosł JP Przybylski iako Bibliotekarz o przysłaney od J. K. Mci do Biblioteki Szkoły Głowney Książce Angielskiey S. Adams, opisuiącey Konstrukcyą i użycie wszystkich Instrumentów Jeometrycznych, tudzież o dwoch Numismatach Złotych pod stęmplem Xiążąt de Lichlensztein bitych od JP. Jaskiewicza Bibliotece ofiarowanych, które to dary Szkoła Głowna z wdzięcznością przyięła.

X. Jozef Szabel. S. T. D.
S. Gł. K. Rektor.
mpp

Rok Ery Chrześciańskiey 1792

1792 Styczeń

POSIEDZENIE PEŁNE ORDYNARYYNE.

Złożone Dnia 8 Stycznia.

Do zaradzenia i stanowienia w następuiących punktach:

Naprzod. Do czytania Memoryałów JXX Markiewicza i Weysa

Powtore. Do konferowania Kanonii w Kollegiacie WW. SS. po śmierci s. p. JX Brachuckiego

Potrzecie. Do naradzenia się względem Dyssertacyi na uroczystość Imienin Nayiaśnieyszego Pana.

Bezwarte

1792

Styczeń. Poczwarte. Do napisania Listu z powinszowaniem Imienin na S. Felic J.O Xcia Jmci Biskupowi Krakowskiemu.

Popiątę Do zaradzenia o attencyi z strony Szkoły Głównéy Woiewództwu na Seymiki zebrać się maiącemu 14 Lutego roku bieżącego.

Działo się w przytomności Osob Radę Szkoły Głównéy składaiących WJX Rektora JXX i JSS. Garyckiego, Swiadeckiego, Kalendowicza Minockiego. Smacznińskiego, Bogdanowicza, Czerwickowskiego, Wincentego i Jana Schasterów, Schmidta, Przybylskiego, Krusinskiego, Fiałkowskiego Kostedckiego.

Tak zgromadzona Szkoła Główna po przeczytaniu i podpisaniu Konkluzyi ostatniego posiedzenia uchwaliła co następuie.

1. Co do pierwszego i drugiego So przeczytaniu Not JX Weissa i JX Markiewicza do wakuiącey kanonii Kollegiaty WW. SS. po śmierci s.p. X Brandtkiego obrany iest JX Weiss, a na kanonią wakuiącą fundi Dembinscianni, obrany JX Markiewicz, którym Kancellarya Szkoły Głównéy Jmieniem Jéy prezenty wyda.

2. Co do trzeciego. Przyiął na siebie obowiązek czytania Dyssertacyi JS. Scheidt na publiczney Sessyi Szkoły Głównéy złożyć się maiący w Maiu z okoliczności Jmienin J. K. Mci. Do rostrząśnienia tey Dyssertacyi imieniem Szkoły Głównéy delegowani są JSS. Swiadecki i Radwański.

3. Co do czwartego. Zlecila Szkoła Główna pisać List z powinszowaniem Jmienin Xcia Jmci Biskupowi Krakowskiemu List ten znaydnie się w Protokole Korrespondencyy na karcie

Co do piątego Na Seymikach w Kościele S. Anny w przyszłym miesiącu odprawić się maiących uczyni Jmieniem Szkoły Głównéy attencyą Zgromadzonemu Woiewodztwu Magnificus Rector

X. Jozef Szabd. S. T. D.
Szkoły Głównéy Koronney
Rektor.

Posiedzenie Extraordynaryyne Pełne.

Złożone Dnia 27 Stycznia.

Do zaradzenia i stanowienia w następuiących punktach:

Naprzód. Do zaradzenia w interessie Rządu wewnętrznego Szpitala Szgo Łazarza i ułożenia szrzodków, które z okazyi nowego w tym Szpitalu zdarzenia do przedsięwzięcia Szkole Głównéy zostaią.

Powtóre. Do złożenia i przeczytania projektu JSS. Doktorów Warszawskich i Noty Jch S. Kommissyi Edukacyynéy podanych, i Rezolucyi téyże S. Kommissyi na talową Notę.

Działo się w przytomności Osób Radę Szkoły Głównéy składaiących WJX. Rekto

Rektora JXX i JPP. Garyckiego Sniadeckiego, Popławskiego, Smacznińskiego, Bogucickiego, Bogdanowicza, Czerwiekowskiego, Radwańskiego, Trzcińskiego, Przybylskiego, Scheidta, Krusińskiego, Fiałkowskiego, Kosteckiego.

Tak zgromadzona Szkoła Główna po przeczytaniu i podpisaniu Konkluzyy ostatniego posiedzenia uchwaliła co następuie:

1. Co do pierwszego. Postanowiła Szkoła Główna w interessie Szpitala Sgo Łazarza pisać List do Prześ: Kommissyi Policyi O. N. z wyłożeniem dokładnem fundacyi i przeznaczenia tego Szpitala, praw do niego Szkole Głównéy służących, prac i kosztów na urządzenie i opatrzenie tego Szpitala łożonych; którego rząd wewnętrzny do Szkoły Lekarskiéy z referencyą do Szkoły Głównéy należy, reprezentuiąc iż Prześ: Kommissya Policyi zechce Szkołę Główną przy takowym rządzie utrzymać i nieodeymować sposobów Instrukcyi Lekarskiéy dla Młodzi naukom Medycyny i Chirurgii poświęcaiącéy się. Tudzież zleciła Szkoła Główna pisać List w téy samey materyi do P. Kommissyi Edukacyynéy donosząc o nowem względem tego Szpitala rozrządzeniu P. Kommissyi Policyi przesyłaiąc Jéy w kopiach tak obwieszczenie do tego Szpitala wydane iako i List pisany od Szkoły Głównéy do P. Kommissyi Policyi O. N. i prosząc o poparcie tego interessu. Do odczytania takowych Listów pisać się maiących z W. Rektorem wyznaczeni są JX Garycki JPP. Sniadecki, Radwański, Przybylski i Kostecki. Listy te znayduią się w Protokole Korrespondencyy na karcie 184. 188. 189.

Szkoła Główna Koronna pisząc z dzisieyszéy Sessyi do Prześwietnéy Kommissyi Policyi Oboyga Narodów w interessie rządu wewnętrznego Szpitala Sgo Łazarza i do Prześwietnéy Kommissyi Edukacyynéy Oboyga Narodów prosząc o wsparcie interessu tego u Prześwietnéy Kommissyi Policyi obowiązuie ninieyszą konkluzyą JP. Januszewicza, Professora Prawa Kraiowego i Sekretarza swego, ażeby interessu tak ważnego w obydwóch tych Magistraturach kraiowych z strony Szkoły Głównéy pilnował i przyłożył starania do otrzymania odpowiedzi i rezolucyi tychże Magistratur dla Szkoły Głównéy

Co do drugiego Złożone i czytane były Szkole Głównéy: Proiekt JPP. Doktorów Warszawskich, Nota Jch P. Kommissyi Edukacyynéy podana i Rezolucya teyże P. Kommissyi na takową Notę iak następuie:

2. Działo się w Warszawie na Sessyi Ekonomicznéy Kommissyi Edukacyi Narodowéy Dnia Dwudziestego Czwartego Miesiąca Grudnia 1791 Roku.

Kommissya Edukacyi Narodowéy na Memoryał Zgromadzenia Jch Mość PPw Doktorów Warszawskich, podpisany od UUch Boehlera, Rewela, Gagathiewicza i Czem

i Czempinskiego, w ktorym udaiąc się pod powagę i Opiekę Kommissyi Edukacyi Narodowey, zanoszą prośby swoie aby toż Zgromadzenie, przedsiębiorące składać Collegium Medicum w takim sposobie iaki się nayprzyzwoitszym Kommissyi zdawać będzie, ze Szkołami Głównemi Koronną i Litewską w sposób nie iakieyś assocyacyi połączyć raczyła, tudzież aby im wyiednała Dyploma erekcyi zaszczyconey szanownym tytułem Collegii Stanislao-Augustei; gdy przy tym memoryale ma oraz kommunikowany sobie proiekt tegoż Zgromadzenia, który podawało Kommissyi Policyi Oboyga Narodów wyszczególniaiący opis Collegii Medici; zasady do Kommissyi Lekarskiey: zasady do czynności teyże Kommissyi, oraz osobny Artykuł o Fizykach, Doktorach Cyrkularnych, in ordine dalszey Zgromadzeniu JJ.P.P. Doktorów Warszawskich odpowiedzi, i przełożonego interessu ostateczney decyzyi, nakazuie Kancellaryi swoiey kommunikacyą kopii tego proiektu i Memoryału Obom Szkołom Głównem Koronney i Litewskiey, z wyrażeniem iż Kommissya zasiąga od nich w tey mierze opinii i zdania na pismie, a to końcem ulepszenia i udoskonalenia tego proiektu w zamiarze swoim dobro kraiowe maiącego, i za chwalebny przez Kommissyą uznanego = Z Protokołu Ekonomicznego Kommissyi Edukacyi Narodowey wypisano i wydano = Franciszek Zabłocki K.E.N. Protokolista.

Zasady do uformowania Collegium Medicum w Warszawie, oraz wybrania zposzrzód tego Kommissarzów do Kommissyi Lekarskiey

Collegium Medicum składadź się będzie ze wszystkich Medicinae Doktorów teraz w Warszawie mieszkaiących i za takowych uznanych.

Dla porządku i usprawiedliwienia się nawzaiem, wszyscy JPP Doktorzy zgromadzeni Patenta swoie ukazać in Collegio Medico będą obowiązani, które w osobnym na to sporządzonym Protokole zapisane bydź powinny, oraz powinna bydź zapisana Data zamieszkania ich w Warszawie, imię, przezwisko, wiek, kray w którym się rodzili.

Collegium to będzie miało Prezesa swego, który co dwa roki per Vota secreta obieranym będzie. Na ten zaś ieden raz wszyscy Zgromadzeni JPP Medicinae Doktorzy przez wzgląd na osobiste przymioty i na dowód powszechnego od wszystkich szacunku dla WJPa Jana Bocklera pierwszego J. K. Mci Doktora temuż JPu Janowi Bocklerowi urząd Prezesa dożywotniego za otrzymaniem Dyplomatu erectionis, unanimiter konferowali i zapewnili

Collegium będzie miało Sekretarza dożywotniego, którym teraz unanimiter nominowany iest JP. Paweł Czempiński. To Collegium Medicum co miesiąc regularnie w dzień na to wyznaczony zgromadzać się będzie i dalszem czynnościom swoiem sposób i porządek postępowania takowemu Zgromadzeniu przyzwoity ułoży, maiąc za cel naypierwszy wydoskonalenie Nauki Lekarskiey, kommunikowanie sobie nawzaiem swiatła i wszelkich wiadomości teyże Nauki tyczących

cych się, obserwacyy osobliwszych, doniesienia o nowych zagranicznych wyna=
lazkach, dziełach tak zagranicznych iako też i kraiowych, zaradzenia choro=
bom Epidermicznem i Epizotycznem, udziałania dyspensatorium dla Apte=
karzów w całem Krolestwie Polskiem iednostaynego, nakoniec dla rezolwo=
wania materyy ważnieyszych, w których albo rząd kraiowy albo Kom=
missya Lekarska zaradzenia i dania opinii żądać będą: słowem cotyl=
ko tak do scyencyi Medycynalney wydoskonalenia iako i do konserwacyi
zdrowia i życia ludzkiego należy, będzie obiektem deliberacyi tegoż
Collegii Medici.

Nowo przybywaiący Doktorzy będą obligowani oznaymić się na=
przód Jmd^u Sekretarzowi Collegii Medici, i przez tegoż in Collegio Medi=
co prezentowani bydź maią, przed którem Collegium Medicum paten=
ta swoie okazać i Colloquium Medicum odprawić będą obowiązani, po
czem ieżeli akceptowani będą maią przez sześć Miesięcy czasu wraz z Do=
którem Szpitalnym w Szpitalu na to wyznaczonym, iako Assistentes
praktykować, i obserwacye swoie w tym Szpitalu czynione in plenis Col=
legii Medici czytać, od którychto obowiązków Doktorowie Nadworni nie są
wyłączeni.

Collegium Medicum ustanowi przepisy i prawidła dla każdey Klassy
Osób leczeniem chorób zatrudniaiących się, onych examinować, przyiąć lub
odrzucić mocne będzie, a tem zapobieży niesłychaney w żadnym kraiu wol=
ności wdzieraiących się do leczenia oboiey płci szarlatanów, ani nauki ani
Patentów niemaiących.

Trudno nam iest wszystkie Collegium tego opisać czynności, dopóki
o ustanowieniu onegóż zapewnieni niebędziemy, będzie to iednak nayusil=
nieyszem staraniem naszem, aby toż Collegium raz ustanowione, równy
dla kraiu zaszczyt iako i pożytek przynosiło

Wybor Doktorów Szpitalnych, fizyków Cyrkularnych, Doktorów po Mia=
stach Wydziałowych, Protko-Medyków po Prowincyach Jeneralnych, niemniey i
Chirurgów do pomocy Doktorów wyznaczyć się maiących do Collegium Medicum
należeć będzie, iako do Zgromadzenia doskonale w tych materyach decydować mo=
gącego.

Ażeby zaś to wszystko co przez Collegium Medicum ustanowione będzie,
regularnie zachowane było, Collegium Medicum ustanowi Kommissyą Lekarską
ad latus Kommissyi Policyi O. N., która wykonaniem tego wszystkiego zatru=
dniać się będzie, iako to następnie opisane iest.

Zasady do Kommissyi Lekarskiey

Do ścisłego i trwałego wykonania wszelkich dla kraiu zbawiennych Ustaw tyczą=
cych się zdrowia Mieszkańców iego Collegium Medicum wybierze zpośrzód siebie
dziesięciu Doktorów, to iest: 9 Kommissarzy, a dziesiątym będzie Sekretarz Colle=
gii Medi

1792

Styczeń

gii Medici, który rownie iak in Collegio Medico funkcyą te sprawować i vo-cem activam mieć iako Medicinae Doctor rownie z drugiemi Kommissarzami będzie.

W Kommissyi Lekarskiey czterech Doktorów najwięcey biegłych w sobie swoiey maiących, co trzy miesiące naprzemiany prezydować maią, byle tylko przez lat iuż dziesięć w Polszcze praktykowali.

Komplet do stanowienia wszelkich decyzyy w piącin Medycyny Doktorów bydź powinien.

Sekretarz każdą Sessyą i decyzyą w Protokole zapisze, iako i osobista by-tność Kommissarzy.

Każda rezolucya Kommissyi, aby ważną była, ma bydź przez prezyden-iącego, przytomnych Kommissarzow i Sekretarza podpisana, a Extracta wyię-te powinny bydź pieczęcią Collegii Medici stwierdzone i przez Sekretarza podpisane. Gdyby paritas Votorum w jakiey materyi zachodziła, prezydiący iedną biegłą więcey do iey rozwiązania mieć będzie. Zgromadzona tym spo-sobem Kommissya zaposi podług swiatła i zaufania swoiego dwoch Chirurgów i dwoch Aptekarzow znakomitych i szanowanych, którzy votum równe i tęż sa-mę prerogatywę, iako i Kommissarze Doktorzy mieć będą, lecz tylko w mate-ryach nauki ich tyczących się.

Kommissya Lekarska naymniey raz w tydzień, i częściey ile tego potrze-ba wymagać będzie, w dzień i godzinę naznaczoną zgromadzać się i Sessye swoie odbywać będzie. Gdy do tey Kommissyi wybierać niemożna iako Osoby przez długie doświadczenie i praktykę ufność publiczności poniadaiące, a Sessye te wiele czasu chorym się należącego zabierać muszą, skąd wynika znaczne dla Osob tych pracy powiększenie, przeto żądać niemożna od wybranych do Kommissyi Doktorow dłuższego tem publicznem usługom poswięcenia się, iak na lat dwa, zaczem a Kommissarze co lat dwa w dzień wyznaczyć się maią ci obierani będą.

Zasady do czynności do tey Kommissyi

Kommissya ta, iako od Collegium utworzona, i dependuiąca pilnować będzie całego Ustaw Collegii Medici wykonania. Ta Kommissya iako ad latus Prze-zwrotney Kommissyi Policyi O.N. przeznaczona, utrzymywać będzie ciągły zwią-zek z tąż naywyższą Policyi Magistratura, odbieraiąc od Niey zlecenia, i o-nere podług możności usłużeczniaiąc, i na czynione sobie zapytania radę swo-ią i myśli podaiąc, donosić ma P. Kommissyi Policyi o wiadomych sobie zwy czaiach, nieporządkach, zdrożnościach zdrowiu ludzkiemu szkodliwemi bydź mo-gących, podaiąc myśli swoie do przyzwoitego onych oddalenia i temuż zapobie-żenia. Ustawy wszelkie przez Collegium Medicum podane a przez P. Kom-missyą Policyi O.N. przyięte i publikowane w osobnym Protokóle zapisywać,

o niepo-

o nieposłusznych Kommissyi Policyi donosić, słowem radzić o sposobach wpro=
wadzenia iak naylepszego porządku do Policyi Lekarskiey, Chirurgiczney
i Pharmaceutyczney, do czego proiekta układać i do decyzyi Collegii Me=
dici odsyłać będzie. Te gdy przez Collegium Medicum uchwalone będą
odsyłane bydź maią do P. Kommissyi Policyi O. N.

W zachodzących kłótniach i processach ex re medica lub Chirur=
gica wynikaiących zdanie Kommissyi Lekarskiey stanowić ma iako
i wszelkie zaświadczenia in Medicina vel Chirurgia legali od teyże
Kommissyi wydane.

Dalsze czynności iakie się Collegio Medico zdawać będą po przy=
ięciu zasad ninieyszych następnie ułożyć się mogą.

Doktorowie, Fizycy Cyrkularni

Niedosyćby było stanowić naylepsze prawa, niedosyć wykonania ich pilno=
wać, trzeba ustanowić wykonywaiących, ktorychby swiatło i czynność odpo=
wiadała wielkości zamiaru.

Takowe obowiązki we wszystkich rządnych kraiach oddane są Fizy=
kom, bez których ustanowienia i obmyślenia przyzwoitey dla nich pensyi
obeysdź się niemożna.

Obowiązków Fizyków tu teraz w obszerności niewyliczamy, ważność i
wielkość ich dłuższego wyciągałyby czasu, niżeli nam usługą publiczną
ustawicznie zatrudnionym tenże dozwala, o tem tylko zapewnić możemy,
że te funkcye pracowite są odrażaiące, a częstokroć i własne narażaiące
życie.

Każdy łatwo przeniknie, że lubo urządzenie, rostropności, nauki i do=
swiadczenia potrzebuie, wykonanie przecież oprocz wyżey wzmiankowanych
przymiotów, wiele trudów i utraty czasu za sobą ciągnie. A przeto żą=
dać niemożna, ażeby się kto na publiczne poświęcał usługi z uszczerb=
kiem swoich własnych interessów, bez nadgrody.

Collegium Medicum wybierze tylu Fizyków czyli Doktorów Cyrkular=
nych, ile w Warszawie Cyrkułów ustanowionych iest, i tych P. Kommissyi
Policyi O. N. poda i zarekommenduie. Zgromadzeni Doktorowie maią ho=
nor przełożyć P. Kommissyi Policyi że Doktorowi Fizykowi Cyrkularne=
mu, mniey, iak trzy tysiące Złpol: do roku ofiarować niemożna.

Każdy Fizyk Cyrkularny obeysdź się niemoże bez dwoch Chirurgów Subal=
ternów do pomocy, w przypadkach, które tu wszystkie wyszczególnić niepo=
dobna. Pryncypalne są rewizye Osób weneryczną chorobą zarażonych, rewizye
ran rozmaitego gatunku, otwieranie zabitych, nagle zmarłych, ratowania u=
duszonych, zalopionych, rewizye mieysc i domów w podeyzrzeniu zarazli=
wey choroby będących.

Na te fun

1792

Styczeń

Na te funkcye ponieważ Collegium Medicum wybierać będzie Chirurgów świa=
tleyszych i doświadczenie maiących, a tych obowiązki, gdy rownież iak i Dokto=
rów wyciągaią zaniedbania interessów własnych z narażeniem zdrowia i życia
Zgromadzenie Doktorów Warszawskich uprasza P. Kommissyi Policyi O. N.
ażeby każdemu z nich tysiąc Złot. pensyi roczney wyznaczyć chciała.

Oprócz obowiązków obszerniey opisać się maiących dla Doktorów, Fizyków
i Chirurgów, wyraża się tu obowiązek osobistego każdego z nich na Sessyach
Kommissyi Lekarskiey znaydowania się.

Funkcya Sekretarza tak w Collegium Medicum iako i Kommissyi Lekar=
skiey ciągle pracuiącego, a na którego pilności i świetle wiele zależy, będzie bar=
dzo pracowita i wiele czasu zabieraiąca, ile w początkach ustanowić się maiącego
w tak wielkim ogule nowego rzeczy porządku, prosimy więc o równą a tę za=
pewne dość szczupłą pensyą Trzech tysięcy Złotych Polskich.

Proiekt ten, iako tytuł iego opiewa, iest tylko zasadą krotko zebraną, któ=
ry potem w szczegołach rozszerzony i objaśniony będzie, naprzod przez Kommis=
syą Lekarską, a potem przez całe Collegium Medicum każde nowe Ustawy tak
dla Lekarzy, Chirurgów Aptekarzów iako i sztuką babienia zatrudniaiących
się i wszelkiego gatunku nazwiska leczących, iakoto: Okulistów, Dentystów, Nan=
dażystów, Chimików, a mianowicie urządzenie i ulepszenie Szpitalów będą na=
stępnie P. Kommissyi Policyi O. N. kommunikowane. Przekonani że ten rzeczy
porządek zupełnie odpowie troskliwości P. Kommissyi Policyi O. N. o dobro pu
bliczne, czekamy w chęci służenia Oyczyznie naszey wyroków Jey w tey mierze

Prześwietna Kommissyo Edukacyi O. N.

Gdy się P. Kommissyi Policyi O. N. podobało abyśmy myśli nasze wzglę=
dem Policyi Lekarskiey, Chirurgiczney i Apteczney oneyże podali, w tym zamia
rze Zgromadzenie Doktorów Warszawskich ułożyło stosowny proiekt uformo=
wać się maiącego Collegium Medicum w Warszawie, i tenże proiekt z uszano=
waniem przed P. Kommissyą Edukacyi O. N. składamy.

A że stan i powołanie nasze z powodu nauki należą do Zwierzchności nad
Naukami powszechnie w całym kraiu przełożoney, wypada nam do uskute=
cznienia takowych zamysłów w celu dobra powszechnego przedsięwziętych u=
dać się pod powagę i Opiekę P. Kommissyi Edukacyi O. N., oraz złożyć
nayuniżeńsze prosby, aby Zgromadzenie Doktorów Warszawskich Collegium
Medicum składać maiących, w takim sposobie, iaki się nayprzyzwoitszym
P. Kommissyi zdawać będzie z Akademiami Kraiowemi połączyć raczyła.
Takowa assocyacya pomyślne dla Dobra publicznego przyniesie skutki wszy=
stkich całego kraiu Doktorów pod ieden sobie właściwy Rząd zgromadzi i
zupełnie zamiarom P. Kommissyi Policyi O. N. odpowie, która na nasze u

rzą=

rządzenie z troskliwością oczekuie.

Do tey prosby łączymy i drugą supplikuiąc P. Kommissyą Edukacyi O. N. o wyiednanie nam Dyplomatu na erekcyą tegoż Collegium i zaszczycenia go szacownym nader tytułem Collegii Medici Stanislao-Augustei, ieżeli tak P. Kommissya Edukacyi O. N. dozwoli. Celem tego Collegium będzie: dozór porządku, oraz zabezpieczenie zdrowia i życia ludzkiego.

Chlubnym dla Stanu naszego iest zaszczytem, że do rządu P. Kommissyi Edukacyyney należemy i do tego zawsze i szczególnie należeć pragniemy. A lubo dla przysługi publiczney przez uformowanie Kommissyi Lekarskiey z P. Kommissyą Policyi związek nam mieć wypada, atoli o trwałą opiekę i silną protekcyą P. Kommissyi Edukacyi O. N. iako właściwey naszey Magistratury, tak dla całego Collegium Medicum w ogólności iako i dla każdego z członków w szczególności na zawsze upraszamy. = Podpisano imieniem całego Zgromadzenia Doktorów Warszawskich, iako w tem Prezyduiący. Jan Boekler M. Dr. J. K. M. Pol. Archiater = J. P. Revel M. D. S. R. Mttis Medicus Consultans = Walenty Gagatkiewicz Doktor Konsull. Jo K. Mci = Paweł Czempinski M. Dr.

Konkluzya Szkoła Główna proiekt ten odsyła po opiniią do Collegium Fizycznego.

X. Jozef Szabel. S. T. D.
Szkoły Głow: Koron: Rektor.
mpp.

Luty

Posiedzenie Ordynaryyne Pełne.

Złożone Dnia 5 Lutego

Do zaradzenia i stanowienia w następuiących punktach:

Naprzod. Do czytania Listu JW. Oraczewskiego względem JP. Markowskiego.

Powtóre Do czytania Listu P. Kommissyi Cywilno Woyskowey Woiewództwa Krakowskiego Powiatów Krakowskiego i Proszowskiego względem Szpitala S. Łazarza.

Potrzecie Do zalecenia JP. Archiwiście przygotowania Mapp i Opisów Granic Dóbr Szkoły Główney.

Poczwarte. Do wysłuchania żądania JP. Prorektora Szkół Przygłownych życzącego sobie z Młodzią Szkolną witać Prześw. Zgromadzone Woiewództwo na Seymiki.

Popiąte Do dania odpowiedzi Pu Kłosinskiemu żądaiącemu wydania Extraktu Erekcyi Probostwa Sto Floryana.

Poszoste Do zaradzenia; ieżliby niemożna z funduszu na niektóre Gazety sprowadzać do Biblioteki publiczney Dzieła pod tytułem Journal de Physique par M. l'Abbé Rozier iako szacownego zbioru nayświeższych wynalazków i odkryciów w Nauce Natury ogołem, a któryto Dziennik byłby nam bardzo pożyteczny, a partykularnemu ciężkoby go utrzymywać. Jeśli nie? Do przełożenia P. Kommissyi opatrzenia na to Dzieło do Biblioteki publiczney szczególnego funduszu.

Działo się

1792

Luty

Działo się w przytomności Osób Radę Szkoły Głównéy składaiących WJX Rektora JJX i JP. Garyckiego, Sniadeckiego, Jdatte, Minockiego, Smaxmińskiego, Sopkowskiego, Bogucickiego, Bogdanowicza, Muszyńskiego, Przybylskiego, Trzcińskiego, Krusińskiego, Scheidla, Czerwinkowskiego, Fiałkowskiego, Wincentego Schastera, Radwańskiego

Tak zgromadzona Szkoła Główna po przeczytaniu i podpisaniu Konkluzyy ostatniego posiedzenia uchwaliła co następuie

Co do pierwszego Czytał W. Rektor Szkole Głównéy List do siebie pisany od
1. Ministra Polskiego przy Dworze Francuzkim donoszący iż JP. Markowskiemu potrzebuie pieniędzy na wyiazd swóy z Paryża. Interess ten zostawiony do decyzyi S. Kommissyi Edukacyynéy tak wiadomy o téy osobné doniesienié.

Co do drugiego Czytany był List S. Kommissyi Cywilno Woyskowéy Woiewodztwa
2. Krakowskiego Powiatów Krakowskiego i Proszowskiego dziękuiący za kommunikacyą pisma Szkoły Głównéy do S. Kommissyi Policyi O.N. przestanego w interesie Szpitala S. Łazarza, przyczym taż Kommissyá Cywilno Woyskowá kommunikuie Szkole Głównéy pisanego od siebie Listu do S. Kommissyi Policyi w téyże samey materyi v. L. 3. p. 138. 139.

Co do trzeciego Zaleca Szkoła Główna Dozorcy Archiwum swego przygotowanié wszelkich papierów i Mapp do normalnego rozgrupowania Dóbr Szkoły Głównéy podług świeżo zapadłego Prawa.

Co do czwartego Pozwala Szkoła Główna, ażeby ieden z Uczniów Szkół Krakowskich przywitał imieniem Młodzi zgromadzonych na Seymiki Obywateli i żeby takowa mowa wprzód była do przeyrzenia godzina W Rektorowi.

Co do piątego Nibyło żadnéy Rezolucyi

Co do szóstego. WJX Rektor wziął na siebie ułożenié względem sprowadzenia dziennika l'Abbé Rozier.

X. Jozef Szabel. S. T. D.
S. S. K. Rektor. mpp

Posiedzenié Extraordynaryyné Pełné
Złożoné Dnia 9 Lutego.

Naprzód Do zaradzenia względem trudności, które zachodzą z okazyi Kassy w Rekt
JX Czuchiego Prokuratora Szpitala S. Łazarza i wyznaczenia Delegacyi, ieżeli się będzie tak zdawać Szkole Głównéy, któraby w podobnych zdarzeniach ułatwiała trudności

Powtore. Do czytania odpowiedniego Listu J.O.Xcia Jmci Biskupa Krakowskiego

Działo się w przytomności Osób radę Szkoły Głównéy składaiących WJX Rektora JJX i JP. Garyckiego, Sniadeckiego, Jdatte, Sopkowskiego, Bogucickiego, Smaxmińskiego, Trzcińskiego, Bogdanowicza, Przybylskiego, Fiałkowskiego, Kosteckiego Krusińskiego, Radwańskiego.

Tak zgromadzona Szkoła Główna po przeczytaniu i podpisaniu Konkluzyy ostatniego posiedzenia uchwaliła co następuie

Co do pier

1. Co do pierwszego. JX Czucki wysłużony Akademik i postanowiony od Szkoły Głównéy Prokurator i Kassyer w Szpitalu Sgo Łazarza do Szkoły Głównéy należącym złożył rapport i doniesienie iż rekwirowanym iest od WJX Mieroszewskiego Kanclerza Katedralnego Kamienieckiego o oddanie Kassy, remanentów i reiestrów Szpitalnych, żądaiąc zlecenia Szkoły Głównéy, czyli takowéy rekwizycyi má zadosyć uczynić? Szkoła Główná iako właścicielka Domu i Szpitala Sgo Łazarza przełożywszy Władzom rządowém prawa, przeznaczenie i interessa tego Szpitala, byłaby zapewné od nich o tém uwiadomioná, że rekwizycyá do JX Czuckiego uczynioná má iaki fundament, ile że oddanie Kassy i Prokuratoryi Szpitalnéy iest rzeczą potrzebuiącą wyraźnéy Rezolucyi Zwierzchności Kraiowéy, któraby kwituiąc Collegium Fizyczné z obowiązków rostrząsania i wglądania w reiestra coroczné przychodu i wydatku, żądała po Szkole Głównéy złożenia i oddania Kassy w ręce Osoby lub Osób w takowéy Rezolucyi wytkniętych i wymienionych i zastąpić maiących Szkołę Główną w ufności i bezpieczeństwie tak świętego funduszu. Gdyby kiedy takowé rosporządzenie wypadło wiedzieć o niem będzie Szkoła Główná iako o rzeczy istotnie iéy się tyczącéy, i rekwizycya Władzy rządowéy zapewné niedo JX Czuckiego, ale do Szkoły Głównéy uczynioná będzie do dania stosownych JX Czuckiemu zleceń. Co gdy dotąd nienastąpiło, zaleca Szkoła Główná JX Czuckiemu, aby Kassy i Prokuratoryi Szpitalnéy nikomu nieskładał ani oddawał pod odpowiedzią Szkole Głównéy, ale owszem żeby obowiązki sobie powierzone w trzymaniu Kassy reiestrów i Prokuratoryi Szpitala Sgo Łazarza z stałą pilnością pełnił z zachowaniem podanych sobie Jmieniem Szkoły Głównéy w tym punkcie przepisów poki innych wyraźnych od Szkoły Głównéy zleceń nieodbierze.

Dla prędszego załatwienia interessów w materyi Szpitala S. Łazarza wypadać mogących, stanowi Szkoła Główná, aby Sessya Delegacyyná w tym samym nawet dniu zebraná, kiedy interess wypadnie, w materyi tegoż Szpitala zaradzała.

2. Co do drugiego. Czytany był List odpowiedni Xcia Jmci Biskupa Krakowskiego do Szkoły Głównéy.

X. Jozef Szabel. S. T. D.
S. G. K. Rektor. mpp

Posiedzenie Extraordynaryyné Delegacyyné Ranné

Złożoné Dnia 11 Lutego.

Do czytania Listu P. Kommissyi Policyi w jnteressie Szpitala Sgo Łazarza i do zaradzenia względem niego.

Działo się w przytomności Osób Radę Szkoły Głównéy składaiących WJX Rektora JXX i JPP. Garyckiego Sniadeckiego, Jdatte, Bogucickiego, Smacznińskiego, Bogdanowicza, Przybylskiego, Scheidta, Czerwiekowskiego, Fiałkowskiego, Krusińskiego, Czochrona Radwanskiego.

Tak zgromadzoná Szkoła Główná po przeczytaniu i podpisaniu Konkluzyy ostatniego posiedzenia uchwaliła co następuie

4. Czytaná była Rezolucya P. Kommissyi Policyi O. N. następuiącá: = Kommissya Policyi Oboyga Narodów maiąc sobie przełożony w Memoryale Szkoły Głównéy Koronnéy Kommissyi swoiéy na Dniu trzecim Miesiąca i Roku bieżących podanym,

Układ

Układ poprzedniczo przez Prześw: Kommissyą Edukacyi Narodowéy zrobiony, na mocy którego część Administracyi w Szpitalu S. Łazarza na Wesoły przy Krakowie, co się tycze dozoru, posługi i opatrywania chorych iako i Nauki Chirurgicznéy Szkole Głównéy Koronnéy iest oddaná, przeto Kommissya Policyi Oboyga Narodów, tę część Administracyi zostawia, in statu quo dotąd, poki po zniesieniu się z Przeswiętą Kommissyą Edukacyyną innego w téymierze urządzenia nieuczyni. Dan w Warszawie na Sessyi Ekonomicznéy Kommissyi Policyi O. N. Dnia 7go Lutego Roku 1792 = Kaczyński M.N.K = Jgn: Wieniawski Sek: K.P.O.N.

Szkoła Główná na mocy takowey Rezolucyi wracaiąc do téy części Rządu i Administracyi Szpitala S. Łazarza, iaká iéy od założenia tego Szpitala aż dotąd służyła, deleguié spomiędzy siebie JPP. Sniadeckiego, Radwańskiego i Kosteckiego, ażeby ci nie odwłocznie stawiwszy się w Szpitalu, Osoby wszystkié do usługi Szpitala pod iakimkolwiek względem należącé na miéyscu zwołali, im Rezolucyą P. Kommissyi Policyi ogłosili i zapowiedzieli, iż rząd Szpitala iak przedtém do Szkoły Głównéy należy, któréy też Osoby w Szpitalu usługuiącé zleceń słuchać są obowiązané i aż Delegowani winni będą Kassę Szpitalną przy Prokuratorze tego Szpitala od Szkoły Głównéy dawniéy ustanowionym zostawić i zatrzymać. A ponieważ má sobie Szkoła Główná doniesioné gwałtowności wyrządzoné JX Czuckiemu Prokuratorowi przez zabieranié mu Kassy Szpitalnéy mimo konkluzyą Szkoły Głównéy przez tegoż Prokuratora składaną i zabraniaiącą mu wydania Kassy bez wyraznego Szkoły Głównéy zlecenia; przeto będzié obowiązkiem wyżéy Delegowanych Osób dochodzié całego tego postępku i wierné uczynić opisanié tego, co JX Czucki wyzna i takowé opisanié ręką Delegowanych i JX Czuckiego podpisané wraz z rapportem o dopełnionym obowiązku sobie zlecnym Szkole Głównéy dziś powtórnie na Sessyą popołudniową o godzinie Czwartéy zebrać się maiącą złożyć i uczynić.

X. Jozef Szabel. S. T. D.
S. G. K. Rektor.

Sessya Delegacyyná Popołudniowa

Złożona Dnia 11 Lutego

W przytomności Osób Radę Szkoły Głównéy składaiących WJX Rektora JXX i JPP. Garyckiego, Sniadeckiego, Jdatte, Czerwiekowskiego, Bogdanowicza, Przybylskiego, Fiałkowskiego. Kosteckiego, Radwanskiego.

1. JP. Sniadecki Jmieniém swoiém i wspoł Delegowanych uczynił Szkole Głównéy sprawę o stawieniu się o godzinie 11 z rana Osób Delegowanych w Szpitalu, zwołaniu przez nich Osób pod iakimkolwiek względem Szpitalowi służących do téy saméy sali gdzie lekcya dawaná bywá i gdzie rosporządzenie pierwsze P. Kommissyi Policyi o tymczasowym rządzie i administracyi tego Szpitala publikowané było, tudzież o ogłoszeniu Rezolucyi P. Kommissyi Policyi wyżéy położonéy, o zapowiedzeniu Osobom Szpitalowi służącym iż té do rządu Szkoły Głównéy iak przedtém należą. Przytém doniosł Szkole Głównéy iż Kassa Szpitalná JX Czuckiemu zabrana iest, składaiąc opisanie

pisanie wszystkich okoliczności przy tym zaborze zdarzonych przez JX Czuckiego wyzna=
nych, ręką Delegowanych i tegoż JX Czuckiego podług zlecenia Szkoły Głowney podpisanych.
Szkoła Głowna na fundamencie takowego doniesienia ułożyła Rapport do P. Kom=
missyi Policyi O.N. znayduiący się w Protokole Korrespondencyy na karcie 191. Przytém
postanowiła pisać do P. Kommissyi Edukacyyney przyłączaiąc Jey w kopii List rap=
portowy do P. Kommissyi Policyi O.N. ułożony. Że zaś niewszystkie Osoby stawiły się
w Szpitalu przy ogłoszeniu Rezolucyi P. Kommissyi Policyi, przeto Szkoła Głowna posta=
nowiła następuiące zlecenie do Szpitala przesłać.

= Od Szkoły Głowney Koronney Akademii Krakowskiey =

Prześwietna Kommissya Edukacyyna O.N. iako pierwsza fundatorka Szpitala Lekar=
sko=Chirurgicznego, naprzód w Domu swoim S. Barbary założonego, potem do Domu
Szkoły Głowney pod imieniem S. Łazarza przeniesionego, oddała od początku tego usta=
nowienia Szkole Głowney cały rząd wewnętrzny i Policyą tego Szpitala wraz z dozorem
i administracyą iego kassy, a Prześwietna Kommissya Policyi O.N. dowiedziawszy się
z przełożeń Szkoły Głowney o prawdziwém przeznaczeniu i naturze tego Szpitala przez
Rezolucyą swoię 7go Miesiąca i roku bieżących zapadłą Szkole Głowney przesłaną i przez
delegowane od niey Osoby w tymże Szpitalu na dniu 11 tego Miesiąca ogłoszoną Szko=
łę Głowną przy tymże rządzie i administracyi Szpitala S. Łazarza in statu quo zo=
stawuie, tak iak przepisy Prześwietney Kommissyi Edukacyyney mieć chcą, póki o=
biedwie te magistratury za porozumieniem się nawzaiem stałey Ustawy temuż Szpi=
talowi nienadadzą. Szkoła Głowna na mocy takowych przepisów i Rezolucyi, tudzież
na mocy prawa własności, które iey samey do Domu tego Szpitala służy zaleca WW.
Siostrom Miłosiernem, Prokuratorowi Szpitalnemu JX Czuckiemu, wszystkiem Osobom
iakąkolwiek funkcyą powinność i usługę w Domu tegoż Szpitala sprawuiącém i
pełniącem: Naprzód Aby powierzone sobie obowiązki w usłudze, opatrywaniu i
pomocy chorym, w utrzymywaniu porządku, ochędoztwa, bezpieczeństwa i gospodar=
stwa domowego pilnie wykonywali, stosuiąc się do zleceń Szkoły Głowney tak w da=
wnieyszych Ustawach sobie zostawionych, iako pozniey przepisanych, i Osobom od
Szkoły Głowney tam postanowionem do pilnowania podanych; a w nowych zdarze=
niach osobnego rosporządzenia wyciągaiących, aby się do teyże Szkoły Głowney iako
rząd wewnętrzny Szpitala trzymaiącey po zlecenia udawali, i te maiąc sobie podane iako
prawidło swego postępowania nieodstępnie zachowali. Powtóre JX Czucki wszystkie Do=
chody do Kassy Szpitalney wnosić się zwykłe odbierać ma, te w Kassie Szpitalney przy so=
bie zostawać maiącey składać, o należytość Kassy od kogożkolwiek zatrzymaną lub za=
braną dopomnieć się, wydatki na chorych tylko, Osoby i ludzi Szpitalowi służących przez
Szpital zaciągnionych i umowionych, na Podatki i Sarta tecta Domu z Dochodów Szpi=
talnych opłacać, reiestra przychodu i wydatku wraz z kwitami wydatek usprawiedliwia=
iącemi utrzymywać, i z nich tam, gdzie dotąd zwykł rachować się ma. Potrzecie Przyg=
mowanie chorych, Osób ratunku i schronienia w Szpitalu potrzebuiących, dozor Chi=
rurgów i Felczerów do Professorów Praktyki Lekarskiey i Chirurgii należy i tylko za
ich wiadomością i pozwoleniem dziać się ma: Żadnych innych Osób powyższemi Arty=
kuła

1792.

Luty

tami nieżaiętych do ratunku, usługi i opatrywania chorych, do gospodarstwa i porządku domu nienależących, ani od Szkoły Głównéy tam postanowionych, Szpital przyymować i lokować niemá, ani ich żywności kosztem Szpitala opatrywać, a ktoby się takowych kosztów dopuścił, za to odpowiedzieć, fundusz nieprawnie wydany Szpitalowi z swoiéy pensyi lub maiątku powrócić obowiązany będzie. Nim inné ieszcze rosporządzenia do rządu tego Szpitala stosowné przez Szkołę Główną podané i ogłoszoné będą; teraznieysze aby wiadomości każdego doszły, Szkoła Główná chce ie mieć Extraktem z Protokołu wydané, pieczęcią iéy stwierdzoné, ręką iéy Sekretarza podpisané i na Drzwiach Szpitala przybité.

Ponieważ JX Mieroszewski Kanclerz Katedralny Kamieniecki przez gwałtowné zabranié Kassy Szpitalnéy JX Czuckiemu, skrzywdził prawa, zaufanié i Juryzdykcyą Szkoły Głównéy w oczach powszechności, postanowiła Szkoła Główná w celu oświadczenia czułości swoiéy na takową krzywdę zanieść do Akt publicznych Manifest przeciw postępkom JX Mieroszewskiego.

P. Kommissya Cywilno=Woyskowá Woiewództwa Krakowskiego, Powiatów Krakowskiego i Proszowskiego kommunikowała Szkole Głównéy odebraną odpowiedź od P. Kommissyi Policyi O. N. w materyi Szpitala S. Łazarza, Szkoła Główná zleciła téyże P. Kommissyi uczynić podziękowanié za takową kommunikacyą.

Do Szkoły Głównéy Koronnéy X.a Czuckiego o gwałtowné w nakazach groznych z sobą postępowanie WJX Mieroszewskiego Kanclerza Katedralnego Kamienieckiego od Przeswę Kommissyi Policyi do Szpitala S.go Łazarza wyznaczonego Rządcy i Administratora, zażalenié, które w niżéy opisany sposób zanosi i podaié.

WJX Mieroszewski przyszedłszy z grozną miną do Stancyi moiéy, rekwirował odemnie Dokumentów Szpitala funduszowych, oddania Kassy, złożenia Reiestru przychodu i wydatków, tudzież wszelkich Ksiąg do Stanu Szpitala sciągaiących się: takowém nadzwyczaynem postępowaniem zmieszany odpowiedziałem; iż Dokumenta wraz z Tabellą funduszów maiącé bydź przesłané do Przeswę Kommissyi Policyi podług nadesłanego Uniwersału są porządnie ułożoné. Które WJX Mieroszewski przeyźrzawszy i z Summaryuszem zweryfikowawszy, dla Rapportu przez siebie maiącego bydź przesłanego, wraz z Tabellą porządnie zrobioną odebrał. Co do punktu Kassy, odpowiedziałem; że w niéy znayduią się Pieniądze w rożnéy Monecie, tak Kraiowéy iako też Zagraniczney, iakie kto oddaié, zaczém należy ie wprzód rozgatunkować, na co potrzeba czasu, ponieważ iest kilkanaście tysięcy; nadto rzekłem, iestem wysłużony Akademik z woli Szkoły Głównéy Kor. Prokurator i Kassyer w Szpitalu do niéy należącym postanowiony, zaczém bez doniesienia téyże Szkole Głównéy niemogę Kassy wydawać, na co odpowiedział WJX Mieroszewski, niemam z Akademiią nic do czynienia ale z WCPanem, w tym zabrawszy Papiery odszedł, pisał potém do mnie Bilet d. 9 Lutego, którego iest treść w następuiących słowach: Zapytuię się WCPana czyli chcesz bydź powol=

ny wyrokom Naywyższéy Rządowéy Magistratury, lub nie, tę zaś powolność na tém zasadzam, abyś mi Kassę Szpitalną oddał de odpisałem, prosząc o cierpliwość, zanim odbiorę na piśmie odpowiedź w téy okoliczności od Szkoły Głównéy.

Zawołany Dnia 10 rano od WJX Mieroszewskiego, chciałem mu oddać Rezolucyą Sessyonalną Szkoły Głównéy, ale iéy nieprzyiął, mówiąc, iż nieiest do niego adressowaná, mnie zaczął surowo łaiać i gromić w przytomności swoich ludzi, iak gdybym był przekonany o iakową zbrodnią, roskazał mi iść za sobą, abym otworzył Stancyą i Kassę, pomieszanemu w tak gwałtownéy burzy, przyszło do uwagi, iż z funduszem pobożnym dozorowi moiemu powierzonym otwarcie iść należy, abym niedał iakowego porozumienia o sobie, otworzyłem kassę, do któréy wszedłszy WJX Mieroszewski obaczył w workach pod numerami pieniądze, kazał mi oné wynosić, i te z swoim Sekretarzem w przytomności Lokaia rospoczął rachować, a że się znacznie mylił, poprzestał rachuby, którą kończył Sekretarz równie z znacznémi myłkami aż do dziesiątéy w noc. Dawałem wiadomość o takowéy gwałtowności i nieładzie do Szkoły Głównéy, na co odbierałem zaradzenia, ale niebyłem w stanie oprzeć się przemocy, chcąc atoli uniknąć z wypadaiących omyłek znacznego Decessu, i ocalić honor nie tak móy, iak Szkoły Głównéy, która mi w zaufaniu takowego powierzyła dozoru, musiałem niektóre części acz drżącemi rękami dla wielkiego zmieszania i poruszenia serca powtórnie rachować, iakoż okazała się zgodność z numerami na workach, gdzie zaś brakowało przeszło złotego lub kilkunastu Groszy, o to dla słabości nic niemówiłem, zastępuiąc z pokrzywdzeniém moiéy własności takowy decess. Patrzył na moié pomieszanié z tak gwałtownych kroków pochodzącé bez litości WJX Mieroszewski, patrzyli iego ludzie, iż tylko wodą cały dzień salwowałem się, a niedał się nakłonić, aby ukończenié rachuby odłożone było do iutra. J tak dokonawszy swoiego zamiaru kazał napisać dwa kwity i nakłonił mnie, korzystaiąc z moiego pomieszania, do podpisania się na iednym, aby gwałt i takowé postępowanié pozorem dobrowolnego zezwolenie pokrył. Zwoławszy nakoniec ludzi Szpitalnych, kazał pieniądze przenieść do swoiéy Stancyi, z niemałą dla mnie ochydą, własnie iak gdybym był w czém przekonany. Przeciw takowym krokom WJX Mieroszewskiego zanosząc solenné zażalenié upraszam Szkoły Głównéy, aby z Remanentu Przychodu i Wydatku á 1a 8bris 1791 aż do tego czasu przezemnie czynionego, wyznaczyła Kalkulatorów, do usprawiedliwienia się moiego, zakwitowała mnie i uwolniła z tych obowiązków. Niech resztę dni życia moiego przepędzę spokoyniéy, choć w naywiększem ubóztwie, ieżeli nieznaydę Łaskawych względów Przeswę Szkoły Głównéy Koronnéy na polepszenié Losu moiego, iako wysłużony Akademik. Datt na Wesoły Dnia 11 Lutego Ru 1792. — X Andrzéy Czucki mpp.

1. Konkluzya Szkoła Główna Koronna zaleca JP. Radwańskiemu zastępuiącemu mieysce Sekretarza Szkoły Głównéy, aby zażalenie JX Czuckiego do Akt publicznych przez oblatę podał, tudzież imieniem Szkoły Głównéy w tychże Aktach publicznych następuiące uczynił zażalenie przeciwko JX Mieroszewskie-

mu

mu Kanclerzowi Katedralnemu Kamienieckiemu.

Zgromadzenie ustanowione powagą prawa żyiące pod iego dobrodzieystwem i Opieką, z tem większą starannością czuwać powinno nad iego zachowaniem i całością, kiedy od tey całości pełnienie obowiązków iego i usługa publiczna, którey się poświęciło istotnie zawisły. Toż zgromadzenie poszukuiąc w pracach i usiłowaniach swoich dobrey sławy i ufności publiczney, iako razem pomocy i naymilszey nadgrody swego powołania, ile razy ta nabyta i szacowna własność iego iest naruszona i skrzywdzona, niewolno mu bydź nieczułem na tę obrazę bez uchybienia rządowi kraiowemu i sobie. W takiem położeniu znayduiąc się Szkoła Główna Koronna stawa przed Powszechnością skrzywdzona w swey Juryzdykcyi i dobrey sławie przez WJX Mieroszewskiego Kanclerza Katedralnego Kamienieckiego, który w Domu Szpitala S.go Łazarza na Wesoły, to iest w Domu Szkolnym do Instrukcyi Lekarskiey i Chirurgiczney założonym i Szkole Główney oddanym, postanowiwszy sobie odebrać Kassę Szpitalną pod dozorem Szkoły Główney zostaiącą administrowaną przez JX Czuckiego Nauczyciela wysłużonego Prokuratora od Szkoły Główney tam ustanowionego i iey juryzdykcyi podległego bez okazania Szkole Główney prawa i mocy sobie do tego udzieloney, bez naymnieyszego do niey zgłoszenia się, naprzód JX Czuckiego groznemi biletami napastował, skarżył go przed Juryzdykcyą dla niego obcą, to iest Szlach: Magistratem Miasta Krakowa; u tegoż Szlach: Magistratu przez notę podaną na dniu 8 Lutego roku bieżącego żądał przedsięwzięcia kroków iakowychś do okoliczności stosownych przeciwko opieraiącemu się JX Czuckiemu: w dwoch swoich Notach do tegoż Szl. Magistratu podanych uważaiąc JX Czuckiego iak oddalonego od urzędu, nazwał go bywszym Prokuratorem Szpitala: odwołuiącego się JX Czuckiego do swey prawey Zwierzchności niewysłuchał, od tegoż składaiącego mu na piśmie zlecenie Szkoły Główney iako prawidło swego postępowania, ani przyiął, ani nawet czytać go niechciał: wreszcie na dniu 10 Lutego roku bieżącego łaiąc i gromiąc w przytomności swych ludzi tegoż JX Czuckiego do Stancyi iego przyszedł, zmieszanemu takową gwałtownością Kassę Szpitalną zabrać i ludziom wynieść do siebie roskazał, przeliczywszy wprzód w teyże Stancyi pieniądze; omyłki rachuby maiąc sobie dopłacane przez JX Czuckiego z jego iak on wyznaie szkodą, i tę rachubę ciągnął od godziny 9 zrana aż do 10 w noc, a przez tak długi przeciąg czasu człowieka bez żadney skazy przez lat dwanaście Szpitalowi służącego, nakarmionego groźbami i ochydą, patrzącego na tak chaniebny koniec swey pracy i usługi zmordowawszy cierpliwość i przytomność, korzystaiąc z tak przykrego iego pomieszania, wymógł na nim podpisanie iuż przygotowanego kwitu, z którym teraz popisuie się JX Mieroszewski dla zasłonienia popełnionego przez siebie gwałtu. Tak niespodziany w kraiu rządnym postępek wyciągnęła wiernie Szkoła Główna z własnych pism JX Mieroszewskiego, z wyznania JX Czuckiego i iego zażalenia na piśmie Szkole Główney podanego i do Akt publicznych z woli Jey zaniesionego: Widzi w tym postępku Szkoła Główna obrażone swe prawa i

Juryz

Luty

Juryzdykcyą nad osobami iéy podległemi przez JX Mieroszewskiego; albowiem niechcąc słuchać JX Czuckiego odwołuiącego się do Zwierzchności i zlecenia Szkoły Głównéy, niechcąc przyiąć ani czytać zleceń Szkoły Głównéy JX Czuckiemu danych, skarżąc go i szukaiąc przeciwko niemu pomocy u obcéy Juryzdykcyi to iest Szlach: Magistratu Krakowskiego, przez to samo albo JX Mieroszewski zaprzeczał prawa i Zwierzchność Szkoły Głównéy od Naywyższéy władzy Kraiowéy ustanowioné i zabespieczoné, albo ie przyznaiąc wymuszał na Osobie Szkole Głównéy podległéy nieposłuszeństwo prawéy swoiéy Zwierzchności, osłabiaiąc przez taki krok istotny związek porządku towarzyskiego, zależący na respektowaniu praw każdego i na posłuszenstwie tey Juryzdykcyi, któréy go Prawo Narodu chce mieć podległym. Wiedział dobrze JX Mieroszewski że pod wszystkiemi względami iemu potrzebnemi JX Czucki od Zwierzchności i zalecen Szkoły Głównéy zawisł i iako Nauczyciel wysłużony i iako Kassyer i Prokurator Szpitala Sgo Łazarza postanowiony od Szkoły Głównéy: Wiedział JX Mieroszewski że dozór i utrzymywanié Kassy Szpitalnéy należy do Szkoły Głównéy: bo wiedział że się przed nią JX Czucki z dochodów i wydatków Szpitalnych corocznie rachuié, od niéy kwity coroczné z administracyi odbiera, za iéy poręką i odpowiedzialnością obowiązki swoié wypełnia. Rekwirować wydanié kassy od sługi a nieod tego od którego on zawisł i którego rękoymią iest wsparty, iest żeto zachować porządek naturalny społeczeństwa a nieraczéy wystawiać na niebezpieczeństwo odpowiedzialność dozoru, a popierać tak nieporządną rekwizycyą groźbami i łaianiem, nieiest żeto lekce ważyć razem rząd kraiowy i Prawa? albo uważać Szkołę Główną iako zgromadzenié bez ich Opieki będącé? Niemógł mieć JX Mieroszewski żadnéy do takowego kroku udzielonéy sobie mocy, albo ieżeli ią miał, a w niéy opuszczoné było udanie się do Szkoły Głównéy, iego iest winą, ieżeli nieinformował Zwierzchność Kraiową, iż ta część rządu przy Szkole Głównéy zostaié, i ieżeli rozumiał iż Szkoła Główná pełna respektu i posłuszeństwa dla Prawa i dla Zwierzchności przez nie ustanowionych dopuści się opierać rekwizycyi prawéy i wyraźnéy: ile sprawuiąc ten udział oddanego sobie rządu z tą delikatnością i troskliwością, iaká się należy tak swiętemu funduszowi; i iaká przystoi zgromadzeniu nieszukaiącemu w tym rządzie żadnéy korzyści, ani żadnego interessu, prócz interessu cierpiącéy natury ludzkiéy i wzrostu Instrukcyi Lekarskiéy i Chirurgicznéy. Widzi ieszcze Szkoła Główná w tym postępku JX Mieroszewskiego obrażoną dobrą iéy sławę, albowiem Szpital Sgo Łazarza oskarżony iest o nierząd, a ten zarzut popieraiąc JX Mieroszewski i razem biorąc się náypierwéy do kassy mógł to porozumienié w powszechności zostawić, iż zarzut nierządu sciągá się do administracyi kassy, co samo dadz było powinno powód JX Mieroszewskiemu do oszczędzania praw i sławy Szkoły Głównéy, która wszędzie i zawsze okaże i dowiedzié, iż ta część administracyi nayporządniéy sprawowana była i żadnéy poprawy niepotrzebuiącá co do Artykułów dozorowi Szkoły Głównéy poruczonych. Przeciwko takowemu uczynkowi JX Mieroszewskiego żali się uroczyście Szkoła Główná, oświadczá się przeciwko ważności wyciągnio-

Luty

gniowego na JX Czuchnin kwitu, którym JX Mieroszewski pokryć usiłuie gwałtowność swego postępowania: a zaląc się zachowuie sobie wolność poszukiwania całości skrzywdzonych swych praw, jurysdykcyi i dobrey sławy, tudzież wolność teraźnieyszego zażalenia, powiększenia lub odmienienia w tem, co ieg słuszność sprawy i dalsze interessu tego okoliczności poddadzą. W Krakowie 12 Lutego 1792.

Mr= Josephus Szabel S. T. D.
Schola Principis Regni Rector.
mpp.

Posiedzenie Extraordynaryyne Deputowane

Marzec

Złożone Dnia 1 Marca.

Do zawadzenia i stanowienia w następuiących punktach:

Naprzód. Do czytania pism i rezolucyy tak P. Kommissyi Edukacyyney iako P. Kommissyi Policyi O.N. w interesie Szpitala Sgo Łazarza.

Powtore Do czytania Listu od Kommissyi Cyrilno Woyskowey Poznańskiey do Szkoły Głowney pisanego.

Działo się w przytomności Osób vadę Szkoły Głowney składaiących WJX Rektora JXX i JP.P. Swiadeckiego Jdatte, Trzcińskiego, Fiałkowskiego, Przybylskiego, Wincentego Schastera, Kostedkiego, Radwańskiego.

Tak zgromadzona Szkoła Głowna po przeczytaniu i podpisaniu konkluzyy ostatniego posiedzenia, uchwaliła co następuie.

1. Co do pierwszego — 1o Złożył Szkole Głowney Wr Rektor List do siebie pisany WJX Mieroszewskiego Kanclerza katedralnego kamienieckiego pod datą 23 Lutego roku bieżącego z doniesieniem, iż odebrał zlecenie od P. Kommissyi Policyi O.N. zwrócić się ze Szkołą Głowną w interessach Szpitala Sgo Łazarza, i że tenże W.JX Mieroszewski aż nadto iest przekonany o potrzebie takowego zwrócenia się. Szkoła Głowna obliguie W. Rektora, aby w odpisie swoim oświadczył JX Mieroszewskiemu, iż Szkoła Głowna znaiąc dokładnie potrzeby i przeznaczenie Szpitala Sgo Łazarza, przy krokach umiarkowania, które w każdym razie a osobliwie w tak ważnym obiekcie zachować zwykła prawna była, iż Jey prawa w rządzie tego Szpitala niemogą bydź naruszone bez pociągnienia za sobą szkodliwych dla samego Szpitala skutków, i że z swoich niespodzianych zdarzeń w tym Szpitalu nabyła więcey dowodów takowego przekonania, w którem zawsze trwaiąc po wydaniem rozrządzeniu swoiém odpowiadaiącem potrzebom Nauk i chorych, oczekiwać będzie końca swey sprawy i razem sprawy Instrukcyi publiczney i dobra Szpitala przed Magistratury Rządowe zamiesionej, którey prowadzenie mieć musi gradacyą taką, iaką rząd krajowy i ważność interessu wyciąga. — 2o Czytana była Rezolucya P. Kommissyi Policyi następuiąca: = Kommissya Policyi Oboyga Narodów odpowiadaiąc na doniesienie Szkoły Głowney Koronney względem obcięzności Rezolucyi Kommissyi Naszey, iak się ma rozumieć status in quo, rządu Szpitala Sgo

Marzec

Sgo Łazarza oświadcza: iż w tey okoliczności znieść się z Kommissyą Edukacyi, od którey Szkoła Główna Koronna iako swey Zwierzchney Magistratury mieć będzie ostateczną Rezolucyą równie i na postępek gwałtowny JP.P. Iniadeckiego i Radwańskiego Professorow Szkoły Główney Koronney, o ktorym Kommissya Nasza nie bez zadziwienia odbiera w rapportach do siebie uczynionych doniesienie; spodziewaiąc się, iż dopoki nienastąpi finalna względem tego Szpitala urządzenia decyzya. Szkoła Główna zechce dać na to baczność, iżby wszelka spokoyność i przyzwoite znoszenie się z wyznaczonym od Kommissyi Policyi Rządcą W. JX Kanclerzem Mieroszewskim zachowana była; gdy podobne zalecenie uczyniła wspomnionemu WJX Mieroszewskiemu. Dan w Warszawie na Sessyi Ekonomiczney Kommissyi Policyi O. N. Dnia 17 Miesiąca Lutego 1792 roku = Michał Mniszech M. N. K. = Fr. Skarbek Rudzki Sekr. besp. Prow. Małop.

3o Czytany był List P. Kommissyi Edukacyyney do Szkoły Główney.

Konkluzya. Szkoła Główna postanowiła pisać do P. Kommissyi Edukacyyney iako do P. Kommissyi Policyi Listy odpowiednie z przyłączeniem opisania postępku Delegowanych do Szpitala Osób, tudzież extraktów zaniesionego od Szkoły Główney do Akt Ziemiańskich Manifestu i zażalenia JX Czuckiego w tychże Aktach z woli Szkoły Główney oblatowanego, i na czytanie takowych pism i listów przesłać się maiących Sessyą na Dzień 3 bieżącego miesiąca na godzinę 4. determinowała.

Co do drugiego. Czytana była nota do Szkoły Główney przesłana od Kommissyi Cywilnowoyskowey Woiewodztwa i Powiatu Poznanskiego, na którą odpowiedź znayduie się w Protokole korrespondencyy na karcie.

Szkoła Główna Koronna przychylaiąc się do przełożeń P. Kommissyi Cy-
2. wilnoWoyskowey Woiewodztwa Poznańskiego, Powiatów Poznańskiego i Międzyrzeckiego obowięzuie Zgromadzenie Szkół Poznańskich a osobliwie JX Giecego Professora Klassy II i JP. Krzewskiego Fizyki, JP. Chodackiego Matematyki, JP. Wysiekierskiego Wymowy Professorów, azeby w dzień od siebie wyznaczony obwieściwszy wprzód JP. Jozefa Marciszewskiego, z tymże złożyli examen z Jeometryi, i doświadczywszy dokładnie iego wiadomość tak z teoryi iako też praktyki Jeometryi, zdanie swoie rękami własnemi examinuiących podpisane na piśmie o zdatności examinowanego ciż Examinatorowie wyrazić maią, i Szkole Główney niebawnie przesłać. Ciż Nauczyciele podobny examen z Jeometryi uczynić maią z JX. Miske Professorem Seminarium Dyecezalnego Poznańskiego, i podobnie na piśmie zdanie o iego zdatności Szkole Główney przesłać. A ieżeli z takowego zdania okaże się niewątpliwa zdatność Osób examinowanych, Kancellarya Szkoły Główney wyda im zaświadczenie służyć maiące Osobom examinowaném do otrzymania Patentu J. K. Mci na Jeometrów przysięgłych.

X. Jozef Szabel. S. T. D.
Szkoły Głow: Kor: Rektor.
mpp.

Posiedzenie Extraordynaryyne Deputowane

Złożone Dnia 3 Marca.

Do przeczytania reszty pism maiących się przesłać P.P. Kommissyom Edukacyyney i Policyi O. N. w interessie Szpitala S^go Łazarza.

Działo się w przytomności Osób radę Szkoły Główney składaiących WJX^a Rektora JXX i JPP. Garyckiego, Sniadeckiego, Bogdanowicza Jdatte, Krusinskiego, Fiałkowskiego, Przybylskiego Kosteckiego Czerwiekowskiego, Radwańskiego

Tak zgromadzona Szkoła Główna po przeczytaniu i podpisaniu konkluzyy ostatniego posiedzenia uchwaliła co następuie:

Czytane były Szkole Główney: 1° List do P. Kommissyi Edukacyyney pisany od Szkoły Główney. 2° List do P. Kommissyi Policyi O. N. które to Listy znayduią się w Protokole Korrespondencyy na karcie. 3° Produkowane były urzędowne extrakty z Ksiąg Ziemiańskich Krakowskich Manifestu Szkoły Główney przeciwko JX Mieroszewskiemu i zażalenia JX Czuckiego do Szkoły Główney przeciwko temuż wyżey wzmiankowanem Kommissyom przesłać się maiące. 4° Extrakt Noty JX Mieroszewskiego do Magistratu Krakowskiego i odpowiedzi tegoż Magistratu. 5° Opisanie postępku Delegowanych do Szpitala Osob następuiące:

Opisanie postępku Delegowanych od Szkoły Główney Osób do Szpitala S^go Łazarza w Krakowie na Wesoły.

1. Dnia 11 Lutego 1792 roku o godzinie dziesiątey zrana zebrawszy się Szkoła Główna Koronna do przeczytania Rezolucyi P. Kommissyi Policyi O. N. na dniu siódmym tegoż Miesiąca zapadłey, wyznaczyła spomiędzy siebie JPP. Jana Sniadeckiego Collegii Physici Przesa Matematyki Wyższey i Astronomii; Felixa Radwańskiego zastępuiącego mieysce Sekretarza, Mechaniki; i Franciszka Kosteckiego Patologii i Praktyki Lekarskiey Professorów; zaleciwszy im aby nieodwłocznie stawili się w Szpitalu, wszystkie Osoby do iakieykolwiek posługi Szpitala należące zwołali, im rezolucyą P. Kommissyi Policyi O. N. ogłosili, na fundamencie tey rezolucyi wracaiącey Szkołę Główną ad Statum in quo zawsze była rządu i administracyi, aby temże Osobom opowiedzieli iż tak iak przedtem do iey rządu należą, zaleciwszy zachowanie tego wszystkiego, co im od Szkoły Główney albo było dawniey, albo będzie napotem przepisane, lub przez Osoby od Szkoły Główney w Szpitalu postanowione do pełnienia podane. A ponieważ doniesione były Szkole Główney gwałtowne postępki w zaborze kassy Szpitalney na dniu dziesiątym tegoż Miesiąca zdarzone, Delegowani mieli zlecenie kassę tę zatrzymać przy X Czuckim ieżeli ią ieszcze za swem przybyciem u niego w całości lub części znaydą; ieżeli zaś nie, aby się dokładnie wybadali o sposobach i krokach w tym zaborze użytych, i wyznanie samego X. Czuckiego na pismie wyraziwszy, to iego i swemi rękami podpisane wraz z rapportem Szkole Główney na Sessyą popołudniową przynieśli i złożyli.

Delegowani na mocy takowego zlecenia stawili się zaraz w Szpitalu o godzinie

nie iedenastey obwieściwszy XX. Prokuratora, Kapellana Szpitalnego, Wielebną Pannę Stawską miłosierdzia i wszystkie Osoby Szpitalowi usługuiące o zamiarze swoiego zesłania, aby się do sali, gdzie dawaną bywá lekcya Lekarska zebrali do wysłuchania maiącey im bydź czytaney Rezolucyi P. Kommissyi Policyi O. N. czyli żeby się zebrali tak i na to samo mieysce, iak uczynili za zwoaniem ich przez JX Mieroszewskiego, kiedy im ten pierwszą rezolucyą P. Kommissyi Policyi O. N. ogłaszał. Po tem zapowiedzeniu zostawiwszy dosyć czasu do zgromadzenia się Osobom i Chirurgom Szpitalnym, którzy ieszcze z Lekcyi niepowrócili, Delegowani zeszli się do Stanicyi X. Czuchnego Prokuratora i nieznalazłszy iuż u niego Kassy, wyznanie iego o wszystkich postępkach przy zaborze Kassy zdawzonych napisali, które X. Czuchi przeczytawszy i zgodne z tem co powiedział uznawszy podpisał. Po czem Delegowani wraz z X. Czuchim wyszli i udali się do sali na czytanie Rezolucyi P. Kommissyi Policyi, znalezli przy sali czekaiącego X. Kapellana Szpitalnego i dwoch czy trzech Chirurgów: wszedłszy zastali WW. Siostry Miłosierdzia przechodzące się po sali: JP. Sniadecki po uczynionym im wszystkiem ukłonie, zapytał się, która iest Jmć Panna Stawská? która sama pytaiącemu się odpowiedziała iż ona iest. JP. Sniadecki mowił do niey w te słowa: Winienem WC Pannę Dobę przeprosić, żeśmy ią na to mieysce fatygowali, czynimy to z obowiązku włożonego na nas przez Szkołę Główną, która nas tu zesłała do odczytania i przeczytania swieżo nadesłaney Rezolucyi P. Kommissyi Policyi O. N. w interesie Szpitala. Panna Stawská odezwała się: iż ona tego ani słuchać, ani temu ulegać niebędzie, bo tu iest przez Kommissyą Policyi ustanowiony Rządca WJX Mieroszewski, odpowiedział iey JP. Sniadecki, iż ta sama Kommissya, która wydała rozrządzenie swoie dla JX Mieroszewskiego, wydaie ie teraz, wracaiąc Akademią do tego prawa, które iey dotąd w rządzie Szpitala służyło: Panna stawsza uczyniła zapytanie: iak Kommissya Policyi mogła wydawać rozrządzenia sobie przeciwne? Odpowiedział iey JP. Sniadecki, iż rozstrząsanie takowego pytania wcale do Osób Delegowanych nienależy, i że Jmć Panna Stawszá wie zapewne, iż administracya JX Mieroszewskiego iest tylko tymczasowá. Potem odezwała się druga Panna, czyby takowey publikacyi odłożyć niemożna do przybycia JX Mieroszewskiego? Odpowiedział iey JP. Sniadecki, że Delegowani niemaią tego zlecenia od Szkoły Głównej, i gdyby niespodziane odmiany niebyły tak nagle zaprowadzane w Szpitalu przez JX Mieroszewskiego bez pokazania nawet prawa swego i bez nayminieyszego do Akademii zgłoszenia się, zapewneby była Szkoła Główná tak niepryspieszała publikacyi Rezolucyi P. Kommissyi Policyi O. N. tu tylko przydał JP. Radwański, iż rozrządzenia Magistratury krawowey w ogłoszeniu zwłokane bydź niepowinny. W ciągu tey rozmowy w takie nayprzystoyniejszym prowadzoney Panny Miłosierdzia wychodziły z Sali, zostawiwszy Pannę Stawszą, która po ostatniey uwadze JP. Sniadeckiego, widząc schodzące się Osoby Szpitalne i JP. Sniadeckiego otwieraiącego Rezolucyą P. Kommissyi Policyi, sama wyszła. Zapytali się zaraz Delegowani o Sługi Szpitalne, bez im odpowiedziano, że maią zakaz od Panien stawienia się, i że się powstrzymywali. Wtym JP. Sniadecki przytomnym Rezolucyą P. Kommissyi Policyi przeczytał i zalecił posłuszeństwo, tak iak przedtem Szkole Głównej, i osobom od niey w Szpitalu postanowionem. Po czem zaraz Delegowani ze wszystkiemi Osobami zgromadzone mi wyszli, co wszystko i kwadransa nietrwało. Poszli potem Delegowani zwiedzić salę chorych

Marzec

chorych przypatruiąc się ochędoztwu i porządkowi, który im JP. Kostecki iako Doktor Szpitalny tłumaczył. Wychodząc z sali, zalecili ludziom usługuiącym, aby posłuszni byli w służbie swoiey osobom od Akademii w Szpitalu postanowionem, i na tem zakończyła się cała Delegacya Osób Szkoły Głowney, które powróciwszy z Szpitala tegoż samego dnia rapport zgromadzoney Szkole Głowney na Sessyi uczynili. Dan w Krakowie 28 Lutego 1792 — Jan Śniadecki mpp — Felix Radwański mp — Franciszek Kostecki KWD.

Konkluzya. Te wszystkie pisma Szkoła Główna przyiąwszy przesłać do obydwoch Kommissyy zleciła.

X. JT. Szabel. S. T. D.
S. G. K. Rektor.
mpp

Posiedzenie Ordynaryyne Pełne

Złożone Dnia 4 Marca

Do zaradzenia i stanowienia w następuiących punktach:

Nayprzód Do czytania Noty JX Czuckiego proszącego o zabespieczenie losu swego.

Powtóre Do doniesienia Szkole Głowney o uczynioney z strony P. Kommissyi do Bibliotekarza rekwizycyi o przekopiowanie Manuskryptu 25 Pieśni Orlanda Aryostowego przekładania Piotra Kochanowskiego i przesłanie takowey kopii Magistraturze Edukacyyney.

Działo się w przytomności Osób radę Szkoły Głowney składaiących WJX. Rektora JXX i JPP. Garyckiego Śniadeckiego, Smaczniańskiego, Bogdanowicza, Przybylskiego, Scheidta, Fiałkowskiego, Krusińskiego, Kosteckiego, Czochrona, Popławskiego, Radwańskiego, Czerwiekowskiego, Wincentego Schastera, Trzcińskiego, Minockiego.

Tak zgromadzona Szkoła Główna po przeczytaniu i podpisaniu konkluzyy ostatniego posiedzenia uchwaliła co następuie:

1. Co do pierwszego. Czytana była Nota JX Czuckiego żądaiącego od Szkoły Głowney, aby mu los iego zabespieczyć chciała; ponieważ JX Czucki iest dotąd w obowiązkach i przy funkcyi Prokuratora w Szpitalu Sgo Łazarza, Szkoła Główna niemoże się zatrudnić prośbą w Nocie iego wyrażoną aż po zupełnem zakończeniu rospoczętey o tenże Szpital Sgo Łazarza sprawy.

2. Co do drugiego Zezwala Szkoła Główna na przesłanie P. Kommissyi Edukacyyney przekopiowanego Manuskryptu Orlando Furioso we 25 Pieśniach tłumaczenia Piotra Kochanowskiego.

X. JT. Szabel. S. T. D.
S. G. K. Rektor.
mpp

Posiedzenie Extraordynaryyne Deputowane

Złożone Dnia 22 Marca

Do zaradzenia i stanowienia w następuiących punktach:

Nayprzód Do czytania uwag Collegii Physici na Proiekt JPP. Doktorów Warszawskich.

Powto

Powtore Do czytania. Listu P. Kommissyi Edukacyynéy w materyi Szpitala.

Działo się w przytomności Osób radę Szkoły Głównéy składaiących WJX Rektora JXX i JPP. Garychiego, Sniadeckiego, Bogucickiego, Poplawskiego, Trzcińskiego, Bogdanowicza, Przybylskiego, Czochrona, Kostechiego, Radwanskiego, Czerwczkowskiego, Krusinskiego.

Tak zgromadzona Szkoła Główna po przeczytaniu i podpisaniu konkluzyy ostatniego posiedzenia, uchwaliła co następuie:

Co do pierwszego. Szkoła Główna przyięła uwagi Collegii Physici nad projektem JPP. Doktorow Warszawskich w następuiącey osnowie:

Działo się na Sessyi Collegii Physici Szkoły Głównéy Koronnéy Dnia dziesiątego Miesiąca Marca, Roku Tysiąc, Siedmset Dziewięćdziesiąt Drugiego ——

Collegium Fizyczne przyiąwszy całkowicie ułożone uwagi nad projektem JPP. Doktorow Warszawskich, tych extrakt z Aktow Collegii wyciągniony Szkole Głównéy Koronnéy kommunikuie, tak iak następuie:

Uwagi nad Projektem JPP. Doktorow Warszawskich o Erekcyi Collegii Medici i utrzymywaniu Policyi Lekarskiéy w kraiach Rzeczypospolitey ——

P. Kommissya Policyi O. N. chcąc zagrowadzić i utrzymać w kraiu porządek o Lekarzach, niema zapewne w tym innego widoku: tylko nayprzod opatrzyć i zapewnić umysłnym Prowincyom skuteczny i prędki ratunek dla zdrowia Mieszkańców przez ustanowienie Lekarzy Chirurgow i Accoucherów Woiewodzkich lub Powiatowych, zapewniwszy się uprzod o biegłości w sztuce i wartości zaufania Osób do tey usługi wybranych; przeszacowanie i dobre urządzenie Aptek kraiowych. Powtore zapobiedz skutecznie oszukaniu Szarlatanów za Lekarzy Chirurgow lub Aptekarzy udaiących się, a przez nieuiadomość swéy sztuki gubiących ludzi im się powierzaiących, na zdrowiu, maiątku i życiu o wielkie szkody cały kray przyprawiaiących. Potrzecie opatrzyć schronienie i ratunek publiczny w Szpitalach dobrze urządzonych dla nędzy ludzkiéy kalectwem lub chorobą dotkniętéy przez wychowanie i pielęgnowanie podrzutkow. Poczwarte zapobiegać zarazom szkodliwém na ludzi i bydlęta, aby te albo w Sąsiedzkich Państwach panuiące niegrzeszły do kraiu, albo pokazawszy się w kraiu wytępione bydź mogły i nieszerzyły się covar bawdziéy. Popiąte podać przepisy rządowe do zaprowadzenia i utrzymania porządku we wszystkich wyżéy wyliczonych artykułach, czuwać nad ich pilném wykonywaniem, odbierać rapporta i sprawy o iego zachowaniu, zapewnić sobie pomoc rady, ilekroćkolwiekby iéy władza rządowa od Osób sztukę Lekarską i Chirurgiczną znaiących potrzebowała w trudnościach i nowych wydarzeniach zachodzić mogących.

Ważne te obiekta porządku publicznego JPP. Doktorowie Warszawscy rzetelnie usiłuią projektem do P. Kommissyi Edukacyynéy i Policyi O. N. podanym, a Szkołom Głównem przez P. Kommissyą Edukacyyną do rozważenia kommunikowanym. W tym projekcie chcieniec ze wszystkich Doktorów teraz w Warszawie mieszkaiących erygowanie Collegium Medicum pod Imieniem Stanislao Augusteum któréby miało moc 1° wszystkich Doktorów do Policyi nowo przybywaiących, nadwornych nawet niewyłączaiąc dośwladczać i examinowaćnie tylko przez rewizyą Patentów, przez Colloquium Medicum, ale posyłaiąc ich ieszcze za Assystentów do Szpitala na sześćmiesięczną probę i usługę. Tych dopiero po takiéy wytrzymanéy probie przyymować lub oddalać. 2° przepisywać Ustawy i prawidła na cały kray dla O-

ſob

sob Professyą Sztuki Lekarskiéy x Chirurgicznéy i Aptekarskiéy bawiących się. 3º Wybierać Doktorów Szpitalnych, Fizyków Cyrkularnych, Doktorów po Miastach Wydziałowych, Protomedyków po Prowincyach, Chirurgów, Felczerów i t.d. zgoła wszystkie Osoby do posługi zdrowiu ludzkiemu po całym kraiu. 4º Urządzać Apteki i Dispensatorium powszechné dla kraiu przepisać. 5º pracować około wydoskonalenia sztuki Lekarskiéy, w ratowaniu i zachowaniu zdrowia i życia ludzkiego. 6º Udzielać rady w odpowiedziach na wszelkie pytania rządu. 7º Wybierać spomiędzy siebie co dwa lata Osoby do składania Kommissyi Lekarskiéy maiącéy w objekcie pilnowanié Exekucyi wszystkich Ustaw i przepisów Collegii i będącéy iak gotową radą przy boku Prześwietnéy Kommissyi Policyi.

Szkoła Główná Koronná używaiąc prawa sobie udzielonego w przełożeniu uwag nad takowym proiektem, oświadczá się bydź daleką od posądzania kogożkolwiek o zamiary niezgodné z potrzebą kraiu i Nauk; albo o widoki osobistego interessu. Takowé poruszenia niemogą towarzyszyć czystém chęciom sądzenia rzeczy nie Osób z usługi swoiéy szanownych, ani są godné mieszać się do światła prawdy i do mocy przekonania w jakiéy Szkoła Główná widząc początki, na których się opisany Proiekt opierá i skutki prędzéy lub poźniéy z niego wypadź maiącé o proiektowaném Kollegium uwagę P. Kommissyi zastanowić usiłuie.

A nayprzód przez Prerogatywy o które się proiektowané Kollegium Doktórów Warszawskich ubiegá, okazuie się to wrażenié zamierzoné do uczynienia w Magistraturach Kraiowych, iż Akademiie tak Zagraniczné iak kraiowé niewartaią téy wiary i zaufania, o iakie się ubiegaią Jchmć PP. Doktorowie Warszawscy, gdyż przybywaiący Medyk lub Chirurg, złożywszy Diploma swoie, usprawiedliwiwszy iego autentyczność i przeszedłszy przez Colloquium Medicum winien iest ieszcze wytrzymać sześćmiesięczną próbę służąc za Assystenta w Szpitalu. Prawda że gdzie idzié o zapewnienié rzetelnéy pomocy zdrowiu ludzkiemu, wszystkie względy niknąć powinny przed scisłym obowiązkiem ostrożności; ale ta ostrożność zastanowić się powinna nad rzetelnym nie nad przewidzianym zrzodłem złego. Zapewne przyczyną szkód i klęsk na zdrowié i życie ludzkié nietak są prawdziwi Doktorowie kraiowi i Zagraniczni, iako raczéy ci, którzy oszukuiąc lud, i zastępuiąc niedostatek Doktórów śmieią udawać się za takich. Nieidzié więc w Policyi Lekarskiéy o ustanowienie sądu i Jnkwizycyy na Akademiią, ale o ustanowienié sądu do rozeznania prawdziwych Doktorów od Fałszerzy i Oszustów, to iest tych, którzy bieg Nauk odbywszy maią za sobą w Dyplomacie zaświadczenié publicznego zgromadzenia będącego długim badaczem i Sędzią ich wiadomości i doświadczenia od tych, których zręczność w oszukaniu, łatwowierność ludu, lub niebaczność rządu ośmieliły do usurpowanéy Praktyki Lekarskiéy, a zatém całé rostrząsanié w objekcie mieć powinno, czyli Diploma Akademiy Kraiowych lub Zagranicznych iest rzetelné lub zfałszowané, czyli drogą examinu lub iakim podstępem otrzymané, iak czynić zwykła Szkoła Lekarská i Chirurgiczná Krakowská z przybywaiącemi nowo do kraiu Medykami lub z odesłanémi do niéy z Prowincyi od Kommissyy Porządkowych staraiąc się oprócz Colloquium Medicum lub Chirurgicum przez náyścisléyszé dochodzenié zapewnić o

autor

autentyczności Diplomatu Doktorskiego. zgłaszaiąc się nawet do Akademiy Zagranicznych ieżeli iaką wątpliwość w jego przyznaniu znayduie. A ieżeliby nieufność rządu miała dotykać w tym punkcie, same nawet Akademiie; Zgromadzenie Doktorów Warszawskich złożone nayprzód ze wszystkich w tey Stolicy teraz znayduiących się, i maiące prawo dobierania sobie innych napotem podług upodobania, byłożby zapewniaiącym srzodkiem zaspokoienia tey troskliwości i uniknienia omyłek? Zdaie się raczey pewnieyszy ten skutek proiektowaney ustawy, iż Doktorowie Stolicy, obiąwszy raz korzyści Praktyki Lekarskiey w nayludnieyszem i naybogatszem Mieście, zagrodziliby na zawsze do niey przystęp dla Doktorów tak Kraiowych iak Zagranicznych przybydź tam mogących przez ustawę twardą i upokorzaiącą: bo zapewne sądząc z siebie o innych, przyznaią Autorowie proiektu, iż żaden Medyk lub Chirurg znaiący dobrze rzecz swoią, opatrzony publicznem swiadectwem Akademii w Dyplomacie, niepoydzie na sześćmiesięczną probę Assystenta Szpitalnego, stronić on raczey będzie od tego kraiu i mieysca gdzie zaręczenia autentyczne Akademiy niesłużą mu tylko za wstęp do powtorzenia tey lub większey proby, przez iaką będąc uczniem przechodził: i kiedy on przychodzi szukać pożywienia z wiadomości nabytych, dopiero mu po sześciu miesiącach pracy ma bydź do niego otworzona sposobność. Są prawda kraie, w których podobnie uciążliwe stopnie rząd Kraiowy dla Doktorów przepisał, ale te są raczey skutkiem monopolicznych prerogatyw udzielonych Facultatibus czyli skutkiem przewodzenia raczey, niezaś utrzymywania porządku rozsądnego. W kraiu wolnym gdzie każdemu człowiekowi, nietylko pozwolona ale nawet ułatwiona bydź powinna wolność poszukiwania korzyści z swych zdatności i talentów, albo powagą wiary godną zaświadczonych lub dowiedzionych, tudzież łożenia ich na usługę wspołludzi, i dobro własne; nieprzystoi kopiować Ustaw kraiu Despotycznych, a godząc tak walne prawo wolności z porządkiem publicznym, szrzodki ostrożności niemogą bydź wyciągane z upokorzenia miłości własney i z obrażenia delikatności, któreby raczey zrażały i oddalały talenta niezaspokaiaiąc zupełnie opatrzności rządowey. Powtore nayliczniejsze przypadki w porządku sciągaiącym się do zdrowia ludzkiego zachodzić mogą w chorobach i zarazach Chirurgicznych; zaradzenie im naybardziey pomocy doskonałych Chirurgów wyciąga. W składzie atoli proiektowanego Kollegium Warszawskiego liczeni są sami tylko Doktorowie w Warszawie się znayduiący, wzmianki nawet żadney o Chirurgach i Aptekarzach do rady tey należeć maiących niemasz, dopiero w Kommissyi Lekarskiey z większey liczby Medyków złożoney i do exekucyi Ustaw Kollegium Lekarskiego ustanowioney wzmianka iest o wezwaniu dwoch Chirurgów i dwoch Aptekarzów votum mieć maiących w materyach ich professyi tyczących się; tak dalece: że Medycy w proiektowanem Kollegium w materyach Chirurgicznych bez dołożenia się Chirurgów stanowić, a dopiero w Kommissyi Lekarskiey exekucyi tychże Ustaw pilnować dziewięciu Medyków z dwoma przybranemi Chirurgami maią. Wieleby można obserwacyy przydadź nad defektami organizacyi proiektowanego Kollegium Medycznego, lecz ważnieyszą rzeczą iest zastanowić się, czyli takie ustanowienie byłoby dla kraiu potrzebne i pożyteczne, maiąc zawsze wzgląd na pewność nieprzyzwoitych skutków, a na niepewność obiecanych korzyści. Potrzecie proiektowane Kollegium Warszawskie oprócz pierwszey prerogatywy odstręczyć mogącey wszystkich Kraiowych i zagranicznych Doktorów do osiadania w Warszawie, chce nadto przeciągnąć do siebie szafunek wszystkich mieysc po całym kraiu, dla Doktorów, Cerulików, Accoucherów itd. i wszelkich funkcyy

do usługi

do usługi zdrowiu ludzkiemu potrzebnych. Chce przepisywać i Prawa i samo Exekucyi tychże Praw pilnować, to iest chce panowanie swoie rościągnąć na cały kray i stać się Kollegium powszechnie rządzącem. Coż w takiem rzeczy ułożeniu znaczyć będą Szkoły Główne? Pierwsza potrzeba kraiu iest, mieć dostateczną liczbę osób do usługi zdrowiu ludzkiemu potrzebnych. Szkoły Główne powołaniem Nauczycielskiem opatruią kraiowi tę potrzebę, zaradzaią ile im wpływ rządu kraiowego pozwala, i pomaga zmnieyszyć codziennie mnoztwo nieładu i szkód w tak ważnym departamencie porządku publicznego. Niekażeż sprawiedliwość i sam interess kraiu, aby rząd opieką swoią te usiłowania wspierał, i zgromadzenia tak istotnem powinnościom poddane podnosił mocą zaufania i udziałem przyzwoitey powagi? W proiekcie atoli podanym Szkoły Główne tak są zapomniane, iż ich oxystencyi niechciano naznaczyć przez wpływ iakiżkolwiek do tego departamentu rządu tak ściśle z ich powołaniem związanego. Niewiedzieć iakiem sprawiedliwości podziałem proiekt radzi oddać cały rząd Doktorom Warszawskim dla tego tylko, że mieszkaią w Warszawie, i że więcey ciągną z swego mieysca korzyści, a odsuwaią tych, którzy rzetelne pożytki wyrabiaiąc dla kraiu są od Stolicy oddaleni. Zdaie się więc zakrawać ten proiekt albo na poniżenie Szkół Głównych i posług Nauczycielskich, albo na zaszczepienie walki nieprzestanney między korpusami, któreby przewodzenia żadnego znieść niemogły. Porządek atoli kraiowy wypasdź niemoże z ustanowioney sprzeczki między korpusami, ale z ich zgody, stosunków i z rozsądnego połączenia. Poozwarte Ale Szkoły Główne zapomną na moment o swoiey należytości, chcąc się przekonać, czy usługa publiczna zyskaćby mogła na tem nowem ustanowieniu? Wyliczone na początku tego pisma zamiary P. Kommissyi Policyi dążą do tego, aby iak nayrozsądnieyszą i nayskutecznieyszą po całym kraiu opatrzyć usługę dla zdrowia ludzkiego. Proiekt zaś podany JPP. Doktorów Warszawskich cale co inszego zamierza, bo zamierza opanowanie wszystkich korzyści tak w Stolicy iako po całym kraiu i poddanie pod Dependencyą Doktorów Warszawskich wszystkich Osób zdrowiu ludzkiemu usługuiących. Mowi więc tylko ten proiekt o rzetelnych pożytkach, które spłynąćby mogły na Doktorów Warszawskich, bardzo mało mówiąc o ich usłudze, bo na czemże ta usługa proiektowanego Kollegium zależy? oto na tem: do czego wcale ustanowienie wieczne korpusu iest niepotrzebne, coby naymniey potrzebom i sytuacyi kraiu naszego niedogadza, czego JPP. Doktorowie Warszawscy dopełnić niemogą.

Pierwszy objekt zatrudnień Collegii Medici iest przepisanie Ustaw dla wszystkich lekarzy, Chirurgów, Accoucherów po całym kraiu; do takowego dzieła potrzebna iest tylko doczesna Delegacya, ale wcale niepotrzebne ustanowienie korpusu wiecznego, bo takie przepisy im będą lepsze, tem mniey odmian będą wyciągać. I zapewne P. Kommissya Policyi zaradzaiąc skutecznie porządkowi i chcąc przywiązać ludzi do iego zachowania, starać się o to będzie, aby takowe ustawy były naytrwalsze, a zatem aby niebyły odmieniane i przerabiane często, a gdyby można i nigdy. Bo nic tak niepsuie pokoiu, ufności i przywiązania do rządu, nic bardziey nietępi ochoty do pracy w ludziach iak odmiany i niestateczność w prawidłach im podanych. Takowa niestateczność pokazuie raczey zrzędzenie, iak rząd usiłuiący ludzi utrzymać w pracy i gorliwości. Po napisanych ustawach proiektowane Kollegium niemaiąc wiele objektów w swoim proiekcie do przedsiębrania, obróciłoby uwagę na raffinowanie w odmianach, z których więceyby złego iak dobrego wypływać mogło. Napisanie takowych ustaw może P. Kommissyc

missyą albo poruczyć Szkołom Głównem kraiowém albo Delegacyi z zaufanych Doktorów, albo wreszcie przez iakié praemium otworzyć wszystkim konkurs, a co dopiero znaydzié z potrzebami kraiu i dobrego porządku nayzgodnieysze, to do zachowania powagą swoią ogłosi. A ieżeliby kiedy doświadczenié skazało potrzebę iakowey w tych ustawach odmiany, poprawa tá nastąpić może tą samą drogą iak przepisanie Ustaw. A zatem dla tego niewypadá stanowić Korpusu, że kiedyś wypaśdź może potrzeba poprawy przepisanych ustaw. Bo Korpus powagą kraiu ustanowioné na zawsze mieć powinno objekt trwały i ciągły swéy pracy. A ponieważ ustawy Policyi Lekarskiéy niebędą to traktaty Medycyny i Chirurgii, ale przepisy porządkowé, któré każdy choć nie medyk zrozumié; niemasz więc potrzeby, żeby do pilnowania exekucyi takowych Ustaw koniecznie uformowané było Zgromadzenié z Doktorów. Bo są Kommissye Porządkowé po całym kraiu obowiązané prawém do pełnienia zleceń naywyższych Magistratur exekucyynych, są Urzędnicy Policyi, którym dozor bliższy takowéy exekucyi poruczony bydź może — A ieżeli podług proiektu ustanowieni byliby Protomedici i Protochirurgowie Prowincyonalni, należeć będzié do nich dozor przepisanych obowiązków dla Medyków i Chirurgów Powiatowych. Na coż ten łańcuch rozmnożonych dozorów, którégo cały skutek byłoby powiększenié Zwierzchności nieusługi.

Zamierzá sobie proiektowané Kollegium Warszawskié przez obrady i prace swoié doskonalić nauki Medycyny. Zamiar ten iak iest ważny i chwalebny, tak potrzebuié pomocy kosztownych i rozległych, na któré rząd kraiowy znaczné nakłady czyniéby musiał. Chcieć bowiem doskonalić Medycynę, iest to zamierzać sobie doskonalenié tych wszystkich części które Korpus téy Nauki składaią; to iest: iest to chcieć doskonalić Chemiią, Farmacyą, Anatomiią, Botanikę, Praktykę Lekarską itd. i nawet Fizykę, do czego potrzebné są Gabinety Laboratoria, Sale na prosekcye Anatomiczné, ogród Botaniczny i Farmaceutyczny wszystkie objekta niezmiernie w wieku dzisieyszym kosztowné, których w Warszawie niemasz, i któreby na nowo zakładać rządowi do takowego objektu przypadało. Jnszadroga wydoskonalenia Nauk Medycyny przy naywiększey usilności i talencie człowieka bez wyrażonych wyżéy pomocy i prawie niepodobná i zamiar takowego Kollegium bez opatrzenia tychże pomocy byłby cale próżny. Zastanowiwszy się zaś nad Edukacyą Medyków do saméy tylko praktyki leczenia sposobiących się, okaże się, iż rzadko iest objektem ich usiłowania zgruntowanié i poznanié w całéy rozległości wyżéy wymienionych nauk, do wydoskonalenia Medycyny potrzebnych, przestawać oni zazwyczay zwykli na pierwszych początkach i wyobrażeniach, któreby były wcale niedostateczné do tentowania nowych wynalazków w Anatomii, Chemii, Botanice i innych. Przedsięwzięcié tak wielkié potrzebuié przy zgruntowaniu nauki i bystrości rozumu, czasu i szczególnieyszéy usilności, na któré nietak łatwo zdobyć się ludziom za praktyką leczenia ubiegaiącym się. W tym widoku łatwo iest poznać niepewność tego skutku, który sobie Doktorowie Warszawscy w proiektowaném Kollegium zamierzaią. Bydź atoli może, że szczególnieysze w praktyce Lekarskiéy zdarzenia poddadź mogą nowé i ważné w téyże Praktyce obserwacye, ale czyż do ich publikowania i kommunikowania sobie nawzaiem potrzeba iest ustanawiać Korpus dla tego, że ktoś kiedyś obserwacyą iaką nową uczynić może? Niemaiąż pory Doktorowie Warszawscy czynienia i publikowania takowych obserwacyy albo w pismach osobnych, albo w Dziennikach Narodowych? nie wolnoż im téy pożyteczney i chwalebnéy kommunikacyi między sobą utrzymywać przykładem tylu Towarzystw, iakie widzimy w Anglii, gdzie naukom poświęceni ludzie łączą się w Towarzystwa, i prace lub wynalazki swoié publiczności ogłaszaią, a rząd dopiero kraiowy po doświadczonych korzyściach kilkunasto, a czasem kilkudziesiątletniéy pracy takowych

party

partykularnych Towarzystw; nadaie im dopiero przywiley i erekcyą Towarzystwa publicznego. Taki był początek i postępowanie sławnego Towarzystwa Nauk w Londynie i Towarzystwa sławnego w Edynburgu. Przytoczyćby można przykłady z innych Państw, które się do wzrostu Nauk naywięcey przykładały, gdzie rząd kraiowy partykularne naprzód Uczonych Zgromadzenia iuż pożytecznémi i długiemi pracami wsławione wziął pod szczególnieyszą swoią opiekę i nadał im prerogatywy Towarzystw publicznych. Maią porę JPP. Doktorowie Warszawscy naśladowania tak chwalebnych przykładów, aby rząd kraiowy udział swoiey opieki w zakładaniu Kollegium fundować mógł nie na obietnicach, ale na doświadczonych przysługach.

Jeżeli kto rzecze na wyżey uczynioną uwagę o potrzebnych zakładach do wydoskonalenia nauk Medycyny, iż Akademiie Zagraniczne: iakoto: Paryzka, Londynka i inne osobno dla siebie takowych zakładów niemaią opatrzonych, odpowiedzieć na to można, iż te znayduiąc się w Miastach, gdzie Collegia uczące i Szkoły Główne ustanowione są i w rzeczone zakłady opatrzone, członki Kollegiiów lub Szkół uczących bywaią nayczęściey używani do składu Akademiy około nowych wynalazków pracuiących, a ci chociaż takowych zakładów przy Akademii nieznayduią, znayduią ie atoli w mieście swoiego mieszkania, któreyto sposobności do Warszawy przystosować niemożna niemaiącey w sobie żadnego Korpusu uczącego, ani żadney tey pomocy które się wyżey wymieniły. A ieżeliby myśl była JPP. Doktorów Warszawskich zrobić z proiektowanego Kollegium, to czém są Akademiie Nauk za Granicą i wyciągnąć rząd na te koszta i zakłady, iakich potrzebuie wydoskonalenie Nauk będące objektem pryncypalnym takowych Akademiy, zastanowić należy JPP. Doktorów Warszawskich, iż kray nasz ieszcze do tego nieprzyszedł, aby takowego ustanowienia potrzebował. Potrzebą kraiu naszego naybardziey dziś doymuiącą iest, nauczyć ludzi tego, co iuż iest w Naukach gdzieindziey odkryte, nieubiegać się za nowemi wynalazkami. Ten wysoki zamiar dopiero wtenczas w kraiu zaczyna bydź potrzebnym, kiedy światło nauk dobrze zgruntowanych iest daleko rozszerzone, kiedy kray iest zbogacony znaczną liczbą nauczonych, i pierwsze a istotne z swey nauki kraiowi przysługi czyniących, wtenczas dopiero przy obfitości światła i ludzi wypada rządowi opatrzyć porę i sposobność, ażeby ci ludzie korzystaiąc z świateł nabytych, z przywiązania i usilności do swych objektów, z darów szczególnieyszych rozumu mogli w pomocach i nakładach rządu poszukiwać sławy w zbogaceniu umieiętności nowemi prawdami, które nietylko staią się ozdobą i pożytkiem własnego narodu, ale szacowném dziedzictwém innych kraiów za wzrostem nauk ubiegaiących się, kiedy Polska niema nawet zdatnych Felczerów po miastach i Prowincyach, kiedy zaczyna czuć naybardziey niedostatek Doktorów i Chirurgów, kiedy liczba gruntownie uczonych tak iest rzadka i mała; iestżeto czas dla niey zakładać zgromadzenie na wydoskonalenie Nauk? kiedy tu wypada zakładać raczey i opatrywać Szkoły na uczenie pierwszych początków umieiętności.

Z tych wszystkich uwag razem zebranych wnieść należy, iż do opatrzenia potrzeb narodu naszego, ustanowienia iakieyzkolwiek Policyi Lekarskiey w kraiu, naypierwszą usilność rządowi obrócić należy na usposobienie ludzi do posługi zdrowiu ludzkiemu i na zapobieżenie tém szkodom, które Szarlatani przez niebaczność rządową popełniać mogą. Do obydwoch tych objektów należy zgromadzenia leczące iak naylepiey w pomocy do nauk potrzebne opatrzyć, zapewnić im liczbę Uczniów do usługi kraiowi potrzebną,

tymże

tymże Uczniom wystawić korzyści własne z usilnego ich do Nauk przykładania się. Bo cożby było po wszystkich Ustawach Policyi Lekarskiéy, które proiektowane Kollegium Warszawskie przedsiębiorze ułożyć, ieżeli niebędzie dostateczna po miastach i Prowincyach liczba Doktorów i Chirurgów i t.d. którzyby takowe Ustawy w ratowaniu zdrowia ludzkiego pełnili. Niech będą nayzbawiennieysze przepisy i zakazy, zawsze ludzie ściśnieni potrzebą i troskliwością o ratunek wzywać będą pomocy Szarlatanów niemaiąc prawdziwie uczonych Doktorów i Chirurgów, a tych opatrzywszy, nic łatwieyszego iak o upadku tamtych pomyśleć. Pierwsza więc opieka i staranie rządu obrocona bydź powinna na Zgromadzenia uczące nie te, które sobie tylko rządzić zamierzaią, a zatem wypada:

Nayprzód Szkołę Lekarską i Chirurgiczną opatrzyć w potrzebne Gabinety, narzędzia, Szpitale i te przy Szkołach Głównych w liczbę Nauczycielów powiększyć.

Powtore założyć i opatrzyć przy Szkołach Głównych naukę Veterynaryi czyli kunowalstwa.

Potrzecie przywieśdź do exekucyi dawne rozrządzenie Rady Nieustaiącéy, aby wszystkie miasta a nawet i Powiaty przysyłały Uczniów na uczenie się Medycyny, Aptekarstwa, Sztuki babienia, Chirurgii i kunowalstwa. Z tych dopiero Uczniów przez Szkołę Główną wyedukowanych i doświadczanych porobić Doktorów i Chirurgów Powiatowych i Woiewódzkich.

Poczwarte postanowić po Prowincyach Doktorów i Chirurgów zwierzchność i dozór bliższy nad powiatowemi maiących, którzyby obowiązani byli w pewnych czasach powiaty swoiéy Prowincyi obieżdżać i wchodzić w dopełnienie obowiązków Doktorów i Felczerów ich dozorowi poruczonych.

Popiąte. Rapporta względem stanu zdrowia i życia mieszkańców, zarazy na bydła i t.d. ciż Doktorowie i Chirurgowie Powiatowi przesyłać maią w pewnych czasach, i w extraordynaryynych przypadkach Doktorom i Chirurgom Prowincyonalnym, a ci P. Kommissyi Policyi O.N. z wyrażeniem zdania i rady, iakąby w takowych okolicznościach przedsiębrać należało, którą dopiero radę pod rostrząśnienie mogłaby poddadź P. Kommissya Policyi albo Szkołom Lekarskiem przy Szkołach Głównych, albo kilku zaufanym Doktorom i Chirurgom do tego w Stolicy wybranym.

Poszoste Włożyć obowiązek na Kommissye Cywilno Woyskowe, aby wszyscy Doktorowie, Chirurgowie, Accoucherowie i iakąkolwiek posługę około zdrowia ludzkiego lub bydlęcego sprawować chcący, a nowo skąd przybyli, wprzód przed temiż Kommissyami usprawiedliwili, iako na fundamencie examinu lub collogiii odbytego w Szkole któreykolwiek Głównéy otrzymali wolność praktykowania swéy sztuki.

Posiodme. Ustanowić kary na przestępuiących takowy przepis i poszukiwanie iéy temże Kommissyom lub Magistraturom mieyskiem nakazać, włożywszy na Doktorów i Chirurgów Powiatowych powinność donoszenia takowych przychodniów bez pozwolenia praktykuiących.

Poosme Zaradzić ustanowieniu porządnych Aptek, na których zakładanie wychodzić powinno pozwolenie od P. Kommissyi Policyi, na fundamencie okazanego świadectwa od Szkoły Lekarskiéy, iako chcący zakładać Aptekę, naukę Aptekarską dobrze rozumie.

Podziewiąte przepisać Doktorom Powiatowym lub Prowincyonalnym coroczną rewizyą tychże Aptek.

Podziesiąte. Obowiązać Professora Farmacyi w Szkole Głównéy lub Szkołę Lekarską do napisania Dispensatorium dla Polski i używanie tego po wszystkich Aptekach zalecić —

Z Protokołu Obrad Collegii Physici Szkoły Głównéy Koronnéy wypisano i wydano = Jozef Czech Sekretarz Collegii —

Konklu

1792

Marzec

Konkluzya. Przeciwko uwagom nad tym proiektem oświadczyli zdanie swoie negative JX Popławski i Trzciński, przychylaiąc się iednak do proiektu Policyi Lekarskiey przy końcu tych uwag położonego.

1. Zlecała Szkoła Główna uwagi té a Collegio Physico podané i od siebie przyięté przesłać P. Kommissyi Edukacyyney i oraz kommunikować onych Szkole Głównéy W. X. Litt.

Co do drugiego. Czytany był przy rezolucyi P. Kommissyi przypis J.O. Xcia Jmci Prymasa w materyi Szpitala S. Łazarza. Postanowiła Szkoła Główna pisać

2. do Xcia Jmci z oświadczeniem iż planu domu Szpitalnego przez P. le Brun podanego w Archivum Szkoły Głównéy niemasz, gdyż ten iéy niebył złożony, że wiadomosci o stanie i porządku tego Szpitala znayduié się w rapportach do P. Kommissyi przesyłanych. Co się zaś tycze porządku na przyszłość tego proiekt Szkoła Główna wygotuie, skoro zaszłé teraz o rządzie tego Szpitala spory zakończoné będą.

X. J. T. Szabel. S. T. D.
S. G. K. Rektor. mpp

Posiedzenie Extraordynaryyne Deputowané

Złożoné Dnia 24 Marca

Do decydowania względem zapisania Książek Botanicznych Icones Plantarum rariorum, których (kiedy wykupioné będą) niebędzié można dostać, i których pierwszy Tom znayduié się w Bibliotece Szkoły Głównéy Koronnéy. Z strony Collegii Physici.

Działo się w przytomności Osób radę Szkoły Głównéy składaiących WJX^a Rektora, JXX i JPP. Garyckiego, Jdatte, Bogucickiego, Popławskiego, Smacznińskiego, Bogdanowicza, Przybylskiego, Fiałkowskiego Krusińskiego, Radwanskiego.

Tak zgromadzoná Szkoła Główná po przeczytaniu i podpisaniu konkluzyy ostatniego posiedzenia uchwaliła co następuié:

Na wniesienié Collegii Physici pozwoliła Szkoła Główná aby dzieło Botaniczné pod tytułem Icones Plantarum rariorum iéy kosztem dla użycia Professora Botaniki zapisané i sprowadzoné było, któryto koszt Prokuratoryá z Kassy Szkoły Głównéy zapłaci, a Bibliotekarz sprowadzoną książkę w katalog Ksiąg Szkoły Głównéy zapisze.

X. J. T. Szabel. S. T. D.
S. G. K. Rektor.
mpp

Posiedzenie Extraordynaryyné Deputowané

Kwiecień

Złożoné Dnia 3 Kwietnia.

Do zaradzenia i stanowienia w następuiących punktach:

Naprzód. Do czytania Rezolucyy od dwoch PP. Kommissyy O. N. Edukacyynéy i Policyynéy w jnteressie Szpitala S. Łazarza nadesłanych i zaradzenia stosownie do tychże.

Powtore. Do czytania Listu WJX Mieroszewskiego do W. R. z żądaniem o wydanie rejestrów Prokuratoryi Szpitalnéy.

Potrze

Potrzecie. Do rezolwowania wniesienia JP. Kosteckiego Pfra Patologii, Fizyka Szpitala S. Łazarza żądaiącego konsensu Szkoły Głównéy na przeniesienie z tegoż Szpitala X Skibińskiego chorego do Szpitala S. Ducha.

Działo się w przytomności Osob radę Szkoły Głównéy składaiących WJX Rektora JXX i JPP. Garyckiego, Śniadeckiego, Smacznimskiego, Kosteckiego i Przybylskiego.

Tak zgromadzona Szkoła Główna po przeczytaniu i podpisaniu konkluzyy ostatniego posiedzenia uchwaliła co następuie:

Co do pierwszego. Czytane były 1° Assygnacyá P. Kommissyi Policyi O. N na
1. Summę Złpol 8000 maiącą bydź wyliczoną przez WJX Mieroszewskiego za kwitem Szkoły Głównéy iak następuie = Kommissya Policyi O. N. na rekwizycyą P. Kommissyi Edukacyi O. N. przez Delegowanych od siebie do traktowania z Delegowanémi od P. Kommissyi Edukacyi O. N., in ordine układu względem Szpitala S. Łazarza uczynioną, dysponuie WJX Mieroszewskiemu Kanclerzowi Kamienieckiemu, i administratorowi tymczasowemu funduszów Szpitalnych, aby za kwitem Szkoły Głównéy Krakowskiéy wypłacił na utrzymanie chorych, Chirurgów i sług w Administracyi Szkoły Głównéy zostaiących Szpitala S. Łazarza Złotych Polskich Ośm Tysięcy, z których Szkoła Główna Kommissyi Edukacyynéy rachunek oddać będzie powinna. Dan w Warszawie na Sessyi Ekonomicznéy Kommissyi Policyi O. N. Dnia 14 Miesiąca Marca, roku 1792. = Kaczyński M. N. K.

Konkluzya. Szkoła Główna mocuie swego Prokuratora Szpitalnego JX Czuckiego do odebrania od WJX Mieroszewskiego Kanclerza Katedralnego Kamienieckiego Summy Zł. Pol. 8000 przez P. Kommissyą Policyi O. N. na Dniu 14 Miesiąca Marca roku bieżącego zaassygnowanéy. JX Czucki za oddaniem rzeczonéy assygnacyi Summę przekazaną odbierze, a po odebraniu iéy kwit na odebraną Imieniem Szkoły Głównéy a Magnifico Rectore podpisany JP. Kostecki Professor Patologii Fizyk Szpitala S. Łazarza WJX Mieroszewskiemu oddá.

2re Nota P. Kommissyi Policyi O. N. do P. Kommissyi Edukacyi O. N kommunikuiąca Rezolucyi przez którą Kommissyá Policyi deleguie z swoiéy strony JW
2. JP. Badyniego Kommissarzem do finalnego udecydowania sporów i zaprowadzenia stałego rządu w Szpitalu S. Łazarza iak następuie = Kommissya Policyi O. N. w celu załatwienia zachodzących względem Szpitala S. Łazarza w Krakowie trudności, uprosiła spomiędzy siebie JW Badeniego Kommissarza, izby zjechawszy do Krakowa okoliczność tę zgłębił i rospoznał. Niechcąc wszelako Kommissya bez wzaiemnego z Prześwietną Kommissyą Edukacyi Narodowéy zniesienia się nic w téymierze rospocząć; má honor zanieść prośbę do téyże Prześwietnéy Kommissyi, aby takóż spomiędzy siebie oznaczyć raczyła Osobę, któraby przybywszy do Krakowa, dostateczną umocowaná Instrukcyą, wspolnie z Delegowanym od Kommissyi swoiéy, projective, względem rzeczonego Szpitala do decyzyi in pleno Kommissyów respective, uformowała układ i urządzenie. Dan w Warszawie na Sessyi Ekonomicznéy Kommissyi Policyi O. N. Dnia 23 Miesiąca Marca 1792 roku = Michał Mniszech M. W. K.

3cie

1792

Kwiecień

3cie Rezolucya P. Kommissyi Edukacyi O. N. deleguiąca z strony iey do wspolnego z Delegowanemi od P. Kommissyi Policyi O. N. Kommissarzem JW JX Sebastyana Sierakowskiego, iak następuie: — Kommissya Edukacyi Narodowey

2. w porządku wspolnego czynienia z P. Kommissyą Policyi O. N. dalszych kroków dążących do ułatwienia zaszłego sporu i trudności względem urządzenia Szpitala S. Łazarza w Krakowie; ma honor na odebraną Notę pod dniem 23 teraznieyszego Miesiąca Marca, odpowiedzieć: iż w celu w teyże Nocie oświadczonym, postanowiła z strony swoiey uprosić i osobną Instrukcyą do tego służącą umocnić JW° JXa Sebastyana Sierakowskiego Kustosza Koronnego, iako iuż dawniey używanego w Interessach Edukacyi w Krakowie i w Towarzystwie Elementarném pod bokiem Kommissyi tu w Warszawie około rzeczy Edukacyi tyczących się pracuiącym iuż lat kilkanaście bez pensyi zasiadaiącego, i spodziewa się że przez obydwu tych Delegowanych na mieyscu w Jednym duchu i zamiarze udziałana robota, będzie służyć za grunt do przyszłego względem rzeczonego Szpitala uczynić się maiącego stałego układu. Dan w Warszawie na Sessyi Dnia 24 Miesiąca Marca 1792 roku = Michał Poniatowski Xże Prymas.

Konkluzya. Szkoła Główna rospatrzywszy się w rezolucyach dwóch naywyższych Magistratur Narodowych w Rezolucyi P. Kommissyi Policyi O. N. Dnia 23 Marca, i w Rezolucyi P. Kommissyi Edukacyi O. N. Dnia 24 Marca wydanych, do traktowania Imieniem swoiem w interessach Szpitala S. Łazarza z Kommissarzami od obydwoch PP. Kommissyy delegowanemi i w krotce do Krakowa spodziewanémi, tudzież do podania proiektu stałego w tymże Szpitalu rządu na ktorego podział z kimkolwiek Szkoła Główna zezwolić niemoże, deleguie JPP. Sniadeckiego Professora Matematyki Wyższey i Astronomii Prezesa Collegii Physici; Radwańskiego Professora Mechaniki i Hidrauliki; i Kosteckiego Professora Patologii Fizyka Szpitala S. Łazarza.

Co do drugiego. Szkoła Główna maiąc sobie kommunikowany od Wa

3. Rektora List WJX Mieroszewskiego Kanclerza Katedralnego Kamienieckiego, w którym żąda, aby mu wydane były rejestra Prokuratoryi Szpitalney, gdy nieznayduie rezolucyi żadney Magistratury narodowey, któraby Prokuratora Szpitalnego JX Czuckiego uchylała, a utrzymywanie takowych rejestrów należy do tegoż Prokuratora, przeto niewidzi potrzeby przychylenia się do żądania WJX Mieroszewskiego.

Co do trzeciego. Szkoła Główna na przeniesienie JX Skibińskiego chorego z

4. Szpitala S. Łazarza do Szpitala Duchownego S. Ducha, gdy iuż na takowe przeniesienie poprzedził konsens Officii, z swoiey strony zezwala.

X. J. T. Szabel. S. T. D.
S. G. K. Rektor.
mpp

Posiedzenie Ordynaryyne Pełne
Złożone Dnia 22 Kwietnia

Do zaradzenia i stanowienia w następuiących punktach:

Naprzód. Do czytania Listu JX Depucińskiego Dyrektora Szkoły Nowomieyskiey dopraszaiącego się o pomoc i wsparcie przeciw przemocy PP. Mieszczan tameczenych chcących mieszkanie Jego obrocić na ratusz.

Powtóre Do czytania Listu JX Rektora Poznańskiego, proszącego aby Uczniowie Szkoł tameczenych mogli bydź examinowani na tamtem miieyscu końcem otrzymania przywileiu na Jeometrów przysięgłych.

Potrzecie Do zaradzenia względem interessów Szpitala S. Łazarza.

Poczwarte. Do wysłuchania rapportu od Delegowanych do rozstrząśnienia Dyssertacyi maiącey bydź czytaney z okoliczności Imienin Naiiaśnieyszego Pana, do wyznaczenia dnia tey uroczystości i zaradzenia względem obchodu pamiątki konstytucyi trzeciego maia.

Działo się w przytomności Osób radę Szkoły Głowney składaiących WJX Rektora JXX i JPP. Garyckiego, Iniadeckiego, Radwańskiego, Trzańskiego, Przybylskiego, Smaczninskiego, Bogdanowicza, Muszynskiego Fiałkowskiego, Scheidta, Czerwiakowskiego Kolendowicza, Czechowna, Kosteckiego, Jdatte Wincentego i Jana Schasterów.

Tak zgromadzona Szkoła Głowna po przeczytaniu i podpisaniu konkluzyy ostatniego posiedzenia uchwaliła co następuie

Co do pierwszego. Szkoła Głowna zobligowała JXa Muszyńskiego, ażeby listownie zasiągnął dokładney informacyi od X. Depucińskiego Dyrektora Szkoły Nowomieyskiey względem domu Szkolnego, który urząd miieyski tey że Szkole umyślił odebrać, i ieżeliby w czem possessye albo prawa Szkoły Głowney były naruszone, ażeby X Depuciński o tem Szkole Głowney rapportował.

Co do drugiego. Na przełożenie JX Przytuskiego Rektora Wielkopolskiego pozwala Szkoła Głowna JPP. Ziołeckiemu, Kobylińskiemu, Krompholtz, Kiedrzyńskiemu, Brzyskiewiczowi, Moszczeńskiemu, Wolkańskiemu, Zatorskiemu, Grabowskiemu i X. Chróścisky złożyć examen z Jeometryi teoretycznej i praktycznej przed zgromadzeniem Szkół Poznańskich i toż Zgromadzenie obowięzuie, szczególniey JX Gieccego Klassy II. JP. Krzewskiego Fizyki, JP. Chodackiego Matematyki i JP. Wyszkiewskiego Wymowy Professorów, ażeby wspomnionych JPP. Ziołeckiego, Kobylińskiego, Krompholtz, Kiedrzyńskiego, Brzyskiewicza, Moszczeńskiego, Wolkańskiego, Zatorskiego, Grabowskiego i X Chróścisky z Jeometryi doświadczyli i zdanie swoie o ich zdatności na piśmie ręką własną podpisane do Szkoły Głowney przysłali, z którego ieżeli się pokaże zdatność tychże JPP. Ziołeckiego, Kobylińskiego, Krompholtz, Kiedrzyńskiego, Brzyskiewicza, Moszczeńskiego, Wolkańskiego, Zatorskiego Grabowskiego i X Chróścisky Kancellarya Szkoły Głowney imieniem Jey wyda im zaświadczenie do otrzymania Patentu J. K. Mci na Jeometrów przysięgłych.

Co do trzeciego. Punkt ten odłożony.

Co do czwartego. Delegowani do przeyrzenia Dyssertacyi JP. Scheidta maiącey bydź czytaney Dnia 3. Maia na Sessyi publiczney zdali następuiący rapport:

Rapport — JP Franciszek Scheidt Professor Chemii Historyi naturalney i Botaniki czytał przed Delegowaniemi Dyssertacyą swoie przeznaczoną na publiczną Sessyą Szkoły

1. 2. 4.

Kwiecień

Szkoły Głównéy 3 Maia złożyć się maiącą. W téy po uczynioney wzmiance o konstytucyi rządu w roku przeszłym postanowioney iako pobudce szczególney do Sessyi Szkoły Głównéy, mówi o sławnym przykładzie wiernosci Akademii za czasów Jana Kazimierza, kiedy Akademia wolała raczéy opuścić miasto, iak za nalegániem Gubernatora Szwedzkiego, nietylko przysięgę, ale iakiekolwiek zaręczenie dla woyska Szwedzkiego złożyć: po czem przedsiębierze w dyssertacyi swoiey mowić o Botanice, iéy podziale i użytku w Ekonomii i Agryculturze, co dokładnie wyłożywszy, kończy dyssertacyą swoię opisaniem Rauty zagranicznéy Musae Paradisiacae, która w roku przeszłym w ogrodzie Botanicznym kwitła i owoc wydała. Delegowani po wysłuchaniu téy dyssertacyi, sądzą iż na Sessyi publiczney Szkoły Głównéy czytaną z pożytkiem i ozdobieniem słuchaczow i Uczniow być może. — Dnia 22 Kwietnia 1792go

Jan Śniadecki = Felix Radwański Delegowany

Konkluzya. Szkoła Główna na Sessyą publiczną i wotywę determinuie Dzień 3 Maia zaleca wszystkie Burse i Collegia illuminować, na co JX Prokurator kwestyą opatrzy.

X. Jozef Szabel. S. T. D.
S. T. K. Rektor.

Posiedzenie Extraordynaryyne Pełne.

Złożone Dnia 30 Kwietnia.

Do złożenia Szkole Głównéy odpisu Szkoły Głównéy Litewskiéy na projekt JPP. Doktorów Warszawskich.

Działo się w przytomności Osób radę Szkoły Głównéy składaiących WJX Rektora JXX i JPP. Garyckiego, Śniadeckiego, Kolendowicza, Smaczyńskiego, Boguckiego Czerwińskiego, Bogdanowicza, Jana Schastena, Fiałkowskiego, Radwańskiego, Trzcińskiego.

Tak zgromadzona Szkoła Główna po przeczytaniu i podpisaniu konkluzyy ostatniego posiedzenia uchwaliła co następuie:

1. Czytane były uwagi Szkoły Głównéy Wileńskiéy nad projektem JPP Doktorów Warszawskich, zleca Szkoła Główna inserować takowe w akta Collegii Physici extrakt zaś Szkoły Głównéy Wileńskiéy przy swoich Aktach zostawić.

X. Jozef Szabel. S. T. D.
S. T. K. Rektor.

Posiedzenie Ordynaryyne Pełne

Maj

Złożone Dnia 13 Maia.

Do zawadzenia i stanowienia w następuiących punktach:

Naprzod. Do czytania Listu JX Chadzkiewicza żądaiącego zapisania kwadjutoryi swego Beneficium, na osobę, która się Szkole Głównéy zdawać będzie.

Powtore. Do rezolwowania wątpliwości Delegowanym do interesu Szpitala Sgo Łazarza.

Działo się w przytomności Osób radę Szkoły Głównéy składaiących WJX Rektora JXX i JPP. Garyckiego, Śniadeckiego Jatte, Bogdanowicza, Smaczyńskiego

Czerwiekowskiego, Bogucickiego, Przybylskiego, Czochrona, Trzcinskiego, Radwańskiego, Fiałkowskiego, Jana i Wincentego Schasterów, Minockiego, Kosteckiego.

Tak zgromadzona Szkoła Główna po przeczytaniu i podpisaniu konkluzyy ostatniego posiedzenia uchwaliła co następuie:

1. Co do pierwszego. Przyiął na siebie W. Rektor odpisać w myśli Szkoły Główney JX. Chadziewiczowi, iż na nominacyą Koadjutora do iego Beneficium Szkoła Główna w tym czasie zezwolić niemoże; żądaiąc, aby papiery do Beneficium Nakielskiego należące, których zabezpieczenie X. Chadziewicz zapewnia, do Archivum Szkoły Główney odesłane były.

2. Co do drugiego. Delegowani do traktowania w interessie Szpitala S^go Łazarza, złożyli i czytali Szkole Główney rapporta, żądania i proiekta do tego Szpitala stosowne dla Delegowanych od Kommissyi Edukacyyney i Policyi O. N. ułożone, które Szkoła Główna przyięła, zalecaiąc Delegowanym swoim aby się dopomnieli między innemi artykułami 1° o przeniesienie Siostr miłosierdzia z tego Szpitala, 2° o ustąpienie z niego JX Mierzszewskiego i o uczynienie inkwizycyy w sprawie facti i posądzenia o gwałtowne postępki Osób Szkoły Główney w tymże Szpitalu.

X. Jozef Szabel. S. T. D.
S. G. K. Rektor.
mpp

Posiedzenie Extraordynaryyne Pełne
Złożone Dnia 25 Maia.

Do zaradzenia i stanowienia w następuiących punktach:

Nayprzód Do doniesienia Szkole Główney o tem co wypadło z Kommissyi wyznaczoney od Kommissyy rządowych w interessie Szpitala S^go Łazarza.

Powtóre Do doniesienia Szkole Główney iż WJX Rektor iako Proboszcz Przemykowski dostał pozwów o wieś Kiiany należącą do Probostwa Przemykowskiego.

Działo się w przytomności Osob radę Szkoły Główney składaiących WJX. Rektora JXX i JP.P. Garyckiego, Minockiego, Smaczninskiego, Bogucickiego Trzcińskiego, Bogdanowicza, Przybylskiego, Jana Schastera, Czerwiekowskiego Fiałkowskiego, Scheidta Kosteckiego, Radwańskiego.

Tak zgromadzona Szkoła Główna po przeczytaniu i podpisaniu konkluzyy ostatniego posiedzenia uchwaliła co następuie.

3. Co do pierwszego. Delegowani od Szkoły Główney w interessie Szpitala S^go Łazarza złożyli podane sobie na piśmie tymczasowe urządzenie tegoż Szpitala przez Delegowanych od obydwoch Kommissyy rządowych zostawione w następuiącey osnowie:

Delegowani od Przeświętnych Kommissyy Edukacyi i Policyi Oboyga Narodów do rospoznania stanu tak co się tyczy wewnętrznego urządzenia, iako i Funduszów Szpitala S. Łazarza, uskuteczniaiąc zlecenie sobie dane przez Instru

strukaye nam służące, od wspomnionych Kommissyy rządowych, nim stała te-
goż Szpitala nastąpi formacyá, niniejszą ordynacyą z mocy nam służącey u-
łożywszy, tak rządowi Szkoły Głowney przez Prześwietną Kommissyą Edukacyyną dawniey, iako i od Kommissyi Policyi w osobie WJX Mierosławskiego iako rządcy Szpitala poźniey ustanowionemu za regułę tymczasową ad-
ministracyi determinuiemy.

Primo. Ponieważ Zgromadzenie WW. Panien Miłosiernych znayduiące się w tym Szpitalu, oddane iest quo ad Spiritualia pod rząd WJX Mierosławskiego Kanclerza Katedralnego Kamienieckiego, przeto do tegoż bez żadney przeszkody należeć ma.

Secundo Dozor chorych a zatem i nad Felczerami tudzież usługuiącemi cho-
rym należeć będzie do JP. Kostechiego, oznaczonego od Szkoły Głowney na temu objektowi z zwykłą dependencyą od Teyze.

Tertio. Że zaś do postugi chorych należą z powołania WW. Siostry Miłosierne, przeto /lubo wątpić o ich gorliwości nienależy:/ gdyby iednak czyli to z niepil-
ności swych obowiązków, czyli też z niezachowania się z chorym sposobem od Do-
ktora naznaczonym, którá z WW. Panien Miłosiernych dostrzeżoną była, na ow czas JP. Doktor donieśie WJX Kanclerzowi Mierosławskiemu iako maiące-
mu in Spiritualibus rząd w tym Szpitalu od Biskupa, a in temporalibus w części od Prześw Kommissyi Policyi, którego obowiązkiem będzie napomnieć aby to więcey niezdarzało się.

Quarto Utrzymanie Spiżarni, Kuchni, należeć będzie do PP. Miłosiernych, któ-
re zachować się maią co się tyczy wygody chorych zupełnie wedle zlecenia JP. Kostechiego wyznaczonego od Szkoły Głowney Doktora.

Quinto. Apteka ponieważ zostaie w ręku WW. Panien Miłosiernych, prze-
to zaleca się onym, aby z niey dla chorych nieinaczey tylko za receptą JP. Kostechiego w niczem nieprzemienioną, lekarstwa były preparowane.

Sexto. Reparacyá żadna w tym Szpitalu niema być czyniona aż do dalsze-
go urządzenia tegoż Szpitala, prócz utrzymienia krowiarni rozpoczętey z dyspozy-
cyi WJX Mierosławskiego.

Septimo. Że zaś wiele zależy w tym Szpitalu na spokoyności wewnętrzney, prze-
to o godzinie 9tey w Wieczor furta ma być zamknięta, a nieprzewey iak o godzinie 5tey rano otwarta. Będą zaś dwa klucze ieden u WJX Kanclerza Mierosławskiego, drugi u JP Doktora Kostechiego, którzy pilne dadzą na to ba-
czenie aby przed wyrażoną godziną, Osoby respective każdego rządu znaydowa-
ły się w Szpitalu.

Octavo. Przyięcie chorych do Szpitala należeć będzie do JP. Doktora, który gdy-
by się oddalał z Szpitala na iakiś czas, zostawi zawsze na swoiem miejscu iednego z Felczerów, któremu powierzyć będzie mógł wzrania, czyli ten chory będzie mógł być przyiętym do Szpitala lub nie.

Nowe.

Nono. Dochody wszelkie tegoż Szpitala iako i dozor nad rządem w Dobrach należących do niego, należeć będą do WJX Mieroszewskiego z których wypłaci in vim assygnacyi Kommissyi Policyi dla Szkoły Głównéy wydanéy 2000 Złpol. do rządu za kwitem Osoby Szkoły Głównéy wyznaczonéy, przyłączając razem i tę należytość, którą Szkoła Główná corocznie Szpitalowi płaci. Máy.

Decimo. Ponieważ ten Szpital z funduszu publicznego utrzymywany, przeto żadeń z chorych opłacać niemá od siebie. Datt w Krakowie Dnia 19 Mca Maia 1792 Ru = Marcin Badeni Kommissarz Policyi iako Delegowany = X Sebastyan H: Sierakowski Kustosz Koronę K.O.S.S. iako Delegowany od Przeswę Kommę Edukacyynéy.

Konkluzya. Szkoła Główna rospatrzywszy się w takowém tymczasowém rozrządzeniu i znalazłszy ie cale niedogodné tak porządkowi Szpitala iako i kursowi nauk postanowiła iednomyslnością zanieść reprezentacye do Kommissyy rządowych Edukacyi i Policyi O. N. z tem oświadczeniem, iż Szkoła Główná przymuszoná będzie zamknąć Szkołę praktyczną Medycyny i Chirurgii ieżeli iéy rząd Szpitala zupełny z Administracyą Kassy przywrocony niebędzie.

Donieśli ciż Delegowani Szkole Głównéy o wydanéy pozwie X. Czuckiemu Prokuratorowi Szpitala od Officium Krakowskiego, aby ten z Szpitala przeniosł się do Beneficium swego na mieszkanie. Szkoła Główná uznawszy krok takowy Officii nieprawy i prawa Akademików Duchownych krzywdzący, postanowiła pisać do Xcia Biskupa Krakowskiego, wystawiaiąc postępek Officii niesłuszny i na żadnem prawie niezafundowany z przełożeniem, aby Xżę Jmść takowy postępek Officio naganił i zalecił zostawienie w spokoyności Osób Duchownych do Juryzdykcyi Szkoły Głównéy należących.

1.

2. Co do drugiego. Doniosł Szkole Głównéy W. Rektor o wydanym sobie pozwie przez JP. Kaspra Drzewieckiego o część Wsi Kiian do Probostwa Przemykowskiego należącą z zaprzeczeniem téy własności kościołowi.

X. Jozef Szabel. S. T. D.
S. G. K. Rektor.

Posiedzenie Ordynaryyne Pełné

Złożoné Dnia 3. Czerwca. Czerwiec

Do czytania Listu P. Kommissyi Cywilno Woyskowéy Woiewodztwa Krakowskiego, Powiatow Krakowskiego Proszowskiego i Xięztwa Siewierskiego.

Działo się w przytomności Osob radę Szkoły Głównéy składaiących WJX Rektora JXX i JPP. Garyckiego, Sniadeckiego, Jdatte Kolendowicza, Smacznińskiego, Bogucickiego, Bogdanowicza, Trzcińskiego Przybylskiego, Scheidta, Fiałkowskiego, Wincentego Schastera, Kosteckiego, Czochrona, Radwańskiego.

Tak zgromadzona Szkoła Główná po przeczytaniu i podpisaniu konkluzyy ostatniego posiedzenia uchwaliła co następuie

Punkt ten na inną Sessyą odłożony.

X. Jozef Szabel. S. T. D.
S. G. K. Rektor.

Posiedzenie Ordynaryyne Pełne.

Złożone Dnia 1. Lipca.

Do zaradzenia i stanowienia w następuiących punktach.

Nayprzód Do czytania Listu Przesw Kommissyi Cywilno=Woyskowey Woiewodztwa Krakowskiego Powiatów Krakowskiego Proszowskiego i Xięztwa Siewierz

Powtóre. Do doniesienia Szkole Główney o położonym pozwie do Sądow Zadwornych Biskupich względem reparacyi Kościoła w Nakle.

Potrzecie Do naradzenia się względem Kustodyi S. Jerzego.

Poczwarte Do zaradzenia o Dyspertacyi na S. Michał.

Popiąte Do zaradzenia o Substytucie Szpitala S. Łazarza.

Poszóste Do wyznaczenia Delegacyi do Gabinetów Astronomii, Fizyki, Mechaniki, Anatomii Chirurgii, Historyi Naturalney. Ogrodu Botanicznego i Bibliotki

Posiodme Do wyznaczenia Osób do zaradzenia wczasie zamkniętych obrad zdarzyć się mogącem interessom nagłey potrzebuiącem Rezolucyi.

Poosme Do oznaczenia czasu na otwarcie obrad Szkoły Główney Koronney.

Działo się w przytomności Osób radę Szkoły Główney składaiących WJX Rektora JXX i JPP. Garyckiego Sniadeckiego, Jdatte, Kolendowicza, Smacznińskiego Bogdanowicza, Czerwiekowskiego, Radwańskiego, Wincentego i Jana Schasterów Przybylskiego, Fiałkowskiego, Krusińskiego, Kosteckiego i Januszewicza Sekretarza.

Tak zgromadzona Szkoła Główna po przeczytaniu i podpisaniu konkluzyy ostatniego posiedzenia uchwaliła co następuie.

Co do pierwszego. Czytana była nota P. Kommissyi Cywilno Woyskowey Woiewodztwa Krakowskiego, Powiatów Krakowskiego Proszowskiego i Xięztwa Siewierskiego, w ktorey żąda, aby Szkoła Główna drukowanie Ustaw ważnieyszych NN Seymuiących Stanów, iakoteż rozrządzeń PP. Kommissyy Rządowych /: ktore za konieczne do rozdrukowania uznane będą :/ na swoy koszt przyięła. Zleciła Szkoła Główna oświadczyć P. Kommissyi Cywilno Woyskowey Woiewodztwa Krakowskiego, iż wszelkie Uniwersały teyże kommissyi aż do przyszłego Swięta S. Jana Chrzciciela w roku 93 przypadaiącego swym kosztem drukować będzie, sam tylko papier Kommissya swym kosztem dostawiać raczy.

Co do drugiego Doniosł Szkole Główney WJX Rektor, iż iest zapozwaną do Sądów Zadwornych Biskupich, aby się do reparacyi kościoła w nakle przy-
2. łożyła; postanowiła Szkoła Główna dopraszać się w Sądzie o wyznaczenie Kommissyi, któraby na mieyscu rospoznała potrzebę takoweyże reparacyi

Co do trzeciego. Kustodyą S. Jerzego iednomyślnie konferowała Szkoła Główna
3. JX. Kolendowiczowi Professorowi Teologii Moralney.

Co do czwartego Zaradzenie o dyspertacyi na S. Michał odsyła Szkoła Główna do Kollegium Fizycznego.

Reszta

Reszta punktów na inną Sessyą odłożoną. Lipca

X. Jozef Szabel. S. T. D.
S. S. K. Rektor. mpp.

Posiedzenie Ordynaryyne Pełne

Złożone Dnia 4 Lipca

Do zawadzenia w pozostałych z poprzedzaiącey Sessyi punktach w przytomności WJX Rektora JXX i JJP. Gawrychiego, Sniadeckiego, Kolendowicza, Smaczninskiego, Czerwiakowskiego, Przybylskiego, Krusinskiego, Sniadkowskiego, Kostechiego i Januszewicza Sekretarza.

Tak zgromadzona Szkoła Główna po przeczytaniu i podpisaniu konkluzyy ostatniego posiedzenia uchwaliła co następuie:

5. Co do piątego Przychylaiąc się Szkoła Główna do żądania JP Kostechiego i Czerwiakowskiego przyrzekła nadgrodzić prace JP. Postołowskiego w Szpitalu S. Łazarza o-koło chorych podiętę, gdy do rządu tegoż Szpitala powrocona będzie.

6. Co do szóstego. Delegowała Szkoła Główna do Gabinetu Fizyki zwyczytowania JX Gawrychiego i JP. Radwanskiego. do Gabinetu Historyi Naturalney i Ogrodu Botanicznego JX Smaczninskiego i JP. Jana Schastera, do Gabinetu Mechaniki JX Kolendowicza i JP. Wincentego Schastera, do Gabinetów Anatomii i Chirurgii JX Jsatte i JP. Scheidta do Biblioteki JX Krzinskiego i JX Bogdanowicza, do Observatorium JP Krusinskiego i Januszewicza, ktoryzto Delegowani naydaley w miesiącu Listopadzie rapporta z czynności swoich na Sessyi Szkoły Głównéy zdadź powinni.

Co do siodmego. Do zawadzenia nagleyszem interessow w czasie zamkniętych obrad zdarzyć się mogącem, tem iednak tylko które na Sessyach Deputowanych decydowane bydź mogą, wyznacza Szkoła Główna te wszystkie Osoby, które pod ow czas przytomne w Kwatowie będą.

Co do ósmego. Zamykaiąc Szkoła Główna na dniu dzisieyszym obrady swoie, czas otwarcia owych post inchoata Studia wyznacza.

X. Jozef Szabel. S. T. D.
S. S. K. Rektor. mpp.

Rok Szkolny
Po Reformie Szkoły Głównéy Dwanasty
Dnia 1go Października 1792 Roku.
zaczęty.
POSIEDZENIE ORDYNARYYNE

Pazdzier: Złożone dnia 7go Pazdziernika
Do zaradzenia i stanowienia w następuiących punktach.
Nayprzod Do czytania listu od JO. Xcia Imci. Primasa
Powtore Do konferowania kanonii w Kollegiacie WW. SS. wakuiącey.
Potrzecie. Do zaradzenia względem Substytuta Chirurgii w Szpitalu S. Łazarza
Poczwarte Do wyznaczenia Examinatorów dla Kandydatów drugoletnich. i konkuruiących do stanu Akademickiego
Popiąte Do doniesienia Szkole Gł: o przybyłych do Jey Biblioteki Książkach
Działo się w przytomności Osób Radę Szkoły Gł: składaiących WJX. Rektora JJXX i JJPP. Garyckiego, Sniadeckiego, Minockiego, Smacznińskiego, Bogucickiego, Czerwiekowskiego, Trzcińskiego, Radwańskiego, Wincentego Schastera, Bog: Danowicza, Muszyńskiego, Scheidta, Przybylskiego Krusińskiego Fiałkowskiego Kosteckiego, i Januszewicza Sekretarza.
Tak zgromadzona Szkoła Gł: po przeczytaniu i podpisaniu Konkluzyi ostatniego posiedzenia uchwaliła co następuie:
Co do pierwszego Czytany był list od JO. Xcia Imci Prymasa z podziękowaniem za przesłane sobie od Szkoły Gł: Kor: z okoliczności imienin życzenia. List ten znayduie się w Protokole Korrespondencyi na karcie 2.X.4.
Co do drugiego. Czytane były noty JJ. XX. Kamińskiego Gugulskiego i Dziewońskiego proszących o konferowanie sobie Kanonii w Kollegiacie wszystkich Swiętych wakuiącey; Szkoła Gł: maiąc wzgląd na prace X. Kamińskiego w stanie Akademickim przez kilkanaście lat łożone, Onemuż wakuiącą kanonią iednomyślnie konferowała
Co do trzeciego. Zgodziła się Szkoła Gł: aby pisać do JO. Xcia Imci Prymasa z prozbą o iaknayprędsze urządzenie Szpitala S. Łazarza i oraz o wyznaczenie pensyi z dochodów Szpitalnych iako iuż wystarczyć mogących na utrzymywanie Assystenta do posług w Szpitalu od Szkoły Gł: wybrać się maiącego List ten znayduie się w Protok: korrespond: na kar: 2.X.4.
Co do czwartego. Do złożenia infra octavas Cantii examinu tak z kandydatami do powtórney Submissyi przypuścić się maiącemi iako i z ubiegaiącemi się do stanu Akademickiego wyznaczyła Szkoła Gł: JJXX: JJPP. Sniadeckiego, Popławskiego, Trzcińskiego, Radwańskiego, Scheidta, Krusińskiego, Fiałkowskiego, i Januszewicza,
Co do piątego. JP. Bibliotekarz doniósł S.G. że w czasie ostatnich wakacyy przybyły do Jey Biblioteki dwie darowizny. 1sza Biblia wielka przekładania Xcia Michała Radziwiła z Biblioteki mieyscowey XX. Kanoników Jerozolimskich w Rawie 2ga Historya Perska po Arabsku drukowana a napisana przez X. Tadeusza Krusinskiego S.J. ktorą JP. Krusiński Wizytator Szkół Wielkopolskich nabywszy w ciągu swoiey Wizyty do Biblioteki publiczney oddał,

obydwa te dary Szkoła Główna z wdzięcznością przyięła. Pazdziernik.

X. Jozef Szabel. S. T. D.
S. G. K. Rektor.

Posiedzenie Ordynaryyne Pełne.

Złożone dnia 4go Listopada.

Do zaradzenia i stanowienia w następuiących punktach. Listopad.

Nayprzod. Do wysłuchania Rapportu o Examinie kandydatów i przypuszczenia tychże do złożenia submissyi.

Powtore Do Konferowania Kanonii katedralney krakowskiey po smierci JX. Idatte wakuiącey.

Potrzecie. Do naradzenia się względem wakuiącego Podkanclerstwa.

Poczwarte Do odebrania Rapportów od Delegowanych do Gabinetów i Museow Collegii Pisici tudzież do Biblioteki Szkoły Głowney.

Popiąte. Do czytania oświadczenia z podziękowaniem od konfederacyi Wdztwa krakowskiego za pozwolenie Drukarni.

Poszóste. Do wysłuchania żądania JX. Juszyńskiego ProRektora Szkoł Pińczowskich.

Działo się w przytomności Osob radę Szkoły Głowney składaiących W. JX. Rektora JJXX. JJ. PP. Garyckiego, Sniadeckiego, Minockiego, Smaczninskiego, Czerwiekowskiego, Radwańskiego Trzcińskiego, Popławskiego Wincentego i Jana Schasterów Bogdanowicza Musszyńskiego Scheidta Przybylskiego Krusińskiego Czochrona Fiałkowskiego Kosteckiego i Januszewicza Sekretarza Tak zgromadzona Szkoła Gł. po przeczytaniu i podpisaniu Konkluzyi ostatniego Posiedzenia uchwaliła co następuie.

Co do pierwszego. Wyznaczeni do examinu kandydatow do drugiey i pierwszey Submissyi ubiegaiących się zdali przed Szkołą Gł. o tymże examinie następuiący Rapport.

1. ## Rapport.

O Kandydatach do Drugiey i Pierwszey Submissyi ubiegaiących się Dany Szkole Gł. 4 Listopada 1792.

Na Examen w Kollegium Fizycznem złożony stawili się Konkuruiący do powtorney Submissyi = Andrzey Markiewicz — Franciszek Słoninski — Joachym Karkosszyński — Michał Witkowski — Sebastyan Magnuski — Do pierwszey zaś Michał Trawiński ktoremu zaświadczenie od Szkoł Przygłownych dane złożone było. Korzyść z Nauk z ktorych examinowani byli taka w każdym z nich okazała się.

Listopad. Tabella zdań o korzyści z Nauk w Examinowanych znalezionej

Ubiegaiący się do powtorney Submissyi.	Hymnowa	Czytanie ex Cicer.	Prawo Natury	Polityczne	Krajowe	Arytmetyka Geometryia	Trygonometryia Algebra	Fizyka	Mechanika	Historya Naturalna
Andrzey Markiewicz	wyborny	dość dobry.	dobry	dobry	nie słuchał.	dobrze	dobry.	dobry.		bardzo dobry.
Franciszek Słoniński.	mierny	nadmierny.	dość dobry.	dość dobry.	mierny	w obydwa nadmierny.	dość dobry.	dosyć dobry.		dosyć dobry.
Joachym Karkoszyński	wyborny	dość dobry.	dobry	dobry.	dobry.	dobrze	nadmierny z obydwa	dosyć dobry.		dobry
Michał Withowski.	dobry	dosyć dobry.	mierny	mierny	dosyć dobry.	aryt: geom: mier.	dość dobry.	nibarzo dobry.		bardzo mierny.
Sebastyan Magnuski.	nadmierny.	mierny	dość dobry.	dosyć dobry.	mierny	aryt: geom: mier.	mierny.	barzo mierny.		barzo dobry.

Konkurrujący do Stanu Akademickiego.

Michał Trawiński	bardzo słaby.	mierny bardzo.	nierzły.	nierzły	nieslu-chał.		dobry	nierzły.	dobry.	nierzły.

Stosownie więc do pokazanego tu z Nauk postępku, zgodzili się Examinuiący tem między ubiegaiącemi się do II. Submissyi naznaczyć porządek = 1. Andrzey Markiewicz — 2. Joabim Karkoszyński — 3 Franciszek Słoniński — 4 Michał Withowski — 5. Sebastyian Magnuski.
W Liczbie przypuszczonych w Roku przeszłym do I. Submissyi był iszcze Antoni Rozdrażowski i pensyią pierwszoletnim kandydatom wyznaczoną odebrał; ten na examen nie stawił się i bez nadziei powrotu z Krakowa odiechał, iako o tem IX. Prefekt Kandydatow donosi.

Zdaie się Examinuiącym rzeczą bydź potrzebną, aby Szkoła JP. za kandydatami przynaymniey pensyionowanemi, wyciągała kaucyi ze pieniądze na nich wydane, w przypadku niedobrzymania przez nich przyiętych na siebie obowiązków wracane będą.

Do Pierwszey zaś Submissyi złożenia prezentuią Michała Trawińskiego Ucznia ze Szkoł Przygłownych, w ktorych on przez pilność i obyczayność swoią zasłużył na medal srebrny — Jako zaświadczenie z tychże Szkoł iemu dane, powiada — Jan Siniadecki P.C.P — M. Andr. Trzciński Pfsr. Fizyki — X. a. Popławski Pfsr Prawa — Felix Radwański Delegowany — Józef Januszewicz iako Delegowany — Franciszek Scheidt iako Delegowany — M. Fiałkowski Delegowany zdaiący Rapport — Jan Krusiński.

Konklurzya. Po przeczytaniu Rapportu tego postanowiła Szkoła.

JP.

Listopad

Jm: 1mo aby JX. Prefekt przy pierwszym wypłaceniu Pensyi Kandydatom Pierwszoletnim, Drugoletnim, Trzecioletnim i Czwartoletnim odebrał od Nich na papierze stemplowanym rewersa iako ie w przypadku niedopełnienia obowiązków na siebie przyiętych obowięzuią się powrocić wypłacaną sobie przez czas kandydacyi Pensyą, a to pod odpowiedzią w Sądzie Kommissyi Edukacyiney bądz w innym iakimkolwiek pod którego Jurysdykcyą znaydować się będą. 2do JX. Prefekt Kandydatow domagać się będzie od Pa: Rozdzaiowskiego powrotu Złr: Pol: 300. z funduszu Kandydackiego w Roku zeszłym iako Kandydatowi wypłaconych, i doniesie mu iż iest umocowany w przypadku sprzeciwienia się zapozwać go do Sądow Kommissyi Edukacyi Narodowey 3tio Pozwoliła Szkoła Jm: wypłacać P. Karkoszyńskiemu Pensyą taką iaką Kandydaci po złożeniu Powtorney Submissyi odbierać zwykli, tudzież P. Nowinskiemu gdy tenże dostawi wprzody dostateczną Kaucyą. 4to Przypuściła potem Szkoła Jm: na fundamencie zdań Examinuiących Kandydatow do Submissyi którzy natychmiast prezentowani byli przez JX. Bogdanowicza Prefekta Swego i przeczytawszy podpisane od siebie w Obliczu Szkoły Jm: Submissyie te w ręku W. Rektora dawszy stipulatam manum na wierne warunkow na siebie przyiętych zachowanie złożyli i w Protokoł Kandydatow zapisani zostali.

2. Co do drugiego. Szkoła Jm: koronna W. JX. Iozefa Szabla S. T. D. kan: kat: Pock: Swoiego Rektora iako iuż do P. kommissyi Edukacyiney za Emeryta uznanego obiera na kanoniią katedralną krakowską fundi Lethowice po śmierci JX. Idatte wakuiącą, i rezwala żeby przytym trzymał Beneficium Przemyskowskie bez wszelkich atoli dodatkow z kassy funduszu Edukacyinego tak do kanonii Emerytalney iako i Beneficium Przemyskowskiego, donieść oraz P. Kommissyi o takowym wyborze zaleca.

3. Co do trzeciego Na wakuiące Podkanclerstwo postanowiła Szkoła Jm: rekomendować JC. Xciu. Jći. Biskupowi krakowskiemu iako Kanclerzowi Akademii JX. Stanisława Minockiego S. T. i C. P. D. w Szkole Jm: koronney wysłużonego Profesora.

4. Co do czwartego. Rewizyi przez Delegowanych Obserwatorium Astronomicznego czytany był następuiący Rapport.

Rapport Delegowanych do zrewidowania Inwentarza Obserwatorium.

Listopad 3 torium Astronomicznego Dnia 4 Listopada R.u 1792 Szkole Powszey Koronney na Sessyi Oddany.

Nizey podpisani przyszedszy do Sali Astronomiczney mieli sobie produkowany Inwentarz Observatorium zawieraiący w sobie opisanie wszystkich Instrumentów i sprzętów w tymże Observatorium znayduiących się A nayprzod oglądali Instrumenta Astronomiczne iakoto: Kwadranse i Tuki kol, Teleskopy, Zegary i kule obręczowe 2do Instrumenta Meteorologiczne iakie są Barometra, Termometra i Higrometra. Pomienione Instrumenta i sztuki do nich należące w zupełności stosownie do Inwentarza znalezli każdy Instrument iest w przyzwoitym ochędostwie utrzymywany w swoim mieyscu ustawiony wyregulowany i w cału do iakiego służyć może urzywany. 3tio Sprzęty Inwentarzem podane iakoto Stoliki, Stolki, lichtarze &c. znayduią się w zupełności 4to Manuscripta z Inwentarzem znoszące znaleźlismy Protokoły w które się wpisuią obserwacye Meteorologiczne i Astronomiczne do wzrostu Fizyki bardzo potrzebne iakoto np. w Protokole Obserwacyi Meteorologicznych zapisywane są trzy razy na dzień: Wysokość Barometru, Termometru, Stopień Hygrometrów, zboczenie Igły Magnesowey, Dyrekcya Wiatru, z tąd średnie każdego dnia &c. Znayduie się tu Inwentarz Instrumentów dokładnie spisany w którym każdy Instrument, iego część podziały, stopień dokładności a nawet defekta zostaią wyrażone, tak dalece iż każdy znaiący swoy obiekt Obserwator, nie będzie czasu trawił na Uczenie się Instrumentu lecz za przeczytaniem iego opisaniem natychmiast urzywać go może. Takowy więc Inwentarz porządnie spisany i Ręką Professora Astronomii 20. Października 1792 R.u podpisany Delegowani do Archivum Szkoły Gł. oddaią rownie iako Inwentarz samego Budynku w którym wszystkie piętra, Izby i Sale zostaią opisane niczyią ręką niepodpisany— 4. Listopada Roku 1792 — Józef Januszewicz Delegowany— Jan Krusiński Delegowany.

Konkluzya. Po przeczytaniu Rapportu tego prezentowali Delegowani Szkoły Gł. Inwentarz Observatorium Astronomicznego zawiaraiący w sobie opisanie wszystkich Instrumentow i sprzętow w Observatorium znayduiących się w Roku 1792. zpisany i przez JP. Sniadeckiego Matematyki wyższey i Astronomii Professora podpisany ktorento Inwentarz Szkoła Gł. w Archiwum

swoim

swoim złożyć karała.

O zwidzeniu Biblioteki Szkoły JW. Koronney i rachunkach z Summy na potrzeby tyże Biblioteki przeznaczoney czytali Delegowani następuiący Rapport.

Rapport.

Delegowani do zwidzenia Biblioteki Szkoły JW z mocą uniesienia w kalkulacyą dwochletnich na tęż Bibliotekę wydatkow z dopełnionym przez nas na Dniu 29. Października takowem obowiązku zdajemy sprawę

4. A co do Stanu Biblioteki, znaleźliśmy wszystko w mieyscu przyzwoitem widzieliśmy Inwentarz lokacyi Gmachow i Xiążek przez staranniyszego Prefekta po Vacinie sporządzony wraz z katalogami xiążek tudzież z opisem sprzętow i kluczow według którego wszystko to, co Jego Dozorowi powierzone było iest w całości, wyznaie tylko XP. Bibliotekarz że kilka xiążek nie znalazł po swoim z za granicy powrocie, lecz te są mnieyszey wagi, i że przed początkiem roku jeden z nieopłatkowanych Czytelnikow prosiwszy z zatrudnienia Bibliotekarza, kiedy licznym Gościom medale i monety prezentowane były, trzy medale ukradł.

Zapisuie tenże XP. Bibliotekarz dwa Protokoły regularnie, ieden rewersow na wydawane Nauczycielom Szkoły JW xiążki drugi pomnożeń Biblioteki w przybywaiących xiążkach i sprzętach zakupionych lub w wszelkiego rodzaiu darowiznach.

Porządek w otwieraniu Gabinetu Lektury trzy razy na tydzień w zatwianiu kwerend Czytelnikowi i wnadzwyczaynym przyimowaniu Gości utrzymuie się podług obwieszczenia w Prospekcie Lekcyy.

2. Co do Rachunku Wydatkow na Bibliotekę z dwoch lat to iest a 1mo 8bris 1790. usque ad 1mum 8bris bieżącego roku 1792.

IX. Adjunktowi wydane są dwie pensye . . .	Zł. P. 1000 gr.
Strożowi dwa Myta	300
Opał Gabinetu Lektury przez 2. zimy kosztował	353. gr. 18.
Sprawunki i naprawy rożne przez lat dwa	144 gr. 15.
Summa wydatkow dwuletnich	1998.
Była zaś Percepta Biblioteki przez lat dwa Zł.	2,200
Więc odciągnowszy od Percepty Expensę	1998.
Zostaie się Remanent przy Prefekcie Biblioteki . .	202.

Takowe rachunki zweryfikowawszy Reiestr podpisaliśmy.

3. Co do potrzeb Biblioteki Żądane są.

1792.

Listopad 1mo Rozszerzenie Gmachu Biblioteki przez nową Salę, bo dla zacieśnienia Wazonu ani znaczna liczba książek swieżych zmieścić się przyzwoicie w półkach niemoże, ani żadna poprawa w systemacie i symetryi ktoraby do układu nauk stosowaną bydź powinna, nie może bydź przedsięwzięta.

2do Fundusz jakiś roczny na Zakupowanie Klassycznych Autorow w Umieiętnościach zwłaszcza Fizycznych, ktorych pomocy Audytorowie Publicznych Lekcyy potrzebuią.

3tio Do kompletowania z trzech lat ostatnich Kollekcyi Historyi Umieiętności Akademii Paryzkiey, a podobnież sprowadzenie Aktów Akademii Inskrypcyy i Pięknych Nauk dla Szkoły Literatury.

4to Exemplarze Gazety Krajowey i iedney przynaymniey Zagraniczney ktoreby Gość znaydywał regularnie w dnie poczty w Gabinecie Lektury przy Bibliotece, tudzież jeden przynaymniey Dziennik uczony, ile że Gazety i Dzienniki w ostatnim roku zupełnie tu oddawać zaprzestano.

5to Zegar lub pomnieyszy, ktoryby w Gabinecie Lektury o godzinach przestrzegał, lub wielki na kollegium, ktoryby w tey mierze powszechniey był użytecznym. Kończemy na oddaniu sprawiedliwości dobrym chęciom i gorliwości Imci Pana Bibliotekarza około dobra Biblioteki Szkoły Głow: na ktorą to sprawiedliwość powszechnie sobie zasługuie. — X Andrzey Trzciński Professor Fizyki, kniek koadj. kated. Krak. jako Delegowany. — X Waleryan Bogdanowicz Delegowany.

Konkluzya. Pozostały remanent w Summie 202. Złotych na dalsze potrzeby Biblioteki przeznaczony i przy Bibliotekarzu zostawiony a co się tycze podanych względem potrzeb Biblioteki żądań postanowiła Szkoła Gł. podać do P. Kommissyi przy przesłaniu Rapportu remonstracyie.

Co do piątego. Czytane było od P. Konfederacyi Woiewodztwa Krakowskiego przysłane podziękowanie za pozwolenie kosztem Szkoły Gł. drukowania wszelkich teyże Konfederacyi Uniwersałów list ten znayduie się w następuiących wyrazach. Konfederacya Woiewodztwa Krakowskiego — Uwiadomiona o Offierze ktorą Przesławna Szkoła Gł. Koronna oświadczaiąc bezpłatne drukowanie wszelkich Uniwersałów i rożnych rozrządzeń Konfederacyi swey uczyniła nie może uchybić wyrażenia za tę Obywatelską przysługę wdzięczności ktorą tym oświadczeniem w Aktach swoich chce mieć zapisaną. Tym czasem

zaś

zaś rekwirvie JMć Xędza Prefektа Drukarni ażeby posyłcch drukowania podległym sobie zalecił i liczbę wydanego iuż na Druku papieru z uwiadomieniem o cenie iego do Kancellaryi swey dla odebrania należytości odesłał, i na dal w potrzebach Papieru za Zapłatą dostarczał. Dan na Sessyi konfederackiey Dnia 8vo Października Roku 1792. — M. Walewski Marsz: Konfederacki.

Wdzięczna Kurator:

6. Co do szóstego. Pozwoliła Szkoła JW. Prokuratoryi swoiey zapisać Plenipotencyą na JX. Jastrzębskiego Pro-Rektora Pińczowskiego do odbierania wszelkich dochodów do Kolonii Pińczowskich należących.

X. Józef Szabel. S. T. D.
S. S. K. Rektor.

Posiedzenie Ordynaryyne Letnie.

Złożone Dnia 2go Grudnia. Grudzień

Do zarządzenia i stanowienia w następuiących punktach.

Nayprzod. Do doniesienia Szkole JW. iż JP. Fiałkowski uprosiwszy Sekretarza w ustąpieniu Prawá swego chce czytać Elogium dla s.p. JX. Kanonika Datte, a to dla okazania powinney Onemu z strony Jego wdzięczności.

Powtore Do czytania listu JO Xcia Jmci Prymasa.

Potrzecie Do czytania listu JO Xcia Jmci Biskupa Krakowskiego, i wciągnienia w Protokół Instrumentu przysłanego JX. Minockiemu na Podkanclerstwo Szkoły Pownej.

Poczwarte Do odebrania sprawy od Delegowanych do Gabinetów i Muzeów Collegii Physici.

Popiąte. Bibliotekarz ma honor donieść Szkole JW. iż widział i Examinował pozostałe po s.p. X. Kanoniku Datte Memoires de l'Academie des Inscriptions & belles Letres w 43 Voluminach in 4to skompletowane wraz z Tomem zawieraiącym Tablice Materyy o których zakupieniu do Biblioteki publiczney iako dzieła Szkole Literatury w całey obszerności potrzebne á tanio i zręcznie nabyć się mogące uprasza. Jest ich 100 Vol. kosztuią w Wrocławiu 100 Talerow.

Działo się w przytomności Osób Rade Szkoły JW. składaiących W. JX. Rektora JJ. XX. JJ. VV. Janyckiego, Sniadeckiego, Minockiego, Smacznińskiego, Kolendowicza, Bogucickiego, Pawłowskiego, Radwańskiego, Trzcińskiego, Wincentego i Jana Sebastianów Bogdanowicza, Muszyńskiego, Scheidta, Przybylskiego, Krusińskiego, Zochrona, Fiałkowskiego, Czerwiakowskiego, Kostechiego

1792.

Grudzień. go, i Januszewicza Sekretarza.

Tak zgromadzona Szkoła JW. po przeczytaniu i podpisaniu Konkluzyi ostatniego Posiedzenia uchwaliła co następuie.

1. Co do pierwszego. Maiąc sobie doniesione Szkoła JW koronna iż JK. Fiałkowski dla skazania z swey Strony wdzięczności chce czytać Elogium dla s.p. JX. Kanonika Idatte tudzież iż Sekretarz ustąpił w tym punkcie Swiązącego sobie Prawa pozwoliła aby też Elogium przez JK. Fiałkowskiego Literatury Professora czytane było.

2. Co do drugiego. Czytany był list od JO. Xcia Imci Krymasa w Interesie Szpitala S. Łazarza do Szkoły JW. pisany w którym donosi iż zalecił wygotowanie projektu Rekwizycyi do Delegacyi examinuiącey Kommissyą Policyi podać się miamey, a iaka w tym interesie zapadnie decyzyia że ta niezwłocznie Szkole JW. Kommunikowaną będzie — list ten i odpis na niego znayduie się w Protokole Korrespondencyi na karcie 215.

3. Co do trzeciego. Czytany był list od JO. Xcia Imci Biskupa Krakowskiego w którym donosi iż miło mu iest że wybor JK. Minochiego na Kodkanclerstwo przez niego zrobiony zgodny iest z żądaniem Szkoły JW. — list ten znayduie się w Protokole Korrespondencyi na karcie.

Prezentował potym JK Minochi oddany sobie na Kodkanclerstwo Szkoły JW. od JO. Xcia Imci Biskupa Krakowskiego Instrument ktoren Szkoła JW. przeczytawszy w Protokoł wciągnąć zaleciła iak następuie — Felix Caulus Turski Dei & Apostolicæ Sedis Gratia Episcopus Cracovienſis Dux Severiæ, Ordinum Aquila Alba & Sti Stanislai Eques, Universitatis Cracovienſis Cancellarius ac Conservator — Universis & singulis, quorum interest, præcipue Principi Scholæ Universitati Cracovienſi, omnibusque per Regnum Poloniæ Ordinibus Academicis significamus præsentibus Literis Nostris, quod cum a munere Cancellarii Universitatis Cracovienſis a primæva ejus Erectione authoritate S. Sedis Episcopis Cracovienſib. adjuncta, obstricti simus Viris post data virtutum ac scientiarum specimina petentibus Laureas Doctoratus seu Magisterii, quales in aliis Orbis Christiani Universitatibus conferri solent, eadem concedere; eumque per Nosmet ipsos ob plurima

Pastoralis

Pastoralis ac Senatoriæ Provinciæ negotia, curasque doctis certaminibus præesse, ac honore dictarum Larearum dignos judicare Ipsi non possimus. Quapropter vi Literarum Apostolicarum hac in re vices Nostras per alium implere concedentium, per Procancellarium gerendas putavimus. Verum cum in hoc deligendo præ oculis habenda sunt virtus, eruditio atque experientia, unde scientiarum incrementa, splendor Universitatis, Ecclesiæ ac Patriæ emolumenta augeantur, quare habentes Nobis expertam probitatem ac doctrinam Prlis Rudsmi Dni Stanislai Minocki Canonici Ecclesiæ Cathedralis Cracoviensis. Sæ Theol. et U.J. Doctoris, scientesque quantum ipsi publica existimatio hac in parte tribuat, Eundem in Procancellarium Nostrum in Schola Principe Regni præsentibus Literis Nostris creamus, constituimus ac deputamus, cum omni potestate ac prærogativis continua consvetudine hucusque practicari solitis. Eundemque simul sub conscientia obligamus, ut in utroque Collegio Universitatis, in quavis Facultate seu scientia et arte promovendos diligenter examinari studeat, tum qui sufficientes et idonei ad hoc reperti fuerint, iis duntaxat licentiam ad Lauream Doctoratus seu Magisterii Authoritate Nostra Cancellariali tribuat, atque pro obtinendo supremo ejusmodi honoris gradu ad Scholam Principem remittat. Cæterum commendamus, ut in his peragendis et exequendis Privilegia muneri Cancellarii servientia semper præ oculis habeat ut jura ejusdem integra et intacta serventur, unde certum testimonium integritati scientiarum ac artium lausque generalibus studiis Universitatis profluat. In quorum fidem præsentes manu Nostra subscriptas et Datt in Dąbrowa D. 22. Mensis Novembris 1792 — Felix Episcopus Dux Severiæ — (Locus Sigilli).

Co do czwartego. Delegowani do rewizyi Gabinetów Mechanicznego, Anatomicznego, Chirurgicznego, do Gabinetu Historyi Naturalney i Ogrodu Botanicznego zdali przed Szkołą Gł. następuiącą sprawę.

1mo

4. Rapport o Machinach i Instrumentach w Gabinecie Mechaniki znagduiących się, zdany na Sessyi Szkoły Gł. 2. Xbris 1792.

1792.

Grudzień. Delegowany z JMC Xdzem Kolendowiczem do Zwiedzenia Gabinetów Mechaniki mieliśmy sobie nayprzód produkowany Rejestr Instrumentów z Poznania sprowadzonych i JMC Panu Professorowi Radwańskiemu powierzonych, te podług Rejestru znaleźliśmy porządnie utrzymywane. Powtóre widzieliśmy niektóre Instrumenta, i wiele modelów machin za staraniem i pod dozorem Professora w Krakowie porobionych w Oznaczeniu tych odwołuiemy się zupełnie do Regestru, w którym dokładnie i wiernie są opisane. Oświadczył nadto JMC Pan Radwański iż w aktualney Robocie, znayduią się ieszcze nowe machiny, których ukończenia w prędce spodziewa się — Rejestra wspomnione Ręką Professora podpisane składaiąc Szkole Gł. nie zostaie nam, iak tylko oddać sprawiedliwość Professorowi który w większey części iest prawie Autorem tegoż Gabinetu który sam zaświadcza Professora umieiętną przezorność w dysponowaniu pilny dozór w exekucyi w Warsztatach domowych, staranność w konserwacyi i w używaniu przysposobionych Instrumentów — X. Franciszek Kolendowicz Win. Schaster iako Delegowany.

2do

Rapport Delegowanych od Szkoły Gł. K. do ogrodu bo-
4. tanicznego gabinetu chemii i Historyi Naturalney.

Niżey podpisani Delegowani odebrawszy Inwentarz narzędzia i sprzętów ogrodu Botanicznego Szkoły Gł. K. od JPana Scheidta Proffessora Chemii i Historyi Naturalney, gdy tam wspomnione Artykuły wszystkie rzetelnie znaydowały się tenże inwentarz podpisali — Ogród wspomniony zamyka w sobie dwa Glaschausy. W większym znayduią się rośliny cudzoziemskie których konserwacya większego wyciąga ciepła, w mnieyszym które mnieyszego potrzebuią ciepła, obydwa te glashausy są iuż zupełnie za staraniem JP. Professora Botaniki rożnemi roślinami napełnione, atoli ieszcze nieuchronnie są potrzebne Glashausy tak nazwane zimne, na utrzymywanie takich roślin, które iedynie ochronienia od zbyt tęgiego zimna i wiatrów mroźnych potrzebuią, roślin takich iest wielka liczba, które gdyby w iednym Glashauzie z innemi większego ciepła potrzebuiącemi przechowywane były a tego znieyść nie mogą psuią się iedne i drugie — Zamyka także w sobie wyżey wspomniony

Ogród

Ogrod 10. gabinetow. W pierwszym znayduią się rosliny lekar-
skie alias Vlautu Officinales, w drugim cybulkowe, dwa napeł-
nione są roślinami iedno i dwuletniemi, w piątym gabinecie
znayduią się Graminacea we dwoch Frutexcentes i w tyloż pe-
rennes Dziesiąty przeznaczony iest do Traw Nowem znay-
duie się w całym Ogrodzie Roślin do liczby 3000. Rozsze-
rzenie Ogrodu Botanicznego dla powiększaiącey się coraz li-
czby roślin iest nieodzownie potrzebne, i tak sprawiedliwie iuż
dawniey przełożył JW. Profesor Botaniki X. Kommissyi
C. K. ażeby wyrobić można pozwolenie do Miasta ustąpie-
nia wiecznemi czasy, czyli to przez kupno, czyli też za czyn-
szem ziemnym, dwochset dwudziestu Łokci wzdłuż w tyle ogro-
du znayduiącey Valu, a szerokości rowney Ogrodowi to iest
101. Łokci gdzie wszystkie pomieszane będą by mogły ro-
śliny, dzisiay iuż do tego stopnia cały Ogrod iest zapełnio-
wany że dla niedostatku miysca przymuszony iest Profes-
sor wiele Roślin w samych tylko utrzymywać fajerkach,
w całym zaś Ogrodzie miysca nie masz na drzewa, i plan-
tacya ich nigdzie nie może być przedsięwzięta, iak tylko w
zaprojektowanym miyscu. Poprawienie i do należyty wysoko-
ści wyprowadzenie Murow, iest iedną, także z naypotrze-
bniieyszych rzeczy, bo nietylko samo bezpieczeństwo tego wy-
maga, ale i dokończenie robot w tymże ogrodzie, na choć tych
że murow nie może być przedsięwzięte. Miysce nazwane
Luminarium iest dość ciasne, znayduie się w nim w słoiach na-
sion rożnych przeszło 2500 gdy się tych powiększy li-
czba gdzież te będą stały— Powinien także być przy ogro-
dzie osobny skład, na instrumenta Ogrodnicze i miysce
dla ogrodnierzów i strożów, przeświadczeni iesteśmy iż przez
Officyny iedney w ktorey mieszka Ogrodnik razem z Ogro-
dnierzem i strożami na kupie, nie masz osobnego innego
miysca, dla rozlokowania tych ludzi ktorym ciasno, i dla
składu Instrumentow i sprętow Ogrodniczych, ktore na kupie
poniewierać się i psuć muszą, częścią pod dachem w Offi-
cynie u Ogrodnika, częścią po piwnicach i wozowni. Była
wprawdzie dawniey izba na pomieszkanie dla ogrodnierza,
lecz ta dziś na Luminarium wzięta i bardzo szczupła zo-
stała tedy JW. Profesor dozorca, iedney nowey Officyny o ie-
dnym piętrze i przeznaczenie iey na ten iedynie koniec. Od-
dał nam także JW Profesor Chemii i Historyi Naturat-

ney

Grudzien

ney. Wypis sprzętow i Instrumentow Chemicznych trwałych, i nie tak prędko zepsuciu podległych, który się Xięgarnie zweryfikował. Gabinet Historyi Naturalney. Lustracya Gabinetu Historyi Naturalney pochodzi z dobrowolnych kilku Osob rąk, które częścią za gotowe pieniądze, częścią też przez podarowanie własnych swoich zbiorow uformowały Kollekcyą Mineralogii i Konchiliow. Do nayprzedniejszych Fundamentow tegoż Gabinetu należy J.C. Xżę Jmci Prymas który JW. Jaśkiewiczowi za granicą na ów czas bawiącemu, za pewną summę zalecił zakupić kollekcyą rzeczy kopalnych. Między powtornemi znaczniejszemi Dobrodziejami tegoż Gabinetu co zbiory swoie oddali pierwsze trzyma miejsce J.W. X. Kołłątay Podkanclerzy Koronny Ten do kilku set sztuk produktow kopalnych, Ziemi Pruskiey, Saskiey, i Węgierskiey, oddał Gabinetowi w czasie Urzędowania swego na Rektorstwie. JW. Jaśkiewicz oddalaiąc się z Akademii, zostawił podobnież Gabinetowi znaczną kollekcyą swoią, rzeczy kopalnych, a nayprzod ogo uposarzył w kollekcyą Minerałow. Natomiast Collegium Jlustrzne z summy ₰4000. za kilkanaście Czerwonych Złotych trefunkiem zdarzaiące się kollekcyie. Zbior tedy takich pojedynczych kollekcyy uformował Akademii Gabinet, któremu do zupełności swoiey wiele iszcze brakuie, i to z istotnych produktow. Ponieważ zaś wyciąga publiczna potrzeba Gabinet Historyi Naturalney w takiey doskonałości postawić w jakiey być powinien w Akademii. Przeto maią honor przełożyć Delegowani Szkole JW. aby może wyznaczyć Gabinetowi pewną summę coroczną, chociaż by szczupłą n:p: za konferowane Doktoryie: na zakupywanie tego, czego mu dotąd brakuie, tym sposobem powiększał by się Gabinet, i w kilkunastu latach opatrzony by został we wszystko co mieć powinien, gdyż od czasu oddalenia się JW. Jaśkiewicza, Gabinet ten w niczym pomnożonym nie został dla niniejszego funduszu. Dnia 2. Grudnia 1792. — X. W. Smaczniński Delegowany Jan Schuster iako Delegowany.

3tio

4. Rapport Delegowanych do lustracyi Gabinetow, narzędzi i sprzętow Szkoły Anatomiczney i Chirurgiczney zdany w Szkole Nowney koronney R. 1792. w Grudnia

Delegowani do lustracyi Gabinetów narzędzi i sprzętów Szkoły Ana-
tomiczney i Chirurgiczney maią honor Szkole JW. o stanie tychże u-
czynić następuiącą informacyą — A nayprzod zweryfikowali De-
legowani instrumenta i sprzęty Szkoły Anatomiczney z Fun-
duszu Collegii Physici sprawione, z inwentarzem tychże, a zna-
lazłszy wszystko w naylepszym porządku i ochędostwie Inwen-
tarz takowy własnemi podpisaliśmy Rękami, którego kopiią
składamy Szkole JW. — Co się tycze Preparatów służących do
demonstracyi w rożnych częściach Anatomii, tych składa znay-
duie się na drugim piętrze w Kollegium Stey Barbary dla
niegotowego ieszcze miejsca w Kollegium Fizycznym przezna-
czonego na Gabinet Preparatów tyże Nauki. Preparata te
iakoż są dziełem długiey pracy i cierpliwości nabyte, a z nich
niektore osobliwsze w rządkach swoich zdarzeniach się potrze-
buią iak nayrychley wygodniieszego swego pomieszczenia uwa-
gi które JW. Profesor Anatomii i Fizyologii Delegowanym
przełożyć są następuiące. — 1mo iż dalsze pomnożenie pre-
paratów i konserwacya onychże zależeć będzie od złożenia
ich w miejscu suchym i pilnego za szkłami strzeżenia
od kurzu i rożnych oparnian powietrza aby one od zepsucia
i robactwa ochronić. 2do Z tych wenak preparatów, znacza-
cy kollekcyi obiecywać sobie nie można dla zepsucia się ich
przez używanie podczas Lekcyi a bardziey po Lekcyi przez
Auditorow niestrożnie się z niemi obchodzących. Do tego
takowy iest niedostatek ciał dla szczupłości Szpitala iż wy-
boru żadnego mieć niemożna, od czego naybardziey zależy,
i wyrabianie sztuk szczęśliwe i podobieństwo dania im
choć doczesney exystencyi i iakiey kolwiek trwałości 3tio JW.
Czerwiakowski staraniem swoim zgromadził niektore prepa-
rata Anatomiczne złożone w kollegium S. Barbary Żą-
da JW. Profesor Anatomii aby w Gabinecie do sztuki po-
trzebnego uczyniony był brak samych kawałków Ana-
tomicznych, te z przybywaiącemi złączone aby złożone by-
ły w miejscu przeznaczonym na Gabinet Anatomii Pre-
paratow, gdy te zupełnie przysposobione a nadewszystko
osuszone będzie 4to Żąda nakoniec JW. Profesor Ana-
tomii czynienia Szkoły JW. u D. Kommissyi aby pomno-
żyła liczbę Chorych w Szpitalu, a z tą pomnoży się li-
czba umieraiących i wszelkie pożytki Auditorow Medy-
cyny, aby zakładowy przeznaczyła fundusz na zakupienie

Preparatow

Grudzień Preparatów Woskowych, ktore ani robakom podległe ani tak nagłey i nieuchronney Korrupcyi zostaną. Co się tyczy Instrumentów i sprzętów Chirurgicznych, kosztem dochodu Collegii Physici sprawionych, tych skład znayduie się w Szpitalu Sgo Łazarza pod dozorem JP. Professora Kosteckiego. Instrumenta te sprowadzone w Roku 1785 i 1786. maią swoy porządny Rejestr ktory z Konfrontowawszy z samemiż instrumentami znaleźli Delegowani iż niektore przez częste ich używanie zepsute, niektore zaś i to tylko kilka ukradzione w Szpitalu zostały, pozostałe instrumenta znaleźliśmy w dobrym porządku i ochędostwie, żądania ktore nam JP. Professor Kostecki ustnie przełożył iest czynienie u Szkoły Gł. względem sprowadzenia Mechanika ktoryby nietylko nadpsute Instrumenta naprawił lecz i nowe dla użytku Szpitala i wygody publiczney robił. Powtore żąda JP. Kostecki Substytuta Szpitala, pensyą, Do powinności swoich przywiązanego ktoryby w tak licznie (: nad pierwiastkowy zakład:) pomnożoney liczbie chorych, ulżenie mu w pracy uczynił, i wyręczył go przynaymniey w niektorych obowiązkach, ktorych cały ciężar na iedną pada Osobę, żądania te nietylko ustnie Delegowanym uczynione, ale nawet na piśmie nam oddane, wraz z żądaniem JP. Professora Czerwiekowskiego, względem pomocnika do Chirurgii, mamy honor złożyć Szkole Gł. wraz z inwentarzem Instrumentów i sprzętów, Szkoły Anatomiczney i Chirurgiczney. Józef Bogucicki Delegowany. Franciszek Scheidt iako Delegowany.

Żądania JJ. PP. Czerwiekowskiego i Kosteckiego Delegowanym na piśmie podane są następuiące.

4. O Potrzebie Substytuta w Szpitalu.

Szpital Szkolny pod imieniem S. Barbary zwyczaynie łożek 16. a naywięcey 20. w sobie mieszczący, miał swoiego Fizyka, Chirurga i Ich Assystentów. Dziś Szpital S. Łazarza rownie, iak i pierwszy, do Szkoły Lekarskiey należący, ktory pospolicie 60. chorych w sobie zamyka, oprócz Położnic Funduszowych, i Płacących, ktorych bywa po 6. Oprocz Mamek 10. i Dzieci 30. niemowląt, a blisko 30. już starszych, tak Medyka, iako i Chirurga częstokroć potrzebuiących; tudzież Zgromadzenie WW. Siostr Miłosierdzia do usług Chorych powołane częstym Chorobom z rozmaitych przyczyn

podległe,

podległe, rownież bez Medyka Obeyść się nie może, gdyż rzadko zdarza się czas, w którymby iedna z nich, lub druga, a czasem kilka razem nie chorowały. Nadto Kandydaci Medycyny i Chirurgii z obowiązku, i z własney ochoty sposobiący się na usługi cierpiącey ludzkości z pracy i trudów a naybardziey z zgineło Powietrza, ktorym codziennie oddychać, i one połykać muszą, corocznie w Szpitalu po kilku razem na zgniłe gorączki choruiąc, starania Medyka około siebie wyciągaią. Ubostwo nakoniec z Miasta, Przedmieść, i Okolic Krakowa nieśmieiące wzywać rady Medyków Praktyką Cywilną bawiących się; garnie się codziennie do Szpitala po zaradzenie i Lekarstwa. Dziś mowię Szpital S. Łazarza tak znaczną, liczbę chorych ciągle w nim leżących, i codziennie po zaradzenia tak Lekarskie iako i Chirurgiczne przychodzących obeymuiący, iednego ma tylko Fizyka, Chirurga, i Akuszera w Osobie JP. Kosteckiego Proffessora Patologii i Praktyki Lekarskiey, ktory od śmierci zaraz s.p. JP. Badurskiego pracowicie i nieprzerwanie, oprocz obowiązków Katedry, powinności Fizyka, Chirurga, i Akuszera pełnił z Pensyą Złł 4000. Zostawszy zaś potym Proffessorem Patologii i Praktyki Lekarskiey z Pensyą roczną, do tey Katedry przywiązaną Złł. 8000. odpadła mu zaraz Pensya Substytuta moiego Złł. 2000, lecz zostały wszystkie obowiązki, ktore on częścią przez wdzięczność dla mnie, ile swoiego przedtym Nauczyciela, częścią przez przyiaźń dla swoiego teraz Kollegi, bez względu na pracę z uszczerbkiem Zdrowia, przy Obowiązkach Katedry, i innych powinnościach ciągle i pilnie odbywa, w Szpitalu tak źle urządzonym, bez zdatnego, iednostaynego, i przyzwoicie płatnego Pomocnika. Lecz gdy teraz JP. Kostecki dla zachowania Zdrowia, i innych ważnych przyczyn wyciągaiących ulżenia sobie w pracy, nietylko mi odmawia swoiey pomocy; ale nawet z mieszkania Szpitalnego wynieść się przedsięwziął; przeto upraszam Szkołę Główną o wyznaczenie mi Substytuta /: ktorego teraz w Osobie JP. Kosteckiego tracę :/ z Pensyą Roczną Złł. 2000. do tego Urzędu przywiązaną. Znaiąc zaś z doświadczenia obowiązki Professora, Fizyka, Chirurga, i Akuszera Szpitalnego; śmiem twierdzić że JP. Kostecki także do mieszkania w Szpitalu, i powinności Fizyka

Grudzień zyka Szpitalnego nie obowiązany, rownież bez Substytuta obeyść się nie może; z tego więc powodu i dla oszczędzenia tym czasem Kosztu mam honor zalecić Szkole Gł. P. Postołowskiego Doktora Medycyny, ktory za Pensyą Roczną Złł. 2000, wikt, mieszkanie, światło, i opał w Szpitalu mogł by przyiąć na siebie, i dopełniać obowiązki Substytuta Prsora Chirurgii i Sztuki Położniczey, iako też powinności Substytuta Prsora Praktyki Lekarskiey, i Fizyka w Szpitalu. Obowiązki dla Substytuta Szpitalnego poźniey przez Osoby do tego wydziału należące, przepisane będą. Spodziewam się zewszech miar, że Szkoła Gł. o wzrost użytecznych Nauk troskliwa, tę zwłoki niecierpiącą okoliczność, a rownie Szkołę Gł., iak i Dobro Społeczności interesuiącą raczy skutecznie załatwić. Napisałem w Krakowie Dnia 28. Listopada Roku 1792.

O Potrzebie Pomocnika Professorowi Chirurgii, i Sztuki Położniczey: O Powinnościach i Pensyi Roczney tegoż Pomocnika.

Rzeczą iest przez się jasną, i łatwą do poięcia, iż Professorowi Chirurgii, chcącemu dawać pożytecznie swoię Naukę, nie dosyć iest na opisaniu Chorób Chirurgicznych, wyliczeniu ich przyczyn i skutków; ale nadto mowić mu należy o srzodkach leczenia tychże Chorób: iakiemi są Lekarstwa, Ręce, Instrumenta, Machiny, i Opaski, ktorych winien dać poznać kształt skład, i sposób używania w doświadczeniu. Do wykonania więc tak licznych obowiązków obeyść się nie może bez przyzwoitey pomocy, ktorą mieć powinien od Sposobnego Pomocnika, pełniącego dokładnie niżey włożone na niego obowiązki — 1mo Pomocnik młody, czerstwy, pilny, obyczayny, dobry wzrok, siły i zręczność ich używania maiący, mieć będzie pod dozor sobie oddane Instrumenta, Machiny, Opaski, i Preparata tak Chirurgiczne, iako i Sztuki Położniczey i te w naywiększym porządku, i ochędoświe utrzymywać będzie obowiązanym — 2do W wigilią każdego dnia Lekcyi (: tak iak iest obowiązany Prosektor Anatomii :) poydzie do Psra Chirurgii dowie się, o czem będzie mowił iakiego do swoiey lekcyi będzie potrzebował przygotowania, toiest: czyli ciała zmarłego do okazywania Operacyi Chirurgicznych, czyli też Preparatow tak suchych, iako i świeżych, czyli Instrumentów, Machin, Opasek, i których

3tio Powinien będzie, według danego sobie zlecenia wcześnie i porządnie przygotować wszystko, co tylko do Lekcyi będzie potrzebne, i poddawać pod Rękę Prsrowi podczas Lekcyi — 4to Po skończoney Lekcyi wszystkie przygotowania powinien będzie sprzątać, Instrumenta odmywać, i obcierać, Machiny składać, opaski zwijać, i w właściwe im mieysca znosić — 5to Do Pomocnika należeć będzie Instrumenta, lub Machiny w czasie okazywania operacyi Chirurgicznych na ciałach Zmarłych, złamane, zepsute, wyszczerbane, lub iakokolwiek bądź uszkodzone wcześnie dawać sporządzać, i ochędożać, Opaski zbrukane, lub zepsute wypierać, i naprawiać, okazawszy wprzód potrzebę tego Professorowi. 6to Pomocnika Obowiązkiem będzie w dni wyznaczone znaydować się w Gabinecie Chirurgicznym, Instrumenta, Machiny, Opaski i Preparata Uczniom Chirurgii tego żądaiącym, lub obcym ukazywać; całości onych przestrzegać, porządek, i ochędostwo w Gabinecie utrzymywać, i nic z Gabinetu bez pozwolenia Prsora nie wydawać — 7mo Zatrudni się Pomocnik sprowadzaniem ciał zmarłych do okazywania Operacyi, i grzebaniem onych — Zarządzi bielizną, i potrzebnemi wydatkami pieniężnemi, od Prsora sobie powierzonemi: sprawę zaś z tego wszystkiego zdawać obowiązanym będzie Professorowi Chirurgii — Pensya Roczna dla Pomocnika pełniącego ściśle dotąd opisane powinności słusznie wynosić powinna 4ta część przynaymniey Pensyi Prosektora Anatomii, to iest Złł 300.

Konkluzya. Po przeczytaniu Rapportów złożyli Delegowani Inwentarze Instrumentów i Sprzętów od Proffessorow respective Katedr podpisane, które Szkoła Gł: w
4. Archivum Swoim złożyć kazała, a co się tycze podanych od Proffessorów żądań te Szkoła Gł: do P. Kommissyi Imieniem Swoim przesłać postanowiła — Do Rewizyi Gabinetu Farmacyi JJ: PP. Wincentego Shastera i Sheidta wyznaczyła.

5. Co do piątego. Pozwoliła Szkoła Gł: JP. Biliotekarzowi aby ten zniosłszy się z Exekutorami s.p. JX. Kanonika Idatte licytował pozostałe po Nim Memoires de l'Academie des Inscriptions et Belles Lettres w 43. Woluminach in quarto; a po odebraniu od JO. Xcia Imci Prymasa odpowiedzi.

1792.
Grudzień

powiedzi na list przez X. Kanonika Minochiego w tym interesie pisany sposob zapłacenia Dzieła tego obmyślony te dzie

X. Jozef Szabel. S. T. D.
Szkoły Gtt. Kor: Rektor
mpp

1793.
Styczeń

Posiedzenie Ordynaryyne Pełne.

Złożone Dnia 13. Stycznia.

Do zaradzenia i stanowienia w następuiącym punkcie.

Nayprzod Do doniesienia Szkole Powney iż X. Kapituła Krakowska chce wystawić pompę swym kosztem na cmentarzu S. Maryi Magdaleny i żąda pozwolenia mieysca.

Działo się w przytomności Oso Rade Szkoły Powney składaiących WW. X. Rektora JJ XX. JJ LL. Garychiego, Sniadeckiego, Minochiego, Kalendowicza, Smaczninskiego, Czerwinkowskiego, Bogucickiego Kopczynskiego Radwanskiego, Trzcinskiego, Wincentego Schaffera, Bogdanowicza, Schneidta, Przybylskiego, Krusinskiego Fiałkowskiego, Czechowicza, Kostechiego i Januszewicza Sekretarza.

Tak Zgromadzona S. S. po przeczytaniu i podpisaniu konkluzyy ostatniego Posiedzenia uchwaliła co następuie

1. Co do pierwszego Doniosł WW. Rektor iż X. Kapituła Krakowska chce wystawić swym kosztem na cmentarzu S. Maryi Magdaleny Pompę i tym końcem żąda pozwolenia mieysca; Szkoła Pow. zleciła JX. Radwanskiemu aby ten rozpatrzył się w planie czyli w exekucyi onego nie będzie servitus loci.

X. Jozef Szabel. S. T. D.
S. S. K. Rektor
mpp.

Luty

Posiedzenie Ordynaryyne Pełne.

Złożone Dnia 3. Lutego.

Do zaradzenia i stanowienia w następuiących punktach.

Nayprzod. Do naradzenia się względem kustodii S. Jerzego.

Powtore. Do czytania Listu JW. Dembowskiego kommissarza Dywizyi Woysk.

Potrzecie. Do czytania Noty JX. Sokołowskiego prosząccgo o konferowanie sobie kanonii S. Anny.

Poczwarte. Do czytania Projektu złożonego od Delegowanych względem

względem Gazet innych pism peryodycznych dla użytku Osob Szkoły Głowney służyć maiących.

Popiąte Do czytania listu odpowiedniego od JO Xcia Jmci Biskupa Krak:

Poszoste Do odebrania sprawy od JP. Radwańskiego w interessie Pompy.

Działo się w przytomności Osob Radę Szkoły Głowney składaiących WJX. Rektora JJ XX JJ PP. Garyckiego, Sniadeckiego Kolendowicza, Smacznińskiego, Czerwiekowskiego Popławskiego Radwańskiego, Trzcińskiego, Bogdanowicza Wincentego Schastera Scheidta Przybylskiego, Krusińskiego, Fiałkowskiego, Czochrona, Kosteckiego, i Januszewicza Sekretarza.

Tak Zgromadzona Szkoła Gł: po przeczytaniu i podpisaniu konkluzyy ostatniego Posiedzenia uchwaliła co następuie.

1. Co do pierwszego. Interes względem Kustodyi Sgo Jerzego do następuiącey Szkoła Gł: odłożyła Sessyi.

Co do drugiego. Czytany był List JP. Dembowskiego Kasztelanica Czechowskiego do Szkoły Gł: pisany w ktorym
2. oświadcza żal swoy z okazyi smierci JX. Jdatte K.K.K. list ten wraz z odpisem Szkoły Gł: znayduie się w Protokule Korrespondencyi na karcie

3. Co do trzeciego. Żądanie JX. Sokołowskiego do następuiącey Sessyi odłożone.

Co do czwartego. Czytany był Projekt względem sprowadzania i cyrkulowania Gazet i innych Pism Peryodycznych od Delegacyi do tego wyznaczoney ułożony, ktoren Szkoła Gł: przyiąwszy w Protokuł wciągnąć zaleciła iak następuie.

Projekt wyboru Gazet i innych Pism Peryodycznych tudzież sposobu ich krążenia między Osobami Radę Szko-
4. ły Gł: składaiącemi.

Niżey podpisani będąc Delegowanymi do ułożenia: iakie bydz maią Gazety i Pisma Peryodyczne stosownie do Funduszu na ten koniec przeznaczonego i iakim sposobem maią bydz ku wygodzie Osobie każdey Szkoły Głowney podaię następuiący Projekt.

1o Gazety bydz maią: Korrespondenta Warszawskiego Exemplarzy 2.
Gazety Hamburskiey . . . . . 2.
Leydeyskiey . . . . . 2.
Gazety de du bas Rhin . . . . . 1.

1793.

Luty. Te będą maią abonowane na Poczcie Krakowskiey i kosztować będą ℔ 40 Gazeta Angielska będzie iedna pod Tytułem: The monthly review ktora JP. May kupiec Krakowski sprowadzi kosztować ma ℔ 7.

2do Pisma Peryodyczne będą: Moniteur Francois Exemplarzow № 2.
Allgemeine litteratur zeitung in Jena 1
Journal Encyclopedique . . . . 1.
Esprit des journaux . . . . . 1.

Te z Wiednia przez Pocztę Pogorską zapisze wyżey wzmiankowany JP. May za cenę ℔ 30. ktore rownie iak Gazety przez Bidellów odbierane będą
Journal de Physique par l'Abbé Rozier Journal Medyczny Baldingera tudzież Annales de Chimie ou Recueil de memoires concernant la Chymie et les Arts qui en dependent pomieniony kupiec przez okazyą sprowadzać będzie a to za umiarkowaną cenę ktorey lubo natychmiast determinować nie można wszelako nie przeniesie ℔ 18. Stąd tym cały koszt na Gazety i Pisma Peryodyczne większy być nie może nad ℔ 104.

3o Co się tyczy sposobu iakim się kommunikować maią Gazety i Journale Osobom Szkoły JP. Nayprzod Będzie spisana lista Osob wszystkich Radę Universitatis składaiących zacząwszy od Mco Rectore a idąc porządkiem dawności pracowania. Takież każdego Kollegium osob listy spisane będą zaczynaiąc od Prezesa a od IIgo Rektora w Kollegium z ktorego iest obranym, ile obydwom Bidellom raz na zawsze oddane będą. Odebrawszy Bidellus Gazetę imp. Polską z ktorey każde Kollegium mieć będzie Exemplarz ieden, zanieśie ią do Rektora lub Prezesa, a każda Osoba do następuiącey po sobie swoim służącym odesłać będzie obowiązana. Odebrawszy zaś Gazetę Hamburską ktorey także będzie Exemplarzy dwa, zanieśie ią Profesorowi nayporzniey pracuiącemu w każdym Kollegium a ten do idącego przed sobą i tak następnie odeśle aż by doyść mogła do Rektora lub Prezesa Collegii Gazeta Lipcyska tak będzie krążyć iak Warszawska a Moniteur Paryzki tym samym sposobem iak Hamburska. Do Pism ktorych będzie po iednym Exemplarzu: Gazeta du bas Rhinska. oddawana nayprzod będzie Mco Rectori a od niego idąc doydzie porządkiem aż do Osoby nayporzniey pracuiącey w Szkole JP. Journal Encyclopedique odwrotnie oddany będzie naymłodszemu Profesorowi a po stopniach

doydzie

doydzie nakoniec Rąk Mci Rectoris. Allgemeine litteratur zeitung tak iak Gazeta du bas Rhinska. Esprit des journaux tak iak journal Encyclopedique rozchodzić się maią. Gazeta Angielska noszona będzie do Professorów ktorzy będą sobie iey życzyli, od naystarszego w uczeniu lub od tego, ktoremu z natury Urzędu pierwszeństwo należy zaczynaiąc.

Journal de Physique par l'Abbé Rozier nayprzod oddawany bydz ma Professorowi Fizyki, od niego innym Professorom tyże szkoły, potem Professorom Szkoły Matematyczney, Medyczney a nakoniec poydzie do Kollegium Moralnego i tam kommunikowany ktoby sobie życzył. Journal Baldingera nayprzod ma poyść po Professorach Szkoły Medyczney, potem po innych z Kollegium Fizycznego, ktorzyby sobie życzyli, nakoniec do Kollegium Moralnego dostanie się. Anales de Chymie nayprzod doyść powinny Professora Chimii, potem Professorów Szkoły Medyczney, Fizyczney a nakoniec innych Professorów Szkoły Gł. ktorzyby to pismo czytać chcieli. Bidellus wszystkie wyliczone Pisma od Osob odbierać powinien i one składać do Biblioteki Szkoły Głowney na ręce Adjunkta, ktorego obowiązkiem będzie dopilnować aby w całości przez miesiące oddawane były, skąd znowu na Powrot Professorom za ich rewersami wydawane bydz mogą. 3. Lutego 1793. Roku. M. J. T. Szabel S. T. D. Scholæ Principis Regni Rector. Win. Schaster iako Delegowany. Franciszek Scheidt iako Delegowany. Marcin Fiałkowski Delegowany. Jan Krusiński Delegowany zdaiący sprawę.

Konkluzya. Po przeczytaniu i przyięciu Projektu od Delegowanych ułożonego oświadczył W. JX. Rektor iż resztuiący od P. Kommissyi na Gazety Journale i Posiedzenia wieczorne przeznaczony fundusz na inny użytek dla Dobra Akademii obroci.

5. Co do piątego. Czytany był list odpowiedni od JO. Xcia Jmci Biskupa Krakowskiego znayduiący się w Protokole Korrespondencyi na Karcie.

Co do szóstego. Interes ten do okazania Planu odłożony.

X. Jozef Szabel. S. T. D.
S. G. K. Rektor.

488.
1793.
Marzec

Posiedzenie Ordynaryjne Pełne.

Złożone Dnia 3go Marca.

Do zaradzenia i stanowienia w następuiących punktach.

Naypierwoe. Do naradzenia się względem Kustodii S. Jerzego.

Powtore. Do czytania Noty JX. Sokołowskiego.

Potrzecie. Do odebrania sprawy od Delegowanych do Szpitala S. Łazarza i do dalszego w Interessach tego Szpitala zarządzenia.

Czterwarte. Do wysłuchania żądania X. Kapituły Krakowskiey względem pompy.

Działo się w przytomności Oso Rade Szkoły Powszechney składaiących. W JX Rektora JJ. XX. PP. Jarzyńskiego, Śniadeckiego, Kolendowicza, Smaczniińskiego, Czerwieńskiego, Popławskiego, Radwańskiego Wincentego Sebastena, Scheidta Przybyłkiego, Krusińskiego, Czechowa, Kostechiego i Januszewicza Sekretarza.

Tak Zgromadzona S. J. po przeczytaniu i podpisaniu Konkluzyy Ostatniego Posiedzenia uchwaliła co następuie

1. Do pierwszego. Kustodyią w Kollegiacie S. Jerzego wakuiącą konferowała Szkoła JW. Jednomyślnie JX. Jędrzeiowi Cianciwiczowi i Prezentę na tęż Prebendę z Kancellaryi swey wydać zaleciła. a JX. Prokurator corocznie po Złr. 200. z Kassy Szkoły JW. temuż JX. Cianciwiczowi wypłacać będzie.

2. Do drugiego. Kanonią Fundi Petriciani w Kollegiacie S. Anny po JX. Znaczewskim wakuiącą JX. Sokołowskiemu pluralitate votorum Szkoła JW. konferowała. i Prezentę na tęż Kanonią z Kancellaryi Swey wydać zaleciła.

Do trzeciego. O powróceniu Szkole Głowney Rządu w Szpitalu S. Łazarza Delegowani czytali następuiący Rapport.

O Robotach Delegowanych w interessie Szpitala Sgo Łazarza do Szkoły Głowney.

Rapport.

3. Podobało się Szkole JW. Delegowanym od siebie poruczyć całą sprawę Szpitala Sto Łazarza przed Delegacyą od Obydwoch Kommissyi Edukacyiney i Policyi do Krakowa zesłaną: po zdanym rapporcie gdy Szkoła JW. oświadczyła tymże Magistraturom iż nie może przestać ani nawet przyiąć tymczasowego tey Delegacyi zostawionego rozrządzenia, należało do Delegowanych

gowanych pilnować dalszego ciągu rok przeszło trwaiących sporów, a do Prezesa Collegii Physici z Urzędu załatwiać i zapobiegać trudnościom, ktoreby tę sprawę coraz bardziey zawikleyszą czyniły. P. Konfederacya Wdztwa Krakowskiego na końcu miesiąca Octobra roku zeszłego wydała Rekwizycyą do Szkoły Gł. aby iey informacya o sprawie tego Szpitala była złożona wraz z rachunkami, iako zastępuiącey Kommissyą Cywilno Woyskową we wszystkich obowiązkach. Takową rekwizycyą odesławszy WJX. Rektor Prezesowi Collegii Physici, ten napisał krotki wywod tey sprawy między Kommissyą Edukacyiną i Kommissyą Policyi nie wdaiąc się w tłomaczenie szczegolności, ktore były winą subordynowanych od Kommissyi Policyi Osob: w tym ieszcze pismie wystawił początek, cel i gradacyą tego Szpitala przyłączywszy w kopii rozrządzenie Delegowanych od obydwoch Kommissyi z oswiadczeniem przyczyn dla czego takowego rozrządzenia Szkoła Gł. przyiąć nie mogła. Całe to Pismo Prezesa znayduie się oddane do Archivum Collegii Physici. Był potym po dwa razy u JW Marszałka Konfederacyi ktory Mu oswiadczył, iż myslą iest Konfederacyi wrocić rzeczy do tego stanu z ktorego ie Kommissya Policyi wyciągneła, to iest Szpital co do Kassy i rządu do Szkoły Gł. a zupełne rozporządzenie funduszu ostatniego do JW Xcia Imci Prymasa. Doniosł o tym zaraz Listownie Prezes JO. Xciu Imci Prymasowi. W srzodku Miesiąca Stycznia nie widząc żadney Rezolucyi P. Konfederacyi tak na złożone rachunki Szpitala iak na podaną informacyą udał się Prezes Collegii Phyci na Sessyą P. Konfederacyi prosząc aby Szkoła Gł. lub odesłana była w tey sprawie tam gdzieby iey popierać przypadło lub z zawieszenia swego była rezolucyą P. Konfederacyi wydobyta, że zaś żądała Konfederacya aby to było iey oswiadczone na pismie, ułożył w tym samym celu Notę do Konfederacyi od siebie ktora się także w kopii w Archivum Collegii znayduie. Po kilkoniedzielnym oczekiwaniu wypadła w Miesiącu Lutym rezolucya Konfederacyi aby cały rząd Szpitala Sgo Łazarza do Domu i dochodow był oddany Szkole Gł. i do exekucyi takowey rezolucyi wyznaczyła z pomiędzy siebie Konsyliarza JW. Bukowskiego. Ten wyznaczył do tego dzień 24. Lutego i tak Szkołę Gł. iako wszystkie Osoby do tego Szpitala należące i wmieszane o tym obwiescił. Że zaś administrator od Kommissyi Policyi przełożył słabość swego zdrowia, i czas Rekollekcyi Panien Miłosierdzia prosząc aby zwołanie Osob Szpitalnych i exekucya rezolucyi odłożoną była, przystano na takowe

odłożenie

1793.

Marzec. odroczenie lecz tylko na kilka dni. W tym przeciągu wypadły no-
we i można mówić niespodziane zdarzenia. Podana była Nota
imieniem Jurysdykcyi Biskupiey od JX Sapińskiego podpi-
sana w ktorey podpisany twierdził, że Szpital Ś.ty Łazarza
cały co do rządu i Dochodów należy do Władzy Biskupiey, że
władza Biskupia nim zawsze rządziła, że JX Ruchi był
tam od Władzy Biskupiey postanowiony i że Jey ie zawsze
z swego Urzędu sprawiał. Nota ta tak mało sprawiła wraże-
nia iż K. Konfederacya nie sądziła aby te nowo wrodzone
pretensye mogły w czym kolwiek tamować exekucyą pierwszey
Rezolucyi, i żeby Szkodę JM. zatrudniać kommunikacyą Urzędo-
wną rzeczonego Pisma. Ale że na końcu tey Noty była przy-
łączona prośba, aby ie Konfederacya pozwoliła tłomaczyć
Plenipotentowi od Jurysdykcyi Biskupiey, to żądanie było przy-
ięte. Stanął w konfederacyi JX. Mirosławski iako Plenipo-
tent Władzy Biskupiey wywodząc Jey prawa do tego Szpita-
la i probuiąc że wrocić Szpital do pierwszego stanu iest to o-
dadz go całkiem Biskupowi a odsunąć Szkodę JM. Zlecił
Konfederacya aby cała ta Dyssertacya była iey podana iak
nayprędzey na piśmie, które Szkole JM. zaraz kommunikowa-
ła żądaiąc odpowiedzi na dzień następuiący. Odczył zaraz Pre-
zes Collegii odpowiedz na to Pismo i kommunikował ią współ-
delegowanym którzy ią wszyscy od siebie podpisaną z strony
Szkoły JM. K. Konfederacyi odesłali /: Tu czytana była wzmian-
kowana odpowiedz :/
K. Konfederacya po przeczytaney takowey z strony Szkoły JM.
odpowiedzi w znaczney liczbie Konsyliarzy zebrana iednomyślnie
uchwaliła trzymać ie pierwszey rezolucyi swoiey, i Szpital w
całey rozległości rządu Szkole JM. oddać wyznaczaiąc na to
godz. 10. z rana na dzień 22 Marca i wszystkie Osoby do
stawienia się na ten czas obwieszcza: przydaiąc Delegowanemu
od siebie Konsyliarzowi aby nie zważaiąc na niestawienie się kto-
rey kolwiek Strony lub na iakie wypadz mogące opponere re-
zolucya Jey całkiem na rzecz Szkoły JM. exekwowana była.
Ta exekucya Rezolucyi K. Konfederacyi, nastąpiła Dnia 22go
Marca o godz 10 z rana w Domu Szpitalnym: gdzie stawiwszy
się Delegowani od Szkoły JM. JM. Konsyliarz Rukowski z Re-
gentem Konfederacyi przybyli i WW. Siostry Miłosierdzia tu-
dzież wszystkie Osoby posługuiące w Szpitalu do Sali zwołane.
Oddane im były trzy Pisma iedno od Władzy Biskupiey drugie od

JX.

JX. Miłosierdziego, trzecie do SS. Miłosierdzia, lecz tych nie chciał otwo- Marzec.
rzyć aż po skończonym obowiązku sobie od od konfederacyi powie-
rzonym. Przeczytany był Instrument Delegacyi dany JW. Dą-
browskiemu od konfederacyi powstałe dwie Kreolusze tyże kon-
federacyi: po czym tenże Delegowany Konsyliarz oddał rząd
Szpitala Delegowanym Osobom do Szkoły JW. na rzecz Szko-
ły JW. i zalecił. 1mo donieść i ogłosić wszystkim zgromadzo-
nym poczas konfederacyi iż wszelka władza JX Miłosierdzia
go iakakolwiek dotąd była i skądkolwiek wypłynęła do Szpi-
tala, odtąd zupełnie ustaie i że rząd tegoż Szpitala należy
odtąd do Szkoły JW. pod opieką i dozorem Kommissyi Edu-
kacyiney Powstałe. Zalecił JX Miłosierdziu iako maią
amu tam swego Plenipotenta aby kasę Szpitalną oddał
Prokuratorowi Szpitalnemu którego ta będzie podobało Szko-
le JW. do Szpitala wybrać i ustanowić. 2gie trzecie Aby ra-
chunki tak z zabranych JX. Czuchiemu remanentowych pie-
nędzy iako z dochodów rocznych Szpitala wraz z kwitami
Szkole JW. oddał. 3cie czwarte. Aby wszystkie dochody Szpi-
tala wnoszone były do kasy Prokuratoryi Szpitalney od
Szkoły JW. ustanowioney za kwitami tegoż Prokuratora i to
obwieszczenie i zalecenie obiecał osobne przesłać do Osób ad-
ministruiących wioski szpitalne. 4pte. Aby Szkoła JW.
corocznie rachunki z przychodów i wydatków Szpitalnych
odbierała od Prokuratora przez siebie ustanowionego, iego
kwitowała i rapport coroczny o Stanie Szpitala i iego fun-
duszu i rachunkach Kommissyi Edukacyiney przesyłała.
5te. Aby wszystkie papiery do funduszów i interessów Szpi-
tala JX Czuchiemu zabrane JX Miłosierdzia Szkole JW. natych-
miast powrócił. 6te. Aby Szkoła JW. wypłacać kazała
regularnie należytość JJ. MM. z kasy podług umowy któ-
ra zapadła między Władzą Biskupią i Szkołą JW. przy prze-
noszeniu tychże Panien z Ulicy S. Jana do Kollegium S. Bar-
bary. 7me. Aby żadne reparacye ani żadne wydatki
extraordynaryine czynione i przedsiębrane w Szpitalu nie by-
ły, bez wyraźney woli Szkoły JW. i bez poprzedzaiącego tey
zniesienia się z Kommissyą Edukacyiną. 8me. Że
WW. JX. Miłosierdzia co do obowiązków Zakonnych i po-
winności Duchownych zupełnie do Jurysdykcyi Biskupiey
należą w co się Szkoła JW. wtrącać nie ma, które to wszystkie
punkta w Akcie swey Delegacyi na mieyscu zapisanym były

wciągnione,

weiągnione, po ktorego Extrakt z Akt konfederacyi strony do-
Nat. Czytane potym były pisma wyżey wzmiankowane i to-
muż JW konsyliarzowi podane Pierwsze od Jurysdykcyi Bi-
skupiey ktora oświadcza iż ma ieszcze nowe Uwagi do prze-
łożenia ktore zastanowić powinny konfederacyą. Na to Ple-
nipotentowi odpowiedział iż Jurysdykcya Duchowna co do rze-
czy Duchownych zostaie się przy swoim prawie, a ieżeli co
ma więcey do żądania odsyła ią do traktowania z Kommi-
syą Edukacyiną. Drugie Pismo IX Miłosierney ktore
oświadcza iż będąc Urzędnikiem Władzy Biskupiey nie
mogł się stawić w Szpitalu nie maiąc na to pozwolenia
od swoiey Zwierzchności Trzecie Pismo Panien Miło-
sierdzia ktore oświadczaią iż by im było nayprzykrzeyszą
rzeczą iako Osobom Duchownym idź pod rząd Collegium
Fizycznego: oświadczył na to JW. konsyliarz iż w swiecich
musi należeć do władzy swieckiey, a wrzeczy Duchowne
Szkoła JM: wdawać się nie będzie i nie może. Wreszcie przyrzekł
że w Jego Aktach będzie wzmianka o tych pismach wszystkich
ktore iednak w niczym tamować nie mogą woli konfederacyi
i iey dopełnienia. Wreszcie oświadczyła Panna starsza że
Zgromadzenie ich będzie Appellować do Jeneralności, na to
była odpowiedź iż Appellacya tu nie idzie bo to nie iest po-
stępek sądowy, ale można potym do konfederacyi Jeneralney
podać. Na tym zakończyła się cała sprawa i exhibicya
Rezolucyi K. konfederacyi.

Z rzeczy Collegii Fizycznej winien ieszcze Szkole JM: donieść
iż była Delegacya od K. J. do examinu kommissyi Policyi
na ktorey rzecz zasiadał JX Skarszewski Biskup Chełmski
i Lubelski: ta wydrukowała swoy rapport ktorego starałem
się dostać, żeby widzieć iak był prezentowany interess Szpita-
la S. Łazarza: znalazłem winim na kart. 46. i 31. wzmiankę
bardzo krotką, gdzie w ostatnim mieyscu powiada Delegacya
o podaney sobie prozbie od K. Duch: aby Szpital. Sgo Łaza-
rza co do rządu i Administracyi Kassy wrocił się całkiem
Szkole JM: Krakowskiey, mowiąc daley Delegacya iż nie mia-
ła mocy rozwiązania takowego żądania, przydaie swoię o-
pinią ile ktoby ten spor dogodnie obydwom stronom to iest
władzy Biskupiey i Szkole JM: był załatwiony przez osta-
tnią Delegacyą z obydwoch kommissyi do Krakowa zesła-
ną. Widzę z całego pisma, iż informacya o tym Szpitalu i

iego sprawie nie była albo wiernie albo dokładnie Delegacyi uczy=
niona i że takowa opinia możeby pociągła nową za sobą z nie=
pilności trudność napisałem zaraz list do Grodna do JW. Wa=
lewskiego Marszałka K. Krak: opisuiąc mu tę opinią i iey de=
cidogodność dla Edukacyi i Szkoły Gł: prosząc, aby ieżeliby kie=
dy ta materya była w Jeneralności traktowana, zalecona była
wprzód kommunikacya wszystkich not, Listow i informacyi o
tym Szpitalu do Kommissyi Policyi od Szkoły Gł: podanych
i w Archivum teyże Kommissyi znayduiących się, ktore gdy=
by były podane Delegacyi od Jeneralności wcaleby była in=
ną o tym Szpitalu i iego sprawie dała opinią. List ten od=
dał Prezes w kopii do Archivum Collegii Physici.
Zostaie Szkole Gł: wszystkie kroki Delegowanych swoich po=
twierdzić, i przedsiewziąć dobre srzodki ku utrzymywaniu ob=
jętego w Szpitalu rządu. W Krakowie na Sessyi Szkoły Gł:
3go Marca 1793 — Jan Sniadecki Prezes Coll: Physi=
ci Delegowany od S. Gł: — Felix Radwański Delegowany
— Franciszek Kostecki Delegowany.
Konkluzya. Po przeczytaniu takowego Rapportu, Szkoła Gł:
wszelkie kroki do powrocenia dawnego Rządu w Szpitalu Sgo
Łazarza przez Delegowanych przedsiewzięte i dokonane nie=
nieyszą Konkluzyą potwierdza, i w inną z swey strony za pod=
ięte około tego interessu starania dla Delegowanych zapisu=
ie satisfakcyą, zleciła oraz donieść o tem tak J.O. Xciu
Mci Prymassowi iako i Przeswiętney Kommissyi Edu=
kacyiney, postanowiła oraz pisać do JW. Walewskiego
Marszałka Konfederacyi Woiedztwa Krak: z podzięko=
waniem za skuteczną pomoc i z prozbą o dalszą w tym
Interessie protekcyą. A że niektore z Osob uzurpuią=
cych sobie rząd w tymże Szpitalu oswiadczyły się udać
do Jeneralności przeto Szkoła Gł: Delegowanych od
siebie aż do zupełnego w tymże Szpitalu ukończenia
interessow potwierdziła. Listy te znayduią się w Prot Kor: na Kar. 218 i 219
Co do czwartego. Po uczynionym sobie przez JP.
14. Radwańskiego doniesieniu iż z wystawienia Pompy na placu
do Szkoły Gł: należącym nie będzie żadna servitus lo=
ci, Szkoła Gł: na wystawienie oneyże pozwoliła.

X. Jozef Szabel. S. T. D
S. G. K. R. mpp.

1793.

Kwiecien Posiedzenie Ordynaryjne Letne.

Złożone Dnia 14. Kwietnia.

Do zaradzenia i stanowienia w następuiących punktach.

Nayprzod Do odebrania od Delegowanych sprawy o kassie Szpitala S. Łazarza.

Powtore. Do wysłuchania żądania JX. Mszczonowskiego Profesora Dogmatyki żądaiącego pozwolenia, aby dla słabości swoiey mogł dawać Lekcya przez Substytuta.

Potrzecie. Do odebrania Rapportu o rewizyi Gabinetu Fizycznego

Poczwarte. Do doniesienia S. G. o zakupionym i ofiarowanym przez WJX. Rektora do Bi Biblioteki dziele Memoires de l'Academie des Inscriptions et belles Letres.

Popiąte. Bibliotekarz znacznie osłabiony na zdrowiu przez defekt od trzech kwartałow postrzeżony a codziennie wzmagaiący się lubo zamierzał sobie do Lwowa za granicę wyjachać dopiero około S. Jana, gdy Jego Lekcye Publiczne skończą, zakrywaiąc cierpienia swoie honorowi Korpusu i własnemu, gdy czuie chorobę w sobie coraz większym życia niebezpieczeństwem grożącą uprasza Szkoły Głowney aby raczyła zezwolić na iego wyiazd wcześniey a nawet w Maiu gdyby tego nieuchronna wyciągała potrzeba i gdyby zwłaszcza kuracyi miała czynić prace iego na miejscu przez bardzo krotki czas nieużyteczną, a daley i niepodobną.

Działo się w przytomności Oyca Bade S. G. składaiących WJX. Rektora JJ. XX JJ. LL. Garyckiego, Sniadeckiego Mianockiego, Kolendowicza, Smacznińskiego, Czerwiakowskiego, Loptauskiego, Badwańskiego, Wincentego Schaffera, Arcińskiego, Bogdanowicza, Scheydta, Przybylskiego, Krupińskiego, Czechowicza, Kosteckiego, i Januszewicza Sekretarza.

Tak zgromadzona S. G. po przeczytaniu i podpisaniu konkluzyi Ostatniego Posiedzenia uchwaliła co następuie.

1. Co do pierwszego. Doniosł JE. Prezes Sniadecki iż L. Konfederacya Województwa Krak: odebrawszy od JX. Mitoszewskiego kassę Szpitala S^go Łazarza oddała ią Delegowanym od Szkoły Głowney, ktora to kassę Delegowani w ręce JX. Cuckiego dawniey od Szkoły JM: na Prokuratora w Szpitalu S. Łazarza wybranego złożyli i następuiącey Rewers od niego odebrali= Niżey podpisany zeznaie iako odebrałem od Delegowanych Szkoły JM. 1° Papiery do Interessow Szpitala podług Summaryuszu

Summaryuszu ręką moją spisanego. Kowtore kassę Szpitalną w następuiących gatunkach pieniędzy:

1mo	W worku pod naznaczonym literą A. Złotowkami	1986 gr.
2do	W worku pod litera B. dwuzłotowkami	2291. 5.
3tio	W worku pod litera C. Talarkami Ruskiemi	2371
4to	W worku pod litera D. rożną Krajową (Monetą)	403..20
5to	W worku pod litera E. Talarkami i monetą różnych Krajow dawną i złotem	785..18
6to	W worku pod litera F. groszami	32..14
7mo	Dwoch złotowkami Ruskiemi	33
	in Summa	7922. gr 27.

Dico Summę Siedmtysięcy dziewięćset dwadzieścia i dwa grosze dwadzieścia siedm na co odpisano za odebraniem Delegowanym od Szkoły Głowney daię Rewers ireką moją podpisuię się Dnia 22. Marca Roku 1793. — X Czacki Pr. Szp. — Czytany był potym list JX. Kassyera Kelewela do JX. Prokuratora Szkoły Gł. pisany do którym radzi podać notę do L. Konfederacyi Woiewodztwa Krakowskiego aby ta urządzenie Szpitala S. Łazarza całkiem na JO. Xcia Mci Prymasa zdała, Szkoła Głowna Delegowanym do tegoż Szpitala dała moc podania Imieniem swym noty do L. Konfederacyi gdyby tego wypadła potrzeba

Co do drugiego. Zlecita Szkoła Gł: oświadczyć JX. Mostyńskiemu Profesorowi Dogmatów Wiary iż nie iest w Jey mocy pozwolić mu na odbywanie Lekcyi przez Substytuta.

Co do trzeciego. Delegowani do Rewizyi Gabinetu Fizyki zdaią następuiący Rapport. = Delegowani do Wizytowania Gabinetu Fizyki maią honor Szkole Głowney donieść iż zgłaszaiąc się do JX. Profesora tey Nauki nie mogli zyskać od niego dopełnienia Jey woli zaz bowiem że iszcze niektorych Instrumentow w sporządzeniu będących nie miał od Rzemieślnikow oddanych, wymawiał się drugi raz przypisuiąc się w punktach na Teksye wyehodzących wstręt zaiść i niechęć mu Delegowanym okazuiąc zgoła odmiany Delegacyi. Delegowani nie chcąc żeby Dnia przyszłey ta wizyta przedłużana była uprzedzaią Szkołę Głowną aby raczyła wyznaczyć Osoby ktoreby dopełniaiąc Jey woli dogodziły życzeniom JX. Profesora Fizyki. Dnia 14 Kwietnia Roku 1793 — X. Janycki Delegowany — Felix Radwański Delegowany

1793.

legowany — Co przeczytaniu Rapportu tego do dawniejszey Deputacyi do rewizyi Gabinetu Fizyki wyznaczonej przydała Szkoła JW. JX Bogucickiego i X. Krusińskiego.

Kwiecień

Co do czwartego. Doktor JX. Bibliotekarz Szkole JW. o uczynionej ofierze przez WJX. Rektora w zakupionym do Jey Biblioteki Dziele pod tytułem Memoires de l'academie des Inscriptions & Belles Lettres w 43 Woluminach którą to ofiarę Szkoła JW. mile przyymuiąc wdzięczność WJX. Rektorowi niniejszą Konkluzyą zapisuie.

4.

Co do piątego. Uznała Szkoła JW. za zdaniem Doktorów nieuchronną potrzebę aby JX. Przybylski dla poratowania zdrowia do Wód wyiechał.

5.

X. Jozef Szabel. S. T. D
S. P. K. Rektor.
mpp.

Posiedzenie Ordynaryyne Dzienne.

Maj. Złożone Dnia 5. Maja.

Do zaradzenia i stanowienia w następuiących punktach.

Naypierwo. Do czytania Noty Pisma Fizyki i do wciągnienia Jey do Protokołu Korrespondencyynej

Powtore Do zaradzenia o Nabożeństwie na S. Stanisław.

Działo się w przytomności Osob Rady Szkoły JW. składaiących WJX. Rektora. JJ. XX. JJ. PP. Jarzyckiego, Gniadeckiego Smaczyńskiego, Czerwiakowskiego, Bogucickiego, Popławskiego, Radwańskiego, Bogdanowicza, Scheidta, Krusińskiego Zochrona Kosteckiego i Samuszewicza Sekretarza.

Tak Zgromadzona Szkoła JW. po przeczytaniu i podpisaniu Konkluzyy ostatniego Posiedzenia debatowała co następuie.

Co do pierwszego. Czytana była Nota JX. Przeździeckiego Pisma Fizyki następuiąca — Przedstawia Szkole Głowna Koronna — Mam honor uwiadomić Szkołę Głowną, iako wezwany od P. Kapituły Krak: wraz z JW. JX. X. Kustoszem Sierakowskim do złożenia imieniem tey że Kapituły Homagium N. Krolowi Jmci Pruskiemu z Dóbr w dzierzszy Jego Kordon wcielonych, rownie z powodu tak ważnego, tak dla osłabienia przez Sedentarya i przez lekarstwo zdrowia, wyiezdzaiąc do Poznania na wykonanie tego obowiązku przyrzekam lekcye maiące być przez ten czas opuszczone wynadgrodzić za pewnym powrotem. Nie będę mogł wprawdzie nadgrodzić dwoch lub trzech Aktow, na których się Kandydaci pisywać.

1.

pisywać będą, ale że mowię propozycye całą zawierają naukę
która im iest znana. już z Lekcyy iuż z kommunikowanych
sobie sexternów, przeto łatwo im się będzie z nich wywieść w
moiey nawet nieprzytomności, ile że popis tym lepszy iest im
mniey potrzebuie obcey pomocy — Jako maiący szczęście mie-
ścić się w Gronie P. Akademii Krakowskiey nie zbraniał
bym się wziąść na siebie obowiązek względem własności w
tymże Kordonie nowym zamkniętych, które prawem dzie-
dzicznym do Akademii należą, końcem utrzymania się
przy swym prawie na ciągnienie reszty dochodu od podatków
mieyscowych, pominąwszy ten zarzut że nie możnaby iedney
osobie dwa ciała reprezentować, iako też i ten inny: żeby nie
przystało składać chołd nowy bez poprzedniczego uwolnienia
od dawnego, bo wszelką nieprzyzwoitość silne prawo uprzą-
ta, a miawszy Plenipotencyą można iedney Osobie z trzech
nawet własności różnych złożyć homagium. Radziłbym
więc Szkole Głowney iako członek Jey i dobra Jey pragnący
aby bez boiaźni wyrzekania się ogólnego Oyczyźnie posłuszeństwa
złożyła proporcyonalne do własności swych homagium wzglę-
dney zwierzchności bądź przezemnie, bądź przez inną Osobę
prawą, które to homagium można tym czasem uważać ia-
ko pilnowanie się w interessie — Zostawiam na piśmie ro-
wnie zdanie moie iak opowiedzenie się z wyiazdem na czas
od powinności, bo przypadek extraordynaryyny nie dozwala
czekać na Posiedzenie ordynaryyne. Pochlebiam sobie po
wysokiem świetle Szkoły Głowney że krok móy nie może
ani nie powinien obrazić nikogo, ktokolwiek mature rectequé
sentit w dzisieyszych okolicznościach krytycznych — Dan w
Krakowie Dnia 28. Kwietnia Roku 1793. Xiądz
Andrzey Trzcinski Fizyki Professor w Szkole Gło-
wney Koronney Kanonik Koadjutor Katedralny Krako-
wski.

Co do drugiego. Zgodziła się Szkoła Głł: ażeby w
dzień S. Stanisława znaydowały się Osoby radę Szkoły
Głł: składaiące na Wotywie w Kollegiacie S. Anny.

X. Jozef Szabel. S. T. D.
Szkoły Głowney Koronney
Rektor. mpp.

1798
1793
Maj.

Posiedzenie Extraordynaryyne Pełne

Złożone Dnia 30. Maja

Do zaradzenia i stanowienia w następuiącym punkcie.

Do naradzenia się czyliby nie wypadło dla Dobra Akademii wysłać Delegacyą tak do Prześwietney Kommissyi Edukacyynéy iako też i na następuiący Seym dla popierania interessow Szkoły Głównéy tak co się tycze zaległych pensyy iako też i Dobr Szkoły Głównéy.

Działo się w przytomności Ich Mci P. G. Akademickich W. JM. Rektora JJ. XX. JJ. LL. Jarzyckiego, Sniadeckiego, Minockiego Kolendowicza Smacznińskiego Czerkiskowskiego Badwańskiego Wincentego Sebastera Trzcińskiego Bogdanowicza Scheyda Krusińskiego i Januszewicza Sekretarza.

1. Tak Zgromadzona Szkoła Gł: po przeczytaniu i podpisaniu Konkluzyy Ostatniego Posiedzenia uchwaliła co następuie.

Dla dania w interessach Akademii potrzebney informacyi P. Kommissyi nad Edukacyą Narodową przełożoney wezwała Szkoła Gł: JM. Jana Sniadeckiego Filozofii Doktora Matematyki Wyższey i Astronomii Profesora Kollegium Fizycznego Prezesa daiąc mu zupełną moc niniejszą konkluzyą traktowania z P. Kommissyą w interessach Dobra Akademii tyczących się wedle przepisanéy Instrukcyi

Do pilnowania i popierania w Seymie następuiących interessow do dobra Akademii sciągaiących się wyznacza Szkoła Gł: Kor: JM. Jana Sniadeckiego Filozofii Doktora Matematyki Wyższey i Astronomii Profesora Kollegium Fizycznego Prezesa daiąc mu zupełną moc niniejszą konkluzyą popierania Interessow w Instrukcyi wyrażonych — Do ułożenia Instrukcyi wyznaczyła Szkoła Gł: WJX. Rektora JJ. XX. JJ. LL. Jarzyckiego, Sniadeckiego Smacznińskiego, Badwańskiego Krusińskiego i Sekretarza — Obmyślaiąc zaś Szkoła Gł: Kor: na drogę JP. Prezesowi Sniadeckiemu zleciła Prokuratoryi Swoiey aby onemu tymczasem # 100. wypłaciła.

Instrukcya dana JM. Janowi Sniadeckiemu Filozofii Doktorowi Matematyki Wyższey i Astronomii Profesorowi Kollegium Fizycznego Prezesowi od Szkoły Gł: Kor: do P. Kommissyi nad Edukacyą Narodową przełożoney Delegowanemu.

1º Upraszać będzie Delegowany P. Kommissyi nad Edukacyą Narodową przełożoney aby pensye za ten rok iako iuż wypracowane w całkowitości wypłacone były Osobom Szkoły Głowney koronney i kandydatom.

2do Przełoży Delegowany istotne pożytki z Administracyi Dobr Szkoły Głowney maiącey być utrzymywaney przez samę Szkołę Głowną, i o zabespieczenie takoweyże administracyi starać się będzie.

3tio Prosić będzie Delegowany P. Kommissyi aby przez Jey intercessyą zniesione były Emfiteuses na Dobrach Probostwa Miechowskiego dla pomnożenia dochodu Szkoły Głowney.

4to Starać się będzie aby dzisieysi Professorowie przez ciąg pracy ustawami przepisaney utrzymani byli przy tey pensyi iaką dotąd odbieraią, a to na fundamencie ugody między Kommissyą i Szkołą Głowną Etatem zaręczoney a po skończoney podług przepisu Ustaw pracy, aby Osoby odbierały emerytalną pensyą, tudzież aby wszelkie nakłady publiczne iak dotąd tak na potym utrzymywane były kosztem P. Kommissyi.

5to Starać się będzie Delegowany aby Dobra Summy Dziesięciny Beneficiia kościelne Jura Patronatus i wszelkie dochody w Kordon tak Rossyyskie iako i Pruskie wpadłe a Szkole Głowney należące się były Jey w całości przez traktat zabespieczone, i oraz aby wolność przeniesienia Summy zamienienia lub sprzedania Dobr i Dziesięcin była warowana.

6º Prosić będzie Delegowany P. Kommissyi aby ta nie raczyła nic stanowić nie porozumiawszy się wprzod z Szkołą Głowną tak co się tycze Nauk Osob, i dochodów Szkoły Głowney.

7º Starać będzie Delegowany o wczesne urządzenie tak względem Szkoł Akademickich iako i kandydatów, tudzież o zabespieczenie losu dziś pracuiących Osob w Szkołach Akademickich utrzymywanych kosztem funduszu Edukacyynego.

8º Jeżeliby dostrzegł Delegowany iż zdaie się Narodowi albo przenieść Akademią albo zredukować Katedry albo li też zgasić ią zupełnie starać się będzie aby Osoby ktore wypracowały czas Ustawami przepisany były wolne

od

1793.
May.

od pracy, i swoie Lensya całkowicie odbierały a które ie= szcze nie wypracowały aby w miarę swoiey pracy były Lensya opatrzone, w przypadku zaś zniesienia Akademii lub zredukowania takież aby wszyscy swoie Lensye całkowicie do życia odbierali.

Instrukcya dana J.P. Janowi Sniadeckiemu kollegium Fizycznego Prezesowi od Szkoły Gł: Koronney do Seymu Delegowanemu.

1mo Starać się będzie Delegowany o całość Praw i Przywileiów Akademii tudzież całego Stanu Nauczycielskiego.

2do Starać się będzie Delegowany o całość nadanego funduszu Szkole głowney Koronney tudzież o powiększenie onego.

3tio Starać się będzie Delegowany aby Dobra Summy Dziesięciny Beneficia horeditne Jura Patronatus i wszelkie dochody w kordon tak Litewski iako i Koronny wpadłe, a Szkole Gł: należące były Jey w całości przez Traktat zabezpieczone, i oraz aby wolno się przeniesienia Czynu zamienienia lub sprzedania Dobr i Dziesięcin była wadowana.

Bonifacy Ganycki prezydujący.

Posiedzenie Ordynaryyne Pełne

Lipiec. Złożone Dnia 9 Lipca

Do zaradzenia i stanowienia w następuiących punktach

Naprzod Do zaradzenia o Dysertacyi ma X. Michał

Zdrugie Do wyznaczenia Delegacyi do Rewizyi Gabinetu

Potrzecie Do wyznaczenia Delegacyi do załatwienia interessow w czasie Wakacyi

Poczwarte. Do oznaczenia czasu do otwarcia Sessyy

Działo się w przytomności Oo Rady S.P. Michała: iących W. XX. Rektora J. XX. J. L. K. Jarochiego Kalendorowicza, Smaczninskiego Czerwieńskiego Radwańskiego, Jrzeinskiego Sekretarza, Czechrona i Samuszewicza Pedelowicza.

Tak Złożoney Sessyi Szkoła Gł: po przeczytaniu i podpisaniu Konkluzyy Ostatniego posiedzenia uchwaliła co następuie.

1. Co do pierwszego Przyiął na siebie X. Kuzmiński obowiązek czytania Dysertacyi na S. Michał z tym iednak

warunkiem że P. Kommissya w przyszłym miesiącu Wrześniu zabespieczy los Osob Szkoły Gł. taki iaki był dotąd.

Co do drugiego. Punkt ten aż do Października odłożony.

Co do trzeciego. Do załatwiania interessów w czasie Wakacyy wypaść mogących, a zwłoki nie cierpiących, wezwane bydź powinny wszystkie Osoby które pod ów czas w Krakowie znaydować się będą z obowiązkiem zdania z tego wszystkiego sprawy po skończonych Wakacyach Szkole Gł. Koronney.

Co do czwartego. Zamykaiąc Szkoła Gł. na Dniu dzisieyszym obrady swoie czas do otwarcia onych post inchoata Studia wyznacza

X. Jozef Szabel. S. T. D.
S. G. K. Rektor.
mpp.

Posiedzenie Extra Ordynaryyne Pełne

Złożone Dnia 18. Lipca.

Do zaradzenia o wakuiącey Katedrze Farmacyi i Materyi Lekarskiey

Działo się w przytomności W. X. Rektora JJ. XX. JJ. PP. Garyckiego, Minockiego, Kolendowicza, Smacznińskiego, Czerwiekowskiego, Badwańskiego, Schastera, Trzcińskiego, Scheydla, Przybylskiego, Krusińskiego, Czochrona, Fiałkowskiego, Kostockiego i Januszewicza Sekretarza.

Tak Zgromadzona Szkoła Gł. uchwaliła co następuie.

Lubo zgromadziwszy się in pleno Szkoła Gł. Koronna

1. na zaradzenie o wakuiącey po śmierci śp. JP. Jana Schastera Katedrze Farmacyi i Materyi Lekarskiey, iednomyślnie zgodziła się na rekomendowanie P. Kommissyi Edukacyi Koronney do wydarzonego wakansu JP. Antoniego Schastera Filozofii i Medycyny Doktora, wszelako postępuiąc według przepisu Ustaw zleca Collegio Phisico aby na Sessyi dnia iutrzeyszego tym końcem złożoney Osobę do wydarzonego wakansu wybrało dla rekomendowania oneyże P. Kommissyi na Sessyą S. G. dnia 20. Lipca o godzinie 11 złożyć się maiącą przyniosło

X. Jozef Szabel. S. T. D.
S. G. K. Rektor.
mpp.

1793.

Lipiec. # Posiedzenie Extra Ordynaryjne Dnia.

Złożone Dnia 20. Lipca.

Do rekomendowania Osoby od Kollegium Fizycznego proponowaney do wydarzonego w Szkole Lekarskiey wakansu.

Działo się w przytomności W. X. Rektora J. X. J. P. Gazyckiego Księdza Kanonika Krakowskiego Emeryntskiego Czerbieskowskiego Radzwanskiego Trzeinskiego Schaster, Schreyda Strzybelskiego Kowalskiego Stachowskiego Kosteckiego i Kamieszewicza Sekretarza.

Iak zgromadzona Szkoła X. uchwaliła co następuie Czytana była konkluzya Kollegium Fizycznego następuiąca.

Działo się na Posiedzeniu Kollegium Fizycznego Szkoły Głównej Koronney dnia 19. Miesiąca Lipca Roku 1793.

Podług konkluzyi Szkoły Głównej Koronney na dniu 18. Miesiąca Lipca Roku 1793. zapadłey Kollegium

1. Fizyczne zgromadziwszy się miało sobie podług przepisu Ustaw proponowanego na ważniejsze katedre Farmacyi i Materyi Lekarskiey X. Antoniego Schastera Filozofii i Medycyny Doktora, którego uczonemu Imieniu utrzymanego i obranego Kollegium Fizyczne Szkole X. do rekomendowania Kommissyi Edukacyiney w celu otrzymania Patentu na rzeczoną katedrę poleca — Z Protokołu Kollegii Fizycznii S. G. K. wypisano i wydano — Jozef Czech P. D. Sekretarz Kollegii Fizycznej — (L. S.)

Po przeczytaniu konkluzyi Kollegii Fizycznej przez które X. Antoni Schaster Filozofii i Medycyny Doktor wybrany za kandydata do wydarzonego w Szkole Lekarskiey wakansu, Szkoła X. in pleno zgromadzona zgodziła się jednomyślnie aby czyniąc Kommissyi Edukacyiney koronney o niezwłoczne przysłanie Patentu do katedry Farmacyi i Materyi Lekarskiey dla wspomnionego X. Antoniego Schastera.

X. Jozef Szabel. S. T. D.
S. G. K. Rektor.

Rok Szkolny
Po Reformie Szkoły Głowney Trzynasty Dnia 1go Pazdziernika 1793. Roku zaczęty.

Posiedzenie Ordynaryyne Pełne
Złożone Dnia 6. Pazdziernika
Do zaradzenia i stanowienia w następuiących punktach
Nayprzod. Do czytania Rezolucyi P. Kommissyi E. przeznaczaiącey JP. Antoniego Schastera M.D. do wakuiącey Katedry Farmacyi i Materyi Lekarskiey tudziez do oddania temuż JP. Schasterowi nadesłanego od Kommissyi Patentu
Powtore. Do czytania odpowiedniego listu JO. Xcia Jmci Prymasa.
Potrzecie. Do wyznaczenia Delegacyi do odczytania Elogii dla śp JX. Idatte napisanego tudziez do wyznaczenia Dnia do tego Aktu
Poczwarte. Do zaradzenia o Rządzie Seminarii
Popiąte. Do zaradzenia o Kandydatach.
Działo się w przytomności WJX. Rektora JJ.XX.JJ.PP. Garyckiego, Minockiego, Kolendowicza, Smaczninskiego, Czerwiekowskiego, Wincentego Schastera Trzcinskiego Bogdanowicza Przybylskiego Krusinskiego Czochrona Fiałkowskiego Kosteckiego Antoniego Schastera i Januszewicza Sekretarza.
Tak Zgromadzona Szkoła Głowna po przeczytaniu i podpisaniu Konkluzyy Ostatniego Posiedzenia uchwaliła co następuie.
Co do pierwszego. Czytana była Rezolucya P. Kommissyi Edukacyi Koronney przeznaczaiąca JP. Antoniego Schastera F. i M.D. do wakuiącey w Szkole Lekarskiey Katedry Farmacyi następuiąca.

Działo się w Grodnie na Sessyi Ekonomiczney Kommissyi Edukacyyney Koronney Dnia 2go Miesiąca Sierpnia Roku 1793.

Kommissya Edukacyyna Koronna odbieraiąc od Szkoły Głowney Koronney Notę przez ktorą stosownie do przepisow Ustaw Kommissyi na wakuiącą po smierci JP. Jana Schastera, Katedrę Farmacyi

cyi i Materyi Lekarskiey maiąc sobie zaleconą zdatność i
zasługi X. Antoniego Schastera Filozofii i Medycyny Do:
ktora Onego za Aktualnego Profesora Farmacyi i Ma:
teryi Lekarskiey uznaie i wydaniu Patentu na tęż ka:
tedrę z Kancellaryi swoiey dalszym czasie zapewnia;
a lubo przeświadczona o gorliwości Szkoły Głowney Aka:
demii Krakowskiey względem dobra publicznego na utrzy:
manie porządku Nauk i pilności Profesorów gruntu:
iącego się: nie może iednak swoiego w tey mierze nie prze:
stać zalecenia, aby ta na naypierwszey baczności miała
ciągłe zachowanie obowiązków Profesorow katedry w
Szkole Głowney posiadaiących, żeby ci pod żadnym prete:
xtem od miejsca podległości i obowiązków swoich nie oddalali się
choćby nawet ze zlecenia Szkoły Głowney Koronney bez wie:
dzy referencyi komissyi swoiey i wyraźnego na to przez ze:
wolenia zezwolenia — Oświadcza przy tym że w takowym
zdarzonym przypadku oddalaiącemu się od swoich obowiąz:
ków Profesorowi Pensya za czas nieprzytomności za:
płacona nie będzie która gdyby im wypłacona została w
pozachowaniu Kommissyi nie przyimie — Z Protokołu
Conferencyi Kommissyi Edukacyynej Koronney
wypisano i wydano — Franciszek Cetner Kom: Edukac: Kor:
Sekretarz — L.S.

Konkluzya. Po przeczytaniu Rezolucyi i wykonaniu Ustawami przepisanej przysięgi przez X. Antoniego Schastera F.M.D. oddany był Temuż X. Schasterowi nadesłany od X. Kommissyi Edukacyynej Patent do katedry Farmacyi i Materyi Lekarskiey

Co do drugiego. Czytana była odpowiedz JO. Xcia Ma Rzymasa na list S.P. z powinszowaniem Imienin pisany — Obydwa te listy znayduią się w Prot: kors: na karcie 223

3. Co do trzeciego. Po odczytaniu napisanego Elogium dla śp. X. Jana te wyznaczyła S.P. W.X. Rektora JJ. XX. Panskiego Bogucickiego i X. Przybylskiego, do czytania zaś publicznie wspomnionego Elogium wyznaczony dzień Anniwersarza za Fundatorow.

Co do czwartego Zaradzenie o rządzie Seminarii odłożyła S.P. do następuiącey Sessyi.

Co do piątego. Punkta względem Kandydatów przez X. Prefekta proponowane do następnych Sessyi odłożone, koszt tylko na Aptekę z Remanentu Kandydackiego Prokuratorya opłacywać będzie.

X. J. Szabel. S.T.D.
S.S.K. Rektor.

Posiedzenie Ordynaryyne Pełne

Złożone Dnia 3o Listopada

Do zaradzenia i stanowienia w następuiących punktach

Nayprzod. Do wysłuchania Rapportu o Seminarium i ukończenia Elekcyi na przeszłey Sessyi zaczętey.

Powtore. Do konferowania kanonii w Kollegiacie WW. SS. wakuiącey.

Potrzecie. Do wysłuchania Rapportu o Elogium śp. Idatte.

Poczwarte. Do czytania Noty JX. Esztereychera w interesie Osob w sztuce Malarskiey celuiących.

Działo się w przytomności WJX. Rektora JJ. XX. JJ. PP. Garyckiego, Minockiego, Kolendowicza, Smacznińskiego Czerwiekowskiego Radwańskiego, Trzcińskiego Wincentego Schastera, Bogdanowicza, Scheydta Przybylskiego Krusińskiego, Czochrona Kosteckiego, Fiałkowskiego, Antoniego Schastera i Januszewicza Sekretarza.

Tak Zgromadzona Szkoła Gł: po przeczytaniu i podpisaniu Konkluzyy Ostatniego Posiedzenia uchwaliła co następuie

Co do pierwszego. JX. Prezes Kollegium Moralnego o Seminarium Akademickim czytał następuiący Rapport.

Rapport o Seminarium.

Niżey wyrażeni Delegowani do poznania stanu Seminarium i o tym informowania Szkoły Głowney celem przypuszczenia elekcyi Rządców potrzebnych temuż Zgromadzeniu, odłożywszy do dalszego czasu obrachowanie dochodów i wydatków, dopełniaiąc zlecenia czyniemy rapport w następuiący sposob.

Stanisław Kostka Załuski Biskup Krakowski założył Seminarium Diecesanum w Roku 1758. Dnia 10. Marca w Kamienicy Bełchacka zwaney swoim kosztem nabytey, uposażył rożnemi dochodami w Erekcyi opisanemi i poddał pod rząd Xięży Swieckich Professorów Akademii Krakowskiey inkorporowanych, to iest Prefekta, Vice Prefekta Magistra Cerimoniarum Prokuratora, maiących bydź wyznaczonych przez Rektora Akademii, Prawo zaś obierania Prowizora Seminarii z pomiędzy Kanoników Krakowskich Akademików

Listopad Jemiołow Teologa lub Jurydyka zostawił swym Następcom Jakub Kazimierz Stobowski pierwszy Prefekt rzeczonego Seminarium był Proboszczem S. Jakoba, lecz czyli to Proboszcze inkorporowane na Prefekta? Rzekłem o tym na odpowiedz to iest pewna, iż gdy pomienionego Proboszcza dochody po wchyżey rzeczą zostały fee w Galicyi resztą cokolwiek będącą przytączona iest Dekretem Biskupim w Roku 1790 Dnia 18 Czerwca do kościoła Farnego S. Szczepana inkorporowanego na Vice Prefekta Dekret przytączaiący pomienione dochody nic nie zmieniwszy o Prefekcie, ani o inkorporacyi Proboszcza S. Jakoba zostawił do dalszego czasu in Statu quo na Vice Prefekta Beneficium S. Szczepana z przytączonemi Dochodami A zatym Beneficium S. Szczepana należy iey Vice Prefektow— Jeżeli iey pokazuie iż Proboszcz S. Jakoba inkorporowane na Prefekta gdy pomienioney Dekret zostawuie urządzenie Seminarii in Statu quo wypadnie questia na iakim fundamencie reszta dochodu Proboszcza S. Jakoba odięta Prefektowi zostawionemu in statu quo a przytączona iest Vice Prefektowi— Po smierci Antecessora Zołędziowskiego Prefekta Seminarii Piotr Rydelski Vice Prefekt, zostawszy iey przy funduszu Vice Prefekta sprawował urząd Prefekta, utrzymował Vice Prefekta Magistra Ceremoniarza, którego płacił po złotych 600 iako regestra seriuszą oprocz stołu i innych wygod. Na iakim fundamencie nie wiadomo— K parychi Delegowany.

Konklurya. Zwyczayny Szkoła Gł. Koronna iż Rząd Seminarii Academico Diecezani samym tylko inkorporowanym Szkole Gł. Głobom powierzony być może, maiąc oraz wzgląd na zasługi i prace położone w stanie Akademickim przez X. Jędrzeja Cyankiewicza Filozofii Doktora Kollegiaty S. Anny Vicario. tegoż X. Jędrzeja Cyankiewicza na Rządce Seminarii Academico Diecezani iednomyślnie wybiera i nominuie.

Co do drugiego. Punkt ten odłożony.

3. Co do trzeciego. Delegowani do odebrania pochwały S.P. Krzysztofa Datte przez X. Marcina Fialkowskiego Filozofii Doktora Literatury w Szkole Gł. publicznego Profesora napisaney zdali następuiący Rapport.

Rapport.

Listopad

Niżey podpisani Delegowani zszedłszy się Dnia 21. dopiero zbiegłego Oktobra o godzinie piątey wieczorney do Kollegium Jagiellońskiego i pod Prezydencyą Magnifici Domini Rectoris wysłuchawszy Pochwałę s.p. Krzysztofa Idatte S. Teologii Doktora Kan. Kat. Krak. Podkanclerzego Szkoły Gł. Kor. Pisma Swiętego i Literatury Greckiey Professora Wysłużonego przez JP. Marcina Fiałkowskiego Literatury Oyczystey i Łacińskiey Publicznego Nauczyciela Szkoł Koronnych Jeneralnego Wizytatora przedsięwziętą mamy chonor złożyć przed Szkołą Gł. nayuroczystsze swiadectwo, że jako to Dzieło przez przyiaźń i wdzięczność ku Nieboszczykowi przez miłość i szacunek towarzystwa i Stanu Nauczycielskiego i przez gust dobry w Naukach dyktowane a w myślach w sentymentach w stylu scisle przez nas roztrząsane, godnym Charakteru Męża Pochwalonego, godnym czułości i Wymowy Oratora Chwalcy i godnem stanow ktore się posiadaniem żyiącego Idatta zaszczycały, znaleźliśmy tak ie godnem czytania na publicznym Szkoły Gł. Posiedzeniu w dzień pamiątki zmarłych dobroczyńcow i Pomnożycielow Edukacyi w Oyczyznie naszey, z zupełnym zaufaniem Sądzimy — Dan Dnia 3. Nowembra Roku 1793 — X. Garycki Delegowany — M. Jacek Przybylski Bibliotekarz Starożytności i Języka Greckiego Professor.

Co do czwartego Uprosiła Szkoła Gł. WJX. Rektora aby interes Malarzy rozpoznać raczył.

X. Jozef Szabel. S. T. D.
S. G. K. Rektor mpp.

Posiedzenie Extra Ordynaryyne Deputowane.

Złożone Dnia 13. Grudnia.

Grudzień

Do doniesienia Szkole Głowney o smierci JX. Patelskiego Działo się w Przytomności JX. Rektora JJ. XX. JJ. PP. Kolędowicza Radwańskiego, Trzcińskiego Bogdanowicza, Krusińskiego, Czochrona, Fiałkowskiego, i Januszewicza Sekretarza.

Tak Zgromadzona Szkoła Gł. po przeczytaniu i podpisaniu Konkluzyy Ostatniego posiedzenia uchwaliła co następuie.

1793.

Grudzień 1. Doniosł WJX. Rektor o śmierci X. Stanisława Patelskiego S. Teologii Doktora w Szkole Gł: wystużonego Profesora Starokorczyńskiego Proboszcza; po uczynionym doniesieniu uznała Szkoła Gł: potrzebę Sessyi Extra Ordynaryney Letney, i na złożenie oney dzień 14. Grudnia wyznaczyła.

X. Józef Szabel. S. T. D.
Szkoły Głow: Rektor. mpp.

Siedzenie Extra Ordynaryne Letne.

Złożone dnia 14. Grudnia.

Do zaradzenia o Wakuiącym Beneficium w Starym Korczynie.

Działo się w przytomności WJX. Rektora JJ. XX. JJ. P.P. Jaryckiego. Minockiego. Kolendowicza, Smacznińskiego. Radwańskiego. Trzcińskiego Bogdanowicza, Scheydta. Przybylskiego Kruszyńskiego Fiałkowskiego. Wincentego i Antoniego Schasterow i Januszewicza Sekretarza.

Tak Zgromadzona Szkoła Gł: po przeczytaniu i podpisaniu Konkluzyy Ostatniego Posiedzenia uchwaliła co następuie

2. Ponieważ przez Prawo zeszłego Seymu ius patronatus activum Szkole Gł: służące przeniesione na P. Kommissyą nad Edukacyą Narodową przełożoną postanowiła Ratyfikuiąc Szkoła Gł: donieść P. Kommissyi Edukacyynej o wakuiącym Beneficium w Starym Korczynie po śmierci S.p. X. Stanisława Patelskiego S. Teologii Doktora w Szkole Gł: wystużonego Profesora; — A że JX. Bonifacy Jaryckiego Prawa Rzymskiego Profesor Kollegium Moralnego Prezes ofiarował się przyiąć wakuiące Beneficium w części pensyi Profesorskiey byleby mu tylko wolno było trzymać razem Probostwo Kollegiaty S. Anny przeto Szkoła Gł: zgodziła się iednomyślnie i zlecita pisać Imieniem swym do P. Kommissyi z przełożeniem żądania i warunków przez JX. Jaryckiego podanych i oraz z prozbą o konferowanie onemuż wakuiącego Beneficium w Korczynie — List ten znayduie się w Prot: Kor: na Karcie.

X. Józef Szabel. S. T. D. S. G. K. R.
mpp.

Rok Ery Chrześciańskiey 1794

Posiedzenie Ordynaryyne Pełne.

Złożone Dnia 12. Stycznia.

Do zaradzenia i stanowienia w następuiących punktach.

Naprzod. Do odebrania sprawy od Delegowanego do Seymu i P. Kommissyi nad Edukacyą Narodową przełożoney.

Powtore. Do czytania memoryałów w Interessie wakuiącey Kanonii w Kollegiacie WW. SS.

Działo się w przytomności W. JX. Rektora JJ. XX. JJ. PP. Minockiego, Kolendowicza, Smacznińskiego Czerwiekowskiego Radwańskiego Wincentego Schaftera Trzcińskiego, Bogdanowicza, Scheydta, Przybylskiego Czochrona Fiałkowskiego Kosteckiego Antoniego Schaftera i Januszewicza Sekretarza.

Tak Zgromadzona Szkoła Gł: po przeczytaniu i podpisaniu Ostatniego posiedzenia uchwaliła co następuie

Co do pierwszego. O sprawowaniu powierzonych

1. Interessow JP. Sniadeckiemu F. Doktorowi Matemat. Wyż. i Astronomii Professorowi Kollegium Fizycznego Prezesowi od Szkoły Gł: do Seymu i P. Kommissyi Edukacyyney Delegowanemu czytany był następuiący Rapport.

Rapport.

O sprawowaniu powierzonych mi interessów Szkoły Gł: od 1º Czerwca do dni ostatnich Grudnia 1793. Roku.

Przybyłem do Warszawy dnia 3. Czerwca: Kommissya Edukacyyna przez Konfederacyą Targowicką wyznaczona w Koronie, udeterminowawszy na ten dzień Sessyą swoię, złożyła ią dwoma dniami wprzod, i przez Rezolucyą swoię rozporządziła Arendę Dobr. Szkoły Gł: Wszystkie przełożenia tak w partykularności Kommissarzom, iako przez Notę samey Kommissyi uczynione, nie potrafiły cofnąć iuż zapadłey i niektorym Dzierżawcom extraktami

Styczeń

kami rozesłaney rezolucyi. Wieś tylko Białą od takowego rozporządzenia mogłem uwolnić, tudzież zatrzymać skutek usilnego nalegania niektorych Dzierżawców chcących zyskać na iedne wioski dożywocia, na drugie przedaż taką, iakiey przykład był dany na Jegoborzu. Dwie Noty podane o zapłacenie zaległych Szkoł Głowney Jensyc a. przynaymniey Raty Marcowey; prócz tedzących obietnic nic wyprosić nie mogły. Rozpatrzywszy się w smutnym stanie Kassy Jeneralney Warszawskiey, w dyspozycyach i postępowaniu niektorych Kommissarzy względem Szkoły Gł:, wyśledziwszy projekta Delegowanych od Konfederacyi Targowickiey do Examinu Kommissyi Edukacyynay postrzegłem wielkie dla Szkoły Głowney niebespieczeństwa na przyszłość, a mato sposobów ratowania się po opuszczeniu prawie zupełnym interessow Edukacyynych przez Kommissarzow dawnego składu. Uwagi moie przełożyłem Jo. Xciu Sfci Grymasowi, który Jam radził mi śiechać niedwłocznie do Grodna.

Stanąłem w Grodnie 14. Czerwca, w dzień ten właśnie kiedy Kommissarze Edukacyyni Targowiccy wnieśli na Sessyi Jeneralności rozebranie Dóbr Akademii Krakowskiey, dopuściwszy się w samych mowach wielu uwag krzywdzących Nasze Zgromadzenie. Sessye semotas Actibus składane, niezwłoczność mieysca i Osob, przeszkadzały mi w dowiedzeniu się wczesnym o wymierzonych na Akademiią ciosach. Udałem się do Króla, przełożyłem mu cel mego przybycia, wystawiłem nieszczęście którym iestesmy zagrożeni, projekta na maiątek Akademii porobione, prosiłem o protekcyą i wsparcie Krol przy zaylepszych dla Akademii chęciach odmuniony pod ów czas od wszelkiego wpływu do wyrokow Konfederacyi, kazał mi się samemu ratować, a sobie tylko donosić o środkach które przedsięwezmę. Tym czasem 16. Czerwca wypadło Sanctum na Dobra Szobostwa Miechowskiego dawniey przez Kommissyą Edukacyynay prawem Emfiteutycznym rozdane, legalizuiące rozporządzenia Kommissyi, potym nastąpiły tranzakcye w Lietuwie Grodzieńskim między Osobami ten zabor utrzy-

Styczeń

utrzymuiącemi, na podzielenie między siebie tych Dobr: to wszystko było tylko wstępem do dalszych a fatalnieyszych na Dobra Akademii Projektów, które chciano zmieszać w Massę Dobr pojezuickich, zatracić slady własności Zgromadzenia i rozebrać. Stan wszystkich Interessów Krajowych był pod ów czas tak okropny, iak go opisać trudno. Akademia nie była pierwszą ani ostatnią ofiarą publicznego nieszczęścia, którego się klęski rozlały na wszystkie prawie Klassy mieszkańców. Jeden tylko był srzodek ocalenia się i ratunku w skuteczney Protekcyi Ambassadora Rossyyskiego. Przedarłem się do niego, wytłomaczyłem Interess, prosiłem o wsparcie i otrzymałem zapewnienie iego pomocy we wszystkich sprawiedliwych żądaniach i prozbach. Jakoż w tym czasie, kiedy wniesdz miano na Jeneralności zabor Szczepanowic a potym innych Dobr Akademii, wyszedł bilet od Ambasadora do Marszałka Konfederacyi zalecaiący wstrzymanie wszelkich projektów o Dobra Akademii Krakowskiey nawet dawniey iuż przez niego na fundamencie fałszywych informacyy zezwolonych. Oświadczył ieszcze całey Konfederacyi Ambassador, że Interessa Akademii Krakowskiey bierze za swoie własne aby iednym słowem zniszczyć rozmaite na nas Osob nam nieprzyiaznych zamachy.

Zabespieczywszy się co do tego Artykułu, trzeba było myśleć o wykierowaniu interessów w Seymie, nietylko naszych ale całey Edukacyi. Podałem punkta i żądania Marszałkowi Seymowemu nietylko naszych ale całey Edukacyi, przełożyłem ie Krolowi, Ministrom i Senatorom żeby nic w przystoyności nie chybić, zaprosiłem z Wilna JX. Poczobuta Rektora do przyiazdu do Grodna i ratowania się wspolnego. Informacye zasiągnione w Warszawie iż tylko 214. tysięcy dochodu a 558. tysięcy wydatku rocznego zostaie na Edukacyą w Koronie, kiedy fundusz Litewski 460. tysięcy na rok dochodu przynoszący wystarczał na wszystko, informacye mowię te okazały niepodobieństwo zyskania iakich dla Akademii z funduszu Pojezuickiego posiłków, chybaby przez złączenie rozdwoioney Kommissyi w iedną skasowanie pensyi dla Kommissarzów odzyskanie znaczney części funduszu przez Sancita Konfederacyi Litewskiey

tewskiey rozdanej. Przełożyłem ten stan rzeczy Królowi. chcącemu koniecznie interessa Edukacyi ratować, wystawiłem ia w osobnym piśmie Ambasadorowi, iako kardynalne punkta exystencyi naszey. Pierwszy z nich to iest złączenie Kommissyi pokazał ſię zaraz do uskutecznienia prawie niepodobny, bo rozdzielenie wszystkich Magistratur w dwoch tylko prowincyach stało ſię z wyraźney woli i Umowy Dworu Peterzburſkiego, wyłączenie do tego kommissyi Edukacyjney przy ktorey rozdziale strony takową umowę zawieraiące a przemagaiące swym wpływem, naywięcey obstawały. że tylko było wystawione od Ambasadora iako bardzo do wykonania trudne, a chęć ustrzeżenia nam w tym Ministrze pokazała ſię szczera, użyte były wszystkie sposoby na przełamanie tey trudności w miarę odmieniaiących ſię zdarzeń ktore w skutku i obrotach Seymowych zachodziły— Artykuł ten kosztował potrzecia miesiąca rożnych starań i usiłowań, ktorych w Rapporcie umieścić nie mogę, ani tego Szkoła Gł: wyciągać— Wszystkie szczegoły tak w tych iak w innych materyach przedsięwzięte, wszystkie pisma stosownie do rzeczy podawane, kommunikowane zawsze były, wprzod J. K. Mci. widziałem bowiem z przychylności Królewskiey żywey i stałey do interessow Akademii i Edukacyi, że za utrzymaniem ſię tego samego stanu początkowych obrotow Seymu nie będziemy mieć żadney od Krola przeszkody, za zmienieniem ſię zaś ich wielką i skuteczną pomoc przeciwko wymierzonym na czas zamachom. To zaufanie tak było Królowi Jmci miłe iż w każdym czasie przystęp do niego był mi otwarty, procz częstych tem od Krola, do naradzenia ſię w Interessach Akademickich i Edukacyjnych. Po długim oczekiwaniu oświadczona była od Ambasadora nadzieja złączenia dwoch kommissyi wiedno a wreszcie też połączenie wdeterminowane i zapewnione. W tym rozwiązanie Konfederacyi Targowickiey odmieniło postać rzeczy, Królowi prerogatywy dawne tronu i wpływ do interessow wrocony, a w tym pokrzepione interessow Edukacyjnych dobre nadzieie Sto-

ro.

Skoro Deputacyi Konstytucyyney czyli rządowey oświad=
czona została przez Ambasadora determinacya ie=
dney tylko Magistratury Edukacyyney na Koronę i
Litwę, wszczęła się na łonie Deputacyi kwestya i
obudzona myśl ieszcze w Konfederacyi Targowickiey
rzucona, to iest czy rząd Edukacyyny ieden dla Koro=
ny i Litwy inkorporować do Rady przez ustano=
wienie w niey Departamentu Edukacyynego tak
iak niegdyś był Departament Woyskowy i Policyi
bez osobney Kommissyi, czyli dawną Ustawę Kom=
missyi przywrocić? Spor ten trwał blisko Miesiąc;
a że z woli Krola powierzony mi był Projekt opi=
su Rządu Edukacyynego dla Deputacyi Konstytu=
cyyney, nad którym pracowałem, nie wiedząc na
którą stronę rozwiąże się kwestya, a chcąc mieć pro=
jekta na wszystkie przypadki gotowe, żeby się kto
inny do ich układu nie wdzierał, napisałem tak
projekt do opisu Kommissyi, iak projekt do opisu
departamentu bez Kommissyi i obydwa przeczy=
tawszy Krolowi, na język francuski wyłożyłem
dla Ambasadora. Że zaś nie można było bydz
pewnym o przyięciu w całkości takowych proje=
któw, osądziłem za rzecz potrzebną wyciągnąć z
niego istotnie nas interessuiące punkta, i te prote=
kcyi Krola i Ambassadora szczegolnie poruczyć
Osobne pismo do tego celu ułożone podane było Kro=
lowi, który przypisawszy własną ręką polecenie
tych punktów Deputacyi, oddał ie od Siebie Prezy=
duiącemu, obliguiąc go o nienaruszenie ich: toż
samo pismo wyłożone po francusku oddałem Am=
bassadorowi, który zrozumiawszy rzecz wsparcie mi
swoie przyrzekł, dodaiąc warunek, aby Dobra Aka=
demii szły na Dwunastoletnią Arędę przez licy=
tacyą, iako drogę Ekonomii podług niego naypożyte=
cznieyszą. Nakoniec spor o Kommissyą lub De=
partament nieukończony w Deputacyi, odesłany
był do decyzyi Krolewskiey, a Krol wezwawszy nas
z JX. Poczobutem oddał wybor ten zupełnie naszey
determinacyi. Obralismy raczey ustanowienie Kom=
missyi

misyi iedney dla bardzo ważnych przyczyn które ią o-
kazuią z rozwagi samych projektów opisu między so-
ba porownanych Krol Jmć oświadczywszy Deputacyi wo-
lą swoią za ustanowieniem Kommissyi rozkazał mi ie-
dnak raz czytać projekt Jey opisu do prawa, który w
niektórych Artykułach zreformowany przezemnie i
skrocony przypadł zupełnie do mysli Króla, i od niego
samego był Deputacyi odesłany. Wciągnienie po-
wagi Królewskiey do podania tego projektu był to ie-
den srzodek odwrocenia skutków zemsty przeciw-
ko nam wymierzonych od Konsyliarzów niegdyś
Targowickich na mieiscu Akademii spiskuiących
a potym w Deputacyi Konstytucyynej zasiadaią-
cych którzy nie darowac nie chcieli zniszczenia ich
projektów na dobra Akademii w Jeneralności po-
bieżnych, rozgłoszenia i wydania wszystkich tranza-
kcyi i umów prywatnych o też dobra, do czego byłem
przymuszony usprawiedliwieniem moich postępków
w oczach publiczności, przed którą udawany byłem
od nich za Jntryganta, kiedy fakta same okazały mnie
iedynie obrońcą nayslusznieyszey sprawy o własność
Zgromadzenia. Skrzydł w Deputacyi na stół pro-
jekt Kommissyi wyżey wspomniony, a z nim zacz-
ęła się Crisis wszystkich zamachów i kabał pełna
dla mnie goryczy. Starano się fałszywemi insynua-
cyami uprzedzić umysły Deputowanych, złamać lub
osłabić determinacyą Króla, odciągnąć przychylność
Ambasadora gdziem się nayusilniey pilnował, wprowadzo-
no do Izby Seymowey rapport Deputacyi do examinowa-
nia Kommissyi Edukacyynej, gdzie potrafiono wciągnąć
»imputacye na Akademią Krakowską, że ta iest Zgromadze-
»nie które formuie Statum in Statu, bogatemi dochodami o-
»patrzone z których się nikomu nie rachuie, że rezolucyi
»Kommissyi Edukacyynej nie słucha, przywodząc Extrakty
»niektórych naszych Konkluzyy o Dobra: że całe intraty
»Akademii pożera Teologia, która iest całe niepotrzebną
»w Systemacie Edukacyi Obywatelskiey, rozrzucono potym
wiele Anegdotów o postępkach i pismach Akademików Kra-
kowskich, przez co usiłowano rozjątrzyć przeciwko naszym
interessom skład Seymu i publiczność, a tak mocą opinii od

odciągnąć przychylność Krola i Ambassadora. Wszystkie atoli te usiłowania mało czyniły wrażenia, bo wiedziano od kogo i z iakich powodów są dyktowane — nie mogąc żadnym sposobem odsunąć Projektu Kommissyi Edukacyyney imieniem Krola podanego do Deputacyi, ile że Krol przy nim iako przy swoim obstawał, starano się przecie wywrocić w nim istotnie nas interessuiące artykuły, ukrywaiąc iak naytroskliwiey przedemną te odmiany, które ia wysledziwszy, doniosłem wcześnie Krolowi i Ambassadorowi; wzywane były Osoby Deputacyi redakcyą projektów trzymaiące do Krola, wysyłana oprocz tego Delegacya od JK. Mci do całey Deputacyi o zmazanie odmian na krzywdę naszę wcisnionych, co wszystko Deputacya dopełniła. ale coż, kiedy iedne uprzątnowszy przeszkodę nieprzyiazni Akademii wynaydowali zawsze inne. Po cztery razy projekt iuż zadecydowany i ukończony był znowu na nowo do Deputacyi wprowadzony pod pretextem wątpliwości, przy których załatwianiu zawsze coś nam szkodliwego wcisnięto. Wysledzałem zawsze te odmiany z naywiększą pilnoscią nie przestaiąc naprzykszać się Krolowi, ile razy co upatrzyłem szkodliwego: w trzeciey z tych odmian skasowano w Szkole Gł: Teologią, i nauki Prawa odsyłaiąc pierwszą do Biskupów, a drugą do Lublina, odebrano nam Juspatronatus itd. Krol Jmc. zmordowany tak uporczywym duchem szkodzenia, dopomniał się o to u całey deputacyi, zaleciwszy sobie cały udecydowany projekt kommunikować: zawołany od Krola do przeyzrzenia ostatni raz przysłanego od Deputacyi projektu wytknołem w nim artykuły szkodliwe, które Krol własną ręką przemazawszy i poprawiwszy, posłał przez Szambelana swego Deputacyi; zawołany oprocz tego trzymaiący w Deputacyi pioro, w mey przytomności zaręczył Krolowi, że się wszystko podług woli Krolewskiey stanie. Przy odebraniu atoli Szkole Gł: Juspatronatus ad Beneficia, gdy się Deputacya uparła, udałem się do JX. Nuncyusza iako stroża Praw Papiezkich i kościelnych, złożyłem mu przywileie i Bulle.

Bulle na niektore Beneficia przez JX. Kołłataia wydruko-
wane, ktore z sobą miałem, prosząc o interessowanie się za
całością tych Bull praw i rozporządzeń Zwierzchności ko-
scielney: JX. Nuncyusz, od ktorego w innych Akademii in-
teressach doznałem stałych dowodow przychylności, przy-
iął na siebie obronę tego interessu, był sam z przełożeniem
u Prezydującego w Deputacyi i u Ambasadora lecz to
żadnego skutku nie zrobiło. Ambasador odesłał to do Kro-
la, a widząc że ten artykuł nie iest popierany tak iak in-
ne, musiałem zwolnić w myśl usiłowaniach i troskli-
wości żeby nie szkodzić reszcie — Do wszystkich zaś-
częciach Królowi uczynionych, że Projekt Kommissyi
Edukacyjney po ostatniey decyzyi żadnych iuż od-
mian nie poniesie, nie przestałem trwożyć się, aby w
samym druku czego nie wcisnięto, zamowiłem więc w
Drukarni widza, ktory miał mi zaraz korrektę ka-
żdego Arkusza Projektu Edukacyjnego przysłać sko-
ro z pod Prasy wyydzie. Przyniesiono projekt do dru-
ku wieczorem przysłano straż, aby ten przez kilku lu-
dzi rozebrany, był wzięty na całą noc do druku, kor-
rekta wyszła po północy, kiedy do mnie o podał nie-
rozkaiącego ciężko się było w tym czasie przebrać; zra-
na o godzinie 9. przysłano mi dwa arkusze wydruko-
wanego projektu, a o godzinę poźniey odebrałem reszte
przebytawszy znalazłem, to czegom się obawiał, to iest
iedne Artykuły całe odmienione, inne nowo wrażone,
inne od kroia przemazane, umieszczone nawet z do-
datkami, postawszy po drugi Exemplarz tego druku, ie-
den posłałem natychmiast Królowi z drugim dałem
się sam do Ambasadora ktory zlecił mi te dodatki i
odmiany posłać sobie po francuzku zrobiłem to natych-
miast, ale to wszystko działo się na trzy dni przed skoń-
czonym Seymem, kiedy niezmierny nawał interessow i
robot nie pozwolił czasu odrobienia tego. Deputacya
sama wsparła się tych odmian, niektore iey sobie wy-
rzucały niewiadomość druku. Ambasador powiedział mi
ostatecznie iż ieżeli będzie mogł znaleźć moment cza-
su da siebie do zastanowienia się nad tym, zechce tym
narzuconym odmianom iako skutkom złości i interessu
prywatnego zaradzić, wreszcie Król obligował się Mar-
szałka.

szałka Moszyńskiego o poprawę która była przyrzeczo=
na, lecz w tym odmencie interessów i zbiegu naywalniey=
szych robot na dwa ostatnie dni Seymu nie dokonana
Ta iest historya wierna prawa o Kommissyi Edukacyy=
ney ieżeli w nim Szkoła Gł: znaydzie sobie niedogodne
artykuły, nie iest to winą mego opuszczenia; może czło=
wiek zdobyć się potrafi na większe czuwanie, troskliwość
i zabiegi, ale ja azarduiąc całą moją spokoyność i zdro=
wie zdobydz się na lepsze nie mogłem. Mam swiadków
6. Kommissarzy dziś Edukacyynych moich trosków sta=
rań i zgryzot którzy na nie przez cały ciąg Seymu pa=
trzali, i którzy zapewne niedopuszczą skutku niektórych
Artykułów szkodliwych dla Szkoły Gł: bo znaią tak
dobrze historyą tey roboty iak tu iest Szkole Gł: wyra=
żona. Opisałem ią tylko dla tego, aby się Szkoła Gł: odwo=
łała do niey w reprezentacyach, gdyby te kiedy wypadło
Kommissyi uczynić względem niektórych Artykułów te=
go Prawa — Do Deputacyi Traktatowey z Moskwą
podałem Notę o Summę 400000. na Jampolu i Ka=
czkowie, o remanenta nasze w Xiążkach po Szkołach
zaległych; ta Nota była w Deputacyi czytana, zanoto=
wana w Protokole z przyrzeczeniem ambassadora, że
całość tego funduszu i własności, z wolnością przenie=
sienia Summy do Polski, będzie dla Akademii w Ar=
tykułach separowanych zapewniona — Podobną Notę
podałem do Deputacyi z Prusakiem o dobra Sum=
my Beneficia Szkoły Gł: która z rownym zaręcze=
niem iest zanotowana w Protokole i do Artykułów
separowanych odesłana — Układ zaś i ostateczne
zawarcie Artykułów separowanych Seym poru=
czył Radzie Nieustaiącey
W Deputacyi Sancitowey gdy przypadło zaskarżenie
Sanciti 16. Czerwca o niektóre Wioski Probostwa
Miechowskiego, na mocy wyraźnego punktu Plenipo=
tencyi mi daney od Szkoły Gł: o uchylenie praw Em=
fiteutycznych na też dobra, podałem Notę do Depu=
tacyi mówiąc za prawami Szkoły Gł: i o krzy=
wdzie którą poniosła przez arbitralne tych Dobr per
Emfiteusim rozdanie, prosząc aby ostrzeżona była
dla Szkoły Gł: droga dochodzenia takowey krzywdy
w prawie

w prawie własności i dochodach. Moro nie było w mocy tey Deputacyi roztrząsać legalność lub nielegalność praw Emfiteutycznych: ostrzeżenie to uyskałem tak iakem o nie prosił. które potym w Sejmie przy utwierdzeniu Opinii Deputacyi, iest prawem dla Szkoły Gł: zawarowane. Ten krok służył mi za postęp do przedsięwzięcia sprawy o Emfiteuses Probostwa Miechowskiego, których skasowanie miałem przyrzeczone od Ambasadora za Jego ustawieniem się. Podałem mu naprzod tłomaczenie po francuzku całego tego Interesu w Rocie, Locotore na zapytanie Jgo: czyli w Prawie 1775. i 1776. nie maja fundamentu dla Kommissyi Edukacyyney na rozporządzenie sposobem Odpowiednich, Dobr Akademii Krakowskiey: przeczytawszy te wszystkie o funduszu Edukacyynym prawa wypisałem ich Analizim, dowodząc, iż w wspomnionych prawach żadnego nie miała Kommissya fundamentu do takowego Dobr Akademii rozporządzenia. Przekonany takową reprezentacyą Ambasador zlecił mi podać Jobie projekt do Prawa na odchylenie Emfiteuzów oraz na powrocenie wszelkich Awulsów Akademii niesprawnie odebranych: zrobiłem to, i oddałem Jego opiece. Rezydującey w Deputacyi konstytucyynej zaproszony był do Ambasadora, aby ten projekt w Deputacyi rozważany, był albo całkiem umieszczony w Opisie Kommissyi Edukacyynej, albo osobno do Izby wniesiony. Ciągnęło się roztrząsanie tego Projektu aż do Ostatnich dni Sejmu, kiedy dopominał się Rezydujący, aby ten Interess był Biletem Ambasadora, Deputacyi polecony wyrazie. Przyrzekł to Ambasador zrobić na ustawiczne moie nalegania. Użyto potym pretextu że Deputacya nagłemi robotami zatrudniona nie może tego chyba poźniey przedsięwziąść, i wypersewadowano Ambasadorowi odłożenie na czas dalszy pisania takowego biletu: były to manewry Jobowe ten Interess opłatanych — Przyszły dni Ostatnie Sejmu wmieszały się ieszcze inne zdarzenia, które niedozwoliły tego interessu dokończyć, a przy innych artykułach w opisie Kommissyi Edukacyynej do-

puszczono.

puszczono się w druku wcisnąć iak potwierdzenie tego roz=
porządzenia Emfiteutycznego przeciwko mysli całey Depu=
tacyi i prawom wyraznym na tym Seymie zapadłym.
Gdy materya Szpitalów przy Opisie Kommissyi Policyi
roztrząsana była w Deputacyi rządowey, podałem re=
prezentacye o wyięcie od władzy Policyi Szpitalów Szkol=
nych a mianowicie S^o Łazarza, aby i ten punkt za=
pewnić do opisu Kommissyi Edukacyyney, ktorey pro=
jekt dopiero po Policyi i Kommissyach Skarbowych był
do decyzyi wzięty. Po wielu trudnosciach z strony Mar=
szałka W. Koronnego czynionych, przecież żądanie moie
i propozycya były przyięte, i do opisu Kommissyi Edu=
kacyyney odesłane.
Materya uszkodzonego funduszu Edukacyynego przez
Sancita Konfederacyi Targowickiey iako była nay=
walnieysza, tak naydelikatnieysza do popierania do=
tykała albowiem wiele Osob mocnych i przy styrze
robot posadzonych. Na pierwsze przełożenia w tey mie=
rze uczynione chciano aby Sancita w Deputacyi były
zwyczayną drogą zaskarżone, co było ledwie podobne do
wykonania, bo któż by się był odważył bydź tylu i tak
mocnych Osob Delatorem? Wypadły pewne zdarzenia
w Akademii Wileńskiey skazuiące potrzebę zawieszenia
władzy Kommissyi Edukacyyney aż do opisu Formy
rządowey, zlecono mi wygotowanie na ten przypadek pro=
jektu do prawa z strony Ambassadora, a korzystaiąc
z tey pory, przyłączyłem zaraz skassowanie wszystkich
Sancitów do funduszu Edukacyynego należących, tło=
macząc rowną drugiego iak pierwszego ważność i po=
trzebę. Projekt ten z szczegolnego wsparcia i zalecenia
Ambassadora wprowadzony do Izby, przeszedł 10. 8bra
szczęsliwie, powrociwszy znaczne Summy i dobra w
Litwie do Skarbu Edukacyynego.
Ta iest treść ważnieyszych robot i interessow, ktore były
objektem mych starań i zatrudnień w Grodnie. Jeżeli wy=
padki nie wszystkie tak są szczęsliwe i dogodne, iakby się po
sprawiedliwym rządzie Szkole Gł: spodziewać należało, i
iakem ja z serca życzył, rzuciwszy uwagę na okoliczności
czasu, mieysca, i Osob, na teatr nayokropnieyszych przypad=
ków.

Styczen

kow, i na ten że tak rzetę połoz blask powszechnych w Kraiu naszym doznany winnismy Dziękować Opatrznośći, że i tak potrafilismy wybrnąć z niebezpieczeństwa.

Zbior Papierow roznych do teraznieyszego Rapportu nalezących iako to Roty Informacye, Projekta rozne, i Projekt Kommissyi Edukacyynej tak iak był odemnie podany, zbior mowię ten będąc dosyć rozległy i do przepisywania wiele czasu wyciągaiący, obowięzuię się poznieyy oddać JPu Sekretarzowi Szkoły Gł. skoro będzie przepisany.

Powracaiąc z Grodna do Warszawy na zagaienie Sessyi Kommissyi Edukacyynej, starałem się tylko o wypłacenie zaległych Szkole Gł. pensyy. Dług ten zapewne będzie w całości Szkole Gł. wypłacony, a ile mogła kassa Jeneralna in vim tego oddzielić to przywiozłem i JX. Prokuratorowi oddałem. Kommissya całkiem teraz zatrudnia się likwidacyą długow zaległych, poznaniem dochodu i układem wydatkow na przyszłość. Ten ostatni Artykuł zastanowić powinien Uwagę Szkoły Gł. do przedsięwzięcia srzodkow ku posiłkowaniu dobrych kommissyi zamiarow i uniknienia krzywdy Osob pracuiących — w Krakowie 12. Stycznia 1794. Roku. — Jan Śniadecki.

Konkluzya. Przekonawszy się Szkoła Gł. Koronna z dopiero przeczytanego Rapportu o gorliwości i troskliwości z jaką JP. Jezef Śniadecki dochodził około powierzonych sobie od Szkoły Gł. interessow zważywszy okoliczności w jakich cały Kray znaydował się nie mogła nie zgodzić się jednomyślnie na zaręczenie i zapisanie onemu w Aktach winney z swey strony uczynności za pojęte z ozardem nawet zdrowia, dla Dobra Akademii trudy i prace — Co się zaś tyczy żądania JP. Śniadeckiego względem wynagrodzenia Obyty do zrobienia obrachunku Summy Onemu na podróż wypłaconey nie widząc Szkoła Gł. potrzeby czynienia takowego obrachunku ale owszem spuszczaiąc się zupełnie na delikatność i na nieinteressowany sposob Jego myślenia, oświadcza niniejszą konkluzyą iż nadodatek, ieżeli iakie ma nad kwotę Onemu wypłaconą chce mieć Prokuratoryi podany z kassy swey zaspokoiony — Do Na fundamencie swia

dectwa

dectwa JP. Prezesa Collegii Phisici o gorliwości i usilności w pracy JP. Czecha Astronomii Substytuta, Collegium Fizycznego Towarzysza zapewnia Szkoła Gł. temuż JP. Czechowi swą pamięć przy układaniu Etatu 3o. Postanowiła Szkoła Gł. pisać do Krola Jmci z podziękowaniem za doznane w czasie zeszłego Seymu dowody opieki i poleceniem się dalszey Jego protekcyi. List ten znayduie się w Prot. Kor. na karcie. Styczeń

Co do drugiego. Postanowiła Szkoła Gł. rekomendować Prze. Kommissyi nad Edukacyą Narodową przełożoney do Kanonii Kaznodzieyskiey w Kollegiacie WW. SS. po postąpieniu JX. Ziembińskiego wakuiącey Złł. Pol. 80. do Roku czyniącey JX. Łukasza Cichockiego. List ten znayduie się w Prot. Kor. na karcie.

X. Jozef Szabel S. G. K. R.
mpp.

Posiedzenie Ordynaryyne Pełne.

Złożone Dnia 16. Marca. Marzec

Do zaradzenia i stanowienia w następuiących punktach.

Nayprzod. Do zaradzenia o Dyssertacyi na S. Stanisław.

Powtore. Do czytania Not JJ. PP. Gittlera i Sołtykowicza.

Potrzecie. Do obrania Seniora Bursy Jurisperitorum i czytania Not co do tego punktu podanych.

Działo się w przytomności WJX. Rektora JJXX. i JJPP. Garyckiego Sniadeckiego Minockiego Kolendowicza Smaczniń-skiego Czerwiekowskiego Trzcińskiego Radwańskiego Schasterow Bogdanowicza Scheydta Przybylskiego Czochrona Fiałkowskiego i Januszewicza Sekretarza.

Tak zgromadzona Szkoła Głowna po przeczytaniu i podpisaniu konkluzyy ostatniego posiedzenia uchwaliła co następuie.

Co do pierwszego Wybor Osoby ktoraby czytała Dyssertacyą w dzień Jmienin Krola Jmci Polskiego do następuiącey Sessyi odłożony.

1794.

Marzca 2. Co do drugiego Czytane były Noty Imo JP. Sebastyana Girtlera Ktoren prosi aby za interessowaniem się Szkoły Głowney do P. Komissyi Edukacyynej mogł być kosztem funduszu edukacyynego posłany za granice na uczenie się veterinarii 2do JP. Józefa Sołtykowicza Ktoren żąda, iżeli P. Kommissya Edukacyyna wedle ustawy Seymu Grodzieńskiego uzna za potrzebne i przyszłe ustanowienie publiczney Katedry Prawa w Lublinie, ażeby mogł być za Professora do teyże Katedry użyty. — Szkoła Głowna przez wzgląd na prace obydwoch tych osob w stanie Nauczycielskim tazone, postanowiła umieścić żądania ich w Instrukcyi dla Delegowanego do P. Kommissyi ułożyć się maiącey.

3. Co do trzeciego Na Seniora Bursy Jurisperitorum wybrała Szkoła Głowna pluralitate votorum JP. Antoniego Himmerskiego Szkół Krakowskich Pro Rektora; zaś JP. Mecherzyńskiemu Klassy II. w Szkołach Krakowskich Professorowi przy pierwszym podobnym wakans się swe względy Kommissya zabezpiecza.

X. Józef Szabel. S. T. D.
Szkoły Gł. Rektor.
mpp.

Rok Szkolny.

Po Reformie Szkoły Głowney-piętnasty

Zaczęty Dnia 1 Października 1795. Roku

1795. Październik

Posiedzenie Ordynaryyne Pełne

Złożone Dnia 18. Października

Do zaradzenia i Postanowienia w następuiących Punktach:

Naprzod Do zaradzenia o Elekcyi Rektora i Sekretarza.

Powtore Do naradzenia się i konferowania Proboszcza S. Floryana.

Działo się w przytomności Osob Rady Szkoły Gł. Składaiących WJX. Rektora GGX. i GGPP. Jarzębskiego, Sniadeckiego, Mickockiego, Kolendowiczów, Czerwiakowskiego, Bogucickiego, Smaczniakiego, Radwańskiego, Bogdanowicza, Scheydta, Wincentego i Antoniego Schasterów, Przybylskiego Fiat Kowskiego

go, Czochrona, Kosteckiego i Januszewicza Sekretarza. 1795.

Tak zgromadzona Szkoła Głowna po przeczytaniu i podpisaniu Konkluzyy ostatniego Posiedzenia uchwaliła co następuie: Pazdziernik

1. Co do pierszego Uprosiwszy Szkoła Głowna WJX. Szabla aby Urząd Rektora aż do Miesiąca Maja w roku przyszłym 1796. piastować raczył, wybor rownie Sekretarza swego aż do tego czasu odłożyła.

2. Co do drugiego Na Probostwo w Kollegiacie S. Floryana po smierci X. Antoniego Krzanowskiego wakuiące, wybrała Szkoła Głowna iednomyslnie JX. Franciszka Kolendowicza S. Teologii Doktora Teologii Moralney Publicznego Publicznego Professora, i Prezentę Onemu z Kancellaryi swoiey wydać zaleciła, salva pensione ab Episcopo Cracoviensi Petro Myszkowski Anno 1581 na Proboszczow imposita, toiest z warunkiem wypłacania corocznie do Kassy akademii Summy 4134. Złot. Polskę. Będzie nadto JX. Franciszek Kolendowicz obowiązany dawać publiczną Lekcyą Teologii Moralney.

X. Jozef Szabel. S. T. D.
S. G. K. Rektor.

Posiedzenie Ordynaryyne Pełne. Grudzień

Złożone dnia 6go Grudnia.

Do naradzenia się o wakuiącey Lekcyi wyrokow Wiary, a oraz do czytania Not JJXX. Cyankiewicza i Markiewicza.

Działo się w przytomności Osob Radę Szkoły Głowney składaiących JJXX. i JJPP. Sniadeckiego Kolendowicza Czerwiekowskiego, Radwańskiego, Trzcińskiego, Bogdanowicza, Przybylskiego, Scheydta, Czochrona, Fiałkowskiego, Kosteckiego i Januszewicza Sekretarza

Tak zgromadzona Szkoła Głowna po przeczytaniu i podpisaniu Konkluzyy ostatniego Posiedzenia uchwaliła co następuie.

3. Naradzenie się względem wakuiącey Katedry Wyrokow Wiary, oraz czytanie Not JJXX. Cyankiewicza i Markiewicza proszących o użycie siebie do teyże Katedry, do dalszego czasu Szkoła Głowna odłożyła.

X. Jozef Szabel. S. T. D.
S. G. K. Rektor.

Rok Ery Chrzescianskiey 1796.

Posiedzenie Ordynaryyne pełne

Złożone dnia 10 Stycznia

Do zaradzenia i stanowienia w następuiących punktach:

1796.

Styczeń

Naprzod Do konferowania Kanonii w Kollegiacie WW. SS. wakuiącey.

Powtore Do wysłuchania domienienia JX. Bogucickiego.

Potrzecie Do naradzenia się czyliby nie zdawało się Szkole Głównej uczynić iakowego do Rządu Austryackiego kroku względem zabespieczenia losu Osob Szkoły Głowney.

Zaczęto się w przytomności WJX. Rektora GJX. i JJPP. Sniadeckiego Bogucickiego Jrzenskiego Radwańskiego Bobrowicza Schy. Na Przybylskiego Wincentego i Antoniego Schastarow Czechrona Fiałkowskiego Kostechiego i Janaszewicza Sekretarza.

Jak zgromadzona Szkoła Głowna po przeczytaniu i podpisaniu Konkluzyy odbytniego Posiedzenia uchwaliła co następuie:

1. Co do pierwszego Kanonią Kazimierzowską pod tytułem Assumptionis Bæ Mariæ Virginis po postąpieniu ad Canonicatum Gerwazianum JX. Zembrzuskiego w Kollegiacie Wszystkich Swiętych wakuiącą, konferowała Szkoła Gł. uprzeymyślnie JX. Janowi Kanclerzowi Krasnostawskiemu Proboszczowi Wadowickiemu, i prezentę z Kancellaryi swoiey wydać zaleciła.

2. Co do drugiego JX. Józef Bogucicki Filozofii i Pisma S. Doktor. Historyi Powszechney w Szkole Głowney publiczny i ordynaryuszy Profesor od Komissyi Edukacyynej która była w Krayu Polskim ustanowiona przepisany do publicznego uczenia w Akademii, po którym skończonym Osoby pracuiące powinny mieć pensyą emerytalną, ten rok gdy Kleryk i dopiero co Strzegł Szkołę Gł. iż dla swoich znacznie zwątlonych iuż więcey obowiązków tego na dalszy czas sprawować nie może, dodał nadto JX. Bogucicki iż iakkolwiek los spotyka Osoby Szkołę Głowną składaiące ten chętnie i zarowno znosić powiada się.

3. Co do trzeciego Końcem zabespieczenia losu Osob Szkołę Głowną składaiących, zgodziła się tąż Szkoła Głowna na wysłanie do Nayprzedszego Rządu Austryackiego Delegaby z dwoch Osob składaiących, iakiey, którey postanowiła dać Plenipotencyą w Języku Łacińskim, do napisania tey wezwały JX. Bogucickiego, do udzienia zaś Instrukcyi dla tey Delegacyi tak na rzecz Katy lub Tymczasowy wyznaczyła JJPP. i JX. Bogucickiego Sniadeckiego Wincentego Schastarza i Przybylskiego, którzy to Delegowani Instrukcyą w Polskim i Francuskim Języku na dzien 13 Stycznia wygotuią, i na Sessyą o godzinie w południe w tymże dniu złożyć się maią gotowi przysięgą. Na potrzebny koszt dla tey Delegacyi JJPP. Dzierzkowski Radwański, Scheydt i Fiałkowski po 25. ## złożyć obiecuią się z tą iednak kondycyą, aby z nayprzewszych do kassy Szkoły Głowney przychodow tyleż im powrocone.

X. Józef Szabel. S. T. D.
S. G. K. Rektor. mpp.

Posiedzenie Extraordynaryyne pełne.

Złożone dnia 15 Stycznia.

Do zaradzenia i stanowienia w następuiących punkach.

Naprzód Do ukończenia rozpoczętey na przeszłem Posiedzeniu materyi, z ktorey wypadła Delegacya do ułożenia Plenipotencyi i Instrukcyi.

Powtore Do ułożenia sposobu załatwienia nagleyszych interessow Szk: Gł: bez zwłoki i bez zwoływania częstego całego Zgromadzenia.

Działo się w przytomności WJX. Rektora JJXX i JJPP. Sniadeckiego Bogucickiego, Czerwiekowskiego, Trzcińskiego Radwańskiego, Wincenty Schastera, Scheydta, Przybylskiego, Czochrona Fiałkowskiego, Kosteckiego i Antoniego Schastera. Bogdanowicza i Januszewicza Sekretarza.

Tak zgromadzona Szkoła Gł: po przeczytaniu i podpisaniu Konkluzyy ostatniego Posiedzenia uchwaliła co następuie.

Co do pierwszego Czytał JX. Bogucicki ułożoną przez siebie dla Delegowanych Plenipotencyą, ktorą Szkoła Głowna przyiąwszy, w Protokuł wciągnąć zaleciła iak następuie:

Nos Rector Doctores et Professores Publici et ordinarii Universitatis studiorum Cracoviensis.

Cum plurimum intersit, ut ii, qui publico docendi munere perfunguntur, ad obeunda rite et tranquille tanti momenti officia a suprema potestate opem, praesidium atq; necessaria auxilia obtineant: proinde Universitas Studiorum Cracoviensis, providendo rebus et negotiis suis juxta ac consulendo honestissimarum litterarum incremento, liberis suorum membrorum suffragiis decrevit e gremio suo delegandos esse Vindobonam duos Doctores et Professores N.N. Hi duo Viri plena facultate sibi impertita atq; concessa praediti, authenticisq; praedictae Universitatis litteris muniti, apud Sacram Caesaream Regiam Majestatem Franciscum II. in cujus fidem et tutelam istae Provinciae receptae sunt, nomine supradictae Universitatis agent, summamq; diligentiam et curam adhibebunt, ut res Universitatis Cracoviensis in optimo statu constituantur, Doctorum et Magistrorum litterarii in publica commoda suscepti et exantlati labores, suis honorariis et praemiis, quae sibi supremae caverunt leges remunerentur, proventus, jura, privilegia, immunitates, praerogativae et omnia egregia atq; praeclara instituta quibus dicta Universitas quinque jam prope saeculorum lapsu, gaudebat, sarta tecta conserventur. In summa: Universitas Cracoviensis supradictorum suorum Delegatorum fidei, vigilantiae, perspicacitati atq; prudentiae ultro committit, illa omnia et singula eâ qua par est reverentiâ postulandi ab Augusto, justo, atq; Magnanimo Francisco II. Romanorum Imperatori, de quo cum omnium Ordinum Cives tum vel inprimis perutilium Scientiarum atq; bonarum artium ad commune societatis humanae emolumentum provehendum natas Professores optima quaeq; sibi plane augurantur cuncta scilicet a tam magnae spei Principe impetrandi quae ad bonum atq; fortunatiorem statum tam ipsius Universitatis Cracoviensis, quam quae ad justitiam Professoribus et Magistris in eadem Universitate hodiedum sine intermissione docentibus, quique potissimam

vitae

Styczeń vita partem in ejusmodi nimis arduo publicæ Institutionis et Academicarum Prælectionum munere, peregerunt, tribui debitam, quavis ratione spectare videbuntur. In cujus rei majorem fidem has Eis literas Sigillo Universitatis corroboratas Dedimus Cracoviæ in pleno Consessu Universitatis nostræ 1796. Anno Die 15 Mensis Januarii

Czytana potym była Instrukcya od Delegowanych ułożona, która Szkoła Gł. przyjęła i podobnie iak Plenipotencya w Protokoł wciągnąć zaleciła iak następuie:

Instrukcya na Posłuchaniu S.G. Akademii Krakowskiey in pleno dnia 15. Stycznia R. 1796 przepisana do którey Artykułow stosować się obowiązani są: N.N. — iako od Szkoły Głównej z Jey grona do woli y prawowania Jey interessow nominowani i umocowani Delegaci do Najiaśniey Jego Cesarza Jmci Rzymsko Niemieckiego do Rządu Cesarskiego dla Prowincyy Polskich świeżo w posiadanie obranych przeznaczonego:

Wymienieni Delegowani reprezentować będą

1mo Że Szkoła Główna Akademia krakowska ufundowana przeszło od podania wieku w ciągłem wykonywaniu powinności do Jey powołania przywiązanych tudzież w używaniu praw i Przywileiow przez Nayw. Cesarskie władze Jey pozwolonych przetrwawszy wszystkie nieszczęścia i odmiany Rządu Polskiego obrocita na siebie i przegoliney zatrudnita względy i opiekę Rządu do czasu ustanowienia Kommissyi Edukacyynej, i że pod powagą tey Magistratury poddawszy się pod ustawy z dawnością i Nauk w Europie, iako też z potrzebami Instytucyi Narodowey zgodne, dopełniała wiernie obowiązkow uczenia z katedr publicznie rozmaitych obiektow umieiętności, zarządzania Szkołami Narodowemi w wszystkich Prowincyach Koronnych otwartemi, tudzież innych powinności ważnych, które Jey Rząd iako do Jey wydziału należące powierzył.

2do Że wszystkie Osoby wezwane do funkcyy i katedr publicznych w Szkole Gł: za Patentami od Rządu wydanemi teyże in Corporowanie na mocy Praw były uroczyście zapewnione o używaniu Przywileiow członkom rzeczonego Korpusu służących, o całkowitem i nieuchybnem odbieraniu pensyy za prace rocznemi zaręczonych i o nadgrodach emerytalnych ograniczonych do dwoch trzecich części pensyi zwyczaynej na katedrze Profesora, któryby skończywszy bieg lat przeznaczonych prac publicznych chciał się uwolnić i spoczywać.

3tio Że wszystkie Osoby składaiące corpus Szkoły Głow: Akademii krak aktualne, lubo się odrzuciwszy na służbie publicznej i na rzecz swoiego przeznaczenia robienie pilnej i zrzekłszy się wszelkich dochodzących korzyści, poświęciły cały swoy czas i wszystkie zdolności swoie na tych swoich i swoich sił stawiły nigdy nie mogąc ani przewidzieć ani przypuścić żeby miały być ofiarą swoiego zaufania i wierności tym obowiązkom.

4to Że Nauczyciele S. Głow: zagarnieni w klęski które przywaliły Polskę, ogołoceni z potrzebney podpory z strony Rządu nie bedąc płaconemi od lat trzech pozostali nad swoich mieyscach i bez reszty dochodow, które na szczęście publiczne oszczędzało dla Korpusu, utrzymywali i do

dziś dnia

dziś dnia utrzymuią w całości ustanowienia i budowle kosztowne dla wzrostu Nauk zaprowadzone, oczekuiąc sami w ucisku i niedostatku końca tego wszystkiego złego. Styczeń

5to Że Szkoła Gł: Akademiia Krakowska cieszy się wreszcie nadzieią iż odtąd wszystkie Jey zawody i krzywdy ustaną, odkąd kray tuteyszy przeszedł pod panowanie Nayiaśnieyszego Cesarza Jmci Rzymsko-Niemieckiego Delegowani dopraszać się będą u Nayiaśn: Cesarza Jmci, i u Rządu, o zachowanie całego Korpusu Szkoły Gł: przy używaniu Jego Praw i prerogatyw, równie iak o zabespieczenie losu wszystkich Professorow, ich pensyy i nadgrod przez Rząd Polski zaręczonych, tak od lat trzech zaległych i zasłużonych iako też ich pracom i spoczynkowi na przyszłość przeznaczonych.

6to Jeżeliby Rząd Cesarski sądził za rzecz przyzwoitą uchwalić w tym czasie urządzenia względem Szkoły Gł: stałe i trwać maiące Delegowani uwiadomią Nas nieodwłocznie o takowem przedsięwzięciu Rządu, ażeby Korpus było w stanie zebrania i przygotowania wszelkich informacyy, propozycyy i projektow do takowego celu stosownych i potrzebnych. Tymczasem czuwać będą Delegowani i iak nay troskliwiey chodzić około tego, ażeby żadna szczegolna Osoba w Szkole Gł: nic nie straciła w takowem rozrządzeniu, i żeby nayistotnieysze przywileie całego Korpusu ocalone zostały.

7mo Gdyby zaś Rząd był nakłoniony do zostawienia rzeczy w stanie w iakim są do pewnego czasu, i tylko tymczasowe rozrządzenia chciał uczynić, wtedy Delegowani nie opuszczaiąc żadnych srzodkow, ktoreby mogły na przyszłość ziednać przyiazne chęci Rządu dla Korpusu Akademii, za głowny zamiar swego Poselstwa i starań mieć będą wyrobić: naprzod uwolnienie Dobr Szkoły Głow: od wszelkich exakcyy woyskowych i od furażow. Powtore pomoc Rządu Cywilnego i gdy tego potrzeba będzie exekucyą woyskową do odzyskania wszystkich zaległości, ktore się Szkole Głow: z wiosek Emfiteutom wypuszczonych i od Kapitałow gdziekolwiek lokowanych należą, i oprocz tego do odebrania possessyy z ktorych czynsze regularnie niedochodzą, ile że to są nayblizsze zrzodła funduszu na opłacenie nieodwłoczne pensyy zaległych Prfrom cierpiącym. Potrzecie Protekcyą Rządu Cesarskiego w windykowaniu dochodow Szk: Gł: wpadłych w Prowincye od Rossyi i Pruss zaięte. Poczwarte Ulgę w opłacaniu podatkow zwłaszcza tych ktore ciągnione były z Kollegiow, Domow publicznych, i na mieszkanie ubogich Studentow przeznaczonych. Popiąte Zapomożenie z funduszow publicznych nakładu na utrzymywanie Ustanowień publicznych iakiemi są Ogrod Botaniczny, Obserwatorium astronomiczne, Biblioteka, Musea i Kollegia, ktore Szkoła Gł: aż do dnia dzisieyszego utrzymywała i utrzymuie kosztem pracuiących Nauczycielow. Poszoste Uwolnienie wszystkich Domow do Szkoły Gł: należących i użytkom Instrukcyi publiczney poświęconych od obowiązku mieszczenia konsystuiących żołnierzy, i od wszelkiey składki na ich kwatery, a to stosownie do praw Polskich, ktore sobie pozwolono przestąpić w tych ostatnich czasach klęsk i zamieszania.

8vo Delegowani nie spuszczą z oka Szpitala S. Łazarza ustanowionego dla praktyki i postępku Nauk Medycyny i Chirurgii prosząc Rządu o tęż samą protekcyą i o tęż same swobody dla Jego wiosek, o tęż same dobrodzieystwa dla Jego funduszow ktore im są skazane dla Dobr i funduszow

Szkoły

528
1796

Styczeń Szkoły Główney, a razem nalegać będą o zupełną rewindykacyą wszystkich własności do tegoż Szpitala przywiązanych.

9no Szkoły Narodowe będące pod bokiem Szk: Gł: Akademii Krakowskiey iako też Szkoły w Prowincyach teraz Rządowi Nayiaśn: Cesarza Xcia poddanych, których rząd dependował do Szkoły Gł: będą także obiektem staran i prozb Delegowanych we wszystkim tym co ku tychże ich exystencyi i nadgrody Profesorow.

Nadto wszystko cokolwiek sięgać się może do pewnosci losu, co dobra całego Korpusu i każdego w szczególności członka Szkoły Główney, do spokoyności Profesorow do potrzeb i wzrostu Nauk; Instrukcyi publiczney powinno zaymować baczność, gorliwość i usilność Delegowanych i ma bydź policzone między obowiązki, które są na nich przez niniejszą Instrukcyą włożone.

1. Dowiodł Xiądz Antoni Schaster iż Xiądz Kanonik Minocki przyrzekł na potrzeby Delegacyi złożyć złr 100 co do tego kondycya aby mu były z nayprzód przychodow powrócone do kassy Szkoły Głównej powrócone, Szkoła Główna tak Xiędzu Kanonikowi Minockiemu czerwonych złotych 100 iako też JJ PP. Czerniakowskiemu Radwańskiemu Scheydlowi i Fiat Kowskiemu po 25 czerwonych złotych składającym, niniejszą Konkluzyą zabezpiecza iż z pierwszych przychodow do kassy Szkoły Gł: będą im powrocone. — Nadto wraz iż summa Kapitalna tysiąca złotych z Kamienicy Szlach: Lędzwińskiego pobrana którą Xiądz Antoni Schaster złożyć obiecuie ma być na potrzeby Delegacyi użyta, z obowiązkiem iednak zwrocenia onejże do swego przeznaczenia, gdy fundusz na to w Kassie Szkoły Gł: znayduie się. Ad complementum zaś trzechset czerwonych złotych pozwala Szkoła Główna użyć pieniędzy w Kassie Szkoły w tym czasie znayduiących się. — Przytym Szkoła Główna do wyborze Osob znaiących się imieniem Gey wysłać do Naywyższego Dworu Austryackiego wybrała na to pluralitate votorum Xiędza Gabryela Piwodeckiego Filozofii Doktora Matematyki wyższey i Astronomii Profesora Kollegium Fizycznego Prezesa, i Xiędza Józefa Bogueckiego Filozofii i S. Teologii Doktora Historii Kościelney Profesora, którym to Delegowanym tak Plenipotencya iakoteż i Instrukcya od Szkoły Głównej przyięte i w protokuł wciągnione wydać zaleciła.

Co do drugiego Ponieważ liczba osob Rad: S. Gł: Kładących prawa śmierć ginących przez Naby Stan zdrowia drugich, a zatym na Sessyach Szkoły Gł: znaydować się nie mogących przez wysłanie w Delegacyi do Wiednia innych zmniejszona została, z tegoż więc powodu Szkoła Gł: do załatwienia interessow nadzwyczay rezolucyi potrzebuiących Kompleto Sessyi do Ośmiu Osob ograniczya, z tym iednak ostrzeżeniem ażeby punkta wszystkim Kommunikowane były, na Sessyach zaś ordynaryynych wszystkie Osoby znaydować się powinny. X. Jozef Szabel, S.T.D.
S. S. K. Rektor.
mpp

Styczeń

Posiedzenie Extraordynaryyne Pełne.

Złożone dnia 19. Stycznia.

Do zaradzenia i stanowienia w następuiącym punkcie.

Do wysłuchania wniosku Collegii Phisici względem Matematyki Elementarney.

Działo się w przytomności Osob Radę Szkoły Głowney składaiących WJX. Rektora JJXX i JJPP. Sniadeckiego Bogucickiego Czerwiekowskiego, Trzcińskiego, Radwańskiego, Bogdanowicza Scheydta, Czochrona, Fiałkowskiego, Kosteckiego Antoniego Schastera i Januszewicza Sekretarza.

Tak zgromadzona Szkoła Głowna po przeczytaniu i podpisaniu konkluzyy uchwaliła co następuie:

1. Utrzymuiąc Szkoła Głowna JP. Jozefa Czecha przy dawaniu Lekcyi Matematyki Elementarney, zabespiecza Go ninieyszą Konkluzyą iż w czasie zaniesie za nim swoie interessowanie się do Rządu, aby mogł być przy tey Katedrze nadal zapewniony przez odebranie Patentu, pensyą będzie miał JP. Czech ostatnim Etatem od Kommissyi Edukacyyney approbowanym ustanowioną, odbierać ią zaś będzie w proporcyi pensyi Professorskiey Pryncypalney.

X. Jozef Szabel. S. T. D.
S. G. K. Rektor.
mpp

Posiedzenie Ordynaryyne Pełne

Złożone dnia 23 Lutego

Do zaradzenia o Xiążkach w Kollegium S. Piotra znayduiących się — Luty

Działo się w przytomności Osob Radę Szkoły Gł: składaiących w Protokule Ekonomicznym na Karcie 5. zapisanych.

Tak zgromadzona Szkoła Gł: po przeczytaniu i podpisaniu konkluzyy zeszłego Posiedzenia uchwaliła co następuie

Stanowi Szkoła Gł: ażeby Xiążki w Kollegium S. Piotra znayduiące się, przewiozły na mieysce od Bibliotekarza upatrzone fury na targ z zbożem przyiezdzaiące.

X. Jozef Szabel. S. T. D.
S. G. K. Rektor
mpp

Kwiecień

Posiedzenie Ordynaryyne Pełne.

Złożone Dnia 10. Kwietnia.

Do zaradzenia i stanowienia w następuiących punktach.

Naprzod Do czytania i wciągnienia w Protokoł Noty ktorą Imieniem Akademii Delegowani podali JP. Cesarskiey Mci,

Tudzież

530.
1796.

Kwiecień Tudzież Do czytania listu od Delegowanych w którym donoszą o powrocie swoim, nie mniey do oznaczenia Osoby wybrać się maiącey z rekolnicyą od Akademii do maiącego przybyć Barona de Margelik.

Powtore do konferowania Beneficium w Golczy.

Potrzecie Do złożenia Rapportu Delegowanego do Obrachowania Domow akademickich od Kwaterunku Zołnierza.

Działo się w przytomności Osob Rady Szkoły Głowney Residuiących WJX. Rektora JX. D. Joh. Kanty Mirgelskiego, Pizurskiego, Radwańskiego Wincentego Schastera, Bogdanowicza, Schuyta, Piatkowskiego i Sekretarza.

Jak zgromadzona Szkoła Gł. po przeczytaniu i podpisaniu konkluzyy ostatniego posiedzenia, chwaliła co następuie:

1. Co do pierwszego Do powrotu Imieniem Akademii maiącego do Krakowa przybyć Barona de Margelik wezwała Szkoła Głowna W.X. Rektora i W. Wincentego Schastera Anatomii Profesora. — 2do Zlecita Szkoła Głowna wciągnąć w Protokoł Akt Imieniem Akademii do Nayiaśnieyszego Cesarza Rzymskiego podania ich następuie. — Soie — Sanctis que toutes les classes des habitans des nouvelles Provinces fatigués de tant de maux et de calamités, que les derniers evenemens en Pologne ont accumulés sur eux, s'attendent avec le calme de l'asurance a gouter les fruits consolateurs et les bienfaits du Gouvernement Paternel de V. M. Gle. L'Universite de Cracovie forte de la fidelité constante envers l'Etat, de l'exactitude dans l'exercice de ses devoirs de l'utilité generale de son Institut et de ses travaux, et sur tout de la confiance dans les vertus du nouveau Souverain, à l'honneur de solliciter aux pieds du Trone l'assistance et la protection auguste de V. M. Gle avec le devouement des mêmes efforts et du même zele pour le service public, qu'elle tachoit de prouver à son ancien Gouvernement. — Ce Corps fondé depuis presque de ~~cinq~~ cinq Siecles pour le service de l'Instruction publique, fut l'objet des soins particuliers et de la confiance du Gouvernement Polonois depuis l'Etablissement de la Commission d'Education dans ce pais. Ayant subi des arrangemens conformes au progrés des Sciences en Europe, conservée dans la jouissance de ses droits et de ses prerogatives, pourvue d'etablissemens qu'exigent les Sciences des Mathematiques, de Physique

de Medicine et de Chirurgie assurée de la perception exacte des revenues destinés pour le payement de tous les frais de son Institut l'Université fut chargée de l'enseignement public des differentes branches des connoissances, et de la regie de tous les Colleges, Ecoles, et etablissemens d'Education, repartis dans toutes les Provinces de Pologne. Sous ce dernier point de vue, exercant une branche de l'administration publique, elle dirigeoit et surveilloit dans tous les details le Systeme de l'Instruction, qu'il plut au Gouvernement d'aptoter: elle fut l'Ecole et le Seminaire des Precepteurs pour les Ecoles normales, des Medicins et des Chirurgiens pour les Villes et les Provinces, et dans le compte annuellement rendu de tous ces objets, elle fut l'interprete auprés du Gouvernement de toutes les observations relatives a la formation des Moeurs, et au maintien de l'ordre public dans tout ce qui etoit du ressort des Sciances. — Quinze Ans de travaux et d'efforts suivis, ont valu aux individus composans le Corps l'approbatio du Gouvernement: et lorsqu'ils touchoint au terme de leurs carriere, ou les attendoient les recompenses solemnellement stipulées et garanties par le Gouvernement de Pologne, ils se sont trouvés envelloppés dans toutes les calamités qui fondirent sur leur Patrie. Privés depuis trois Ans de tous les secours Gouvernement, et de l'assistance des loix pour le recouvrement de leurs salaires, et dans cet abandon reduits encore a soigner la conservation des etablissemens couteux aux depens de leur subsistance, les Professeurs de ce Corps dans les objets suivans de leurs representations trés respectueuses, ont heureusement a la protection du Gouvernement juste, des titres capables de toucher le coeur magnanime de V. M. Jle.

1mo En sollicitant la conservation du Corps de l'Université dans l'exercice de ses devoirs, et dans la jouissance de ses Anciens droits (: qui sont samblables a ceux des pareils Corps etablis dans les Etats hereditaires de V. M. Jle :) nous demandons Sire! ce qu'exige l'interet le plus propre, a lier la bienveillance du Souverain, a l'amour et la reconnoissance de ses Nouveaux Sujets. L'instruction dans les connoissances utiles, est aujourdhui le besoin le plus pressant et generalement senti par tous les Polonois; il est de la derniere importance pour le Gouvernement de le satisfaire: cet aveu franc et loyal Sire! fondé sur la connoissance et l'observation du païs, est encore confirmé par les arrangemens, que les Cours de Russie et de Prusse prirent dans les Provinces, qui leur sont tombées en partage: la premiere a confirmé

Fondation formé à l'Université de Vilna et à tous les Colleges Provinciaux tous les droits et tous les reglemens introduits par la ci-devant Commission d'Education: la seconde ayant mis sous la sauve-garde des loix les fonds d'Education, en ayant maintenu la destination, faisant subsister tous les Colleges dans leur établissemens primitifs medite en outre l'erection de l'Université Catholique dans ses nouveaux Etats. Cependant malgré toutes ces precautions des Puissances voisines, l'Université de Cracovie sous la Protection de V. M. Ile aiant repris les avantages de son ancienne celebrité, continuera toujours d'attirer la jeunesse catholique de tous les pais d'alentour, qui s'y rendra pour s'instruir, non obstant les entraves, que le Gouvernement étranger pourroit chercher à y mettre. La culture de la langue polonoise adoptée dans les lecons publique fait et seroit toujours le motif pour les Polonois de preferer cette Université a toute autre, l'usage de cette langue quoiqu'exclue dans les affaires publiques sera toujours général dans toutes les transaction de la vie civile, et dans les affaires particulieres et domestiques de tous les habitans. Si le Gouvernement de V. M. Ile qui soigne aujourdhui la culture de la langue Boheme, daignoit proteger le progrés de la langue Polonoise, pour les Vastes Etats, qui la parlent ce seul bienfait du Gouvernement, respectant une des plus forte affection d'un peuple pour sa langue antique, jetteroit des profondes racines et nourriroit constamment l'attachement des habitans pour l'Auguste Maison d'Autriche. — A l'appui de toutes ces considerations viennent les avantages suivans: que les fonds anciens revendiques, reglés et rendus a leur destination primitif, epargneroient bien de frais au Gouvernement pour l'entretien de tout le corps: que les établissemens publique nouvellement erigés à grands frais a Cracovie, et mis dans un état florissant pour les Sciences, tels que l'hopital fondé et doté auprés de l'Université pour le soulagement des malades pour le progrés de Medicine et de Chirurgie, le Jardin Botanique l'Observatoire Astronomique, les Cabinets d'Histoire Naturelle et de Physique, les Maisons et les Colleges les uns destinés aux lecons publiques les autres au logement des Etudians, fournissent au Gouvernement l'Institut de l'Instruction publique tout formé, qu'on ne sauroit établir ailleurs, qu'avec le Tems et avec des frais enormes.

2do Les individus, qui composent aujourdhui le Corps de l'Université sont appellés aux places et munis des lettres patentes du Gouvernement, par l'autorité de celui ci jurent solemnellement assuré de la

jouissance

jouissance des droits affectés aux membres du dit corps, de la perception exacte de leurs salaires stipulés, et de pensions de retraite fixées aux deux tiers du salaire ordinaire pour quiconque aiant achevé le Cours de seize Ans de ses travaux, voudroit quitter cette carriere. Les Professeurs de l'Université se reposant sur la foi publique, et sur la garantie aussi solemnelle de leur sort, renonçant a tous les avantages etrangers à leur vocation, vouerent à l'exercice de leurs devoirs tout leur tems et tous leurs efforts, et aiant usé leurs forces, et employé la meilleure partie de leur age dans le service publique, ne peuvent jamais s'attendre à être victimes de leur confiance, et de la fidelité dans leurs engagemens. Ils implorent la justice et la protection de V. M. Ile pour le maintien des droits, salaires et recompenses assurées a leurs emplois. Les dits individus se livrent à l'espoir doux, que le regne de V. M. Ile loin de porter quelque atteinte à leur bien-être, par la justice rendue à leurs services passés, soutiendra leur zele dans la continuation de leurs travaux.

3tio Pour faire face à toutes les depenses, qu'exige l'entretien du Corps, et de tous ces établissemens, l'Université tiroit une partie des revenus de ses propres fonds, consistans en terres hereditaires et en capitaux, qu'elle possede en vertu des loix, ces fonds n'ayant pas été suffisans, la Commission d'Education pour completer la ligne des dépenses, paioit à l'Université annuellement la somme de 37500 florins d'allemagne, des revenus des ci devant Jesuites epars dans les differentes provinces de Pologne, et connue sous le nom de fonds d'Education. Le paiement de cette Somme, supplementaire a cause des derniers evenemens en Pologne, est suspendu depuis plusieures Années: mais dans les Provinces de Pologne tombées en partage à la Cour de Russie et de Prusse, il est des arrérages des revenus des ci devant Jesuites, qui sont dû pour les Années anterieures a la prise en possession de dites provinces, par les Cours mentionnées ci dessus: ces arrérages constituent une dette exigible que l'Université a droit de reclamer pour les pensions arriérées des Professeurs, et pour l'entretien de ses établissemens. C'est à la protection et à l'entremise de V. M. Ile dans les negotiations avec les dites Cours, que l'Université a l'honneur de recourir pour recouvrer la dette aussi incontestable. — Quand aux fonds, que l'Université possede en ses propres terres et en capitaux, quelques uns se trouve situés ou hypotequés dans les Palatinats passés aujourdhui

Kwiecien aujourdhui sous la domination de la Russie et dela Prusse.
Au nombre des Sommes Capitales il s'en trouve une de 100000 florins d'Almagne, que l'auguste Oncle de V. M. Gle en vertu de la Convention conclue en 1795 fit païer à l'Universite pour le rachat des terres et des capitaux, que elle ci perdit en Gallicie ce capital hypothequé sur les terres de Jampol et Kaczkowska dans le Palatinat de Braclaw à la charge de cinq pour cent d'interet païable annuellement à l'Universite, se trouve maintenant placé dans les Etats de Russie avec l'interet arriéré depuis cinq ans. Nous reclamons Sire! la protection de V. M. Gle dans les negotiations avec les dites puissances, pour sauver à l'Universite la proprietés de ses terres et des ses capitaux enclaves dans leurs Etats, et pour lui asurer la perception exacte des arrerages et des revenus qui en previennent.

4to Le reste des fonds del' Universite situés dans les nouvelles Provinces de V. M. Gle consiste en capitaux et en terres, dont une partie est engagée par les baux emphitéotiques, avec obligation rigoureuse de païer annuellment les redevances stipulées non obstant toute calamité. Cette sorte des revenus est declarée par le loi de Pologne comme une dette publique, et revelue dans son recouvrement des mêmes formes, qui sont prescrites pour la perception des Impots publics. Mais les lois de Pologne étant sans vigueur depuis trois Ans, les Membres de l'Universite furent les premieres victimes de leur silence. Les Possesseurs de terres et de capitaux sous differens pretextes se sont permis et se permettent encore d'arreter le paiement des redevances et des interets, en sorte que depuis trois Ans les membres de l'Universite gardant leurs postes et remplissant leurs devoirs, ne recoivent pas leurs salaires, et attendent jusqu'ici la fin de leur detresse. Quelques Villages que l'Universite tient sous son administration, quoique chardés par les emparation et les fourages de l'Armée Prussienne etoient cependant la seule ressource pour l'entretien de tant de maisons et d'etablissemens dont l'Universite se fit un devoir d'empecher la ruine en soignant leur conservation aux depens même de la subsistance des Professeurs. Cet etat de detresse et d'embarras ou le corps fut reduit a touché enfin le Gouvernement Prussien, qui sur la fin de son

sejour

sejour à Cracovie s'étant fait exposer les Droits de l'Université, et les loix ralatives aux revenus d'Education, ordonna en faveur de l'Université le paiement de tous les arrerages, en contraignant conformement aux dites loix par l'execution militaire quiconque refuseroit de remplir l'obligation aussi sacrée. Cette assistance pourtant du Gouvernement Prussien n'avoit commencé peu avant l'ordre qu'ils reçurent ensuite d'evacuer la Ville et le Palatinat ne produisit pas son effet. Il est reservé à la justice et à la protection de V. M. Ste pour le recouvrement des arrerages, et pour la perception exacte à l'avenir des revenus, que nous doivent les possesseurs d'terres et des capitaux de l'Université.

5te Mais ces debris de la fortune de l'Université qui sont situés dans les nouvelles Provinces de V. M. Ste ne pouvant suffire à l'etendue des depenses annuelles, qu'exige la conservation de tant de batimens et d'etablissemens, et le paiement des personnes; il est deux source d'ou l'Université par ordre de V. M. Ste peut tirer des subsides: la premiere est la diminution des charges, qui pesent sur ses revenus, telles sont les impositions militaires et les fourages dont on chargeoit les terres de l'Université pendant le tems des dernieres calamités, le logement de Soldates dans toutes les maisons publiques sans en excepter les Colleges destinés uniquement pour les leçon, et la contribution levée sur tous ces batimens pour les frais des quartiers militaires, qu'on se permet d'exiger de l'Université au mepris de toutes les immunités et franchices dont elle jouissoit toujours en vertu des loix. Nous supplions V. M. Ste de nous en affranchir et de faire enjoindre l'observation de ces droits et immunités, dont jouissent par tout les etablissemens publics de ce genre. — La 2ème source des secours, que l'Université a l'honneur de proposer à V. M. Ste pour le supplement des ses fonds, sont des revenus des ci devant Jesuites separés des autres revenus del Etat, et consacrés uniquement à l'Education publique, et dont une partie se trouve située dans les Palatinats passés maintenant sous la domination de V. M. Ste. Apres avoir païé les Ecoles Provinciales, qui sont etablies dans les Nouveaux Etats, nous en solicitons le reste, les arrérages s'il s'en trouve pour nos personnes arriérées et la perception des revenus annuels pour l'entretien

des batimens

Russien

des batimens du Jardin Botanique, del' Observatoire astronomique, de la Bibliotheque, et pour les frais qu'entrainent les expeneces et les demenstrations des leçons de Physique, de Chymie d'Histoire Naturelle et de Medicine, sauf à rendre compte del'emploi de ces fonds au Gouvernement de V.M. Jle.

6to La cause del' Indigence et del' humanité souffrante étant un objet cheri des voiens genereux, que V.M. Jle a herité de ses Augustes Aïeux, nous reclamons Sire! avec la plus grande confiance la Protection de V.M. Jle pour l'Hopital de St. Lazare a Cracovie, nouvellement erigé et doté pour le soulagement des malades et pour le progres de Medicine et de Chirurgie. Nous avons l'honneur de demander les mêmes franchises pour ses batimens et pour ses terres, la même assistance pour la revendication complette de ses propriétés et pour le recouvrement de ses revenus, que nous sollicitons en faveur del' Universite.

7mo Les Ecoles normales établies dans la Ville de Cracovie, et dans les Provinces nouvellement soumises à V.M. Jle lors del' ancien Gouvernement ayant relevé del' Université dans tout ce qui regarde l'instruction et le choix des Professeurs, et la surveillance de leurs emplois, il est de Notre devoir Sire! de solliciter la bienveillance et la Protection de V.M. Jle en faveur de ces établissemens et des individus, qui ayant consacré leurs efforts au service de l'Instruction, et obtenu de l'ancien Gouvernement les assurances de leurs recompenses et de leur sort, s'attandent de la Justice et de la bonté de V.M. Jle a etre conservés dans les appointemens, et dans tous les avantages garantis à leur service.

Tel sont les objets de Nos representations très respectueuses, que Nous avons l'honneur de soumettre à la decision souveraine de V.M. Jle. Nous nous consolons Sire! de retrouver dans les sentimens De Justice et de bienfaisance de V.M. Jle cette autorité tutelaire, que nous etions en droit d'attendre del'ancienne Gouvernement comme temoin de nos efforts, et le garant de Nos recompenses. Cette confiance sans bornes est le premier hommage, que nous deposons aux pieds de Votre Trone, et en meme temps celui que commande le coeur bienfaisant et paternel de Votre Majesté. — Vienne ce 24. Fevrier 1796. (Signé) Les Delegués del' Universite de Cracovie — L'Abbé Boguckki Professeur d'Histoire Ecclesiastique — Jean Baptiste Sniadecki Professeur d'astronomie.

3tio Czytany przez Delegowanych z Wilna pisany w Historyi

Dorosz.

1. w którym donoszą że nie maiąc dosyć funduszu na powrót swoy
a nechcąc Zgromadzeniu żadnie ambarasu i kosztu na wzięli
wzięli do przytomnego w Wiedniu JW. Jenerała Ld. Polek 600 zło
Pexyscket in vim Kugu z Wrocławia zaległego. — Szkoła Gł. mi-
nuiąca Konkluzyą JW. Gochina Jenerała zabezpieczona za
wypłacone przez Niego na ręce Delegowanych 600 Zł. Polek,
przy zaspokoieniu zatrzymanych z Wrocławia rat po-
trącone będą.

Co do drugiego Ponieważ JX Kanonik Trzciński pragnie mieć
2. Jobii konferowane wakuiące Beneficium w Jodzy z tą kondy-
cyą ieżeli JX Bogucki nie iest rownie w chęci trzyma-
nia onego, zleca zatym Szkoła Gł. Sekretarzowi Jxe-
mu aby doniósł JX Boguckiemu o wydarzonym wa-
kansie, którego gdyby przyięć nie chciał, zgadza się
Szkoła Gł. ponownie aby wydać na to Beneficium
prezentę dla JX. Andrzeja Trzcińskiego, na które powi-
nien się będzie nieszwłocznie instituować.

Co do trzeciego JX Kanonik Trzciński złożył kopiie Pod
3. które podał względem uwolnienia Domu Akademii od
kwaterunku, tak do JW Jenerała de Foulon iako i Sta-
chetnego Magistratu Krakowskiego, Szkoła Gł. wzywała
JX Trzcińskiego aż do zupełnego tego interesu ukończenia.

X. Józef Szabel. S. T. D.
S. P. K. Rektor.

Posiedzenie Extraordynaryyne.

Złożone Dnia 24. Kwietnia.

Do zarządzenia i Stanowienia w następuiących punktach:

Naprzod Do odebrania sprawy od Delegacyi do Wiednia
Imieniem Szkoły Gł. wysłaney.

Powtóre Do wysłuchania JP. Bibliotekarza proszącego
o przyznanie lat pracy w Akademii aż do dnia dzisieyszego.

Działo się w przytomności Ich Mci Rady Szkoły Głowney Mlada-
iących WJX. Rektora Pstwa i JPP. Snideckiego, Bogu-
dzkiego, Czerwiakowskiego, Trzcińskiego Radwańskiego, Bo-
gdanowicza, Schayde Przybylskiego Piątkowskiego Ko-
steckiego i Sekretarza

Iak zgromadzona Szkoła Główna po przeczytaniu
i podpisaniu Konkluzyy o Statecznego Posiedzenia uchwaliła
co następuie

Co do pierwszego

Kwiecień 6 do pierwszego Delegowani Imieniem Akademii do Jo Cesarskiey Mci czytali następuiący Rapport.

Rapport Delegowanych w Interessach Szkoły Głównej do Wiednia.

1. Odpowiadaiąc zaufaniu które Szkoła Główna położyła w Starániach naszych około Jey interessow, usiłowaliśmy zaraz za przybyciem Naszem do Wiednia nic nie opuścić cokolwiek do poparcia sprawy Zgromadzenia, i do celu Bogactwa naszego należało. Nie wchodząc w przeszkody i trudności, które się zbiegły przeciwko Nam, dosyć iest powiedzieć że szczupłość kraiu przychodzącego pod Rząd Cesarski, położenie kraiów zbliżonego stało do granic Państwskich a odiętego od środka nowych Prowincyy zabrania i utrzymaniu Akademii Lwowskiey wystarczaiących w mieszkaniu Osób rządowych do Edukacyi tak Galicyi iako nowo obyętego Państwa, niewiadomość wielu Korzyści za Zgromadzeniem naszem mowiących, opinia Rządu przeciwko mnożeniu Towarzystw Uczonych z interessow dzisieyszych Europy wynikaiąca, szczęście uwagi stałe oszczędzenie wydatków wynie na Dworze maiące, były to pobudki Nowiące opinią przeciwko utrzymaniu Akademii Naszey w Gabach, od których wsparcia i pomocy naywięcey interessa nasze zależały. Stało się wielkiem szczęściem dla Zgromadzenia zeszmy przedtem stawieniem się w Wiedniu, uprzedzili wszystkie plany i rozrządzenia powagi krajowey, które skierowane bowiem wyrażoną opinią niemogłyby były dla nas wypaść pomyślnie, gdy Cesarski zobaczywszy lwa nie nayprzewey przybyłych z nowego kraiu, powodowany duchem słuszności i chęcią pogodzenia sprawiedliwym proszeom i Żądaniom zatrzymał decyzyą Losu Naszego aż do wysłuchania reprezentacyi którey zamierzali Popierwszey Audyencyi u Cesarza mianey w celu złożenia hołdu uszanowania nowemu Monarsze i polecenia Jego sprawiedliwości i Opiece ludzi poświęconych usługom Oyczyzny i rządu które utracili, i przychodzących w tey okoliczności pod Jego opiekę po pierwsze dowody Opiekuńskich Jo Cesarskich, po prezentowaniu się Ministrom i Osobom do Rządu wchodzącym i zainteressowaniu Ich do Naszey sprawy, dalismy na drugiey Audyencyi u Cesarza mianey dnia 24 Lutego. — Ta Rosa

Ta Nota iuż iest w ręku Szkoły Gł: złożonu tu Instrukcya
Zgromadzenia przekona każdego, żeśmy nic nie opuścili, co Nam by-
ło od Szkoły Gł: poruczone i przepisane. Pierwsze wrażenie i sku-
tek który to pismo sprawiło przy Osobistych naszych staraniach
i pomocy przyiaznych Nam Osób, było odmienienie pierwszych za-
miarów i prawie powszechne Zdanie Osób rządowych, za utrzyma-
niem Akademii w Krakowie, czego zaręczenie odebraliśmy tak
z Ust samego Cesarza, iako Ministra tym wydziałem interessow
władaiącego. Umiarkowanie prozb naszych stosownie do pozycyi
w iakiey się dziś Monarchia znayduie, tak że szukaiąc pomocy, wyty-
kamy zaraz ich zrzodła, skarb Cesarski nie obciążaiące, bardzo
wiele sprawie Naszey pomogło. Z rządem tym, przy wielkiey
dziś oszczędności względnym i sprawiedliwym, nie będzie trudno
wszystkiego dopiąć, przy cierpliwości, i przy dobrze stopniowa-
nem interessow prowadzeniu. Potrzebne do tego uwagi nie mo-
gą bydź materyą rapportu. Donieśliśmy iuż w Korrespondencyi
Naszey że Dekret Cesarski poty na Notę Naszę nie wypadnie,
poki wszystkie punkta przez rożne Dykasterya załatwione
nie zostaną, nayszczegolniey zaś negocyacya z Dworami Pe-
terzburskim i Berlińskim o straty które Szkoła Gł: w tych
Krajach ponieść może. Nie mogąc czekać na koniec całey tey
roboty, zyskaliśmy autentyczne od Dyrektoryum Jeneralnego
uwiadomienie Nas, co dotąd w interessach naszych stanęło. Skła-
damy to pismo którego treść iest następuiąca: Naprzod że Nota
Nasza kommunikowana iest w kopii urzędowey Ministrowi In-
teressow Zagranicznych z zaleceniem ażeby w Negocyacyach
z Dworami Sąsiedzkiemi sprawa Akademii Krakowskiey
o fundusze i zaległości przez te Dwory zagarnione silnie po-
parta była. Powtóre że takaż kommunikacya Urzędowa
Noty Naszey nastąpiła Kommissarzowi Cesarskiemu Baronowi
de Margelik na mieysce zieżdżaiącemu, z zaleceniem, ażeby ten
w Terrytoryum Cesarskim windykował dla Nas wszystko to,
co Nam się należy, a z dochodow i zrzodeł do uposażenia na-
szego należących opatrzył skuteczne i silne szrzodki i pomo-
cy do subsystencyi Naszey potrzebne. Że Akademia po sku-
tek prozb swoich w Nocie wyrażonych zaraz udać się ma na
mieyscu do tegoż Kommissarza Cesarskiego, z resztą zaś za-
ufać potężney Opiece i sprawiedliwości JO C. Mci i czekać
dalszych rozporządzeń iakie Powszechnemu dobru będą dogo-
dne

1796.

Kwiecień

dogodne„ Na trzeciey i ostatniey Audyencyi u Cesarza, żegnaiąc się i polecaiąc Jo Opiece interessa Zgromadzenia Naszego, wyprowadzani byliśmy, czyli wszystkie lekaye wg zwyczaiu i regularnie. Skończył Cesarz swoy dyskurs temi słowy: „Oddaż Waszemu Państwu sprawiedliwość iest moią powinnością wy z strony swoiey pełnić będziecie Wasze obowiązki, o tem nie wątpię„ Wyprawa teraz dla Szkoły Głównej przy wykonywaniu wszystkich obowiązków z pilnością, przy używaniu przez iakie Jey dobrodzieystwy nie poddaiąc ich pod żadną wątpliwość, następuiące przedsięwzięć drogi.

Naprzod Wyznaczyć Delegacyą z dwoch Nayważnieyszych do popierania dalszego sprawy Naszey w Nowie wyrażoney u Barona de Margelik.

Powtore Druga Delegacya do interessow i papierow Kassowych, ktoraby zebrała i zweryfikowała nieodwłocznie wszystkie nasze zaległości, ułożyła iedną tabellę tego czynam ja z Dobr i Funduszow naszych należy, drugą Tabellę długow takie i Zgromadzeniu i Osobom u Rządu zaległy, aż eby te z funduszow pozostałych i retencyi były nam wypłacone. Potrzeba stan Maiątku naszego i koszta roczne wiele Nam do ich opłacenia brakuie. Ta Delegacya druga, sporządzone Tabelle oddawać powinna pierwszey do prezentowania Jey i popierania u Rządu.

Potrzecie Zachować tę w postępowaniu przystoyność i ostrożność ktoraby iednak mogła coraz większą Konsyderacyą dla Zgromadzenia w oczach nowego Rządu.

Poczwarte. Nieodzielać się nikomu od wspolnego o interessie całego Korpusu przez troskliwość o swoy szczegolny bo każdy oddzielnie robiąc nie wiele wskura, a w zabezpieczeniu i opatrzeniu całego Ciała Zgromadzenia, pewnie bo swoy i pomyślność znayduie.

Oprocz wyżierzonej Nam przy wyiezdzie z Krakowa summy 300 ## na podroż naszą, wzięliśmy od Jo Joachima Jundziłła w Gwoźnie in vim długu który ma od niego Szkoła Główna złotych Polskich przedsiewzięć z tego funduszu pozostałe, przy nas czerwonych złotych 2.. które my zaraz do Prokuratoryi JX. Bogdanowiczowi wypłacili na co

kwit

kwit Jego prezentuiemy. — W Krakowie na Sessyi Szkoły Głowney Dnia 24 Kwietnia 1796. Roku. — X. Józef Bogucki Delegowany mpp — Jan Śniadecki Delegowany mpp

1. Konkluzya Po wysłuchaniu Rapportu zapisawszy Szkoła Gł: dla Delegowanych za gorliwe i czynne około Jey interessow chodzenie przyzwoitą z swey strony wdzięczność, wezwała Ich na nowo do popierania stałego sprawy Szkoły Gł: w Mocie wyrażoney u Barona de Margelik. — Ustanowiła nadto drugą Delegacyą do interessow i papierow Kassowych, która zbierze i zweryfikuie skrupulatnie wszystkie Akademii zaległości, ułoży one tabelle tego co ią Akademii z Zebr i Fundusz należy, druga tabelle długow iakie z pogrom[a]czeniu i Osobom u Rządu zaległy, azeby te z Funduszu Pejzneckiego i Prelentow były wypłacone. Potrzecie Reformacią Akademii i kosztow rocznych, wiele do ich opłacenia brakuie, ta Delegacya sporządzone tabelle oddawać powinna perwszy do prezentowania ich i popierania u Rządu, nominuie Szkoła Gł: do tey Delegacyi X.X. i Gł: P.P. Smiczr: inskiego, Kadwańskiego, Bogdanowicza i Przybylskiego.

Co do drugiego Przyznaiąc Szkoła Gł: P.P. Bibliotekarzowi Przybylskiemu lata pracy w Akademii aż do Dnia dzisieyszego pozwoliła wydać Mu zaświadczenie iak następuie:

2. M. Hyacintho Egidio Przybylski Artium Liberalium et Philosophiæ Doctori, S. Regiæ Majestati Polonæ à Consiliis, Universitati Nostræ à Bibliothecis, Collegio Moralis Secretis, Antiquitatum in re Litteraria et Linguæ Græcæ Publico et Ordinario Professori legitimè desiderato, ob sibi in Consessu nostro, ubi Corporis nostri collaboranti membro de laboribus in Ordine Academico à se publice susceptis et sedulo exantlatis Testimonium perhiberemus, libenter asseverandum esse duximus. prælaudatum Magistrum, postequam Litteris humanioribus in Gymnasio ad Universitatem nostram ita per omnes gradus excultus ineunte Anno 1777mo Institutum Academicum amplexus et prævio examine primam in Philosophia et Artibus lauream adeptus esset, impensas Auditorum et promotionum ex proprio patrimonio adhibentem, et nullo unquam publico

Kuiecien publico ore adjutum omnes cursus Prælectionum Academicarum quibus futurus Professor instrueretur, ad amussim per triennium audivisse deinde Philosophiæ Doctorem rite creatum et ad docendas Scholas Academicas a Rectore Universitatis vocatum primo ejusdem Anno Academico ex 1774to in 1775tum Jarnovidæ Grammaticam docendo meruisse, tribus posterioribus Annis videlicet ex 1775to in 1776tum et ex 1776to in 1777mum et ex 1777mo in 1778vum Culmæ Syntaxin et Poesin docuisse, duobus subsequentibus nempe ex 1778vo in 1779num et ex 1779no in 1780mum Cracoviæ Classem primam seu ad reformatorum Studiorum normam Litterarum Elementa uno sequente seu ex 1780mo in 1781mum Lublini Classem VIIIvam sive Eloquentiam et Jus, tribus tandem sequentibus vest ex 1781mo in 1782dum et ex 1782do in 1783tium et ex 1783tio in 1784tum Varsoviæ Jus et Historiam Rectoribus et Visitatoribus probatissimis honorifice tradidisse denique inchoato ab Anno Academico ex 1784to in 1785tum Publicæ Institutioni Præfectorum Collegii Decreto Bibliothecæ in Universitate Nostra Viadrina Præfectum, et Antiquitatum in Re Litteraria Publicum Professorem constitutum atque per Patentes Litteras nobis incorporatum, annum nunc labentem ex 1795to in 1796tum postremæ professionis nostræ jam Duodecimum indesinenter et ultra ullam negligentiæ notam laborare, præterea ab Anno Academico ex 1791mo in 1792dum modo jam annum 5tum iterato Publicæ Institutioni Præfectorum Collegio Decreto et vigore peculiarium Patentium etiam Litteras Græcas prælegere interea vero laborum Supremi Magistratus jussu Bibliothecas et Antiquitatum monumenta apud exteros per Italiam, perque potiores Helvetiæ, Galliæ et Germaniæ partes perlustrasse, scripta quæ plerague partim græco, partim latino, partim patrio Diornate in lucem publicam emisisse, ac quidquid pro Litterarum ac Universitatis Nostræ bono vel ex muneris re, vel ex corporis voto agendum sibi incumberet, semper fideliter et diligenter egisse. Cujusmodi Testimonium ut dictis Nostris tam antiquioribus quam recentioribus firmatum Protocollo Nostro inseri et a Magnifico Rectore atque Secretario Nostro consignandum sigillogue

Universitatis nostræ, uti de more muniendum prælaudato Magistro extradi voluimus. Conclusum in Consessu Universitatis Studiorum Cracoviensis in Collegio Jagellonico Anno Domini Millesimo Septingentesimo Nonagesimo Sexto Die Vigesima Quarta Mensis Aprilis. Kwiecień

X. Jozef Szabel. S.T.D.
S. G. K. Rektor.
mpp.

Posiedzenie Ordynaryyne Pełne.

Złożone Dnia 5go Maja — May

Do zaradzenia i stanowienia w następuiących punktach:

Naprzod Do zadecydowania punktow przez JX. Kanonika Trzcińskiego tylekroć razy wniesionych.

Powtore Do obrania Sekretarza Szkoły Głowney.

Potrzecie Do zadecydowania iakiey Sekretarz ma używać pieczęci czyli teraźnieyszey ktora iest z Orłem i innemi insygniami Polskiemi, czyli też dawnieyszey.

Działo się w przytomności WJX. Rektora JJXX i JJPP. Sniadeckiego, Radwańskiego, Trzcińskiego, Bogdanowicza, Scheydta, Przybylskiego, Fiałkowskiego, Kosteckiego i Januszewicza Sekretarza.

Tak zgromadzona Szkoła Głowna po przeczytaniu i podpisaniu konkluzyy ostatniego Posiedzenia uchwaliła co następuie:

1. Co do pierwszego Ponieważ miały być iakieś Sessye w tenczas kiedy JX. Kolendowicz mieysce Sekretarza zastępował, żąda Szkoła Głowna od JX. Kolendowicza aby resultata tych Sessyy złożył. — Interess względem Gabinetu Fizycznego o niewydawaniu Machin i nie trzymaniu przez Tercyana kluczow od tegoż Gabinetu odsyła Szkoła Głowna do Kollegium Fizycznego.

Co do drugiego Na Elekcyą Prezesow Collegiorum Sekretarza Szkoły Głowney wyznacza Szkoła Głowna dzień 15 Maja to iest dzień w ktorym podług Ustaw na stan akademicki przepisanych ma nastąpić wybor Prezesa Aktu Elekcyi Rektora.

Co do trzeciego

1796.

May Co do trzeciego Zlecita Szkoła Główna wyrznąć pieczęć nową taką iakiey dawniey używała to iest dwa Berła na Krzyż z napisem Sigillum Universitatis Cracovienſis

X. Jozef Szabel. S. T. D.
Rektor. m.p.

Posiedzenie Extraordynaryyne Pełne.

Złożone Dnia 15 Maja

Do zaradzenia i Stanowienia w następuiących punktach:

Naprzod Do obrania Prezesa Aktu Elekcyi Rektora.

Powtore Do obrania Prezesow Collegiorum.

Potrzecie Do obrania Sekretarza Szkoły Głowney.

Działo. się w przytomności Osob Rade Szkoły Głowney składaiących WJX. Rektora JJXX. i 76 PP. Śniadeckiego, Bogucickiego, Czerwiakowskiego, Radwańskiego, Winc: Schastera, Bogdanowicza, Schleydta, Przybylskiego, Fiałkowskiego, Kosteckiego, antoniego Schastera i Januszewicza Sekretarza.

Tak zgromadzona Szkoła Główna po przeczytaniu i podpisaniu konkluzyy o Statnego posiedzenia uchwaliła co następuie:

1. Co do pierwszego Uprzeiszy Szkoła WJX. Szabla kanonika Katedralnego Krakowskiego aby Urząd Rektora Szkoły Głowney aż do przyszłego Roku to iest do terminu Elekcyi Ustawami przepisanego piastować raczył, przez wzgląd na Hargane pracami Akademicznemi siły Jego, przyrzekła Mu z swey strony wszystkie te pomoce, które do zmnieyszenia zatrudnień z tym Urzędem połączonych służyć mogą. — Chcąc zaś Szkoła Główna wrocić porządek obradom swoim, postanowiła na przyszły Sessyi ułożyć powiększa obradowania Ustawami nie wyłączone, i w tym względzie do zrobienia projektu wyznaczyła JX. i 9 PP. Śniadeckiego Bogdanowicza Przybylskiego i Januszewicza Sessya do zadecydowania tego zdania będzie w ten czas kiedy Delegowani ten projekt ułożą co iednak w tym Miesiącu nastąpić powinno. — Na-

tey

tey Sessyi może być decydowany Punkt względem Beneficium Gołeckiego tudzież interessa Prokuratoryi Delegacyi i inne prędszey Rezolucyi potrzebuiące May

Co do drugiego Uprosiła rownie Szkoła Głowna dzisieyszych Prezesow Collegiorum aby Urzędy swe piastowali do czasu tego w którym Elekcya Rektora nastąpi.

Co do trzeciego Obowiązał się dzisieyszy Sekretarz do sprawowania daley funkcyi swoiey, zła iednak kondycya, aby w czasie wolnym od Nauk nie był obowiązany siedzieć w Krakowie. Prokuratorya winna iest powrocić Sekretarzowi koszt na Skrybenta, papier, lak pocztę i swice na Sessye Szkoły Głowney kupowane.

X. Jozef Szabel.
Rektor. mpp.

Posiedzenie Ordynaryyne Pełne Czerwiec

Złożone dnia 5 Czerwca.

Do zaradzenia i stanowienia w następuiących punktach.

Co do pierwszego Do przeczytania i zadecydowania Projektu od Delegacyi wyznaczoney ułożonego względem prędkiego i porządnego sposobu obradowania.

Co do drugiego Do konferowania Beneficium w Gołczy.

Działo się w przytomności Osob Radę S.G. składaiących WJX. Szabla JJXX. i JJPP. Sniadeckiego Kolendowicza, Bogucickiego, Czerwiekowskiego, Trzcińskiego, Radwańskiego, Bogdanowicza, Scheydta, Przybylskiego, Fiałkowskiego, Antoniego Schastera i Januszewicza Sekretarza.

Jak zgromadzona Szkoła Gł. po przeczytaniu i podpisaniu Konkluzyy ostatniego Posiedzenia uchwaliła co następuie:

Co do pierwszego Projekt względem czynnego łatwego i przyzwoitego obradowania od wyznaczoney do tego Delegacyi ułożony, z niektoremi odmianami Szkoła Gł. przyiąwszy w Protokoł wciągnąć i nieprzytomnym

na Sessyi

Czerwiec na Sessyi Osobom Kommunikować zaleciła iak następuie:

1. Delegacya do opisania sposobu czynnego tatwego i przyzwoitego obradowania na Sessyach Szkoły Głowney przysłosi pod roztrzaśnienie i decyzyą Projekt w punktach następuiących:

§. I.

Co do czasu Sessyy i przytomności na nichże Osob.

I^mo Sessya Szkoły Głowney ordynaryyna powinna być według Ustaw raz w Miesiąc, to iest w pierwszą Niedzielę każdego Miesiąca w roku szkolnym, chybaby czasem Rektor obadził za rzecz potrzebną odłożyć ią z dnia normalnego na inny dzień dla przyczyn ważnych, dzień iednak takowy ma być od Lekcyi wolny. Sessye zaś extraordynaryyne składane będą tylko w przypadku, gdyby materya iaka wielkiey wagi nayścisłego potrzebowała załatwienia i do następuiącey Sessyi odroczoną być nie mogła, a dzień takowey Sessyi Samta gwałtowna potrzeba skazywać będzie, iednak i ta ile z potrzebą pogodzić można na dzień od Nauk wolny zwoływana być ma.

2do Każda Sessya Ordynaryyna zaczynać się będzie w Miesiącach iesiennych i zimowych to iest od Października aż do kwietnia o godzinie 3^ia po południu, w Maiu zaś Czerwcu i Lipcu o czwartey z tym warunkiem, iż wszystkie Osoby Rady Szkoły Głowney składaiące przed odczytaniem Protokułu ostatniey Sessyi przytomne obradzie na miescach swoich znaydować się będą. Extraordynaryynym Rektor w obwieszczeniu godzinę wyznaczy.

3^tio Sessya ordynaryyna trwać nie będzie nigdy dłużey nad godzin trzy. Gdyby materye do decyzyi przychodzące mogły być prędzey zakończone, przerzucaiący nawet po godzinie Sessyą rozwiązać może, gdyby zaś przyszły na Stół tak ważne, nagłe i zatrudniaiące materye, iżby nie mogły być w ciągu opisanego czasu skończone, podowczas zdawa się gorliwości i dyskrecyi Szkoły Głowney albo Sessya dłużey przeciągnąć albo pozostałe materye decyzyi Delegacyi z pośród Osob złożyć się maiącey poruczyć. Sessya extraordynaryyna tyle czasu zabierze, ile decyzya materyi takowey Sessyą wymuszaiący potrzebować będzie, gdyby iednak więcey wyciągała czasu nad godzin dwie może

będź

może bydź Jey rozwiązanie Delegacyi z Osob sześciu wybrać się maiącey poruczone.

4to Każda Osoba Szkoły Głowney obowiązana iest znaydować się na każdey Sessyi od początku aż do końca przepisanego czasu. Jedynie choroba od takowey przytomności wymawia, a prócz tey na Sessyi extraordynaryyney gdyby ta z potrzeby i interessu na dzień Lekcyi przypadła, wymowione będą Osoby te, ktorych by lekcya lub urzędowe zatrudnienie w godzinę Sessyi przypadały; z tego powodu przed każdą Sessyą Osoby Szkoły Gł: ktoreby się dla słabości zdrowia na Sessyą stawić nie mogły Sekretarzowi Szkoły Gł: o tem donosić będą. Osoby nie przytomne na Sessyi tracić będą z dysmembry każda po Zł: Pol: 18. a gdyby dla ich nieprzytomności Sessya nie była otworzona po Zł Polsk 36. pozno przychodzący to iest po zadecydowaniu pierwszego punktu po Zł: Polsk 6. a z Sessyi bez pozwolenia Szkoły Głowney wychodzący po Zł: P: 36; ieżeliby Prfr miał w dzień wyznaczoney Sessyi Lekcyą przychodząc w godzinę po skończoney Lekcyi na Sessyą, nie ma być uważany za opoźniaiącego się, wyznaczone quantum do wytrącania ma trwać dopoty dopoki Professorowie Szkoły Głowney nie zaczną regularnie odbierać całkowitey pensyi przez Kommissyą Edukacyyną sobie wyznaczoney, w ktorym to czasie wytrącanie za nieprzytomność ma bydź wedle Ustaw. — Osoby na Beneficiach Szkoły Gł: w pensyi umieszczone będą obowiązane do opłacania na Prokuratoryą wyżey determinowanego quantum za nieprzytomność, spoźnienie się lub opuszczenie przed czasem Sessyi, i Szkoła Głowna mieć będzie prawo do poszukiwania przez Prokuratoryą drogą przyzwoitą przypadaiącey za to należytości. W tym widoku Sekretarz Szkoły Głowney kommunikować będzie Prokuratoryi co kwartał listę Osob nieprzytomnych, spoźnionych i komplet zrywaiących.

§. 2.

Co do materyy traktuiących się na Sessyach.

1mo Materyą deliberacyi Szkoły Gł: in pleno będą 1mo Rekwizycye od Władzy Rządowey i Relacye od Delegacyi z Rządem traktuiącey. 2do Punkta tyczące się

Kassy

1796

Czerwiec

Kassy przez Prokuratora wniesione 3tio Punkta tyczące się Dobr, które z obowiązku lub z wypadku Delegacya Ekonomiczna poda 4to Materye Nauk z poprzedzającey deliberacyi Collegionem wyszłe i od tychże Collegiów wprowadzone. 5to Materye które Szkoła Gł. przez Delegacye załatwiać winna lub zwykła i takowych Delegacyy Rapporta. 6to Materye Collacyi Beneficiorum, oprocz takowych żadna inna materya wprowadzona być nie może na Sessya Szkoły Gł. tylko te, które albo Statuy wyłykaią sposób ich wprowadzenia przepisuią, albo które Rektor wraz z przydanemi sobie Osobami Ppk. Jrzcińskim i Bogdanowiczem za potrzebuiące decyzyi osądzi.

2do Sekretarz Szkoły Głowney nie będzie przyymował żadney Noty i żadnego pisma od kogokolwiek do Szkoły Głowney adressowanego do czytania lub produkowania na Sessyi, któreby zawierało w sobie wyrazy kogokolwiek obrażaiące, allusye niepotrzebne i żadnego związku z assumptem Noty niemaiące, lub ton pisania nie przystoyny, ale takowe pismo podaiącemu wrocił.

3tio Nikomu z Osób Szkoły Głowney nie będzie wolno w obwieszczeniu Sessyi przez Sekretarza podpisanem i po Osobach Szkoły Głowney cyrkuluiącym ani punktu ani żadnych uwag i reflexyy przypisywać, ile że każda Osoba potrzebny punkt do podania maiąc z obowiązku Urzędu wprost takowy Sekretarzowi do wpisania dzieli iest Materya deliberacyi według przepisu, lub za takową iak wyżey osądzony będzie przesłać powinna, a będąc obowiązanemu być przytomną na Sessyi ma pole i prawo reflexye stosownie do Materyi przełożyć. Przeto wszelki punkt i przypisek tak niewiadomie pomieszczony będzie pro non existenti poczytany i obiektem deliberacyi być nie może. A gdyby się przytrafiło przestąpienie niniyszego warunku Sekretarz Szkoły Głowney na tyże samey Sessyi przełamanie Konkluzyi Szkoły Głowney w tym artykule w Protokule zapisze.

§. 3.

§. 3.

Co do Porządku Sessyy.

1mo Po odczytaniu i podpisaniu Protokułu ostatniey Sessyi Rektor lub Prezyduiący porządkiem materye do decyzyi wprowadzać będzie, każdy punkt z kolei za przeczytaniem Jego osnowy zacznie być roztrząsany przez danie głosu przez Rektora lub Prezyduiącego Osobie z Urzędu lub z bliższey interessu wiadomości informować mogącey, a po wysłuchaniu takowey informacyi Prezyduiący uformuie kwestyą i tę do decyzyi poda, a gdy na tę nastąpi zgoda Zgromadzenia, Sekretarz bez dalszego materyi roztrząsania decyzyą punktu czyli konkluzyą zapisze. Jeżeli zaś zgody nie będzie otworzy się roztrząsanie materyi, Rektor lub Prezyduiący rozdawać będzie głosy żądaiącym onych porządkiem, a każdy otrzymawszy głos opinią i uwagi swoie iedynie do materyi toczącey się stosownie i iak naykrocey wyłoży. Gdy się pierwsze opinie skończą da Rektor lub Prezyduiący głos ieszcze raz każdey żądaiącey Osobie, a po skończeniu powtornych opinii, Sekretarz poda kwestyą do decyzyi i woła zbierać będzie, przy czem prawo ustawy ściśle ma być zachowane, aby każdy nie zabieraiąc nowego głosu simpliciter zdanie swoie wyraził affirmativé lub negative, po obrachowaniu kresek iaka wypadnie decyzya taką Sekretarz w Protokule zapisze.

2do Nieprzestępne warunki głosowania na Sessyi będą 1mo że żadna Osoba nie maiąc sobie przez Prezyduiącego danego głosu, zabierać Go nie może 2do że gdy kto za danym sobie głosem mowi nikt mu ani przerywać ani szeptem i mieszaniem attencyi słuchaiących przeszkadzać nie powinien 3tio że każdy mowiący z tego mieysca tłomaczyć się powinien które zasiędzie i z niego na inne mieysce w czasie głosu przechodzić mu nie wolno 4to że nikt w mowieniu ani w obce materye do interessu nie należące wpadać, ani wyrazow obrażaiących Zgromadzenie lub Osoby ie składaiące w swoię mowę mieszać, ani tonu grożącego gestow lub ruchow powadze Zgromadzenia uwłaczaiących.

Czerwiec iących dopuszczać się nie powinien. W przypadku przestąpienia którejkolwiek z tych czterech warunkow Prezydujący obowiązany iest natychmiast zadzwonić a wznowienie ostrzegającego dzwonka wszystkie Osoby Szkody Gd: na swoich mieyscach siedzące zamilknąć powinny, ndwet Osoba z kolei danego głosu i nayspotowniey mowiąca, po czem Prezyduiący da kontynuacyą głosu tey Osobie, ktora z kolei i do rzeczy mowiła. Osoba zaś ktora się nie z kolei i nie stosownie odezwała traci głos w traktowanym punkcie, i innej Osobie ma być dany. Znak dzwonka tak ma być przez wszystkie Osoby uważany iż ktoraby wtedy nie zachowała spokoyności na mieyscu w milczeniu, popadać będzie zanotowaniu w Protokule. Przestąpienie zaś każdego z czterech wyżey zadzwonych warunkow pierwsze powtarzaynione będzie sarnem znakiem dzwonka, powtorne wyraźnem upomnieniem przez Prezyduiącego, potrzecie zanotowaniem w Protokule przez Sekretarza, pociągnie utratą activitatis na dwoch następnych Sessyach z zanotowaniem kary w Protokule.

3tio. Deliberacya każdey materyi kończy się kiedy wszyscy którzy żądali głosu, mieli go sobie po dwa kroć dany, i gdy za zapytaniem Jd Rektora lub Prezyduiącego czyli kto z Osob ieszcze nie opinuiących żąda głosu nikt się nie odezwie, i kiedy Sekretarz ogłosi koniec rozstrząśnienia materyi zamknięte, i sposobem wyżey opisanym na kwestyą do decyzyi podaną woła zbierze i rezultatem iako konkluzyą zapisze.

4to. Po skończonej i zapisanej decyzyi tey tylko Osobie, ktora przeciwko decyzyi woltwała wolno iest rozpis swoy ogłosić ktory Sekretarz przy konkluzyi zapisze, a ktoby chciał podać motiva rozpisu, to ma pismie przez siebie podpisanem do Aktow oddać, ktore to pismo Sekretarz zanumerowawszy przy Aktach zachowa, nie wciągaiąc go do Aktow decyzyi. = X. Bogdanowicz = Jacek Przybylski. = Janiszewicz = Świadecki mpp. = Czytane na Sessyi Domu S. Czerwca i przez przytomnych approbowane X. Szabel Rektor. mpp.

2. Co do drugiego Na wakuiące po śmierci Jd Sebastyana Czaputowicza Beneficium w Godzy pozwolita Szkoła Główna iednemu Imie wydać prezentę dla Jd.

Jędrzeja

Jędrzeja Trzcińskiego Kanonika Koadjutora Krakowskiego, a odtąd corocznie z pensyi Professorskiey JX. Trzcińskiego po 500 Zł. Polskę wytrącać się będzie. Czerwiec

X. Jozef Szabel. S. T. D.
Rektor.
mpp.

Posiedzenie Ordynaryyne Pełne

Złożone Dnia 9. Lipca

Do zaradzenia i stanowienia w następuiących punktach: Lipiec

Naprzod Do wyznaczenia Osoby do Delegacyi traktuiącey z Rządem na mieyscu JX. Bogucickiego.

Powtore Do naradzenia się względem przyszłego Homagium

Potrzecie JX Popławski Prfr Prawa Natury oświadcza Szkole Gł. iż w tym roku szkolnym przepisane kończąc lata uczenia, dłużey dla swego Kalectwa i sił znacznie zwątlonych uczyć nie może, żąda oraz i prosi o wydanie świadectwa lat 16. oduczonych z obowiązku, i aby Go w Etacie wysłużonych Professorow umieściła

Poczwarte Do konferowania Probostwa S. Woyciecha i altaryi S. Jozefa w Kościele Archiprezbiteralnym po śp. X Weyssie wakuiących, tudzież Altaryi S. Katarzyny w Kościele S. Anny.

Działo się w przytomności Osob Rade Szkoły Głowney składaiących WJX Rektora JXX i JJPP. Sniadeckiego Minockiego, Kolendowicza, Popławskiego, Radwańskiego, Bogdanowicza, Winc Schastera, Scheydta, Fiałkowskiego, Kosteckiego, Antoniego Schastera i Januszewicza Sekretarza. — JX Trzciński ostrzegł iż dla Gości którzy go zaszli końcem widzenia Gabinetu Fizycznego na Sessyi znaydować się nie może.

Tak zgromadzona Szkoła Gł. po przeczytaniu i podpisaniu konkluzyy ostatniego Posiedzenia uchwaliła co następuie:

1. Co do pierwszego Do Delegacyi traktuiącey z Rządem na mieysce JX Bogucickiego ktoren dla poratowania zdrowia do wod wyiechał przydała Szkoła Szkoła Gł. do JP. Sniadeckiego JJPP. Scheydta i Antoniego Shastera

Co do dru

Lipiec Co do Szugiego Do złożenia Homagium Imieniem Szkoły Głowney wezwani są do Towarzystwa do Uniwersytetu Mag. Rector wraz z Prezydami Collegiorum.

Co do trzeciego Na zadanie JX. Antoniego Popławskiego Filozofii y Obojga Praw Doktora Prawa Natury Publicznego Profesora pozwolita Szkoła Główna wydać Onemu zaświadczenie, iako odczytał iuż lat 16. Ustawami P. Kommissyi Edukacyynney do otrzymania Emerytury przepisane.

4. Co do czwartego Pozwolita Szkoła Gł: wydać prezenty na Proboszwo w Kościele S. Woyciecha w Rynku Krakowskim X. Kamińskiemu, na Altaryą S. Józefa w Kościele Archiprezbiteralnym X. Wilkoszewskiemu na altaryą S. Katarzyny w Kościele S. Anny X. Stawińskiemu.

Co do piątego Do naradzenia się w interessach w czasie wolnym od Nauk zdarzyć się mogących a przeto Rezolucyi potrzebuiących maią być wezwane te Osoby które pod ow czas w Krakowie znaydować się będą.

X. Józef Szabel. S. T. D
Rektor. mpp

Rok Szkolny

W Reformie Akademii Szesnasty Dnia 19go Października 1796. Roku zaczęty.

Posiedzenie Ordynaryyne Pełne

Października Złożone dnia 9. Października

Do zaradzenia i Stanowienia w następuiących punktach:

Naprzod Do naradzenia się względem walczących Katedr. czyliż zadecydowania czyli Prawo Voty ma być dawane?

2. Do dania odpowiedzi na Rekwizycyą od Rządu zaniesioną względem Aptek i Chirurgow. i to

Potrzecie Do wyznaczenia Osoby Którąby wysłano z szyta Krayszampławi, iż Akademia nie powinna być pociągana do odpowiedzial-

do odpowiedzialności za pretensye przeciwko śp. Krzy- Pazdziern
nowskiemu od Poddanych Bieńczyckich formowane.
Działo się w przytomności Osób Radę S.G. składa-
iących WJX Rektora JJXX i JJPP. Śniadeckiego
Kolendowicza, Trzcińskiego, Wincent. Schastera, Bo-
gdanowicza, Scheydta, Przybylskiego, Fiałkowskie-
go, Kosteckiego, Ant. Schastera i Januszewicza
Sekretarza. JJPP. Czerwiekowski dla słabości Radwań-
ski dla zatrudnień Ekonomicznych na Sessyi nie-
znaydowali się.

Tak zgromadzona Szkoła Gł. po przeczy-
taniu i podpisaniu konkluzyy ostatniego Posiedze-
nia uchwaliła co następuie:

1. Co do pierwszego Delegowani do traktowania z Rzą-
dem doniosą onemu o wakuiących w Szkole Gł. Ka-
tedrach, i oraz zapytaią się czyli Akademiia podług
służącego sobie prawa ma przystąpić do nominacyi
Osób na wydarzone wakanse czyli też czekać dalszey
w tym punkcie Rezolucyi Rządu; mimo tego iednak
zleca Szkoła Gł. Sekretarzowi swemu pisać Imieniem
Jey do JX. Bogucickiego aby ieszcze przez ten Rok
przynaymniey przyiął na siebie obowiązek uczenia,
tudzież aby ziechał do Krakowa dla dokończenia in-
teressow z Rządem, do których traktowania iest przez
konkluzyą DG. delegowany. — Do dawania Lekcyi
Prawa Natury Politycznego Ekonomicznego i Narodow
wezwany iest JP. Józef Januszewicz aż do dalszey
dyspozycyi Rządu. — Drukowanie Tabelli Lekcyy w
Kollegium, zatrzymuie się aż do Rezolucyi JX. Bogu-
cickiego, w którey to Tabelli te maią być drukowane
Osoby które Lekcyą dawać będą.

2. Co do drugiego Rekwizycyą od Rządu względem Aptek,
Chirurgow Akuszerek itd. odsyła Szkoła Główna ad Colle-
gium Medicum, w celu wygotowania żądaney odpowie-
dzi.

3. Co do trzeciego JX. Kolendowicz iako Proboszcz S. Flory-
ana

1796.

Vacatum ana wraz z JW. Nayiakowskim Plenipotentem Szkoły Głowney, przedza[illegible] JW. Urbedowi Cyrkularnemu Kraiz iż Akademia nie powinna być pociągana do odpowiedzi i wynadgrodzenia pretensyy, które Włościanie Bienczycy przeciw śp. Krzanowskiemu, byłemu Bienczyc Plebanowi formuią.

X. Jozef Szabel. Rektor.

Posiedzenie Ordynaryyne Pełne

Listopad Złożone dnia 6. Listopada

Do zaradzenia i stanowienia w następuiących punktach:

Naprzod Do konferowania duchownych wakansow.

Powtore Do czytania Rezolucyy od Nayważnieyszey JC. Królewskiey Kommissyi Szkole Głowney intymowanych.

Działo się w przytomności WX. Rektora JJXX i JJPP. Siadeckiego, Kalendowicza, Trzcińskiego, Radwańskiego, Wiśl: Schastera Bogdanowicza, Przybylskiego Scheydta Fiałkowskiego antorskiego Schastera i Janiszewicza Sekretarza

Tak zgromadzona S.G. po przeczytaniu i podpisaniu Konkluzyy ostatniego Posiedzenia uchwaliła co następuie:

1. Co do pierwszego. Zlecita S.G. wydać z Kancellaryi swoiey prezenty na wakuiące w Kollegiacie WW. X. Kanonie; pierwszą po X. Karolu Weyssie tituli S. Leonardi et Antonii X. Madeiowi Pielikiewiczowi; druga po X. Franciszku Marciszewskim X. Michałowi Zalewskiemu Szkół Lubelskich Profesorowi, ad Concricatum zaś Petricianum w Kollegiacie S. Anny X. Wedykowskiemu Szkół Lubelskich Rektorowi

2. Co do drugiego. Czytane były Rezolucye od Nayważnieyszey JC. Królewskiey Kommissyi Szkole Głowney intymowane: Pierwsza donosząca Akademii o uchyleniu przez Dekret Zadworni Jurysdykcyi Rektorskiey. Druga przepisuiąca formę dawać się maiących zaświadczeń o nagle z tego świata schodzących Osobach, i tę JMchmość Panom Doktorom kommunikował S.G. zalecita. Trzecia nakoniec przez którą Nayważnieysza Kommissya nakazuie Akademii dać tłomaczenie: czyli kiedy i pod iakiemi warunkami Xawerego Rzekerowskiego iako Profesora w Gymnasium Bialskim postanowiła.

wiła, i na iakim fundamencie takową installacyą zrobiła. - Zleciła Szkoła Główna odpisać iż obowiązaną będąc tak z mocy pierwiastkowey swoiey erekcyi iako też i z mocy Ustaw od Kommissyi Edukacyyney na Stan Akademicki przepisanych dostawiać i rozsyłać na Szkoły Professorow, Xawerego Reffe-rowskiego do Gymnasium Bialskiego przeznaczyła, z obowiązkiem uczenia Wymowy i użytkowania z pensyi iaka w tych Szkołach opłacać się zwykła.

X. Jozef Szabel. Rektor.

Posiedzenie Extraordynaryyne Pełne

Złożone Dnia 15. Listopada.

Do przydania Osob do pomocy Delegowanym dawniey do traktowania z Rządem w interessach Akademii wyznaczonym, i wydania onymże potrzebnego Instrumentu.

Działo się w przytomności WJX. Rektora JJXX. i JJPP. Sniadeckiego, Bogucickiego, Czerwiekowskiego, Winc: Schastera, Bogdanowicza, Przybylskiego, Scheydta Fiałkowskiego Kosteckiego i Januszewicza Sekretarza.

Tak zgromadzona Szkoła Główna uchwaliła co następuie:

1. Schola Princeps, Studiorum Universitas Cracoviensis enixe optans, ut coram Excelsa rationum Academicarum in Gallicia Occidentali indagandarum Praefectura, elucidatio omnium redituum suorum in Statu utroque tam activo quam passivo suscipienda faustum et citum sortiatur successum, quin vel ob defectum nomine Universitatis referentium membrorum ulla mora negotiis interponatur, vel ob Professorum distractionem praelectionibus collegialibus caeterisque publicis officiis quidqm derogetur; in suffragium duorum ex sinu suo anterius Delegatorum Virorum MM. Joannis Sniadecki et Josephi Bogucicki, quibus id operis praecipue demandatum erat delegat denuo designatque Viros quatuor MM. Felicem Radwański, Valerianum Bogdanowicz, Hyacinthum Przybylski et Josephum Januszewicz ea lege, ut ex sex nominatis per communicatas inter se vices duo saltem consessibus relatoriis perpetuo adsint plenam ipsis facultatem impertiendo de unoquoque dotis Aca-

demicae

1796.

Listopad

Iemica fonte ac riuulo, tum de singulis oneribus ali oportet, de- "et
cet et licet docendi, quod equum et justum fuerit proponendi, impo-
stulandi, atque uniuersim juribus et rebus Academicis apud
Supremum Regimen diligenter prouidendi. — Datum in Con-
sessu Universitatis Cracouiensis, Die Decima Quinta Mensis
Novembris 1796. Anno. X. Jozef Szabel. Rektor.
mpp.

Posiedzenie Extraordynaryyne.

Złożone Dnia 20. Listopada

Do czytania Rekwizycyy od Nayw:szey Zadwornej Kommissyi Szkole Gł: intymowanych.

Działo się w przytomności Osób Rade Szkoły Gł: składaiących Wgo Rektora WWX i JWP. Iniadeckiego Kolendowicza, Czerwieńkowskiego, Radwańskiego, Wincl Schastera Bogdanowicza, Pszybylskiego, Schrzydta, Czochrena, Fiałkowskiego Antoniego Schastra i Sekretarza.

Tak zgromadzona S.J. po przeczytaniu i podpisaniu Konkluzyy ostatniego Posiedzenia uchwaliła co następuie:

1. Czytane były Rezolucye od Nayw:szey Zadwornej Kommissyi Szkole Głównej intymowane: Pierwsza pod Nrem 7744. zalecaiąca Akademii aby odtąd bez wiedzy Rządu Professorow na Szkołę nie wzywała, lecz o wydarzonych wakansach w przyzwoitym czasie temuż Rządowi donosiła. Po przeczytaniu tey Rezolucyi zlecita Szkoła Gł: donieść Nayw:szey Zadwornej Kommissyi iż w Szkołach Krakowskich po śmierci Jędrzeia Hassarowskiego klassa pierwsza, w Szkołach Lubelskich po przeniesieniu się do Szkół Białskich Xawerego Rzepierowskiego klassa szosta wakuie. — Druga pod Nrem 7583. nakazuiąca Akademii krótki zbiór Oyczystego Prawa iak to iest od inStallowanego na to Prawo Wpral Jozefa Januszewicza dawane, Kommissyi przełożyć. Zlecita Szkoła Gł: Professorowi tey Katedry Synopsim Prawa Krajowego ułożyć i tąż Nayw:szey Zadwornej Kommissyi ~~Kommisso~~ Kommunikować, donieść oraz iż w teraźniejszym roku Szkolnym z rozkazu Akademii do dalszey dyspozycyi Rządu krajowego daie Nauki Prawa Natury, Polityczneego Ekonomicznego i Narodow. — Trzecia pod Nrem 7960. względem powszechney woyskowey przyzwoitki zalecaiąca Akademu aby nie tylko od wszystkich swoich Professorow ale też od tutey-
szych adwokatow, Medykow, Chirurgow, Aptekarzow, zgoła od
wszystkich

wszystkich od Szkoły Gł: dependuiących Fakultystów, wierne tąż Listopad
względem złożyć ią powinney woyskowey pożyczki w proporcyi
od ich dochodow, a Ks w przeciągu dni ośmiu pozbierała i tak pozbie-
rane niezwłocznie Kommissyi przesłała, Zleciwszy Szkoła Głuż
Kommunikowaci tak Patentu Jo Cr Kosciey Mosci względem powsze-
chney woyskowe pożyczki iako też Rezolucyą Zadworney Kommissyi
Medykom, Chirurgom Aptekarzom i wszystkim innym od Szko-
ły Głowney dependuiącym Fakultystom, wezwała JP. Prezesa
Gniadeckiego aby ten Imieniem Jey oświadczył N. Zadw: Kommissyi
iż z małey dochodow swych tak z Dóbr iako i z procentów od
Summ Kapitalnych wypływaiących chętnie ofiaruie ią przybyć
do powszechney woyskowey pożyczki, lecz co ią tycze indywidu-
alnych każdego Professora pewnyą przeszkody Rządowi stanąć
takim ią okolicznościami znaiduie, że Professorowie od kilku lat
przyrzeczonych sobie nie odbieraiąc pewnyą, na utrzymanie się-
bie w nadziei sprawiedliwości Rządu iż im ich należytość po-
wrocona będzie długi poczynić musieli, że nie widząc i nie
maiąc zapewnienia iaki każdego będzie los i nadgroda wro-
ku teraźniejszym, nie są w stanie zadosyć uczynić rozkazowi
Rządu, że pozostaiąca od nieuchronnych wydatków czą-
stka pomiędzy Osoby Szkoły Gł, podzielana, iest raczey zasmuceniem
długow lat przeszłych, nie zaś dochodem roku bieżącego, że na-
koniec w ten czas dopiero dochod każdey Osoby wiadomy będzie,
kiedy naten koniec wyznaczona od Rządu Kommissya, wzglę-
daiąc w dochody i należytości dzieło swoie ukończy, i rapport
Rządowi złoży, a Dekret los każdego i nadgrodę determinuiący
zapadnie.—

X. Jozef Szabel. S. P. D.
Rektor. mpp.

Posiedzenie Extraordynaryyne
złożone Dnia 24. Listopada
Do czytania Rekwizycyi od Urzędu Cyrkularnego S. G. in-
tymowaney
Działo się w przytomności WJX. Rektora JJKK. JOP. Kolen-
dowicza, Serwickowskiego, Radwańskiego, Bogdanowicza,

Przybyły

Listopad

Przybylskiego, Kosteckiego, Antoniego Schastera i Januszewicza Sekretarza

Tak zgromadzona Szkoła Gł. uchwaliła co następuie

1. Po przeczytaniu Rekwizycyi od Urzędu Cyrkularnego Kraky pod Nrem 2960. Akademii intymowaney, w ktorey żąda 1mo złożenia jakie w kopii dokumentow w dowod iż Dom S. Barbary iest Akademii na dziedzictwo oddany. 2do zapytuie jeżeliby Akademia Domu tego władzy publiczney nie ustąpiła i na inny użytek obrocić nie pozwoliła — Co do pierwszego zlecita S.G. przesłać kopiia Rezolucyi C.K.E. w roku 1780 dnia 7. Stycznia wydaney przez ktora Kollegium S. Barbary Akademii Krakowskiey dziedzicznym prawem iest nadane, Co do drugiego zlecita donieść iż nie ma mocy Akademia alienowania Domow na publiczny użytek przeznaczonych.

X. Jozef Szabel.
Rektor. mpp.

ROK ERY CHRZESCIAŃSKIEY 1797.

1797. Styczeń

Posiedzenie Ordynaryyne Pełne
Złożone Dnia 15 Stycznia.

Do czytania Rezolucyi Cesarsko Krolewskiego Trybunału appellacyynego.

Działo się w przytomności Osob Radę S.G. Kładących WX Rektora JXX i JJPP. Śniadeckiego Kalendowicza Czerwiakowskiego Radwańskiego Wincentego Schastera Bogdanowicza Przybylskiego Scheydta Kosteckiego Antoniego Schastera i Januszewicza Sekretarza.

Tak zgromadzona Szkoła Główna po przeczytaniu i podpisaniu Konkluzyy ostatniego Posiedzenia uchwaliła co następuie.

2. Rezolucyą Trybunału appellacyynego pod Nrem 2524. na mocy Cesarsko Krolewskiego Dekretu dnia 18 Listopada w roku bieżącym zapadłego wydaney względem utrzymywania przez Dziekana Facultatis Juridicae Księgi w ktorey by wciągane były wszystkie zadworne Dekreta i Rezolucye Normalne do Instrukcyi i Dyrektyi Adwokatow sięgaiące, zleciła Szkoła Główna komunikować JX Prezesowi Kollegium Moralnego końcem uskutecznienia zawartych w teyże Rezolucyi rozrządzeń. — Pismo de Plica Polonica od Naywyższey Zadwornej Kommissyi do Szkoły Głownej odesłane JJPP. Profesorom Collegii Medici oddane.

X. Jozef Szabel. Rektor.
mpp

Posiedzenie Ordynaryyne Pełne
Złożone dnia 16. Lutego.

Do zaradzenia i stanowienia w następuiących punktach:

Naprzod Do czytania Rekwizycyy od Nayw: Zadworney Kommissyi i Trybunału Appellacyynego.

Powtore JP. Professor Matematyki wyższey i Astronomii kończąc w tym roku 16. lat pracy Professorskiey oświadcza Szkole Głowney iż doszedłszy terminu swey Emerytury lekcyi na przyszły rok szkolny dawać nie ma ani obowiązku ani chęci.

Potrzecie WJX Rektor oświadcza S.G. iż obowiązkow Rektora dalej sprawować nie może, wcześniey zatym S.G. o zastąpieniu tego Urzędu pomyślić raczy.

Działo się w przytomności Osob Radę S.G. składaiących WJX Rektora JJXX i JJPP. Sniadeckiego Kolendowicza, Czerwiekowskiego, Radwańskiego, Bogdanowicza Przybylskiego, Scheydta, Fiałkowskiego Kosteckiego Antoniego Schastera i Januszewicza Sekretarza.

Tak zgromadzona Szkoła Gł: po przeczytaniu i podpisaniu Konkluzyy ostatniego Posiedzenia uchwaliła co następuie:

1. Co do pierwszego Czytane były Rezolucye od Naywyższey Zadworney Kommissyi Szkole Głowney intymowane 1mo pod Nrem 266 zalecaiąca Akademii ażeby napotem wszystkie przesyłać się maiące Tłomaczenia, Rapporta, prożby i tym podobne pisma przez Rektora iako Naczelnika Akademii podpisywane były. — 2do pod Nrem 305 donosząca Akademii o nominacyi przez Reskrypt JO Co Key Mci pod dniem 10 Stycznia na Gubernatora Zachodniey Gallicyi wysoko i dobrze urodzonego Franciszka Jozefa Graffa von Wurmbrand aktualnego tayn ego Konsyliarza Bywszego Kreyskapitana w Xięstwie Karyntyi. — Czytana była Rezolucya Trybunału Appellacyynego pod Nrem 93. donosząca Akademii iż Sąd do odpowiedania tam ex Actoratu quum ex reatu dla nieyże in corpore uważaney, przed Dekret Naywyższy Zadworny pod dniem 3. Stycznia zapadły, Sąd Szlachecki Kra-

Kowski

Ty Krakowski iest przeznaczony.

Co do drugiego Po zapisaniu oświadczenia JP. Świeckiego
2. Matematyki Wyższey i Astronomii Professora tuteyszego w tym roku 16. lat pracy Professorskiey, iż do zeszłego terminu swey Emerytury lekcyi na przyszły rok szkolny dawać nie ma obowiązku ani chęci: upraszał Szkoła JP. Mszm Rectorem aby Imieniem Jey wydał świadectwo JP. Świeckiemu iako dopełnił tak pracy ustawami do otrzymania Emerytury przepisane.

3. Co do trzeciego Po oświadczeniu WJX. Rektora iż Urzędu dla słabości zdrowia daley piastować nie może przeto Szkoła Główna iż w czasie swoim względem lekcyi Rektora zawadzi.

X. Józef Szabel. Rektor.

Posiedzenie Ordynaryyne Pełne

Marzec

Zdzone w czwartek dnia 16. Marca

Do zaradzenia i stanowienia w następuiących punktach:

Naprzod JP. Czerwiakowski Professor Chirurgii i Sztuki położniczey daiąc lekarze publiczne dłuższy niż ustawy do otrzymania Emerytury przepisuią oświadcza S.G. iż dla słabionego zdrowia a osobliwie wzroku na rok przyszły szkoły lekcyi swych dawać nie będzie, i do Emerytury przez S.G. podaie się.

Powtóre Do oznaymienia o wakuiącey Dziekanii Wiślickiey i onej Konferowania.

Potrzecie JX. Kalendowicz za Katedrę Teologii Moralney dla słabości zdrowia dziękuie oraz prosi o zaświadczenie prac swoich gdy tego będzie potrzebował: tenże prosi o uwolnienie go na dalszy czas od nadgrody substytutowi swemu.

Działo się w przytomności Osób Kade S.G. składaiących WJX. Rektora JJXX i JJWP. Świeckiego Kalendarza Czerwiakowskiego Radwańskiego Wincentego Sebastera Bogdanowicza Przybylskiego Scheydta Kosteckiego i Januszewicza Sekretarza JX. Hrusińskiego dla przypadaiącey w ten dzień lekcyi JP. Filipkowski dla słabości zdrowia na Sesyi niezmaydowali się

Iak zgromadzona Szkoła Główna po przeczytaniu

i podpisaniu

i podpisaniu Konkluzyy ostatniego posiedzenia uchwaliła Marzec
co następuie:

1. Co do pierwszego Zleciła Szkoła Główna zapisać w Protokule swym oświadczenie JP. Rafała Czerwiekowskiego Chirurgii i sztuki Położniczey Professora iż ten skończywszy iuż w roku przeszłym lata pracy ustawami do otrzymania Emerytury przepisane, lekcyy swych na rok przyszły szkolny dla osłabionego zdrowia a osobliwie w zroku dawać nie będzie.

Co do drugiego Do Dziekanii w Kollegiacie Wiślickiey
2. po rezygnacyi X. Siemińskiego wakuiącey wybrała Szkoła Główna X. Wedykowskiego Szkoł Lubelskich Rektora.

Co do trzeciego Oświadczył JX. Kolendowicz iż daley Lekcyi
3. Teologii Moralney dawać nie będzie iuż to dla słabości zdrowia swoiego, iuż że oduczył lata ustawami do otrzymania Emerytury przepisane, dopraszał się oraz aby mogł być wolny od opłacania Substytuta tey Katedry. = Szkoła Główna zważywszy iż JX. Kolendowicz wnosi do Kassy akademii pensyą od Piotra Myszkowskiego Biskupa Krakowsk. na Proboszczow S. Floryana w roku 1580 na łożoną, wolnym Go bydź od opłaty substytuta na Rok przyszły szkolny osądziła. X. Jozef Szabel. Rektor. mpp.

Posiedzenie Ordynaryyne Pełne Kwiecień

Złożone dnia 2. Kwietnia

Do czytania Rekwizycyy od Naywyższey Zadworney Kommissyi i Kreyshamptu Krakowsk. Szkole Gł. intymowanych.

Działo się w przytomności Osob Radę Szkoły Głowney składaiących WJX. Rektora JJXX. i JJPP. Sniadeckiego, Kolendowicza, Czerwiekowskiego, Radwańskiego, Bogdanowicza Przybylskiego Scheydta, Fiałkowskiego i Januszewicza Sekretarza.

Tak zgromadzona Szkoła Gł. po przeczytaniu i podpisaniu Konkluzyy ostatniego Posiedzenia uchwaliła co następuie:

Na Rekwizycyą Naywyższey Zadworney Kommissyi pod
4. Nrem 3397. zleciła Szkoła Główna odpowiedzieć iż ieszcze w Roku przeszłym na pierwszą zaniesioną do siebie Rekwizycyą, Stan Nauk tak co się tycze Szkoły Głowney iako też i Gymnasium Krakowsk. oddała, i że takowy stan aktualnie u JP. Konsyliarza

1797.

Kwiecień Liarza Szultza znayduie się, zaczym uprasza Szkoła Gł. aby Nayw. Zadworna Kommissya wskazać raczyła w których punktach wspomniony Pan Nauk niedopowiada ieszcze zupełnie Rekwizycyi Nayw. Zadworney Kommissyi pod Nrem 3391/1 ad 2do Co do Rekwizycyi Trybunału Krakowskiego pod Nrem 4088 zlecia Szkoła Główna odpowiedzieć że prócz Gymnazium Krakowskiego nie masz innego w Xięstwie tym tytułu co się tycze Szkołek parafialnych zlecia wyliczyć te które się w Krakowie znayduią, o innych zaś donieść że Akademia nie ma żadney o nich wiadomości Na Notę Franciszka Szopowicza pod Nrem 3694/333 od Nayw. Zadworney Kommissyi do Szkoły Głównej poo-pienia odesłaną; zlecita Szkoła Główna odpowiedzieć iż prawda iest że Franciszek Szopowicz w Szkołach Krakow. przez lat dwa uczył, lecz potym do Szkół Warszawskich przeniesiony został i w trzecim roku swoiey roku w Szkołach Kalectwu popadł, dla większey zaś N. Z. Kommissyi informacyi zlecita Akademia przytaczyć Excerpt prawa z Statutu na stan akademicki przepisanego o Kalekach.

X. Józef Szabel. S. T. D.
Rektor. mpp

Posiedzenie Extraordynaryyne Pełne
Złożone dnia w Niedziele to iest 28. Maja.

May WJX Rektor dopraszа się o zadosyć uczynienie Konkluzyi w roku przeszłym względem urzędu Jego zapadłey.
Powtore Sekretarz donosi S. G. o ukończonej rewizyi Archiwum, o podpisaniu Summaryuszow i każdego w przegłosowaniu Fassykułu przez rewidujących Kommissarzow, oświadcza oraz że Iuntkuyi Sekretarskiey dla Nabycia Zdrowia swego daley vprawować niebędzie, raczy zatym S. G. albo nowego Sekretarza obrać albo Konkluzyą swoią w roku 94. zapadłą a przez Rezolucyą Kommissyi Edukac. zatwierdzoną do Exekucyi przyprowadzić.

Działo się w przytomności Osob Rad. S. G. Stanowiących WJX Rektora JJXX i JJPP Śwideckiego Boguckiego Kalendowicza, Czerwieckowskiego, Radwańskiego, Bogdanowicza, Przybylskiego, Schedy, Fiałkowskiego

Kasteckiego

1797.

Kosteckiego Antoniego Schastera i Januszewicza Sekretarza. Moy

Tak zgromadzona Szkoła Główna po przeczytaniu i podpisaniu Konkluzyy ostatniego Posiedzenia uchwaliła co następuie:

1. Co do pierwszego Uprosiwszy Szkoła Główna WJX. Kanonika Szabla aby Urząd Rektora daley sprawować raczył, dla umnieyszenia zatrudnień i ulżenia w pracy przydała Onemu do pomocy następuiące Osoby: = na Miesiąc Czerwiec JX. Bogdanowicza, na Lipiec i Sierpień JX. Kolendowicza, na Wrzesień JP. Przybylskiego, na Październik JX. Bogdanowicza, na Listopad JP. Przybylskiego, na Grudzień JP. Radwańskiego, którzy to Delegowani obowiązani będą wszelkie przychodzące od Rządu Rekwizycye przeczytać, na ięzyk Polski przełożyć, projekt do Rezolucyi wygotować, i wszystkie inne interessa ułatwiać, inne nawet Osoby Szkoły Gł: wezwane od JX. Rektora nie będą mogły wymowić się od dania Onemu potrzebney pomocy do załatwienia interessow Akademii. Ostrzegł sobie WJX Rektor iż takowa nominacya Osob aż do ostatniego Grudnia nie może być dla niego przeszkodą gdyby Urząd swoy bądź dla słabości zdrowia bądź dla innych zatrudnień wcześniey chciał złożyć.

2. Co do drugiego Doniosłszy Professor Januszewicz o ukończoney rewizyi Archiwum Szkoły Głowney o podpisaniu Summaryuszow i każdego w szczegolności Fascykułu Dokumentow przez wyznaczonych do tego Kommissarzow, oświadczywszy nakoniec iż funkcyi Sekretarza dla słabego zdrowia swego daley sprawować nie może, dopraszał się aby Szkoła Główna albo nowego Sekretarza wybrała, albo Konkluzyą swoię w roku 1794. zapadłą, a przez Rezolucyą Kommissyi Edukacyyney zatwierdzoną do exekucyi przyprowadziła. = Po takowem oświadczeniu Professora Januszewicza Szkoła Główna wezwała iednomyślnie na Sekretarza swego JP. Józefa Czecha Filozofii Doktora Matematyki Elementarney zastępuiącego Prfra w Kollegium Fizycznym Szkoły Gł: Towarzysza. zapewnia Go oraz ninieyszą Konkluzyą iż zaniesie swoie interessowanie się do Rządu, aby otrzymał Patent na Katedrę tę którą teraz aktualnie zastępuie, tudzież aby miał wyznaczoną na Kancellaryą kwotę taką iaka dawniey opłacana była. = Po wniyściu zaś do Rady Szkoły Głowney obowiązany będzie JP. Czech dać Prezyduiącemu na Sessyi manum stipu-

latam

1797.

May — Ladam na to, że Prawa i Przywileie Szkoły Głowney zachowa, że wiernie pracować będzie, i że sekretu obrad nie wyda.

X. Szabel. Rektor. mpp.

Czerwiec — Posiedzenie Ordynaryyne Pełne.

Złożone dnia 14go Czerwca.

Do odbrania Rapportu o Examinie z ubiegaiącemi się do wakuiących Klass pierwszey w Szkołach Krakowskich i Szostey w Szkołach Lubelskich —

Działo się w przytomności Osób Kassy Szkoły Głowney składaiących w Protokule Ekonomicznym na Karcie 79 zapisanych —

Tak zgromadzona Szkoła Główna po przeczytaniu i podpisaniu konkluzyy ostatniego Posiedzenia uchwaliła co następuie —

1. Po przeczytaniu Rapportu Delegowanych z Szkoły Głowney do examinowania konkurruiących o klassę Pierwszą w Szkołach krakowskich i Szostą w Lubelskich w następuiącey Osnowie:

"Infrascripti Delegati ab Universitate nostra Anno 1797 die 15 Januarii ad Examen instituendum cum adspirantibus per concursum ad docendas Classes: primam scilicet ordine in Gymnasio Cracoviensi, sextam in Lublinensi vacantes testamur praescriptum ac commissum Examen institutum esse die 15ta Martii Anni Currentis ab Universitate designato, in eoque rigide exacto Examine, Dnos Thomam Wysocki Praeceptorem in Gymnasio Venerocviensi, ad docendam Classem Primam in Gymnasio Cracoviensi; et Casimirum Chromiński ad Classem Sextam in Gymnasio Lublinensi concurrentes, optimam natos à natura indolem, scientiisque excultam habilitatem suam ad praedictas Classes respective à se docendas satis luculenter comprobasse. — In quorum fidem hoc Testimonium subscribimus Anno 1797 die 14 Junii.

M. Bonifacius Garyelis S.T. et Ph. Dr Juris civilis Romani Prof Publicus Delegatus Examinator.

M. Andreas Frzaniski Cracus Arch: Cracoviae Prof Phys: Experimentalis interea — Delegatus Examinator.

M. Josephus Czech Mathes Elem: Prof: — Delegatus Examinator. mp.

1797 Czerwiec

zleciła Szkoła Główna Sekretarzowi tenże Rapport wraz z Odpisami Examinowanych do Naywyższey Zadworney kommissyi odesłać — X. Jozef Szabel. Rektor.

Posiedzenie Extraordynaryyne Pełne złożone dnia 20 Czerwca —

Do zaradzenia i stanowienia w następuiących Punktach —

Naypierwod do odczytania Rekwizycyy od Nadworney kommissyi Szkole Głowney przesłanych —

Powtóre do odebrania i przeyrzenia kwartalnego Etatu od kommissyi Nadworney nadesłanego i razem do zaradzenia w Okoliczności tyczącey się Wakansow Katedr w Szkole Głowney —

Potrzecie do obrania Prokuratora nowego à 1a Julii Roku bieżącego —

Poczwarte do doniesienia Szkole Głowney o odbytey Licytacyi Dobr Jey, i zaradzenia Interessom stąd wynikaiącym —

Działo się w przytomności Osob Radę Szkoły Głowney składaiących WJX. Rektora — JJXX. JJPP. Sniadeckiego — Boguckiego — Radwanskiego, Przybylskiego — Bogdanowicza — Januszowicza — Trzcińskiego — Fiałkowskiego — Kosteckiego i Czecha Sekretarza — JP Scheidt dla choroby nie mogł być przytomnym —

Tak zgromadzona Szkoła Głowna po przeczytaniu i podpisaniu Konkluzyy ostatniego Posiedzenia uchwaliła co następuie

1. Co do pierwszego Na Rekwizycyą N. K. Zadworney pod N. 7520. zleciła Szkoła Głowna odpowiedzieć: że co się tycze żądanych Patentow od JJXX. Professorow Boguckiego Nopławskiego, te pierwszy in Copia Vidimata składa, drugi dla słabości swoiey nieprzytomny będzie oto nayrychley rekwirowany, tymczasem Szkoła Głowna zaręcza, że w Ro 1780 za odebranym Patentem obowiązki Nauczycielskie rozpoczął, i dokończył zupełnie lat Ustawami przepisanych wyciągnąwszy Czas, przez który Chorobą był złożony — Rownie względem JX Boguckiego

1797. Czerwiec

ośwadczya Szkoła Główna, iż nie przerwał obowiązków swoich ani w Roku 1794 ani miedzi przed Wakacyami a czasie gdy przed nadchodzącym Najaśnieyszem Cesarzem i Królem Miasta Obywatelow do Galicyi Wschodniey schronita się. Że przy koniecznych się Wakacyach żądał powrotu do swoich obowiązków, ale na Rządu Prusk. wzbraniał powrotu aż bliskie konia Roku Szkolnego, w którym otrzymawszy pozwolenie wyjazdu powrócili do swoich obowiązków. Gdy czasu przerwania z winy JW Professorów ale z natury Rządu nastąpiła, mniema Szkoła Główna iż nie należy nie może do nadgrody Nauczycielom Publicznym Zupełnionej - względem Beneficiów należności, o których wtey rzeczy Relacyi N. K. E. zapytanie się odpowiada Szkoła Główna, iż JW. Professorowie pobierają Beneficium w Hypotece które nie iest fundi Activi Szkoły Głównej; Jż Postanowienia tego nie znajdują (Ekonomicznych) Fundacyi Beneficyów Kanonicznych. nie znaydnie się w Protokule Obrad Ekonomicznych n. k. 82.

2. Co do drugiego Uchwaliła Szkoła Główna zanieść interessowanie swoie do N. K. E. za JW. Czechem aby tenże wpredszy aktualnie na mocy Ustawy Obowiązku Nauczycielskie pozwolił Krydowy Delict na swoią Lekcyą - względem innych Wakancyow, Szkoła Główna na przyszły ordynaryyney Sessyi zaradzić obiecuje -

3. Na zapytanie Trybunału Appellacyynego względem legalności Zapewnień wydanych przez Immobilitowskiego Ostrowskiego Professorow Szkoły Głównych, zleciła Szkoła Główna odpowiedzieć, że na produkowanych Zapewnieniach nikt dobrych Praw przestać może - X. Józef Szabel. Rektor. mpr

Lipiec

Posiedzenie ordynaryyne Pełne

złożone d. 4 Lipca.

Naymod do zaradzenia względem walnych na Rok następujący Szkolny Lekcyi w Szkole Głównej.

1797. Lipca

Powtóre do odczytania Rekwizycyi Kommissyi Zadworney względem ułożenia Tabelli Nauk stosownie do przyłączonego od K. Z. wzoru —

Działo się w Przytomności Osób Radę Szkoły Głowney składających, w Protokule Ekonomicznym na karcie 86 zapisanych —

Jak Zgromadzona Szkoła Głowna po przeczytaniu i podpisaniu Konkluzyy ostatniego Posiedzenia uchwaliła co następuie:

1. Co do pierwszego względem Wakansów katedr w Szkole Głowney nie tylko z Roku zeszłego ale i teraźnieyszego zleciła Szkoła Głowna podać Notę do Kommissyi Zadworney z doniesieniem o tychże Wakansach. w Szkole naypierw Teologiczney katedr trzech to iest Teologii Dogmatyczney, Teologii Moralney, i Historyi Kościelney, w Szkole Matematyczney, Matematyki Wyższey i Astronomii — W Szkole nakoniec Lekarskiey Chirurgii i Accoucheryi, i razem z przełożeniem, aby Kommissya Zadworna Dekretem Rządowym zaręczyła każdemu Professorowi Emerytowi wysłużoną płacę, i obmyśliła fundusz na nowo ustanowić się maiących do Wakuiących katedr Professorów —

Co do drugiego w odpowiedzi na Rekwizycyą N. Kommissyi Zadworney pod N. 4766 zleciła Szkoła Głowna stosownie do podanego formularza ułożyć Stan Nauk i Professorów i ułożony N. Kommissyi Z. odesłać — Że zaś w Czasie Ustawami przepisanym Lekcye Publiczne i Posiedzenia Szkoły Głowney ukończone zostały, zleciła Szkoła Głowna zanieść prozbę do N. K. Z.

1797
Lipca

aby w Izbie wolnym od Nauk, wolną była od
Rządowych Reluwicyey, i aby to nie było Jey Za
lecone poczytane, gdyby Reluwicye takie wol
ne Wakacyy Zarezolwowane nie były —

X. Józef Szabel. Rektor.
mpp.

PROTOKOŁ
OBRADSZKO GŁ.
W MATERYACH
RZĄDU ZACZĘTY
ROKU 1787.

R G B Grey Scale #13 C M Y K DANES-PICTA.COM

A 1 2 3 4 5 6 M 8 9 10 11 12 13 14 15 B 17 18 19

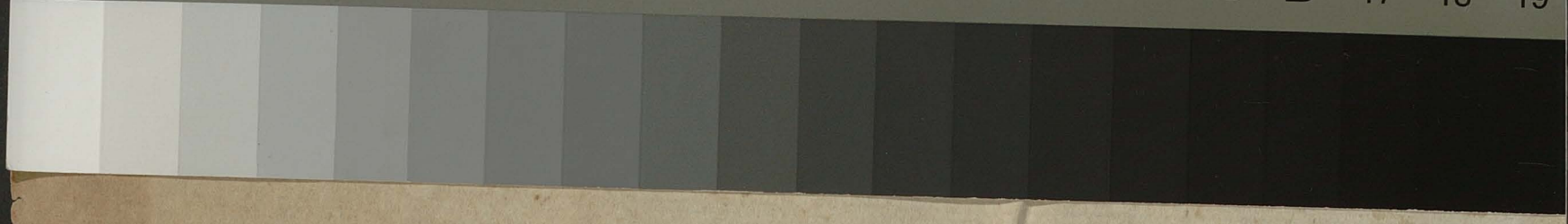

8 M.

Centimeters 1 2 3 4 5 6 7 8

Inches 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19

Colour Chart #13

DANES-PICTA.COM

Blue Cyan Green Yellow Red Magenta White 3/Color Black

